

မာရယ်တီတိုး

နိုင်ငံရေးအတွက်

မောင်ဝံသ

BURMESE CLASSIC

တတိအကြိမ်

မောင်ဝံသ

မာရှယ်တီတိုး နိုင်ငံရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ

တတိယအကြိမ် - ဧပြီလ၊ ၂၀၀၇

စောင်ရေ - ၁၀၀၀

တန်ဖိုး - ၂၀၀/-

မာရှယ်တီတိုး

နိုင်ငံရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ

ပြုစုသည်

မြန်-ချီရေး

လေးစားစာပေ

၁၁၃၊ ၃၃လမ်း(အလယ်လမ်း)၊ ကျောက်တံတား၊ ရန်ကင်းမြို့။ ဖုန်း- ၃၇၃၂၀၀
e-mail: daung73@myanmarmail.com.mm

ဒေါ်ဇော်စု

၁၁၃၊ ၃၃လမ်း(အလယ်)၊ ကျောက်တံတား၊ ရန်ကင်းမြို့။ ဖုန်း- ၃၇၃၂၀၀
e-mail: daung73@myanmarmail.com.mm

မောင်ဝံသ- ဦးကျော်တင် (၁၉၃၀)၊ ဖွဲ့စည်းချက်စာပေ၊ ၁၁၃၊ ၃၃လမ်း၊ ကျောက်တံတား
ရန်ကင်းမြို့။ အတွင်းနှင့်အဖုံး ဖုံးနှိပ်သူ- ဦးတင်မောင်ဝံသ (၁၅၉၄၆)၊ သင်းလှဝင်း
နိုင်ငံတော် အမှတ် ၁၊ ဝိလ်ရာညွှန်လမ်း၊ ဝန်ကြီးရုံး၊ ရန်ကင်းမြို့။ စာပေ ခွင့်ပြုချက်အမှတ်
၀၀၀၄၂၀၆၀၆။ မျက်နှာဖုံး ခွင့်ပြုချက် အမှတ် ၃၁၀၀၅၄၀၆၀၈။
အဖုံးဒီဇိုင်း- နောင်နောင်စိုးသိမ်း

မာတိကာ

တတိယအကြိမ်ပုံနှိပ်ခြင်းအတွက် အမှာစာ	၈
ပထမပိုင်း	
အခန်း(၁)	
အခြေခံလူတန်းစား နိဒါန်းအစ	၉
အခန်း(၂)	
အလုပ်သမား၊ စစ်သုံ့ပန်း၊ တပ်နီတပ်သား	၁၂
အခန်း(၃)	
ထောင်ထွက်ဝရမ်းပြေး တစ်ဦး	၂၅
အခန်း(၄)	
တလောင်အမည်နှင့် တော်လှန်ရေးသမား	၃၃
အခန်း (၅)	
ခုခံရေးစစ်ပွဲအတွက် အသင့်ပြင်	၄၆
အခန်း (၆)	
ဖက်ဆစ်သံဖေနှင့်အောက်သို့	၅၆
အခန်း (၇)	
တော်လှန်ရန် ပြင်ဆင်ပြီ	၆၆
အခန်း (၈)	
တောပုန်းပြောက်ကျားအဖြစ်သို့	၇၇
အခန်း (၉)	
တော်လှန်ရေး ခလုတ်ကံသင်းများ	၈၄
အခန်း(၁၀)	
ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးတော်လှန်ရေး	၉၃
အခန်း (၁၁)	
ပြည်သူတို့၏ သေနာပတိ 'မာရှယ်'	၁၀၆
အခန်း(၁၂)	
အောင်ပွဲနှင့် ပြည်သူ့အာဏာ	၁၁၉

မာတိကာ

ဒုတိယပိုင်း	
နိဒါန်း	၁၃၁
အခန်း (၁)	
ပြည်သူ့အသည်းနှလုံးထဲက ခေါင်းဆောင်	၁၃၅
အခန်း (၂)	
လွတ်လပ်သော ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်	၁၄၉
အခန်း (၃)	
ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံ တုတ်မတုတ်	၁၆၀
အခန်း (၄)	
ပြည်တွင်းရေးပြဿနာများ	၁၇၂
အခန်း (၅)	
လောကနိဗ္ဗာန် မရောက်သေးသော်လည်း	၁၉၉
အခန်း (၆)	
ဘက်မလိုက်ခေါင်းဆောင် ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်	၂၁၀
အခန်း (၇)	
အတွေ့အကြုံ သုံးသပ်ချက်များ	၂၃၀
အခန်း (၈)	
ခိုင်ဘုရင်လား ပြည်သူ့ခေါင်းဆောင်လား	၂၄၈
အချက်အလက်ရယူသော စာအုပ်စာတမ်းများ	၂၇၆
ထထအကြိမ်ပုံနှိပ်ခြင်းအတွက် မောင်စံသ၏ အစီရင်ခံစာ	၂၇၇
လူ့ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဗိမာန်နှင့် တီတိုး (ဆွေလတ်)	၂၈၂
၁၉၈၀ ဒုတိယအကြိမ်ပုံနှိပ်ခြင်းအတွက် မောင်ဝံသ၏အစီရင်ခံစာ	၂၈၇
၂၀၀၆ခု တတိယအကြိမ်ပုံနှိပ်ခြင်းအတွက် ပြည့်စွက်ချက်	၂၉၃

BURMESE CLASSIC

The irascible leader, he kept a small country alive between two great worlds

The Man Who Made It Happen

... his life is the last of the found-
... a man who took part in
... the first pull back to retirement and when
... today he is a man of 70, a true believer in
... the American South. And yet in the last 30
... years, the founder, leader and president
... of a subject of Yugoslavia, he has done more
... than any other man to break down the
... political unity of world communism.
... 1948 he has courageously defied
... authority and started an
... cause for his nation.

... quacking journey to Mexico, Panama,
... Venezuela, Portugal, Sweden and
... Greece. Back in his Belgrade office,
... he is a man of 70, a true believer in
... that he possessed still—except
... of men half his age or less
... prepared to be p...
... the battle
... Turkey
... a...

မဟာအင်အားရှင်အုပ်စုကြီးနှစ်စုအကြား
မိမိ၏ချဉ်နဲ့နဲ့နိုင်ငံကလေးအားတည်တံ့အောင်ထိန်းနိုင်ခဲ့သော
မာရှယ်ထီတိုး၏ ပြောက်ကျားတော်လှန်ရေးသမားဘဝ
(နယူးစ်ဝိဒါ၊ ၁၂ ဇူလိုင်၊ ၁၉၇၆)

တတိယအကြိမ်ပုံနှိပ်ခြင်းအတွက်
အမှာစာ

မာရှယ်တီတိုး နိုင်ငံရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိကို ၁၉၇၇တွင် ပထမအကြိမ်၊ ၁၉၈၀တွင် ဒုတိယအကြိမ် ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ ဒုတိယအကြိမ်ထုတ်ဝေချိန်တွင် တီတိုး ကွယ်လွန်ပါသည်။ ယခု တတိယအကြိမ်ထုတ်ဝေချိန်တွင် တီတိုး ချစ်မြတ်နိုးသော ယူဂိုဆလားဗီးယားပြည်ထောင်စုကြီးပင် မရှိတော့ပါ။ ပြည်ထောင်စုဝင် ပြည်နယ်များ (သမ္မတနိုင်ငံများဟုသုံးနှုန်းသည်။) လမ်းခွဲခွဲကြာ ပြည်တွင်းစစ်တွေ့ဖြစ်ကြပြီး သွေးချောင်းစီးခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် တီတိုးလွန်ခေတ် ယူဂိုဆလားဗီးယား၏ ဇာတ်သိမ်းခန်းကိုကြည့်ပြီး နိုင်ငံရေးသံဝေဂယူခဲ့ကြရသည်။ သင်ခန်းစာအဖြစ်လေ့လာခဲ့ကြရသည်။

ကိုဆိုပြီပြုဿနာ၊ ဘော့စနီးယားပြဿနာများ အရှိန်မြင့်နေစဉ် ကတည်းက ကျွန်တော်၏ မာရှယ်တီတိုး နိုင်ငံရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်ကို ပြန်လည်ပုံနှိပ်ရန် စိတ်ကူးရခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ထိုအချိန်က ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်လည်း လုံးလည်ချာလည်ဖြစ်နေကာ စာပေနယ်နှင့်ဝေးနေခဲ့၍ လက်တွေ့အကောင်အထည် မဖော်ဖြစ်ခဲ့ပါ။ ယခုမှ ကျွန်တော်သည် စာပေလောကတွင် ပြန်လည်အသားကျနေပြီး မိတ်ဆွေစာနယ်လင်းအယ်ဒီတာများ၏ တောင်းဆိုချက်အရ မျက်မှောက် ကမ္ဘာ့ရေးရာများကို လေ့လာသုံးသပ်ရေးသားသော အလုပ်ကို အဓိက လုပ်နေရပါသည်။ ဤတွင် ဥရောပ ရေးရာ၊ ဘော်လကန်ပြဿနာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဝေဖန် ရေးသားသည့်အခါတိုင်းတွင် ယူဂိုဆလပ်ဖြစ်စဉ်ကို မလေ့လာဘဲနေလို့မရပါ။ ယူဂိုဆလပ်ဖြစ်စဉ်ကို လေ့လာတိုင်းမှာလည်း မာရှယ်တီတိုးကို ချန်လှပ်ထားခဲ့၍ မဖြစ်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ထို့ကြောင့် မျက်မှောက်ကမ္ဘာ့ရေးရာများ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ နောက်ကြောင်းပါပြန်လှန်ပြီး လေ့လာလိုသူများအတွက် ဤစာအုပ်ကို ပြန်လည်ထုတ်ဝေရန် စီစဉ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဒုတိယအကြိမ်နှင့် တတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်ခြင်းအကြား ၂၆နှစ်မျှ ကြာမြင့်သွားပြီဖြစ်၍ ဤကာလအတွင်း ယူဂိုဆလပ်ပြည်ထောင်စု၏ သင်္ခါရဖြစ်စဉ်ကို နောက်ဆက်တွဲဖြည့်စွက်ချက်အဖြစ် ထည့်သွင်းဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

မောင်ဝံသ

ဇူလိုင် ၂၀၀၆
ရန်ကုန်

ပထမပိုင်း

အခန်း(၁)

အခြေခံလူတန်းစား နိဒါန်းအစ

(၁)

ဂျိုးဇက်ဘရော့ခ် တီတိုး၏ မျိုးရိုးသည် အဖိနှိပ်ခံ မြေကျွန်မျိုးရိုး ဖြစ်သည်။ တီတိုး၏ အဘိုးသည် မြင်းလှည်းသမားတစ်ဦးဖြစ်သည်။ တီတိုး၏ ဖခင်သည် ဆင်းရဲသော လယ်သမားတစ်ဦးအဖြစ်မှ စီးပွားပျက် ကြွေးတင် ကျပ်တည်းလွန်းသဖြင့် အရက်သမားကြီးဘဝဖြင့် ဇာတ်သိမ်းခဲ့ရသူဖြစ်သည်။ တီတိုးကိုယ်တိုင်မှာ မြက်ရိတ်နွားကျောင်း တောက်တိုမယ်ရ အစေအပါးကလေးဘဝ၊ စားပွဲထိုးဘဝ၊ သော့ပြင်ဆရာ အလုပ်သင်ဘဝ၊ စက်ရုံ အလုပ်သမားဘဝ စသည်ဖြင့် အလုပ်ကြမ်းသမားဘဝမျိုးစုံကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ကျင်လည်ခဲ့ရသူဖြစ်သည်။

(၂)

နောင်အခါ 'တီတိုး'ဟူသော အမည်ဖြင့် ထင်ရှားလာမည့် 'ဂျိုးဇက်ဘရော့ခ်'အား ယူဂိုဆလားဗီးယားပြည် ခရီးရှားပြည်နယ် ဇာဂေါ်ရီခရိုင်အတွင်း ရှိ ကွမ်ရိုဗက်ရွာကလေးတွင် ၁၈၉၂ခုနှစ် မေလ ၂၅ရက်နေ့၌ ဖွားမြင်သည်။ ဂျိုးဇက်ဘရော့ခ်ကို မွေးစဉ်က 'ယူဂိုဆလားဗီးယား'သည် ဩစထရီးယားဟန်ဂေရီ အင်ပိုင်ယာ လက်အောက်ခံ နယ်ပယ်တစ်ခုမျှ ဖြစ်သည်။ တစ်သီးတစ်ခြား နိုင်ငံမဟုတ်သေး။ (၁၉၁၈ ခုနှစ်တွင်မှ ယူဂိုဆလားဗီးယားသည် လွတ်လပ်သော နိုင်ငံ ဖြစ်လာသည်။)

ဂျိုးဇက်ဘရော့ဇ်၏ အဘိုး မာတင်သည် မြင်းလှည်းတစ်စီးဖြင့် ကုန်များကို သယ်ပို့ပေးကာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုခဲ့ရသည်။ မာတင်ကြီးတွင် သားတစ်ယောက် သမီးခြောက်ယောက်ထွန်းကားခဲ့ရာ သားဖြစ်သူ ဖရန်ဆိုသည် တောတက်၍ ထင်းခုတ်သွားရင်း မာရီယာ အမည်ရှိ ကျေးလက်သူတစ်ဦးနှင့် ဖူးစာဆုံကာ ဂျိုးဇက် အပါအဝင် ကလေး(၁၅)ယောက် မွေးဖွားခဲ့သည်။

ဖရန်ဆိုသည် စီးပွားပျက်၍ အရက်သမားကြီး ဖြစ်သွားသောအခါ အိမ်ထောင်တစ်ခုလုံး တာဝန်ကို မာရီယာက ထမ်းရွက်ခဲ့ရသည်။ ကလေး ၁၅ယောက်အနက် ခုနစ်ယောက်သာ အဖတ်တင်ကျန်ရစ်သည်။ သေဆုံးသွားသော ကလေးများမှာ အစာဝအောင် မစားရ၍ လူမမယ်အရွယ်ကလေးများဘဝတွင် ဆုံးပါးခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ သတ္တမမြောက်သား ဖြစ်သော ဂျိုးဇက်ကလေး ကိုယ်တိုင်ကလည်း သေလုနီးပါးဖျားနာခဲ့သေးသည်။ သို့ရာတွင် အသက်ပြင်းစွာဖြင့် ကြွင်းကျန်ရစ်သည်။

ဂျိုးဇက်တို့ ညီကို မောင်နှမတစ်စုသည် ငယ်စဉ်ကလေးဘဝ၌ ဂျုံဖြင့် လုပ်သော ပေါင်မုန့်ကိုပင် နပ်မုန့်အောင် မစားခဲ့ကြရချေ။ များသောအားဖြင့် ပြောင်းဆန်ကြမ်းဖြင့် လုပ်သော ပေါင်မုန့်များဖြင့်သာ ဗိုက်ဖြည့်ခဲ့ကြရသည်။

သူတို့ မိသားစုတွင် ကိုယ်ပိုင်ဘိုးအိမ်ပင် မရှိခဲ့။ အရင်းအချာ ဆွေမျိုးသားချင်းတစ်ဦး၏ အိမ်တွင်ကပ်၍ နေကြရသည်။

(၃)

တီတိုးက ဆင်းရဲနွမ်းပါးလှသော သူ၏ ကလေးဘဝကို ဤသို့ ပြန်ပြောပြသည်။

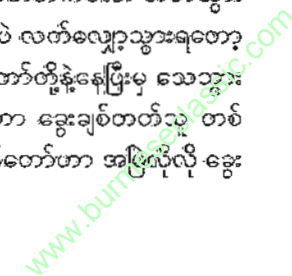
“ကျွန်တော်ရဲ့ ကလေးဘဝကတော့ အင်မတန်ကို ကြမ်းတမ်းခက်ထန်လှပါတယ်။ အစားကောင်းအသောက်ကောင်းဆိုတာ မစားဖူးသလောက်ပါပဲ။ တခါတလေ ဆွေမျိုးတွေ အလည်လာတော့မှ တောင်းရမ်းစားကြရတယ်။ အဖေက မာနကြီးတယ်။ ဆွေမျိုးတွေ ရှိနေတုန်းတော့ ဘာမှ မပြောဘူး။ အဲ . . . ပြန်သွားကြပြီဆိုရင် ကောင်းကောင်း ဆူကြိမ်းတော့တာပဲ။ တစ်ခါတစ်လေ အရိုက်တောင်ခံရတယ်။

“တစ်ခါတော့ အဖေတို့ အမေတို့ ခရီးထွက်နေတုန်း ကျွန်တော်တို့ သိပ်အာလောင်နေကြတယ်။ ဆာလွန်းလို့ ကလေးတွေက တကျည်ကျည် ငိုနေကြတော့ ကျွန်တော်က နှစ်သစ်ကူးပွဲ အတွက် အမေသိမ်းထားတဲ့ ကျပ်တင်

ဝက်ခေါင်းကြီးကို မြုတ်ယူပြီး ရေခဲ ပြုတ်တယ်။ ပြီးတော့ မောင်နှမတစ်ယောက်ပိုင်းစားပစ်လိုက်ကြတယ်။ စားကောင်းကောင်းနဲ့ အားရပါးရ စားပစ်လိုက်ကြတာ အမေအိမ်ပြန်ရောက်လာတော့ ကျွန်တော်တို့တွေ အဆီရစ်ပြီး မရွှံနိုင်မကယ်နိုင်ဖြစ်နေကြတာ တွေတော့တယ်။ အမေလည်း သနားသွားပြီး မဆူတော့ဘဲ ခွင့်လွှတ်လိုက်တယ်။

“ကျွန်တော်တို့ ရွာမှာ ထုံးစံက သားသမီး အသက် ခုနစ်နှစ်ကျော်ရင် လက်တိုလက်တောင်း အလုပ်လုပ်ခိုင်းနိုင်ပြီ။ ဒီတော့ ကျွန်တော်လဲ အသက်ခုနစ်နှစ် ပြည့်တာနဲ့ ပြောင်းဆန်ဖွတ်၊ မောင်းထောင်း၊ မြက်ရိတ်၊ နွားကျောင်း စသည်ဖြင့် အလုပ်ကြမ်းတွေ စ၊ လုပ်ရတော့တာပဲ။ သိပ်ပင်ပန်းပေမယ့် ကျွန်တော်ကတော့ အားကြီးမာန်တက် လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော် မလုပ်ချင်ဆုံး အလုပ်ကတော့ အဖေက ရွာထဲလှည့်ပြီး ဗိုက်ဆံချေးခိုင်းတဲ့ အလုပ်ပဲ။ ရွာသားတွေကလည်း ကျွန်တော်အဖေနဲ့ တူတူချည့်ပဲ။ သူတို့လည်း ဆင်းရဲ ကျပ်တည်းနေကြတာပဲ။ ဒါပေမယ့် တညည်းညည်း တညညညနဲ့ပဲ အဖေအတွက် ရှိစုမဲ့စုကလေးတွေ ထုတ်ချေး ရှာကြပါတယ်။

“သိပ်အေးလှတဲ့ ဆောင်းတွင်းတစ်ချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့ အိမ်မှာ စားစရာလဲ ပြတ်၊ နောက်ဆုံး မီးဖိုစရာ ထင်းတောင် လုံးဝ မရှိဘဲ ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ အဖေက မတတ်သာတဲ့ အဆုံး အိမ်မှာရှိတဲ့ ခွေးကြီး ‘ပိုလပ်’ကို ထုတ်ရောင်းလိုက်ရတယ်။ ပိုလပ်ဟာ ကျွန်တော်ရဲ့ ငယ်ငယ်လေးကတည်းက အချစ်တော်ခွေးကြီးပေါ့။ သူ့ အမွှေးတွေကို လှမ်းကိုင်အားယူပြီး ကျွန်တော်တို့ မတ်တပ်ထလမ်းလျှောက်သင်ခဲ့ကြရတယ်။ ပိုလပ်ကို ရောင်းဖို့ အဖေက ဆွဲခေါ်သွားတော့ ကျွန်တော်တို့တတွေ ရှိုက်ကြီးတာဝင်နဲ့ ငိုလိုက်ကြတာ မှတ်မိသေးတယ်။ ပိုလပ်ကလည်း သူ့ကို ရောင်းခဲ့ပြီး အဖေမှ အိမ်ပြန်မရောက်သေးဘူး။ အိမ်တို့ ပြန်ပြေးလာတာ ရောက်နှင့်နေပြီ။ အဖေက ပြန်ဆွဲခေါ်သွားပြီး ဝယ်သူဆီ ပြန်ခို့ရပြန်တယ်။ နောက်တစ်ခါလဲ ပိုလပ်က ပြန်ထွက်ပြေးလာပြန်တယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ ကျွန်တော်တို့ မနေနိုင်တော့ဘူး။ ပိုလပ်ကို တောထဲ သွားဖွတ်ထားပြီး ရက်သတ္တနှစ်ပတ်လောက် တိတ်တိတ်ကလေး အစာသွားသွားကျွေးနေရတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ ဝယ်သူကလေး လက်လျှော့သွားရတော့တယ်။ ပိုလပ်ဟာ နှစ်အတော်ကြာအောင် ကျွန်တော်တို့နဲ့နေပြီးမှ သေဘူးရွာတယ်။ အဲဒီ ပိုလပ်ကြီးကြောင့်ဘဲ ကျွန်တော်ဟာ ခွေးချစ်တတ်သူ တစ်ယောက်ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ နောင်အခါမှာတော့ ကျွန်တော်ဟာ အဖြူပိုလို ခွေး

တစ်ကောင်ကောင်တော့ မွေးထားတတ်တာဘဲ။ စစ်အတွင်းတုန်းကဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ခွေးလိမ်မာကြီး 'လပ်စ်'ဟာ ကျွန်တော့်အသက်ကိုတောင် ကယ်ခဲ့ပါတယ်။

အထက်ပါ ပြောကြားချက်များသည် တီတိုးကိုယ်တိုင် သူ၏ ငယ်စဉ် ဘဝ အကြောင်းကို ရှေးဖြစ်ဟောင်း အောက်မေ့ဖွယ် ပြောပြသည့် အထဲမှ အမှတ်တရ အကွက်ကလေးများ ဖြစ်သည်။

(၄)

ဂျိုးဇက်ဘရော့ခ် မွေးဖွားသော ခရီးရှားနယ်တွင် လူဦးရေ၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းမှာ စာမတတ် ပေမတတ်များ ဖြစ်ကြသည်။ မိဘများကလည်း သားသမီးများအား ကျောင်းထားသည်ထက် အလုပ်ကို လုပ်ခိုင်းချင်ကြသည်။

ဂျိုးဇက်၏မိဖုရားကမူ သူ့အား အလုပ်တစ်ဘက်နှင့်ပင် ကျောင်းလည်း ထားပေးသည်။ ဂျိုးဇက်နေရသော ကျောင်းမှာကျောင်းသား(၃၅၀)ကျော်ကို ဆရာတစ်ယောက်တည်းက သင်ပေးရသည်။

မူလတန်းကျောင်းတွင်နေခဲ့စဉ် ကြုံကြိုက်ခဲ့ရသော ကျောင်းဆရာတစ် ဦးကို တီတိုးက အမှတ်တရ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကျောင်းဆရာခမျာ အဆုတ်နာ ရောဂါသည်ဖြစ်၍ မကြာခဏ ချောင်းဆိုးပြီး သွေးပါတတ်သည်။ ဆရာတွင် လက်ကိုင်ပဝါ တစ်ထည်သာရှိ၍ ချောင်းဆိုးပြီး သွေးပါတိုင်း လက်ကိုင်ပဝါ ၌ စွန်းထင်းသော သွေးများကို ဂျိုးဇက်ကလေးက ဆေးလျှော်ပေးရသည်။ ဆရာသည် ဂျိုးဇက်ကလေး၏ ကြင်နာတတ်မှုကို နားလည်၍ အထူး ချစ်ခင် ရှာသည်။ ဂျိုးဇက်အား တစ်ခါတစ်ရံ ဂျုံပေါင်မုန့်ကလေးများကျွေးတတ်သည်။ ထိုကျောင်းဆရာ ပြောင်းရွှေ့သွားသောအခါ ဂျိုးဇက်တို့မှာ ငိုယို၍ ကျန်ခဲ့ကြ ရသည်။

ဂျိုးဇက်သည် ကျောင်းနေစဉ် အကျင့်စာရိတ္တ - အထူးကောင်း၊ ခရီး ရှားဘာသာ-ကောင်း၊ ဂဏန်းသင်္ချာ-သင့်၊ ပုံဆွဲ - ကောင်း၊ သီချင်းဆို-ကောင်း၊ အားကစား- အထူးကောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး -အထူးကောင်းဟူသော မှတ်တမ်းရှိ ခဲ့သည်။ ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ကား ဂျိုးဇက်သည် မူလတန်း ကျောင်း သားဘဝမှာပင် ကျွတ်ခဲ့သည်။ တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း ဂျိုးဇက်တို့သည် လူကြီးများ နှင့် အတူ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းသို့ သွားလေ့ရှိကြရာ သင်းအုပ်ဘုန်းကြီးက ဂျိုး ဇက်အား အပါးသို့ ခေါ်ထားပြီး တောက်တိုမယ်ရ ခိုင်းစေတတ်သည်။ တစ်ခါ သော် တရားပွဲ အပြီးတွင် ဘုန်းကြီးက ဂျိုးဇက်အား အပေါ်အင်္ကျီကို ချွတ်

ခိုင်းရာ ဘုန်းကြီးမှာ ဝ၊ လွန်း၍ ချက်ခြင်း ချွတ်မရဘဲ ဖြစ်နေသည်ကို စိတ် ဆိုးပြီး ဂျိုးဇက်၏ မျက်နှာကို ရိုက်နှက်လိုက်သည်။ ထိုအခါမှစ၍ ဂျိုးဇက် သည် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းကို 'ဝေရာမဏီ' ဖြစ်သွားရတော့သည်။

(၅)

ဂျိုးဇက် အသက် ၁၂နှစ်အရွယ်တွင် မူလတန်းပညာပြီးဆုံး၍ ကျောင်း ထွက်ရသည်။ ထိုခေတ်က ရပ်ရွာလေ့ အတိုင်း အသက် ၁၂ နှစ် အရွယ် တွင် တဝမ်းတခါးအတွက် အလုပ် စ၊ လုပ်ကြရတော့သည်။

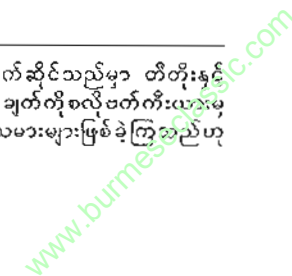
ဂျိုးဇက်ကလေးသည် အမေ၏ မောင်တော်သူ တစ်ဦးထံတွင် နွား ကျောင်းသား ဝင်လုပ်သည်။ သို့ရာတွင် ဦးလေးမှာ စိတ်ထား ဖြောင့်မတ်သူ မဟုတ်ဘဲ ဂျိုးဇက်အပေါ် ညစ်တတ်သဖြင့် အလုပ်မှ ထွက်ခဲ့သည်။ ထို့ နောက် ဆွေမျိုးထဲမှ တပ်ကြပ်ကြီး တစ်ဦးက စားပွဲထိုး အလုပ်ရမည်ဟု ပြော ၍ ခေါ်ရာ အဝတ်အစားလှလှပပ ဝတ်လိုသော ဂျိုးဇက်က လိုက်သွားသည်။ အလုပ်မှာ ရွာနှင့် မိုင် ၆၀အကွာ ဆီဆတ်မြို့ရှိ စစ်တပ်အရာရှိရိပ်သာတွင် စားပွဲထိုးလုပ်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဂျိုးဇက်မှာ အသက် ၁၅ နှစ် ရှိပြီ ဖြစ်၍ စားပွဲထိုး ပန်းကန်ဆေး အလုပ်ဖြင့် ကြာရှည်နေလျှင် တိုးတက်မှု မရှိကြောင်း တွေးမိပြီး အလုပ်ပြောင်းခဲ့ပြန်သည်။

ဂျိုးဇက်ပြောင်းရွှေ့သော အလုပ်မှာ သော့ပြင်ဆရာကြီး တစ်ဦးထံတွင် အလုပ်သင်အဖြစ် ဝင်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။*

သော့ပြင် အလုပ်သင်အလုပ်မှာ တစ်နေ့လျှင် ၁၂ နာရီခန့် အလုပ် လုပ်ရသည်။ အနေအစား ဆင်းရဲသည်။ သို့ရာတွင် ဂျိုးဇက်က ပျော်၍နေ သည်။(တီတိုးတို့ သင်ကြားရသည်မှာ သော့ပြင် အလုပ်မျှသာမက၊ စက်ဘီး များ၊ သေနတ်များ၊ စက်အသေးစားများ အထိ ပြင်ဆင်နိုင်သော ပညာဖြစ် ၍ စိတ်ဝင်စားစရာလည်းဖြစ်သည်။)

တီတိုးသည် ကျောင်းဆရာများနှင့် ပတ်သက်၍ အမှတ်တရ ဇာတ် လမ်းလေးများကို မှတ်မိတတ်ရာ ညကျောင်းဆရာ တစ်ဦးနှင့် ပတ်သက်၍ ဤသို့ ပြန်ပြောဖူးသည်။

* တီတိုးသည် သော့ပြင်သမားအဖြစ် လုပ်ခဲ့ဖူးသည်။ တိုက်ဆိုင်သည်မှာ တီတိုးနှင့် ခေတ်ပြိုင်ခေါင်းဆောင်များဖြစ်သော ရှုရှားမှ ခရီးရှတ်၊ ချက်ကိုစလိုဗတ်ကီးယားမှ ငိုတော့တန်ဟန်ဂေရီမုကာတာတို့ သည်လည်း သော့ပြင်သမားများဖြစ်ခဲ့ကြသည်ဟု သတင်းစာဆရာကြီးဌာနီဂန်ထာက ရေးခဲ့ဖူးသည်။

“ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဆရာတစ်ယောက်ဟာ အတော် မျက်နှာထားဆိုးတယ်။ အမြဲမုန်နေပြီး ဘယ်တော့မှ ပြုံးရယ်တယ်မရှိဘူး။ ကျွန်တော်က သူ့ကို သိပ်မုန်းတယ်။ ဒါပေမယ့် တစ်နေ့တော့ သင်္ချိုင်းနားက ကျွန်တော် ဖြတ်သွားနေတုန်း ဆရာ့ကို တွေ့လိုက်ရတယ်။ ဆရာဟာ သင်္ချိုင်းဂူတစ်ခုပေါ်မှာ မျက်နှာအပ်ပြီး ကြော့ကွဲစွာ ငိုနေတာတယ်။ အဲဒီဂူဟာ ဆရာ့ဇနီးရဲ့ ဂူဆိုတာ နောက်မှ သိရတယ်။ ဆရာ့ဇနီးဟာ ကလေးမျက်နှာမြင်တုန်း ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ ကွယ်လွန်ခဲ့တာတယ်။ အဲဒီ အချိန်က စပြီး ဆရာ့ဘဝမှာ ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာ ဆိတ်သုဉ်းခဲ့တော့တာပဲ။ ကျွန်တော် ကျောင်းတက်ခဲ့တဲ့ သုံးနှစ်လုံးလုံး ဆရာဟာ တစ်ချက်ကလေးမှ ပြုံးတာ မတွေ့ခဲ့ရဘူး။ ဆရာ့ကို ကျွန်တော် အထင်မှားခဲ့မိတာ နောက်မှ နောင်တ ရမိပါတော့မယ်”

ဥက္ကောင်းမှာ ကျွန်တော်မုန်းတဲ့ အခြားဆရာတစ်ယောက် ရှိသေးတယ်။ တစ်ခါတော့ ဧပြီအရူးနေ့ မှာ ကျွန်တော်က အဲဒီ ဆရာထိုင်မဲ့ ကုလားထိုင် မည်းမည်းကြီးပေါ်မှာ မင်တွေ သုတ်ထားလိုက်တယ်။ ဖြစ်ချင်တော့ အဲဒီ ဆရာ မလာခင်မှာ ကျောင်းအုပ်ကြီး ဝင်လာတော့တာဘဲ။ ကျောင်းအုပ်ကြီးကလဲ ဝတ် လာလိုက်တာ ဘောင်းဘီကို ဖြူဆွတ်နေတာဘဲ။ ကျွန်တော်က ကျောင်းအုပ်ကြီး ကုလားထိုင်မှာ မထိုင်ပါနဲ့လို့ ပြောမလို့ ပါးစပ် တပြင်ပြင် လုပ်နေတုန်း ဘသားချောကြီးက ထိုင်ချလိုက်ပါလေရာ ။ သူထသွားတော့ ဘောင်းဘီအဖြူမှာ မင်တွေ စွန်းပေနေတာ ရစရာ မရှိဘူး။ ကျွန်တော်က ချက်ချင်းပဲ လိုက်သွားပြီး ကျွန်တော့်အပြစ်ကို မဖြောင့်ချက်ပေးလိုက်တယ်။ ကျောင်းအုပ်ကြီးက အင်မတန် သဘောထားကြီးပါပေတယ်။ ကျွန်တော့်ကို အပြစ်မယူဘဲ ခွင့်လွှတ်လိုက်တယ် . . .”

(၆)

ဂျိုးဇက်သည် သော့ပြင် အလုပ်သင်အဖြစ် သုံးနှစ်သင်တန်း တက်နေချိန်တွင် စာဖတ် ဝါသနာ ပါလာခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် ရှားလော့ဟုန်း စုံထောက်ဝတ္ထုများကို အသည်းစွဲခဲ့သည်။

စာဖတ်ချင်လွန်းလှသော်လည်း အချိန်မရ။ အလုပ်ချိန်ချည်း တစ်နေ့ ၁၂ နာရီ ရှိပြီး ညအိပ်ရာဝင်ချိန်တွင်လည်း မီးဖွင့်ခွင့်မရှိ။ ထို့ကြောင့် ဂျိုး

၁ ဧပြီအရူးနေ့ ။ အနောက်နိုင်ငံများတွင် နှစ်စဉ် ဧပြီခရစ်နေ့ကို ဧပြီအရူးနေ့ဟု သတ်မှတ်ကာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ကသိကအောက်ဖြစ်အောင် စကြာ များစွာဖြင့် လုပ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှ ကျီးမနိုးပွဲလုပ်ကြပုံနှင့် ဆင်ဆင်တူသည်။

ဇက်နှင့် သူငယ်ချင်းများသည် အလုပ်ခွင်ထဲမှာပင် အကြံအဖန်လုပ်၍ စာဖတ်ကြရသည်။ ဂျိုးဇက်က ဝတ္ထုဖတ်ပြနေချိန်တွင် ကျန်အလုပ်သင်လူငယ်များက ကင်းစောင့်ကြရသည်။ လုပ်ငန်းရှင်ဆရာကြီး 'ကားရုတ်'၏ အရိပ်ကို တွေ့လိုက်လျှင် အချက်ပေးပြီး စာဖတ်ရပ်ခိုင်းရသည်။ တစ်နေ့သင်္ဘူမူ ဂျိုးဇက်က ရှားလော့ဟုန်း တစ်ပုဒ် ဖတ်ပြနေချိန်တွင် ကင်းစောင့်သူများပါ ဝတ္ထုထဲ မျောပါနေကြ၍ ဆရာကြီးကားရုတ်ဝင်လာသည်ကို မသိလိုက်ကြ။ ကားရုတ်က ဒေါသထွက်ပြီး ဝတ္ထုဖတ်ပြနေသူ ဂျိုးဇက်၏ မျက်နှာကို ရိုက်လိုက်သည်။

ဂျိုးဇက်သည် စိတ်နာကျည်းသွား၏။ သုံးနှစ်သင်တန်းပြီးဆုံးရန် နောက်ဆုံး တစ်လသာ ကျန်တော့ချိန် ဖြစ်သော်လည်း အရိုက်ခံရသဖြင့် ရှက်စိတ် မွန်ပြီး သင်တန်းမှ ထွက်ပြေးသည်။

ကားရုတ်က သက်ဆိုင်ရာကို တိုင်ကြားသဖြင့် ပုလိပ်အဖွဲ့က သင်တန်းပြေး ဂျိုးဇက်အား လိုက်ရှာကာ ဖမ်းဆီးပြီး ဆီဆတ်မြို့အကျဉ်းထောင်သို့ ပို့လိုက်သည်။ ထိုအခါ၌မူ လုပ်ငန်းရှင်ကြီး ကားရုတ်မှာ သဘောကောင်းရှာပြန်သည်။ ဂျိုးဇက်ထံထောင်သို့ ထမင်းလာပို့သည်။ ထောင်မှ လွတ်ရန်နှင့် သင်တန်းပြီးအောင် ပြန်တက်ရန်တို့ကိုသာမက သင်တန်းပြီးသည့်နောက် အလုပ်ရအောင်လည်း ကားရုတ်ကပင် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။

မည်သို့ရှိစေ။ ဂျိုးဇက်ကား အလုပ်သမား လူတန်းစားဘဝသို့ ခက်ခဲပင်ပန်းစွာ နိဒါန်းစေခဲ့ပြီ။ ဖြစ်ရုံမျှမက၊ နောင်အခါ ဘယ်တော့မှ ကင်းနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်သော အကျဉ်းထောင်၏ အရသာကိုပါ မတော်တဆ မြည်းစမ်းကြည့်ခဲ့ပြီးဖြစ်ချေပြီတည်း။

ဂျိုးဇက်တို့သည် မေဒေးကို ဂုဏ်လူမြတ်နိုးစွာ ပထမဆုံး အကြိမ် ဆင်
ယင်ကျင်းပခဲ့ကြသည်။ သူတို့၏ အလုပ်ရုံကို သစ်ရွက် သစ်ခက်များဖြင့်
တန်ဆာဆင်ကာ အလုပ်သမား သီချင်းများကို သံပြိုင်သီဆိုကြသည်။

ထိုနေ့မှစ၍ ဂျိုးဇက်သည် အချိန်ရတိုင်း ရှုမစ်နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကာ
အလုပ်သမားရေးရာများနှင့် ပတ်သက်၍ ဗဟုသုတများကို ဆည်းပူးခဲ့သည်။
အလုပ်သမားလူတန်းစား စည်းလုံးညီညွတ်ရေးဟူသော ဆောင်ပုဒ်ကိုလည်း
ရေးရေးမျှ သဘောပေါက်လာခဲ့သည်။

စက်ဆရာရှုမစ် အလုပ်ပြောင်းရွှေ့သွားသောအခါ ဂါဗ်ပါရစ်ဆိုသူ
စက်ဆရာအသစ်တစ်ဦးရောက်လာပြန်သည်။ ဂါဗ်ပါရစ်မှာ ရှုမစ်ထက်ပင်
တက်ကြွသူဖြစ်သည်။ သူသည် ဆီဆတ်မြို့မှ အလုပ်သမားပေါင်းစုံနှင့် ဘီယာ
ဆိုင်များတွင် ဆုံမိတိုင်း အလုပ်သမားသမဂ္ဂများ ဖွဲ့စည်းရေးကို လှုံ့ဆော်လေ့ရှိ
သည်။

(ခရီးရှားနယ်တွင် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၅၀ ခန့်ကပင် အလုပ်သမား
သမဂ္ဂများ စတင် ဖွဲ့စည်းခဲ့၍ ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက်တစ် ပါတီကို၁၈၉၄ ခုနှစ်တွင်
စတင် ထူထောင်ခဲ့သော်လည်း အာဏာပိုင်များက နှိပ်ကွပ်ခဲ့၍ ပျက်စီးခဲ့ရ
သည်။ ဆီဆတ်မြို့တွင်ထိုအချိန်၌ အလုပ်သမားအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့မျှပင်မရှိချေ။)

ဂျိုးဇက်ကဲ့သို့ အလုပ်သင် လူငယ်များသည် ဘီယာဆိုင်များသို့ သွား
ခွင့်မရှိ။ ထိုကြောင့် ဘီယာဆိုင်များမှ ဂါဗ်ပါရစ်၏ အလုပ်သမားတရားများကို
သီးသန့်မနာကြားနိုင်ချေ။ သို့ရာတွင် ဂျိုးဇက်မှာ ဆရာကြီး ကားရစ်က ဘီ
ယာ အဝယ်ခိုင်း၍ သွားဝယ်ရတိုင်း ဂါဗ်ပါရစ်၏ တရားကို နားစွန်နားဖျား
ကြားနာရလေ့ရှိသည်။

ကြာသော် ဂျိုးဇက်သည် ဂါဗ်ပါရစ်၏ အလုပ်သမား ကေဒါ တစ်ဦး
ဖြစ်လာတော့သည်။ ဂါဗ်ပါရစ်က အလုပ်သမားတို့၏ 'လွတ်လပ်သောစကား'
ဟူသော Free Word သတင်းစာအတွက် ရန်ပုံငွေများ ကောက်ပေးရန် ဂျိုးဇက်
အား ခိုင်းစေရာ ပျော်ရွှင်စွာ လိုက်ကောက်ပေးသည်။ တဖန် အလုပ်သမား
စည်းရုံးရေး ရန်ပုံငွေ မီးခြစ်ကလေးများ လိုက်ရောင်းပေးရန် ခိုင်းပြန်ရာ ဂျိုး
ဇက်က တစ်မြို့လုံးလှည့်၍ ရောင်းချပေးသည်။

ဂါဗ်ပါရစ်သည် အလုပ်သမား လူငယ်များ လေ့လာရန် အတွက် အက်
ဒွပ်ဘယ်လာမိရေးသော 'နောက်ကြောင်းကို ပြန်ကြည့်သော်' Looking Back-
ward ဟူသော စာအုပ်ကို ပေးဖတ်ပြီး အလုပ်သမားတို့၏ ဘဝ ခံစားချက်

အခန်း(၂)

အလုပ်သမား၊ စစ်သုံ့ပန်း၊ တပ်နီတပ်သား

(၁)

ယူဂိုဆလားဗီးယားပြည်မှ အညကြ အလုပ်သမားကလေး 'ဂျိုးဇက် ဘရော့ဇ်'
သည် ရုရှားပြည်တွင် စစ်သုံ့ပန်းဘဝသို့ ကျရောက်ပြီးနောက် ဆိုဗီယက်
တပ်နီတော်တွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တပ်နီအဖွဲ့ချုပ် တပ်သားတစ်ဦး ဖြစ်
သွားလေသည်။

အထက်ပါ စာပိုဒ်သည် သဒ္ဒါဝါကျအားဖြင့် မမှားသော်လည်း သာမန်
အားဖြင့် နားလည်နိုင်စရာမရှိ။ မျက်စိလည်စရာ ဖြစ်နေလိမ့်မည်။

မှန်သည်။ ဂျိုးဇက်ဘရော့ဇ်၏ ဘဝခရီးမှာလည်း မျက်စိလည်စရာ
ရှုပ်ထွေးနေခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော။

(၂)

တီတိုးဖြစ်လာမည့် ဂျိုးဇက် ဘရော့ဇ်သည် ဆီဆတ်မြို့ရှိ ကားရစ်၏
အလုပ်ရုံမှ မထွက်မီ 'ရှုမစ်'ဟုခေါ်သော စက်ဆရာလူသစ်တစ်ဦး ရောက်လာ
သည်နှင့် ကြုံကြိုက်ခဲ့ရသည်။ ရှုမစ်သည် ဗဟုသုတကြွယ်ဝသူဖြစ်၍ ဂျိုးဇက်
တို့ အံ့ဩကုန်နိုင်ဖွယ် အကြောင်းအရာများကို ပြောပြတတ်သည်။

ဂျိုးဇက်အတွက် မှတ်မှတ်ရရ ဗဟုသုတ အကြောင်းအရာတစ်ခုမှာ
မေဒေးခေါ် ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားတို့၏ နေ့ထူးနေ့မြတ်ကြီးအကြောင်းဖြစ်သည်။

ရှုမစ်က ၁၉၀၉ခုနှစ် မေဒေးအကြိုနေ့တွင် မေဒေးအကြောင်းကို
ဂျိုးဇက်တို့ လူငယ်တစ်စုအား ဟောပြော ရှင်းပြသည်။

မည်သို့ရှိစေ။ ဂျိုးဇက်ကား အလုပ်သမား လူတန်းစားဘဝသို့ ခက်ခဲ ပင်ပန်းစွာ နိဒါန်းစခဲ့ပြီးဖြစ်ရုံမျှမက နောင်အခါ ဘယ်တော့မှ ကင်းနိုင် လိမ့်မည် မဟုတ်သော အကျဉ်းထောင်၏ အရသာကိုပါ မတော်တဆ မြည်း စမ်းကြည့်ခဲ့ပြီးဖြစ်ချေပြီတည်း။

အသက် ၁၉နှစ်အရွယ် အလုပ်သမားလေး ဂျိုးဇက်ဘဝ (ပိုင်းပြထားသူ)

များကို ရှင်းပြသည်။ အလုပ်သမားရေးရာ စာရွက်စာတမ်းများစွာကိုလည်း ယူယူလာတတ်သည်။

ထိုစာရွက်စာတမ်းနှင့် သတင်းလွှာများတွင် ရုရှားပြည်၌ အလုပ်သမား တို့ အုံကြွမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ ဇာဘုရင်အစိုးရက သတ်ဖြတ်နှိမ်နင်းခြင်း၊ ဂျပန်ပြည်၌ ဆိုရှယ်လစ် ၁၂ဦး သေဒဏ်ခံရခြင်းစသော သတင်းများကို ဂျိုးဇက်တို့ ဖတ်ရှုကြရသည်။

ဂျိုးဇက်သည် ဆီဆတ်မြို့ကလေးမှ နေ၍ ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားများနှင့် ဆက်စပ်မိလျက်ရှိပေပြီ။ သူသည် ယခုထက်ပို၍ ကျယ်ပြန့်စွာ လေ့လာရန် ဆန္ဒပြင်းပြလာသည်။

တစ်ဆက်တည်းမှာပင် ဂျိုးဇက်သည် ဆိုရှယ် ဒီမိုကရက်ပါတီလိုလား သူ တစ်ဦး အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာပြီ။ အလုပ်သမားသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး အဖြစ် ပါဝင်လှုပ်ရှားရန် အားသန်လာလေတော့သည်။

(၄)

ဂျိုးဇက် အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ချိန်တွင် သော့ပြင် အလုပ်ရုံမှ သင်တန်း ပြီးဆုံးသည်။ ထိုခေတ်က သော့ပြင်သမားဟူသည် အင်ဂျင်နီယာတစ်ဦးကဲ့ သို့ စက်ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ စွယ်စုံ ကျွမ်းကျင်သည်ဖြစ်ရာ ဂျိုးဇက် သည် စက်ဆရာတစ်ဦးအဖြစ် အလုပ်ရရှိသည်။

ပထမဦးစွာ ဇာဂရက်မြို့ကြီးရှိ ဝပ်ရှော့တစ်ခု၌ အလုပ်ဝင်သည်။ ဇာဂရက်မြို့မှာ ဆီဆတ်မြို့အနီး၌ပင်ရှိသည်။

ဝပ်ရှော့ဆရာကလေးအဖြစ် လုပ်ကိုင်နေစဉ် ဂျိုးဇက်သည် ဇာဂရက် မြို့သတ္တုအလုပ်သမားများ သမဂ္ဂနှင့် ဆက်သွယ်မိသည်။ အလုပ်သမား သမဂ္ဂ အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်ချင်လှသော ဂျိုးဇက်သည် ရက်ပိုင်းအတွင်း သမဂ္ဂ၏ တက်ကြွ သော အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်လာသည်။ ထိုမှ တစ်ဖန် တဆင့်တက်ပြန်ကာ ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီသို့ လျှောက်လွှာတင်လိုက်ရာ ပါတီက ဝင်ခွင့်ပြု လိုက်သည်။

“အချိန်ကာလကတော့ ၁၉၁၀ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလထဲမှာပါပဲ။ ကျွန်တော်ဟာ ပါတီဝင်ကံပြားနဲ့ တံဆိပ်ကို စတင်ရရှိပါတယ်။ တံဆိပ်က တူတစ်ခုကို လက်နှစ်ဖက်နဲ့ ဆုပ်ကိုင်ထားတဲ့ တံဆိပ်ပါ။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော့် အသက် ၁၈နှစ်ရှိပါပြီ။ ကျွန်တော့် ဘဝမှာ ဂုဏ်အယူဆုံး အချိန်ကာလတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်” ဟု တီတိုးက ပြန်ပြောပြသည်။

ဂျိုးဇက်သည် ဇာဂရက်မြို့တွင် နှစ်လကြာမျှ အလုပ်လုပ်နေစဉ် အလုပ်သမားသမဂ္ဂဌာနချုပ်သို့ နေ့စဉ် သွားရောက် ဆည်းပူးလေ့လာသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် သူ့ဘဝ၌ ပထမဆုံးသော နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှု အတွေ့အကြုံကို ရရှိခဲ့သည်။ ခရီးရှားပြည်နယ် ဘုရင်ခံ၏ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုများကို ကန့်ကွက် ဆန္ဒပြပွဲ၌ ပါဝင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျိုးဇက်သည် အလုပ်သမားများနှင့်အတူ မီးတုတ်များနှင့် ကြွေးကြော်သံ စာတန်းနီကြီးများကို ကိုင်ဆောင်ကာ ဟစ်အော်ကြွေးကြော်၍ ပါဝင်ဆန္ဒပြခဲ့သည်။

(၅)

ဂျိုးဇက်သည် ဝပ်ရှေ့၌ အလုပ်လုပ်၍ ငွေစုပြီးလျှင် ရွာပြန်ရန် အကြံ ရှိသည်။ ရွာအပြန် မျက်နှာပန်း လှစေရန် ဝတ်စုံကောင်းကောင်း တစ်စုံလည်း ဝယ်ဝတ်ချင်သည်။ ထို့ကြောင့် ငွေ ၃၀ ပြည့်အောင် ခြစ်ခြစ်ချွတ်ချွတ် စုဆောင်းခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် စိတ်ကြိုက် ဝတ်စုံ အသစ်တစ်စုံကို ငွေ ၂၀ ပေး၍ ဝယ်လိုက်သည်။ ဝတ်စုံကို သူ့အခန်းတွင် သိမ်းထားခဲ့၍ ဝပ်ရှေ့မှ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကို သွားနှုတ်ဆက်ပြီး ပြန်လာသောအခါ သူ၏ ဝတ်စုံ မရှိတော့ချေ။ အခိုးခံလိုက်ရပြီ ဖြစ်သည်။ ဂျိုးဇက်ခမျာ ဝမ်းနည်း စိတ်ပျက် လိုက်သည်မှာ မပြောနိုင်လောက်အောင် ရှိတော့သည်။ လက်ကျန်ငွေကလေး ထဲမှ ငွေလေးကျပ်ဖြင့် တစ်ပတ်နှမ်းဝတ်စုံတစ်စုံကို ထပ်ဝယ်ပြီး ရွာပြန် ခဲ့ရတော့သည်။

ဂျိုးဇက် ရွာပြန်ရောက်ပြီး အတန်ကြာအလုပ်မရှိဘဲ ယောင်ခြောက် ဆယ်ဖြစ်နေ၍ ပတ်ဝန်းကျင်က ကဲ့ရဲ့စကား ဆိုလာကြသည်။ ထို့ကြောင့် ရွာမှ ထွက်ခွာ၍ ဇာဂရက်မြို့သို့ သွားရောက်ကာ အလုပ်ရုံများ၌ ပြန်လည် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

အလုပ်ရုံ အလုပ်သမားဘဝတွင် ဂျိုးဇက်သည် အလုပ်သမားရေးရာ များ၌ တက်ကြွစွာ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ မေဒေးဆန္ဒပြပွဲများ၌ ပါဝင်ခဲ့သည်။ အလုပ်သမားဘဝသရုပ်ဖော် စာပေလေ့လာမှုများကိုလည်း ဆက်လက်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က မှတ်မှတ်ရရ ဖတ်ခဲ့သော စာအုပ်တစ်အုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ တီတိုးက ဤသို့ ပြန်ပြောပြသည်။

“ကျွန်တော့်မှာ ရတုလစာငွေထဲက မိဘဆီကို ပြန်ထောက်နေရတာနဲ့ လောက်ငှတယ်ကို မရှိပါဘူး။ အတော် ကျပ်ကျပ်တည်းတည်းနေခဲ့ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ပိုက်ဆံ ကြီးစားစုပြီး အပွတန်ဆင်ကလဲယားရဲ့ သွေးစုပ်

မြေဝတ္ထုကို ဝယ်ဖတ်ခဲ့ရတယ်။ အဲဒီ ဝတ္ထုကို ခရီးရှားတစ်နယ်လုံးက အလုပ် သမားတွေ အတော်ဖတ်ခဲ့ကြတယ်။ အမေရိကန်ပြည်ကို အလုပ်သွားလုပ် ကြတဲ့ အလုပ်သမားတွေ ချီကာဂိုမြို့မှ ခံစားရတဲ့ဘဝကို သရုပ်ဖော် ထားတဲ့ ဝတ္ထုပါပဲ . . .”

ဂျိုးဇက်သည် အလုပ်သမားများ၏ တူညီသော ဘဝ ခံစားချက်များ အကြောင်းကို သူ၏ လေ့လာမှုများမှ တစ်ဆင့် နားလည်သဘောပေါက်လာ သည်။ ပို၍ ကျယ်ပြန့်စွာ လေ့လာရန် ဆန္ဒပြင်းပြလာသည်။ ဤသို့အားဖြင့် ဂျိုးဇက်သည် ၁၉၁၂ ခုနှစ်တွင် သူ၏ ကွင်းဆင်းနယ်လှည့်ခရီးကို စတင်ခဲ့ လေတော့သည်။ ၁၉၁၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၁၃ ခုနှစ် အတွင်း ဂျိုးဇက်သည် ဘိုလီးဗီးယားနိုင်ငံ၊ ဂျာမဏီနိုင်ငံ၊ ဩစထရီးယား ဟန်ဂေရီနိုင်ငံများသို့ လှည့်လည်အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။ နေရာတိုင်းတွင် အလုပ်သမား လူတန်းစား တို့၏ အဖိနှိပ်ခံဘဝများကို ပို၍ ပီပြင်စွာ တွေ့ထိလာခဲ့ရသည်။

(၆)

၁၉၁၃ ခုနှစ်တွင် ဂျိုးဇက်သည် အသက် ၂၁ နှစ်ပြည့်၍ ဩစထရီး ယား ဟန်ဂေရီ ဘုရင့်တပ်မတော်တွင် ထုံးစံအတိုင်း နှစ်နှစ် စစ်မှုထမ်းရန် ဝင်ရောက်ရသည်။

မိမိတို့အား အုပ်စိုးနေသော နယ်ချဲ့ စစ်တပ်တွင် မလွဲမရှောင်သာ ဝင်ရောက် အမှုထမ်းခြင်း ဖြစ်သော်လည်း ဂျိုးဇက်သည် ကိုယ့်အတွက် အကျိုးရှိအောင် အသုံးချခဲ့သည်။ စစ်ပညာကို စိတ်ပါလက်ပါ သင်ယူခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အရာခံစိုလ်သင်တန်းသို့ တက်ရောက်ရပြီး တပ်ထဲတွင် အ သက်အငယ်ဆုံး တပ်ကြပ်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ သိုင်းပညာနှင့် ကစားခုန်စား ထူးချွန်ဆုများလည်း ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၁၄ ခုနှစ်တွင် ပထမကမ္ဘာ စစ်ကြီး စတင်ဖြစ်ပွားသည်။ တပ်ကြပ် ကြီးဂျိုးဇက်သည် နယ်ချဲ့ စစ်ပွဲ ဆန့်ကျင်ရေးစကားများကို ပြောမိ၍ စစ်ထောင် ၌ ကျခံခဲ့ရသေးသည်။ နောင်မှ သက်သေမခိုင်လုံ၍ ပြန်လွတ်ခဲ့သည်။

မကြာမီ ဂျိုးဇက်တို့တပ်သည် ရုရှားစစ်မျက်နှာဖက်၌ တာဝန်ကျရာ တိုက်ပွဲ တစ်ပွဲတွင် ဂျိုးဇက်တို့ ရှုံးနိမ့်၍ သုံးပန်းအဖမ်းခံခဲ့ရသည်။ ဂျိုးဇက်မှာ လက်ဝဲရိုင်းအောက်၌ မိုန်းဖြင့် ထိုးခံရ၍ ဒဏ်ရာပြင်းထန်စွာ ရရှိခဲ့သည်။

Upton Sinclair; The Jungle ‘သွေးစုပ်မြေ’အမည်ဖြင့် ဆရာကြီးရွှေဥပေါင်း မြန်မာပြန်ပြီး စာပေဗိမာန် ဘာသာပြန်ဆုရရှိခဲ့သည်။ (စာရေးသူ)

ဤသို့ အားဖြင့် သြစထရီးယား ဟန်ဂေရီ နယ်ချဲ့ စစ်တပ်မှ တပ်ကြပ်ကြီး ဂျိုးဇက်ဘရော့ဇ်သည် ဇာဘုရင်၏ ရုရှား စစ်တပ်လက်တွင်းသို့ သို့ပန်းအဖြစ် ကျရောက်ခဲ့ရတော့သည်။

(၇)

ဂျိုးဇက်၏ဒဏ်ရာမှာ ပြင်းထန်လွန်း၍ စစ်သုံးပန်း အကျဉ်းထောင်တွင် သေလူအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းခံရသည်။ သို့ရာတွင် ဖိုးသက်ပြင်း ဂျိုးဇက်မှာ မသေဘဲ နာလန်တူခဲ့သည်။

ဆေးရုံတက်နေချိန်တွင် ဂျိုးဇက်သည် ရုရှားဘာသာကို သင်ကြားပြီး စာရေးဆရာကြီး တော်လ်စတိုင်း၊ တားဂညက်နှင့် ကူပရင်တို့၏ ဂန္ထဝင် စာပေများကို ဖတ်ရှုလေ့လာခဲ့သည်။

ဆေးရုံမှ ဆင်းရပြီးနောက် ဂျိုးဇက်သည် စစ်သုံးပန်းဘဝဖြင့် ရုရှားပြည်ထဲရှိ တာတာလူမျိုးများ၏ ဒေသဖြစ်သော ကာလာဆီယက်ရွာကလေးရှိ စက်ရုံတစ်ရုံတွင် အလုပ်သွားလုပ်ရသည်။ ထိုမှ တစ်ဖန် ယူရယ်လ်တောင်တန်းဒေသ စစ်သုံးပန်းစခန်းတစ်ခုသို့ ပြောင်းရွှေ့ရသည်။ ထိုစခန်း၌ရှိနေစဉ် စစ်သုံးပန်းများအတွက် ကမ္ဘာ့ ကြက်ခြေနီအသင်းများက ပေးပို့သော ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများကို ဇာဘုရင်အလိုတော်ရှိအရာရှိတစ်ဦးက ဖြတ်စားလျှပ်စားလုပ်နေသည်ကို ဂျိုးဇက်က သက်ဆိုင်ရာသို့ တိုင်ကြားခဲ့သည်။ ထိုအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ၎င်းအရာရှိက အပြစ်ရှာပြီး ဂျိုးဇက်အား အကျဉ်းစခန်းရှိ အကျဉ်းထောင်သို့ ကျအောင် ဖန်တီးကာ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခဲ့သည်။ ထောင်ထဲတွင် ရုရှား ပုလိပ်သုံးဦးက ဂျိုးဇက်၏ ကျောပြင်ကို ကြိမ်ဖြင့် အချက်၃၀ တိတိ ရိုက်နှက်ခဲ့ရာ ဂျိုးဇက်၏ တစ်သက်တာ မမေ့စရာ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုအဖြစ် ကျန်ရစ်တော့သည်။

ယင်းသို့ ဂျိုးဇက် တိုက်ပိတ်ခံရချိန်တွင် တစ်ညသည့် ထောင်အပြင်မှ ကြွေးကြော်သံများကို ကြားရသည်။ 'ဇာဘုရင်ပျက်စီးပါစေ'ဟူသော ကြွေးကြော်သံများပေတည်း။

အလုပ်သမား အုံကြွမှုကြီး စတင်ပေပြီ။ အလုပ်သမားများ ချီတက်ဆန္ဒပြကာ ထောင်တံခါးများကို ဖွင့်ပေးလိုက်ကြသည်။ ဂျိုးဇက်လည်း ထောင်ပြင်သို့ ထွက်နိုင်ခဲ့သည်။

ထောင်အပြင်သို့ ရောက်သော်လည်း ဂျိုးဇက် အပါအဝင် စစ်သုံးပန်းများမှာ ဘယ်သွားရမှန်းမသိ ယောင်ချာချာ ဖြစ်နေကြသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဇာဘုရင် နန်းကျပြီးနောက် တက်ရောက်လာသော ယာယီအစိုးရက စစ်ကို မရပ်ဆိုင်းဘဲ အချိန်ဆွဲနေရုံမျှမက အလုပ်သမားများ၏ လှုပ်ရှားမှုများကိုပင် ပြန်လည် နှိပ်ကွပ်ရန် ပြင်ဆင်နေကြပြန်သည်။ အလုပ်သမားများ၏ ကျေးဇူးဖြင့် ထောင်မှ လွတ်ခဲ့သော ဂျိုးဇက်တို့မှာလည်း ထောင်ထဲသို့ ပြန်ရောက်ရပြန်သည်။

ဂျိုးဇက်တို့အား ရထားဖြင့် တင်၍ ထောင်ပြောင်းပို့ရာ ဆိုက်ဘေးရီးယား နယ်သို့ ရောက်ချိန်တွင် အောက်တိုဘာတော်လှန်ရေးကြီး အောင်ပွဲဆင်သည့်နေ့နှင့် တိုးနေတော့သည်။

"ဆိုဗီယက် အစိုးရ တို့အစိုးရ" ဟု ကြွေးကြော်ကာ အောင်ပွဲ သဘင်ကျင်းပနေကြသော အလုပ်သမားများက စစ်သုံးပန်းများကို လွှတ်ပေးလိုက်သည်။

စစ်သုံးပန်းများထဲမှ 'အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တပ်နီအဖွဲ့ချုပ်'ထဲသို့ ဝင်လိုသူများကို လက်ခံကြောင်း သိရတော့အခါ ဂျိုးဇက်သည် ချက်ချင်း စာရင်းသွားသွင်းလိုက်သည်။

ဂျိုးဇက်သည် တပ်နီ တပ်သား ဖြစ်လာချိန်မှစ၍ ဘော်လ်ရှီဗစ် စာပေများကို စနစ်တကျ လေ့လာခွင့်ရရှိတော့သည်။ အထူးသဖြင့် လီနင်၏ တော်လှန်ရေး လမ်းညွှန်ကျမ်းများကို ဖတ်ရှုခဲ့သည်။

၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်၊ အသက် ၂၇ နှစ် အရွယ်တွင် ဂျိုးဇက်သည် ယူဂိုဆလားဗီးယားသို့ ပြန်ခဲ့သည်။ သူသည် ရုရှားပြည်၌ ခြောက်နှစ်တိုင်တိုင် နေထိုင်ခဲ့ရသည်။ ရုရှားပြည်တွင် များပြားလှစွာသော အတွေ့အကြုံများကြောင့် ပညာရခဲ့ရုံမျှမက ကြင်ယာပါရခဲ့သေးသည်။ 'ပိုလ်ကာ'အမည်ရှိ ရုရှားသူ တစ်ဦးနှင့် အကြောင်းပါ၍ လက်ထပ်ခဲ့ခြင်းပေတည်း။ (မှတ်ချက် ။ ။ ပိုလ်ကာသည် ၁၉၃၈ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သွားသည်။ တီတိုးသည် နောက်ထပ် အိမ်ထောင်နှစ်ဆက် ထပ်မံ ထူထောင်ခဲ့သည်။)

ဆိုဗီယက် တော်လှန်ရေးကြီးကို ကိုယ်တွေ့ ကြုံခဲ့ရသော ဂျိုးဇက်ဘရော့ဇ်အတွက် ယူဂိုဆလားဗီးယားတွင် အရေးတော်ပုံအသစ်များက စောင့်ကြိုလျက်ရှိနေလေပြီ။

မျက်မှန်ထူကြီးတပ်၍ ရုပ်ဖျက်ကာလှုပ်ရှားခဲ့ရသော
မြေအောက်တော်လှန်ရေးသမားဘဝ။ (၁၉၂၈ခုနှစ်)

အခန်း(၃)

ထောင်ထွက်ဝရမ်းပြေး တစ်ဦး

(၁)

ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံဟူ၍ ဖြစ်ပေါ်လာမည့် နယ်မြေများ အနက် အဓိက
ဖြစ်သော ခရီးရှားနယ်ကို နှစ်ပေါင်းလေးရာကျော် ကြီးစိုးခဲ့သော ဩစထရီးယား
ဘုရင်ချုပ်ရေးသည် ၁၉၁၀ ခုနှစ်အောက်တိုဘာလတွင် နိဗ္ဗိတံခဲ့သည်။

သို့ရာတွင် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအသစ်မှာ ဘဲလ်ဂရီတို့မှ ဘုရင်အလက်
ဇင်ဒါလက်အောက်သို့ ကျရောက်ခြင်းတည်းဟူသော လက်ပြောင်းလက်လွှဲ
သဘောမျှသာဖြစ်၍ ဆင်းရဲသားများ၏ အခြေအနေမှာ ပို၍ပင် ဆိုးရွားနေခဲ့
သည်။

ဘုရင် အလက်ဇင်ဒါသည် လက်ဝါးကြီးအုပ် စီးပွားရေး စနစ်ကို
ထူထောင်သည်။ ကြက်ဥ ဘဲဥမှစ၍ ဘုရင့်အစိုးရက ဆင်းရဲသားများနှင့်
ပြိုင်ဆိုင်ရောင်းဝယ် စီးပွားရှာသည်။ ပြင်သစ်စသော နိုင်ငံခြား အရင်းရှင်
ကြီးများကို ဖိတ်ခေါ်၍ ခေါင်းပုံဖြတ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ခွင့်ပေးသည်။

ဂျိုးဇက်ဘရော့ခ် ရုရှားပြည်မှ ပြန်ရောက်လာသောအခါ အထက်
ပါ အတိုင်း ကမောက်ကမဖြစ်နေသာ တိုင်းပြည်အခြေအနေကို ကြုံတွေ့ရ
တော့သည်။

ဂျိုးဇက်သည် ဇာဂရက်မြို့တွင် နေထိုင်၍ ဆန်စက်တစ်စက်၌ စက်
ဆရာအလုပ် ဝင်လုပ်သည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အလုပ်သမားသမဂ္ဂတွင်
ပါဝင်၍ အလုပ်သမားတိုက်ပွဲများကို စတင် ဦးဆောင်ခဲ့သည်။

ထိုအချိန်တွင်ယူဂိုဆလပ်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ထူထောင်ပြီးပြီဖြစ်ရာ ရှေး

မဆွကပင် ဆိုရှယ်လစ်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ဂျိုးဇက်သည် ကွန်မြူနစ် အလုပ်သမားခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဖြစ်သို့ တစ်ဆက်တည်း ရောက်ရှိသွား တော့သည်။

(၂)

ကွန်မြူနစ်တို့၏ စည်းရုံးရေးမှာ တဟုန်ထိုး တိုးတက်လာသည်။ ယူဂို ဆလားဗီးယား ပြည်ထောင်စု အခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရန် လွှတ်တော် ရွေး ကောက်ပွဲ ကျင်းပသောအခါ ကွန်မြူနစ်တို့က တတိယစွဲခဲ့သည်။ ဂျိုးဇက် သည် ဇာဂရက်နယ်မြေတွင် ရွေးကောက်ပွဲ တရားပွဲများကို လှည့်လည် ဟော ပြောကာ ပါတီအတွက် စည်းရုံး လှုံ့ဆော်ပေးခဲ့သည်။

ကွန်မြူနစ်မ အခြေအနေကို ထိတ်လန့် သွားသော အလက်ဇင်ဒါ ဘုရင်က ကွန်မြူနစ်ပါတီကို မတရားသင်း ကြေညာလိုက်သည်။ တဆက် တည်းမှာပင် အလုပ်သမား အုံကြွမှုများ ဖြစ်ပွားလာသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဂျိုးဇက်သည် သူ့စည်းရုံးထားသော အလုပ်သမား များနှင့် တိုင်ပင်ကာ လက်နက်များ စတင် စုဆောင်းသည်။ ဆိုဗီယက် တော် လှန်ရေးကို ကြံ့ခိုင်ရေးသော ဂျိုးဇက်သည် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး လမ်းစဉ် ကို ဆင်နွှဲရန်ကြံစည်မိသည်။ သို့ရာတွင် သူ့အကြံကို ခရီးရှားနယ် ကွန်မြူ နစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင်ထံ တင်ပြသောအခါ ပယ်ချခြင်းခံရသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဖိနှိပ်မှုများ ပို၍ ပြင်းထန်လာကာ အလုပ်သမား၊ လယ် သမားများမှာ ခေါင်းမထူနိုင်လောက်အောင် ဆက်တိုက် အရေးနိမ့်လာကြ တော့သည်။

ဂျိုးဇက်မှာလည်း မူလ ဆန်စက်အလုပ်ကို စွန့်ခွာကာ တစ်နယ် ပြောင်းခဲ့ရလေသည်။ အေဒရီးယားတစ် ပင်လယ်ကမ်းခြေရှိ ကရာလေဗီး ကားမြို့ သင်္ဘောကျင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်တွင် ဂျိုးဇက်မှာ အိမ်ထောင်သက်ငါးနှစ်အတွင်း သားသမီး သုံးယောက်ရရှိခဲ့သည်။ သားဦးနှင့် အငယ်ဆုံးသမီးကလေးမှာ ကွယ်လွန်သွား ကြသည်။ ဂျိုးဇက်မှာ အသက် ၃၃ နှစ် အရွယ် ကောင်းဆိုး တိုက်ပွဲ အသစ် များ အတွက် ငဲ့လင့်နေဆဲ ။

(၃)

သင်္ဘောကျင်းတွင် ဂျိုးဇက်သည် အလုပ်သမားသမဂ္ဂခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာသည်။ ပါတီကလပ်စည်း တစ်ခုကိုလည်း လျှို့ဝှက်စွာ ဖွဲ့စည်းထား

သည်။ ဂျိုးဇက်သည် အလုပ်သမားများအတွက် ကစားခုန်စားအသင်းများ၊ စာဖတ်အသင်းများကိုလည်း ထူထောင်ပေးခဲ့သည်။

အလုပ်သမားစည်းရုံးရေး အလုပ်များကို တစ်ဘက်မှ လုပ်နေသော် လည်း ဂျိုးဇက်သည်သူ၏ မူလ ပင်ရင်းအလုပ်ဖြစ်သော စက်ဆရာ အလုပ် ဘက်၌လည်း လစ်ဟင်းခြင်းမရှိခဲ့ချေ။ အလုပ်တာဝန်ကို ကျေပွန်စေခဲ့သည်။ သင်္ဘောကျင်းတွင် တိုပီဒိုသင်္ဘောကြီးများကိုပင် ပြင်ဆင်ရသည်ဖြစ်၍ ဂျိုးဇက် အဖို့ စက်မှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းပညာဘက်၌ များစွာ တိုးလာခဲ့သည်။

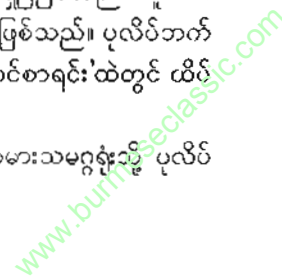
သင်္ဘောကျင်း လုပ်ငန်းရှင်များက အလုပ်သမားများအား လုပ်ခကြေး ငွေနှင့် ပတ်သက်၍ မသမာမှုများ ရှိခဲ့သဖြင့် အလုပ်သမား သပိတ်မှောက် သောအခါ ဂျိုးဇက်က ခေါင်းဆောင်ရလေသည်။ သပိတ်တိုက်ပွဲမှာ အောင် မြင်သော်လည်း ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ ဂျိုးဇက်မှာ အလုပ်မှ ထုတ်ပယ်ခြင်းခံခဲ့ ရသည်။

ထို့နောက် ဂျိုးဇက်သည် ဇာဂရက်မြို့သို့ ပြန်ကာ အနီးရှိ မြို့ကလေး တစ်မြို့ရှိ မီးရထားတွဲပြင် အလုပ်ရုံ တစ်ရုံ၌ အလုပ်ဝင်လုပ်ရသည်။ ထိုအ လုပ်ရုံ၌ လုပ်ကိုင်နေစဉ် ကိုယ်တွေ့ကြုံရသော အလုပ်သမားတို့၏ ဆင်းရဲ ကြပ်တည်းမှုများကို ဂျိုးဇက်က ဆောင်းပါးတစ်စောင်ရေး၍ သတင်းစာ တစ် စောင်သို့ ပို့လိုက်သည်။ ဂျိုးဇက်အဖို့ ပထမဆုံးဆောင်းပါးရေးခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုဆောင်းပါး သတင်းစာ၌ပါလာပြီးနောက် ဆယ်ရက်အတွင်း ဂျိုးဇက် တစ်ယောက် အလုပ်ပြုတ်ရပြန်လေသည်။

အလုပ်သမား စည်းရုံးရေးလုပ်ရင်း အလုပ်ပြုတ်ပြီးရင်း ပြုတ်နေရ သော ဂျိုးဇက်အား ပါတီက ကြည့်မနေနိုင်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် ပါတီတာဝန် အချိန်ပြည့် ထမ်းဆောင်စေရန် ဆုံးဖြတ်ပြီး ဇာဂရက်မြို့နယ်သတ္တုအလုပ် သမားသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ခရီးရှားပြည် နယ်လုံးဆိုင်ရာ အလုပ်သမားများသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း တာဝန်ပေးလိုက်သည်။

ထိုအချိန်တွင် ဂျိုးဇက်သည် အသက် ၃၅ နှစ် ရှိပြီဖြစ်သည်။ သူထမ်း ဆောင်ရသော တာဝန်မှာလည်း ပို၍ ကြီးလေးလာပြီဖြစ်သည်။ ပုလိပ်ဘက် ကလည်း သူ့အား စောင့်ကြည့်ရမည့် 'အန္တရာယ်ကောင်စာရင်း'ထဲတွင် ထိပ် တန်းမှ ထည့်သွင်းထားပြီးဖြစ်သည်။

တစ်နေ့တွင် ဂျိုးဇက်ရုံးထိုင်နေသော အလုပ်သမားသမဂ္ဂရုံးသို့ ပုလိပ်

များ ဝင်ရောက်လာပြီး သူ့အား ဖမ်းဆီးသွားသည်။ ဂျိုးဇက်က ဘာအမှုနဲ့ ဖမ်းတာလဲဟု မေးရာ ပုလိပ်က “မင်းကို ဖမ်းဖို့ကတော့ ပုဒ်မတပ်စရာ မရွေးပါဘူးကွာ၊ ဘယ်ပုဒ်မနဲ့ဆွဲဆွဲ ဆွဲလို့ရတာပေါ့”ဟု ပြောသွားသည်ဟူ၏။

မတရားအဖမ်းခံရသည်ကို မခံမရပ်နိုင်သော ဂျိုးဇက်က ထောင်ထဲတွင် အစာငတ်ခံဆန္ဒပြရာ ငါးရက်အကြာတွင် အာဏာပိုင်များက မတတ်သာသဖြင့် ပြန်လွှတ်ပေးလိုက်ရလေသည်။

(၄)

ထိုနောက်ပိုင်းတွင်ကား ဂျိုးဇက်၏ ဘဝသည် အလုပ်သမား လှုပ်ရှားမှု တိုက်ပွဲများဖြင့်သာ လွှမ်းမိုးနေတော့သည်။

တိုင်းပြည် အခြေအနေမှာလည်း အလုပ်လက်မဲ့ ပြဿနာနှင့် ကုန်စျေးနှုန်း ပြဿနာတို့ ကြီးထွားနေဆဲမှာပင် နေရာများတွင် မိုးခေါင်၍ အငတ်ဘေးများ ကြုံနေကြသည်။ အထွေထွေ အကြပ်အတည်းများကြောင့် ပို၍ အံ့ကြွလာသော အလုပ်သမား လယ်သမားများကို အလက်ဇင်ဒါဘုရင့် အစိုးရက ပို၍ ပြင်းထန်စွာ နှိပ်ကွပ်လာခဲ့သည်။

ဂျိုးဇက်ဘရောင့်မှာ အလုပ်သမားခေါင်းဆောင်တစ်ဦး အနေဖြင့် ပုလိပ်စာရင်းပေါက်ဖြစ်ခဲ့ရုံမျှမက ၁၉၂၈ ခုနှစ်အတွင်း ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုများ ပြင်းထန်လာချိန်တွင် ဝရမ်းပြေး တစ်ဦးကဲ့သို့ ပုန်းလျှိုးသွားလာစဉ်းရုံးလှုပ်ရှားနေရသည့် အခြေအနေသို့ ရောက်ခဲ့ရသည်။

ပုလိပ်ဘက်ကလည်း ဂျိုးဇက်အား ရိပ်ခနဲ မြင်လိုက်သည်နှင့် ထပ်ကြပ်မကွာ လိုက်လေတော့သည်။ ဂျိုးဇက်မှာ မြေအောက်စည်းရုံးရေးသမားအဖြစ် အတွေ့အကြုံများစွာ ရရှိခဲ့ပြန်သည်။ ဆံပင်တိုတို မျက်မှန်အင်္ဂါးနှင့် မူလရုပ်ပျောက်အောင် ရုပ်ဖျက်ပြီးသွားလာလှုပ်ရှားခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင်း တစ်ကြိမ်တွင် ပုလိပ်နှင့် ရင်ဆိုင်တိုးမိသော်လည်း သူ့အား မမှတ်မိသဖြင့် သိသိကလေး လွတ်ခဲ့ရသည်။ တစ်ခါတွင်မူ ပုလိပ်က ပုံဖမ်းမိသွား၍ ဇာဂရက်မြို့ တစ်နေရာ၌ လိုက်ဖမ်းရာ တိုက်ခေါင်မိုး တစ်ခုပြီး တစ်ခု ကျော်လွှားပြီး ရုပ်ရှင်ဆန်ဆန် ခုန်ချလွတ်မြောက်ခဲ့ရဖူးသည်။

နောက်ဆုံး တစ်ကြိမ်၌မူ ပုလိပ်ဘက်က ပိုက်စိပ်တိုက် အစောင့်ချကာ စောင့်ဖမ်းရာ ၁၉၂၈ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၄ရက်နေ့ ည ၁၁ နာရီ အချိန်ခန့်တွင် ဂျိုးဇက်အား လက်ရဖမ်းမိသွားတော့သည်။ အရှောင်အတိမ်းကောင်းလှသော

ဂျိုးဇက်အပေါ်တွင် အညှိုးကြီးနေကြသော ပုလိပ်များက အချုပ်ထောင်သို့ ရောက်သည်နှင့် ဝိုင်းရိုက်ကြရာ ဂျိုးဇက်မှာ သွေးပွက်ပွက်အန်သည်အထိ ဝေဒနာခံစားခဲ့ရသည်။ သုံးလလုံးလုံး ရုံးမထုတ်ဘဲ ညဦးပန်းနေသဖြင့် ဂျိုးဇက်က အစာငတ်ခံ တိုက်ပွဲဝင်တော့မှ ရုံးတင် စစ်ဆေးလေသည်။

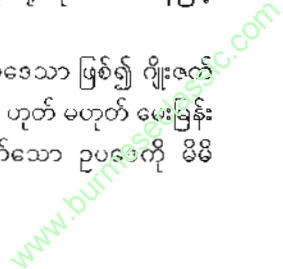
၁၉၂၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၆ရက်နေ့တွင် ခုံရုံး စတင် ဖွင့်လှစ်သည်။ ဂျိုးဇက်ဘရောင့် အပါအဝင် ကွန်မြူနစ်အလုပ်သမားခေါင်းဆောင် ၆ ဦး အမှုကို စစ်ဆေးမည့် ခုံရုံးဖြစ်သည်။ ပထမနေ့တွင် တရားခံသုံးဦးကို စတင် စစ်ဆေးပြီး ဒုတိယနေ့တွင် ဂျိုးဇက်ကို စတင် စစ်ဆေးသည်။ တရားခွင်သို့ အလုပ်သမားများ၊ ကျောင်းသားလူငယ်များ သောင်းသောင်းဖျံ့ဖျံ့ လာရောက် နားထောင်ကြသည်။

၁၉၂၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့ထုတ် နို့ဗော့စတီ သတင်းစာတွင် ဂျိုးဇက်ဘရောင့်အား တရားစစ်ဆေးပုံကို အောက်ပါအတိုင်း မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။

“ဂျိုးဇက်ဘရောင့်သည် တရားခွင်တွင် စိတ်ဝင်စားစရာအကောင်းဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။ သူ့မျက်နှာသည် သံမဏိသားကဲ့သို့ မှတ်ထင်ရသည်။ မျက်မှန်ထဲမှ တောက်ပသော မျက်လုံးအစုံသည် တည်ငြိမ်သော်လည်း အားအင် အပြည့်အဝရှိသည်။ သူသည် သူ၏ နိုင်ငံရေး ယုံကြည်ချက်ကြောင့် အကြိမ်ကြိမ် ပြစ်ဒဏ်ခံရဖူးပြီးဖြစ်၍ တရားရုံးကို ရွံ့ကြောက်ခြင်းမရှိဘဲ တည်ကြည်စွာ ရင်ဆိုင်လျက်ရှိသည်။ တရားခွင် ပရိသတ်က ဂျိုးဇက်ဘရောင့်သည် သူ့ယုံကြည်ချက်အပေါ် စွဲမြဲခိုင်မာစွာ ထုချေနေသည်ကို ငြိမ်သက်စွာ နားထောင်နေကြလေသည်။

“တရားသူကြီး ငါးဦး အနက် သဘာပတိက ဂျိုးဇက်အား အပြစ်ရှိမရှိ မေးမြန်းရာ ဂျိုးဇက်က မိမိသည် ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင်တစ်ဦးဖြစ်၍ ကွန်မြူနစ်ဝါဒ ဖြန့်ခဲ့သည်မှာ မှန်ကြောင်း၊ ပစ္စည်းမဲ့ အလုပ်သမားများအား သူတို့ အပေါ် မတရားဖိနှိပ်မှုများ ပြုမှုနေပုံတို့ကို မိမိက ထောက်ပြခဲ့ကြောင်း အရင်းရှင် လူတန်းစားကို ကိုယ်စားပြုသည့် တရားရုံးကို မိမိအနေဖြင့် အသိအမှတ် မပြုကြောင်း ပြန်လည်ချေပသည်။

‘သဘာပတိ တရားသူကြီးက ဥပဒေသည် ဥပဒေသာ ဖြစ်၍ ဂျိုးဇက်သည် တည်ဆဲဥပဒေကို ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်သည်မှာ ဟုတ် မဟုတ် မေးမြန်းရာ ဂျိုးဇက်က ပြည်သူလူထုက ရေးဆွဲခြင်း မဟုတ်သော ဥပဒေကို မိမိ

မကြောက်ကြောင်း ပြန်လည်ချေပသည်။

‘နောက်ဆုံးတွင် တရားရုံးက ဂျိုးဇက်အား အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ငါးနှစ် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်လိုက်သည်။ စီရင်ချက်ချပြီးနောက် ဂျိုးဇက်က စကားပြောခွင့်တောင်းရာ တရားသူကြီးက ခွင့်မပြုချေ။ ဂျိုးဇက်က ကန့်ကွက်သောအခါ အစောင့်ပုလိပ်များက အတင်းဆွဲခေါ်သည်။ ဤတွင် ဂျိုးဇက်သည် ပရိသတ်ဘက်သို့လှည့်၍ ယူဂိုဆလားဗီးယား ကွန်မြူနစ်ပါတီ အခွန်ရှည်ပါစေဟု သံကုန်ဟစ်ကြွေးသွားလေသည်။

ဤသို့အားဖြင့် အလံမလှဲသော အလုပ်သမားခေါင်းဆောင် ဂျိုးဇက် ဘရော့ခ်သည် ဇာဂရက်ထောင်၊ လီပိုကလာဗာထောင်၊ မာရီဘော့ထောင်၊ အော့ဂလင်ထောင်များတွင် ငါးနှစ် လုံးလုံး အလုပ်ကြမ်းနှင့် အကျဉ်းခံခဲ့ရပြီး ပြစ်ဒဏ်စေ့သော အချိန်တွင် ဇာတိနယ်မြေဖြစ်သော ကွမ်ရိုဗက်ရွာသို့ ခြေချုပ်ဖြင့် နေထိုင်ရန် ပို့ထားခြင်းခံရသည်။

ဂျိုးဇက်မှာ ထောင်ကျနေချိန်တွင် ယူဂိုဆလားဗီးယားပြည်၏ ကံကြမ္မာမှာ ပို၍ပင် ဆိုးရွားလာခဲ့သည်။ ဘုရင်အလက်ဇင်ဒါသည် အခြေခံဥပဒေကို ဖျက်သိမ်းပြီး တစ်ဦးတည်း အာဏာရှင်စနစ်ဖြင့် အုပ်ချုပ်တော့သည်။ နိုင်ငံရေး ပါတီ အားလုံး ဖျက်သိမ်းခြင်းခံကြရသည်။ သတင်းစာ လွတ်လပ်ခွင့်ကိုလည်း လုံးဝ ပိတ်ပင်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် လျှို့ဝှက်ကြေညာစာတမ်းများ ဖြန့်ဝေကာ အာဏာရှင်စနစ်ကို ရှုတ်ချခဲ့ကြသော ကွန်မြူနစ်လူငယ်အဖွဲ့ဝင်များစွာတို့မှာ အစုလိုက် အပြုံလိုက် အဖမ်းခံကြရသည်။ ထောင်များမှာ လက်ဝဲလူငယ်များဖြင့် ပြည့်နှက်နေပေတော့သည်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီမှာ ခြေလက်များ ရိုက်ချိုးခဲ့ရသလို ဖြစ်နေရလေသည်။

(၅)

ထောင်ထဲတွင် ဂျိုးဇက်သည် အလုပ်ကြမ်းတာဝန်များ ကင်းလွတ်ချိန်၌ စာပေလေ့လာမှုကို ပြန်လည် အာရုံစိုက်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ထောင်အာဏာပိုင်များက လန်ဒန်အီကော့နော့မစ်ကဲ့သို့သော စာနယ်ဇင်းများကိုသာ ဖတ်ခွင့်ပြုသည်။ ဂျိုးဇက်က စိတ်ပညာစာအုပ်များနှင့် ဖိလော်ဆော်ဖီ စာအုပ်များကို ဖတ်ချင်၍ တောင်းဆိုသောအခါ ထောင်မှူးတစ်ဦးက ‘ဖိလော်ဆော်ဖီ စာအုပ်ကို ဘာလို့ ဖတ်နေဦးမှာလဲ၊ ခင်ဗျား ပတ်ဝန်းကျင်မှာ မြင်နေရတာတွေဟာ ဖိလော်ဆော်ဖီတွေချည်းပဲ မဟုတ်လား’ဟု ပြောလေသည်။ အဆိုပါ

ထောင်မှူး၏ စကားကို ဂျိုးဇက်သည် နားထဲခွဲလာခဲ့ရာ မာရှယ်တီတိုးဘဝ ရောက်သောအခါ ထိုစကားကို အမှတ်တရ ပြန်ပြောတတ်လေသည်။

ဂျိုးဇက်နှင့် သူ၏ ရဲဘော်များသည် မာ့ကစ်စ်ဝါဒ ရေးရာ စာအုပ်အချို့ကိုလည်း ထောင်ထဲသို့ အကြံအဖန်လုပ်၍ ခိုးသွင်းခဲ့ကြသည်။ အထူးသဖြင့် ‘ဗူးရင်းအား ဆန့်ကျင်ချက်’ စာတန်းကို ခိုးသွင်း၍ လေ့လာခဲ့ကြသည်။ နိုင်ငံရေးစာအုပ်များကို အဖိုးဆုတ်၍ ဝတ္ထုစာအုပ်အဖိုးများ တပ်ဆင်ကာ ဖတ်ရှုခဲ့ကြရာ မာ့ကစ်စ်၏ ဂန္ထဝင်စာအုပ်တစ်အုပ်သည် တစ်ထောင့်တစ်ည ပုံပြင်စာအုပ်မျက်နှာဖုံးနှင့် တွဲချင်တွဲနေတတ်လေသည်။

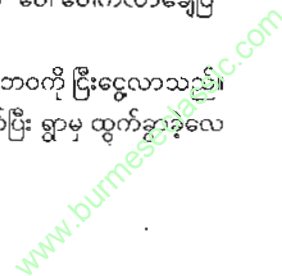
ဤသို့အားဖြင့် ဂျိုးဇက်သည် အကျဉ်းခံနေရသော အချိန်ကာလများကို အချည်းအနီးမဖြစ်စေဘဲ မပြတ်လေ့လာ၍ မိမိကိုယ်ကို ပျိုးထောင်နေခဲ့လေသည်။

၁၉၃၄ ခုနှစ် မတ်လ နေ့တစ်နေ့တွင် ဂျိုးဇက်အား အကျဉ်းထောင်မှ ထုတ်၍ သူ၏ ဇာတိရွာကလေးသို့ ပြန်ပို့ပေးလိုက်သည်။ ရွာတွင် သူသည် သူကြီးအိမ်သို့ နေ့စဉ်သွား၍ လူပြပြီး သတင်းပို့ရမည်ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ရွာသူကြီးမှာ ဂျိုးဇက်တို့ ငယ်စဉ်ကပင် ဆွေမျိုးရင်းချာကဲ့သို့ ခင်မင်နေသူဖြစ်၍ နေ့စဉ် သတင်းပို့စရာ မလိုဘဲ ခွင့်လွှတ်ထားလေသည်။ ဂျိုးဇက်ပြန်ရောက်စနေ့တွင် ရွာသူကြီးက သတင်းလာပို့သော ဂျိုးဇက်အား အခန်းတံခါးပိတ်၍ အားရပါးရ ဖက်လှဲတကင်း နှုတ်ဆက်ပြီး ‘မင်းအတွက် တို့ဂုဏ်ယူပါတယ်ကွာ’ဟူ၍ပင် ချီးကျူးခဲ့သေးသည်။

ဂျိုးဇက်သည် ပြည်သူလူထု အများစုကြီးက အာဏာရှင် ဘုရင့်အစိုးရအား အတွင်းကျိတ် ဆန့်ကျင် မုန်းတီးနေကြကြောင်း သဘောပေါက်ခဲ့ရသည်။ ထောင်ထွက် ဂျိုးဇက်အား ရွာသူရွာသားအားလုံးက သူရဲကောင်းတစ်ယောက် လို့ ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံကြလေသည်။ ဂျိုးဇက်ပြန်ရောက်လာသည်ကို မကြိုက်သူဟူ၍ တစ်ရွာလုံးတွင် တစ်ဦးသာရှိသည်။ ထိုသူမှာ သင်းအုပ် ဘုန်းကြီးပေတည်း။ ဘုန်းကြီးက ဂျိုးဇက် ပြန်ရောက်လာပြီး မကြာမီ တနင်္ဂနွေတရားပွဲတစ်ခု၌ ယခုအခါ ဤရွာတွင် ဓမ္မန္တရာယ် ပေါ်ပေါက်လာချေပြီ”ဟူ၍ ထည့်သွင်းပြောဆိုခဲ့လေသည်။

ဂျိုးဇက်မှာ လှုပ်ရှားမှု မရှိဘဲ နေထိုင်ရသော ဘဝကို ငြီးငွေ့လာသည်။ ထို့ကြောင့် အကျယ်ချုပ်ဘဝမှ ထွက်ပြေးရန် ဆုံးဖြတ်ပြီး ရွာမှ ထွက်ခွာခဲ့လေသည်။

ဂျိုးဇက်သည် ဇာဂရက်မြို့နှင့် မိုင် ၂၀ အကွာ ဆာမိုဘောမြို့ကလေးတွင် အိမ်ထောင်ရက်သားကျနေသော နမငယ်တစ်ဦးထံသွားရောက်၍ ယာယီနေထိုင်သည်။

ဂျိုးဇက်ရွာမှ ပျောက်သွားကြောင်းသတင်းရသောအခါ ပုလိပ်ဖက်က ဝရမ်းထုတ်၍ လိုက်လေတော့သည်။

ဤသို့အားဖြင့် ထောင်ထွက် ဂျိုးဇက်သည် ဝရမ်းပြေး ဖြစ်ခဲ့ရပြန်သည်။ သို့ရာတွင် ဤဝရမ်းပြေးသည် မကြာတော့သော နှစ်ကာလ အနည်းငယ်အတွင်း တစ်တိုင်းတစ်ပြည်လုံးကိုကိုင်လှုပ်မည့် တော်လှန်ရေးသမားကြီးတစ်ဦးဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု အာဏာပိုင်များက တွေးမိဟန် မရှိပါချေ။

အခန်း(၄)

ကလောင်အမည်နှင့် တော်လှန်ရေးသမား

(၁)

ဂျိုးဇက်သည် ပုလိပ်လက်မှလွတ်အောင် ပုန်းရွှောင်နေရင်း မြေအောက်တော်လှန်ရေးသမား ပီပီပြင်ပြင် ဖြစ်လာသည်။ သူသည် မူလ ရုပ်သဏ္ဍာန်ဖြင့် သွားလာနေထိုင်၍ မဖြစ်တော့သဖြင့် ရုပ်ပြောင်းရုပ်လွဲလုပ်ခဲ့ရသည်။ ထိုမျှသာမက နာမည်ကိုလည်း တစ်မျိုးပြီး တစ်မျိုး ပြောင်း၍ အသုံးပြုခဲ့ရသည်။

ရုပ်ဖျက်ရာတွင် ဂျိုးဇက်သည် နှုတ်ခမ်းမွေး အရှည်ထား၍ ဆံပင်ကို အနီရောင်ဆိုးလိုက်သည်။ ပါဝါမပါသော မျက်မှန်အဝိုင်းကိုလည်း မမြဲတတ်ထားသည်။

နာမည်ဝှက်များကိုမူ ဂျိုးဇက်သည် ကြံ့သလို သင့်သလို မှည့်၍ ရဲဘော်များနှင့် ဆက်သွယ်ခဲ့သည်။ ပထမတွင် 'ဂလီဂိုရီယေဗစ်'ဟူသော အမည်ကို သုံးသည်။ ထို့နောက် 'ဇာဂိုရက်' ဟုပြောင်းလဲသုံးစွဲသည်။ အဓိပ္ပါယ်မှာ 'ဇာဂိုယီနယ်သား'ဖြစ်သည်။ သတင်းစာအချို့တွင် ဆောင်းပါးများ ရေးသားရာ၌ ထိုနာမည်ကို အတော်များများသုံးခဲ့သည်။ ထို့နောက် 'ဂူဒီ'ဟူသော အမည်ကို ပြောင်းသုံးပြန်ရာ အခြားရဲဘော်တစ်ဦးနှင့် နာမည်တူနေသဖြင့် ဂျိုးဇက်က နောက်ထပ် နာမည်သစ်တစ်ခု ထပ်ရွေးရသည်။

ဤတွင် ယနေ့ထက်တိုင် တည်တန့်သော 'တီတိုး'ဟူသော အမည်ကို ရွေးလိုက်လေသည်။

'တီတိုး' အမည်ကို ရိုးဇက်သည် အစပထမတွင် အသုံးနှုန်းခဲ့သည်။ ၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင်မှ အများဆုံး သုံးလာခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် သတင်းစာ ဆောင်းပါးများ ရေးရာတွင် အသုံးပြုခဲ့သည်။ စင်စစ်အားဖြင့် 'တီတိုး'သည် ကလောင်အမည်မှ လူနာမည်ဖြစ်လာခဲ့သော မွေးစားအမည်ပေတည်း။

တီတိုးအမည် မှည့်ခေါ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ 'အတွင်းရေး (Inside) စာအုပ်များ ရေးသားခဲ့သော သတင်းစာ ဆရာကြီး ဂျွန်ဂန်ထာက တီတိုးသည် ရောမ အင်ပိုင်ယာ ဧကရာဇ် တီးတပ်စ်ကိုလည်းကောင်း (သို့မဟုတ်) ဘော်လ် ကန်ဒေသ သာသနာပြု ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် စိန့်တီးတပ်စ်ကိုလည်းကောင်း အစွဲပြု၍ မှည့်ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ရေးသားခဲ့သည်။ (ယနေ့ ဥရောပ အတွင်းရေး စာမျက်နှာ ၃၆၆)။

သို့ရာတွင် မာရှယ်တီတိုး ကိုယ်တိုင်ကမူ သူ၏ အမည်နှင့် ပတ်သက်၍ ဤသို့ ပြောပြခဲ့သည်။

"တီတိုးဆိုတဲ့ နာမည်ကို ကျွန်တော် ဘာကြောင့် ယူခဲ့သလဲ။ ထူးထူးခြားခြား အကြောင်းရှိလားလို့ သိချင်ကြလိမ့်မယ်။ ဘာအကြောင်းမှ သိပ်မရှိပါဘူး။ စိတ်ထဲ အလွယ်ပေါ်လာတဲ့ နာမည်တစ်ခုအနေနဲ့ ကောင်ယူလိုက်တာပါဘဲ။ တီတိုးဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ဇာတိနယ်မြေမှာ သူသူငါငါ မှည့်လေ့ မှည့်ထရှိတဲ့ နာမည်တစ်ခုဘဲ။ ပြီးတော့ ၁၈ ရာစုနှစ်လောက်က ထင်ရှားခဲ့တဲ့ ဇာဂိုယီနယ်သား စာရေးဆရာကြီး တစ်ယောက် နာမည်က တီတိုး ဘရီဇို ဗက်စ်ကီးတဲ့ ။ အဲဒီ စာရေးဆရာကြီးရဲ့ ဟာသ ပြဇာတ်တွေကို ယနေ့ထိ ကပြနေကြရတုန်းပါပဲ။ အလားတူ ခရီးရုန်း နယ်သား နာမည်ကြီးစာရေးဆရာကြီး ယာလက်စ်ကီးရဲ့ ဖခင် နာမည်ဟာလည်း တီတိုးလို့ ခေါ်တယ်" (တီတိုး၏ ပြောပြချက်များ - စာမျက်နှာ ၈၁)။

တီတိုးသည် နောင်သောအခါ မော်စကိုမြို့တွင် ကိုမင်တန် ခေါ် ကမ္ဘာ့ ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ်ကြီး၌ တာဝန်ယူရချိန်၌မူ တီတိုးအမည်ကို မသုံးဘဲ ဝေါ်လ်တာဟူသော အမည်ကို အသုံးပြုခဲ့လေသည်။

မည်သို့ဆိုစေ။ ကိုးဇက်ဘရော့စ်သည် ထောင်ထွက်ဝရမ်းပြေး၊ မြေအောက် ဟော်လုန်ရေးသမားဖြစ်လာချိန်မှ စ၍ 'တီတိုး'ဘဝသို့ ပြောင်းလဲ ရောက်ရှိခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ တီတိုးသည် တော်လှန်ရေးအမည်။ တီတိုးသည် တော်လှန်ရေးသမား ဖြစ်ခဲ့ချေပြီ။

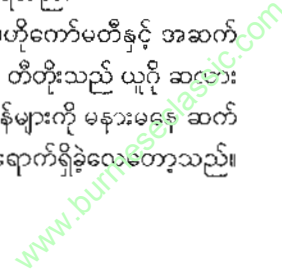
(၂)

တော်လှန်ရေးအမည်ဖြစ်သော 'တီတိုး'သည် ကလောင်အမည်ကို အစွဲပြု၍ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သကဲ့သို့ တီတိုးအား မြေအောက်တော်လှန်ရေး စည်းရုံးရေး လုပ်ငန်းများဆီသို့သိမ်းသွင်းခဲ့သူမှာလည်း စာရေးဆရာတစ်ဦးဖြစ်လေသည်။

ဝရမ်းပြေးဘဝဖြင့် အဆက်အသွယ် ပြတ်နေသော တီတိုးအား မြေအောက် စည်းရုံးရေးသမားတစ်ဦးဖြစ်သော စာရေးဆရာ စတီဖိုဂါလိုဂါဇာက စတင်၍ အဆက်အသွယ်ပြုလုပ်လာသည်။ ထိုစာရေးဆရာသည် ပထမကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဆာဘီးယန်းစစ်တပ်တွင် ဖော်လန်တီယာတစ်ဦးအဖြစ် ဝင်တိုက်ပေးခဲ့ပြီး မကြာမီ ကွန်မြူနစ်များနှင့် ဆက်သွယ်မိသွားခဲ့သည်။ တီတိုးနှင့် လာ၍ ဆက်သွယ်ချိန်တွင် စာရေးဆရာ ဂါလိုဂါဇာသည် 'ထောက်ပံ့ရေး တပ်နီအဖွဲ့'ဟူသော မြေအောက်စည်းရုံးရေးအဖွဲ့တစ်ခုကို ဦးဆောင်လျက်ရှိသည်။ ယင်းအဖွဲ့သည် ရန်ပုံငွေများ ရှာဖွေ စုဆောင်းပြီး ထောင်ကျနေသော ရဲဘော်များထံ လိုအပ်သော ပစ္စည်းများနှင့် ငွေများကို နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့်ပေးပို့ခြင်း၊ ထောင်ကျရဲဘော်များ၏ မိသားစုများအား ကူညီထောက်ပံ့ခြင်း၊ အဆက်ပြတ် ဘေးထိုင်နေသော ရဲဘော်များအား ပြန်လည်ချဉ်းကပ်စည်းရုံးခြင်း စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်လေသည်။

ထောက်ပံ့ရေး တပ်နီအဖွဲ့နှင့် ဆက်သွယ်မိပြီးနောက် တီတိုးသည် ဇာဂရက်မြို့မှ ရဲဘော်များနှင့် ပြန်လည် ဆုံစည်းခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် ခရီးရှားပြည်နယ် ပါတီ ကော်မတီနှင့် အဆက်အသွယ်ရရှိသည်။ ရဲရဲတောက် ကေဒါ တစ်ဦးအဖြစ် သတင်းကြီးခဲ့ပြီ ဖြစ်သောတီတိုးသည် ချက်ခြင်းလိုလိုပင် ခရီးရှားပြည်နယ်ပါတီကော်မတီ အမှုဆောင်အဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသည်။ သို့ရာတွင် ထိုစဉ်က အခြေအနေမှာ ပါတီဝင်များသည် အာဏာပိုင်များ၏ ဆက်တိုက်ဖိနှိပ်မှုများကြောင့် စုစည်းမှုမရှိဘဲ ဖရိုဖရဲဖြစ်နေသည်။ ယူဂိုဆလားဗီးယား ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီသည်ပင် ဩစထရီးယားနိုင်ငံ ဝီယင်နာမြို့၌ လျှို့ဝှက်စွာ အခြေစိုက်နေခဲ့ရသည်။

ပထမဆုံး တီတိုး၏တာဝန်မှာ ဝီယင်နာမြို့ဗဟိုကော်မတီနှင့် အဆက်အသွယ်ရအောင် လုပ်ရန်ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ တီတိုးသည် ယူဂို ဆလားဗီးယားပါတီကို ကိုယ်စားပြု၍ ကြီးလေးသောတာဝန်များကို မနားမနေ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရင်း ပါတီခေါင်းဆောင်အဆင့်သို့ရောက်ရှိခဲ့လေတော့သည်။

(၃)

တီတိုးသည် ၁၉၃၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လထဲတွင် နယ်ခြားကို လျှို့ဝှက် ခက်ခဲစွာဖြတ်သန်း၍ ဩစတြေးလျနိုင်ငံထဲသို့ ခိုးဝင်ခဲ့သည်။ တီတိုးသည် လွန်ခဲ့သော ၁၃နှစ်ကာလက ပညာရှာအလုပ်သမားတစ်ဦးအဖြစ် ဝိယင်နာ သို့ ရောက်ခဲ့ပြီးနောက် ယခုတဖန် မြေအောက်စည်းရုံးရေးမှူးတစ်ဦးအဖြစ် ပြန်ရောက်ခြင်းပေတည်း။ ထိုအချိန်တွင် ဩစတြေးလျနိုင်ငံ၌ ဂျာမန်မှ တက် သစ်စ အာဏာရှင်ဟစ်တလာ၏ဝါဒကို အားကျနေကြသော ဖက်ဆစ်ဝါဒီ များ လှုပ်ရှားကြီးစိုးစ ပြုနေပြီဖြစ်သည်။

တီတိုးသည် ယူဂိုမုရ်ဘော်များ မှာကြားလိုက်သည့်အတိုင်း ဝိယင် နာမြို့တွင် ယူဂိုဆလပ်မိန်းမပျိုတစ်ဦးနှင့် စတင်ဆက်သွယ်ရသည်။ ထိုမိန်း မပျိုမှာ ဇာဂရက်မြို့မှ ဆရာဝန်ကြီးတစ်ဦး၏ သမီးဖြစ်ပြီး ဝိယင်နာမြို့သို့ ဘဲလေးအကပညာတော်သင်အဖြစ် ရောက်ရှိနေသည်။ ထိုမိန်းမပျိုကလေး မှတဆင့် ယူဂိုပတ်တိုအတွင်းရေးမှူး မိလန်ဂေါ်ကစ်ဦးဆောင်သော ဗဟို ကော်မတီဝင်များနှင့် တွေ့ဆုံရပြီး တီတိုးက ယူဂိုပြည်တွင်းအခြေအနေများ ကို တင်ပြရလေသည်။

ဗဟိုကော်မတီသည် တီတိုး၏သတင်းကို ကြားသိပြီးဖြစ်၍ လူကိုယ် တိုင်တွေ့ကြရသောအခါ ပို၍အားရ ကျေနပ်နေကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ တီတိုး အား ပါတီဗဟို အာဏာပိုင်အဖွဲ့တွင် ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် ထည့်သွင်း လိုက်ကြသည်။ အချိန်မှာ ၁၉၃၄ခုနှစ် ဩဂုတ်လဖြစ်သည်။

ထိုနောက် တီတိုးအား ယူဂိုနိုင်ငံ ခရီးရှားနှင့် ဆလိုဗီးနီးယားပြည် နယ်များတွင် ပါတီညီလာခံများ ကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် စည်းရုံးဦးဆောင်ရန် နှင့် ထိုမှတစ်ဆင့် ယူဂိုနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ပါတီညီလာခံကြီးအတွက် ပြင်ဆင် ရန် တာဝန်ပေး၍ ပြန်လွှတ်လိုက်သည်။

တီတိုးသည် အဝေးရောက် ဗဟိုကော်မတီက တာဝန်ပေးလိုက် သည့်အတိုင်း အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် ပြည်တော်ပြန်၍ လုပ်ငန်းစရ ပြန်လေသည်။

ထိုကာလအတွင်း တီတိုးသည် ဝိယင်နာရှိ ဗဟိုကော်မတီထံသို့ အစီရင်ခံစာများစွာပေးပို့၍ အခြေအနေကို မျက်ခြေမပြတ်စေရန် တင်ပြ နေခဲ့သည်။ တီတိုး၏ အစီရင်ခံစာများကို ပညာတော်သင်ကျောင်းသားများ က ဆက်သားများအဖြစ် တာဝန်ယူ၍ သယ်ဆောင်ပေးခဲ့ကြသည်။

တီတိုးသည် အာဏာပိုင်များ၏ ပြင်းထန်လှသော ဖိနှိပ်မှုများအ ကြားမှ မဖြစ်ဖြစ်အောင် စည်းရုံး၍ ဆလိုဗီးနီးယားပြည်နယ်ပါတီညီလာခံကို ကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုညီလာခံတွင် တီတိုးသည် အမာခံကေဒါများကို စတင်တွေ့ထိခဲ့ရသည်။ ထိုရဲဘော်များသည် နောင်သောအခါ တိုက်ပွဲအဆင့် ဆင့်တွင် မှတ်ကျောက်တင်ခံနိုင်သည့် တော်လှန်ရေးသမားများဖြစ်လာကြ သည်။

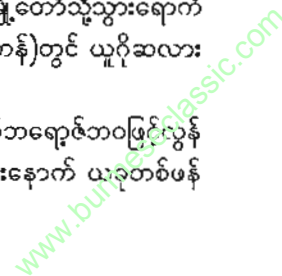
ပြည်နယ်ညီလာခံကျင်းပပြီးသည့်နောက် တီတိုးအား ဝိယင်နာရှိ ပါတီဗဟိုကော်မတီက ခေါ်ယူပြန်သည်။ တီတိုးသည် ချက်ကိုစလိုဗက် ပတ်စ်ပိုအတုဖြင့် ဝိယင်နာသို့သွားရောက်ပြီး ဗဟိုခေါင်းဆောင်များနှင့် တွေ့ ဆုံသည်။ ဤတစ်ကြိမ်တွင် တီတိုးသည် ပါတီညီလာခံအကြောင်း အစီရင် ခံရရှိမှုသာမက အခြားသော လုပ်ငန်းတာဝန်များကိုပါ ထမ်းဆောင်ခဲ့ရသည်။ စစ်ရေးတိုက်ပွဲဆင်နွှဲရန် လမ်းညွှန်ချက်၊ အလုပ်သမားတပ်ဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်း ရေးစီမံချက်၊ ထောင်ကျနေသော ကွန်မြူနစ်များ လုပ်ဆောင်ရမည့်တာဝန် များ . . စသော စာတမ်းများကို တီတိုးက ပြုစုရေးသားပေးခဲ့ရသည်။

ထိုနောက် တီတိုးသည် ယူဂိုသို့ပြန်လာခဲ့ပြီး ပြည်လုံးကျွတ်ညီလာ ခံ ကျင်းပရေးအတွက် စည်းရုံးလှုပ်ရှားရသည်။ ထိုကာလအတွင်း ၁၉၃၄ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၉ရက်နေ့တွင် ယူဂိုဘုရင် အလက်ဇင်ဒါးသည် ပြင်သစ် နိုင်ငံ မာဆေးမြို့၌ လုပ်ကြံခံရသည်။ ထို့ကြောင့် ယူဂိုပြည်တွင်း၌ လုံခြုံရေး အတွက် ပို၍ပြင်းထန်စွာ နှိပ်ကွပ်ခံကြရပြန်သည်။

ယင်းသို့သော အခက်အခဲများကြားမှပင် တီတိုးသည် ၁၉၃၄ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၅ရက်နေ့၌ ယူဂိုဆလားဗီးယားပြည်လုံးကျွတ် ပါတီညီလာခံ ကြီးကို ဦးဆောင်ကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုညီလာခံကြီးက ဗဟိုကော်မတီအသစ် ဖွဲ့စည်းခဲ့ရာ တီတိုးသည် ဗဟိုကော်မတီ၏ ပေါ်လစီဗျူရိုအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းခံရလေသည်။

ပါတီညီလာခံပြီး၍ မကြာမီမှာပင် တီတိုးသည် ဗဟိုကော်မတီ၏ တာဝန်ပေးချက်အရ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုမော်စကိုမြို့တော်သို့သွားရောက် ရပြီး အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ်(ကိုမင်တန်)တွင် ယူဂိုဆလား ဗီးယားတာဝန်ခံအဖြစ် အမှုထမ်းဆောင်ရလေသည်။

စစ်သုံ့ပန်းတစ်ဖြစ်လဲ တပ်နီတပ်သားဂျိုးဇက်ဘရော့ဇ်ဘဝဖြင့်လွန် ခဲ့သော ၁၄နှစ် (၁၉၂၀)က ရုရှားပြည်မှ ထွက်ခွာခဲ့ပြီးနောက် ယခုတစ်ဖန်

ကမ္ဘာ့ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအနေဖြင့် ပြန်လည်ခြေချလာရပြန်ချေပြီ။

(၄)

ကိုမင်တန်

ကိုမင်တန်ဟူသည်မှာ ကွန်မြူနစ်အင်တာနေရှင်နယ်(အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်မြူနစ်တို့၏ဌာနချုပ်)ဟူ၍၎င်း၊ တတိယအင်တာနေရှင်နယ်ဟူ၍၎င်း ထင်ရှားခဲ့သော အဖွဲ့ကြီးဖြစ်သည်။ ပထမအင်တာနေရှင်နယ်ကို ကားလ်မတ်က ၁၈၆၄ခုနှစ်တွင် စတင်ထူထောင်ခဲ့ပြီး ဒုတိယ အင်တာနေရှင်နယ်မှာ ၁၈၈၉ခုနှစ်တွင် ပေါ်ထွန်းခဲ့သည်။ တတိယအင်တာနေရှင်နယ်ဖြစ်သော ကိုမင်တန်ကို ရုရှားကွန်မြူနစ်ပါတီက ဦးစီး၍ ၁၉၁၉ခုနှစ်တွင် ထူထောင်ခဲ့သည်။ ဦးတည်ချက်မှာ နိုင်ငံတကာမှလက်ဝဲပီပြင်သော ဆိုရှယ်လစ်များနှင့် ကွန်မြူနစ်များအား သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံများရှိ အရင်းရှင်အစိုးရများကို ပုန်ကန်တော်လှန်နိုင်အောင် အားပေးထောက်ပံ့လမ်းညွှန်ရန်ဖြစ်လေသည်။

(မှတ်စု။ ။ ကိုမင်တန်ကို ၁၉၄၃ခုနှစ်မေလတွင် ဖျက်သိမ်းခဲ့သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း၌ ဆိုဗီယက်တို့အနေဖြင့် အရင်းရှင်နိုင်ငံကြီးများနှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့ခဲ့ရပေရာ ကိုမင်တန်ရှိနေခြင်းမှာ မဟာမိတ်များအတွက် ကသိကအောင့် ဖြစ်စရာဖြစ်နေ၍ ဖျက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟုဆိုကြသည်။ ထိုနောက်ကိုမင်တန်အစား ကွန်မင်ဖောင်ခေါ် ကမ္ဘာ့ကွန်မြူနစ် ပြန်ကြားရေးဌာနချုပ်ကို ၁၉၄၅ခုနှစ်အောက်တိုဘာလမှစ၍ ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြန်သည်။ ဆိုဗီယက်ပါတီကပင် ဦးစီးဖွဲ့စည်းခြင်းဖြစ်သည်။ ကွန်မင်ဖောင်ဌာနချုပ်ကို ယူဂိုဆလားဗီးယားမြို့တော် ဘဲလ်ဂရိတ်တွင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ဘူလ်ဂေးရီးယား၊ ချက်၊ ပြင်သစ်၊ ဟန်ဂေရီ၊ အီတလီ၊ ဝိုလန်၊ ရိုမေးနီးယား၊ ဆိုဗီယက်၊ ယူဂိုပါတီများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၄၈ခုနှစ်၌ ယူဂိုပါတီကို ကွန်မင်ဖောင်မှ ထုတ်ပစ်ပြီးနောက် ဌာနချုပ်ကို ဟန်ဂေရီနိုင်ငံ ဘူခါရက်မြို့သို့ရွှေ့ပြောင်းခဲ့သည်။ ၁၉၅၆ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ဆိုဗီယက်နှင့် ယူဂိုပါတီတို့ ပြန်လည်ချဉ်းကပ်မိကြသောအခါ ကွန်မင်ဖောင်ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်တော့သည်။)

တီတိုးသည် ကိုမင်တန်တွင် ဘော်လ်ကန်ဒေသဆိုင်ရာအတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့၌ တာဝန်ထမ်းရွက်ခဲ့ရသည်။ ဘော်လ်ကန်ဒေသအဖွဲ့၌ ယူဂိုဆလား

ဗီးယား၊ ဘူလ်ဂေးရီးယား၊ ဂရိ၊ ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံများမှ ကွန်မြူနစ် ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်ကြသည်။

ယူဂိုတာဝန်ခံတီတိုးသည် ယူဂိုနိုင်ငံမှ အစီရင်ခံစာအားလုံးကို လက်ခံလေ့လာသည်။ ဘော်လ်ကန်ဒေသဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးများတွင် ယူဂိုနိုင်ငံရေးရာများနှင့် ပတ်သက်၍ တင်ပြဆွေးနွေးရသည်။ ထိုစဉ်က တီတိုး၏ နာမည်ဝှက်မှာ “ပေါလ်တာ”ဟူ၍ဖြစ်သည်။

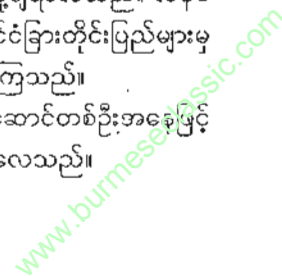
ကိုမင်တန်အတွင်းရေးမှူးချုပ်မှ ဘူလ်ဂေးရီးယားပါတီခေါင်းဆောင်ဂျော်ဂျီဒီမီထရော့ဖြစ်သည်။ တီတိုးသည် ဒီမီထရော့အပါအဝင် ထိုခေတ်က နိုင်ငံခြား ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်များဖြစ်ကြသော အီတလီမှ တိုဂလီယာတီ၊ ဖင်လန်မှ ကွဆီနင်၊ အမေရိကန်မှ ဘရောက်ဒါ၊ စပိန်မှ ဂျိုဆေဒိုင်းယက်တို့ကို တွေ့ဆုံခဲ့ရသည်။

မော်စကိုတွင် တီတိုးသည် ပြင်ပသို့ အသွားအလာမရှိသလောက် နေထိုင်ခဲ့သည်။ အဓိကအားဖြင့် စာအုပ်များဖတ်၍ လေ့လာနေခဲ့သည်။ စစ်ပညာစာပေများကို ထိုအချိန်ကအများဆုံး လေ့လာခွင့်ရခဲ့သည်။

“မော်စကိုမှာနေတုန်း စီးပွားရေးနဲ့ ဖီလော်ဆော်ဖီစာအုပ်တွေ အတော်ဖတ်ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် စစ်ပညာ စာပေတွေကို အများဆုံးဖတ်ခဲ့တယ်။ ပထမတော့ ရုရှားစစ်ပညာစာအုပ်တွေပဲဖတ်ဖြစ်တယ်။ နောက်တော့ ကျမန်စစ်ပညာဆရာကြီးကလော့ဝစ်နဲ့ အခြားဆရာကြီးတွေရဲ့ စာအုပ်တွေကိုပါ ဖတ်နိုင်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော့်အဖို့ စစ်ရေးစစ်ရာပြဿနာတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဗဟုသုတတွေ အများကြီးရခဲ့ပါတယ်။ ကျန်တဲ့အချိန်တွေမှာ ဘောလ်ရွိုင်းကပွဲရုံကြီးကိုသွားပြီး ဘဲလေးကပွဲတချို့ကြည့်၊ အော်ပရာတချို့ကြည့်ပြီး အပျင်းဖြေပါတယ်။ အဲဒါကလွဲလို့ မော်စကိုမှာ ဘယ်ကိုမှ သိပ်မရောက်ခဲ့ပါဘူး” (တီတိုး၏ ပြောပြချက်များ - စာမျက်နှာ ၉၈)

တစ်ခါတစ်ရံ၌မူ တီတိုးသည် နိုင်ငံတကာလီနင်ဝါဒီများ သင်တန်းကျောင်းနှင့် လူမျိုးစု ကွန်မြူနစ်တက္ကသိုလ်သို့သွားရောက်၍ အလုပ်သမားသမဂ္ဂ စည်းရုံးရေးဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်ကို ဟောပြောပို့ချရလေသည်။ လီနင်ဝါဒီသင်တန်းကျောင်းမှာ တန်းမြင့်အဆင့်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များမှ အဆင့်မြင့်ပါတီခေါင်းဆောင်များပင် တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

ဤသို့အားဖြင့် တီတိုးမှာ ကိုမင်တန်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအနေဖြင့် နိုင်ငံတကာတော်လှန်ရေးမိတ်ဆွေများ တိုးပွားလာခဲ့လေသည်။

(၅)

တီတိုးသည် နှစ်နှစ်နီးပါးမျှ ကိုမင်တန်တာဝန်ထမ်းရွက်ခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၃၆ခုနှစ်ထဲတွင် ယူဂိုဆလားဗီးယားသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ယူဂိုပေါ်တီဗဟိုဌာနချုပ်မှာ ဗီယင်နာမှ ပါရီမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ထားပြီဖြစ်သည်။ တီတိုးသည် ပါတီဗဟိုတွင် အခြေအနေများကို လေ့လာပြီးနောက် ယူဂိုပြည် တွင်းသို့ လျှို့ဝှက်စွာ ပြန်လည်ဝင်ရောက်ခဲ့လေသည်။

ပြည်တွင်း၌မူ ပါတီ၏ရပ်တည်မှုအခြေအနေမှာ ဆိုးသထက်ဆိုး နေဆဲရှိသည်။ ပါတီကလာပ်စည်းလေးများကိုပင် ခိုင်ခိုင်မာမာဖွဲ့နိုင်အောင် ရှိနေသည်။ ထိုအနေအထားကို တီတိုးက ပြန်လည်စုစည်းမြှင့်တင်ရမည်ဖြစ် သည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် စပိန်နိုင်ငံသို့ ဗော်လင်တီယာတပ်သားများ စု ဆောင်းစေလွှတ်ရန်လည်း တာဝန်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

(မှတ်စု။ စပိန်နိုင်ငံတွင် ၁၉၃၆ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၁၆ရက် အထွေ ထွေရွေးကောက်ပွဲ၌ လက်ဝဲဂိုဏ်းပါတီများက အနိုင်ရရှိပြီး အဆိုပါ လက် ဝဲပါတီများစုပေါင်းထားသော ပြည်သူ့တပ်ဦးခေါင်းဆောင် အေဇာနာသမ္မတ ဖြစ်ခဲ့သည်။ အေဇာနာ၏အစိုးရအဖွဲ့တွင် ဆိုရှယ်လစ်၊ ကွန်မြူနစ်များပါဝင် ခြင်းမရှိသော်လည်း အစိုးရက မြေယာစနစ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ပြုလုပ် ခဲ့သောအခါ မြေပိုင်ရှင်ကြီးများနှင့် လယ်သမားများက ဆူပူအုံကြွတော့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ဖရန်ကိုခေါင်းဆောင်သောစစ်တပ်က သူပုန်ထသည်။ ဤသို့ဖြင့် ၁၉၃၆ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် စပိန်ပြည်တွင်းစစ်ကြီးစတင်ဖြစ်ပွားသည်။ ဖရန် ကိုမှာ ဖက်ဆစ်ဝါဒီဖြစ်၍ ဖက်ဆစ်အစိုးရများကြီးစိုးနေသော ၇၅မနီနှင့် အီတလီက ဖရန်ကို၏သူပုန်တပ်ကို စစ်ကူပေးလေသည်။ ဤတွင် ဆိုဗီယက် ယူနီယံက စပိန်အမျိုးသားအစိုးရဘက်မှ ဝင်၍ကူပေးခဲ့ရသည်။ ဆိုဗီယက် ၏လှုံ့ဆော်မှုဖြင့် ယူဂို၊ ဘူလ်ဂေးရီးယားအပါအဝင် ဥရောပနိုင်ငံများမှ ကွန် မြူနစ်ပါတီများက ဗော်လင်တီယာတပ်သားများစုစည်းပြီး အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တပ်ဖွဲ့အနေဖြင့် စပိန်ပြည်တွင်းစစ်တွင် ပါဝင်တိုက်ခိုက်ပေးခဲ့ကြသည်။ သို့ ရာတွင် သုံးနှစ်ကြာ ပြည်တွင်းစစ်ကြီးသည် ၁၉၃၉ခုနှစ် မတ်လတွင် ပြီးဆုံး သွားပြီး ဖက်ဆစ်သူပုန်များက အာဏာရသွားလေသည်။)

တီတိုးသည် ကွန်မြူနစ် ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သော မိလို့ဝန်ကိုး လပ်စ်၏ အကူအညီဖြင့် ယူဂိုဗော်လင်တီယာများကို စုဆောင်းကာ စပိန်စစ် မျက်နှာသို့ တစ်သုတ်ပြီးတစ်သုတ် ပို့ပေးခဲ့သည်။ ခရီးစဉ်မှာ ပြင်သစ်နိုင်ငံမှ

တစ်ဆင့်ဖြစ်သည်။ ဩစတြေးလျနှင့် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံများမှတစ်ဆင့်လည်း ပို့လွှတ်ပေးခဲ့သည်။ စုစုပေါင်း ဗော်လင်တီယာ ၁၅၀၀ခန့်ပို့ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

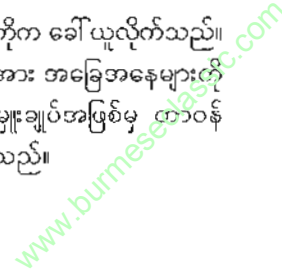
စပိန်သို့ တီတိုးပို့ခဲ့သော ယူဂိုဗော်လင်တီယာများအနက် တစ်ဝက် ခန့်မှာ စစ်မြေပြင်တွင်ကျဆုံးခဲ့ကြသည်။ သုံးရာခန့်မှာ ဒဏ်ရာများရရှိခဲ့သည်။ သုံးရာငါးဆယ်ခန့်မှာ စပိန်စစ်ရှုံးပြီးနောက် ပြင်သစ်နယ်စပ်အနီး ချွေးတပ် စခန်းတစ်ခု၌ အကျဉ်းချခံခဲ့ကြရသည်။

ထိုသူများအနက် နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် လွတ်မြောက်ထွက်ပြေးလာ ခဲ့ကြသူပေါင်း ၃၀၀ခန့်သာ ယူဂိုသို့ပြန်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းစပိန်စစ်ပြန် အင်အား ၃၀၀သည် နောင်အခါယူဂိုလွတ်မြောက်ရေးစစ်ပွဲ၌ ဆက်လက်ပါ ဝင်ဆင်နွှဲခဲ့ကြသည်။ သူတို့သည် စပိန်စစ်မျက်နှာ၌ စစ်ရေးအတွေ့အကြုံ များရှိခဲ့ပြီးဖြစ်၍ အမိနိုင်ငံလွတ်မြောက်ရေးစစ်ပွဲတွင် ထပ်မံ၍မှတ်ကျောက် တင်ခံနိုင်ကြလေသည်။ ယူဂိုဆလားဗီးယားလွတ်မြောက်ပြီးသောအခါ ပြည် သူတပ်မတော်တွင် စပိန်စစ်ပြန်များသည် အဆင့်မြင့်တာဝန်များကို ထမ်း ရွက်နေကြပြီဖြစ်လေသည်။ စစ်ပြီးခေတ်တွင် ယူဂိုပြည်သူ့တပ်မတော်၌ “စပိန်ကြီး ၂၄ယောက်”ဟူ၍ အများက ခေါ်ဆိုကြသော ဗိုလ်ချုပ် ၂၄ဦးမှာ စပိန်စစ်ပြန်လူဟောင်းကြီးများပေတည်း။

(၆)

၁၉၃၇ ခုနှစ် ဇွေရာသီတွင် တီတိုးသည် ပါရီမြို့ရှိပါတီဗဟိုမှ သတင်းတစ်ရပ်ကိုရရှိသည်။ ယူဂိုပေါ်တီ၏ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ဂေါ်ကစ်အား ဖော်စကိုမှဆင့်ခေါ်၍ အမြန်သွားရောက်ကြောင်းဟူသောသတင်းဖြစ်သည်။ မရှေးမနှောင်းမှာပင် မော်စကို၌ နေထိုင်အလုပ်လုပ်နေသော ဂေါ်ကစ်၏ ပိုလန်သူဇနီးကိုလည်း သူလျှို့မူဖြင့် ဖမ်းလိုက်ကြောင်းသတင်းရောက်လာသည်။ တီတိုးသည် ပါရီမြို့သို့လိုက်သွားရ၏။ တီတိုးပါရီရောက်ပြီးမကြာမီ မော်စကို ကိုမင်တန်ဌာနချုပ် ဘော်လ်ကန်ဒေသဆိုင်ရာ အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့ထဲမှ တီ တိုးအား ယူဂိုပေါ်တီဗဟိုကော်မတီကို ဦးဆောင်တာဝန်ယူရန်ညွှန်ကြားချက် ရောက်ရှိလာသည်။

၁၉၃၇ခုနှစ်အကုန်တွင် တီတိုးအား မော်စကိုက ခေါ်ယူလိုက်သည်။ ကိုမင်တန်အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဒီမီထရောက တီတိုးအား အခြေအနေများကို ရှင်းပြသည်။ ဂေါ်ကစ်အား ယူဂိုပေါ်တီအတွင်းရေးမှူးချုပ်အဖြစ်မှ တာဝန် ရပ်စဲလိုက်ပြီး မကြာမီဖမ်းဆီးလိုက်ကြောင်းပြောပြသည်။

ဂေါ်ကပ်သည်၁၉၃၂ ခုနှစ်မှစ၍ ယူဂိုပါတီ၏ အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်ခဲ့သည်။ မော်စကိုတွင် ၁၄နှစ်ကြာနေထိုင်ခဲ့သည်။ ကိုမင်တန်အဖွဲ့ချုပ် တွင် နာမည်ပျက်မရှိ အလုပ်လုပ်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် နောက်ဆုံး၌ သူသည် သစ္စာဖောက်တစ်ဦးဖြစ်နေချေပြီ။

ဒီမီထရော့က တီတိုးအား ဂေါ်ကပ်၏နေရာတွင် ယာယီအတွင်း ရေးမှူးချုပ်အဖြစ် ကိုမင်တန်က တာဝန်ပေးလိုက်ကြောင်းရှင်းလင်း ပြောပြ သည်။

ထို့နောက် ဒီမီထရော့က ယူဂိုဆလပ်ကွန်မြူနစ်ပါတီကို ပိုလန်နှင့် ကိုရီးယားပါတီများကဲ့သို့ ဖျက်သိမ်းပြီး အသစ်တဖန် ပြန်လည် စည်းရုံး ဖွဲ့စည်းသင့်ကြောင်း အကြံပေးရာ တီတိုးက လက်ခံလိုက်လေသည်။

ပါတီကိုစွဲပြီးသော်လည်း တီတိုးမှာ မော်စကိုမှမပြန်နိုင်သေး။ ဘော်လ်ရှီဗစ်ပါတီသမိုင်းစာအုပ်ကြီးကို ယူဂိုဘာသာသို့ ပြန်ဆိုရန် တာဝန် ပေးပြန်သဖြင့် ရက်သတ္တအတန်ကြာအောင် ထိုအလုပ်တွင် နစ်မြုပ်နေခဲ့ရ လေသည်။ တီတိုးဘာသာပြန်ခဲ့သော စာမူများကို ယူဂိုဆလားဗီးယားတွင် လျှို့ဝှက်စွာပုံနှိပ်ဖြန့်ချိခဲ့ရလေသည်။

မော်စကိုမှအပြန်တွင် တီတိုးသည် ဖင်လန်နှင့် ဒိန်းမတ်မှတဆင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်သည်။ ကနေဒါလူမျိုးပတ်စ်ပို့အတုနှင့် သွား ရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ယင်းခရီးစဉ်မှ အမှတ်တရ အဖြစ်အပျက်ကလေးတခုကို တီတိုး က ပြန်ပြောပြဘူးသည်။

“ကိုပင်ဟေဂင် (ဒိန်းမတ်မြို့တော်) ကိုရောက်တော့ ပုလိပ်တစ် ယောက်က ပတ်စ်ပို့စစ်တယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော့်ကို အင်္ဂလိပ်လို တစ်ခုခု ပြောတယ်။ ကျွန်တော်က အဲဒီအချိန်မှာ အင်္ဂလိပ်စာကို စပြီးသင်နေတုန်း ရှိသေးတယ်။ ကျွန်တော့်အင်္ဂလိပ်စာဟာ အတော့်ကို ညှိနေတာပေါ့။ ပုလိပ် က ကျွန်တော်ပတ်စ်ပို့အတုနဲ့ လာမှန်းသိတယ်။ ဒါပေမဲ့သူက ရယ်ရယ် မောမောနဲ့ဘဲ လွတ်ပေးလိုက်တယ်။ ရဲဘော်ကြီး၊ နောက်တကြိမ် ဒီလို ကနေဒါလူမျိုး ပတ်စ်ပို့အသုံးပြုဦးမယ်ဆိုရင် အင်္ဂလိပ်စကားကို သေသေ ချာချာ သင်ပြီးမှ သုံးပေတော့တဲ့။ အဲဒီပုလိပ်ဟာ ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက် တစ်ယောက်ဆိုတာ နောက်မှသိရတယ်” (တီတိုး၏ ပြောပြချက်များ စာမျက်နှာ ၁၁၁)

ဤသို့ဖြင့် တီတိုးသည် ၁၉၃၈ ခုနှစ် စောစောပိုင်းတွင်ပါရီမြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ရက်အတန်ကြာ နေထိုင်ပြီးနောက် ယူဂိုဆလားဗီးယား သို့ ပြန်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ယူဂိုဆလားဗီးယားပါတီကို ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းလေ တော့သည်။

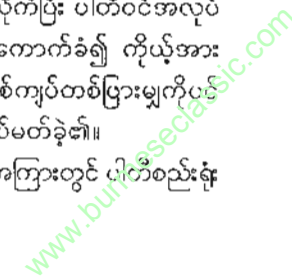
ပါတီပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရာတွင် အချက်ကီးချက်ကို အခြေခံ၍ စည်းရုံး ခဲ့လေသည်။

(၁) ပါတီဗဟိုကော်မတီကို ယူဂိုပြည်တွင်း၌ပင် ထားရှိ၍ ပြည်သူ လူထုအကြား၌ တကယ်တမ်း စည်းရုံးလှုပ်ရှားစေသည်။ နိုင်ငံခြားတွင် ခြောက်နှစ်တိုင်တိုင် တစ်နိုင်ငံပြီးတစ်နိုင်ငံ ပြောင်းလဲအခြေစိုက်နေရသော ပါတီဗဟိုသည် တီတိုး၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ပြည်တွင်းသို့ ပြန်ရောက်လာသည်။

(၂) ပါတီတွင်း ညီညွတ်ရေးကို ပြန်လည် တည်ဆောက်သည်။ ပါတီ တွင်း၌ ၁၅နှစ်ခန့်ကြာအောင် အုပ်စုတိုက်ပွဲများ ဖြစ်ခဲ့ခြင်းကို ပြန်လည် စုစည်းစေခဲ့သည်။ ယခင်ကဆိုလျှင် ကိုမင်တန်အဖွဲ့ချုပ်၌ပင် ပြက်လုံး တစ်ခုရှိစေခဲ့သည်။ “ယူဂိုဆလပ်နစ်ယောက်ရှိရင် အုပ်စုသုံးစုလောက် ကွဲ နေတတ်တယ်” ဟူ၏။ ထို့ကြောင့် တီတိုးက ညီညွတ်ရေးရအောင် ပြန်ယူ စေပြီး လူသစ်များဖြင့် ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းကို ပြန်ဖွဲ့စည်းသည်။ အထူး သဖြင့် လူငယ်ပိုင်း ခေါင်းဆောင်များကို နေရာပေးခဲ့၏။ သို့ဖြင့် ကာဒယ်၊ ရန်ကိုဗစ်၊ ကျီးလပ်စ်၊ ကွန်ကာ၊ ရီဘာ စသူတို့သည် ဗဟိုခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်လာကြ၏။

(၃) ပါတီကို နိုင်ငံခြားငွေကြေး ထောက်ပံ့မှုများမှ တင်းတင်းရှင်း ရှင်း ရှိစေခဲ့သည်။ သူများနှာခေါင်းပေါက်နှင့် အသက်ရှူခဲ့သောအကျင့်ကို ဖျောက်ပယ်ခဲ့၏။ ယူဂိုပါတီသည် ၁၉၁၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၃၇ ခုနှစ်အထိ မော်စကို မှ အထောက်အပံ့များကို လက်ဖြန့်ခံ၍ ရပ်တည်နေခဲ့၏။ (ပြင်သစ် နိုင်ငံ၌ အခြေစိုက်နေခဲ့ကြသော ဗဟိုကော်မတီဝင်များသည် လစာငွေဖရန့် ၂၀၀၀ စီကို မော်စကိုရှိ ကိုမင်တန်အဖွဲ့ချုပ်မှ မှန်မှန်ထုတ်ယူ၍ ဇိမ်ခံနေခဲ့ကြ၏) ထိုလုပ်ရပ်များကို တီတိုးက ရှင်းလင်းဖြတ်တောက်လိုက်ပြီး ပါတီဝင်အလုပ် သမားနှင့် လယ်သမားများထံမှ သဒ္ဒါကြေးများကို ကောက်ခံ၍ ကိုယ့်အား ကိုယ်ကိုး ရန်ပုံငွေရှာစေခဲ့သည်။ ပါတီရုံပုံငွေ တစ်ကျပ်တစ်ပြားမျှကိုပင် အလဟဿ မကုန်စေရဘဲ အသုံးစရိတ်ကို စိစစ်ကြပ်မတ်ခဲ့၏။

(၄) အလုပ်သမားများနှင့် လယ်သမားများအကြားတွင် ပါတီစည်းရုံး

ရေး တိုးချဲ့ခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် လူငယ်များကို သိမ်းသွင်းခဲ့၏။ ပါတီဝင်အဖြစ် လက်ခံရာတွင်လည်း အလုပ်သမားတစ်ဦးဖြစ်လျှင် သူသည် တစ်ကိုယ် ကောင်းဆန်သူမဟုတ်။ ယုံကြည်ချက် ခိုင်မခိုင်၊ စွန့်လွှတ်ရဲသော သတ္တိ ရှိမရှိ၊ စာရိတ္တကောင်းမကောင်း၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့် ဆက်ဆံရေး ပြေပြစ် မပြေပြစ်၊ အရက်မူးယစ် ရမ်းကမ်းတတ်သူလား၊ လောင်းကစားသမားလား သည်ဖြင့် ဘက်ပေါင်းစုံမှ ဆန်းစစ်လေ့လာပြီးမှ ပါတီဝင်အဖြစ် သင့်မသင့် ဆုံးဖြတ်လက်ခံခဲ့၏။

(၅) သဘောတရားရေးရာ လေ့ကျင့်သင်ကြားမှုကို အထူးအလေး ပေး၍ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ပါတီဝင်တိုင်းသည် အသိပညာဗဟုသုတ နောက်ကျ ကျန်ရစ်နေခြင်း မဖြစ်စေရ။ လူမှုတိုးတက်ပြောင်းလဲမှုများ၏ ဖြစ်စဉ်ကို မျက်ခြေမပြတ် သိရှိနေစေရမည်ဖြစ်၏။

(၆) ယူဂိုတစ်ပြည်လုံး ခြုံတိုင်းရွာတိုင်းတွင် ပါတီအဖွဲ့များရှိနေ အောင် တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းခဲ့၏။ လူနေအိမ်ခြေရှိသမျှ နေရာတွင်း၌ ပါတီဝင်ရှိနေ စေရန် စည်းရုံးခဲ့၏။

(၇) ပါတီဝင်အချင်းချင်း ဆက်ဆံရေးပုံစံသစ်ကို ချမှတ်ကျင့်သုံး စေခဲ့၏။ အမှားလုပ်မိသော ပါတီဝင်ကို ဝိုင်းဝန်းရှုတ်ချခြင်းမပြုရ။ အမှန်ပြင် နိုင်အောင် အကူအညီပေးကြရသည်။ လူမှန်နေရာမှန် တာဝန်ပေးနိုင်အောင် အလေ့အကျင့်လုပ်ကြရသည်။

(၈) လူတန်းစား ရန်သူများအပေါ်၌ ထားရှိရမည့် သဘောထားကို ပါတီဝင်များထံ ရှင်းလင်း ချမှတ် ပေးထားသည်။ အလက်ဇင်ဒါဘုရင် လက်အောက်၌ အာဏာရှင်စနစ်တည်ရှိခဲ့ခြင်းသည် ပေါလ်မင်းသား အုပ်ချုပ်နေသော ၁၉၃၇ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၄၁ခုနှစ်အကြား ကာလ၌လည်း ပြောင်းလဲမှုမရှိကြောင်း။ ပေါလ်မင်းသားလက်ထက်အုပ်ချုပ်သူလူတန်းစား များ၏ အန္တရာယ်ကို အစဉ်သတိပြုရမည်ဖြစ်ကြောင်း နှိုးဆော်ထားရသည်။

(၉) ဆိုဗီယက်ယူနီယံသည် ထိုခေတ်ကာလတွင် အလုပ်သမား လူတန်းစား အာဏာထူထောင်နိုင်သော တစ်ခုတည်းသော ဆိုရှယ်လစ် နိုင်ငံ ကြီးဖြစ်နေသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံသည် ကွန်မြူနစ်အားလုံးအဖို့ မီးရှူးတန် ဆောင်ကြီးဖြစ်နေသည်။ ကွန်မြူနစ်များ ကြိုးပမ်းလုပ်ကိုင်နေကြခြင်းသည် စိတ်ကူးယဉ် မဟုတ်ကြောင်းကို ဆိုဗီယက်ယူနီယံက သက်သေပြလျက် ရှိသည်။ ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံ ဆိုရှယ်လစ်လောက ဆိုသည်မှာ ဟံကယ်တမ်း

ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ကြောင်း အထောက်အထားကြီးပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တီတိုးက ယူဂိုဆလပ်ပါတီဝင်များအား ဆိုဗီယက်ယူနီယံအကြောင်းကို တတ်နိုင်သမျှ ဝါဒဖြန့်စေခဲ့သည်။ ပြည်သူများအတွင်းသို့ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ နှင့် ပတ်သက်သော ဗဟုသုတများ ပြန့်ပွားအောင် ဖြန့်ဖြူးစေခဲ့သည်။

ဤသို့အားဖြင့် ၁၉၃၇ခုနှစ်တွင် ပါတီခေါင်းဆောင် (အတွင်းရေး မှူးချုပ်) အဖြစ် တီတိုးတာဝန်ယူပြီးချိန်မှစ၍ ယူဂိုဆလပ်ပါတီသည် ပို၍ ကျစ်လျစ်သိပ်သည်းစွာ အားအင်တောင့်တင်းလာခဲ့လေတော့သည်။

ယူဂိုဆလပ်ပြည်တွင်းရေး အခြေအနေများကလည်း ဝင်ရိုးတန်း နိုင်ငံများ၏ခြေလှမ်းကို ပို၍လမ်းခင်းပေးသလို ရှိနေသည်။ အလက်ဇင်ဒါ ဘုရင်သည် ၁၉၃၄ ခုနှစ်တွင် ပြင်သစ်ပြည် မာဆေးမြို့၌ လုပ်ကြံခံရ၏။ သူ၏ ညီဝမ်းကွဲပေါလ်မင်းသားက အရွယ်မရောက်သေးသော ပီတာဘုရင် လေးကိုယ်စား အုပ်ချုပ်နေရ၏။ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံရေး ပေါ်လစီမှာ အပြောင်းအလဲမရှိ။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ မကျေနပ်မှုများမှာ တိုးပွား လျက်သာ ရှိနေ၏။

ပေါလ်မင်းသားက နာဇီဝါဒလိုလားသော ဘဏ်လုံငန်းရှင်တစ်ဦး ဖြစ်သည့် စတိုဂျာဒီနိုဗစ်ဆိုသူအား ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ခန့်လိုက်ရာ ယူဂိုအစိုး ရ၏ ပေါ်လစီမှာ ဘွင်းဘွင်းကြီးပေါ်လွင်လာလေတော့သည်။ မကြာမီ ယူဂို အစိုးရသည် အိမ်နီးချင်းမဟာမိတ်များဖြစ်သော ချက်ကိုစလိုဗက်ကီးယား ရှိမေးနီးယားတို့နှင့် အဆက်ဖြတ်ခဲ့သည်။ ဂျာမနီအာဏာရှင် ဟစ်တလာ က “ယူဂိုဆလားဗီးယားကို အင်အားတောင့်တင်း သန်မာ၍လွတ်လပ်စွာ ရှိနေ စေရန် ဆန္ဒရှိပါသည်” ဟု ကြေငြာလိုက်သည်။

သို့ရာတွင် ၁၉၃၈ ခုနှစ် မတ်လတွင် ဟစ်တလာသည် ဩစထရီးယားနိုင်ငံကို သိမ်းပိုက်လိုက်၏။ ယူဂိုဆလားဗီးယားသို့ ခြေတလှမ်းသာ ကျန် တော့၏။ သို့တိုင်အောင် စတိုဂျာဒီနိုဗစ်အစိုးရက “ ယူဂိုကို ဂျာမနီတို့ ကျူး ကျော်ဝင်ရောက်မည်မဟုတ်” ဟူ၍ယုံကြည်နေဆဲဖြစ်သည်။ ထိုအတိုင်း လည်း ကြေငြာနေဆဲဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်ကာလတွင် တီတိုးဦးဆောင်သော ကွန်မြူနစ်ပါတီက နာဇီ ဂျာမနီ၏ အန္တရာယ်ကို ပြည်သူလူထုက ခုခံကာကွယ်ကြရန် သတိပေး ကြေငြာချက်များထုတ်ခဲ့သည်။ ကြုံတွေ့ရလတ္တံ့သော အန္တရာယ်ကို ကြိုတင် သတိပေးခဲ့သည်။

တီတိုးသည် ပြည်သူလူထုနိုးကြားလာသော အချိန်ကို ကောင်းစွာ အသုံးချနိုင်ခဲ့သည်။ ဇာဂရက်မြို့တွင် ဌာနချုပ်ဖွင့်၍ ပါတီစည်းရုံးရေးကို ပို၍ တိုးချဲ့နိုင်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားရေးအန္တရာယ် လက်တစ်ကမ်းတွင် ရှိနေချိန်တွင် ညီညွတ် ရေးသည် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်သည်မဟုတ်လော။

(၂)

ဇာဂရက်မြို့တွင် တီတိုးသည် အင်ဂျင်နီယာ တစ်ဦးအနေဖြင့်

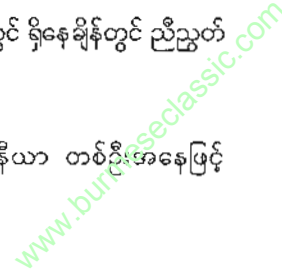
အခန်း (၅)

ခုခံရေးစစ်ပွဲအတွက် အသင့်ပြင်

(၁)

တီတိုးသည် အသက် ၄၅နှစ်ရှိပြီ။ အလုပ်သမား လှုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင် ခဲ့သည့် သက်တမ်း ၂၇ နှစ်ရှိခဲ့ပြီ။ ပထမကမ္ဘာစစ်အတွင်း အတွေ့အကြုံ၊ အောက်တိုဘာ တော်လှန်ရေးကြီးကို ကိုယ်တွေ့မျက်မြင် ပါဝင်ခဲ့ရသည့် အတွေ့အကြုံ၊ ဆိုဗီယက်တွင် ကိုမင်တန်အဖွဲ့ချုပ်၌ တာဝန်ထမ်းခဲ့ရသည့် အတွေ့အကြုံတို့သည် ၁၈နှစ်မျှ ကြာမြင့်ခဲ့ပြီ။

ထိုထိုသော အတွေ့အကြုံများစွာတို့ဖြင့် ပြည့်ဝပြီးသော ဂျိုးဇက် ဘရော့ဇ်တီတိုးသည် ယူဂိုဆလပ်ကွန်မြူနစ်ပါတီအတွင်းရေးမှူးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူရချိန်တွင် ဗုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး၏စစ်ရိပ်စစ်ငွေ့များသည် ဥရောပ နိုင်ငံရေး မိုးလေဝသထဲ၌ ပေါ်ပေါက်စ ပြုနေပြီဖြစ်သည်။ ဂျာမနီနှင့် အီတလီသည် စစ်ပြင်လျက်ရှိနေသည်။ ဘောလ်ကန်နိုင်ငံများအနက် အကြီးဆုံးဖြစ်သော ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံကား အထူးမျက်စိကျခြင်းခံနေ ရပေသည်။ ယူဂိုဆလပ်မှ ပြည်ပပို့ကုန် တစ်ဝက်ကျော်ခန့်မှာ ဂျာမနီသို့ တင်ပို့ရောင်းချနေရပေရာ ဂျာမနီအနေဖြင့် ယူဂိုဆလပ်ကို စီးပွားရေးအရ ချုပ်ကိုင်သိမ်းသွင်းရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ ယူဂိုဆလပ်မှ ပြင်သစ်စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများကို ဂျာမနီစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများက တွန်းထုတ်ပစ်ပြီး အင်္ဂလိပ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကိုပါ အလဲထိုးရန် ခြိမ်းခြောက်နေသည်။

အိမ်ငယ်တစ်လုံးငှားရမ်းနေထိုင်သည်။ ပထမတွင် အိုင်ဝင်ကျော့စတန်ဂျက် ဟူသော အမည်ကို သုံး၏။ သစ်တောနှင့် သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာန အင်ဂျင် နီယာတစ်ဦးဟူ၍ သတင်းလွှင့်ထား၏။ ၁၉၄၀ပြည့်နှစ်အတွင်း၌မူ နေရာ ပြောင်းပြီး စလပ်ကိုတာဘစ် ဟူသော လိုင်စင်ရ အင်ဂျင်နီယာတစ်ဦး အဖြစ် မှတ်ပုံတင်အတုများ ကိုင်ဆောင်လျက် နေထိုင်ခဲ့ပြန်၏။

ထိုအချိန်ကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် တီတိုးသည် ယူဂိုအစိုးရ စစ်တပ်အတွင်း ထိုးဖောက်စည်းရုံးရေးကို အဓိကလုပ်ဆောင်ခဲ့၏။ ၁၉၃၇ ခုနှစ်မှစ၍ တီတိုး၏ ကောသီများသည် အစိုးရတပ်အတွင်း၌ ဖက်တလာနှင့် မူဆိုလီနီဆန်ကျင်ရေး ဝါဒဖြန့်၍ လူငယ်စစ်ဗိုလ်ကလေးများအား နာဇီဝါဒ ဆန်ကျင်ရေးသမားများဖြစ်လာအောင် သိမ်းသွင်းနိုင်ခဲ့၏။ အထူးသဖြင့် လေတပ်အတွင်း၌ စည်းရုံးရေး ကောင်းလာ၏။

ထိုသို့စည်းရုံးရေးလုပ်ငန်းကို ဖိဖိစီးစီး ဆောင်ရွက်နေခိုက် အထူး ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ချက်မှာကား ပါတီဝင်များအား သဘောတရားရေး သင်တန်း ပေးသွားခြင်းဖြစ်သည်။

ပါတီ၏ အာဘော်သတင်းစာမှာ ၁၉၂၅ ခုနှစ်ကတည်းက ယူဂိုဆ လပ် နိုင်ငံအတွင်း၌ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း မပြုနိုင်တော့ဘဲ၊ ဗီယက်နမ်၊ ပါရီ၊ ဘရပ်ဆဲလ်စသော ပြည်ပနိုင်ငံခြံ့တော်များသို့တစ်နေရာပြီး တစ်နေရာ ရွှေ့ပြောင်းပုံနှိပ်ခဲ့ရသည်။ ဖြန့်ချိရေးလုပ်ငန်းကို စာတိုက်မှလည်းကောင်း၊ သတင်းစာပို့သမားများမှတစ်ဆင့်လည်းကောင်း လျှို့ဝှက် ခက်ခဲစွာ လုပ်ကိုင် ခဲ့ကြရသည်။ ယခုသော်ကား တီတိုးသည် ထိုအခြေအနေကိုပြောင်းလဲလိုက် နိုင်၏။ ပါတီအာဘော်သတင်းစာကို ယူဂိုနိုင်ငံတွင်း၌ပင် ဖြစ်သည့်နည်းဖြင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။ လျှို့ဝှက်ပုံနှိပ်တိုက်တစ်ခုတွင် ပုံနှိပ်ပြီး မြေအောက် စည်းရုံးရေးသမားများက အမြန်ဆုံးနည်းလမ်းများဖြင့် ဖြန့်ချိခဲ့ကြသည်။

ပါတီသတင်းစာထုတ်နေခြင်းနှင့် တစ်ချိန်တည်းတွင် လီနင်၏ နယ်ချဲ့အရင်းရှင်ဝါဒကျမ်းနှင့် အိန်ဂျယ်လ်၏ အိမ်ထောင်စုတို့၏မူလဘူတ ကျမ်းအပါအဝင် အလားတူလမ်းညွှန်ကျမ်းစာအုပ်များကိုလည်း လျှို့ဝှက်စွာ ပုံနှိပ်၍ ဖြန့်ချိနိုင်ခဲ့သည်။ ပါတီတွင်း သင်တန်းများကိုလည်း အဆက်မပြတ် ဖွင့်လှစ်ပို့ချပေးခဲ့သည်။ ယင်းကဲ့သို့သော ပညာပေးရေး လုပ်ငန်းများကို အစီ အစဉ်တကျဆက်တိုက်လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်နိုင် ခဲ့သဖြင့် ပါတီဝင်ရဲဘော်များ မှာ အရည်အသွေးပိုင်း၌ ပို၍မြင့်မား တိုးတက်လာခဲ့ကြသည်။

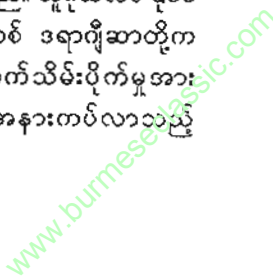
(၃)

ပြင်သစ်နိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေးတပ်ပေါင်းစု ဖွဲ့စည်းသကဲ့သို့ တီတိုး သည် ယူဂိုဆလပ်တွင် တပ်ပေါင်းစု မဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့ချေ။ အကြောင်းမူကား ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံ၏ အခြေအနေအရပ်ရပ်မှာ ပြင်သစ်နိုင်ငံနှင့် မတူသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးအတွက် လက်တွဲ တိုက်ပွဲဝင်သွားကြရန်လည်းကောင်း၊ ပြည်တွင်း ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေး များ အတွက် လက်တွဲ တိုက်ပွဲဝင်သွားကြရန်လည်းကောင်း၊ လူနေမှုအဆင့်အတန်း မြင့်မားရေးအတွက် လက်တွဲတိုက်ပွဲဝင်သွားကြရန်လည်းကောင်း၊ ပါတီစု နိုင်ငံရေးတပ်ပေါင်းစုကြီးတရပ် ဖွဲ့စည်းရန် တီတိုးက အခြားပါတီများသို့ ကမ်းလှမ်းခဲ့သေး၏။ သို့သော် အရင်းရှင်နိုင်ငံရေးပါတီအချို့သည် 'အာဏာ နိုင်ငံရေး' ဘက်သို့သာ အကြီးအကျယ် ဇောင်းပေးခဲ့ကြပြီး ပြည်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို လျစ်လျူရှုနေကြသောကြောင့် တီတိုး၏ ကမ်းလှမ်းချက်မှာ အကောင်အထည်မဖော်နိုင်ခဲ့ချေ။

တီတိုးက ဖက်ဆစ်စနစ်ဆန်ကျင်ရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ ယူဂို ဆလပ်ပြည်သူများ လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားစေရေးအတွက် လည်း ကောင်း၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားနိုင်ကြရန် နိုင်ငံရေးပါတီစုံတပ်ပေါင်းစုကြီး ဖွဲ့စည်းသင့်ကြောင်း လူထုအတွင်း ချပြရင်း လှုံ့ဆော်စည်းရုံးခဲ့သည်။ ထိုလှုံ့ဆော်ချက်ကြောင့် နိုင်ငံရေးစိတ်မဝင်စားသော သာမန်လူတို့သည် ပင်လျှင် ထိုလမ်းစဉ်ကို ဝိုင်းဝန်းကြိုဆိုထောက်ခံလာကြသည်။ ယင်းသို့သော အချိန်ကို လှုံ့ဆော်မှုများကြောင့် တီတိုး၏ ပါတီသည် ယူဂိုဆလားဗီးယား နိုင်ငံတွင် ဦးဆောင်မျိုးချစ်ပါတီတစ်ခုဖြစ်လာခဲ့ပြီး တော်လှန်ရေးတပ်ဦး အဖြစ် ယုံကြည်ကိုးစားခြင်းခံလာရတော့သည်။

(၄)

ဖက်ဆစ်ဆန်ကျင်ရေးအတွက် တီတိုးတို့ လှုံ့ဆော်နေချိန်မှာပင် ၁၉၃၉ ခုနှစ် ဧပြီလ၌ အီတလီအာဏာရှင်ကြီး မူဆိုလီနီ၏ တပ်များက အယ်လ်ဘေးနီးယား နိုင်ငံကလေးကို သိမ်းပိုက်လိုက်သည်။ ယူဂိုဆလပ် နိုင်ငံ အကြီးအကဲ မင်းသားကြီး ပေါလ်နှင့် ဝန်ကြီးချုပ်သစ် ဒရာဂျီဆာတို့က အီတလီတပ်များ အယ်လ်ဘေးနီးယားကို ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်မှုအား သဘောတူလက်ခံခဲ့ကြသည်။ ကျောချခါနီးအထိ အနားကပ်လာသည့် တိုင်အောင် ခြေမှန်းမသိသေးခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

၁၉၃၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၅ရက်နေ့ အီတလီ လွတ်တော်တွင် အယ်လ်ဘေးနီးယားနိုင်ငံကို အီတလီက ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ခဲ့မှုအား ယူဂိုဆလပ်အစိုးရက သဘောတူခြင်းအတွက် နှစ်ထောင်းအားရဖြစ်ကြောင်း မြို့စားကြီး ဆီရာနိုက ဝင့်ကြွားပြောဆိုခဲ့သည်။

“ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံအစိုးရရဲ့ သဘောထားဟာ အထူးသဖြင့် အရေးပါလှပါတယ်။ နှစ်နိုင်ငံ ချစ်ကြည်ရေးစာချုပ်အရ ယူဂိုဆလားဗီးယား အစိုးရ အဖွဲ့ဟာ အီတလီနိုင်ငံဘက်က ရပ်တည်ခဲ့တယ်ဆိုတာထက် အီတလီအပေါ် ယုံကြည်ပြီး စာနာမှုရှိမရှိ အီတလီဘက်က ရပ်တည်ခဲ့တယ်လို့ဆိုရပါမယ်။ အီတလီတပ်တွေ အယ်လ်ဘေးနီးယားနိုင်ငံမှာ ရှိနေခြင်းဟာ ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံအပေါ် ရန်လိုတဲ့ သဘောမဆောင်ဘူးဟု ယူဂိုဆလားဗီးယားအစိုးရက နားလည်သဘောပေါက်ကြပါတယ်။ ဒါတင်မကသေးပါဘူး။ အီတလီတပ် တွေ အယ်လ်ဘေးနီးယားနိုင်ငံမှာ ရှိနေတာဟာ အောင်အောင်မြင်မြင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားနိုင်ဖို့အတွက် အင်အားပိုမို တောင့်တင်းလာတယ်လို့တောင် ယူဂိုဆလားဗီးယားအစိုးရက ခံယူထားပုံ ရပါတယ်”

ထိုလွတ်တော်ကျင်းပနေစဉ် အီတလီလွတ်တော်သို့ ဧည့်သည် အဖြစ် ရောက်ရှိနေသော အီတလီဆိုင်ရာ ယူဂိုဆလပ်သံအမတ်ကြီးက မိမိ၏ ထိုင်ခုံမှထလျက် ဖက်ဆစ်အီတလီတို့၏ အလေးပြုလာန်အတိုင်း အလေးပြုရင်း ဆီရာနို၏ မိန့်ခွန်းကို ကြိုဆိုသြဘာပေးလိုက်လေသည်။

ယင်းသို့ ယူဂိုဆလပ်အစိုးရက အီတလီဖက်ဆစ်အစိုးရအား မျက်နှာချိုသွေးနေချိန်တွင် အီတလီဖက်ဆစ်တို့၏ လုပ်ရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ တီတိုးတို့ပါတီက ကြေငြာချက် အများအပြား ထုတ်ပြကာ ကန့်ကွက်လျက်ရှိ၏။ ဘဲလ်ဂရိတ်တက္ကသိုလ်ရှိ ပါတီစိတ်က ၁၉၃၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၈ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာချက်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

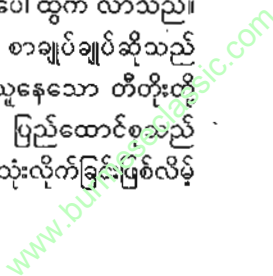
“ အီတလီဖက်ဆစ်တွေက အယ်လ်ဘေးနီးယား နိုင်ငံငယ်ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့တာဟာ ရောမနဲ့ဘာလင် (အီတလီဖက်ဆစ်အစိုးရနှင့် ဂျာမန် နာဇီဖက်ဆစ်အစိုးရကို ဆိုလိုသည်။) ဝင်ရိုးတန်းဖက်ဆစ်နှစ်နိုင်ငံတို့ရဲ့ ကျူးကျော်ရေး ရာဇဝတ်မှုတစ်ခုဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို ကျူးကျော်ရေး မူဝါဒကို ဓမ္မတာအတိုင်း ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်လာကြခြင်းသာဖြစ် တယ်။ အခု ဒီလုပ်ရပ်ဟာ ချက်ကိုဆလိုဗက်ကီးယား နိုင်ငံထဲက ငါတို့ရဲ့ ညီနောင်

ဆလပ်အမျိုးသားပြည်သူတွေ ဖက်ဆစ်တို့လက်အောက် ကျရောက်ခဲ့ပြီး ရက် ၂၀အကြာမှာ ဖက်ဆစ်တို့က နောက်ထပ် ကျူးလွန်လာကြပြန်ခြင်းပဲ။ ဒီလုပ်ရပ်တွေဟာယူဂိုဆလပ်ပြည်သူတွေကိုပါ ခြိမ်းခြောက်နေပြီဖြစ်တယ်။ ယူဂိုဆလားဗီးယား နိုင်ငံဟာဆိုရင် ဒီကနေ့ အန္တရာယ်အကြီးဆုံး အခြေအနေမှာ ရောက်နေပြီ။ ယူဂိုဆလားဗီးယား နယ်နိမိတ်တစ်လျှောက် ရန်သူ တပ်တွေရောက်နေကြပြီ။ အဲဒီရန်သူတွေဟာ ယူဂိုဆလပ် ပြည်သူတွေ မြတ်နိုးတဲ့ လွတ်လပ်ရေးအတွက် ရာသက်ပန်ရန်သူတွေဘဲ။ ဒီရန်သူတွေဟာ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံကို တိုက်ခိုက်ဖို့အတွက် ပြင်ဆင်နေကြ တယ်။ ခုအချိန်မှာ ချက်ကိုဆလိုဗက်ကီးယားပြည်သူတွေရဲ့ အတွေ့အကြုံကို သင်ခန်းစာယူပြီး အယ်လ်ဘေးနီးယားပြည်သူတွေဟာလဲ အင်အားအလွန် ကြီးမားတဲ့ ရန်သူ တပ်တွေကို ရရာလက်နက်တွေနဲ့ ခုခံတိုက်ခိုက်နေကြတယ်။ အယ်လ်ဘေးနီးယားပြည်သူတွေရဲ့ တိုက်ပွဲဟာ ယူဂိုဆလပ် နိုင်ငံရဲ့ အကျိုးအတွက် အရေးပါလှတယ်ဆိုတာ ရှင်းနေပါပြီ။

“ အီတလီဖက်ဆစ်အစိုးရက အယ်လ်ဘေးနီးယားကို သိမ်းပိုက်တာဟာ အယ်လ်ဘေးနီးယား တစ်နိုင်ငံတည်း လိုချင်လို့ မဟုတ်ဘူး။ ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံကို အဖက်ဖက်က ပိတ်ဆို့ထားနိုင်ဖို့အတွက် ဘက်ပေါင်းစုံက ကြိုးပမ်းချက်အဖြစ် အယ်လ်ဘေးနီးယားကို ဝင်သိမ်းတာပဲ။ ဒါမှလည်း ဖက်ဆစ် ဝင်ရိုးတန်းနှစ်နိုင်ငံဟာ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံကို အလွယ်တကူ ဝင်သိမ်းနိုင်လိမ့်မယ်။ အီတလီဖက်ဆစ်အစိုးရဟာ ယူဂိုဆလားဗီးယားနယ်စပ်မှာတင် ရပ်နေမှာမဟုတ်ဘူး။ ဒီကနေ့ အယ်လ်ဘေးနီးယားကို သိမ်းတာဟာ မနက်ဖြန် ယူဂိုဆလားဗီးယားကို သိမ်းနိုင်ဖို့အတွက်ဘဲဖြစ်တယ်”

ထိုကြေငြာချက်သည် အီတလီဖက်ဆစ်အစိုးရ၏ လုပ်ရပ်နှင့် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံ၏ အခြေအနေကို အမှန်အတိုင်းဖွင့်ချလိုက်သော ကြေငြာချက် ဖြစ်သည်။

ဤသို့ဖြင့် ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လသို့ ရောက်လာသည်။ ထိုလတွင် ဆိုဗီယက်နှင့် ဂျာမန်နှစ်နိုင်ငံ မကျူးကျော်ရေး စာချုပ်ပေါ်ထွက် လာသည်။ နာဇီဂျာမန်တို့နှင့် ဆိုဗီယက်ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံကြီးတို့ စာချုပ်ချုပ်ဆိုသည် ဆိုခြင်းမှာ နာဇီဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးအတွက် အရှိန်ယူနေသော တီတိုးတို့ အတွက် အရွှက်ထိုးခံရသလို ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုသည် ကာလ ဒေသနှင့် အခြေအနေအရ အကောင်းဆုံး ကျင့်သုံးလိုက်ခြင်းဖြစ်လိမ့်

မည်ဟူ၍သာ တွေးတော၍ စိတ်ဖြေခဲ့ကြရသည်။

သို့ရာတွင် ကိုယ့်နိုင်ငံအတွက် လုပ်စရာရှိသည်တို့ကို ဆက်လုပ်ရန် ကား မမေ့မလျော့ခဲ့။

ဆိုဗီယက်ကုမ္ပဏီစာချုပ်ကြောင့် ဂျာမန်နှင့်အိတလီနယ်ချဲ့တို့၏ အပေါ် တီတိုး၏ ပါတီက ခံယူချက်မပြောင်း၊ လမ်းစဉ်မပြောင်း၊ ဖက်ဆစ် နယ်ချဲ့များကို ဆက်လက်ဆန့်ကျင် တိုက်ခိုက်သွားရေးလမ်းစဉ်ကိုသာ ကျင့် သုံးခဲ့သည်။

၁၉၃၈ နှင့် ၁၉၃၉ ခုနှစ်အတွင်း တီတိုးသည် ဆိုဗီယက်သို့ နှစ်ကြိမ် သွားရောက်ခဲ့သည်။ ပထမအကြိမ်တွင် ကိုမင်တန်အဖွဲ့ချုပ်မှ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး များက ယူဂိုဆလပ်ပါတီအပေါ် အထင်သေးအမြင်သေး ရှိနေကြပုံရကြောင်း တီတိုးက လေ့လာသိရှိခဲ့ရသည်။ နိုင်ငံကြီးဝါဒ ပါတီကြီးဝါဒကျင့်သုံး တတ်သူတွေအကြောင်းကိုလည်း အတွေ့အကြုံ ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် မော်စကိုသို့ တီတိုး ဒုတိယတစ်ခေါက် ရောက် သွား ချိန်၌ ယူဂိုဆလပ်ပါတီနှင့် ပတ်သက်၍ သဘောထားများ ပြောင်း လျက်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ယူဂိုဆလားဗီးယား ကွန်မြူနစ် ပါတီသည် အရှိန်သြဇာကြီးမားလျက်ရှိ၍ အခြားကွန်မြူနစ်ပါတီများကိုပင် အကူအညီပေးနေရသော အခြေအနေ၌ ရှိနေလေပြီ။ ချက်ကိုစလိုဗက်ကီး ယားနိုင်ငံမှ ဗဟိုကော်မတီ အတွင်းရေးမှူး အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဆိုလျှင် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံ၌ နှစ်လကြာမျှ လာရောက်နေထိုင်ပြီး ပါတီရေးရာလုပ်ငန်း များကို လေ့လာသွားခဲ့သည်။ ယူဂိုဆလပ်ပါတီ၏ အခြေအနေများနှင့် ပတ်သက်၍ အပြည့်အဝအစီရင်ခံသည်။ သူ့အစီရင်ခံစာသည် ကိုမင်တန် ခေါ် ကမ္ဘာ့ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ်က ယူဂိုဆလပ်ပါတီအပေါ် သဘောထား ပြောင်းလဲသွားစေရန်များစွာ အထောက်အကူပြုခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် တီတိုးတို့သည် အိတလီနှင့် သြဇာကြေးလျှ ကွန်မြူနစ်ပါတီများကိုပင် အကူအညီပေးနိုင်သည်ဖြစ်၍ ကိုမင်တန်ထက်ပင် ပို၍ထိုရောက်လျက်ရှိ လေသည်။

တီတိုးသည် မော်စကို၌ လေးလမျှကြာခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် တွင် ပြည်တော်ပြန်လာခဲ့သည်။ တီတိုးမော်စကို၌ရှိနေချိန်မှာပင် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ပွဲကြီး စတင်ခဲ့ချေပြီ။

အခြေအနေမှာ အရေးကြီးဆုံးအချိန်သို့ ဆိုက်ရောက်လာပြီဖြစ်

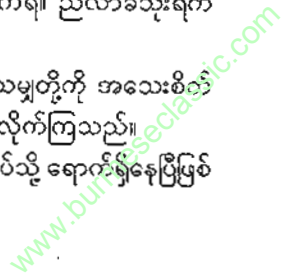
သည်။ လုပ်ငန်းတာဝန်သစ်များက တီတိုးကိုစောင့်နေသည်။ ပြည်လုံးကျွတ် ပါတီညီလာခံကြီး ကျင်းပပြီး လုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ်ရတော့မည်ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် အစိုးရ၏ဖိနှိပ်မှုများမှာ အမြင့်ဆုံးပြင်းထန်လျက် ရှိနေ သည်။ ပါတီကေဒါများမှာ ပုလိပ်ကိုရှောင်၍ မရလောက်အောင် ကျပ်တည်း နေကြသည်။ ထိုအခြေအနေတွင်ပင် ပါတီညီလာခံဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် အခြေခံအဆင့်မှစ၍ ပြင်ဆင်ခဲ့ကြရသည်။ ပထမဦးစွာ နယ်မြေဆိုင်ရာ ညီလာခံများ ကို ပြုလုပ်စေ၍ ခရိုင်အဆင့်၊ တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်အဆင့်ညီလာခံ များ ဆက်လက် ပြုလုပ်စေပြီးနောက် ပြည်လုံးကျွတ် ညီလာခံကြီးကို တက်ရောက်ရန် ကိုယ်စားလှယ်များရွေးချယ်ခဲ့၏။ ပြည်လုံးကျွတ် ညီလာခံကြီးကို ဇာဂရက်မြို့၌ ပြုလုပ်ရန်စီစဉ်ထားသော်လည်း လက်တွေ့မှာ နေရာအတွက်ပင်လျှင် အလွန်ခက်ခဲခဲ့သည်။ ဤမျှများပြားသော ပါတီ ကိုယ်စားလှယ်များ တစ်နေရာတည်း၌ တစ်စုတစ်ဝေးတည်း အစည်းအဝေး ပြုလုပ်နေသည်ကို မည်သူတစ်ဦး တစ်ယောက်မျှ သတိမပြုမိလောက်အောင် စီစဉ်ရခြင်းဖြစ်သည်။

မြို့ဆင်ခြေဖုံးအရပ်၌ တစ်ထပ်အိမ်တစ်လုံးကို တီတိုးတို့ ငှားရမ်း လိုက်သည်။ ထို့နောက် လူတစ်ရာခန့်အတွက် စားနပ်ရိက္ခာကို စုဆောင်း သို့လှောင်ရ၏။ ညီလာခံ သုံးရက်စာအတွက်ဖြစ်သည်။ ညီလာခံ ကိုယ်စား လှယ်များကိုယ်တိုင်ပင် ညီလာခံပြုလုပ်မည့် နေရာအတိအကျ မသိကြ။ ညီလာခံနေရာကို အချက်ပြအမှတ်အသားများဖြင့် လမ်းညွှန်ကြသည်။ ဥပမာ-ဒေသတစ်ခုမှ ကိုယ်စားလှယ်များ မြို့တစ်မြို့သို့ ပထမရောက်လာ လိမ့်မည်။ ထိုမြို့သို့ ရောက်မှ ထိုကိုယ်စားလှယ်များကို ဇာဂရက်သို့ ခရီး ဆက်ရန် ညွှန်ကြား၏။ ထိုနည်းဖြင့် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလ ၏ တစ်ခုသောညနေတွင် ကိုယ်စားလှယ်များ ဇာဂရက်မြို့ တစ်နေရာတွင် စုစည်းမိခဲ့ကြသည်။ ညီလာခံပြုလုပ်သော အိမ်ပတ်ပတ်လည်ကိုလည်း ပါတီဝင်များဖြင့်တင်းကြပ်စွာ အစောင့်ချထားရ၏။ ညီလာခံသုံးရက်ကာလ အတွင်း ကိုယ်စားလှယ်တစ်ယောက်မျှ အိမ်ပြင်မထွက်ရ။ ညီလာခံသုံးရက် လုံးလုံး အိမ်တွင်းအောင်း၍ နေထိုင်ခဲ့ကြရသည်။

ထိုညီလာခံတွင် ပါတီ၏ ဆောင်ရွက်ပြီးခဲ့သမျှတို့ကို အသေးစိတ် သုံးသပ်ကြပြီးနောက် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များကို ချမှတ်လိုက်ကြသည်။

ပါတီမှာ စည်းရုံးရေးအားဖြင့် အထွက်အထိပ်သို့ ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်

သည်။ ပါတီဝင်ဦးရေမှာ အကြီးအကျယ်တိုးတက်လျက်ရှိနေသည်။ ရာခိုင်နှုန်းအရဆိုလျှင် ၂၀၀ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်ခဲ့သည်။ ပါတီဝင်ဦးရေ သောင်းနှစ်ထောင်ရှိလာပြီဖြစ်ပြီး ကွန်မြူနစ်လူငယ်အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ သုံးသောင်းရှိလာခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ပါတီ၏ သြဇာကို ပါတီဝင်အင်အား အခြေအနေမျှနှင့် ခန့်မှန်းရုံဖြင့် မပြည့်စုံတော့ချေ။ ပါတီသည် ကေဒါပါတီဖြစ်၍ ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ တိုက်ပွဲအတွေ့အကြုံရင့်ကျက်ပြီးသား ကေဒါများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုကေဒါများမှာ သူတို့တာဝန်ကျရာအရပ်တွင် အကြီးအကျယ် သြဇာညောင်းသူများဖြစ်ကြ၏။ ဥပမာ- အလွန်ကြီးမားသော လုပ်ငန်းခွင်ကြီးများ၌ ပါတီဝင်သုံးဦးသာ ရှိသော ကလပ်စည်းကလေးက အလုပ်သမားထောင်ကျော်ပါဝင်သည့် သပိတ်တိုက်ပွဲကြီးမျိုးကို ဦးဆောင်ဆင်နွှဲနိုင်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအချိန်က ယူဂိုဆလားဗီးယား ပါတီ၏ သြဇာမှာ ကေဒါဦးရေဖြင့် တွက်၍မရနိုင်လောက်အောင် ကျယ်ပြန့်နေလေတော့သည်။

ထိုအခြေအနေတွင် ကျင်းပခဲ့သော ပြည်လုံးကျွတ်ညီလာခံကြီးကို ယူဂိုဆလားဗီးယား ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ပဉ္စမအကြိမ်မြောက် သမိုင်းဝင် ညီလာခံဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုညီလာခံကြီး၏ ထူးခြားချက်တစ်ခုမှာ တစ်နိုင်ငံလုံး ကံဆိုးမိုးမှောင်မကျမိ နောက်ဆုံးတစ်ကြိမ် ကျင်းပခဲ့ခြင်းပေတည်း။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ညီလာခံအပြီး လေးလကြာသောအခါ နာဇီဟစ်တလာနှင့် ဖက်ဆစ်အီတလီတို့က ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်လာသောကြောင့် ဖြစ်၏။

၁၉၃၇ ခုနှစ်ကတည်းက ယူဂိုဆလပ်ကွန်မြူနစ်ပါတီက ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့သည့် အခြေအနေအရပ်ရပ် အမှန်တကယ်ဖြစ်ပွား လာခြင်းပေတည်း။

ညီလာခံနောက်ဆုံးနေ့တွင် ဗဟိုကော်မတီသစ်ကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်လိုက်သည်။ ဗဟိုကော်မတီတွင် ဗဟိုကော်မတီဝင် ၃၃ဦး အရန် ၁၀ဦးပါဝင်၏။ ထိုအထဲမှ နိုင်ငံရေးအာဏာပိုင်အဖွဲ့ဝင် ခုနစ်ဦးကို ထပ်မံရွေးချယ်သည်။

ထိုလျှို့ဝှက်ညီလာခံကြီးမှနေ၍ ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ကြီး စတာလင်ထံသို့လည်းကောင်း၊ ကိုမင်တန်ခေါင်းဆောင် ဒီဗီထရော့ထံသို့လည်းကောင်း၊ အဖိနှိပ်ခံ ယူဂိုဆလပ်ပြည်သူများထံသို့လည်းကောင်း

သဝဏ်လွှာများ ပေးပို့လိုက်သေးသည်။

ညီလာခံနောက်ဆုံးနေ့တွင် တီတိုးက အောက်ပါအတိုင်း နိဂုံးချုပ်မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

“ ရဲဘော်တို့ ငါတို့တတွေဟာ ငါတို့ရဲ့ ကံကြမ္မာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးမဲ့ကာလနဲ့ ရင်ဆိုင်နေကြရပြီ။ အပြီးသတ် အောင်ပွဲခံနိုင်တို့ အတွက် ရှေ့ကို ဆက်လက်ချီတက်တိုက်ပွဲဝင်သွားကြရမယ်။ ဘယ်အချိန်အထိ တိုက်ပွဲဝင်ကြရမလဲဆိုရင် ငါတို့တစ်တွေဟာ နောက်တစ်ကြိမ် ပါတီညီလာခံကြီးကို အရင်းရှင်စနစ်နဲ့ ဖက်ဆစ်မဟာမိတ်တွေရဲ့အောက်က လွတ်မြောက်နေပြီ ဖြစ်တဲ့ ငါတို့ရဲ့ နိုင်ငံသစ်မှာ ကျင်းပနိုင်တဲ့အချိန်အထိပဲ”

မည့်အစား ဖက်ဆစ်များနှင့် စစ်ဖြစ်ရခြင်းက ပိုကောင်းသေးသည် ဟူသော ကြွေးကြော်သံများ ပေါ်ထွက်လာ၏။

ဆန္ဒပြလူထုသည် ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့တော်ရှိ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံဆိုင်ရာ ဂျာမန်ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွား ဗျူရိုရုံးချုပ်မှ ပြတင်းပေါက်များကို ဖျက်ဆီးခဲ့ကြ၏။ ယင်းရုံးချုပ်မှာ စင်စစ်အားဖြင့် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံအတွက် ဂျာမန်ဂက်ဓတာပို (စစ်ပုလိပ်အဖွဲ့)၏ ဌာနချုပ်ပင်ဖြစ်လေသည်။

အဆိုပါ လူထုဆန္ဒပြပွဲကြီးများတွင် ကွန်မြူနစ်ပါတီခေါင်းဆောင်များက ပြောကြားကျကျ တက်ရောက်မိန့်ခွန်းပြောခဲ့ကြ၏။ ယခင်က မြေအောက်ခိုနေခဲ့ကြရသော ခေါင်းဆောင်များသည် ပထမဆုံး လူထုရှေ့၌ ပေါ်ပေါ်ထင်ထင်ထွက်၍ လှုပ်ရှားကြခြင်းဖြစ်သည်။

ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံတွင် အာဏာသိမ်းပွဲဖြစ်ခြင်းနှင့် ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးလူထုဆန္ဒပြပွဲကြီးများ ဖြစ်ပွားနေခြင်းအကြောင်းကို ဂျာမန်အာဏာရှင်ဟစ်တလာ သတင်းရရှိသောအခါ ပထမတွင် လုံးဝ မယုံကြည်ဟုဆို၏။ ရယ်စရာဟာသတစ်ပုဒ် ဖြစ်သည်ဟူ၍ပင် ဟစ်တလာက မှတ်ထင်ခဲ့သောဟူ၏။

မကြာမီ ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့မှ ကြေးနန်းသတင်းများ အပြည့်အစုံ ရောက်လာတော့မှ ဟစ်တလာတစ်ယောက် ဒေါသတကြီး ယုံကြည်သွားတော့သည်။ အဘယ်မျှ ဒေါသသွားသနည်းဆိုသော် ဟစ်တလာသည် လက်သီးနှစ်ဖက် ကျစ်ကျစ်ဆုပ်လျက် ခုန်ပေါက် အော်ဟစ်နေသည်ဆို၏။

ထိုနေ့ ညနေမှာပင် ဟစ်တလာက အရေးပေါ်စစ်မိန့် ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

“ဂျာမန် ကြည်းတပ်များက ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံကို ချက်ချင်း ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ရမည်။ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံကို ပြာပုံဖြစ်သွားသည်အထိ ချေမှုန်းရမည်...”

ဤသို့အားဖြင့် ဟစ်တလာ၏ဂျာမန်တပ်များကို အီတလီ၊ ဟန်ဂေရီ၊ ဘူလ်ဂေးရီးယား၊ ရိုမေးနီးယား နိုင်ငံများကပါ အားဖြည့်ကူညီ၍ ယူဂိုဆလားဗီးယားပြည်သိမ်းစစ်ပွဲကြီးကို ပြင်ဆင်ခဲ့လေသည်။

ဟစ်တလာသည်ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံကလေးအား အငြိုးကြီးစွာထား၍ ယခုကဲ့သို့ စစ်တိုက်ခဲ့ခြင်းကြောင့် သူ၏ အဓိကမဟာစီမံကိန်းကြီးကိုပင် ရွှေ့ဆိုင်းခဲ့သည်။ ထိုစီမံကိန်းကြီးကား “ဘာဘာရော့ဘာစစ်ဆင်ရေး”

အခန်း (၆)

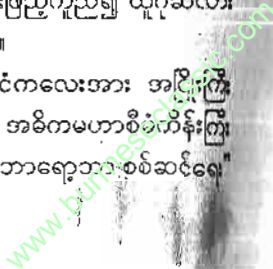
ဖက်ဆစ်သံဖနောင့်အောက်သို့

၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၇ရက်နေ့တွင် ယူဂိုဆလပ်လေတပ်မတော်မှ အရာရှိငယ်များက ရုတ်တရက်အာဏာသိမ်းလိုက်၏။ အစိုးရအဖွဲ့ အကြီးအကဲ မင်းသားကြီးပေါလ်ကို ဖမ်းဆီးပြီး ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးလိုက်၏။ ထို့နောက် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆီမိုဗစ်က ဦးဆောင်၍ အစိုးရအဖွဲ့သစ် ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။

ထိုအချိန်က တီတိုးသည် ဇာဂရက်မြို့၌ရှိနေရာ အာဏာသိမ်းသတင်း ကြားသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့တော်သို့ တက်လာခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က တီတိုးအပါအဝင် ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်များက စစ်တပ်အတွင်း မိမိတို့ စည်းရုံးထားသော အရာရှိများက အစိုးရအာဏာကို ရယူလိုက်ခြင်းဖြစ်လိမ့်မည်ဟူ၍ မျှော်လင့်ခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် လက်တွေ့၌ မှန်းချက်မကိုက်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ တကယ်တမ်းအာဏာရသွားသူများမှာ အခွင့်အရေးသမား ဗိုလ်ချုပ်များ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများသာလျှင်ဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် အာဏာသိမ်းပြီးခါစ အချိန်၌မူ အခြေအနေများမှာ ရှုပ်ထွေးနေ၏။ ညီအကိုမသိတသိအချိန်၊ ရန်သူလား၊ မိတ်ဆွေလား မကွဲပြားသေးချိန်ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ကွန်မြူနစ်ကေဒါများက လှုံ့ဆော်၍ ယူဂိုဆလပ်တစ်ပြည်လုံး၌ လူထုဆန္ဒပြပွဲကြီးများ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဆန္ဒပြပွဲများ၏ ဦးတည်ချက်မှာ “ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး” ဖြစ်၏။ ဖက်ဆစ်စာချုပ်ဝင် နိုင်ငံဖြစ်ရ

ဟူ၍ လျှို့ဝှက်အမည်ပေးထားသော ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုအား ဝင်တိုက်မည့် စီမံကိန်းကြီးဖြစ်၏။

ယူဂိုဆလားဗီးယားကို ဒေါသအလျောက် မဲလိုက်မိသဖြင့် ဟစ်တလာ၏ ဂျာမန်စစ်တပ်များသည် ဘာဘာရော့ဘာ စစ်ဆင်ရေးကို ပထမတွင် လေးလ၊ နောက်ထပ်တစ်လခွဲ၊ စုစုပေါင်း ငါးလခွဲရွှေ့ဆိုင်းခဲ့ရပေရာ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုကို တကယ်တိုက်ခိုက်သောအခါ မော်စကို တိုက်ပွဲကြီးတွင် ကြောက်စရာရှုရှားဆောင်းရာသီနှင့် ရင်ဆိုင်တိုးခဲ့ရလေတော့သည်။

ယူဂိုဆလပ်တွင် အာဏာသိမ်းပွဲကြောင့် အစိုးရပြောင်းသော်လည်း ပေါ်လီစီကား မပြောင်းလဲခဲ့။ ဟစ်တလာကသာ လူထုဆန္ဒပြပွဲများကြောင့် ဒေါပွနေသော်လည်း အစိုးရသစ်ကမူ ဂျာမန်၊ အီတလီတို့နှင့် အစိုးရဟောင်းက ချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်များကို ဆက်လက်အသိအမှတ်ပြုကြောင်း ကြေငြာပြီး မျက်နှာချိုသွေးခဲ့လေသည်။

အာဏာသိမ်းပွဲသာ အောင်အောင်မြင်မြင် လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သော်လည်း တကယ်တမ်း အာဏာသိမ်းခဲ့သော လေတပ်အရာရှိငယ်များမှာ နိုင်ငံကို ဦးဆောင်မှုပေးမသွားနိုင်ကြ။ ယခင်မင်းသားကြီးပေါလ်အစိုးရ၏ လမ်းစဉ်ကို လိုက်သူများကသာ အပေါ်စီးရခဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း အဓိကလုပ်ငန်းကြီးဖြစ်သော ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးအတွက် တစ်စုံတစ်ရာ ပြင်ဆင်မှုမရှိ။ နိုင်ငံကာကွယ်ရေးအတွက် စီမံမှုလုံးဝမရှိ။ ထိုမျှသာမက နာဇီဂျာမန်နှင့် ဖက်ဆစ်အီတလီကို ဆန့်ကျင်လှုပ်ရှားခဲ့ကြသော ခရီးရှားပြည်နယ်မှ ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင် ၄၀ ခန့်ကို မင်းသားကြီးပေါလ်လက်ထက်က ဖမ်းထားခဲ့ရာ ထိုနိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများကို အစိုးရသစ်က လွှတ်မပေးဘဲ ဆက်လက်၍ အကျဉ်းချထားခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ထိုအကျဉ်းသားများအား ဂျာမန်များလက်သို့ ဝကွက်အပ်နှံခဲ့ရာ အားလုံးပစ်သတ်ခံခဲ့ကြရရာလေသည်။

အစိုးရသစ် ဝန်ကြီးချုပ် ဆီဗိုဗစ်နှင့် အစိုးရတစ်ဖွဲ့လုံးသည် ဂျာမန်များ ယူဂိုဆလပ်ကို တိုက်လိမ့်မည်မဟုတ်ဟု ယုံကြည်နေခဲ့ကြ၏။ သာဓကမှာ ဆီဗိုဗစ်သည် ဂျာမန်များ ဘဲလ်ဂရိတ်သို့ ငှားပိုင်းရွာမည့် ဧပြီ ၆ရက်နေ့ကိုပင် သူ့သမီးမင်္ဂလာဆောင်ရက်အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ချေသေးသည်။

x x x

၁၉၄၁ ခုနှစ် ဧပြီလ ၆ရက် တနင်္ဂနွေနေ့ နံနက်ခင်းမှာ သာသာယာယာရှိလှ၏။ ဘဲလ်ဂရိတ် မြို့တော်သူ မြို့တော်သားတို့သည် စောစောထပြီး ဈေးသွားလေ့ရှိကြသဖြင့် မြို့တော်တွင်း ဈေးအားလုံးမှာလည်း စောစောစီးစီးပင် ရောင်းဝယ်သူတို့ဖြင့် စည်ကားနေ၏။

ဧပြီလ ၅ရက်နေ့ညမှာ ဆိုဗီယက်နှင့် ယူဂိုဆလပ်နှစ်နိုင်ငံတို့ မကျူးကျော်စတမ်း စာချုပ်လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့ကြသည်ဖြစ်၍ ထိုစာချုပ်ကို အတည်ပြုထောက်ခံရန် ဧပြီ ၆ရက်နံနက်တွင် အလုပ်သမား ထောင်ပေါင်းများစွာတို့ မြို့တော်တွင်း လမ်းမများပေါ်၌ စုရုံးလျက် ရှိနေကြသည်။

နံနက် (၇:၀၀)နာရီမထိုးမီ မိနစ်အနည်းငယ် အလိုခန့်တွင် အုပ်စုလိုက် ပျံသန်းလာကြသော လေယာဉ်ပျံသံ အတော်များများကို မြို့တော်သားတို့ကြားလိုက်ကြရ၏။ မြောက်ဖက်မှ အုပ်စုလိုက် ပျံသန်းရောက်ရှိလာကြခြင်းဖြစ်သည်။

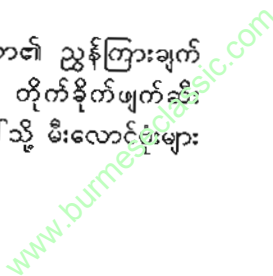
မြို့တော်သားတို့က ယူဂိုဆလပ်စစ်လေယာဉ်များဟူ၍ပင် ထင်မှတ်ကြပြီး ကောင်းကင်သို့ အေးအေးဆေးဆေး မော့ကြည့်နေခဲ့ကြ၏။

ထိုသို့သော အချိန်မျိုးတွင် ဂျာမန်လေယာဉ်ပျံများပေါ်မှ ဗုံးများ စတင်၍ ချလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျာမန်လေယာဉ်များသည် အုပ်စုတစ်စုပြီး တစ်စုပျံပဲ့လျက် ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့တော်ကြီးကို စနစ်တကျ ဗုံးကြဲ တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးကြချေပြီတကား။

ယူဂိုဆလပ်လေတပ် တိုက်လေယာဉ်တချို့က ကောင်းကင်ယံသို့ ကယောင်ချောက်ချားဖြင့် ပျံတက်တိုက်ခိုက်ကြသေးသည်။ သို့ရာတွင် အားကောင်းလွန်းသော ဂျာမန်လေတပ်က ခဏတာအတွင်း ချေမှုန်းပစ်လိုက်၏။ ကျန်ယူဂိုဆလပ် စစ်လေယာဉ် အတော်များများမှာမူကား ကောင်းကင်သို့ပင် ပျံမတက်နိုင်တော့ဘဲ မြေပြင်၌ပင် ဗုံးဒဏ်ခံလိုက်ကြရရာ၏။

ပထမပိုင်း၌ လေယာဉ်ပစ်အမြောက် အတော်များများကလည်း ခုခံပစ်ခတ်ကြသေး၏။ သို့သော် မကြာပါ။ အမြောက်သံများ လုံးဝတိတ်ဆိတ်သွားခဲ့ရ၏။

ထိုလေကြောင်းတိုက်ပွဲအတွက် ဟစ်တလာ၏ ညွှန်ကြားချက်အမိန့်မှာ ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့တော်ရေပေးရေးစနစ်ကို တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးပစ်ရန်နှင့် အိမ်ရာတိုက်တာ အဆောက်အဦများပေါ်သို့ မီးလောင်ဖျားများ ကြံ့ချဖျက်ဆီးပစ်ရန်ဖြစ်သည်။

ဂျာမန်လေယာဉ်များ ထိုကဲ့သို့ ပထမအကြိမ် ငုံးကြဲတိုက်ခိုက်လာ၍ပင် ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့တော်ကြီးမှာ မီးဟုန်းဟုန်းတောက်ခဲ့ရတော့၏။ ထိုနေ့က ဂျာမန်လေယာဉ်များသည် အနိမ့်ဆုံးအထိ ဆင်းသက် ပျံသန်းခဲ့ကြပြီးနောက် လူနေ အိမ်ခြေများ၊ ဆေးရုံများ၊ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းများ၊ စာသင်ကျောင်းများ၊ စာကြည့်တိုက်ကြီးများ အားလုံးကို မီးလောင်ပုံးချ ဖျက်ဆီးခဲ့ကြ၏။ ဘာကိုမျှမရှောင် မြို့တော်အတွင်းရှိ မဲမဲ မြင်သမျှ အဆောက်အဦးအားလုံးကို တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးကြခြင်းဖြစ်သည်။

ပထမအကြိမ် ငုံးမိုးရွာချိန်မှာ တစ်နာရီခွဲကြာ၏။ ငုံးကျင်းများထဲမှ လူထုကြီးသည် လေယာဉ်သံများ စဲသွားသည်နှင့် ကြောက်အားလန့်အားဖြင့် မြို့စွန်များသို့ ပြေးကြရှာ၏။ မြို့ကြီးအနှံ့အပြား မီးများလောင်နေ၏။

နံနက် (၁၁)နာရီတွင် ဒုတိယအကြိမ် ဂျာမန်လေယာဉ်များ ပြန်လာကြပြီး ပို၍ပြင်းထန်စွာ ပိုက်စိတ်တိုက် ငုံးကြဲပြန်၏။ ငုံးကြီးတစ်လုံးမှာ တိရိစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ပေါ်သို့ တည့်တည့်ကျရာ တိရိစ္ဆာန်ရိုင်းကြီးများ လွတ်ထွက်ကုန်ပြီး မီးလောင်နေသော မြို့ကြီးအတွင်း ကြောက်လန့်တကြား ဟိန်းဟောက် ပြေးလွှားနေခဲ့ကြ၏။

“ တီတိုး၏ ပြောပြချက်များ ” အမည်ဖြင့် တီတိုးအတ္ထုပ္ပတ္တိကို နောင်အခါရေးသားခဲ့သော ရဲဘော် ဒေဒီဂျာသည် ထိုအချိန်တစ်လျှောက်လုံး ဘဲလ်ဂရိတ် မြို့ထဲ၌ ရှိနေခဲ့၏။ ဒေဒီဂျာသည် အနိဋ္ဌာရုံခင်းစုံကို ကိုယ်တွေ့ မျက်မြင် ကြုံခဲ့ရ၏။ တစ်နေရာတွင် သူသည် မီးခိုးမီးလျှံများအကြား လမ်းမပေါ်၌ ပြေးလွှားနေသော မျက်နှာသိ အမျိုးသမီးကို တွေ့လိုက်ရ၏။ အမျိုးသမီးသည် ရင်ခွင်ထဲ၌ တစ်စုံတစ်ရာကို တင်းကြပ်စွာ ပွေ့ပိုက်နမ်းရှုပ်လျက် ဝိုကြွေးမြည်တမ်းလျက်ရှိ၏။

“ အို . . . မိလား . . ကျွန်မသမီးလေး . . ကျွန်မသမီးလေး ” သူမသည် အက်ကွဲသောအသံဖြင့် တမ်းတမြည်တမ်းနေ၏။ သူမ၏ ရင်ခွင်ထဲ၌ ပွေ့ပိုက်ထားသည်ကား သမီးလေး၏ လက်မောင်း တစ်ဖက်သာ လျှင် ဖြစ်ပါချေသည်။ သူမ၏ သမီးလေးသည် ငုံးဒဏ်ကြောင့် အပိုင်းပိုင်း ပြတ်ခဲ့ပြီဖြစ်ဟန်တူသည်။

ထိုတစ်နေ့တည်းတွင် ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့ကြီး၌ ဘယ်ရွေ့ဘယ်မျှ လူတွေ သေခဲ့သည်ကို မည်သူမျှ မပြောနိုင်။ သုဿန်အသစ် တစ်ခုတည်းမှာပင် လူပေါင်း (၃၀၀၀) ကျော်၏ အလောင်းများကို တစ်စုတစ်ဝေးတည်း

မြှုပ်ခဲ့ရ၏။ အလောင်းပင်ရှာမရအောင် ပျောက်ကွယ်ခဲ့ရသူပေါင်း အဘယ်မျှ ရှိမည်မသိနိုင်။ ယင်းသို့ လူပေါင်းထောင်သောင်းချီ၍ ပျက်စီးခဲ့ရသည်နှင့် အလားတူ ကြေကွဲစရာရှိသေးသည်။ ယင်းသည်ကား အခြားမဟုတ်။ အမျိုးသား ယဉ်ကျေးမှု စာကြည့်တိုက်ကြီး လုံးဝပျက်စီးသွားခြင်းဖြစ်သည်။ ဆာဝဲလူမျိုး များ၏ ရှေးဟောင်းအမွေအားလုံး ပျက်သုဉ်းခဲ့ခြင်းပေတည်း။

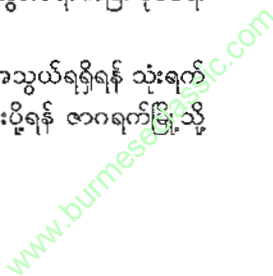
တစ်တလား၏ လက်စားချေပွဲကြီးကား အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခဲ့ပေပြီ။ သို့ရာတွင် သူသည် ကမ္ဘာပေါ်၌ အပြင်းထန်ဆုံး ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး အင်အားစုများကိုလည်း တစ်ချိန်တည်း မွေးထုတ်ပေးလိုက်ပြီဖြစ်သည်။ ယူဂိုဆလပ် တစ်မျိုးလုံးသည် ဖက်ဆစ်များအပေါ် ဥဒါန်းမကျေ ဖြစ်ခဲ့ကြချေပြီ။

သို့ရာတွင် ယူဂိုဆလပ်အစိုးရကမူ သွေးပျက်သွားလေ၏။ ပထမဆုံး ငုံးကြဲချချိန်၌ပင် ဝန်ကြီးအများအပြားသည် ကားများပေါ် ခုန်လွှားတက်၍ မြို့တော်ကို စွန့်ပြေးကြ၏။ ခုခံရန် ညွှန်ကြားမည့်သူ အဓိကပေးမည့်သူ တာဝန်ခံမည့်သူ မရှိတော့။

သို့ဖြစ်လျှင် ထိုအချိန်၌ ကွန်မြူနစ်များကကော အဘယ်မှာနည်း။ တီတိုး၊ ကာဒယ်၊ ဂျီးလပ်စ်၊ ရန်ကိုပစ်၊ ထိုစဉ်က ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင် လေးဦးရှိသည့်အနက် တီတိုးမှာ သူ၏ဌာနချုပ်ပြုထားသော ဇာဂရက်မြို့၌ ရှိနေ၏။ ဂျာမန်တို့ ဘဲလ်ဂရိတ်ကို ငုံးကြဲသည်ဟူသော သတင်းကိုပင် အိမ်နီးချင်းတစ်ဦးက ဂျာမန်ရေဒီယို အသံလွှင့်ချက်ကို နားထောင်ပြီး ပြောပြမှ သိရှိရ၏။ တီတိုးသည် ဆလပ်ကိုဘာတစ်ဟူသော အမည်ဖြင့် ဇာဂရက်မြို့တွင် နေထိုင်နေခြင်းဖြစ်သည်။

ဂျီးလပ်စ်မှာမူ ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့ပေါ်၌ပင်ရှိနေ၏။ ဆိုဗီယက်နှင့် ယူဂိုဆလပ် မကျူးကျော်စတမ်း စာချုပ်ချုပ်ဆိုမှုကို ထောက်ခံဆန္ဒပြပွဲ ကျင်းပမည့် အလုပ်သမားများနှင့်အတူ လမ်းပေါ်၌ရှိနေ၏။ ငုံးကြဲမှုစသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဂျီးလပ်စ်သည် စည်းရုံး၍ ရနိုင်သမျှ ကွန်မြူနစ်အလုပ်သမား ၅၀၀ ခန့်ကို လူစု၍ ယူဂိုဆလပ်အစိုးရစစ်ဌာနချုပ်သို့ သွားရောက်ပြီး ခုခံရေး တိုက်ပွဲအတွက် ကျရာတာဝန်ပေးရန်တောင်းဆိုခဲ့၏။

ကာဒယ်မှာမူကား ရဲဘော်များနှင့် အဆက်အသွယ်ရရှိရန် သုံးရက်မျှ ခိုအောင်းကြိုးစားခဲ့ပြီးနောက် တီတိုးထံသို့ သတင်းပို့ရန် ဇာဂရက်မြို့သို့ ထွက်ခွာသွား၏။

ထိုအချိန်တွင် မော်စကိုရှိ ကိုမင်တန်မြို့နယ် ဒီမီထရော့ထံမှ ရေဒီယို ကြေးနန်းတစ်စောင်ရောက်လာ၏။ ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့ ဝဲးကြခဲရခြင်းတွင် ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်များ အသေအပျောက်ရှိ/မရှိ စုံစမ်းခြင်းဖြစ်၏။ ကမ္ဘာ့ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ်က ယခုကဲ့သို့ အရေးတယူမေးမြန်းခြင်းကြောင့် တီတိုးမှာ များစွာအားတက်ဝမ်းမြောက်ခဲ့ရပေသည်။

ယူဂိုဆလပ် ကွန်မြူနစ်လူငယ်များသည် ဘဲလ်ဂရိတ်တွင်ပင် ဆက်လက်နေထိုင်ကြပြီး မီးကြွင်းမီးကျန်များငြိမ်းသတ်ရှင်းလင်းရေးလုပ်ငန်း၌ ပါဝင်လုပ်အားပေးနေကြသည်။ ကွန်မြူနစ်လူငယ်များကိုပေးထားသော တာဝန်တစ်ခုမှာ ဘဲလ်ဂရိတ်ပုလိပ် ဌာနချုပ် ပစ္စည်းရိုဒေါင်ကို မီးမလောင် ကျွမ်းအောင် ကာကွယ်ရန်ဖြစ်သည်။ ထိုရိုဒေါင်အတွင်း၌ ပုလိပ်အဖွဲ့က သိမ်းဆည်းထားသော နိုင်ငံရေး စာအုပ်စာတမ်းများ ရှိနေသည်။ ထိုစာအုပ်များထဲတွင် သံမဏိကို ပုံသွင်းယူခြင်း အမည်ရှိသော ရုရှားပြည်တွင်းစစ် အကြောင်း ဂန္ထဝင်မြောက် ဝတ္ထုစာအုပ်ကြီးတစ်အုပ်ရှိသည်။ မီးသတ်တာဝန် ကျသော ကွန်မြူနစ်လူငယ်များသည် ထိုစာအုပ်များကို ရအောင်ယူနိုင်ခဲ့ကြ၏။ သို့ဖြင့် ထိုစာအုပ်များကို တော်လှန်ရေးကာလအတွင်း ယူဂိုဆလပ် ကွန်မြူနစ်ပါတီတပ်သားများလက်သို့ဖြန့်ဝေ၍ လှုံ့ဆော်ပညာပေးနိုင်ခဲ့သည်။

ထိုစာအုပ်၏ ဩဇာသည် အလွန်ကြီးမားခဲ့၏။ ထိုစာအုပ်ထဲမှာ ပါသော ဇာတ်ကောင်အမည်များကို ယူဂိုဆလပ်ကွန်မြူနစ်တပ်သားကျော်များ အား ဂုဏ်ပြုမည်ခေါ် ချီးမြှင့်ခဲ့ရ၏။

x x x

ဘဲလ်ဂရိတ် မြို့တော်ကြီး ဝဲးဒဏ်ကြောင့် မီးဟုန်းဟုန်းတောက်နေစဉ် ဂျာမန်ကြည်းတပ်များသည် ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့တော်ဆီသို့ ချီတက်လာနေကြ၏။ ထိုသို့ ချီတက်လာစဉ် ခုခံတိုက်ခိုက်မှုအနည်းငယ်နှင့်ကား ရင်ဆိုင်ကြရ၏။ မြို့တော်ဘယ်ဘက် ဝဝပိုင်ခန့်အကွာ၌ လူငယ်အုပ်စုများက ရိုင်ဖယ်သေနတ်များဖြင့် တိုက်ခိုက်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျာမန်တပ်သားအနည်းငယ် ကျဆုံးခဲ့သော်လည်း အရှိန်မပျက် ရှေ့သို့ချီတက်သွားနိုင်ခဲ့ကြ၏။

ဝဲးကြသည့်နေ့မှာပင် တီတိုးသည် ချက်ခြင်းပင် ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့သို့ အရောက်သွားခဲ့သည်။

၁။ သခင်မြသန်း မြန်မာပြန် “သံမဏိသူရဲကောင်း”

မြို့တော်တွင်း အခြေအနေမှာ ရှုပ်ထွေးလျက်ရှိနေသည်။ ခရီးရှားလယ်သမားပါတီမှ ခေါင်းဆောင်မာဆက်၏ ပြည်သူ့စစ်များနှင့် တွေ့ဆုံရာ ထိုပြည်သူ့စစ်တို့သည် ဂျာမန်တပ်မတော်ကို ကြိုဆိုလျက် ရှိနေကြကြောင်း သိလိုက်ရသည်။

တီတိုးသည် စုစည်းရသမျှသော ပါတီရဲဘော်များနှင့် ညှိနှိုင်း၍ အလုပ်သမားများ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် ယူဂိုဆလားဗီးယား အမှတ် ၅ တပ်မတော်စစ်ဌာနချုပ်သို့ စေလွှတ်လိုက်သည်။ ထိုကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တွင် ပါတီဗဟိုကော်မတီဝင်များပါ ထည့်ပေးလိုက်သည်။ မြို့တော်ကို ကာကွယ်ရန်အတွက် အလုပ်သမားများကို လက်နက်တပ်ဆင်ပေးပါရန် စစ်ဦးစီးချုပ်အော်လိုဗစ်ထံ အလုပ်သမားကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့က ပန်ကြားကြ၏။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးက “စစ်မျက်နှာရှေ့တန်း၌ အခြေအနေကောင်းနေကြောင်း၊ အန္တရာယ်မရှိကြောင်း” အကြောင်းပြန်သည်။ တီတိုး၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကလည်း လက်နက်တပ်ဆင်ပေးရန် အကြောင်းကိုသာ ထပ်တလဲလဲ တောင်းဆိုခဲ့ကြရာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အော်လိုဗစ်က နောက်ဆုံး၌ ထိုကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ဖမ်းမည် ဆီးမည်ဟုပင် ခြိမ်းခြောက်လွှတ်လိုက်၏။

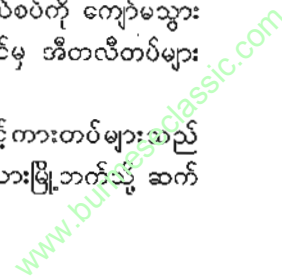
နောက်သုံးရက်အကြာ၌ ဇာဂရက်မြို့အား ရန်သူတပ်များ သိမ်းပိုက်သွားခဲ့ကြသည်။ ယူဂိုဆလပ်တပ်မတော်၏ ခုခံအားမှာလည်း ကြာကြာမခံနိုင်။ ရှေ့တန်းကာကွယ်ရေးမျဉ်းကို ဂျာမန်တပ်သားတပ်များက အလျင်အမြန် ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့ကြသည်။

ယူဂိုဆလားဗီးယားတပ်မတော်မှာ တစ်စုတစ်စည်းတည်းပင် မရှိတော့။ စစ်ဌာနချုပ်ဟုလည်း မယ်မယ်ရရမရှိတော့။ ထို့ကြောင့် တပ်မတော်မှ သစ္စာပေါက် ထွက်ပြေးမှုများ အများအပြားပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။

တပ်မတော်တပ်မှူးအများအပြားမှာလည်း ၎င်းတို့၏ စစ်ဌာနချုပ်များတွင် မရှိကြတော့။

ထိုအခြေအနေမျိုး၌ အီတလီတပ်များက နောက်ကြောမှဝင်တိုက်ကြပြန်သည်။ သို့သော် အီတလီတပ်များမှာ နယ်စပ်ကို ကျော်မသွားနိုင်။ ဂျာမန်တပ်များ ထိုးပေါက်ဝင်ရောက်နိုင်ချိန်တွင်မှ အီတလီတပ်များ ဝင်ရောက်နိုင်ကြတော့သည်။

ဧပြီ ၁၀ရက်နေ့တွင် ဟစ်တလာ၏ တင့်ကားတပ်များသည် ဇာဂရက်မြို့တွင်းမှဖြတ်၍ တောင်ဘက်ရှိ ဘော့စနီးယားမြို့ဘက်သို့ ဆက်

လက် ချီတက်သွားကြ၏။ ယူဂိုဆလပ်တပ်မတော်မှ အကြွင်းအကျန် များကို တိုက်ခိုက် နှိမ်နှင်းပစ်ရန် ချီတက်သွားခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုနေ့တွင်ပင် တီတိုးသည် ယူဂိုဆလပ် ကွန်မြူနစ်ပါတီဥက္ကဋ္ဌ ကော်မတီကိုယ်စား ကြေငြာစာတမ်းတစ်စောင်ကို ရေးသားပြီး ပြည်သူများ လက်သို့ ဖြန့်ဝေလိုက်သည်။

“ယူဂိုဆလားဗီးယား လွတ်လပ်ရေးအတွက် အသက်ကို ဖက်ရွက် ပမာ သဘောထား၍ တိုက်ပွဲဝင်နေကြသော ရဲဘော်အပေါင်းတို့၊ နောက်ဆုံး တွင် သင်တို့သည်သာ အောင်ပွဲခံကြရမည်ဟု စွဲစွဲမြဲမြဲ ယုံကြည် တိုက်ပွဲဝင် ကြပါ။ စိတ်ဓါတ်မကျကြနှင့်။ ပိုမိုစည်းရုံးစွာဖြင့် ဆက်လက်တိုက်ပွဲဝင်သွား ကြပါ။ စိတ်ဓါတ်မကျကြနှင့်။ ပိုမိုစည်းရုံးစွာဖြင့် ဆက်လက် တိုက်ပွဲဝင်သွား ကြပါ။ ရန်သူထိုးနှက်ချက်ကြောင့် ဦးမညွတ်ကြနှင့်”

သို့ရာတွင် ရက်ပိုင်းအတွင်းမှာပင် ယူဂိုဆလပ်ဝန်ကြီးချုပ် ဆီမိုဗစ် ၏ အစိုးရအဖွဲ့က ဂျာမန်ထံ လက်နက်ချ အညံ့ခံရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက် သည်။ ချွင်းချက်မရှိ လက်နက်ချကြောင်း ဝိုင်းရံချုပ်ကြီး ကာလာဟာတိုဗစ်ကို စာချုပ်လက်မှတ် ရေးထိုးစေ၏။

ယူဂိုဆလပ်ဘုရင်သည်လည်းကောင်း၊ အစိုးရအဖွဲ့သည် လည်း ကောင်း၊ စစ်ရုံးချုပ်သည် လည်းကောင်း၊ နှစ်ဆင်ဒေသရှိ လေယာဉ်ကွင်းသို့ အပြေးအလွှားထွက်ပြေးကြပြီး အသင့်စောင့်နေသော လေယာဉ်များဖြင့် နိုင်ငံကို စွန့်ခွာသွားခဲ့ကြကုန်၏။ ပြည်သူတို့ ဒုက္ခအရောက်ဆုံးအချိန် ပြည်သူများကို စွန့်ပြေးသွားကြခြင်းပင်တည်း။

ဘုရင်နှင့် အစိုးရအဖွဲ့သည် ယင်းသို့ကိုယ်လွတ်ရုန်းပြေးသွားကြ သော်လည်း ယူဂိုဆလပ်အမျိုးသားဘဏ်မှ ရွှေတုံးရွှေခဲများကိုမူကား မမေ့ မလျော့ သယ်သွားနိုင်ခဲ့ကြ၏။ လေယာဉ်ပျံကြီးတစ်စင်းပေါ်တွင် ရွှေတုံးရွှေခဲ သေတ္တာကြီး ၁၀လုံးကို သယ်ယူသွားခဲ့ကြရာ ထိုလေယာဉ်ကြီးသည် ဂရိနိုင်ငံ ကောင်းကင်ယံသို့အရောက်တွင် မုန်တိုင်းမိ၍ ရွှေသေတ္တာကြီးတစ်လုံး စင်ပေါ်မှ ပြုတ်ကျသဖြင့် ဝန်ကြီးတစ်ဦး၏အပေါ် တည်တည်ပိကျပြီး ထိုဝန်ကြီးပင် သေဆုံးသွားခဲ့သည်ဟူ၏။

အစိုးရအဖွဲ့က ထိုသို့ ထွက်ပြေးသွားစဉ် နိုင်ငံတွင်း၌ကား အရုံးနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသော တပ်မတော်ကိုသာ ထားပစ်ခဲ့ကြသည်။ နိုင်ငံမှာလည်း ရန်သူလက်အောက် ကျရောက်ခဲ့ချေပြီ။ ထိုအချိန်တွင် ဝိုင်းရံချုပ်ကြီးများနှင့်

တပ်မှူးများက ၎င်းတို့၏ တပ်သားများကို လက်နက်ချ အညံ့ခံခိုင်းကြ၏။ သို့သော် တပ်မတော် အရာရှိငယ်များက လက်နက်ချ အညံ့ခံရန် ငြင်းဆန် ကြပြီး ၎င်းတို့၏ တပ်သားများနှင့်အတူ တောခိုခဲ့ကြသည်။ အချို့ကလည်း လက်နက်များကို ဝှက်ထားလိုက်ကြသည်။ တပ်မှူးအတော်များများသည် လည်း ထိုလမ်းစဉ်ကို လိုက်ခဲ့ကြ၏။ သို့သော် ဟစ်တလာကမူ “ယူဂိုဆလပ် တပ်မတော်အရာရှိများနှင့် တပ်သားပေါင်း ၃သိန်း ၃သောင်း ၅ထောင်ခန့် ကို ဂျာမန်တပ်များက ဖမ်းမိထားပြီ” ဟူ၍ ကြေငြာခဲ့လေ၏။

ရက်သတ္တပတ်အနည်းငယ်အတွင်း ဟစ်တလာသည် သူ၏ ကြိမ်း ဝါးချက်နှင့်အညီ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်၏။ နိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် ပင် မကျန်တော့အောင် ဖျက်ဆီးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အီတလီတပ်များက မွန်တီနီဂရိုနယ်၊ ဆလိုဗေးနီးယားနယ်နှင့် ဒါမေးရှားနယ်တို့ကို သိမ်းပိုက်လိုက် ပြီး ဟန်ဂေရီတို့က ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံ မြောက်ပိုင်း ဘက်ဂါလွင်ပြင်ဒေသကို သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြလျက် ဘူလဂေးရီးယားတပ်များက မာဆီဒိုနီးယားနှင့် ဆာဗီးယား တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြသည်။ ဂျာမန်တပ်များက ဆလိုဗေးနီးယား မြောက်ပိုင်းကို သိမ်းထား၏။

ခရီးရှားနယ်ကို လွတ်လပ်သော ခရီးရှားနိုင်ငံဟုလည်းကောင်း၊ ဆားဗီးယားနယ်ကို ဆာဗီးယားအစိုးရအဖွဲ့တစ်ခုကို ဦးစီးစေရန်လည်းကောင်း မှုဆိုလိုနီနှင့် ဟစ်တလာတို့က ထူထောင်ပေးလိုက်ကြ၏။ သို့ဖြင့် ယူဂိုဆလား ဗီးယားနိုင်ငံကြီးသည် အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာကွဲသွားရချေသတည်း။

အခြေအနေ ထိုသို့ရှိနေစဉ် ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဧပြီလကုန်၌တီတိုးသည် ယူဂိုဆလားဗီးယား ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးကို ဇာဂရက်မြို့၌ပြုလုပ်၏။ ဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးကျင်းပရန် အလွန် ခက်ခဲသောအချိန်ဖြစ်သည်။ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံမှာ အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာ ခွဲခြားခံထားရပြီဖြစ်၍ အသွားအလာအဝင်အထွက်ခက်ခဲလှ၏။ ဂျာမန် စစ်ဌာနချုပ်ကလည်း ၃-၄ရက်တစ်ခါ ခရီးသွားခွင့်ပါမစ်များကို ပြောင်းလဲ ထုတ်ပေးနေသည်။ ထိုအခြေအနေတွင် တီတိုးသည် ခရီးသွားခွင့်လက်မှတ် အတုများ ရအောင်လုပ်ပြီး ဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးဖြစ်မြောက်အောင် စီစဉ်ခြင်းဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ ဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးကို ဇာဂရက်ရှိ အိမ် တစ်ဆောင်၌ တစ်ရက်တည်း အပြီးလုပ်ခဲ့ကြရသည်။ တီတိုးက နိုင်ငံတွင်း အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို အသေးစိတ် အစီရင်ခံစာ တင်ပြပြီးနောက် ဆက်လက်ဆွေးနွေးကြရာ ကျူးကျော်ရေးသမားများကို တော်လှန် တိုက်ခိုက်ရေး ဟူသော အဆိုကို ဦးတည်ဆွေးနွေးကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် တော်လှန်ရေးကို အကျယ်ပြန့်ဆုံးပုံစံဖြင့်ပြုလုပ်ရန် သဘောတူကြသည်။ ကွန်မြူနစ်များချည်းသာမက ဖက်ဆစ်နှင့် နာဇီများကို တိုက်ခိုက်ရန် အသင့် ရှိသော အင်အားစုအားလုံးနှင့် လက်တွဲရန် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ သို့ဖြင့် အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး တပ်ပေါင်းစု၏ အခြေခံအုတ်မြစ်ကို ချနိုင်ခဲ့ ကြသည်။

ဆက်လက်၍ တိုက်ပွဲပုံစံကို ဆွေးနွေးကြသည်။ တီတိုးက အခြေ အနေကို ရှင်းပြရာတွင် ယူဂိုဆလပ် ပြည်သူများသည် ယခုအခါ ဘုရင်နှင့် အစိုးရကို ခါးခါးသီးသီး မုန်းတီးနေကြပြီ။ တိုင်းပြည်ကို ပစ်ပြေးသည့်အတွက် ပြည်သူတွေက စိတ်နာနေကြသည်။ အလားတူပင် ကျူးကျော်သူ ဂျာမန်နှင့် အီတလီတို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေကြသော အလိုတော်ရိများကိုလည်း ပြည်သူများက ပြင်းထန်စွာ ဆန့်ကျင်နေကြသည်။ ဤအခြေအနေများ ကြောင့် ကျူးကျော်သူများအား တော်လှန်တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့် တစ်ချိန်တည်းတွင် ပုဂ္ဂိုလ်အလိုတော်ရိများအား သုတ်သင်ရေးကိုပါ ဆက်စပ် လုပ်သွားကြရမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေး ပုံစံသစ်ကို အစားထိုးသွားရန် ဖြစ်သည်။ စသည်ဖြင့် ရှင်းလင်းဆွေးနွေးသည်။

ထိုအစည်းအဝေးမှအခြားဆုံးဖြတ်ချက်ကစ်ရင်မှာ ယူဂိုဆလပ်

အခန်း (၇)

တော်လှန်ရန် ပြင်ဆင်ပြီ

ဂျာမန်တို့သည် ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့တော်ကို ဂျာမန်ခံတပ်မြို့ကြီးအဖြစ် စီစဉ် လျက်ရှိ၏။ မြို့တွင်းရပ်ကွက်အချို့မှ အရပ်သားများကိုနှင်ထုတ်သည်။ ထိုနေရာများတွင် ဂျာမန်မိသားစုများ လာရောက်ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကြရန် ဖြစ်၏။

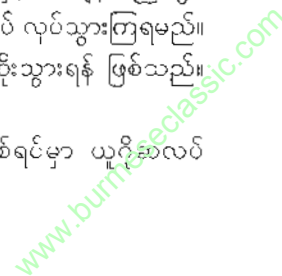
နံရံများတွင်လည်း ပိုစတာကြီးများကို ကပ်ထား၏။

“ဂျာမန်တစ်ယောက် အသတ်ခံရလျှင် ယူဂိုဆလပ်လူမျိုး ၁၀၀ကို ပစ်သတ်မည်”

ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့တော်တွင် ဂျူးလူမျိုးများကို စတင်ဖမ်းဆီး၏။ ဂျူး လူမျိုးတိုင်း လက်ပတ်အဝါပတ်ထားရမည်ဟု ဂျာမန်တို့က အမိန့်ထုတ်ပြန် ပြီးနောက်၊ နောက်ပိုင်းတွင် ထိုဂျူးလူမျိုးအားလုံး အစုလိုက် အပြုံလိုက် အသတ်ခံကြရသည်။

ထိုအခြေအနေတွင် မော်စကို မြို့တော်မှ ကြေငြာချက်တစ်စောင် ပေါ်ထွက်လာခဲ့၏။ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံသည် နိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် မတည်ရှိတော့ ပြီဖြစ်၍ ဆိုဗီယက်ရှိ ယူဂိုဆလပ်သံရုံးဆိုသည်မှာ မလိုအပ်တော့ဟု ကြေငြာ ချက် ထုတ်ပြန်ခြင်းဖြစ်သည်။ ရုရှားအစိုးရ၏ ထိုကြေငြာချက်ကို တီတိုးသို့ တအံ့တဩဖြစ်ခဲ့ကြရ၏။

ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံတွင် သစ္စာဖောက်များ လွှမ်းမိုးထားကြပေပြီ။ ဆာဗီးယားဒေသ၌ ဖက်ဆစ်တို့၏ ရုပ်သေးအစိုးရက ပုလိပ်အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်း သည်။ အစိုးရ ဆန့်ကျင်သူများအား ဖိဖိစီးစီးနှိပ်ကွပ်ရန် ပြင်ဆင်သည်။

တစ်ပြည်လုံးတွင် လက်နက်ခဲယမ်းများကို ရသလောက် စုဆောင်းသို့မိုဝ်းထားရန် ဟူ၍ဖြစ်သည်။ လက်နက်စုဆောင်းရေးတပ်ဖွဲ့များကို မြို့အလိုက်၊ ရွာအလိုက် စနစ်တကျဖွဲ့စည်းရေးအတွက်လည်း တာဝန်များ ခွဲဝေလိုက်ကြသည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် သူနာပြုနှင့် ရေးဦးပြုစုနည်း သင်တန်းများကို နယ်အနှံ့အပြားတွင် ဖွင့်လှစ်ပို့ချရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ သူနာပြုသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ခြင်းသည် လူငယ်များကို တရားဝင်စုဝေးနိုင်အောင် ဖန်တီးသောနည်းလမ်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် တကယ်တမ်း တော်လှန်ရေးဆင်နွှဲရချိန်တွင် သူနာပြုပညာမှာ အထူးလိုအပ်ချက်ဖြစ်လာမည်ဖြစ်သည်။

ယင်းသည်တို့သည် ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ပါတီဗဟိုကော်မတီ၏ ပြင်ဆင်မှုများဖြစ်သည်။ အဓိကအချက်များကို ပါတီအာဘော် လျှို့ဝှက်သတင်းစာ (ပရိလက်တာ) အထူးထုတ်ပြန်ဝေ၍ ဖော်ပြခဲ့သည်။ တစ်ပြိုင်တည်းမှာပင် စာကူးစက်ဖြင့် စာတမ်းငယ်များ ဖြန့်ဝေခဲ့သည်။

ပါတီ၏ တော်လှန်ရန် ပြင်ဆင်မှုများသည် အဆိုပါစာရွက်စာတမ်းများမှတစ်ဆင့် လူထုကြားသို့ ပျံ့နှံ့ရောက်ရှိသွားသည်။ ထိုအချိန်မတိုင်မီအထိ တစ်ပြည်လုံးတုတ်တုတ်မျှ မလှုပ်ဘဲ ဟစ်တလာ၏ စစ်ဖိနပ်သံခွာအောက်၌ အားငယ်စွာ နေခဲ့ကြရသော ယူဂိုပြည်သူတို့သည် လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်သွားကြသည်။ ကျူးကျော်သူများအား တော်လှန်ရန်တိုက်ပွဲခေါ်သံပေးပုံသို့မဟုတ် ကွန်မြူနစ်ပါတီတစ်ခုတည်းသာ ရှိပါကလားဟူ၍ သိရှိသွားကြ သည်။ ထိုပါတီတစ်ခုတည်းသာလျှင် ယူဂိုတစ်ပြည်လုံး နယ်အနှံ့အပြား၌ တည်ရှိနေပြီး ပေါင်းစည်းညီညွတ်သော ယူဂိုဆလားဗီးယားပြည်ကြီး ပေါ်ပေါက်လာရေးအတွက် လှုပ်ရှားစည်းရုံးနေပါကလားဟူ၍ သဘောပေါက် သွားကြသည်။

ပါတီ၏ သိက္ခာသည် ထိပ်ဆုံးသို့ တက်လာလေတော့သည်။ ကွန်မြူနစ်များသည် မျိုးချစ်များအဖြစ်လည်းကောင်း၊ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲဝင်မည့် သူရဲကောင်းများအဖြစ်လည်းကောင်း အသိအမှတ်ပြုခံလာကြရသည်။

တီတိုးသည် ကမ္ဘာ့ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ်သို့ကား ချွေ၏ လုပ်ရပ်မှန်သမျှကို မပျက်မကွက်အစီရင်ခံစာပေးခဲ့သည်။ ဗဟိုကော်မတီဆုံးဖြတ်ချက် များကို မော်စကိုရှိ ကိုမင်တန် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဒီမီထရော့ထံသို့ အမြန်ဆုံး ပေးပို့လိုက်သည်။ စစ်ပွဲမတိုင်မီကပင် ဇာဂရက်မြို့တွင် ပါတီ၏ ရေဒီယိုသံလွှင့်သံဖမ်းစက်တစ်လုံးကို လျှို့ဝှက်တပ်ဆင်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ဗလာဒီမာ

ဗယ်လီဗစ်ခေါ် ဇာဂရက်မြို့သား ရှေ့နေကြီးတစ်ဦးက သူ၏နေအိမ်တွင် အဆိုပါ အသံလွှင့်အသံဖမ်းစက်ကို လျှို့ဝှက်စွာတပ်ဆင်ထားခဲ့ပေးသည်။

(ဗယ်လီဗစ်အား တော်လှန်ရေးပြီးသည့်နောက် ယူဂိုပြည်လွတ်မြောက်ပြီးသောအခါ အီတလီပြည်ဆိုင်ရာ ယူဂိုသံအမတ်ကြီးအဖြစ် တီတိုးက ခန့်အပ်တာဝန်ပေးခဲ့သည်။)

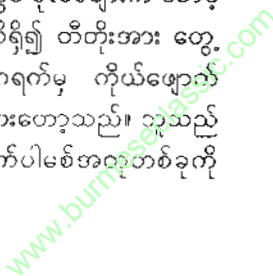
ဘဲလ်ဂရီတ်မြို့တော်တွင်လည်း အလားတူ သံလွှင့်သံဖမ်းစက်တစ်လုံးထားရှိခဲ့သော်လည်း ဂျာမန်ဗုံးဒဏ်ခံရချိန်တွင် လုံးဝပျက်စီးသွားခဲ့သည်။ အော်ပရေတာမှာလည်း ဗုံးမှန်၍ သေဆုံးခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် ဒီမီထရော့ထံ တီတိုး၏ အစီရင်ခံချက်များကို ဇာဂရက်မှ စက်ဖြင့်ပင် ပေးပို့ခဲ့ရသည်။

ဧပြီလ ဗဟိုကော်မတီ အစည်းအဝေးက ပါတီဗဟိုကို ဘဲလ်ဂရီတ်သို့ ရွှေ့ရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ရာ တီတိုးသည်လည်း ပြောင်းရွှေ့ရန် ပြင်ဆင်ရသည်။ ထိုအချိန်တွင် တီတိုးမှာ မတော်တဆအဖမ်းခံရမလို ဖြစ်ခဲ့သေးသည်။

တီတိုးသည် စစ်ပွဲမတိုင်မီ အချိန်က ဖွဲ့စည်းထားသောစစ်ဦးစီးဌာနကို စီးနေခဲ့ရာ အင်ဂျင်နီယာဘာဘစ်အနေဖြင့် ဟန်မပျက်သွားလာလှုပ်ရှားနေနိုင်ခဲ့သည်။ ပုလိပ်ဖက်ကလည်း ကွန်မြူနစ်တစ်ယောက်က ကိုယ်ပိုင်ကားစီး၍ နေထိုင်လိမ့်မည်ဟု သံသယမဖြစ်ခဲ့။

ဇာဂရက်မြို့ကို ဂျာမန်တပ်များ ဝင်ရောက်လာသောအခါ မြို့ပေါ်ရှိ မော်တော်ယာဉ်မှန်သမျှကို စာရင်းယူ၍ သိမ်းဆည်းရန် စိုင်းပြင်းကြသည်။ ထိုအခါမှာ တီတိုးမှာ သူ၏ ကားကလေးကို ဂျာမန်တို့လက်သို့ အပ်နှံရန် ဝန်လေးနေ၍ ပန်းရံဆရာအချို့ကို ခေါ်ကာ ဝိုဒေါင်ကိုအင်တေဖြင့် အလုံပိတ်စေပြီးကားကလေးကို ဝှက်ထားလိုက်သည်။ ထိုအကြောင်းကို ပန်းရံသမားတစ်ယောက်က ပုလိပ်သံသတင်းပေးလိုက်ရာ ပုလိပ်များက 'အင်ဂျင်နီယာ ဘာဘစ်' ၏ အိမ်ကိုဝိုင်း၍ ဘာဘစ်အား ဖမ်းဆီးရန် စောင့်နေကြသည်။ 'ဘာဘစ်'အဖြစ် ဟန်ဆောင်နေထိုင်နေသော တီတိုးမှာ ထိုအချိန်က တစ်နေရာသို့ ရောက်ရှိနေသည်။ အိမ်တွင် ပုလိပ်များက စောင့်နေကြောင်း တီတိုး၏ ဆွေမျိုးသားချင်းတစ်ဦးက သိရှိ၍ တီတိုးအား တွေ့အောင်လိုက်ရှာပြီး သတိပေးတော့မှ ချက်ချင်း ဇာဂရက်မှ ကိုယ်ဖျောက်ထွက်ခွာပြီး ဘဲလ်ဂရီတ်မြို့သို့ အပြီးအပိုင်ပြောင်းသွားတော့သည်။ သူသည် နောက်ထပ်မှတ်ပုံတင်အတု တစ်ခုနှင့် မြို့အထွက်ပါမစ်အတုတစ်ခုကို

နေချင်းပြုလုပ်ပြီး ထွက်ခွာသွားသည်။ အဖော်အဖြစ် အမျိုးသမီး ရဲဘော်မကလေးတစ်ယောက် လိုက်ပါခဲ့ သည်။ ထိုရဲဘော်မကလေးသည် လမ်းခရီးတွင် အစစ်အဆေးရှိတိုင်း အခြေအနေကို ကြိုတင်ကင်းထောက်သော တာဝန်ယူရသည်။ ကိတိုးသည် လမ်းတွင် ဂျာမန်စစ်ဆေးရေးစခန်းနှစ်နေရာကို အောင်မြင်စွာ ဖြတ်ကျော်လျက် ဘဲလ်ဂရိတ်သို့ ချောမောစွာရောက်ရှိသွားခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှာ ၁၉၄၁ ခုနှစ် မေလဆန်း ဖြစ်သည်။

ဘဲလ်ဂရိတ်တွင်ကိတိုးသည် ဂျာမန်စစ်အုပ်ချုပ်ရေးတပ်မှူး၏ အိမ်အနီး၌ နေရာရွေးချယ်၍ စခန်းချနေထိုင်သည်။ ရန်သူ၏ လက်ရင်းကိုကပ်ခြင်းဖြင့် ပို၍ လုံခြုံအောင် လုပ်နည်းဖြစ်သည်။

ကိတိုးသည် ဌာနချုပ်ဖွင့်ထားသော အခန်းတွင် လျှို့ဝှက်ပုန်းခိုနိုင်သော တံခါးအံ့ဂုတ်များ ပြုလုပ်၍လက်ပစ်ခဲ ၁၆လုံးနှင့် ခြောက်လုံးပြူးနှစ်လက် အသင့်ထားရှိခဲ့သည်။ အကယ်၍ ဂျာမန်များ သူ့အား တွေ့ရှိသွား၍ ဖမ်းမည်ဆိုလျှင် သေသည်အထိ ခုခံသွားရန် အသင့်ပြင်ထားခြင်းဖြစ်၏။

ကိတိုးသည် ထိုနေရာမှနေ၍ ယူဂိုတစ်ပြည်လုံးကို ကြိုးကိုင်ကွပ်ကဲခဲ့သည်။ အခြေအနေ အရပ်ရပ်မှာ ကျေနပ်ဖွယ်ရာတိုးတက်နေသည်။ ပွန်တီနိုဂရိနယ်တွင် လက်နက်အများဆုံးစုဆောင်းမိပြီဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုနယ်မြေတွင် ယူဂိုအစိုးရစစ်တပ်ဟောင်းမှ စစ်သားအများဆုံးဂျာမန်တို့ထံ လက်နက်ချခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ယူဂိုစစ်သားများသည် သဘောလောက်သာ လက်နက်ချအပ်ခဲ့ကြသည်။ လက်နက်အများအပြားကိုမူ လျှို့ဝှက်စွာ ဝှက်ထားခဲ့ကြသည်။ ယင်းသို့ဝှက်ထားသော လက်နက်များကိုတော်လှန်ရေးအတွက် ပြင်ဆင်နေသော ပါတီရဲဘော်များက ထုတ်ဖော်စုဆောင်းခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

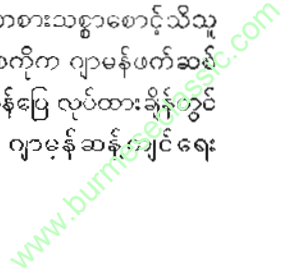
ထိုအချိန်တွင် ကိတိုး၏လုပ်နည်းလုပ်ဟန် အတိမ်းအတောင်း တစ်ခုဖြစ်ပေါ်ခဲ့သေးသည်။ ကိတိုးကယခင်တုန်းက လုပ်ခဲ့ဖူးသကဲ့သို့ ရန်သူတပ်များအတွင်း စိတ်ဓာတ်ရေးအရ ထိုးဖောက်စစ်ဆင်၍ ရန်သူ အင်အားကို ဖွဲ့ယူရန် ကြံခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုအကြံအရ ကိတိုးသည် ကျွေးကျော်ရေးတပ်များဖြစ်သော ဂျာမန်၊ အီတလီ၊ ဘူလ်ဂေးရီးယား စစ်တပ်များထံသို့ ယူဂိုကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ကြေငြာစာတမ်းများကို ပြန့်ဝေစေခဲ့သည်။ သက်ဆိုင်ရာလူမျိုးအလိုက် ဘာသာစကားများဖြင့် စာရွက်စာတမ်းများ ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ဝေခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ နာတွင်

ဖက်ဆစ်နာဇီသွေး နားထင်ရောက်နေသော စစ်တပ်များအကြား၌ ထိုစာရွက်စာတမ်းများမှာ ထိရောက်စွာရရှိမရှိ၊ ထိုမျှသာမက ဝှန်ခွန်စားစား ပြန့်ဝေခဲ့ကြရသော လူငယ်ကေဒါများစွာ အဖမ်းခံရ၍ မိမိလူအင်အားဆုံးရှုံးမှုပင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရသည်။ ကိတိုးသည် ထိုအဖြစ်ကို သင်ခန်းစာယူခဲ့သည်။ နောင်တွင်ရန်သူစစ်တပ်ကို ထိုနည်းမျိုးဖြင့် ဘယ်သောအခါမှ မစည်းရုံးတော့ချေ။

၁၉၄၁ ခုနှစ် မေလ အလယ်လောက်တွင် ဂရိနိုင်ငံဆီမှ ဂျာမန်စစ်တပ်ကြီးများသည် ယူဂိုဆလပ်ကိုဖြတ်၍ အဂ္ဂိန်အဟုန်ဖြင့် စစ်ချီသွားကြကြောင်း ထူးထူးခြားခြားသိရှိရသည်။ ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံသို့ ဦးတည်သွားကြောင်း သိရသည်။ ဟစ်တလာသည် ရုရှားကိုတိုက်ရန်ပြင်ဆင်နေပြီဟူ၍ ဂျာမန်တပ်မှူးကြီးတစ်ဦးက ရုရှားလူမျိုး ပြည်ပြေးတစ်ဦးကို ပြောကြားကြောင်း သတင်းတစ်ရပ်ကိုလည်း ကိတိုးက သူ၏ထောက်လှမ်းရေးသမားများထံမှ ရရှိခဲ့သည်။ ကိတိုးသည်ထိုသတင်းကို မေလမကုန်မီ ကြိုတင်၍ ဒီဗီထရော့ထံ ရေဒီယိုကြေးနန်းဖြင့် ပေးပို့ခဲ့သည်။ (မှတ်ချက်။ ။ ဟစ်တလာက ဆိုဗီယက်ကို တိုက်တော့မည်ဟူသောသတင်းကို မော်စကိုရှိ ကမ္ဘာ့ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဒီဗီထရော့ထံ ကိတိုးက ရက်နှစ်ဆယ်ကျော်ကြိုတင်၍ သတင်းပေးခဲ့သည်။ ဒီဗီထရော့က ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ကြီး စတာလင်အား ထိုသတင်းကိုလက်ဆင့်ကမ်းသည်။ သို့ရာတွင် ဂျာမန်နှင့် မကျူးကျော်စတမ်း စာချုပ်ချုပ်ဆိုထားသည်ကို ယုံကြည်စိတ်ချနေသော စတာလင်က ထိုသတင်းမဖြစ်နိုင်ဟုဆိုကာ စစ်ပြင်ဆင်ခြင်းမပြုဘဲ နေခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၄၁ခုနှစ် ဇွန် ၂၂ရက်တွင် ဂျာမန်စစ်တပ်များက စတင်တိုက်ခိုက်သောအခါ ဆိုဗီယက်တပ်များသည် မရှုမလှမ်းနိမ့်လျက် ဒလကြမ်းဆုတ်ခွာခဲ့ကြရသည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်သည် ကိတိုးက စတာလင်အပေါ် မလေးစားချင်စရာ နောက်ခံဇာတ်လမ်းတစ်ခုဖြစ်လာခဲ့သည်။)

ကိတိုးသည် ဖက်ဆစ်ကျူးကျော်သူများအား လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရန် ဘက်ပေါင်းစုံမှ ပြင်ဆင်ပြီးဖြစ်သော်လည်း တစ်ပြည်လုံးတော်လှန်ရေးအတွက် မီးစိမ်းမပြသေး။ သူသည် ဆိုဗီယက်ယူနီယံကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာ့ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ တလေးတစားသစ္စာစောင့်သိသူဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့ ကွန်မြူနစ်ဌာနချုပ်ဖြစ်သော မော်စကိုက ဂျာမန်ဖက်ဆစ်လူနှင့် မကျူးကျော်စတမ်းစာချုပ်ချုပ်ဆို၍ ရန်ပြေမာန်ပြေ လုပ်ထားချိန်တွင် မိမိတို့ ယူဂိုဆလပ် ကွန်မြူနစ်ပါတီကလေးက ဂျာမန်ဆန့်ကျင်ရေး

လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအလုပ်ပါက သခွပ်ပင်က မီးတက်ကျီ လုပ်သလို ဖြစ်နေမည်လား။ မော်စကို ဆရာကြီးများက မျက်ထောင့်နီလေမည်လားဟူ၍ တီတိုးက ချိန်ဆနေရသည်။

မော်စကိုဆရာကြီးများက “ ဂျာမန်ဖက်ဆစ်တွေကို တိုက်ကြလော့ ” ဟူ၍ မီးစိမ်းမပြေချင်း တီတိုးကလည်း သူ၏ အသင့်ဖြစ်နေသော လက်နက် ကိုင်တော်လှန်ရေးသမားများအား မီးစိမ်းမပြေနိုင်သေး။

ထို့ကြားထဲမှပင် ယူဂိုနိုင်ငံနေရာအချို့၌ ကျူးကျော်ရေးတပ်များက ဆာဗ်လူမျိုးများအား အစုလိုက်အပြုံလိုက် သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲနေခြင်းကြောင့် မခံမရပ်နိုင်ဘဲ လက်တုံ့ပြန်အုံကြွတိုက်ခိုက်မှုများ မကြာခဏပေါ်ပေါက်လာ နေသည်။ ယင်းသို့သော အုံကြွတိုက်ခိုက်မှုအားလုံးကို ပါတီဝင်များကပင် ဦးဆောင်ပေးခဲ့ကြသည်။

ယူဂိုပြည်သူတို့သည် ကျူးကျော်သူများအား ဘယ်တော့မှ ခေါင်းငုံ့ ဝပ်စင်းခံခဲ့ကြသည်မဟုတ်။ ပြီးခဲ့သော နှစ် ၁၅၀အတွင်း ကျူးကျော်သူများ အား ယူဂိုပြည်သူတို့၏ အုံကြွတွန်းလှန်မှု အကြမ်းပေါင်း ၂၈ကြိမ်ရှိခဲ့သည်။ ယူဂိုပြည် လွတ်မြောက်ရေးအတွက် စစ်ပွဲကြီး ၁၀ပွဲဆင်နွှဲခဲ့ကြရသည်။ ယခု လည်း ဂျာမန်ကျူးကျော်သူတို့နှင့် စာရင်းရှင်းရမည့် ပွဲကြီးပွဲကောင်းကို ယူဂို ပြည်သူတို့ ငုံ့လင့်နေကြပေပြီ။

လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲအတွက် အချက်ပေးသံကို နားစွင့်နေကြ ပေပြီ။

ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် အလုပ်သမား ခေါင်းဆောင် ကွန်မြူနစ်ဂျိုးဇက်ဘရော့ဇ်(တီတိုး)နှင့် ဆုံစည်းမိပြီး ကွန်မြူ နစ်ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ခေတ်ဟောင်း ယူဂိုပြည်ဘုရင်အလက်ဇင်ဒါ၏ အစိုးရ လက်ထက် အကြိမ်များစွာ ဝရမ်းပြေးဖြစ်ခဲ့ရ၊ ထောင်ချခံခဲ့ရ၏။ တီတိုး ကဲ့သို့ပင် ထောင်ငါးနှစ်ကျခဲ့ရဖူး၏။

ဂျိုးလပ်စ်သည် ပညာတတ်လူတန်းစားတစ်ဦးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သဘောတရားရေးဖက်တွင် အားသန်ခဲ့သည်။ ယူဂိုဆလပ်ခေါင်းဆောင်များ ထဲတွင် စာပေလေ့လာမှုအထူးချွန်ဆုံးဖြစ်ခဲ့သည်။ (စာဖတ်လွန်း၊ တွေးလွန်း အားကြီးသဖြင့် နောင်သောအခါ ‘ဖောက်ပြန်’သွားခြင်းဖြစ်သည်ဟု သူ့ ရဲဘော်ဟောင်းများက ဆိုကြ၏။)

ပညာတတ်အတွေးသမားတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ဂျိုးလပ်စ်သည် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးတွင် ကိုယ်ထိလက်ရောက်ပါဝင်ဆင်နွှဲနိုင်ခဲ့၏။ စပိန်ပြည်တွင်းစစ်ကြီးတွင်လည်း ဗော်လီတီယာတပ်ဗိုလ်တစ်ဦးအဖြစ် ပါဝင် တိုက်ခိုက်ခဲ့၏။ ကိုယ်တိုင်သေနတ်ကိုင် ကိုယ်တိုင်ပစ်ခတ်၍ တိုက်ပွဲများစွာ ဝင်ခဲ့၏။ ပြောက်ကျားတပ်မဟာကြီးတစ်ခုကို ဦးစီး၍ ရန်သူဂျာမန်တပ် များနှင့် ရင်ဆိုင်တိုက်ခဲ့၏။ ဂျာမန်ထိုးစစ်ကြီးတစ်ခုကြောင့် ပြောက်ကျား များဆုတ်ခွာကြရစဉ် တပ်မပျက်ဘဲ စနစ်တကျဆုတ်ခွာနိုင်အောင် ဂျိုးလပ်စ် က ကွပ်ကဲခဲ့သည်မှာ သမိုင်းမှတ်တမ်းဝင်ဖြစ်ခဲ့၏။

ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံ လွတ်မြောက်ပြီးသောအခါ ဂျိုးလပ်စ်သည် တီတိုး ၏ ဒုတိယသမ္မတအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ရ၏။ စတာလင်နှင့် ကွဲကြချိန်တွင် ဂျိုးလပ်စ်သည် ပြန်ကြားရေးနှင့် ဝါဒဖြန့်ချိရေးယန္တရားများကို ကိုင်တွယ်၍ စတာလင်၏ ထိုးနှက်ချက်များကို တုံ့ပြန်ခဲ့၏။ ၁၉၅၃ခုနှစ်တွင် ဂျိုးလပ်စ် သည် ယူဂိုပြည်ထောင်စု၏ လွတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးအဖြစ် တာဝန်ပေးခြင်းခံရ ၏။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ပြန်ကြားရေးနှင့် ဝါဒဖြန့်ချိရေးတာဝန်ကိုလည်း ယူခဲ့ရ၏။ တာဝန်အရ ဂျိုးလပ်စ်သည် ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ်၏ အာဘော် သတင်းစာကြီး ‘ဘော်ဘာ’တွင် ပင်တိုင်အခန်းသုံးခန်းကို အချိန်မှန်ရေးသားခဲ့ ၏။ နိုင်ငံရေးသမား ဂျိုးလပ်စ်သည် သတင်းစာဆရာတစ်ဦးအနေဖြင့် မထောက်မညှာဝေဖန်ရေးများလုပ်ခဲ့၏။

သူသည်ကိုယ်တိုင်က အလွန်စည်းစောင့်သူဖြစ်၏။ ကိုယ်ကျင့် တရားစင်ကြယ်သည့်နေရာ၌ မာရှယ်တီတိုးကိုယ်တိုင်ကပင် ချီးကျူးခဲ့ရ၏။

အနံ့သို့ လက်ဆင့်ကမ်းယုံနဲ့ သွားတော့သည်။

တီတိုးသည် တော်လှန်ရန် လှုံ့ဆော်အချက်ပေးသည့် ကြေညာချက် ရေးရာ၌ပင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံပေါ် လွန်စွာသစ္စာရှိခဲ့သည်။

“ဆိုဗီယက်ယူနီယံရဲ့ စစ်ပွဲဟာ သင်တို့ရဲ့ စစ်ပွဲဖြစ်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ယခုအခါမှာ ဆိုဗီယက်ယူနီယံဟာ သင်တို့လုပ်ပင်းကို နင်းခဲ့တဲ့ သင်တို့ရဲ့ ရန်သူတွေကို တိုက်ခိုက်နေပြီဖြစ်လို့ပဲ”ဟူ၍ တီတိုးက ဆိုဗီယက်အား အမွန်းတင်၍ ရေးသားကြေညာခဲ့သည်။

မည်သို့ရှိစေ။ လက်ယားနေသည်မှာကြာပြီဖြစ်သော ယူဂိုဆလပ် ပြောက်ကျားများ၏ သမိုင်းတွင်မည် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး စစ်ပွဲကြီးကား ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို ဂျာမန်တို့ တိုက်ခိုက်သည့် ၁၉၄၁ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၂ရက် နေ့တွင် စတင်ပေါက်ကွဲပြီဖြစ်ပေသတည်း။

x x x

တော်လှန်ရေးတိုက်ပွဲ၏အစမှာ ရန်သူတို့၏ ဆက်သွယ်ရေးယန္တရား များကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှစတင်သည်။ ပြောက်ကျား တပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် ပထမဦးစွာ ဘဲလ်ဂရီ-အာဂရက် မီးရထားလမ်းကို ဖျက်ဆီးဖြတ်တောက်လိုက်သည်။ လက်တွေ့တိုက်ပွဲခေါ်သံအမျိုးခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဇွန် ၂၇ရက်နေ့တွင် ဘဲလ်ဂရီမြို့၌ ပါတီဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးကို တီတိုးက ကြီးမှူး၍ ကျင်းပသည်။ ထိုအစည်းအဝေးမှ လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး ဌာနချုပ်တစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းရန် ဆုံးဖြတ်ပြီးအမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့များ စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်ဟူသော အမည်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။ ပြောက်ကျား (Partisan)ဟူသော အသုံးအနှုန်းမှာ ၁၈၀၈ ခုနှစ်တွင် ပြင်သစ်ဘုရင် နပိုလီယံအား စပိန်ပြည်သူများက အုံကြွတော်လှန်ခဲ့ပြီး ၁၈၁၂ခုနှစ်တွင် ရုရှားပြည်သူများက အုံကြွတော်လှန်ခဲ့ကြရာ ယင်းသို့ လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြသူများအား (ပါတီစံ)ပြောက်ကျားများဟူ၍ခေါ်ဆိုခဲ့ရာမှ ထင်ရှားလာသောပေါဟာရဖြစ်သည်။

ပြောက်ကျားစစ်ဦးစီးအဖွဲ့တွင် ပေါ်လစီချူရှိ အဖွဲ့ဝင်အားလုံးပါဝင်သည်။ နောင်အခါ စစ်ရေးခေါင်းဆောင်ကချိုကို တိုးချဲ့ထည့်သွင်းသည်။ ပါတီစစ်ရေးစစ်ရာကော်မတီကို ရပ်စဲလိုက်ပြီး ယင်းကော်မတီ၏ဥက္ကဋ္ဌကို ပြောက်ကျားစစ်ဦးစီးတပ်မှူးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ပေးရန်ဆုံးဖြတ်သည်။ ဤသို့ အားဖြင့် တီတိုးသည် တစ်ခဲနက် ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ပြောက်ကျားတပ်မှူးချုပ်

ဖြစ်လာရသည်။ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး အရေးတော်ပုံ၏ အောင်လံအဖြစ် အလယ်တွင် ငါးထောင့်ကြယ်တစ်ခုပါဝင်သော ယူဂိုဆလပ်အလံတော်ကို သတ်မှတ်လိုက်သည်။ တီတိုးသည် ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းရေးပုံစံကို ရေးဆွဲပြီးဖြစ်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များကို တစ်ဆက်တည်း ညွှန်ကြားတော့သည်။ ရန်သူစခန်းများသို့ ပူးကပ်ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်၍ အတွင်းကျိတ်ဖျက်ဆီးခြင်း၊ အင်အားနည်းသော ရန်သူတပ်များကို အလစ်ဝင်စီးခြင်းစသည်တို့ကို အခြေအနေအရပြုလုပ်သွားရန် တီတိုးကညွှန်ကြားသည်။ ပြောက်ကျားစစ်ဦးစီးဌာနချုပ်မှ သတင်းစဉ်တစ်စောင်ကိုလည်း မှန်မှန်ထုတ်ဝေသွားရန် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဘဲလ်ဂရီမြို့တော်၌ ဂျာမန်ဝါဒဖြန့်စာရွက် စာတမ်းများမှာ ပလူပျံလျက်ရှိသည်။ ရုရှားပြည်ကြီးအား ဂျာမန်တပ်များက မည်သို့မည်ပုံ ထိုးစစ်ဆင်အောင်ပွဲခဲနေကြောင်း ဝင့်ကြားနေခြင်းဖြစ်သည်။ မြို့တော်အနံ့အပြားတွင် ကြော်ငြာသင်ပုံးကြီးများ ချိတ်ဆွဲ၍ ဂျာမန်တပ်ကားတပ်များ စစ်ချီလမ်းကြောင်းပြမြေပုံကြီးများကို ကပ်ထားသည်။ ဓာတ်ရထားများနှင့် ခံရံများတွင်လည်း အဆိုပါစစ်မြေပုံကြီးများကို အပြည့်ကပ်ထားသည်။ ဆိုဗီယက်စစ်မျက်နှာမှ ဂျာမန်တပ်များ၏ အောင်ပွဲသတင်းများကို လမ်းဆုံလမ်းခွဲများတွင် အသံချဲ့စက်များဖြင့် ဟစ်ကြွေးကြေညာလျက်ရှိသည်။ ဂျာမန်အောင်ပွဲ ဂုဏ်ပြုအထူးထုတ်သတင်းစာများကိုလည်း နာရီပိုင်းနှင့်အမျှ ထုတ်ဝေလျက်ရှိသည်။

ဂျာမန်တို့၏ ဝင့်ဝါမှုများကို ယူဂိုဆလပ်ကွန်မြူနစ်လူငယ်များက မခံမရပ်နိုင်အောင် နာကျည်းလာကြသည်။ ထို့ကြောင့် တန်ပြန်ထိုးနှက်ဝါဒဖြန့်ရန် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ အစီအစဉ်အရ လူငယ်သုံးဦးစီ ပါဝင်သော အဖွဲ့ကလေးများဖွဲ့စည်းသည်။ ထိုလူငယ်များသည် ဂျာမန်ဝါဒဖြန့်သတင်းစာများ ထားရှိသော လမ်းဘေးသတင်းစာ စင်ပေါင်း ၁၀၀ကျော်သို့ အဖွဲ့လိုက်သွားရောက်ကြသည်။ တစ်ယောက်ကစင်ပေါ်ရှိ သတင်းစာများကို သိမ်းကျုံးယူ၍ ပုံလိုက်သည်။ ဒုတိယတစ်ယောက်က ဓာတ်ဆီလောင်းသည်။ တတိယတစ်ယောက်က မီးခြစ်ခြစ်ပြီးပစ်ထည့်လိုက်သည်။ ထိုနောက်ချက်ခြင်းလူခွဲ ၂ ကိုယ်ရောင်ဖျောက်သွားကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဂျာမန်ဝါဒဖြန့်သတင်းစာများသည် တစ်မြို့လုံးတွင် စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်း မီးဟုန်းဟုန်းတောက်လောင်၍ ပြာကျကုန်ကြသည်။

လူငယ်သုံးဦးအဖွဲ့များ၏ ထိုးနှက်ချက်မှာ တစ်မြို့လုံးချောက်ချား သွားအောင် ထိရောက်လှသည်။ ပြည်သူတို့က လက်ဖျားတစ်ခါခါဖြင့် ချီးကျူးထောပနာပြုကြသည်။ လူငယ်သုံးဦးအဖွဲ့ပေါင်း ၁၀၀ကျော်အနက် သုံးဦးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သာလျှင် ဂျာမန်စစ်ပုလိပ်တို့၏ ဖမ်းမိခြင်းခံခဲ့ရသည်။ ထိုလူငယ်သုံးဦးကို နောက်တစ်နေ့တွင် ပစ်သတ်လိုက်သည်။

သို့ရာတွင် လူငယ်များသည် လုံးဝနောက်တွန့်မသွား။ နောက်တစ်ကြိမ် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ထပ်မံဆင်နွှဲရန် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ နှစ်ရက်အကြာတွင် အလားတူ သတင်းစာမီးရှို့ပွဲများကို ရုတ်တရက်ကျင်းပလိုက်ကြပြန်သည်။ ဂျာမန်များမှာ ပထမအကြိမ်အပြီးတွင် နောက်တစ်ကြိမ် လုပ်ရဲကြတော့မည်ဟု မထင်ဘဲ ပေါ့ဆနေချိန်၌ အငိုက်မိခံလိုက်ကြရသည်။ ထိုအကြိမ်တွင် လူငယ်တစ်ဖွဲ့မျှ အဆုံးအရှုံးမရှိ။ ချောမောစွာ အောင်မြင်ခဲ့သည်။

ဝါဒဖြန့်သတင်းစာ မီးရှို့ပွဲများသည် သာမန်အားဖြင့် ဗိုက်ရှူးရဲစွန့်စားခန်းဟု ထင်စရာရှိသည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံရေးအမြတ်မှာ အတိုင်းအဆမရှိ။ ယူဂိုပြည်သူများသည် “ကျူးကျော်ရေးသမားများ နှိပ်စက်သမျှ ခေါင်းငုံ့မခံသော မျိုးချစ်တော်လှန်ရေးသမားတွေ တကယ်ရှိနေပါပေါ့လား” ဟူ၍ ကောင်းကောင်းကြီး လက်ခံသွားကြပြီဖြစ်သည်။ ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့သူမြို့သားများသည် ကိုယ့်မြို့ကိုယ့်ရွာက ယခုလိုသတ္တိခံလူငယ်ကလေးများ ပေါ်ထွန်းလာခြင်းအတွက် ဂုဏ်ယူ၍ပင် နေကြသေးသည်။ လူငယ်များထိုးပေးလိုက်သော မီးသည် ကူးစက်ပြန့်နှံ့သွားသည်။ အဖိနှိပ်ခံပြည်သူအားလုံးသည် ကျူးကျော်စိုးမိုးနေသူများအား အခွင့်သာလျှင်သာသလို ဒုက္ခပေးဖို့ အသင့်ရှိနေကြသည်။

အချို့က ဂျာမန်တို့အသုံးပြုနေသော တယ်လီဖုန်းလိုင်းများကို ဖြတ်တောက်ပစ်ကြသည်။ အချို့ ညဘက်တွင် တစ်ယောက်စ နှစ်ယောက်စ အပြင်ထွက်သော ဂျာမန်စစ်သားများအား ချောင်းမြောင်းလက်စတုံးပစ်ပြီး လက်နက်များကို သိမ်းယူကြသည်။ အချို့က ဂျာမန်စစ်ထရပ်ကားများနှင့် မော်တော်ယာဉ်မျိုးစုံကို အခွင့်သာလျှင် သာသလို မီးရှို့ဖျက်ဆီးကြသည်။ အထိခရာကံဆုံး လက်နက်တစ်ခုမှာ မီးရှို့ဓာတ်ဆေးတစ်မျိုးဖြစ်သည်။ အဆိုပါဓာတ်ဆေးခဲကို ဂျာမန်ထရပ်ကားများမှ ဓာတ်ဆီတိုင်ကီထဲသို့ ထည့်ပေးလိုက်ခြင်းဖြင့် ခဏအကြာတွင် ပေါက်ကွဲမီးလောင် သွားတော့သည်။ ထိုအလုပ်ကို လူငယ်ကလေးများက အများဆုံး တာဝန်ယူခဲ့ကြသည်။

ပြင်းထန်စွာ ပေါက်ကွဲပျက်စီးစေသော ငုံးများကိုလည်း လူငယ်ပြောက်ကျားများက တီထွင်ထုတ်လုပ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုလူငယ်များမှာ ကျောင်းတွင် သင်ကြားခဲ့ရသော တစ်ဝက်တစ်ပျက်ဓာတုဗေဒအတွေ့အကြုံကလေးများဖြင့် စမ်းသပ်ထုတ်လုပ်ရခြင်းဖြစ်ရာ အချို့လူငယ်များမှာ ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်ရင်း မတော်တဆပေါက်ကွဲ၍ အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ကြရရှာသည်။

x x x

ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့တော်တွင် ကွန်မြူနစ်များ၏ အခြေအနေမှာ ရပ်တည်ဖို့ မလွယ်အောင် ဖြစ်လာသည်။ ယူဂိုဆလပ်အစိုးရဟောင်း၏ လက်အောက်ခံ ပုလိပ်များသည် ဂျာမန်ဂက်စတရာပိုစစ်ပုလိပ်များနှင့် “သစ္စာရှိရှိ” ဆက်ပေါင်းသည်။ ကွန်မြူနစ်များကို ပိုက်စိတ်တိုက်ဝိုင်းရာ ဝိုင်းဖမ်းပေး သည်။ လမ်းပေါ်တွင် ကွန်မြူနစ်ဟု မသင်္ကာခံရသူတစ်ဦးတွေ့၍ ယူဂိုပုလိပ်လောက်ကောင်က လက်ညှိုးထိုးပြလိုက်လျှင် မည်သည့်ဂျာမန်စစ်သားက မဆို ချက်ခြင်းပစ်သတ်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ဂျာမန်ကျူးကျော်သူတို့သည် ဤမျှအထိ ကွန်မြူနစ်များကို ကြောက်ရွံ့သည်၊ ရွံ့မုန်းသည်။ ယင်းသည်ကို အသားထဲမှ လောက်ကောင်များက အခွင့်ကောင်းယူ၍ ကိုယ့်အမျိုးသားအချင်းချင်း သစ္စာဖောက်ကြသည်။

ထိုအခါ ပြောက်ကျားများကလည်း တန်ပြန်ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားရတော့သည်။ ယူဂိုပုလိပ်လောက်ကောင်များအား တွေ့ရာသင်္ချိုင်းစားမဆိုင်းသေဒဏ်စီရင်ရမည်ဟု တီတိုးကညွှန်ကြားလိုက်သည်။ သို့ဖြင့် သစ္စာဖောက်များသည် သွားရင်းလာရင်း ဘယ်ကပစ်လိုက်မှန်းမသိသော ကျည်ဆံထိမှန်၍ သေဆုံးကြရတော့သည်။ ပုလိပ်အတော်များများ အသတ်ခံကြရသည်။ တစ်ခါတွင်မူ ပုလိပ်တစ်ယောက်အား ကျောင်းသားတစ်ယောက်က အနီးကပ်ပစ်သတ်စဉ် ကျည်ဆံဂျမ်းဖြစ်သွား၍ ထိုကျောင်းသားကို လက်ရ ဖမ်းမိသွားသည်။ ထိုအာဇာနည်ကလေးမှာ လမ်းပေါ်၌ပင် ချက်ခြင်းပစ်သတ်ခံခဲ့ရသည်။

ယူဂိုပုလိပ်လောက်ကောင်များအနက် အဆိုးဆုံးမှာ ဗူယကိုဗစ်ဟု ခေါ်သော ပုလိပ်ဟောင်းကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ သူသည် မော်တော်ဆိုင်ကယ်နှင့်သွားနေစဉ် ပစ်ခတ်ခြင်းခံရသည်။ ကျည်ဆံနှစ်ချက် ထိမှန်ခဲ့သော်လည်း မိုက်ဇာတ်မသိမ်းသေးဘဲ အသက်ရှင်နေသည်။ လွတ်မြောက်ရေးစစ်ပွဲပြီးတော့မှ သူ့အားဖမ်းမိသည်။ ထိုအခါ ခုံရုံးတင်၍ စစ်ဆေးရာ

အသက်ချမ်းသာရေးအတွက် သူ့ရဲ့ဘောကြောင်စွာ ရှိခိုးဦးတင်တောင်းပန်သည်။ သူသည် အမှုထမ်းတစ်ဦးသာဖြစ်၍ နီးနားစားကြောက်ရသဖြင့် အထက်ကခိုင်းသလို လုပ်ခဲ့ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ သူ့ကိုယ်တိုင် လူတစ်ယောက်မျှ မသတ်ဖူးပါကြောင်း ထွက်ဆိုလျှောက်လဲသည်။ သို့ရာတွင် စင်စစ်အားဖြင့် သူသည် ဆာဗီးယားနယ်တွင် ချွေးတပ်စခန်းတစ်ခု၏ စခန်းမှူးအဖြစ် လူပေါင်းထောင်သောင်းချီ၍ သေဆုံးခဲ့ရအောင် ညှဉ်းပမ်းနှိပ်စက်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တော်လှန်ရေးခုံရုံးက သူ့အားပစ်သတ်စီရင်လိုက်သည်။

ထိုသို့သော လောက်ကောင်များ၏ အန္တရာယ်များကြားမှပင် တီတိုးသည် ပြောက်ကျားစစ်ဦးစီးများ အစည်းအဝေးကို ၁၉၄၁ ဇူလိုင်လ ၄ ရက်တွင် ခေါ်ဆိုကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့တော်၌ နေဝင်မီးငြိမ်း(ကာဖျူး)အမိန့်ထုတ်ထားသည်။ ပထမတွင် ည ၇ နာရီကျော်လျှင် အပြင်မထွက်ရအမိန့်၊ နောက်မကြာမီ ညနေ ၆ နာရီကျော်လျှင် အပြင်မထွက်ရအမိန့်ထုတ်ခဲ့သည်။ တီတိုးသည် လူချမ်းသာမျက်နှာကြီးများနေထိုင်သော ရပ်ကွက်တွင် ပါတီလိုလားသူ လူကုံထံတစ်ဦး၏အိမ်၌ စစ်ဦးစီးအစည်းအဝေးကို ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် ရှေ့ဆက်လုပ်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ် အသေးစိတ်ကို တီတိုးကညွှန်ကြားသည်။ ပထမအဆင့်အနေဖြင့် ကျူးကျော်သူတို့၏ ရုပ်သေးအစိုးရယန္တရားလှုပ်ရှားမဖြစ်အောင် တတ်နိုင်သမျှ နောက်ယှက်ဖျက်ဆီးရန် အစီအစဉ်များကို ညှိနှိုင်းချမှတ်ခဲ့ကြသည်။ ပြောက်ကျားစီးနင်းတိုက်ခိုက်မှုများကို မြို့ပေါ်တွင်သာမက နယ်များမှာပါ ဆက်တိုက်ပြုလုပ်သွားရန်လည်း တာဝန်ခွဲဝေခဲ့ကြသည်။

သို့ဖြင့် တော်လှန်ရေးနယ်မြေများခွဲ၍ တာဝန်များ သတ်မှတ်ကြရာ တီတိုးမှာ ဗဟိုကော်မတီဝင် ရဲဘော်ရန်ကိုဗစ် နှင့်တွဲ၍ ဆာဗီးယားနယ်ကို တာဝန်ယူရသည်။ ရဲဘော်ကာဒယ်က ဆလိုဗီးနီးယား၊ ဖိလိုဗန်ဂျီးလပ်စ်က မွန်တီနီဂရိုနယ် . . စသည်ဖြင့် အသီးသီးတာဝန်ယူကြသည်။

ယင်းသို့ တာဝန်များ ခွဲဝေသတ်မှတ်ပြီး ရက်အနည်းငယ်အတွင်း မှာပင် နယ်များတွင် ပြောက်ကျားများ၏ လက်ရာခြေရာများ စတင်ပေါ်

(၁) (၂) ရန်ကိုဗစ်နှင့် ဂျီးလပ်စ်။ ။ သူတို့နှစ်ဦးသည် နောင်၁၅နှစ်၊ နှစ်၂၀ခန့်ကြာသောအခါ တီတိုး၏နိုင်ငံရေးအတွင်း ထူးခြားသော အတိုက်အခံများဖြစ်လာကြသည်။ သက်ဆိုင်ရာအခန်းများတွင် ဖတ်ရှုပါရန်။

ပေါက်လာသည်။ ပြောက်ကျားများသည် ပုလိပ်ကင်းစခန်းများကို ဝင်စီးခြင်း၊ ဂျာမန်တပ်အစုကလေးများကို အလစ်ဝင်တိုက်ခြင်းစသည့် နည်းများဖြင့် လက်နက်များစုဆောင်းမိလာကြသည်။

ပြောက်ကျားတော်လှန်ရေးသည် ယူဂိုဆလပ်တစ်ပြည်လုံးသို့ ပြန့်နှံ့ခဲ့ပေပြီ။ ကျူးကျော်သူများဖြစ်ကြသော ဂျာမန်၊ အီတလီ၊ ဘူလ်ဂေးရီးယား၊ ဟန်ဂေရီစစ်တပ်များ သိမ်းပိုက်ထားသော နယ်အသီးသီးတွင် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးသမားများစတင်ပေါ်ပေါက်လာတော့သည်။

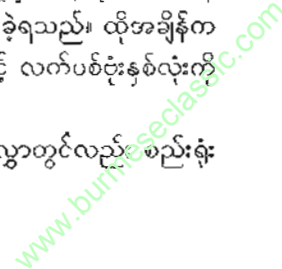
အီတလီများ သိမ်းပိုက်ထားသော မွန်တီနီဂရိုနယ်တွင် ပြောက်ကျားများသည် ၁၉၄၁ခုနှစ် ဇူလိုင်လထဲတွင် နှစ်နေ့နှင့်နှစ်ညအတွင်း မြို့ရွာအများအပြားကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ မွန်တီနီဂရိုနယ်တွင် မြို့သုံးမြို့သာ အီတလီစစ်တပ်များလက်ထဲ ကြွင်းကျန်တော့သည်။ ထိုနှစ်နေ့နှင့် နှစ်ညအတွင်း အီတလီတပ်မကြီး နှစ်တပ်ကို ပြောက်ကျားများက ချေမှုန်းလိုက်သည်။ လက်နက်များသိမ်းပြီး အီတလီစစ်သားများကို ကောင်းမွန်စွာပြုစု၍ နိုင်ငံတကာချစ်ကြည်ရေးတရားဟောကာ ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ထိုစစ်သားများကိုပင် အီတလီစစ်အာဏာပိုင်များက လက်နက်ပြန်တပ်ဆင်ပေးပြီး ပြောက်ကျားများကို ပြန်တိုက်ရန် လွှတ်ခဲ့ပြန်သည်။ ဤတစ်ကြိမ်တွင်မူ အီတလီစစ်သားများသည် ပြောက်ကျားများကို ပြင်းပြင်းထန်ထန်ရင်ဆိုင်မတိုက်ရဲကြတော့ဘဲ ဝတ်ကျေတန်းကျေတိုက်ခိုက်လာကြတော့သည်။

ခရီးရှားနယ်တွင်လည်း ပြောက်ကျားများသည် အရှိန်အဟုန်ပြင်းစွာ အောင်ပွဲများရခဲ့ကြသည်။ ပုလိပ်စခန်းများစွာတို့မှာ လယ်သမားပြောက်ကျားများက ညာသံပေး၍ ဝိုင်းလိုက်သည်နှင့် ချက်ခြင်းလက်နက်ချကြတော့သည်။

x x x

တီတိုးသည် ဘဲလ်ဂရိတ်မှနေ၍ နယ်အနှံ့အပြားမှ ပြောက်ကျားတိုက်ပွဲများကို ဆက်စပ်ညွှန်ကြားပေးနေခဲ့သည်။ လျှို့ဝှက်နေထိုင်သော နေအိမ်မှ အပြင်သို့မလိုအပ်လျှင်လုံးဝမထွက်ဘဲနေထိုင်ခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်က တီတိုး၏ ကိုယ်ပေါ်တွင် ခြောက်လုံးပြူးတစ်လက်နှင့် လက်ပစ်ဗုံးနှစ်လုံးကို အမြဲတမ်းဆောင်ထားရသည်။

တီတိုးသည် စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်၏ သတင်းလွှာတွင်လည်း စည်းရုံး

လှုံ့ဆော်ရေးဆောင်းပါးများရေးခဲ့သည်။ တီတိုးအတိုကောက် တီတီ(IT)ဟူ၍ လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။ တီတီ၏ ပထမဆုံးဆောင်းပါးမှာ "အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး ပြောက်ကျားတပ်များ၏ တာဝန်" ဟူသောဆောင်းပါးဖြစ်သည်။ ယင်းဆောင်းပါးတွင် တီတိုးက ပြောက်ကျားတပ်များသည် တစ်ပါတီ၊ တစ်အုပ်စုတည်းနှင့် သက်ဆိုင်သည်မဟုတ်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် တော်လှန်ရေးတပ်ဦးမှ ပါဝင်နေသော်လည်း ဤအရေးတော်ပုံကြီးသည် တစ်ပါတီတည်း၏ တာဝန်မဟုတ်။ မျိုးချစ်ပြည်ချစ် ပြည်သူတိုင်း ပါဝင်လှုပ်ရှားမှုကြီးဖြစ်သင့်ကြောင်း ရေးသားဖော်ပြခဲ့သည်။ ပြောက်ကျားတပ်များ၏ တာဝန်မှာ ရထားလမ်းများ၊ တံတားများ၊ ရန်သူ့စက်ရုံများကို တတ်နိုင်သမျှ ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ရန်သူတို့အတွက် သီးနှံ၊ ကျွဲနွားနှင့် အခွန်အတုတ်များ မရရှိအောင် ဟန့်တားနှောင့်ယှက်ခြင်းများပြုလုပ်ရမည်ဟု လမ်းညွှန်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ရန်သူ ဂျာမန်ဂက်စတာပိုစစ်ပုလိပ်များ၊ ရှုပ်နက်တပ်သားများ၊ အမျိုးသားသစ္စာဖောက်များအား ကြုံလျှင်ကြုံသလို သုတ်သင်ကြရန်လည်း တီတိုးက လှုံ့ဆော်ခဲ့သည်။

ပြောက်ကျားတပ်များ၏ စည်းကမ်းပိုင်းနှင့် ပတ်သက်၍ တီတိုးက အထူးတင်းကျပ်စွာ ချမှတ်သည်။ ပြည်သူများထံမှ လုယက်မှုကျူးလွန်သူများကို ပြင်းထန်သော ပြစ်ဒဏ်စီရင်မည်ဟု သတိပေးထားသည်။

x x x

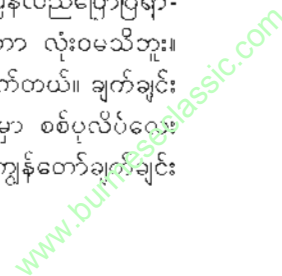
ပြောက်ကျားတိုက်ပွဲများ အရှိန်ပြင်းလာသည်နှင့်အမျှ ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့များ၏ ဖိနှိပ်မှုမှာလည်း တိုး၍လာသည်။ ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့လယ်ကွက်လပ်ကြီးမှာပင် ဖမ်းမိပြောက်ကျားအချို့အား ကြိုးဆွဲချ၍ သတ်ဖြတ်ကြသည်။ ဖမ်းမိပြောက်ကျားများကို ပစ်သတ်စီရင်သည့်သတင်းများကိုလည်း ဘဲလ်ဂရိတ်အသံလွှင့်ဌာနမှ နေ့စဉ်ကြေငြာပေးနေသည်။ အစုလိုက်အပြုံလိုက် လူဖမ်းပွဲကြီးကား ဆက်တိုက်ဖြစ်ပေါ်နေတော့သည်။

ထိုအချိန်တွင် ဇူလိုင်လကုန်ရက်တစ်ရက်၌ ဘဲလ်ဂရိတ်အသံလွှင့်ရုံကို ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီးရေးအတွက် ပြောက်ကျားအချို့က ကြိုးစားခဲ့ကြသည်။ ခေါင်းဆောင်သူမှာ ဗဟိုကော်မတီဝင် ရဲဘော်ရန်ကိုဗစ်ကိုယ်တိုင်ဖြစ်သည်။ အသံလွှင့်ရုံကိုဖောက်ခွဲရန် အားလုံးအသင့်ပြင်ပြီးချိန်တွင် ရန်ကိုဗစ်နှင့် အဆက်အသွယ်လုပ်ခဲ့သော အသံလွှင့်ရုံစက်မူဝန်ထမ်းတစ်ယောက်က သစ္စာဖောက်လိုက်သည်။ သတ်မှတ်ထားသောအချိန်တွင် ရန်ကိုဗစ်တိတ်တဆိတ်

ရောက်ရှိလာသောအခါ သစ္စာဖောက်သတင်းပေးမှုကြောင့် အသင့်စောင့်နေသော ဂက်စတာပိုစစ်ပုလိပ်များက ဝိုင်းဝန်းဖမ်းချုပ်လိုက်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ရန်ကိုဗစ်အား ဗဟိုကော်မတီဝင်ရန်ကိုဗစ်ဖြစ်ကြောင်း မသိကြ။ စက်မှုဝန်ထမ်းနှင့် ဆက်သွယ်ရာတွင် နာမည်ဝှက်နှင့် ဆက်သွယ်ခဲ့သည်ဖြစ်၍ ထိုနာမည်အတိုင်းသာ သိကြရသည်။ ထို့ကြောင့်သူမည်သူဖြစ်ကြောင်း သိရန် အစွမ်းကုန်စစ်ဆေးကြသည်။ တစ်ကိုယ်လုံးကို တင်းပုတ်များဖြင့် ထုနှက်၍မေးမြန်းကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် မည်သို့မျှအဖြေမရဘဲ ရန်ကိုဗစ်မှာ မေ့မော့သွားသည်။ ထိုအခါတွင်မှ အစောင့်အကြပ်များစွာဖြင့် ဆေးရုံကြီးသို့ပို့၍ ကုသစေသည်။

ရန်ကိုဗစ်အဖမ်းခံရသောသတင်းကို ရရချင်း တီတိုးက ဘဲလ်ဂရိတ်ပါတီကော်မတီအား ရန်ကိုဗစ်ကို ဖြစ်သည့်နည်းဖြင့် မရရအောင် ကယ်ထုတ်ရန်ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ ပါတီကော်မတီကလည်း ခေါင်းဆောင်ကြီး၏အမိန့်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် စီမံကြရသည်။ ရန်ကိုဗစ်ကို ဆေးရုံပို့လိုက်ပြီဟူသော သတင်းရသည်နှင့် ချက်ချင်းလုပ်ငန်းစကြတော့သည်။ ပါတီလိုလားသူ ဆရာဝန်တစ်ယောက်က ဆေးရုံထဲမှ အခန်းအနေအထားများကို ပုံစံဆွဲ၍ပြသည်။ ထိုပုံစံကို အခြေပြု၍ ကယ်ဆယ်ရေးစီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်ကြသည်။ ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့ဝင် အင်အား ၄၀သည် လက်စစ်ဗုံးများ၊ ခြောက်လုံးပြူး၊ သေနတ်များကို ကိုင်ဆောင်လျက် ဆေးရုံဝန်းကျင်၌ နေရာယူကြသည်။ ပြောက်ကျား ၁၀ဦးက ဆေးရုံတွင်းသို့ ဝင်သည်။ သူပုန်တစ်ဦးကို လက်ထိပ်ခတ်၍ ဖမ်းခေါ်လာသည့်ဟန်ဖြင့် ပုံမှားရိုက်ကာ ဝင်ရောက်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဆေးရုံစောင့်စစ်ပုလိပ်များနှင့်စုံထောက်များက တရားခံဖမ်းလာသည်အထင်ဖြင့် ဝင်ခွင့်ပြုလိုက်သည်။ ဆေးရုံထဲသို့ ချောချောမောမောရောက်ကြပြီးနောက် ရန်ကိုဗစ်အမန်းအနီးသို့ အရောက်တွင်မှ စင်္ကြံလမ်း၌ ပုလိပ်တစ်ယောက်က တားမြစ်စစ်ဆေးရာ အချိန်မရှိတော့သဖြင့် ထိုပုလိပ်အား ပစ်သတ်လိုက်ရတော့သည်။

ထိုအဖြစ်အပျက်ကို ရန်ကိုဗစ်က နောင်အခါပြန်လည်ပြောပြရာ-
 "အဲဒီနေ့က ကျွန်တော့်ကို လာကယ်မယ်ဆိုတာ လုံးဝမသိဘူး။ မနက် ၁၀နာရီလောက်မှာ သေနတ်သံတစ်ချက်ကြားလိုက်တယ်။ ချက်ချင်းပဲ ကျွန်တော်နားလည်လိုက်ပြီ။ ကျွန်တော့်ကုတင်ဘေးမှာ စစ်ပုလိပ်လေးယောက်နဲ့ အမျိုးသားသူနာပြုတစ်ယောက်ရှိနေတယ်။ ကျွန်တော်ချက်ချင်း

ကုန်းရုန်းထလိုက်တယ်။ အဲဒီတုန်းမှာပဲ လျှပ်တပြက်တိုက်ခိုက်ရေးအဖွဲ့ဝင် ရဲဘော်ငါးယောက်သေနတ်ကိုယ်စီနဲ့ပြေးဝင်လာကြပြီး အစောင့်တွေကိုလက် မြှောက်ခိုင်းတယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော့်ကို ရဲဘော်ရန်ကိုဗစ်ဟုတ်တယ်မူတ် လား၊ ကျုပ်တို့နဲ့အတူ ထွက်ပေးတော့လို့ ပြောပြောဆိုဆို ရဲဘော်နှစ်ယောက် တစ်ဖက်တစ်ချက်ကတော့ပြီး ဆွဲသွားတော့တယ်။ ကျန်ရဲဘော်တွေက လမ်း ရှင်းပေးပြီး ပြေးထွက်ခဲ့ကြတယ်။ ဆေးရုံဝင်းတံခါးက ထွက်လို့မဖြစ်တော့ဘူး။ ပိတ်မိနေပြီ။ ဒါနဲ့နီးရာ နံရံကိုကျော်တက်ကြရတယ်။ ကျွန်တော်လဲ ကျန်သေးသမျှ အားကလေးတွေအကုန်ဖျစ်ညှစ်ပြီး ကျော်တက် ခုန်ချလိုက် တာ လမ်းကြားထဲ ကျသွားတော့တယ်။ အဲဒီလမ်းထဲစောင့်နေတဲ့ ဂတ်စတာ ပိုနှစ်ယောက်က ကျွန်တော်တို့ကိုလှမ်းပစ်တယ်။ ရဲဘော်နှစ်ယောက်ထိမှန် သွားတယ်။ တစ်ယောက်က လက်မောင်းမှာ၊ တစ်ယောက်ကဗိုက်မှာ။ ဒါပေ မယ့် ကျန်တဲ့ရဲဘော်တွေက ဂတ်စတာပိုနှစ်ယောက်ကိုပစ်သတ်လိုက်ကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဆက်ပြေးခဲ့ကြတာ ကားစောင့်ဖို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့နေရာအထိ ပဲ။ ဒါပေမယ့် စစ်ပုလိပ်တွေက ဆေးရုံတစ်ဝိုက်ကားသွားကားလာအားလုံး ပိတ်ထားပြီဖြစ်လို့ ရဲဘော်တွေ စီစဉ်ထားတဲ့ကားက မဝင်နိုင်တော့ဘူး။ ဒါနဲ့ လမ်းကြိုလမ်းကြားတွေထဲ လှည့်ပတ်ပြေးပြီး ပါတီလိုလားသူတစ်ယောက်ရဲ့ တိုက်ခန်းတစ်ခုထဲ ခဏဝင်ခဲ့။ အဲဒီကအဝတ်အစားအချို့ကို ကျွန်တော့်ဆေး ရုံအဝတ်အစားတွေနဲ့ လဲဝတ်ပြီးမှ နေရာရွှေ့ရတယ်။"

အထက်ပါအတိုင်း ရန်ကိုဗစ်အား သက်စွန့်ဆဲဖျားကယ်တင်ခဲ့ကြ ပုံမှာ ထိုစဉ်အခါက ယူဂိုပြောက်ကျားများ၏ စွန့်စားရဲသောသတ္တိကို အမှတ် တရဖြစ်စရာ တကယ့်အံ့ဖြစ်အပျက်ရုပ်ရှင်ဆန်ဆန် ဇာတ်လမ်းတစ်ခုဖြစ်ခဲ့ သည်။ တီတိုး၏အမိန့်ကို သူ့ရဲဘော်များက အဘယ်မျှအတိအကျလိုက်နာ ကြသည်ကိုလည်းထင်ရှားပေါ်လွင်စေခဲ့သည်။

အလားတူပင် ရက်အနည်းငယ်အကြာတွင် ဆာဗီးယားပြည်နယ် ဆာဘတ်မြို့တွင် ပြောက်ကျားများက အကျဉ်းထောင်ကိုဝင်စီး၍ အကျဉ်းခံ ရဲဘော် ၈၀ကို ကယ်တင်နိုင်ခဲ့ကြသည်။

ဆာဗီးယားနယ်တွင် ကျေးရွာအများအပြားနှင့် မြို့ငယ်ကလေး များကိုလည်း ပြောက်ကျားများက သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဆလိုဗီးနီးယား နယ်၌လည်း အလားတူပင်ဖြစ်သည်။ လွတ်မြောက်သောနယ်မြေများကို ဂျာ မန်တို့က အရမ်းစွန့်မဝင်ကြတော့ပေ။ အချို့နေရာများတွင် (သတိထား။

ရှေ့မှာလူဆိုး၊ ဒါဖြေတွေရဲ့နယ်မြေ)ဟူသော ဂျာမန်စစ်တပ်၏ သတိပေးဆိုင်း ဘုတ်များကို ချိန်ဆွဲထားကြသည်။ ယင်းသည်မှာ လွတ်မြောက်သောနယ်မြေ များကို ဂျာမန်တို့က အသိအမှတ်ပြုလာရသည့်သဘောပင်ဖြစ်သည်။

ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့မှာမူ မြို့တော်ဖြစ်၍ အခြေအနေပို၍ ကျပ်တည်း လာသည်။ ဌာနချုပ်ကိုမြို့တော်၌ ဆက်လက်ထားရှိရန်မလွယ်ကူတော့ချေ။ ထို့ကြောင့် တီတိုးသည် ၁၉၄၁ခုနှစ် စက်တင်ဘာလဆန်းတွင် ဘဲလ်ဂရိတ် မြို့မှထွက်ခွာခဲ့ရသည်။ ခရီးသွားမှတ်ပုံတင်အတုတစ်ခုနှင့် အဖော်နှစ် ယောက်နှင့်အတူ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ အဖော်နှစ်ယောက်မှာတစ်ယောက်က အော်သိုဒေါ့၊ ခရစ်ယာန်ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါးဖြစ်ပြီး တစ်ယောက်က ယူဂိုဆလားဗီးယားပြည်ပေါက် ဂျာမန်လူမျိုးတစ်ဦးအသွင် ဟန်ဆောင် ထားသူဖြစ်သည်။ ဂျာမန်ဟန်ဆောင်သူက မောင်းတင်ထားသော သေနတ် ကိုဝှက်၍ အသင့်ကိုင်ထားပြီးလိုက်ခဲ့ရသည်။ တီတိုးနှင့်အဖွဲ့သည် ဘဲလ် ဂရိတ်မြို့ တောင်ဘက် မိုင် ၁၀၀ကျော်အကွာရှိ ဘူတာမြို့ကလေးတစ်မြို့အထိ ရထားဖြင့် စုန်ဆင်းခဲ့ကြပြီး ထိုမှတစ်ဖန် မြင်းဆွဲလှည်းတစ်စီးငှား၍ လွတ်မြောက်သောနယ်မြေသို့ ချီတက်ခဲ့ကြရသည်။

ထိုအချိန်မှစ၍ နောက်သုံးနှစ်ကျော်မျှကြာသည်အထိ တီတိုးသည် ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့သို့ မပြန်တော့ချေ။ ၁၉၄၄ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ဘဲလ် ဂရိတ်မြို့ကို ဂျာမန်များလက်မှ ပြန်သိမ်းတော့မှပင် တီတိုးသည် မြို့တော်သို့ ပြန်တက်လာတော့သည်။

ထိုမတိုင်မီ သုံးနှစ်ကာလလုံးလုံး တီတိုးသည် တောပုန်းပြောက် ကျားခေါင်းဆောင်ကြီးအဖြစ် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ် ကျပါဝင်ဆင်နွှဲနေခဲ့လေတော့သည်။

ခဲ့ကြသည်။ ထိုစစ်တပ်များကို "အစိုးရတပ်ခွဲများမှ စစ်သားများ"ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ဆောင်သည့် "ချက်နစ်"ဟူ၍ ခေါ်ကြသည်။ ချက်နစ်များသည်လည်း ဂျာမန်ဖက်ဆစ်များကို မျိုးချစ်စိတ်ဖြင့်တော်လှန်ခဲ့ကြသူများဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တော်လှန်သူချင်းအတူတူ ချက်နစ်များသည် ပြောက်ကျားတပ်များနှင့် မပူးပေါင်းဘဲ ဖိလာကန်လန်လုပ်ခဲ့ကြသည်။ ရှေ့ကလည်းမသွား၊ နောက်ကလည်းမလိုက် ဘေးတိုက်လိုက်၍ ပခုံးချင်းတိုက်ကာ နှောင့်နှေးအောင်လုပ်ခဲ့ကြသည်။

တီတိုးသည် မျိုးချစ်ပြည်ချစ်အားလုံး ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးသမားအားလုံး၏ ညီညွတ်ရေးကို လိုလားသည်။ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးကိစ္စတွင် တကယ်တမ်း ရှေ့ကတိုက်မည့်သူရှိလျှင် တပည့်ခံဖို့လည်း ဝန်မလေး။ ညီညွတ်မှုအောင်ပွဲရမည်ဆိုမည်ကို တီတိုးက ကောင်းစွာ ခံယူထားသည်။

ထို့ကြောင့် ဘဲလ်ဂရီတို့မှ ခွာခဲ့ပြီး လွတ်မြောက်သောနယ်မြေသို့ ရောက်သည်နှင့် ချက်နစ်များ၏ ဗိုလ်ချုပ်ဒရာဇာမီဟောလိုဗစ်နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် ကြိုးစားသည်။ တီတိုးက စတင်ကမ်းလှမ်းပြီး တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဒရာဇာမီဟောလိုဗစ်တို့က တီတိုးအားအပေါ်စီးမှ ဆက်ဆံသည်။ သို့ရာတွင် တီတိုးက အမှတ်မထား။ ရည်မှန်းချက်အောင်မြင်ရေးကိုသာ ဦးတည်ဆွေးနွေးသည်။

တီတိုးက ဂျာမန်နှင့်အပေါင်းပါ ကျူးကျော်သူများကို ယခုလက်ရှိ မိမိတို့နှစ်ဦးပေါင်း အင်အားဖြင့်ပင် တစ်ပြည်လုံးတော်လှန်ရေးဆင်နွှဲရန် အဆိုပြုသည်။

ဒရာဇာမီဟောလိုဗစ်က လက်ရှိအင်အားမျှဖြင့် တော်လှန်ရေးကြိုးထလုပ်လို့မဖြစ်သေး။ ဆန္ဒစောလွန်းအားကြီးသည်။ ရန်သူဂျာမန်တို့ အရှေ့စစ်မျက်နှာ(ဆိုဗီယက်)တွင် အရေးနိမ့်ပြီး ခြေကုန်လက်ပန်းကျတော့မှ မိမိတို့က အမှည့်ချွေ ချွေရမည်ဟူ၍ သူ၏သဘောထားကို ရှင်းပြသည်။

တီတိုးနှင့် ဒရာဇာမီဟောလိုဗစ်တို့ ကွဲလွဲချက်မှာ ထိုမျှသာမကသေး။ အကယ်၍ ဂျာမန်များကို မောင်းထုတ်ပြီးလျှင် မည်သည့်အစိုးရမျိုးတင်မြှောက်မည်နည်းဟူသော ပြဿနာတွင်လည်း ကွဲလွဲကြပြန်သည်။

ဒရာဇာမီဟောလိုဗစ်က တိုင်းပြည်မှထွက်ပြေးပြီး လန်ဒန်မြို့တွင် ရုံးစိုက်ကာ ပါးစပ်သေနတ်ပစ်နေသော ဝီတာဘုရင့်အစိုးရဟောင်းထံပင် ပြန်

အခန်း (၉)

တော်လှန်ရေး ခလုတ်ကံသင်းများ

ယူဂိုဆလပ် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကြီးကို တီတိုးဦးဆောင်ပုံမှာ မည်သည့် နိုင်ငံနှင့်မှမတူသော ထူးထူးခြားခြား အခက်အခဲများစွာကို ဖြတ်သန်းကျော်လွှား၍ အောင်ပွဲခံခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

တော်လှန်ရေးဟူသည် ပန်းခင်းသောလမ်းမဟုတ် ခလုတ်ကံသင်းများစွာကိုဖြတ်သန်းရမည်မှာ ဓမ္မတာဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တီတိုးကြုံခဲ့ရရင်ဆိုင်ခဲ့ရသော ပြဿနာများမှာမူ တော်ရုံတန်ရုံခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဖို့ ပြေရှင်းရန်တတ်စွမ်းနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။

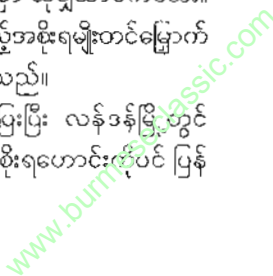
ပထမဦးဆုံးသော ပြဿနာမှာ 'ချက်နစ်'ခေါ် 'ကုမ္ပဏီတပ်ခွဲတပ်သားများ'နှင့် 'ဘေးတိုက်ကြံ့ရသော ပြဿနာဖြစ်သည်။

ဒုတိယပြဿနာမှာ နိုင်ငံခြားမှ မဟာမိတ်အင်အားစုများ၏ အကူအညီရရှိရေးပြဿနာဖြစ်သည်။

တတိယပြဿနာမှာ အားကိုးတကြီးမျှော်လင့်ခဲ့သော ဆိုဗီယက်အကူအညီရရှိရေး ပြဿနာဖြစ်သည်။

ချက်နစ်များဟုခေါ်သော တပ်ဖွဲ့များမှာ ယူဂိုဆလပ်အစိုးရဟောင်း၏ လက်နက်ကိုင်တပ်အချို့ဖြစ်သည်။ ဧပြီလတုန်းက ဂျာမန်များ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ချိန်တွင် ယူဂိုဆလပ်တပ်မတော်မှ ဗိုလ်မှူးကြီး ဒရာဇာမီဟောလိုဗစ်ဦးဆောင်၍ စစ်တပ်အချို့သည် ဂျာမန်များထံလက်နက်မချဘဲ တောခို

'ချက်နစ်' Chetniks: "Men of the Company"

လည်တင်မြောက်ရန် ကြံစည်ထားသည်။ တီတိုးကမူ ကျေးကျော်ရေးတပ်များကို ပြန်လည်မောင်းထုတ်၍ တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးရအောင်လုပ်ဖို့ ပထမကြိုးစားရမည်။ ထိုကိစ္စမပြီးသေးမီ မိမိအနေဖြင့် ဘယ်အစိုးရကို နန်းပြန်တင်မည်ဟူသော ကတိကဝတ်မျိုး မပေးနိုင်သေးကြောင်း ပြန်လည် ရှင်းပြသည်။

ဤသို့အားဖြင့် တီတိုးနှင့် ဒရာဇာမိဟောလိုဗစ် ပထမအကြိမ် ဆွေးနွေးပွဲမှာ သဘောတူညီမှု တစ်စုံတစ်ရာမရဘဲ လိပ်ခဲတင်းလင်းနှင့် ပြီးခဲ့ရသည်။

ချက်နစ်များမှာ ထိုအချိန်အထိ ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက် တိုက်ပွဲမဝင်ကြသေး။ ၎င်းတို့၏တပ်ဖွဲ့များမှာ အသက်အရွယ်ကြီးသူများ၊ အိမ်ထောင်ရှင်များ၊ ချမ်းသာလယ်သမားများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ချက်နစ်တပ်သားများသည် ကျေးရွာများထဲ၌ပင် နေထိုင်သည်။ ကိုယ့်အိမ်တွင် ကိုယ်အိပ်သည်။ နံနက်ခင်းစစ်ရေးလေ့ကျင့်ခန်းများ လုပ်ရန်အတွက်ပင် ချက်နစ်တပ်ဗိုလ်များက အိမ်ပေါက်စေ့ လိုက်ခေါ်ယူရသည်။

တီတိုး၏ ပြောက်ကျားတပ်များမှာမူ ငယ်ရွယ်သောလူငယ်များချည်းဖြစ်သည်။ ဖက်ဆစ်ဂျာမန်များကို ခါးခါးသီးသီးမုန်းတီးသူများဖြစ်သည်။ အမြဲတမ်းတက်ကြွစွာဖြင့် တိုက်ချင်ခိုက်ချင်စိတ်ရှိနေကြသည်။

x x x

မိဟောလိုဗစ်နှင့် ဆွေးနွေးပြီးနောက် ရက်အနည်းငယ်အကြာတွင် တီတိုးသည် ပြောက်ကျားတပ်များ ညီလာခံကို စတိုလီကာခေါ် ရွာကလေးတစ်ရွာတွင်ကျင်းပသည်။ တီတိုးသည် အရေးကြီးသော လုပ်ငန်းစဉ်များကို ချမှတ်ရာတွင် ဘယ်တော့မှ တစ်ဦးကောင်း တစ်ယောက်ကောင်း ဆုံးဖြတ်လေ့မရှိ။ ယခုကဲ့သို့ ညီလာခံများကို အခါအားလျော်စွာ ကျင်းပ၍ စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှုကို ဖော်ထုတ်ခဲ့လေသည်။

ထိုညီလာခံတွင် (၁)ပြည်နယ်တိုင်း၌ စစ်ဌာနချုပ်များဖွင့်လှစ်ပြီး ယခုလက်ရှိ စစ်ဌာနချုပ်ကို ဗဟိုဌာနချုပ်ကြီးအဖြစ်သို့ တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းရန်၊ (၂) ဆာဗီးယားပြည်နယ်မှာကဲ့သို့ အခြားပြည်နယ်များတွင်လည်း လွတ်မြောက်သော ဒေသများဖော်ထုတ်ရန်၊ (၃) လွတ်မြောက်သော ဒေသများတွင် အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းတင်မြောက်ရန်၊ (၄) လက်ရှိတပ်ခွဲအဆင့်ရှိ ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့များကို တပ်ရင်းအဆင့်အထိ

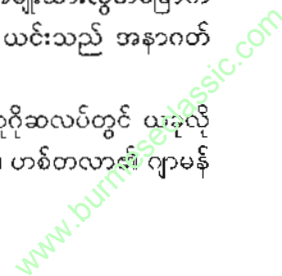
တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းရန်၊ (၅) ဒရာဇာမိဟောလိုဗစ်နှင့် ဆက်လက်စေ့စပ်ရန် . . . ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ငါးရပ်ချမှတ်သည်။

ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်များကို ပြောက်ကျားတပ်များအားလုံးက ကျေပွန်စွာအကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ကြသည်။ ဆာဗီးယားနယ်ရှိ ပြောက်ကျားတပ် ၂၄တပ်လုံးစုပေါင်းပြီး ဂျာမန်နယ်စောင့်တပ်ကြီးကို အလုံးအရင်းနှင့် တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းနိုင်ခဲ့သည်။ ဂျာမန်တပ်သား ၃၀၀ကို သုံးပန်းဖမ်းမိပြီး လက်နက်ခဲယမ်း အမြောက်အမြားရရှိလိုက်သည်။ ဂျာမန်စစ်တပ်များသည်လည်း သတ္တိပြောင်စွာ ခုခံခဲ့ကြသေးသည်။ သို့ရာတွင် နောက်ဆုံး၌ အထိနာလွန်းသဖြင့် ဆာဗီးယားပြည်နယ်အနောက်ခြမ်းမှ ဂျာမန်တပ်များကို ဆုတ်ခွာစေရန် ဂျာမန်စစ်ဌာနချုပ်က အမိန့်ထုတ်ပြန်ခဲ့ရသည်။ သို့ဖြင့် ဆာဗီးယားအနောက်ပိုင်းရှိ အူဇီချီမြို့ကြီးသည် ပြောက်ကျားတပ်များလက်အောက်သို့ ကျရောက်ကာ လွတ်မြောက်သောဒေသ ဖြစ်လာသည်။

တီတိုး၏ ဗဟိုစစ်ဦးစီးဌာနချုပ်သည် အူဇီချီမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ရုံးစိုက်သည်။ အူဇီချီတွင် ဂျာမန်များ၏ လက်နက်စက်ရုံကြီးတစ်ရုံကျန်ရစ်ခဲ့ရာ ပြောက်ကျားများအတွက် ရတနာပုံဆိုင်ကိစ္စလေတော့သည်။ ထိုလက်နက်စက်ရုံကြီးမှ တစ်နေ့လျှင် နိုင်ငံပယ်သေနတ်လေးရာနှင့် ကျည်ဆံအမြောက်အများ ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ လက်နက်စက်ရုံ အလုပ်သမားများသည် မကြာမီရက်အပိုင်းအတွင်းမှာပင် စက်များကို အူဇီချီမြို့အနီးရှိ မြေအောက်လှိုက်ခေါင်းများသို့ ပြောင်းရွှေ့ကာ ပြောက်ကျား အမှတ်တံဆိပ်ရေးထိုးထားသော သေနတ်များကို စတင်ထုတ်လုပ်ခဲ့ကြသည်။

လွတ်မြောက်သော နယ်မြေများသည် ပို၍ကျယ်ပြန့်လာရာ အေဒရီယာတစ် ပင်လယ်ကမ်းခြေဆီမှ ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့အနီးသို့တိုင်အောင် ချဉ်းကပ်လာနိုင်ခဲ့သည်။ မီးရထားလမ်းမိုင် ၁၀၀ခန့် ခရီးသွားလာနိုင်သည်။ စာပို့တိုက်များနှင့် ကျောင်းများကို ဖွင့်လှစ်လာနိုင်သည်။ ပြောက်ကျားအစာဘော် (ဘော်ဘာ)သတင်းစာကိုလည်း အူဇီချီမြို့မှ တစ်ပတ်လျှင် သုံးကြိမ်ထုတ်ဝေနိုင်သည်။ ဆာဗီးယားပြည်နယ် တစ်ခုလုံးအတွက် အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးကော်မတီကိုလည်း ဖွဲ့စည်းထားနိုင်ပြီဖြစ်သည်။ ယင်းသည် အနာဂတ်ပြည်သူ့အစိုးရရှေ့တော်ပြေးပင်ဖြစ်လေသည်။

တီတိုးဦးဆောင်သော ပြောက်ကျားများ ယူဂိုဆလပ်တွင် ယခုလို အောင်ပွဲခံနေချိန်မှာ ဟစ်တလာစစ်ရှုံးနေချိန်မဟုတ်။ ဟစ်တလာ၏ ဂျာမန်

စစ်တပ်ကြီးများသည် ဥရောပတိုက်ကို ထုံးလိုချော ရေလို့နှောက်နေချိန်ဖြစ်သည်။ ဟစ်တလာအထွတ်အထိပ်တက်နေချိန်ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက်စစ်မျက်နှာတွင် ဂျာမန်တပ်များက မော်စကိုနှင့် လီနင်ဂရက်ကို ဝိုင်းထားနိုင်ချိန်ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်ကာလမျိုးတွင် ဟစ်တလာ၏ ဥရောပခံတပ်ကြီးဟူ၍ ထင်ရှားသော ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံတွင်း၌ တီတိုးကလွတ်မြောက်သော နယ်မြေများကို ထူထောင်နေခြင်းပေတည်း။

x x x

တစ်နေ့တွင် မွန်တီနီဂရိုပြည်နယ် အေဒရီယာတစ် ပင်လယ်ကမ်းသို့ ရေငုပ်သင်္ဘောတစ်စင်းမှ လူလေးယောက်တက်ရောက်လာသည်။ ထိုနယ်မြေမှာ လွတ်မြောက်သော နယ်မြေတစ်စိတ်တစ်ဒေသဖြစ်၏။ ရေငုပ်သင်္ဘောမှ တက်ရောက်လာသူများမှာ အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်မှ အရာရှိနှစ်ဦးနှင့် အရာခံဗိုလ်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူတို့နှင့်အတူ သံမဏိသံလွှင့်စက် တစ်လုံးနှင့် အခြားစစ်ပစ္စည်းအချို့ပါရှိလာသည်။ ပြောက်ကျားများ၏ စောင့်ကြပ်မှုဖြင့် ထိုအဖွဲ့သည် လွတ်မြောက်သော နယ်မြေအတွင်း မိုင် ၂၀၀ခန့်ခရီးဆက်ခဲ့ရသည်။ ထိုခရီးတစ်လျှောက် ချက်နစ်တပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကိုမျှ သူတို့မတွေ့ကြရ။ အူဇီချိုမြို့သို့ရောက်သောအခါ အင်္ဂလိပ်စစ်ဗိုလ်က မိမိသည် ကပ္ပတိန်ဟပ်ဆန်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒရာဇာမီဟေလိုဗစ်၏ စစ်ဌာနချုပ်နှင့် ဆက်သွယ်ရန်လာရောက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တီတိုး၏ ပြောက်ကျားဌာနချုပ်သို့ သတင်းပို့သည်။ တီတိုးတို့က မီဟေလိုဗစ်၏ ဌာနချုပ်ရှိရာသို့ လမ်းညွှန်လိုက်ရသည်။ ကပ္ပတိန်ဟပ်ဆန်နှင့် ယူဂိုအရာရှိနှစ်ဦးသည် မီဟေလိုဗစ်ထံသို့ ထွက်ခွာသွားကြသည်။ အရာခံဗိုလ်ကမူ ပြောက်ကျားများနှင့်ပဲ ပေါင်း၍ တိုက်တော့မည်ဟုဆိုကာ ကျန်နေရစ်လေသည်။

ထိုအဖြစ်မျိုးမှာ မကြာခဏဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ချက်နစ်တပ်ဗိုလ်အများအပြားသည် မီဟေလိုဗစ်၏ လက်အောက်တွင် ရန်သူနှင့်ရင်ဆိုင်မတိုက်ရဘဲ တောပုန်းသက်သက် လုပ်နေရခြင်းကို သည်းမခံနိုင်တော့သဖြင့် ပြောက်ကျားတပ်များဖက်သို့ ကူးပြောင်းဝင်ရောက်လာကြသည်။ ၎င်းတို့နှင့်အတူ တပ်စုလိုက်တပ်စိတ်လိုက် ပါလာကြသည်။ ထိုဖြစ်ရပ်များကြောင့် ချက်နစ်ခေါင်းဆောင်များက ပြောက်ကျားများအပေါ် ရန်သူလိုသဘောထားလာကြသည်။ ကပျက်သပျက်လုပ်ရန် ကြိုးစားလာကြသည်။

ယူဂိုဆလပ်ရှိ ဂျာမန်စစ်ဌာနချုပ်သည် ဆာဗီးယားနယ် အခြေ

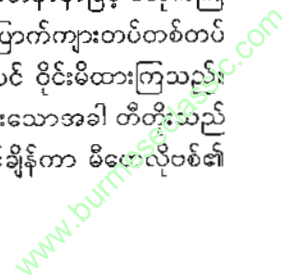
အနေကြောင့် သိက္ခာအကျကြီး ကျနေရပေရာ ထိုနယ်ကို ပြန်ရရေးအတွက် တပ်မကြီးသုံးတပ်ဖြင့် ထိုးစစ်ဆင်လာပြန်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုးဖောက်၍ မရဘဲ တပ်လန်သွားခဲ့ကြသည်။

ရန်သူထိုးစစ်ကာလတွင်း တီတိုးက မီဟေလိုဗစ်နှင့် ဒုတိယအကြိမ်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသည်။ တီတိုးက အချက် ၁၂ချက်ပါရှိသော မူကိုတင်ပြသည်။ မီဟေလိုဗစ်က တီတိုး၏ တင်ပြချက်များမှ လိုရင်းအချက်များဖြစ်သော (၁) ဂျာမန်များကို ချက်နစ်နှင့် ပြောက်ကျားတပ်များ ပူးတွဲစစ်ဌာနချုပ်ဖွင့်၍ လက်တွဲတိုက်ခိုက်ရန်၊ (၂) နယ်မြေအလိုက် ယာယီအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းရန်နှင့် (၃) စေတနာ့ဝန်ထမ်း လက်နက်ကိုင်တပ်သားများ စုဆောင်းရန်ဟူသော အချက်များကို လက်မခံချေ။ သို့ရာတွင် ပြောက်ကျားများက ချက်နစ်များကို လက်နက်များပေးလျှင်မူ ဂျာမန်များကို တိုက်မည်ဟုကတိပြုသည်။ တီတိုးက၎င်းတို့ တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း ရှိငယ် ၅၀၀နှင့် ကျည်ဆံ ၂၅၀၀၀ပေးလိုက်သည်။

ထိုအချိန်တွင် ရန်သူထိုးစစ် ဒုတိယအကြိမ်ဆင်နွှဲလာပြန်လေသည်။ ယခုအကြိမ်တွင်တပ်မကြီးလေးတပ်၊ အမြောက်တပ်၊ သံချပ်ကာကားတပ်များနှင့် စစ်မျက်နှာ ၁၂၅မိုင်ဖွင့်၍ ကျယ်ပြန့်စွာထိုးဖောက်လာသည်။ အသေးစားဗုံးကြဲလေယာဉ် ၅၀ဖြင့်လည်း ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ရန် စီစဉ်ထားသည်။

ထိုသို့သေရေးရှင်ရေးတမျှ အရေးကြီးနေချိန်တွင် တစ်နေ့သ၌ အူဇီချိုမြို့နှင့် တစ်မိုင်နှစ်မိုင်အကွာသို့ ရန်သူတပ်များရောက်ရှိတိုက်ခိုက်နေပြီဟူသော သတင်းရောက်လာသည်။ တီတိုးကိုယ်တိုင်စိတ်လှုပ်ရှားသွားသည်။ ရန်သူဂျာမန်တပ်များသည် ဤမျှမြန်မြန် မည်သို့သောနည်းနှင့်မျှ ရောက်မလာနိုင်ကြောင်း နားလည်ထားသည်။ မည်သို့ဖြစ်သနည်းဟူ၍ စုံစမ်းတော့မှ ရန်သူမှာ ဂျာမန်တပ်များမဟုတ်။ အနီးကပ်သစ္စာဖက်သော ချက်နစ်တပ်များဖြစ်ကြောင်း သိရတော့သည်။ တီတိုးတို့ပေးသော လက်နက်များဖြင့် ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ပြန်တိုက်ခြင်းဖြစ်တော့သည်။

ပြောက်ကျားတပ်များက ချက်နစ်များကို စိတ်နာနာဖြင့် ဖိတိုက်ကြရာ ချက်နစ်တပ်များ ပြိုကွဲဆုတ်ခွာကြရသည်။ ပြောက်ကျားတပ်တစ်တပ်သည် ချက်နစ်ဗိုလ်ချုပ်မီဟေလိုဗစ်၏ ဌာနချုပ်ကိုပင် ဝိုင်းမိထားကြသည်။ အဆုံးသတ်တိုက်ပွဲအတွက် တီတိုးထံ အမိန့်တောင်းသောအခါ တီတိုးသည် နိုင်ငံရေးအရ အကြောင်းကြောင်းကို မျှော်တွေးချင့်ချိန်ကာ မီဟေလိုဗစ်၏

ဌာနချုပ်ကို မတိုက်ရဟူ၍ အမိန့်ထုတ်လိုက်သည်။ ထိုမျှသာမက မိဟေလို ဗစ်နှင့် ဆက်၍ စေ့စပ်ဆွေးနွေးရမည်။ ရန်သူထိုးစစ်ကာလတွင် အချင်းချင်း ပြန်ချနေခြင်းဖြင့် အားကုန်အောင်မလုပ်ရဟူ၍ ညွှန်ကြားခဲ့သည်။

ထိုစဉ်က တီတိုး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို သူ၏ သစ္စာရှိရဲဘော်များကပင် မကျေနပ်ခဲ့ကြ။ နားမလည်နိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် အကြောင်း မှန်မှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။

တီတိုး၏ ပြောက်ကျားများက သစ္စာဖောက်ချက်နစ်ဗိုလ်ချုပ် မိဟေ လိုဗစ်၏ ဌာနချုပ်ကို ဝိုင်းမိထားပြီး တီတိုးထံတယ်လီဖုန်းဖြင့် အမိန့်တောင်း နေချိန်မှာပင် မော်စကိုရေဒီယိုမှ ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် အသံလွှင့်ချက် တစ်ခု ထွက်ပေါ်လာသည်။ ဆာဗီးယားဘာသာဖြင့် အသံလွှင့်ချက်ဖြစ်သည်။

“ဆာဗီးယားနယ်တွင် ဂျာမန်ကျူးကျော်ရေးတပ်များအား တော် လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့များက ခုခံတိုက်ခိုက်လျက်ရှိကြောင်း၊ တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင် ဒရာဇာမိဟေလိုဗစ်က ကွပ်ကဲပြီး အပြင်းအထန်တိုက်ခိုက်နေကြောင်း.. .”

မော်စကိုရေဒီယိုမှ အသံလွှင့်ချက်ကို တီတိုးက ကြားလိုက်ရသည်။ ထိုအချိန်တွင် သူ့အနီး၌ရှိခဲ့သော ရဲဘော်ဒေဒီဂျာက ဤသို့ပြန်ပြော ပြသည်။

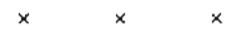
“မော်စကိုအသံလွှင့်ချက်ကို ကြားလိုက်ရတော့ တီတိုးဟာ အံ့အား ကြီးသင့်ပြီး ကြောင်တောင်ကြီးငေးလို့ ရပ်နေတယ်။ တီတိုး ဒီလောက် တုန် လှုပ်သွားတာမျိုး ကျုပ်ဘယ်တုန်းကမှ မတွေ့ခဲ့ဖူးဘူး။ အတော်ကြာမှ တီတိုး ဟာ ခေါင်းကို တွင်တွင်ခါပြီး မဖြစ်နိုင်တာဘဲ.. . မဖြစ်နိုင်တာဘဲလို့ ရေရွတ် နေတော့တယ်။ ကျုပ်ကကြားလိုက်ရတဲ့ အသံလွှင့်ချက်ကို ထပ်ပြီးပြောပြ တယ်။ တီတိုးကခေါင်းကို အတင်းခါပြီး အခန်းထဲမှာ ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လမ်းလျှောက်နေတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာပဲ တယ်လီဖုန်းထပ်မြည်လာပြန်တယ်။ မိဟေလိုဗစ်ဌာနချုပ်ကို ဝိုင်းထားတဲ့ ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့မှ ဘရာဒွန်ယာဆီက တီတိုးရဲ့အကြောင်းပြန်ချက်ကို လှမ်းမေးတာ။ တီတိုးက ဖုန်းကိုကောက် ကိုင်ပြီး အတိုက်အခိုက်ရပ်လိုက်ကြ။ ဒရာဇာဆီကို ဒို့ဆီက ကိုယ်စားလှယ် တစ်ဖွဲ့လွှတ်ပြီး စေ့စပ်ရေးစလုပ်လို့ အမိန့်ပေးလိုက်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ စစ်ဦးစီးတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ရဲဘော်ရီဘာအခန်းထဲဝင်လာတယ်။ တီတိုးက မော်စကိုအသံလွှင့်ချက်အကြောင်းပြောပြပြီး ဒရာဇာမိဟေလိုဗစ်ကို တို့တ တွေ အပြတ်တိုက်လို့မဖြစ်သေးဘူး။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံအနေနဲ့ နိုင်ငံခြားဆက် ဆံရေးပြဿနာတွေရှိလိမ့်မယ်။ ဒို့ရဲ့လုပ်ရပ်ကြောင့် ဆိုဗီယက်ယူနီယံမှာ

ပြဿနာမတက်စေသင့်ဘူးလို့ ရှင်းပြပါတော့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ နောက်တစ်နေ့ မှာပဲ ချက်နစ်တွေနဲ့ စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲ ပြန်လုပ်ကြရပြန်တယ်.. .”

အထက်ပါအတိုင်း ရဲဘော်ဒေဒီဂျာ၏ ပြန်လည်ပြောပြချက်မှာ ထိုစဉ်က တီတိုးသည် အဘယ်မျှစိတ်ထိခိုက်ခံစားခဲ့ရစေကာမူ ခေါင်းဆောင် ကောင်းပီသစ္စာ ထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်စေလေသည်။

ဆိုဗီယက်ယူနီယံသည် အင်္ဂလိပ်အမေရိကန်နှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့၍ ဂျာမန်များကို တိုက်ခိုက်နေ၏။ ထိုအချိန်တွင် မဟာမိတ်တို့က ယူဂိုဆလပ် ရှိ မိဟေလိုဗစ်၏ ချက်နစ်တပ်များကို အားပေးထောက်ပံ့နေ၏။ ထိုသို့သော အင်္ဂလိပ်တို့၏ ‘တော်လှန်ရေးအင်အားစု’ တစ်ခုကို ဆိုဗီယက်ဩဇာခံတီတိုး ၏ ပြောက်ကျားများက အပြတ်ချေမှုန်းလိုက်သည်ဆိုလျှင် ဆိုဗီယက်အနေ ဖြင့် အင်္ဂလိပ်တို့နှင့် မျက်နှာပျက်ရချေတော့မည်။ ဤသို့လျှင် တီတိုးက ချိန်ဆမျှော်တွေး၍ မိဟေလိုဗစ်အား ချေမှုန်းရန် လက်မတင်ကလေးအလို တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုမျှသာမက မိမိက အပေါ်စီးရနေပါလျက် စေ့စပ်ဆွေးနွေးရေးအတွက် စတင်တောင်းဆိုခဲ့ရချေ သေးသည်။

တီတိုး၏ သဘာထားကြီးမှုနှင့် ချုပ်တည်းသည်းခံနိုင်စွမ်းရှိမှုမှာ စံတင်လောက်ပေတော့သည်။

ချက်နစ်များနှင့် အတိုက်အခိုက်ရပ်စဲလိုက်သော်လည်း ဂျာမန်ထိုး စစ်ကြီးကမူ မှန်မှန်ရှေ့သို့ တက်လာနေသည်။ အူဇီချိုမြို့ မြောက်ပိုင်းရှိ ပြောက်ကျားခံစစ်စခန်းလေးခု ပြိုခဲ့ရသည်။ ဂျာမန်လေတပ်ကလည်း နေ့စဉ် ဗုံးမိုးရွာနေသည်။ ပြောက်ကျားများတွင် လေယာဉ်ပစ် အမြောက်များမရှိ၍ လေကြောင်းဒဏ်ကို လိုမ့်ခံနေရသည်။ ဂျာမန်လေယာဉ်များကိုကိုင် ၁၀၀ထိ အောင် ဆင်း၍တိုက်ခိုက်နိုင်ကြသည်။ ပြောက်ကျားများမှာရှိသမျှ ရိုင်ဖယ် သေနတ်များဖြင့်ပင် လေယာဉ်များကို ပစ်ခတ်ခုခံခဲ့ကြရသည်။

အူဇီချိုမြို့သို့ ဒဏ်ရာရ ပြောက်ကျားတပ်သားများ လိုမ့်ဝင်လာ တော့သည်။ ဂျာမန်တပ်များက ပိ၍တိုက်ရင်း နောက်ကပါလာသည်။

ပြောက်ကျားများ ယခုလိုရှုံးလှည့်ကြုံနေချိန်တွင် အူဇီချိုမြို့အနီး လိုဏ်ခေါင်းထဲ၌ထားရှိသော လက်နက်စက်ရုံကြီးပေါက်ကွဲသွားပြန်လေသည်။ ချက်နစ်တစ်ဦးဟူ၍ပင် မှတ်ထင်ရသော ဂျာမန်သူလျှိုတစ်ဦးက ဗုံးထည့်၍

ဖောက်ခွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ လိုဏ်ခေါင်းကြီးအတွင်း ခိုလှုံနေကြသော လူပေါင်း ၂၀၀ ကျော်သေဆုံးခဲ့ကြရသည်။ ၎င်းတို့တွင် အမျိုးသမီး ၉၀နှင့် ကလေးများ ပါ ပါဝင်ခဲ့သည်။ လူမဆန်အောင် ဆိုးယုတ်သောဖောက်ခွဲဖျက်ဆီးမှုပေတည်း။

လက်နက်စက်ရုံ ပေါက်ကွဲသဖြင့် ယမ်းများလွင့်စင်ပြီး မြို့တွင်း သို့တိုင်အောင် ပျံ့နှံ့ပေါက်ကွဲခဲ့ရာ ပြောက်ကျားစစ်ဦးစီးဗဟိုဌာနချုပ်လည်း မီးလောင်ပျက်စီးသွားသည်။ တီတိုးကိုယ်တိုင်၎င်းက ရာရရှိခဲ့လေသည်။

ပြောက်ကျားတပ်များသည် အူဇီချိုမြို့ကို စွန့်ခွာ၍ မိုင် ၂၀ကျော် ကွာဝေးသော လောတီဘောတောင်တန်းသို့ ဆုတ်ခွဲကြရသည်။

လေးရက်အကြာတွင် ဂျာမန်တင့်ကားတပ်ကြီးများသည် အူဇီချို မြို့သို့ မှန်တိုင်းစစ်ဆင်၍ ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ တီတိုးသည် နောက်ဆုံး အချိန်ထိ စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်မှနေ၍ ကွပ်ကဲခွဲခံနေခဲ့သည်။ ဂျာမန်တင့်ကားများ အူဇီချိုမြို့တွင်းသို့ရောက်မလာမီ မိနစ် ၂၀အထိ တီတိုးသည် မြို့တွင်း၌ရှိ နေခဲ့သည်။ တီတိုးသည်နောက်ဆုံးဆုတ်ခွာချိန်တွင် မြို့သိမ်းဂျာမန်ခြေလျင် တပ်များနှင့် အကွာအဝေးမှာ ကိုက် ၁၅၀ခန့်သာရှိတော့သည်။

တီတိုးနှင့်အဖွဲ့သည် ဆုတ်ခွာလာရင်း လမ်းများ၌ မိုင်းများမြှုပ်၍ နောက်မှလိုက်လာသော ရန်သူယန္တရားများကို ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီးခဲ့ကြသည်။

ဤသို့အားဖြင့် တီတိုး၏ ပြောက်ကျားဌာနချုပ်သည် လောတီဘော တောင်ပေါ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ရသည်။ ပထမဆုံးသော လွတ်မြောက်သောနယ် မြေသည် ကိုယ့်တပ်အချင်းချင်း ပြန်နင်းသော ချက်နစ်များ၏ ပယောဂကြောင့် ဂျာမန်ထိုးစစ်ကြီး၏ ဝဏ်ကိုခံလိုက်ရပြီးလက်လွတ်ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။

တော်လှန်ရေးသက်တမ်းမှာ တစ်နှစ်ကြာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ လွတ်မြောက် သောနယ်မြေကို ဆုံးရှုံးခဲ့ရသော်လည်း ပြောက်ကျားအင်အားမှာ တစ်ပြည် လုံးတွင် ရှစ်သောင်းအထိ ရှိလာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ထိုပြောက်ကျားရှစ်သောင်း သည် လောတီဘောတောင်တန်းများဆီမှ တီတိုး၏ အောင်လံအောက်တွင် တညီတညွတ်တည်း စုစည်းမိနေကြပြီဖြစ်ပေသတည်း။

အခန်း(၁၀)

ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးတော်လှန်ရေး

တော်လှန်ရေးတစ်နှစ်တာကာလကို စာရင်းချုပ်လိုက်သောအခါ တီတိုးသည် ပြောက်ကျားရှစ်သောင်းကို ခိုင်မာစွာစည်းရုံးနိုင်ခဲ့ပြီး ယူဂိုဆလပ် ပြည်သူ့ အများစုကြီး၏ အားထားရာခေါင်းဆောင်အဖြစ် ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ကမ္ဘာ့မြင်ကွင်းတွင်ကား တီတိုးသည် မထင်မရှား အညကြ တစ်ယောက်မျှသာဖြစ်နေသေးသည်။

မဟာမိတ် နိုင်ငံကြီးများသည် တီတိုးနာမည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပြောက်ကျားတပ်များအကြောင်းကိုလည်းကောင်း လေသံမျှမဟာဘဲ မှေးမှိန် အောင်ဖန်တီးခဲ့ကြသည်။ မဟာမိတ်နိုင်ငံများမှ သတင်းစာနှင့် ရေဒီယိုများတွင် ပြောက်ကျားလှုပ်ရှားမှုအကြောင်းစိုးစဉ်းမျှမဖော်ပြခဲ့။ သို့ရာတွင် ဒရာဇာ မီဟေလိုဗစ်ကိုကား သူရဲကောင်းကြီးတစ်ဦးဖြစ်အောင် မြှောက်ပင့်ကြော်ငြာ ပေးခဲ့ကြသည်။

ယူဂိုဆလပ် ပြည်ပြေးအစိုးရသည် ဒရာဇာ မီဟေလိုဗစ်နှင့် အဆက်အသွယ်မပြတ်ရှိနေသည်။ ပြောက်ကျားတို့၏ တော်လှန်ရေးတိုက်ပွဲ များအကြောင်းကိုသိလျက်နှင့် တိုက်ပွဲအားလုံးသည် မီဟေလိုဗစ်၏ ချက် နှစ်တပ်များ၏ လုပ်ရပ်ဖြစ်သည်ဟု မျက်နှာပြောင်တိုက်ကာ ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ကြသည်။

ချက်နစ်တပ်များက ဂျာမန်များဆီသို့သေနတ်တစ်ချက်မှ မဖောက်ဘဲ ပြောက်ကျားပေးသော လက်နက်ခဲယမ်းများဖြင့် ပြောက်ကျားများကို

ပြန်တိုက်နေချိန်မှာပင် လန်ဒန်ရှိယူဂိုပြည်ပြေးအစိုးရက မီဟေလိုဗစ်၏ တပ်များသည် ဂျာမန်များကို အသေအလဲခံနေကြောင်းကြေညာခဲ့လေသည်။

ထို့ကြောင့် ဒရာဇာမီဟေလိုဗစ်သည် ယူဂိုဆလပ်ပြည်၏ ပြင်ပတွင် ယုံတမ်းဒဏ္ဍာရီထဲမှ သူ့ရဲကောင်းကြီးတစ်ယောက်ကဲ့သို့ကြီးကျယ်လာတော့သည်။ အမေရိကန် တိုင်းမဂ္ဂဇင်းကဆိုလျှင် ဒရာဇာမီဟေလိုဗစ်သည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းနာမည်ကျော် စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများဖြစ်ကြကုန်သော မက်အာသာ(အမေရိကန်)၊ တီမိုရှင်ကို (ဆိုဗီယက်)၊ ချန်ကေရိုတ်(တရုတ်) တို့နှင့် တန်းတူရည်တူ ထင်ရှားကျော်ကြားသူဖြစ်ကြောင်းဟူ၍ပင် ရေးသားခဲ့လေသည်။

မဟာမိတ် လိပ်ကန်တို့ကသာ မီဟေလိုဗစ်ကို အမွန်းတင်နေကြသည်မဟုတ်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကြီး၌ပင် မီဟေလိုဗစ်သည်သာ သူ့ရဲကောင်းကြီးဖြစ်နေ၏။ ပြောက်ကျားများအကြောင်းကို ဇာတ်မြှုပ်ထား၏။

x x x

မည်သို့ရှိစေ။ တီတိုးကား ဆိုဗီယက်အပေါ်တွင် သံယောဇဉ်ကြီးမားနေဆဲရှိသည်။

ဇလာတီဘောတောင်တန်းသို့ ဆုတ်ခွာအခြေစိုက်ခဲ့ရပြီးနောက် တီတိုးသည် သူ၏ပြောက်ကျားတပ်များတွင် “ပစ္စည်းမဲ့အလုပ်သမားတပ်ဖွဲ့များ”ဟူ၍ တပ်ဖွဲ့သစ်များကို တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းသည်။ အလုပ်သမားလူတန်းစားစစ်စစ်တို့ကို ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုတပ်များသည် အထူးတပ်များဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထိုတပ်ဖွဲ့များ၏အလံတွင် တူတံဇဉ်နှင့် ကြယ်နီအမှတ်အသားများပါရှိသည်။ အထူးတပ်များသည် ပြောက်ကျားတပ်များကဲ့သို့ မိမိတို့သက်ဆိုင်ရာ ဒေသနယ်ပယ်တစ်ခုတွင်း၌သာ လှုပ်ရှားဖို့မလို။ ယူဂိုတစ်ပြည်လုံးမည်သည့် ဒေသမဆိုသွားရောက်တိုက်ခိုက်ရန် တာဝန်ရှိလေသည်။

တီတိုးက သူ၏တပ်များတွက် မော်စကိုမှ လက်နက်ခဲယမ်းနှင့် ဆေးဝါးပစ္စည်းများထောက်ပံ့ရန် ရေဒီယိုကြေးနန်းဖြင့်တောင်းဆိုသည်။ သို့ရာတွင် မော်စကိုက အကြောင်းတစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုးပြကာ အဲကူအည်မပေးရုံမျှမက တီတိုးက အထူးတပ်များဖွဲ့စည်းသည်ကိုပင် အပြစ်တင်ခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်အစိုးရသည် ယူဂိုဆလပ်ပြည်ပြေးအစိုးရနှင့်လည်း ဆက်သွယ်လျက်ရှိသည်။

တစ်ခါတွင် တီတိုးဌာနချုပ်ဖွင့်ထားသော ကျေးရွာမှအိမ်တစ်အိမ်

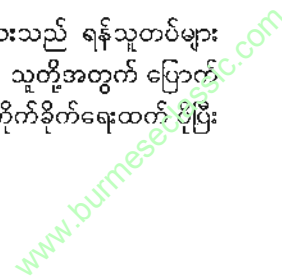
ကို ရန်သူအီတလီတပ်များက ပိုင်းမိခဲ့သည်။ အချိန်မှာ နံနက်စောစောဖြစ်သည်။ တီတိုးသည် နံနက်တိုင်း မုတ်ဆိတ်နှုတ်ခမ်းမွေးပြောင်စင်အောင် ရိတ်လေ့ရှိသည်။ မည်မျှပင် အလုပ်များနေစေကာမူ အချိန်ယူ၍ နေ့စဉ်ရိတ်တတ်သည်။ ထိုနေ့က တီတိုးမုတ်ဆိတ်ရိတ်နေချိန်တွင် ရန်သူများကပိုင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။ ရဲဘော်တစ်ဦးက ပြတင်းပေါက်မှ လှမ်းတွေ့လိုက်၍ အော်ဟစ်သတိပေးချိန်တွင် ကိုက်၂၅၀အတွင်းသို့ရောက်နေပြီဖြစ်သည်။ တီတိုးက ချက်ခြင်းပင် စာရွက်စာတမ်းများနှင့် ရေဒီယိုထရန်စမစ်တာကို အပါယူ၍ဖောက်ထွက်ရန် အမိန့်ပေးသည်။ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း စက်သေနတ်ငယ်တစ်လက်ဖြင့် ပစ်ထွက်ထွက်သည်။ ရန်သူအင်အားမှာ များပြားလွန်း၍ ရင်ဆိုင်တိုက်ပွဲဆင်ရန်မဖြစ်နိုင်တော့ချေ။ ရန်သူတို့က အိမ်ကိုမော်တာနှင့်ထူ၊ စက်သေနတ်ဖြင့်မွေ့သည်။ ရဲဘော်အားလုံးလွတ်ထွက်လာခဲ့သော်လည်း အိမ်ရှင်လယ်သမားကြီး၏ ခွေးမမှာယခင်ညကပင် အမြွှာပူးကလေးမီးဖွားထားသည်ဖြစ်၍ မပြေးနိုင်ဘဲကျန်နေခဲ့သည်။ ရဲဘော်တစ်ယောက်က မပြေးမီ အမြွှာကလေးနှစ်ဦးကို ငွေ့ယူလာခဲ့သည်။ ရန်သူအီတလီစစ်သားများ အိမ်ထဲသို့ရောက်သောအခါ ပြောက်ကျားတစ်ယောက်မျှမတွေ့ရ။ အရေးကြီးသော ပစ္စည်းလည်းတစ်ခုမျှ မတွေ့။ တီတိုး၏ကင်မရာလေးတစ်လုံးကိုသာ ရရှိသွားကြသည်။ တီတိုးစီးသော မြင်းကိုလည်း မြင်းဇောင်း၌တွေ့၍ ယူသွားကြသည်။ အိမ်ကိုလည်း မီးရှို့ပစ်ခဲ့ရာ ကံဆိုးရှာသောမိန်းကလေးမှာ အရှင်လတ်လတ်မီးသင့်ပြီးသေဆုံးသွားရလေသည်။

အမြွှာကလေးနှစ်ဦးကို ပြောက်ကျားရဲဘော်များက ထိုမိန်းကလေး၏ မိသားစုထံပြန်ပို့ပေးခဲ့ကြသည်။ (မိဘဆိုးကလေးငယ်များသည် ယခုအခါ ကြီးပြင်းအရွယ်ရောက်နေကြပြီး ဖခင်နှင့်အတူ နေထိုင်လျက်ရှိကြသည်။)

x x x

၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ဂျာမန်နှင့် အီတလီတပ်များသည် တီတိုး၏ ပြောက်ကျားစခန်းများကို တတိယအကြိမ်ထိုးစစ်ကြီးဆင်လာပြန်လေသည်။

ဤအချိန်တွင် မီဟေလိုဗစ်၏ ချက်နစ်များသည် ရန်သူတပ်များနှင့်အတူ အတိအလင်းတိုက်ခိုက်လာကြတော့သည်။ သူတို့အတွက် ပြောက်ကျားများအား ချေမှုန်းရေးမှာ ရန်သူဂျာမန်များကို တိုက်ခိုက်ရေးထက် ပိုပြီး အရေးကြီးနေသလိုဖြစ်နေလေသည်။

ရန်သူပတ်လည် ဝိုင်းခံနေရသော တီတိုးတို့သည် တစ်နေရာပြီး တစ်နေရာပြောင်း၍ တစ်ဆုတ်တည်းဆုတ်နေရသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဘော့စ် နီးယားနယ်ရှိ လွတ်မြောက်သောဒေသသို့အရောက်ချီတက်ရန် ဆုံးဖြတ်ကြပြီး ဝိုင် ၂၀၀၁ခုနှစ်ကို အခက်အခဲမျိုးစုံကြားမှ ဖြတ်သန်းကာ ချီတက်ကြရသည်။ ဘော့စ်နီးယားနယ်၏ မြို့တော်ဖိုကာမြို့သို့ နှစ်လမျှ ချီတက်ရသည့် အတွင်း ပြောက်ကျားရဲဘော်များသည် ကိုယ်တွင်ဝတ်ထားသော အဝတ်အစားများကို တစ်ကြိမ်မျှမလဲခဲ့ကြရချေ။ ဖိုကာမြို့သို့ ရောက်ခါမှ ရဲဘော်များ ခေတ္တအနားယူနိုင်ကြတော့သည်။

တီတိုးသည် ဖိုကာမြို့ဟိုတယ်တစ်ခု၌ ဌာနချုပ်ဖွင့်လိုက်သည်။ ရေဒီယိုဆက်သွယ်ရေးလည်း တစ်ပြည်လုံးနှင့် ဆက်သွယ်နိုင်ကြပြီဖြစ်သည်။ တစ်ပြည်လုံး နယ်အနှံ့သို့ ပြန့်နေသော ပြောက်ကျားစခန်းများမှ သတင်းလွှာ သတင်းစဉ်များကိုလည်း ရရှိသည်။ ဖိုကာမြို့မှလည်း တစ်ပတ်နှစ်ကြိမ် ထုတ် သတင်းစာကို ပုံမှန်ထုတ်ဝေလျက်ရှိသည်။ မြို့တော်ခန်းမ၌ပင် ကပွဲကြီး ခင်းကျင်းကပြနိုင်သည်အထိ အခြေအနေကောင်းနေသည်။ စာပို့တိုက်လုပ်ငန်းကိုလည်း ပြန်ဖွင့်နိုင်ရာ ပြောက်ကျားများ၏ ငါးထောင့်ကြယ်တံဆိပ်များကို ရိုက်နှိပ်နိုင်ခဲ့သည်။ လွတ်မြောက်သောနယ်မြေအတွင်း တယ်လီဖုန်းတိုက်ရိုက်အဆက်အသွယ်ရရှိသည်။

တီတိုးသည် မော်စကိုရှိ ကမ္ဘာ့ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ်အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဒီမီထရော့နှင့် ဆက်သွယ်ရာတွင် ဝေါ်လ်တာဟူသောအမည်ကို ပြန်သုံးသည်။ ဒီမီထရော့၏ နာမည်ဝှက်မှာ ဒယ်ဒါ(ဖိုးဖိုး)ဟူ၍ဖြစ်သည်။

တီတိုးက ပြောက်ကျားတို့၏ လွတ်မြောက်သော ဒေသအတွင်း အခြေအနေ တိုးတက်နေပုံများကို အစီရင်ခံခဲ့ရာ မော်စကိုက အတော်ပင်ကျေနပ်သွားပုံရသည်။ မော်စကိုမှ အကူအညီပေးတော့မည့် လက္ခဏာများ ပေါ်ပေါက်လာသည်။ အကြံပေးအရာရှိများ စေလွှတ်မည်ဖြစ်၍ လေယာဉ်ဆင်းနိုင်မည့်နေရာများကို ဖော်ပြရန်နှင့် အထိမ်းအမှတ် အချက်ပေးမည့် အစီအစဉ်များကိုပါ လှမ်း၍ မေးမြန်းလေသည်။

တီတိုးသည် မော်စကိုမှ အကြံပေးအရာရှိများ စေလွှတ်မည်ဆိုခြင်းကို ဝမ်းသာသော်လည်း သူ့အနေဖြင့် လောလောဆယ်လိုနေသည်မှာ လူမဟုတ်။ ဆေးဝါးပစ္စည်းနှင့် လက်နက်ခဲယမ်းသာလျှင်ဖြစ်သည်။

တီတိုးက ရေဒီယိုကြေးနန်းဖြင့် အကြိမ်ကြိမ်အကူတောင်းသော်

လည်း “စီစဉ်နေပါသည်။ ကြိုးစားနေပါသည်” စသည့်အဖြေများကိုသာရခဲ့သည်။ မည်သည့်ပစ္စည်းမျှ ရောက်မလာချေ။ တီတိုး၏ ရဲဘော်များမှာ လေယာဉ်ဆင်းရန် စီစဉ်ထားသည့်ကွင်းများတွင် မီးတုတ်တပြင်ပြင်နှင့်စောင့်မျှော်ရသည်သာအဖတ်တင်ခဲ့လေသည်။

x x x

ပြောက်ကျားများသည် မော်စကိုမှ အကူအညီကို မျှော်မောရင်း တစ်ဆောင်းတွင်းလုံးနှင့် နွေဦးပေါက် တစ်ချိန်လုံးကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးကာ တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြရသည်။ ဖိုကာမြို့တစ်ဝိုက် လွတ်မြောက်သော နယ်မြေကို ကာကွယ်နေကြသော ပစ္စည်းမဲ့ အထူးတပ်များမှာ ကျည်ဆံများ ပြတ်လပ်သလောက်ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ရန်သူတပ်များက ပြောက်ကျားတပ်သားများအား “ကျည်ငါးတောင့် ငနဲတွေ”ဟူ၍ သရော်အော်ဟစ်သည်အထိ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ အမှန်မှာလည်း ထိုသဘောပင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ တိုက်ပွဲတစ်ပွဲလျှင် ပြောက်ကျားတပ်သားတစ်ယောက်အတွက် ကျည်ဆံငါးတောင့်သာ ခွဲတမ်းရခဲ့လေသည်။

ထိုမျှအခြေအနေ ဆိုးနေသည့်ကြားမှာပင် ပြောက်ကျားတပ်သားများသည် အင်အားမလျော့သည့်အပြင် တိုးပွားသထက်တိုးပွားလာခဲ့ရာ ၁၉၄၂ ခုနှစ်အတွင်း ပြောက်ကျားအင်အား တစ်သိန်းခွဲအထိရှိလာခဲ့သည်။

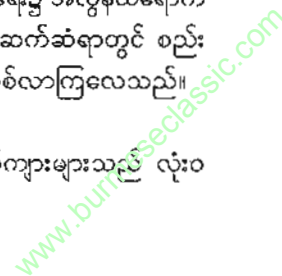
အင်အားတိုးပွားလာသည်နှင့်အမျှ တီတိုးသည် စည်းကမ်းပိုင်း၌ လျော့ရဲမှုမရှိစေရအောင် ကွပ်ကဲခဲ့သည်။ သံမဏိစစ်စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်သူများအား ကြီးလေးသောပြစ်ဒဏ်(သေဒဏ်)စီရင်စေခဲ့သည်။

တစ်ခါသော် ပြောက်ကျားရဲဘော် နှစ်ဦးသည် ငတ်မွတ်လွန်းလှသဖြင့် အဖွားကြီးတစ်ယောက်၏ အိမ်သို့ ဝင်ရောက်ပြီးအစားအစာများကို လုယူကြရာ အဖွားကြီးက ပြောက်ကျားတပ်မှူးထံသို့သွား၍ တိုင်ကြားသည်။ တပ်မှူးများက အမှုကို စစ်ဆေးပြီးနောက် လုယက်သူ ပြောက်ကျားရဲဘော် နှစ်ဦးအား သေဒဏ်စီရင်လိုက်သည်။ ပြောက်ကျားနှစ်ဦးကလည်း အပြစ်ကို ဝန်ခံ၍ ပြစ်ဒဏ်ကို ကျေနပ်စွာ ခံယူသွားကြလေသည်။

ဤသို့သော သာဓကများသည် လူထုစည်းရုံးရေး၌ အလွန်ထိရောက်လှသည်။ ပြောက်ကျားတပ်သားများသည် လူထုနှင့် ဆက်ဆံရာတွင် စည်းစောင့်မှု၊ သစ္စာရှိမှုတို့ကြောင့် လူထုအချစ်တော်များဖြစ်လာကြလေသည်။

x x x

ဒုက္ခသုက္ခများကြားမှပင် တီတိုး၏ ပြောက်ကျားများသည် လုံးဝ

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်ကြီးအဖြစ် တောင်ပေါ်ကျောက်ဂူတစ်ခု၌ ရုံးထိုင်နေစဉ်။ (၁၉၄၂)

နောက်မတွန့်ဘဲ ရန်သူကို ခုခံတွန်းလှန်နေကြသည်။ ယူဂိုပြောက်ကျားများ၏ စွန့်စားခန်းများ၊ ကိုယ်ကျိုးစွန့်လွှတ်မှုများ၊ လူထုအတွက် အနစ်နာခံမှုများမှာ သီးခြားစာအုပ်ကြီးတစ်အုပ်ပင် ရေးဖွဲ့လောက်အောင် များပြားလှသည်။ ဤမျှပြင်းပြသော မျိုးချစ်ပြောက်ကျားများ၏ သတင်းကို မဟာမိတ် နိုင်ငံများသည်လည်းကောင်း၊ ဆိုဗီယက်အစိုးရသည်လည်းကောင်း ကြာရှည်သဖြင့် မသိကျိုးကျွံဖြုတ်ငှာ မတတ်နိုင်တော့ပေ။

အင်္ဂလိပ်အစိုးရသည် ပြောက်ကျားများ၏ လှုပ်ရှားမှုများကို လေ့လာရန် မေဂျာဂျူးဆိုသူနှင့် တပ်ကြပ်သုံးဦးအား စေလွှတ်အကဲခတ်စေခဲ့သည်။ မေဂျာဂျူးက အမှန်တကယ် သူတွေ့ရသည့်အတိုင်း အားရစွာဖြင့် အစီရင်ခံလိုက်သည်။ ထိုနောက်အင်္ဂလိပ်အစိုးရကပင် ကပ္ပတိန်ဒီကင်ဆိုသူ ခေါင်းဆောင်သော စစ်မစ်ရှင်အဖွဲ့ကို စေလွှတ်ပြန်သည်။

ထိုအချိန်တွင် ဂျာမန်ထိုးစစ်တစ်ခု ဆင်နွှဲလာပြန်ရာ ထိုတိုက်ပွဲတွင် တီတိုးကိုယ်တိုင် လက်မောင်း၌ ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။ အင်္ဂလိပ်စစ်မစ်ရှင်အဖွဲ့ဝင် ကပ္ပတိန်ဒီလျှံစတူးဝပ်ကျဆုံးပြီး စစ်မစ်ရှင်ခေါင်းဆောင် ကပ္ပတိန်ဒီကင်လည်း ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။ ဂျာမန်များဖက်၌မူ ကြောက်မက်ဖွယ်အကျအဆုံးများပြားခဲ့သည်။

ရန်သူအပိုင်းခံထားရခြင်းမှ အတင်းဖောက်ထွက်တိုက်ခိုက်ရသော အကြိမ်ပေါင်းမှာ မနည်းတော့ပြီဖြစ်သည်။ ယခုတစ်ကြိမ်မှာမူ အထူး ပြင်းထန်လှသည်။ ပြောက်ကျားတပ်မ အမှတ် (၁)၊ အမှတ် (၂)နှင့် ဗဟိုဌာနချုပ်အဖွဲ့တို့ လွတ်မြောက်ခဲ့ကြသည်။ ဒဏ်ရာရသူများကို သယ်ဆောင်စောင့်ရှောက်လာရသော ပြောက်ကျားတပ်မ အမှတ် (၃)မှာမူ ရန်သူ၏ ဖိအားကို အပြင်းအထန်ခံခဲ့ရသည်။ အဆိုပါ တပ်မကြီးကို မီလို့ဗန်ဂျီးလပ်စ်ကဦးဆောင်၍ သက်စွန့်ဆဲဖျား ဖောက်ထွက်ခဲ့ရလေသည်။ ပြောက်ကျားအများအပြား ကျဆုံးခဲ့ကြသည်။

ရန်သူ ဂျာမန်များအဖို့ တစ်ပြည်လုံးပြန်နံ့နေသော ပြောက်ကျားတပ်များအား လုံးဝ အပြီးအပြတ်ချေမှုန်းရန် ဗလွယ်ဘဲရှိသည်။ တစ်နေရာကို ဝိုင်းလျှင် တစ်နေရာသို့ ဖောက်ထွက်သွားပြီး လွတ်မြောက်သော ဒေသများကို ထူထောင်ခဲ့ကြသည်။ သို့ဖြင့် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံ နယ်ဒေသတွင် ပြောက်ကျားများ၏ လွတ်မြောက်သောနယ်မြေများသည် ပို၍ ကျယ်ပြန့်လာခဲ့သည်။

x x x

တိုက်ပွဲတွင်လက်မောင်း၌ဒဏ်ရာရခဲ့သော မာရှယ်တီတိုးအား တော်လှန်ရေးဆရာဝန်ကြီး ဒေါက်တာအိုင်ရင်ရီဘာနှင့်အတူ။ (၁၉၄၂)

လွတ်မြောက်သော ဒေသများ ပို၍ ကျယ်ပြန့်လာသည်နှင့်အမျှ ပြည်သူလူထုအတွက် စားဝတ်နေရေးကို တာဝန်ယူရသည်မှာလည်း ပို၍ ကြီးလေးလာသည်။ အခြေအနေမှာ အတည်တကျမရှိသေး၍ ပိုဆိုးသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျမန်ထိုးစစ်ကြီးများနှင့် ရင်ဆိုင်ချိန်တွင် မြေအပင်ပြည် သူများ၏ ဒုက္ခမှာ ကြောက်မက်တုန်လှုပ်ဖွယ်ကောင်းလှသည်။ ကျမန်တို့၏ ဝမ်းဗိုက်ရွာခြင်း၊ ကျေးရွာအလိုက် အတင်းဝင်လုယက်သတ်ဖြတ်ခြင်းစသော ဒဏ်ချက်များကို ပြည်သူတို့ ခံစားကြရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ရန်သူထိုးစစ် ဝင်လာလျှင် ရွာအလိုက် ထွက်ပြေးကြရချိန်တွင် ဆောင်းရာသီ အအေးဒဏ် ကြောင့် အတုန်းအရုံး သေကုန်ကြရသည်။ တီတိုး၏ပြောပြချက်များ စာအုပ် ရေးခဲ့သူ ရဲဘော်ဒေဝီဂျာက မြင်ကွင်းတစ်ခုအကြောင်းကို ဤသို့ရေးသားခဲ့ သည်။

“ရန်သူထိုးစစ်ကြောင့် ဆုတ်ခွာနေရတဲ့ အဆိုးဆုံးတစ်ချိန်မှာ စစ် ပြေးဒုက္ခသည်တွေထဲက သားသည် မိခင်တစ်ယောက်ရဲ့ဖြစ်အင်ကို ကျွန် တော်မျက်လုံးထဲက မထွက်တော့ဘူး။ အမျိုးသမီးကလေးဟာ ကလေးသုံး ယောက်နဲ့ သစ်ပင်တစ်ပင်အောက်မှာချည်းနဲ့စွာရပ်နေတယ်။ အချိန်ကညည်း ပိုင်းအချိန်။ ရွာလုံးကျွတ်ပြေးလာကြတဲ့ ဒုက္ခသည်တွေအားလုံး တစ်နေ့လုံး ထမင်းမစားကြရသေးဘူး။ နောက်ကရန်သူက လိုက်လာနေတော့ ရှေ့ခရီး ဆက်ကြရတော့မယ်။ အမျိုးသမီးဟာ လူစုလူဝေးနဲ့အတူ မလိုက်နိုင်ရင် တစ်ညလုံး အအေးဒဏ်ခံရပြီး ကလေးသုံးယောက်နဲ့အတူ သေရတော့မယ်။ ကလေးသုံးယောက်ကိုလဲ မခေါ်နိုင်တော့ဘူး။ အားမရှိတော့ဘူး။ ကလေးနှစ် ယောက်ကို ကျောပိုးပြီး ကလေးတစ်ယောက်ကို လက်ဆွဲပြီးလာခဲ့တာ အခု တော့ ကလေးနှစ်ယောက်ကို ကျောမပိုးနိုင်တော့ဘူး။ တစ်ယောက်ကိုပဲ သယ်နိုင်တော့မယ်။ ဒီတော့ကလေးတစ်ယောက်ကို တစ်ခြားဒုက္ခသည်တွေက ဝိုင်းသယ်ပေးဖို့ သနားစရာလိုက်တောင်းပန်နေရတာပဲ။ ဒါပေမယ့် အားလုံး ဟာ ခြေကုန်လက်ပန်းကျနေကြပြီး ကိုယ့်ကိုကိုယ်တောင် အနိုင်နိုင်သယ်နေကြ ရတယ်။ ဒါကြောင့် အမျိုးသမီးရဲ့ ကလေးကို ဘယ်သူမှ သယ်မပေးနိုင်ကြ ဘူး။ နောက်ဆုံးတော့ အမျိုးသမီးကလေးဟာ မျက်လုံးဝိုင်းကြီးတွေနဲ့ ဆံပင် နက်နက်ကလေးနဲ့ချစ်စရာအငယ်ဆုံးသားကလေးကို သစ်ပင်အောက်မှာ ထားခဲ့ရတော့တယ်။

“သားကလေး ပီတာရေ... မေမေတော့ သားကလေးကို ထားခဲ့

ရတော့မယ်”လို့ တတွတ်တွတ်ပြောရင်း မျက်ရည်တွေကျလာပြီး ရှိုက်ကြီးတင် ငိုနေရှာတော့တယ်။

အဲဒီအချိန်မှာပဲ စစ်ပြေးဒုက္ခသည် လယ်သမားအစုတစ်စု နောက်က ထပ်ရောက်လာတယ်။ ကျွန်တော်က အဲဒီလယ်သမားတွေဆီကိုသွားပြီး အကျိုးအကြောင်းပြောပြ တောင်းပန်တော့ သူတို့တစ်တွေလဲ မတတ်သာတော့ဘဲ ကလေးကို အလှည့်ကျချီးမြှီး ခေါ်သွားကြပါတော့တယ်။

ဖော်ပြပါ အဖြစ်အပျက်ကလေးသည် ကျေးလက်ပြည်သူများက အဆိုးဆုံး ဒုက္ခများကို ရင်ဆိုင်လျက် ပြောက်ကျားများနှင့် လက်တွဲမဖြုတ်လိုက်ပါခဲ့ကြပုံကို ဖော်ပြနေသည်။ ကျေးလက်ပြည်သူများသည် ဂျာမန်တို့၏လက်ထဲတွင်း၌ နှိပ်စက်ညှဉ်းပမ်းခံရမည်ကို မခံတော့ဘဲ ပြောက်ကျားများ ဆုတ်ခွာလျှင် ဆုတ်ခွာချင်း သေတူရှင်မကွာလိုက်ပါခဲ့သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ လျှို့မြောင်ကြီးများထဲတွင် ပုန်းလျှို့သွားလာခဲ့ကြရသည်။ ဂျာမန်စစ်ကြောင်းနှင့် နီးကပ်စွာ ပြေးလွှားနေရချိန်တွင် ညအချိန်၌ ကလေးငိုသံမျှ မထွက်ရအောင် အထူးသတိပြု၍ နေခဲ့ကြရသည်။ တစ်ခါသော် ပြောက်ကျားများနှင့် စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များ ပုန်းခိုနေရာ စခန်းတစ်ခုအနီးမှ ဂျာမန်စစ်ကြောင်း တစ်ကြောင်း ဖြတ်သွားချိန်တွင် လ၊သားကလေးငယ်တစ်ယောက်က နို့ဆာ၍ ငိုတော့မည်ပြုရာ သားသည်မိခင်က ကလေးပါးစပ်ကို နို့နှင့်အပ်၍ ဖိထားလိုက်သည်။ ကလေးမှာ ငိုသံမထွက်နိုင်တော့ပေ။ သို့ရာတွင် ရန်သူတို့ဝေးသွားချိန်၌ ကလေးကို မိခင်နို့မှခွာလိုက်သောအခါ ကလေးမှာ အသက်မရှိတော့ပေ။ ပြောက်ကျားရဲဘော်များနှင့် လူပေါင်းများစွာ၏ အသက်ဘေးကို မိမိရင်သွေးငယ်၏ အသက်နှင့်လဲလိုက်သော အာဇာနည်ယူဂိုဆလပ်ပြည်သူတစ်ဦးပေတည်း။ ဤသို့သော အမည်မသိ အာဇာနည်မိခင်များ၊ အာဇာနည်ပြည်သူသားကောင်များကား အစုံအစေ့မှတ်တမ်းမတင်နိုင်လောက်အောင် များပြားစွာပေါ်ထွန်းခဲ့သည်။

တစ်ခါတွင်လည်း ပြောက်ကျားရဲဘော် အနည်းငယ်နှင့် ဒုက္ခသည်ရွာသူရွာသား တစ်စုသည် ရန်သူစစ်ကြောင်းနှင့် တိုးမိ၍ လမ်းဘေးလျှို့မြောင်ကြီးတစ်ခုတွင်းသို့ ခုန်ဆင်း၍ ပုန်းနေကြရသည်။ ထိုအခါ ရန်သူစစ်သားများက လျှို့ပေါ်မှနေ၍ မိုန်းသွားကြီးများဖြင့် အောက်သို့ထိုးစိုက်ချကြည့်ပြီး အောက်တွင် လူရှိမရှိ သိအောင် လုပ်ကြသည်။ အချို့ မိုန်းသွားများသည် ပြောက်ကျားအချို့၏ လက်ပေါ်သို့လည်းကောင်း၊ ရွာသူရွာသားအချို့၏

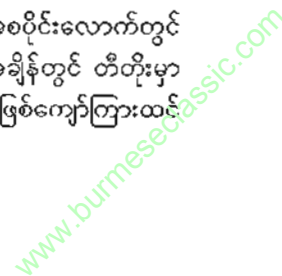
ကျောပြင် လည်ကုပ်စသည်တို့ပေါ်သို့လည်းကောင်း စူးစိုက်ကျရောက်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အသံထွက်မိပါက အားလုံးသေကုန်ကြတော့မည်ဖြစ်၍ မိုန်းဒဏ်ချက်ကို ကျိတ်မှိတ်ပြီး ညည်းသံမျှပင် မထွက်အောင် အံ့ခဲ၍ နေလိုက်ကြလေသည်။ အချို့မှာ မိုန်းချက်ကြောင့် အသက်ပင်ဆုံးခဲ့ကြရသည်။ သို့ရာတွင် အသက်ထွက်သွားသည်အထိ အသံတစ်ချက်မျှ မထွက်အောင်ငြိမ်ခံသွားခဲ့ကြသည်။ ဤအဖြစ်အပျက်ကလေးများသည် ယူဂိုဆလပ်ပြည်သူတို့၏ သမိုင်းတွင် မေ့ပျောက်မရသော၊ သားစဉ်မြေးဆက်ပြောပြ၍ မရိုးနိုင်သော ဇာတ်လမ်းများ ဖြစ်လာလေတော့သည်။

တီတိုး၏ ပြောက်ကျားတော်လှန်ရေးတပ်များ၏ ဂုဏ်သတင်းကို ကြားရှည်သဖြင့် ဖုံးအုပ်ထား၍ မရတော့ချေ။ ရန်သူဂျာမန်တို့၏ ပြင်းထန်လှသော ထိုးစစ်ကြီးများကပင် တီတိုး၏ ပြောက်ကျားများ အဘယ်မျှအင်အားကြီးမားကြောင်းဖော်နေသည်။

ပြောက်ကျားတို့သည် တောပုန်းဒမြသားသာလောက် ရှိနေလျှင် ဂျာမန်တို့က ဤမျှကြီးမားသော ထိုးစစ်ကြီးများဖြင့် တိုက်ခိုက်နေမည်လော။ မဟာမိတ်အင်အားစုများအနက် အင်္ဂလိပ်အစိုးရက ဤသို့တွက်ဆမိလာသည်။ ထို့ကြောင့် ဘရိဂေးဒီးယားအဆင့်ရှိ စစ်အရာရှိကြီးတစ်ယောက်ဦးဆောင်သော စစ်မစ်ရှင်အဖွဲ့ကို ယူဂိုဆလပ်လွတ်မြောက်သောနယ်မြေသို့ ထပ်မံစေလွှတ်လိုက်သည်။

အဆိုပါစစ်မစ်ရှင်သည် လက်တွေ့လေ့လာသောအခါမှ ပြောက်ကျားတို့၏ ထုထည်ကြီးလှသော အင်အားအမှန်ကိုတဖန်တင်သိရှိခဲ့ကြသည်။ ပြောက်ကျားတို့၏ ဦးစီးချုပ် မာရှယ်တီတိုးဆိုသူအား ဂျာမန်အာဇာနည်ပိုင်တို့က အသေရရ အရှင်ရရဆုတော်ငွေ (မတ်ငွေ) တစ်သိန်း ကြေညာထားကြောင်းကိုလည်း ထိုအခါတွင်မှ သိရတော့သည်။ တီတိုး၏ အရှိန်အဝါကိုလည်း ထိုအခါတွင်မှ နားလည်သဘောပေါက်ကြတော့သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချိန်ထိ အင်္ဂလိပ်တို့က စစ်ရေးအရ ထိထိရောက်ရောက်အကူအညီမပေးသေး။

(၁၉၄၄ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းနှင့် ၁၉၄၅ ခုနှစ် အစပိုင်းလောက်တွင် မဟာမိတ်တို့က တီတိုးအား စစ်ကူပေးခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် တီတိုးမှာ မာရှယ်တီတိုးဟူ၍ ပြောက်ကျားသုံးသိန်း၏ ဦးစီးချုပ်အဖြစ်ကျော်ကြားထင်ရှားနေပြီဖြစ်သည်။)

မည်သို့ဆိုစေ၊ ၁၉၄၃ ခုနှစ်သည် တီတိုးတို့အတွက် အခြေအနေ ကောင်းသောနှစ်ဖြစ်သည်။

တစ်တလာ၏ ဂျာမန်ကျူးကျော်တပ်များသည် ဆိုဗီယက်စစ်မျက်နှာ၌ အရေးနိမ့်နေပြီး ဆုတ်ခွာနေကြရသည်။ အာဖရိကတိုက် စစ်မျက်နှာတွင် ဂျာမန်စစ်သူကြီး ရွန်းမဲလ်၏တပ်များသည် မဟာမိတ်တပ်များကို ဆက်၍မခံနိုင်တော့ဘဲ ဆုတ်ခွာခဲ့ရပြီဖြစ်သည်။ ဂျာမနီ၏မဟာမိတ် အီတလီမှာမူ လုံးဝပြိုပျက်စပြုနေပြီဖြစ်သည်။

ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံမှာလည်း စစ်ထောင်း၍ အကျော်ကြီး ကျေးနေလေသည်။ သို့ရာတွင် စစ်ကြီးပြီးတော့မည်ဟူသော မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် စိတ်တက်ကြွနေကြသည်။ အီတလီအာဏာရှင်မူဆိုလီနီပြုတ်ကျခြင်း၊ လူထုက မူဆိုလီနီအား သေဒဏ်စီရင်လိုက်ခြင်း၊ ဆိုဗီယက်တပ်နီတော်က ဂျာမန်တပ်များကို ယူကရိန်းပြည်နယ်မှ မောင်းထုတ်လိုက်ခြင်းစသော သတင်းများမှာ ယူဂိုဆလပ်ပြည်သူများအဖို့ အားဆေးများပင်ဖြစ်တော့သည်။ ပြည်သူများသည် စိတ်အားတက်ကြွလာသည်နှင့်အမျှ ပြောက်ကျားတပ်များနှင့်ပူးပေါင်းလာကြရာ ၁၉၄၃ခုနှစ်ဆောင်းဦးလောက်တွင် ယူဂိုဆလပ်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးပြောက်ကျားတပ်မတော်သည် အင်အားသုံးသိန်းရှိလာပြီဖြစ်ပေသည်။

သူပုန်ကြီးတီတိုး၊ ဖက်ဆစ်ဂျာမန်တို့က အသေရရအခွင့်ရရ ဆုငွေတစ်သိန်းထုတ်ပြန်ကြေငြာခဲ့ပုံ။

“ဆိုဗီယက်၊ ဗြိတိန်နှင့် အမေရိကန်သုံးနိုင်ငံ ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျွန်တော်များ ယူဂိုဆလားဗီးယားပြဿနာလည်းပါဝင်ကောင်းပါဝင်လိမ့်မည်ဟု ယူဆပါ၍ ဆိုဗီယက်အစိုးရထံ ကျွန်တော်များက အောက်ပါအတိုင်း တင်ပြလိုပါသည်။

ယူဂိုဆလားဗီးယား ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးကောင်စီ၊ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်နှင့် ယူဂိုဆလားဗီးယား ပြေငြိမ်းရေးတပ်များက ကျွန်တော်အား အောက်ပါသဘောထားများကို ကြေညာရန် အာဏာလွှဲခဲ့ပါသည်။

(၁) ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံခြားရောက်နေသော ယူဂိုဆလပ်အစိုးရကိုလည်းကောင်း၊ ဘုရင်ကိုလည်းကောင်း အသိအမှတ်မပြုပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့သည် နိုင်ငံ့ရန်သူနှင့် ပူးပေါင်းသူ သစ္စာဖောက်ဒရာဇာမီဟေလိုဗစ်ကို နှစ်နှစ်ကြာမျှ အားပေးထောက်ခံခဲ့သဖြင့် ယူဂိုဆလပ်ပြည်သူများအပေါ် သစ္စာဖောက်သူများဟု မှတ်ယူထားပါသည်။

(၂) ၎င်းတို့အား ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံသို့ ပြန်လာခွင့်မပြုနိုင်ပါ။ ၎င်းတို့ပြန်လာလျှင် ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

(၃) ကျွန်တော်တို့သည် ပြည်သူ့အများစုကြီး၏ ကိုယ်စားပြောဆိုနေခြင်းဖြစ်သည်။ ပြည်သူ့အများစုကြီးသည် အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးကော်မတီများကို အခြေခံ၍ တည်ဆောက်သော ဒီမိုကရေစီသမ္မတနိုင်ငံကို ထူထောင်ရန် ဆန္ဒပြင်းပြနေကြပါသည်။

(၄) ယခုအခါ တရားဝင်အစိုးရဟု လူထုက အသိအမှတ်ပြုထားသည်မှာ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးကောင်စီများက ရှေ့ဆောင်လျက်ရှိသော အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး ကော်မတီများသာဖြစ်ပါသည်။

“ဤကြေညာချက်များအတိုင်းကို ကျွန်တော်များ၏ ဌာနချုပ်နှင့် တွဲဖက်ထားသော ဗြိတိသျှစစ်မစ်ရှင်အဖွဲ့သို့လည်း ပေးပို့မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဗြိတိသျှစစ်တပ်မှ ဝိုင်းရံကြီးက ကျွန်တော်များအား ပြည်ပြေးယူဂိုဆလပ်အစိုးရနှင့် ဘုရင်ကိုထောက်ခံရန် အတင်းအကြပ်ပြုလုပ်မည်မဟုတ်ကြောင်း အကြောင်းကြားထားပြီးဖြစ်ပါသည်။”

တီတိုးသည် အထက်ပါအစီရင်ခံစာကို မော်စကိုမြို့သို့ ပို့ပြီးနောက် ယူဂိုဆလပ်လွတ်မြောက်သောနယ်မြေများ၏ မြို့တော်ဂျေစ်မြို့မှနေ၍ မော်စကိုဆွေးနွေးပွဲ၏ သတင်းများကို တစ်မျှော်မျှော်နှင့် စောင့်နေခဲ့ရသည်။

အခန်း (၁၁)

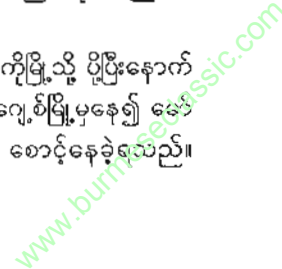
ပြည်သူတို့၏ သေနာပတိ ‘မာဓုယ်’

၁၉၄၃ ခုနှစ် ဆောင်းဦးပေါက်တွင် တီတိုး၏ ပြောက်ကျားတပ်များသည် ယူဂိုဆလားဗီးယားပြည်၏ တစ်ဝက်ခန့်ကို ရန်သူ့လက်မှ လွတ်မြောက်စေခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

လွတ်မြောက်သောနယ်မြေ အခြေခံခိုင်မာသလောက် ရှိလာချိန်တွင် တီတိုးသည် နိုင်ငံ၏ နောင်ရေးအတွက် အစီအစဉ်စတင်ရေးဆွဲရတော့သည်။ အီတလီနိုင်ငံတွင် မူဆိုလီနီကျဆုံးပြီး ဖက်ဆစ်ဦးကျိုးသွားချိန်မှစ၍ ဂျာမန်တို့အထီးကျန်နေပြီဖြစ်ရာ ဟစ်တလာ၏ နာဇီဂျာမနီဘုန်းဘုန်းလဲချိန်မှာလည်း မဝေးတော့ပြီဟု တီတိုးက ထွက်ဆိမိသည်။ ထို့ကြောင့် ဂျာမန်ကျူးကျော်တပ်များကို အပြီးတိုင် မောင်းထုတ်ပြီးချိန်၌ ဘာဆက်လုပ်ကြမလဲဟူသော ပြဿနာကို စဉ်းစားလာရလေသည်။

ရှေးဦးစွာ တီတိုးသည် ပါတီဗဟိုကော်မတီ၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် အာဗိုနေဒါခေါ် အမျိုးသားပါလီမန်ကို ဆင့်ခေါ်စည်းဝေးသည်။ ထိုပါလီမန်တွင် ယူဂိုဆလပ်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး အရေးတော်ပုံ၌ အထူးထင်ရှားခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်များတက်ရောက်ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ အမျိုးသားပါလီမန်က ယူဂိုဆလားဗီးယားပြည်သစ်၏ ယာယီအစိုးရဖွဲ့စည်းရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

၁၉၄၃ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် မော်စကို၌ အင်္ဂလန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အီဒင်၊ အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ကော်ဒယ်ဟားလ်နှင့် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မိုလိုတော့တို့တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးပွဲရှိသည်ဟု ကြားသိရ၍ တီတိုးက မော်စကိုသို့ ကြေးနန်းရိုက်ကာ သတင်းပို့လိုက်သည်။

သို့ရာတွင် မော်စကို ဆွေးနွေးပွဲမှာ ၁၉၄၃ခုနှစ် အောက်တိုဘာ ၁၃ရက်မှ ၃၀ရက်နေ့အထိ ကျင်းပပြီးစီးသွားသော်လည်း ယူဂိုဆလပ်ပြဿနာမှာ အစည်းအဝေး အစီအစဉ်၌ပင် မပါခဲ့ကြောင်းသိရသည်။ တီတိုး၏စာကို ဆိုဝီယက်အစိုးရက လုံးဝဇာတ်မြုပ်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

x x x

တီတိုးသည် မော်စကိုဆွေးနွေးပွဲကို မျှော်လင့်ခဲ့ရသမျှ ပျက်ပြယ် ခဲ့ရပြီးနောက် အမျိုးသားပါတီမန်ကို ကြီးမှူးခေါ်ဆိုကာ နိုဝင်ဘာလ ၂၉ရက် နေ့တွင် အမျိုးသားကော်မတီကြီးကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်လိုက်သည်။ ယင်းကော်မတီသည် ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံ၏ ယာယီအစိုးရပင်ဖြစ်လေသည်။

ထိုပါတီမန်အစည်းအဝေးက ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချမှတ်ခဲ့ရာ (က) လန်ဒန်မြို့ရှိ ပြည်ပြေးအစိုးရအား အာဏာများရပ်သိမ်းခြင်း၊ (ခ) ပီတာ ဘုရင်နှင့်တကွ ၎င်းမင်းဆက်မင်းနွယ်များ ယူဂိုဆလားဗီးယားသို့ ပြန်လာခွင့် မပြုရန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ (ဂ) ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံအား သမ္မတနိုင်ငံ သို့ မဟုတ် ဘုရင့်နိုင်ငံမည်သို့ဖြစ်သင့်သည်ကို စစ်ပြီးမှဆုံးဖြတ်ရန်သတ်မှတ်ခြင်း၊ (ဃ) ယူဂိုဆလားဗီးယားကို ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအဖြစ် အခြေခံပြုရန်ဆုံးဖြတ် ခြင်းတို့ဖြစ်လေသည်။

အဆိုပါ ပါတီမန်ကြီးကပင် တီတိုးအား “မာရှယ်”ဟူသော ဘွဲ့ကို အပ်နှင်းလိုက်သည်။ ထို“မာရှယ်”ဘွဲ့မှာ စစ်ဖက်ဆိုင်ရာ ‘ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး’ ဟူသော အဓိပ္ပါယ်မျှသာမက ပို၍ ကျယ်ဝန်းသော သဘောကိုဆောင်သည်။ “ယူဂိုဆလပ် တော်လှန်သောပြည်သူ့အားလုံးတို့၏ခေါင်းဆောင်သေနာပတိ ချုပ်” ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ညွှန်းလို၍ မာရှယ်ဘွဲ့ကို တရားဝင်အပ် နှင်းခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ပြည်သူများက တီတိုးအား မာရှယ်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုခဲ့ကြသည်မှာမူ ကြာမြင့်လှပြီဖြစ်သည်။ စင်စစ်အားဖြင့် မာရှယ်တီ တိုးဟူသော အမည်မှာ ပြည်သူတို့ကတခဲနက် အပ်နှင်းခဲ့သော အမည်ပေ တည်း။ (တီတိုးသည် မာရှယ်တီတိုးဟူသော အမည်ကို ခံယူခြင်းအတွက် ယနေ့ထက်တိုင် ဂုဏ်ယူလျက်ရှိလေသည်။)

ပါတီမန်ဥက္ကဋ္ဌကြီးအဖြစ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီဝင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၁၉၂၁ခုနှစ်က ယူဂိုဆလားဗီးယားပြည်ဟောင်း၏ ဥပဒေပြုလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ခဲ့သူ ဒေါက်တာ ဒီဗန်ရီဘာအား တင်မြှောက်ကြသည်။ ဒေါက်တာရီ ဘာသည် တော်လှန်ရေးတွင် ကိုယ်တိုင်လည်းပါဝင်ခဲ့သည်။ သားနှစ်ယောက်

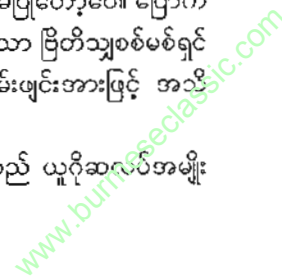
လုံးမှာလည်း တော်လှန်ရေးတာဝန် ထမ်းဆောင်ရင်း ကျဆုံးခဲ့ရသည်။ အဆို ပါ ဆရာဝန်ကြီးသည် တီတိုးအတွက် အထူးကျန်းမာရေးမျိုးလည်းဖြစ်ခဲ့သည်။

မာရှယ်တီတိုးအား အမျိုးသားကော်မတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လည်းကောင်း၊ အမျိုးသားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဖြစ်လည်းကောင်း ရွေး ကောက်တင်မြှောက်သည်။ (တီတိုးတို့သည် ထိုစဉ်က ဆိုဝီယက်ကို ပုံတူနီးပါး အတုခိုးခဲ့ကြသည်ဖြစ်၍ ‘ဝန်ကြီး’ဟူသော အသုံးအနှုန်းကို မသုံးခဲ့ကြသေး။ ထိုခေတ် ဆိုဝီယက်ယူနီယံမှ ပုံစံအတိုင်း အမျိုးသားကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ပြည်သူ့အတိုင်ပင်ခံဟူသောအမည်ကိုသာ ခံယူခဲ့သည်။) ဆလိုဗီးနီးယား နယ်မှ ကက်သလစ်ပါတီခေါင်းဆောင် ဒူဆန်ဆာနက်မှာ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာ၏။ ဘုန်းတော်ကြီး ဖာသာဝလာဒိုဇေစီဇစ်မှာ ယခင်က ဒရာဇာ မိဟေလိုဇစ်၏ တပ်မှူးဟောင်းတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ပြောက်ကျားတပ်သို့ ကူးပြောင်းခဲ့သူဖြစ်၍ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဖြစ်လာ၏။ တီတိုး၏ လက်ရုံးတစ်ဦး ဖြစ်သောကာဒယ်နှင့် နာမည်ကျော်ပုန်းပုဆရာ ဩဂတ်စတင်နစ်တို့မှာ ဒုဥက္ကဋ္ဌများဖြစ်လာကြ၏။

တီတိုးတို့ အမျိုးသားပါတီမန်ကျင်းပနေချိန်သည် အမေရိကန်သမ္မတ ရူစဘဲလ်၊ ဆိုဝီယက်ခေါင်းဆောင်ကြီး စတာလင်နှင့် ဗြိတိန်နန်းရင်းဝန်ကြီး ချာချီတို့ တီဟိရန်ကြီးသုံးကြီးညီလာခံ ကျင်းပနေချိန်ဖြစ်သည်။ ထိုကြီးသုံး ကြီး ညီလာခံတွင် ဝင်ရိုးတန်းဖက်ဆစ်များအား တိုက်ခိုက်ရာ၌ ယူဂိုဆလပ် ပြောက်ကျားများက ရွပ်ရွပ်ချုံ့ချုံ့တော်လှန်ခဲ့ကြပုံကို အသိအမှတ်ပြု၍ စကား ထဲထည့်သွင်းပြောဆိုလာကြသည်။ နှစ်နှစ်ခွဲလုံးလုံး ဦးဆွေးဆံမြေ့ စွန့်စား တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြရသမျှမှာ ထိုအခါတွင်မှ ‘လူရာသွင်း’ခံကြရတော့သည်။ အ မှန်တရားသည် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ချေပြီ။ ကြီးသုံးကြီး တီဟိရန်ညီလာခံက ယူဂိုဆလပ်ပြောက်ကျားများအား မဟာမိတ်စစ်တပ်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြု ကြောင်း ကြေညာခဲ့လေသည်။

တီတိုးသည် ယခုတစ်ကြိမ်၌မူ တီဟိရန်ညီလာခံသို့ ယူဂိုဆလပ် အမျိုးသားညီလာခံအကြောင်း ကြိုတင်သတင်းပို့ခြင်းမပြုတော့ပေ။ ပြောက် ကျားစစ်ဌာနချုပ်သို့ လာရောက်တွဲဖက် လေ့လာနေသော ဗြိတိသျှစစ်မစ်ရှင် ခေါင်းဆောင်ဘရီဂေးဒီးယားမက္ကလင်းကိုသာ အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် အသိ ပေးခဲ့သည်။

တီဟိရန်ဆွေးနွေးပွဲပြီးတော့မှ စတာလင်သည် ယူဂိုဆလပ်အမျိုး

သားပါလီမန်အကြောင်းသတင်းကြားသိရ၍ ဒေါသတကြီးဖြစ်ခဲ့သည်။ မော်စကိုမှ အသံလွှင့်နေသော လွတ်လပ်သော ယူဂိုဆလားဗီးယားရေဒီယိုမှ ပီတာဘုရင်ပြန်မလာရဟူသော အမျိုးသားပါလီမန်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အသံမလွှင့်ရဟုပိတ်ပင်ခဲ့သည်။ ယူဂိုဆလားဗီးယားမှ မော်စကိုတွင် ထားရှိသော ကိုယ်စားလှယ် ဗလားဟိုးဗစ်မှာလည်း သတိပေးခံရသည်။ ၎င်းအသံလွှင့်နေသော လွတ်လပ်သော ယူဂိုဆလားဗီးယား ရေဒီယိုအသံလွှင့်မိန့်ခွန်းများကိုလည်း ဆင်ဆာလုပ်လာလေတော့သည်။ စတာလင်သည် တီတိုးအား အလွန်စိတ်ဆိုးနေသည်ဟု ဆိုသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံက တီတိုးရန်ညီလာခံတွင် သဘောတူ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ယူဂိုဆလပ်ပါလီမန်က နောက်ကြောခါးနှင့်ထိုးလိုက်သလိုဖြစ်နေပြီဟု စတာလင်ကပြောဆိုလေသည်။

သို့ရာတွင် အနောက်အုပ်စုနိုင်ငံများက စတာလင်ထင်သလို ပြဿနာမတက်ဘဲ ရေငုံနေကြတော့မှ စတာလင်သည် ယူဂိုဆလားဗီးယားသို့ စစ်မစ်ရှင်တစ်ခုစေလွှတ်ရန် စီစဉ်သည်။

တီတိုးကလည်း အနောက်မဟာမိတ်နိုင်ငံများသို့ စစ်မစ်ရှင်စေလွှတ်ခဲ့သည်။ ယူဂိုစစ်မစ်ရှင်ပြည်ပသို့ ရောက်မှပင် အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိန်သတင်းစာများသည် ယူဂိုပြည်တွင်းမှ တော်လှန်ရေးအကြောင်းကို အတိအကျသိကြတော့သည်။ ယခင်ကဆိုလျှင် ယူဂိုပြောက်ကျားများအကြောင်းကို အနောက်စာနယ်ဇင်းများက လုံးဝနီးပါးမသိခဲ့ကြရချေ။ ဒရာဇာမိဟေလိုဗစ်ကိုသာ အမွန်းတင်နေခဲ့ကြရလေသည်။ တီတိုးအကြောင်းကိုမူ စိတ်ကူးနှင့်ရမ်း၍သာရေးနေခဲ့ကြရ၏။ ကက်သလစ်သတင်းစာအချို့က တီတိုးဟူသည်မှာ “တတိယ နိုင်ငံတကာ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့ကြီး”၏ အတိုကောက်အခေါ်အဝေါ်ဖြစ်သည်ဟူ၍ရေးခဲ့၏။ အမေရိကန်ပြည်မှ နာမည်ကျော် နယူးယောက်တိုင်းလို သတင်းစာကြီးကပင် အလားတူ မမှန်သတင်းမျိုးကိုကြားဖူးနားဝနှင့်ရေးခဲ့ဖူး၏။ တီတိုးဟူသည်မှာ မိန်းမတစ်ယောက်ဖြစ်သယောင်ယောင်ကောလာဟလထွက်နေသည်ဟု ရေးခဲ့ခြင်းပေတည်း။

x x x

တီတိုးက နိုင်ငံခြားမဟာမိတ်များထံ စစ်မစ်ရှင်စေလွှတ်၍ ယူဂိုဆလပ်တော်လှန်ရေးကို ကမ္ဘာသိအောင် ကြိုးစားခဲ့ခြင်းကြောင့် ဆိုဗီယက်ယူနီယံကလည်း “တပည့်တော်တော့ ဆရာမျက်နှာလှသည်”ဟူသော စကားအတိုင်း ကျေနပ်အားရလာဟန်တူသည်။ တီတိုးက မိလိဗန်ဂိုးလပ်စ်အား

ဆိုဗီယက်သို့စေလွှတ်၍ စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများ အကူအညီရရှိရေးအတွက် တောင်းဆိုခိုင်းခဲ့ရာ ကိုးလပ်စ်၏ ခရီးစဉ်မှာ အောင်မြင်ခဲ့လေသည်။

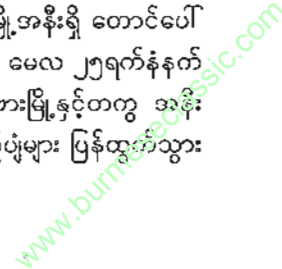
ထိုအချိန်တွင် စတာလင်နှင့် တီတိုးသည်လည်း အပြန်အလှန် ဆုမွန်တောင်းစာသဝဏ်လွှာများကိုပါး၍ ချစ်ကြည်စွာ ဆက်ဆံလျက်ရှိကြလေသည်။

၁၉၄၄ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ဆိုဗီယက်မှ စစ်မစ်ရှင်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ယူဂိုဆလားဗီးယားသို့ လာရောက်လည်ပတ်ခဲ့ရာ တီတိုးနှင့်တကွ ယူဂိုတော်လှန်ရေးသမားများမှာ များစွာအားတက်ဝမ်းမြောက်ကြရလေသည်။

သို့ရာတွင် ထိုအချိန်အထိ ဆိုဗီယက်ယူနီယံသည် တီတိုးတို့အား ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံ၏ ယာယီအစိုးရအဖြစ် အသိအမှတ်မပြုသေး။ အင်္ဂလိပ်အမေရိကန်တို့ကလည်း လန်ဒန်ရှိ ပြည်ပြေးဘုရင်နှင့် အစိုးရကိုသာ အသိအမှတ်ပြု၍ ဆက်သွယ်နေဆဲရှိသည်။ အမေရိကန်ကဆိုလျှင် ထိုအချိန်၌ သခွပ်ပင်က မီးတကျီကျီလုပ်နေဆဲဖြစ်သော ဒရာဇာမိဟေလိုဗစ်၏ ချက်နစ်တပ်များကိုသာ အားပေးထောက်ခံလျက်ရှိသည်။ ဗြိတိသျှနန်းရင်းဝန်ကြီး ဝင်စတန်ချာချီမှာ မာရှယ်တီတိုးနှင့်စာအပေးအယူလုပ်ခြင်း၊ ကိုယ်စားလှယ်လွှတ်၍ လေ့လာဆွေးနွေးခြင်းများပြုလုပ်သည်အထိ စိတ်ဝင်စားမှုပြုလာသော်လည်း အမျိုးသားကော်မတီအား ယူဂိုဆလားဗီးယား၏ တရားဝင်အစိုးရအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း အတိအလင်းငြင်းဆိုနေခဲ့လေသည်။

၁၉၄၄ခုနှစ် ဇွေဦးရာသီသို့ ရောက်ခါနီးအချိန်တွင် ဂျာမန်စစ်ဌာနချုပ်သည် ယူဂိုဆလားဗီးယား၌ စာရင်းရှင်းပွဲလုပ်ရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ သူပုန်အစိုးရခေါင်းဆောင် မာရှယ်တီတိုး၏ ၅၂နှစ်မြောက်မွေးနေ့ (မေလ ၂၅ ရက်)တွင် ဂျာမန်ကြည်းတပ်များ၊ လေထီးတပ်များနှင့် အမြောက်တပ်သံချပ်ကာကားတပ်များသည် မာရှယ်တီတိုး၏ ပြောက်ကျားများ စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်တည်ရှိသော ဘော့စ်နီးယားနယ်အတွင်းရှိ ဒရာဇားမြို့ကို လျှပ်တပြက် ထိုးစစ်ကြီးဆင်နွှဲလာလေသည်။

မယ်ရှယ်တီတိုးမှာ ထိုအချိန်တွင် ဒရာဇားမြို့အနီးရှိ တောင်ပေါ်မှ ဂူတစ်ဂူအနီး အိမ်တစ်ဆောင်၌ နေထိုင်လျက်ရှိ၏။ မေလ ၂၅ရက်နံနက် အရုဏ်တက်ချိန်တွင် ဂျာမန်လေယာဉ်များက ဒရာဇားမြို့နှင့်တကွ အနီးဝန်းကျင် တစ်ခုလုံးကို ဗုံးမိုးရွာသည်။ ဗုံးကြဲလေယာဉ်ပျံများ ပြန်ထွက်သွား

ပြီး တစ်ဆက်တည်းတွင် ယွန်ကာစစ်လေယာဉ်ကြီးများ ရောက်လာကာ ဂျာမန်လေထီးတပ်သားများ ချပေးတော့သည်။ တဖန် ခဲယမ်းမီးကျောက် စက်သေနတ်၊ မော်တာစသည်တို့ပါရှိသည့် ဂလိုက်ဒါစက်မဲ့လေယာဉ်များ ဆက်တိုက် ဆင်းသက်လာပြန်သည်။

ဤသို့အားဖြင့် ဒရာဗားမြို့သည် ဂျာမန်များလက်တွင်းသို့ နာရီပိုင်းအတွင်းကျရောက်သွားသည်။ မာရှယ်တီတိုးကိုယ်တိုင်နှင့် ပြောက်ကျားတပ်သားများ၊ ဗြိတိသျှနှင့် ဆိုဗီယက်စစ်မစ်ရှင်အဖွဲ့ဝင်များသည် ဒရာဗားမြို့ပေါ်တွင် မနေဘဲ အနီးဝန်းကျင်ရွာများတွင် လူစုခွဲ၍နေထိုင်ကြသဖြင့် တိုက်ရိုက်တိုက်ခိုက်ခံရမှုမှ လွတ်ကင်းခဲ့ကြသည်။

ဒရာဗားမြို့ကို သိမ်းပြီးနောက် ဂျာမန်တပ်များသည် သတင်းရထားသည့်အတိုင်း တီတိုးခိုအောင်းနေသော ဂူဆီသို့ချီတက်လာကြသည်။ တီတိုးနှင့် ရဲဘော်ကာဒယ်တို့သည် ဂူအတွင်းရှိ အမိုးပေါက်တစ်ခုသို့ ခဲခဲယဉ်းယဉ်း တက်ရောက်ကာ တောင်တစ်ဖက်ဆီသို့ ထွက်ရောက်လွတ်မြောက်သွားကြသည်။ ဂျာမန်များသည် တီတိုးခိုအောင်းနေသော ဂူတစ်ဖက်ရှိ တောင်ကလပ်သို့ လေထီးတပ်များချခဲမည်ဆိုပါက လွတ်မြောက်တော့မည်မဟုတ်။ မာရှယ်တီတိုးကား သက်တမ်းရှည်ကြာစွာခေါင်းဆောင်ကြီးဖြစ်ရန် ဇာတာပါ၍ပေလောမသိ။ သေတွင်းမှ သီသီကလေးလွတ်ထွက်ခဲ့ရပြန်လေသည်။

ဖော်ပြပါ ဂျာမန်ထိုးစစ်ဒဏ်ကြောင့် ပြောက်ကျားများမှာ အထူးတလည်နစ်နာမှုမရှိခဲ့။ တီတိုးဌာနချုပ်မှာ စာရွက်စာတမ်းများနှင့် ရေဒီယိုထရန်စမစ်တာကိုပင် ပြောက်ကျားများက အချိန်မီသိမ်းဆည်းယူဆောင်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဂျာမန်များသည် မြို့ထဲရှိအပ်ချုပ်ဆိုင်တစ်ဆိုင်၌ တီတိုးအတွက် အပ်နှံထားသော စစ်ဝတ်စုံအသစ်တစ်စုံနှင့် ဖိနပ်ရှည်တစ်ရုံကိုသာ ရရှိသွားကြ၏။ ထိုပစ္စည်းများကို ဂျာမန်များက ဝီယင်နာမြို့သို့ ချက်ချင်းပို့ပြီး ယူဂိုသူပုန်ခေါင်းဆောင် မာရှယ်တီတိုး၏ပစ္စည်းများဟူ၍ ပြပွဲလုပ်ခဲ့သေးသည်ဟူ၏။

ဂျာမန်များသည် အရပ်သားယောက်ျားမိန်းမကလေးသူငယ်အားလုံး တွေ့တွေ့သမျှကို ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ ပစ်သတ်သွားကြ၏။ ထိုကြောင့် မြေဇာပင်လူထုမှာ အနာကြီးနာခဲ့ကြရ၏။

တိုက်ပွဲအတွင်းတွင် မဟာမိတ် အမေရိကန်သတင်းထောက် ပရီဘီစီဗစ်နှင့် အင်္ဂလိပ် သတင်းထောက် ဘားလ်ဘော့ဆိုသူနှစ်ဦးမှာ ဂျာမန်

များ၏ လက်ရဖမ်းမိခံခဲ့ကြရ၏။ ပရီဘီစီဗစ်မှာ ပြောက်ကျားများက ပြန်တိုက်၍ လွတ်မြောက်ခဲ့၏။ ဘားလ်ဘော့မှာမူ သုံးပန်းဖမ်းခေါ်သွားခြင်းခံရ၏။ ဗြိတိသျှနန်းရင်းဝန်ကြီးဝင်စတန်ချာချီ၏သား ရင်းဒေါ့ချာချီ(နောင်အခါနာမည်ကျော် သတင်းထောက်တစ်ဦးဖြစ်လာသူ)မှာ ထိုစဉ်က ဗြိတိသျှဆက်သွယ်ရေးအရာရှိတစ်ဦးအဖြစ် လေထီးဆင်းပြီးရောက်ရှိနေရာ ပြောက်ကျားများနှင့်အတူ ဆုတ်ခွာနိုင်ခဲ့၍ အဖမ်းမခံရဘဲ လွတ်ကင်းခဲ့လေ၏။

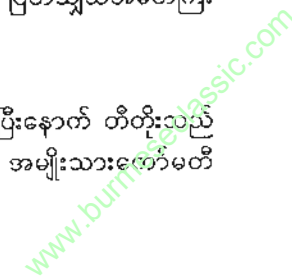
x x x

တီတိုးကား ကံကောင်းရုံမျှမဟုတ်။ စစ်ပရိယာယ်နားလည်၍ ဇွဲသတ္တိနှင့်လည်း အထူးပြည့်စုံသူဖြစ်သောကြောင့် အခက်အခဲအမျိုးမျိုးကို ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တီတိုးနှင့် ပတ်သက်၍ ဂျာမန်အာဏာရှင်ဟစ်တလာ၏ လက်ရုံးတစ်ဦးဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်ဟင်းမလားကပင် “ဇွဲကြီးတယ်ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဥပမာတစ်ခုပြောပြမယ်။ မာရှယ်တီတိုးဆိုတဲ့ လူကိုကြည့်။ သူဟာ ကွန်မြူနစ်လက်ဟောင်းကြီးဖြစ်တယ်။ ဒီ... ဂျိုးဇက်ဘရော့ခ်ဆိုတဲ့လူဟာ ဘာမဆိုစိုက်လိုက်မတ်တတ်လုပ်တတ်တယ်။ သူ့ကို သေနာပတိချုပ်မာရှယ်လို့ခေါ်ကြတာဟာ တကယ်လဲခေါ်ထိုက်ပါပေတယ်။ သူဟာငါတို့ရဲ့ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်နေတာက ပြဿနာဘဲ။ သူ့ကိုတို့ဖမ်းမိရင် တစ်ခါထဲပဲ ကိစ္စတုံးလုပ်ပစ်လိုက်မှအေးမှာပဲ။ မင်းတို့ဒါကို မြဲမြံမှတ်ထား။ သူဟာတို့ရဲ့ရန်သူကြီးပဲ။ ဒါပေမယ့် ငါကတော့ တီတိုးလိုလူမျိုး တစ်ခါလင်လောက်ဂျာမန်မှာရှိစေချင်တယ်။ ဒီလိုလူမျိုးမှ တကယ်ခေါင်းဆောင်။ ရွပ်ရွပ်ချွံချွံလုပ်တယ်။ အသည်းလဲကောင်းတယ်။ ဇွဲလဲကောင်းတယ်။ ဘယ်လောက်ပဲ အခက်အခဲအကျပ်အတည်းရှိနေပေစေ အရှုံးပေးမယ့် လူစားမျိုး မဟုတ်ဘူး... ”ဟူ၍ ပြောကြားခဲ့ရသည်။

ဟင်းမလားသည် ထိုမိန့်ခွန်းကို ၁၉၄၄ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၁ရက်နေ့က ဂျေဂါဟိုဟူသောအရပ်၌ ဂျာမန်တပ်မှူးများ၊ စစ်ရေးနည်းပြဆရာများအား ပြောကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုမိန့်ခွန်းစာမူအချို့ကို ဗြိတိသျှတပ်များရရှိခဲ့ပြီး စစ်အပြီး ၁၉၄၇ခုနှစ်တွင် ဗြိတိသျှသံအမတ်ကြီးက ယူဂိုဆလပ်အစိုးရသို့ ပေးအပ်ခဲ့သည်။

x x x

ဒရာဗားဌာနချုပ်ကို ဂျာမန်ထိုးစစ်ဝင်လာပြီးနောက် တီတိုးသည် တော်လှန်ရေးစစ်ဦးစီးဌာနချုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ အမျိုးသားတော်မတ်

(ယာယီအစိုးရ) ဗဟိုရုံးကိုလည်းကောင်း၊ ဗစ်စ်အမည်ရှိ ကျွန်းပေါ်သို့ ပြောင်းရွှေ့သည်။ ထိုကျွန်းမှာ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံပိုင်ကျွန်းတစ်ကျွန်းဖြစ်သည်။ ပြောက်ကျားတပ်များက ၁၉၄၃ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ထိုကျွန်းကို လွတ်မြောက်စေခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ တီတိုးသည် ဗြိတိသျှဖျက်သင်္ဘောတစ်စင်းဖြင့် ဗစ်စ်သို့ပြောင်းရွှေ့ခဲ့လေသည်။ ဌာနချုပ်ကို ကျွန်းအလယ်ရှိ တောင်တစ်ခု ပေါ်၌ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ တောင်ကုန်းရှိ ဂူအများအပြားမှာ ဌာနချုပ်တပ်မှူးများ နှင့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များအဖို့ ရုံးခန်းများဖြစ်လာကြသည်။ ဂူအဝများတွင် ရွက်ထည်တဲများထိုး၍ အိပ်ကြရသည်။

ဗစ်စ်မှာတော်လှန်ရေး၏ ဘူမိနက်သန်ဖြစ်လာသည်။ မက်ဆီဒိုး နီးယား၊ ဝေါဗီဒိုးနား၊ ဆလိုဗီဒိုးနီးယားနယ်အနံ့မှ ပြောက်ကျားတပ်မှူးများ နေ့စဉ်လာရောက်ကြသည်။ အင်္ဂလိပ်၊ အမေရိကန်နှင့် ဆိုဗီယက်လေယာဉ် များသည် ဝေါဗီဒိုးနားနယ်ထဲရှိ ကွင်းပြင်များသို့ဆင်းသက်၍ ထိုမှတစ်ဆင့် ဗစ်စ်သို့ လွယ်လင့်တကူလာရောက်နိုင်ကြလေသည်။ အထူးသဖြင့် တစ်ပြည် လုံးရှိပြောက်ကျားစခန်းများနှင့် ဗစ်စ်မှရေဒီယိုကြေးနန်း အဆက်အသွယ်ပြု လုပ်နိုင်ခြင်းမှာ အကျိုးအရှိဆုံးဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ဗစ်စ်ကျွန်းကို ယခင်တစ်ကြိမ်လို ဂျာမန်များကလေကြောင်းမှ လျှပ်တပြက်ထိုးစစ်ဆင်လာလိမ့်ဦးမည်ဟုမှန်းဆ၍ မဟာမိတ်ဗြိတိသျှကွန် မင်ဒိုတပ်တစ်တပ်သည် လေယာဉ်ပစ်သံချပ်ကာအမြောက်များဖြင့် လာ ရောက်စခန်းချပေးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ရန်သူထိုးစစ်မဝင်လာခဲ့ချေ။ (စစ်အ ပြီးတွင် ဂျာမန်စစ်ဌာနချုပ်မှ သိမ်းဆည်းရမိသော စာရွက်စာတမ်းများအရ ဗစ်စ်ကျွန်းကို ဂျာမန်တို့လေကြောင်းထိုးစစ်ဆင်ရန် စီစဉ်ခဲ့သေးကြောင်းသိ ရသည်။ သို့ရာတွင် ၂၀ ဇွန် ၁၉၄၄ တွင် ဟစ်တလာအား လုပ်ကြံရန် ကြံစည်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းကြောင့် အစီအစဉ်များပျက်ခဲ့ရသည်ဆို၏။)

မာရှယ်တီတိုးသည် ဗစ်စ်ကျွန်းတွင် အခြေစိုက်နေချိန်၌ စစ်ရေး အရ တာဝန်မကြီးလှသော်လည်း နိုင်ငံရေးတာဝန်များပို၍ ကြီးလေးလာခဲ့ သည်။ အမျိုးသားကော်မတီအား တရားဝင်ယူဂိုဆလပ်အစိုးရအဖြစ် မဟာ မိတ်များက အသိအမှတ်ပြုရန် ကြိုးစားနေရသည်မှာ မလွယ်လှချေ။ တစ် ချိန်တည်းမှာပင် ပြည်ပြေးဘုရင့်အစိုးရကလည်း ဘိုဒီဒီပူးရစ်ဆိုသူက ဝန် ကြီးချုပ်၊ ဒရာဇာမိဟေလိုဗစ်က စစ်ဝန်ကြီးအဖြစ် ရာထူးများခွဲဝေကာ အိ ဂျစ်ပြည် ကိုင်ရိုမြို့၌ အခြေစိုက်လျက်ရှိနေသည်။

မဟာမိတ်နိုင်ငံများအနက် ယူဂိုဆလပ်ဘုရင့်အစိုးရနှင့် တိုက်ရိုက် ပတ်သက်နေသော ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ကြားဝင်စေ့စပ်ရန်ကြိုးစားခဲ့၏။ ပြည်ပြေးပီတာဘုရင်နှင့် ဝန်ကြီးချုပ်ပူးရစ်တို့ကို လန်ဒန်သို့ဖိတ်ခေါ်၍ ဘုရင့်အစိုးရအဖွဲ့ကိုပြုပြင်ဖွဲ့စည်းစေခဲ့သည်။ ဗြိတိသျှနန်းရင်းဝန်ကြီး ချာချီ သည် မိဟေလိုဗစ်အား လုံးဝအဆက်အသွယ်ဖြတ်ရန်ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဘုရင့်အစိုးရသစ်တွင် မိဟေလိုဗစ်မပါတော့ချေ။ ဝန်ကြီးချုပ်သစ် အဖြစ် ဒေါက်တာအိုဗင်ဆူဗာဆစ်ဆိုသူအား ခန့်အပ်လိုက်သည်။

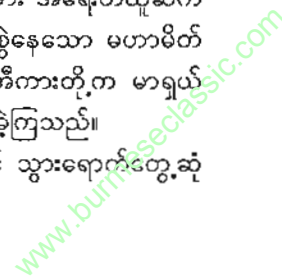
ချာချီ၏စေ့စပ်ပေးမှုအရ ပီတာဘုရင်၏ ဝန်ကြီးချုပ်သစ်ဒေါက်တာ ဆူဗာဆစ်သည် ၁၉၄၄ခုနှစ် ဇွန်လထဲတွင် တီတိုး၏ဌာနချုပ်တည်ရာ ဗစ်စ် ကျွန်းသို့ လာရောက်ဆွေးနွေးခဲ့ရသည်။ ထိုဆွေးနွေးပွဲတွင် တီတိုးတို့ဖက်က ရာနှုန်းပြည့် အမြတ်ထွက်ခဲ့သည်။

ပီတာဘုရင်သည်လည်းကောင်း၊ ၎င်း၏အစိုးရအဖွဲ့သည် လည်း ကောင်း လက်ရှိအနေအထားတွင် နောက်လိုက်နောက်ပါမရှိ။ အုပ်ချုပ်ရေး နယ်မြေမရှိ။ လက်နက်ကိုင် စစ်တပ်မရှိ။ တီတိုးတွင် ထိုအရာများအားလုံး ပြည့်စုံနေသည်။ ဤအခြေအနေကို ဒေါက်တာဆူဗာဆစ် နားလည် လက်ခံ အောင် တီတိုးနှင့် သူ၏ရဲဘော်များက ထောက်ပြခဲ့ကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဒေါက်တာဆူဗာဆစ်သည် အမျိုးသားကော်မတီအား ယူဂိုဆလားဗီးယား ပြည်၏အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာကို လက်ကိုင်ပြုထားသည့် အဖွဲ့အစည်းဟူ၍ လည်းကောင်း၊ တီတိုးခေါင်းဆောင်သော အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော်ကို တစ်ပြည်လုံးအတွက် စစ်တပ်ဟူ၍လည်းကောင်း အသိအမှတ် ပြုကြောင်း လက်မှတ်ရေးထိုးသွားခဲ့ရလေ၏။

တီတိုးတို့ဖက်ကမူ စစ်အတွင်းကာလတွင် ဘုရင်အား နန်းပြန်တင် ရေးမတင်ရေးကိစ္စကို မစဉ်းစားသေးဘဲ စစ်ပြီးမှသာထိုကိစ္စကို ဆုံးဖြတ်မည် ဖြစ်ကြောင်း သဘောတူလက်မှတ်ရေးထိုးလိုက်၏။

နိုင်ငံရေးအရ တီတိုးက အပေါ်စီးရလာသောအခါ မဟာမိတ်စစ် တပ်များမှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများကလည်း မာရှယ်တီတိုးအား အရေးတယူဆက် ဆံလာကြသည်။ အီတလီနိုင်ငံကို သိမ်းပိုက်ပြီးတပ်စွဲနေသော မဟာမိတ် စစ်တပ်များမှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝီလ်ဆင်၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအီကားတို့က မာရှယ် တီတိုးအား လူ့ကိုယ်တိုင်တွေ့ဖူးလို၍ ဖိတ်ခေါ် ဧည့်ခံခဲ့ကြသည်။

အဆိုပါ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများနှင့် ရောမမြို့တွင် သွားရောက်တွေ့ဆုံ

ပြီးနောက် အပြန်ခရီး၌ နေပယ်မြို့သို့အရောက်တွင် ဗြိတိသျှနန်းရင်းဝန်ကြီး ချာချီနှင့် တီတိုးတွေ့ဆုံရလေသည်။

ချာချီသည် တီတိုးအား တွေ့တွေ့ချင်း သဘောကျသွားသည်။ တီတိုးသည် တကယ်ပြောင့်မတ် ရဲရင့်သူဖြစ်ကြောင်း အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။ တီတိုး၏ ပွင့်လင်းရိုးသားသော အပြောအဆိုများကိုလည်း ချာချီအထူးနှစ်သက်ခဲ့သည်။ ချာချီက ယူဂိုဆလားဗီးယားတော်လှန်ရေးကို စိတ်ဝင်စား၍ ကိုယ်တိုင်လေထီးဆင်းပြီး လာရောက်လေ့လာလိုသော်လည်း အသက်ကြီးနေပြီဖြစ်၍ မတတ်နိုင်တော့သည်ကို ဝမ်းနည်းစကားပြောသည်။ ချာချီ၏ မျက်လုံးအိမ်၌ မျက်ရည်များပင် လည်နေသည်ဟုဆိုသည်။ တီတိုးက မစွတာ ချာချီကိုယ်တိုင် မလာနိုင်သော်လည်း သားချာချီအား စေလွှတ်ခဲ့သည်ကိုပင် ကျေနပ်ပါပြီဟူ၍ ပြောလိုက်ရာ ချာချီအဖို့ စိတ်ဖြေစရာရသွားလေသည်။

တီတိုးသည် စိတ်ကြမ်းကိုယ်ကြမ်း ပြောက်ကျားတပ်မှူး တစ်ယောက် မျှသာမဟုတ်။ နိုင်ငံရေးရာ၌လည်း ပါးနပ်လိမ္မာသူဖြစ်ကြောင်း ချာချီကနားလည်ခဲ့သည်။ ပီတာဘုရင်နှင့် တီတိုးအားဆုံးပေးရန် ချာချီကအကြိမ်ကြိမ် စကားသွင်းသော်လည်း တီတိုးက ယဉ်ကျေးစွာဖြင့် ငြင်းပယ်နိုင်ခဲ့၏။ ချာချီသည် ပီတာဘုရင်နှင့် တွေ့ဆုံပေးရေးကိစ္စကို လက်မြောက်လိုက်ရလေသည်။

တီတိုးနှင့် ချာချီဆွေးနွေးကြရာတွင် ပီတာဘုရင်၏ ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါက်တာဆူဗာဆစ်လည်း ရံဖန်ရံခါပါဝင်သည်။ ဆွေးနွေးပွဲများအပြီးတွင် ချာချီက မှတ်တမ်းတင် ဓာတ်ပုံရိုက်ရန်ပြောရာ တီတိုးကသဘောတူသည်။ ဓာတ်ပုံအရိုက်ခံသောအခါ ချာချီကတီတိုးအား သူ၏လက်ယာဘက်၊ ဒေါက်တာဆူဗာဆစ်အား လက်ဝဲဖက်၌ထားသည်။ တီတိုးက ချက်ခြင်းပင်သတိပေး၏။

“နန်းရင်းဝန်ကြီးခင်ဗျား။ မှားနေပြီထင်တယ်။ ဒီဓာတ်ပုံကို နန်းရင်းဝန်ရဲ့ အစိုးရကမြင်သွားရင် စိတ်ဆိုးကြလိမ့်မယ်။ ပီတာဘုရင်ရဲ့ဝန်ကြီးချုပ်က လက်ဝဲဘက်မှာ ဖြစ်နေပါလား။”

ချာချီက အူလိုက်သဲလိုက်ရယ်မော၍ လက်ဝဲလက်ယာနေရာပြန်ပြောင်း၍ ဓာတ်ပုံအရိုက်ခံခဲ့ရသည်။ မာရှယ်တီတိုးကား နိုင်ငံရေးကို အသေးအဖွဲ့ကအစ နားလည်သူပါကလားဟူ၍ သဘောပေါက်ခဲ့ရလေသည်။

× × ×

တီတိုးနိုင်ငံခြားခရီးထွက်နေချိန်တွင် တော်လှန်ရေးပြောက်ကျား

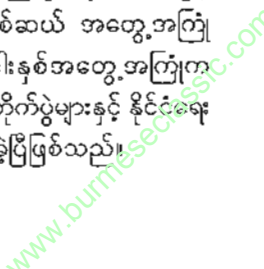
တပ်များသည် ဆာဗီးယားနယ်ကို အပြီးတိုင် ထိုးစစ်ကြီးဆင်နေသည်။ ဆာဗီးယားနယ်ထဲရှိ ဂျာမန်၊ ဘူလ်ဂေးရီးယားကျူးကျော်တပ်များအပြင် သစ္စာဖောက်ချက်နစ်တပ်များကိုပါ ချေမှုန်းလျက်ရှိသည်။ အောင်ပွဲများဆက်တိုက်ရရှိနေသည်။

တီတိုး ဗစ်စ်ကျွန်းသို့ ပြန်ရောက်ချိန်တွင် ဆိုဗီယက်တပ်နီတော်သည် ဂျာမန်ကျူးကျော်တပ်များကို မောင်းထုတ်ရင်းပိ၍တိုက်ရာ ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံသို့ပင် ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ ယူဂိုဆလားဗီးယားသို့ ဆိုဗီယက်တပ်နီတော်ရောက်လာရန် မဝေးတော့ပြီဖြစ်သည်။

၁၉၄၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် တီတိုးသည် ဆိုဗီယက်ယူနီယံသို့ ခရီးထွက်ခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်တပ်နီတော်နှင့် ယူဂိုဆလပ်တော်လှန်ရေးပြောက်ကျားတပ်များ ပူးတွဲစစ်ဆင်ရေးအစီအစဉ်များကို ညှိနှိုင်းရန်အတွက် ဖြစ်သည်။

တီတိုးသည် ကမ္ဘာ့ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ် (ကိုမင်တန်)တွင် ၁၉၃၈-၃၉ခုနှစ်အတွင်း အမှုထမ်းခဲ့ပြီးကတည်းက ဆိုဗီယက်သို့ တစ်ကြိမ်မျှပြန်မရောက်ခဲ့။ ယခုငါးနှစ်ကြာပြီးနောက် ပထမဆုံးအကြိမ်ပြန်ရောက်လာရချေပြီ။ ယခုအကြိမ်တွင် ကိုမင်တန်မရှိတော့ပြီ။ ကိုမင်တန်ကို ၁၉၄၃ခုနှစ်တွင် စတာလင်က ဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီဖြစ်၏။ (အင်္ဂလိပ်အမေရိကန် မဟာမိတ်များနှင့် ဆက်ဆံရေးတွင် ကမ္ဘာ့ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ်ကြီးကို ဆိုဗီယက်က လက်ကိုင်ထားနေခြင်းကြောင့် အထင်အမြင်လွဲမှားစရာဖြစ်နေ၍ ဖျက်သိမ်းခဲ့ခြင်းဖြစ်၏)။ ထို့ကြောင့် တီတိုးသည် ယခုအခါ ကိုမင်တန်ဩဇာခံယူယူဂိုဆလပ်မြေအောက်ကွန်မြူနစ်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးအဖြစ် ပတ်စ်ပို့အတု၊ နာမည်အတုများဖြင့် တထိတ်တလန့်လာရောက်ရခြင်းမဟုတ်။ ယူဂိုဆလပ်မျိုးချစ်ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးနှင့် ပြည်သူ့ပြောက်ကျားများ၏ အာဏာပိုင်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး ‘မာရှယ်တီတိုး’အဖြစ်လာရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ပြီးခဲ့သော ငါးနှစ်ကာလအတွင်း ဂျိုးဇက်ဘရော့ဇ်၏ ဘဝသည် အကြီးအကျယ်ပြောင်းလဲခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ မြေအောက်စည်းရုံးရေးသမား ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင် ဂျိုးဇက်ဘရော့ဇ်၏ နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ် အတွေ့အကြုံထက် တော်လှန်သောပြည်သူ့ခေါင်းဆောင်ဘဝ ငါးနှစ်အတွေ့အကြုံက အဆပေါင်းများစွာ ခက်မာပြင်းထန်လှသည်။ စစ်ရေးတိုက်ပွဲများနှင့် နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲများက မာရှယ်တီတိုးအား မှတ်ကျောက်တင်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

ဤသို့လျှင်မှတ်ကျောက်အတင်ခံပြီးဖြစ်သော မာရှယ်တီတိုးသည်
“မဟာလူသားကြီး”ဟူ၍ ခေါ်ဆိုရသည်အထိ သတင်းကြီးနေသော ဆိုဗီယက်
ခေါင်းဆောင်ကြီး စတာလင်နှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ဆုံရပေတော့မည်။ အဆိုပါ
‘မဟာစတာလင်’သည် မာရှယ်တီတိုး၏ အနာဂတ်နိုင်ငံရေးဘဝတစ်ခုလုံးကို
ပြောင်းလဲသွားစေမည့် တွန်းအားကြီးတစ်ခုဖြစ်ကြောင်းကို ထိုစဉ်ကကြို
တင်မှန်းဆနိုင်ကြမည်မဟုတ်။

အခန်း(၁၂)

အောင်ပွဲနှင့် ပြည်သူ့အာဏာ

“အဲဒီအချိန်ဟာ ကျွန်တော့်ဘဝမှာ စတာလင်နဲ့ ပထမဆုံး တွေ့ဆုံစကား
ပြောဖူးခြင်းပါပဲ။ ဟိုအရင်တုန်းက ကျွန်တော်ဟာစတာလင်ကို ခပ်လှမ်း
လှမ်းကပဲ မြင်ဖူးခဲ့တယ်။ ကိုမင်တန်သတ္တမအကြိမ်မြောက် ကွန်ဂရက်
ကျင်းပတုန်းက တစ်ကြိမ်တွေ့ခဲ့ဖူးတာပါ။ ဒါပေမယ့် အဝေးကပဲ လှမ်းကြည့်
ခဲ့ရတယ်။ အခုမှ လူချင်းတွေ့ဆုံဆိုင်ဆိုင်တွေ့ရတော့တာပါပဲ။ စတာလင်
ဟာ ဓာတ်ပုံထဲမှာထက်ပိုပြီး ပုသလိုထင်ရတယ်။ သူ့ကိုမြင်မြင်ချင်း သူဟာ
တကယ်ကို ခွန်အားအပြည့်ရှိသူတစ်ယောက်ပဲဆိုတာ ကျွန်တော်နား လည်
လိုက်ပါတယ်။ နည်းနည်းတော့ နွမ်းနယ်နေဟန်ပေါ်နေတယ်။ ဒါပေမယ့်
သူဟာကိုယ်ရောစိတ်ပါ ကြံ့ခိုင်သူဖြစ်ပါတယ်။”

“ကျွန်တော်မော်စကိုမှာ ရှိနေတုန်း ဝင်စတန်ချာချီတည်းခိုသွားတဲ့
ဧည့်ဂေဟာမှာပဲ ကျွန်တော့်ကို နေရာချထားပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ စတာ
လင်နဲ့အကြိမ်ပေါင်းများစွာ တွေ့ဆုံခဲ့ရတယ်။ နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ်လောက်က
ကရင်မလင်နန်းတော်မှာ၊ နောက်နှစ်ကြိမ်က စတာလင်ရဲ့နေအိမ်မှာ ဖြစ်
ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ညစာအတူစားရင်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြတယ်။”

“ဆွေးနွေးပွဲရဲ့ အဓိကအကြောင်းကတော့ ဆိုဗီယက်တပ်နီတော်နဲ့
ယူဂိုဆလပ်ပြောက်ကျားတပ်များ ပူးတွဲစစ်ဆင်ရေးကိစ္စပါပဲ။ ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့
သိမ်းတိုက်ပွဲမှာ ဆိုဗီယက်တပ်ကားတပ်တွေက အကူအညီပေးဖို့ ကျွန်တော်
က ဟောင်းဆိုတယ်။ တင့်ကားတပ်မ တစ်တပ်လောက်ကူညီဖို့ ကျွန်တော်က
ပြောတဲ့အခါ စတာလင်က ဝေါ်လ်တာ . . တင့်ကားတပ်မတစ်ခုမဟုတ်ဘူး။

တင့်ကားတပ်ရှိသမျှအားလုံး ပုံအောငြိုးကူမယ်လို့ ကတိပေးတယ်။ စတာလင်ဟာ ကိုမင်တန်မှာ ကျွန်တော်တာဝန်ယူခဲ့တုန်းက သုံးခဲ့တဲ့ ဝေါ်လ်တာဆိုတဲ့ နာမည်နဲ့ပဲ ကျွန်တော်ကို စကားပြောလေ့ရှိတယ်။”

“နောက်တစ်ချက်က ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့ကို လွတ်မြောက်စေပြီးရင် ဆိုဗီယက်တင့်ကားတပ်တွေကို ပြန်ရုပ်သိမ်းပေးဖို့လဲ ကျွန်တော်က တစ်ဆက်တည်းတောင်းဆိုခဲ့တယ်။ သဘောတူညီချက်တွေကို လက်မှတ်ရေးထိုးကြပြီး ၁၉၄၄ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၈ရက်နေ့မှာ ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့တယ်။”

(တီတိုး၏ပြောပြချက်များ . . . စာမျက်နှာ ၂၃၁-၂၃၂)

စတာလင်နှင့် ပထမဆုံးအကြိမ်တွေ့ဆုံခဲ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မာရှယ်တီတိုးက အထက်ပါအတိုင်း ပြန်လည်ပြောကြားခဲ့သည်။ တီတိုးသည် စတာလင်အား နှစ်ပေါင်းများစွာ ‘ငယ်ကြောက်’သဖွယ်လေးစားကြည်ညိုခဲ့သူဖြစ်သည်။ ထိုခေတ်က အခြားအခြားသောကွန်မြူနစ်ပါတီဝင် ခေါင်းဆောင်များနည်းတူပင် စတာလင်အား ‘ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်’ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် လက်တွေ့ဘဝပေးအသိက ရင်ထဲအောင့်စရာများဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရသော အခါ နောက်ဆုံးတွင် တီတိုးသည် စတာလင်အား ပထမဆုံးအကြိမ်အာခံသူဖြစ်လာခဲ့ရလေသည်။

စတာလင်နှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် တီတိုးသည် ယခင်နှစ်များက မိမိကိုးကြား အဖုအထစ်များရှိခဲ့သည်ကို သတိရ၍စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်မိခဲ့သေးသည်။ ၁၉၄၂-၄၃ခုနှစ်တွင် တီတိုးက ယူဂိုဆလပ်ပြောက်ကျားများအတွက် သေရေးရှင်ရေးတမျှ လက်နက်ခဲယမ်းများလိုအပ်နေ၍ မော်စကိုသို့ ရေဒီယိုကြေးနန်းအကြိမ်ကြိမ်ဆက်သွယ်၍ အကူအညီတောင်းခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် သေနတ်တစ်လက်၊ ကျည်ဆံတစ်တောင့်မျှ ရောက်မလာခဲ့။ ထို့ကြောင့် နောက်ဆုံးတစ်ကြိမ်တွင် တီတိုးက “ကျုပ်တို့ကို မကူညီရင်နေပါ။ ကပျက်ယပျက်တော့ မလုပ်ပါနဲ့”ဟူသော ကြေးနန်းကိုပို့ခဲ့လေတော့သည်။ ထိုကြေးနန်းကို ဖတ်ရပြီးနောက် စတာလင်သည် ဆွေ့ဆွေ့ခုန်မျှ ဒေါပွဲခဲ့သည်ဟု ကိုမင်တန်အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဒီမီထရော့ကတီတိုးအား ပြန်ပြောပြ၏။

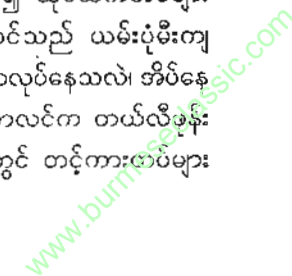
စတာလင်သည် တီတိုးနှင့် ကိုယ်တိုင်တွေ့ရသောအခါ ပို၍ပင် အောင့်သက်သက်ဖြစ်စရာများကြုံရလေသည်။ တီတိုးက ဆိုဗီယက်တပ်နီတော်အား စစ်ကူအနေဖြင့်သာ တောင်းဆိုခဲ့၏။ ဆိုဗီယက်တပ်နီတော်အား ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် လာရောက်ကယ်တင်ပါဟူ၍

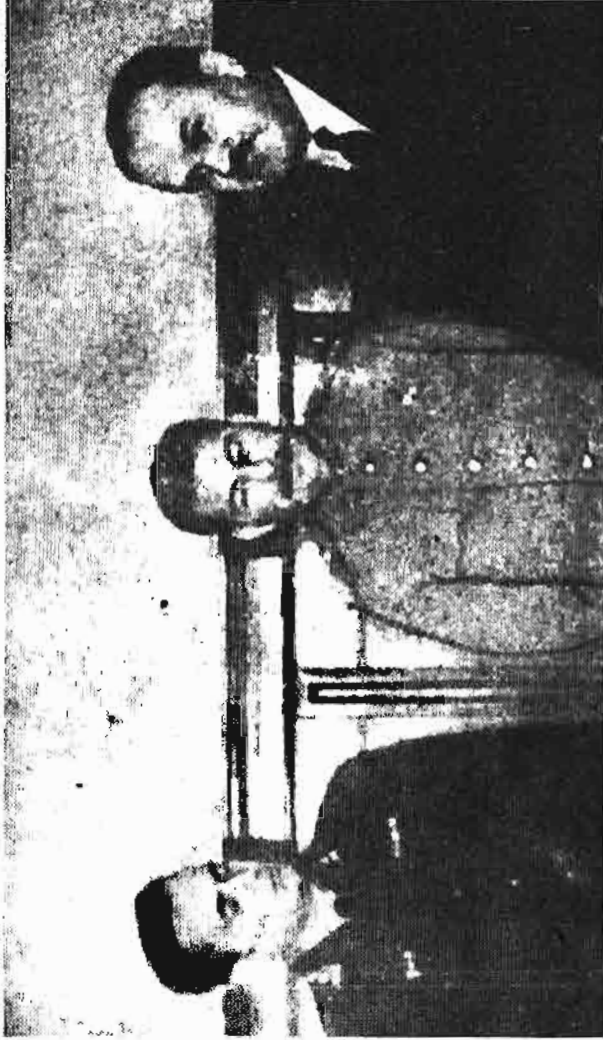
ပန်ကြားခြင်း မဟုတ်။ ထိုမျှသာမက ယူဂိုဆလပ်မြို့တော် ဘဲလ်ဂရိတ်ကို ‘ပူးတွဲစစ်ဆင်၍ သိမ်းပိုက်ပြီးလျှင် ဆိုဗီယက်တပ်များ ပြန်ရုပ်သိမ်းသွားပါ’ ဟူ၍လည်း တီတိုးက ‘ရာရာစစ’ တောင်းဆိုပြန်သေး၏။ စတာလင်သည် တီတိုးအား စတွေ့သည့်နေ့မှာပင် အောင့်သက်သက်နှင့် ဆက်ဆံခဲ့ရသော ဟူ၏။ သို့ရာတွင် စတာလင်ကား ကျွန်တော်ကောင်းသူဖြစ်၏။ တီတိုးအား မာရှယ်တီတိုးဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ဆက်ဆံခြင်းမပြု။ ဟိုယခင်က မိမိ၏ဩဇာခံ ကိုမင်တန် အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့ဝင်ကလေးတစ်ဦးဖြစ်သော ဝေါ်လ်တာ အဖြစ်သာ ဆက်ဆံ၏။ ဝေါ်လ်တာဟူ၍ပင် နှုတ်ကျိုးနေဟန်ဖြင့်ခေါ်ဆိုခဲ့၏။

စတာလင်သည် သူ့အား ဆင်ခြေတက်ခြင်းနှင့် ငြင်းခုံခြင်းကို အလိုမရှိ။ သူ၏လက်အောက်ရဲဘော်များနှင့် ဆက်ဆံရာတွင် ကျင့်သားရနေပြီဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် တီတိုးနှင့် ဆွေးနွေးရာတွင် တီတိုးက စတာလင်၏ ထင်မြင်ချက်များကို သဘောမတူလျှင် မတူသလို ပြန်လည်ရှင်းပြ၏။ တီတိုးက သို့ကလို ပြန်ငြင်းနေခြင်းကို စတာလင်၏ လက်ရုံးများဖြစ်ကြသော ဗိုလ်တော့၊ ဇဒါးနေ့၊ မာလင်းကော့၊ ဘဲရီးယားစသူတို့မှာ မျက်လုံးအပြုသားနှင့် တအံ့တဩဖြစ်နေကြသောဟူ၏။

ဆွေးနွေးပွဲတွင် တီတိုးက အကဲခတ်မိသည်မှာ စတာလင်သည် သူ၏ရဲဘော်များအား သူငယ်နှပ်စားများကို ဆက်ဆံသလိုသာဆက်ဆံသည်ကိုတွေ့ရသည်။ စတာလင်သည် ဗိုလ်တော့ကိုသာ တစ်ချက်တစ်ချက်လှည့်၍ မေးလားမြန်းလားလုပ်တတ်၏။ သို့ရာတွင် ဗိုလ်တော့ကဝင်၍ ဆွေးနွေးတင်ပြသောအခါ၌လည်း စကားဆုံးအောင် နားမထောင်။ ဗိုလ်တော့၏ စကားကို ဖြတ်၍ ပြောချင်ရာပြောနေတတ်၏။

တစ်နေ့တွင် စတာလင်နှင့် တီတိုးဆွေးနွေးနေကြစဉ် မာလင်နေ့စကီးအား စတာလင်က တယ်လီဖုန်းထဲမှ ကြိမ်းမောင်းဟိန်းဟောက်နေပုံကို တီတိုးကိုယ်တွေ့ကြုံခဲ့ရ၏။ မာလင်နေ့စကီးမှာ စစ်ဦးစီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဖြစ်ပြီး ထိုအချိန်က ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာတစ်နေရာမှ ဖုန်းဆက်ခြင်းဖြစ်၏။ ရှေ့တန်းတွင် ဂျာမနီတပ်များက အသေအလဲခံနေ၍ ဆိုဗီယက်တပ်များ တန်ရပ်နေကြောင်းသတင်းပို့ခြင်းဖြစ်၏။ စတာလင်သည် ယမ်းပုံမီးကျ ဒေါသထွက်သွားလေ၏။ “ဟေ့ကောင် . . . မင်းက ဘာလုပ်နေသလဲ၊ အိပ်နေသလားကွ . . . ဟင်၊ အလကားကောင်”ဟူ၍ စတာလင်က တယ်လီဖုန်းထဲသို့ အော်ဟစ်နေ၏။ မာလင်နေ့စကီးက သူထံတွင် တင့်ကားတပ်များ

တီတိုး၊ စတာလင်၊ ဗိုလ်တော့။ (၁၉၄၅ ခုနှစ်)

မလုံမလောက်ဖြစ်နေ၍ ယခုလိုဖြစ်ရကြောင်း ပြန်လည်တင်ပြဟန်တူသည်။ စတာလင်က အော်ဟစ်ပြန်၏။ “ဟင်. . . မင်းဆီမှာ တင့်ကားမရှိဘူး. . . တုတ်လား၊ တင့်ကားပါမှ မင်းကစစ်တိုက်တတ်သလားကွ၊ ကောင်းပြီ. . . ဒါဟာ မင်းအတွက် အဆုံးအဖြတ်ပဲ၊ မင်းငါ့အကြောင်းသိတယ်မဟုတ်လား. . . ဒါပဲ. . .”

စတာလင်သည် တယ်လီဖုန်းကိုဆောင့်ချလိုက်၏။ တီတိုးမှာ စတာလင်အား ငေးကြည့်လျက် အတွေးရှည်ကြီးတွေးနေမိလေ၏။ “စတာလင်၏တပည့် ဖြစ်ရသည်မှာ မသက်သာလှပါတကား” ဟူ၍ တွေးမိကောင်း တွေးမိနေပေလိမ့်မည်။

x x x

မာရှယ်တီတိုးသည် ဆိုဗီယက်ယူနီယံတွင် တစ်လနီးပါးမျှနေခဲ့ပြီးနောက် ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံကို ဖြတ်သန်း၍ ယူဂိုဆလားဗီးယားသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ ဘဲလ်ဂရီတ်မြို့သိမ်းတိုက်ပွဲကြီးမှာ မကြာမီစတင်လေတော့သည်။

ထိုတိုက်ပွဲတွင် တီတိုး၏ ပြောက်ကျားတပ်များ အားလုံးလိုလို ပုံအော၍တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ ဆိုဗီယက်တပ်နီတော်မှ လျင်နရယ်ဒေါ့ဒေါ့နော့ ဦးစီးသော တင့်ကားတပ်ကြီးကလည်းအတူ ပူးတွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ တိုက်ပွဲမှာ ခြောက်ရက်တိုင်တိုင်ကြာမြင့်၏။ နောက်ဆုံးတွင် ၁၉၄၄ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၀ရက်နေ့၌ ဘဲလ်ဂရီတ်မြို့တော်ကို လုံးဝသိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့၏။ ပြောက်ကျားများရော ဆိုဗီယက်တပ်များပါ အကျအဆုံးများပြားလှသည်။

မြို့တော်ကို လက်လွှတ်လိုက်ကြရသော်လည်း ဂျာမန်တပ်များသည် ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံတောင်ပိုင်း၌ အခြေခိုင်ခိုင်အားပြန်စုနေကြပြန်သည်။ တစ်ပြည်လုံးလွတ်မြောက်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲများဆက်ကြရဦးမည်ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်တွင် ၁၉၄၅ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ၌ မဟာမိတ်ကြီးသုံးကြီးကွန်ဖရင့်တစ်ရပ်ကျင်းပသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံထဲရှိ ယော်လ်တာမြို့တွင် ရှုစဉ်း၊ စတာလင်၊ ချာချီသုံးဦးဆုံတွေ့စည်းဝေးကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံနှင့်ပတ်သက်သော ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ချက်လည်းပါဝင်ခဲ့သည်။ ကြီးသုံးကြီးဆုံးဖြတ်ချက်မှာ တီတိုးနှင့် ဆူတာဆစ်သဘောတူညီချက် (ယခင်အခန်း၌ဖော်ပြခဲ့ပြီး)ကို အမြန်အကောင်အထည်ဖော်၍ အစိုးရသစ်ဖွဲ့စည်းရန်ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ထိုကာလသည် မာရှယ်တီတိုးအနေဖြင့် အလူးသတိထားရှုသော

အလှည့်အပြောင်းကာလဖြစ်သည်။ ဖွဲ့စည်းရမည့်အစိုးရသစ်မှာ ပူးတွဲအစိုးရ ပုံစံမျိုးဖြစ်သည်။ အသက်ပေး၍ တော်လှန်ရေးလုပ်ခဲ့ကြသော အမျိုးသားကော်မတီသည် ပြည်ပသို့ထွက်ပြေးခဲ့ကြသော အစိုးရဟောင်းမှ လူများနှင့် ပူးတွဲဖွဲ့စည်းရမည့်သဘောမျိုးဖြစ်နေသည်။ အောက်ခြေများတွင် မကျေနပ်မှုများ တစ်စွန်းတစ်စထွက်ပေါ်လာသည်။ ထိုအချိန်မျိုးသည် မာရှယ်တီတိုးသာ အကိုင်အတွယ်မတတ်ပါက သူ့ကိုယ်တိုင်နိုင်ငံရေးဇာတ်သိမ်းသွားရမည့်အခြေသို့ ရောက်သွားနိုင်သည်။

သို့ရာတွင် မာရှယ်တီတိုးသည် ပြဿနာကို ကျင်လည်စွာကိုင်တွယ်နိုင်ခဲ့၏။ ပထမဦးစွာ အစိုးရအဖွဲ့သစ်သည် ပီတာဘုရင်ကို တိုက်ရိုက်သစ္စာခံစရာမလိုဟူ၍ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ဤသို့အားဖြင့် ပြည်ပြေးဘုရင်နှင့်ကိစ္စပြတ်သွားအောင်စာရင်းရှင်းလိုက်၏။ အစိုးရအဖွဲ့သစ်သည် ဘုရင်ကိုယ်စားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့(ရီဂျင်စီ)ပုံစံမျိုးဖြစ်စေရမည်ဟူ၍ တီတိုးကအဆိုပြုသည်။ ထိုရီဂျင်စီအဖွဲ့ဝင်များကို ရွေးချယ်ရာတွင် အမျိုးသားကော်မတီ(တီတိုးဦးဆောင်သော ယာယီအစိုးရ)၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့်သာ ရွေးချယ်ခန့်အပ်ရမည်ဟူ၍လည်း သော့ချက်ကိုကိုင်၍ ထိန်းပေးထား၏။

အခြေအနေမှာ ဂျာမန်ကျူးကျော်သူများအား အပြီးတိုင်မောင်းထုတ်ရန်လက်တစ်ကမ်းသာလိုတော့ချိန်ဖြစ်နေသည်။ ထိုအချိန်ကာလမျိုးတွင် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးသည် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်ကြောင်း တီတိုးက နှလုံးသွင်းထားသည်။ ရီဂျင်စီပုံစံအစိုးရမျိုး ဖွဲ့စည်းထားပါမှလည်း မဟာမိတ်လိပ်ကန်တို့က ယူဂိုဆလပ်လွတ်လပ်ရေးအတွက် အပြည့်အဝကူညီလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း တီတိုး သိထားပြီးဖြစ်သည်။

မာရှယ်တီတိုးက ရီဂျင်စီပုံစံကို လက်ခံလိုက်ခြင်းကြောင့် ဗြိတိသျှနန်းရင်းဝန်ကြီးချာချီသည် သို့လောသို့လောစဉ်းစားမနေတော့ဘဲ တီတိုး၏ တော်လှန်ရေးပြောက်ကျားတပ်များအား မဟာမိတ်တပ်များအဖြစ် သတ်မှတ်လိုက်တော့သည်။ ချာချီသည် ဒရာဇာမီဟေလိုဗစ်၏ ချက်နစ်တပ်များအား လုံးဝအဆက်ဖြတ်လိုက်လေသည်။

x x x

၁၉၄၅ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ လကုန်ပိုင်းတွင် မြေထဲပင်လယ်ဒေသလုံးဆိုင်ရာ မဟာမိတ်တပ်များချုပ် ဖီးလ်မာရှယ်အလက်ဇန္ဒာသည် ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့သို့ ရောက်ရှိလာသည်။ အလက်ဇန္ဒာသည် မာရှယ်တီတိုးနှင့် အကြိမ်

ပေါင်းများစွာ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသည်။ မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုနှင့် ကိတိုး၏ ပြောက်ကျားတပ်များ ပူးပေါင်းစစ်ဆင်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းကြံခြင်းဖြစ်သည်။ ဖီးလ်မာရှယ်အလက်ဇန္ဒာက တီတိုး၏ ဂုဏ်ပြုဇန့်ခံပွဲတွင် ဤသို့ပြောကြားခဲ့၏။

“ကျွန်တော်ဒီကိုလာလည်ချင်နေတာ ကြာပါပြီ။ မြေထဲပင်လယ်တပ်များချုပ်အဖြစ် ပြီးခဲ့တဲ့ ဒီဇင်ဘာလက တာဝန်ယူရချိန်ကစပြီး မာရှယ်တီတိုးနဲ့အမြန်ဆုံးတွေ့ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။ မာရှယ်တီတိုးနဲ့ တွေ့တွေ့ချင်း ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မိတ်ဆွေမျှသာမက တကယ့်လက်ရုံး ရဲဘော်ရဲဘက်ကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်ခံစားလိုက်ရပါတယ်။ သူဟာကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘုံရန်သူကို အောင်မြင်စွာ တိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့တဲ့ ကြီးကျယ်သော စစ်သားကြီးတစ်ယောက်လဲဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၄၀ ခုနှစ်တုန်းက မာရှယ်တီတိုးရဲ့ ပြောက်ကျားတပ်တွေဟာ စားနပ်ရိက္ခာပြတ်လပ်၊ လက်နက်ခဲယမ်းပြတ်လပ်နေတဲ့ကြားက ရန်သူကို ရွပ်ရွပ်ချွံချွံတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြတဲ့ သတင်းများကို ကြားရကတည်းက ကျွန်တော်ဟာ အင်မတန်အားရဝမ်းသာစွာ ဂုဏ်ပြုနေခဲ့မိပါတယ်။”

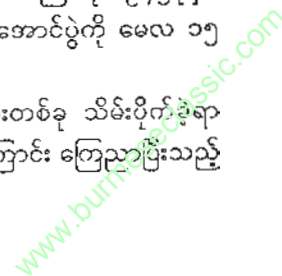
ဖီးလ်မာရှယ် အလက်ဇန္ဒာသည် ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်ဖြစ်သော မာရှယ်တီတိုးအား ဝါဒစွဲဖြင့်မမြင်တော့ဘဲ လှိုက်လှဲပွင့်လင်းစွာ ချီးကျူးဂုဏ်ပြုသွားခဲ့သည်။ ဤသို့အားဖြင့် တီတိုး၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆွဲငင်ဓာတ်က မိတ်ဆွေများစွာ တိုးပွားစေခဲ့လေသည်။

ထိုသို့ ပြည်ပမဟာမိတ်များ တိုးပွားလာသောအချိန်တွင် ပြည်တွင်းအင်အားများလည်း ဆထက်ထမ်းပိုး တိုးလာလျက်ရှိသည်။ ပြောက်ကျားတပ်မတော်ကြီးသည် အင်အားရှစ်သိန်းအထိရှိလာခဲ့သည်။ ၁၉၄၁ခုနှစ်တွင် ပြောက်ကျားရှစ်သောင်းအင်အားရှိခဲ့ရာမှ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ရှစ်သိန်းဖြစ်လာခြင်းပေတည်း။

x x x

တစ်ပြည်လုံး လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ထိုးစစ်ကြီးကို ၁၉၄၅ခုနှစ် မတ်လ ၂၀ရက်နေ့တွင် စတင်ခဲ့သည်။ အပြီးသတ်အောင်ပွဲကို မေလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ခံယူနိုင်ခဲ့ကြသည်။

ယူဂိုဆလပ်ပြည်နယ်အားလုံးကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု သိမ်းပိုက်ခဲ့ရာ မေလ ၉ရက်တွင် ဂျာမန်စစ်တပ်များ လက်နက်ချကြောင်း ကြေညာပြီးသည့်

တိုင်အောင် တစ်ယူသန်ဂျာမန်စစ်တပ်အချို့က ဆက်လက်တိုက်ခိုက်နေခဲ့ကြ သဖြင့် မေလ ၁၅ရက်တွင်မှ လုံးဝ စာရင်းရှင်းပြီးပြတ်ခဲ့လေသည်။ အဆိုပါ နောက်ဆုံးထိုးစစ်ကြီးအတွင်းတွင် ယူဂိုဆလပ်ပြည်သူ့တပ်မတော်သား သုံးသောင်းအသက်စတေးခဲ့ကြရသည်။ ခုနစ်သောင်းဒဏ်ရာရခဲ့ကြသည်။

ယူဂိုဆလားဗီးယားလွတ်မြောက်ရေး စစ်ပွဲကြီးတစ်ခုလုံးတွင် ယူဂို ဆလပ်ပြည်သူပေါင်း တစ်သန်းခန့်သိန်းမျှ အသက်ပေးခဲ့ကြရသည်။ စစ် မြေပြင်တွင်လည်းကောင်း၊ ချွေးတပ်စခန်းများ၌လည်းကောင်း၊ ဂျာမန်တို့၏ အကျဉ်းထောင်များထဲတွင်လည်းကောင်း ကျဆုံးခဲ့ကြရခြင်းဖြစ်သည်။ ယူဂိုဆလပ်ပြည်သူကိုးဦးတွင် တစ်ဦးနှုန်းအသက်ဆုံးခဲ့ရခြင်းပေတည်း။ ထိုသို့ လူ့အသက်များဆုံးရှုံးခဲ့ရမှုမကသေး။ အိုးအိမ်ပေါင်း ၈၂၀,၀၀ ပျက်စီးပြာကျ ခဲ့သည်။ ရထားလမ်းအားလုံး၏ ရာခိုင်နှုန်း ၂၀မှာ လုံးဝသုံးမရအောင် ပျက်စီးခဲ့သည်။ ကျွဲနွားမြင်းစသည်တို့ သုံးပုံနှစ်ပုံ ပျက်စီးခဲ့သည်။ အကြီးစား စက်မှုလုပ်ငန်းများမှာ အားလုံးလိုလို ပြာပုံဖြစ်ခဲ့ရပေ၏။

အမိနိုင်ငံ၏ ဆုံးရှုံးမှုများအတွက် မာရှယ်တီတိုးသည် ယူကျုံးမရ ခံစားခဲ့ရသည်။ ထိုအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရဲဘော်ဒေဒီဂျာက ဤသို့ရေး သားခဲ့လေသည်။

“စစ်ပြီးကာလတစ်နေ့တွင် တီတိုးနှင့်ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံပြန်လည် ထူထောင်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ စကားလက်ဆုံကျခဲ့ကြပါသည်။ တီတိုးက စစ်အတွင်း အပျက်အစီးများအကြောင်းကို ပြောပြနေရာမှ ‘အင်း... အိမ် တွေပြန်ဆောက်ရမယ်။ ရထားလမ်းတွေပြန်ဖောက်ရမယ်။ ဒါပေမယ့် လူ ပေါင်းတစ်သန်းခန့်သိန်းရဲ့ အသက်တွေကိုတော့ တို့တစ်တွေ ပြန်မရနိုင် တော့ဘူးနော်။ ကျဆုံးသွားရရှာတဲ့ လူတိုင်းလူတိုင်းမှာ သူတို့ရဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ခံစားချက်တွေ၊ မျှော်လင့်ချက်တွေ၊ နာကျင်မှုတွေ၊ ပျော်ရွှင်မှုတွေရှိခဲ့ကြ တယ်။ တို့များတွေရဲ့ လွတ်လပ်ရေးအတွက် သူတို့အသက်တွေနဲ့ တန်ဖိုးအ ကြီးဆုံး ပေးသွားခဲ့ကြတာပါကလားဟူ၍ ပြောဆိုပါသည်။

“ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်သည် တီတိုးအား ပြသရန် စာတစ်စောင် ကို ကိုင်ထားပါသည်။ ထိုစာမှာ ကျဆုံးလေပြီးသော ရဲဘော်အိုင်ဗိုလီလာရီ ဘာ၏ စာဖြစ်ပါသည်။ သူသည်ပြောက်ကျားစစ်ဦးစီးဌာနချုပ် အဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ပြီး ယူဂိုဆလားဗီးယားလူငယ်အဖွဲ့ချုပ်၏ အတွင်းရေးမှူးလည်း ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ စစ်မြေပြင်သို့မသွားမီ ထိုစဉ်က ဘဲလ်ဂရိတ်တက္ကသိုလ်ကျောင်း

သူတစ်ဦးဖြစ်သော ၎င်း၏ချစ်သူဆလိုဘိုဒါထံ စာတစ်စောင်ရေးခဲ့ပြီး ထိုစာ ကို ချစ်သူထံ ချက်ခြင်းမပေးရန်နှင့် ၎င်းကျဆုံးသွားပြီဆိုမှ ပို့ပေးရန်မှာကြား ခဲ့ပါသည်။

“အိုင်ဗိုလီလာရီဘာသည် ၁၉၄၃ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၈ရက်နေ့တွင် ဂျာမန်ပိုးဒဏ်ကြောင့် စစ်မြေပြင်၌ ကျဆုံးသွားခဲ့ပါသည်။ (သူ၏ဖခင်မှာ မာရှယ်တီတိုး၏ သမားတော်ကြီးလည်းဖြစ်၊ နိုင်ငံရေးသမားလက်ဟောင်းကြီး လည်းဖြစ်သော ဒေါက်တာအိဗန်ရီဘာဖြစ်သည်။ ဒေါက်တာရီဘာသည် ပထမဆုံး အမျိုးသားပါလီမန်ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်ခဲ့သည်။)

“ကျဆုံးသွားသော ရဲဘော်အိုင်ဗိုလီလာရီဘာ၏ ချစ်သူဆလိုဘိုဒါ မှာလည်း သူမထံရေးခဲ့သော ချစ်သူ၏စာသဝဏ်ကို တွေ့မသွားခဲ့ရရှာပါ။ ဆလိုဘိုဒါသည် ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့မှ ဆေးတိုက်ပိုင်ရှင်တစ်ဦးဖြစ်သော သူမ၏ ဖခင်၊ မိခင်၊ အစ်မ၊ အစ်ကိုတို့နှင့်အတူ တစ်မိသားစုလုံး ဂျာမန်ဂဏ်စတာ ပို၏ ဖမ်းဆီးခြင်းခံရပြီး ဓာတ်ငွေ့ခန်းထဲထည့်၍ အသတ်ခံသွားခဲ့ရပါသည်။

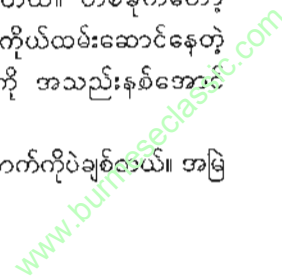
ထို့ကြောင့် ထိုစာသဝဏ်ကလေးသည် ကျွန်တော်ထံသောင်တင် နေခဲ့ပါသည်။ ရဲဘော်အိုင်ဗိုလီလာရီဘာမှာ ထိခိုက်ဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။

“ကိုယ့်ရဲ့အချစ်ဆုံး... တစ်ဦးတည်း တစ်ယောက်တည်းသော အချစ်ရေး... ဒီစာကို ရေးနေရင်း ကိုယ် ယုံယုံကြည်ကြည် မျှော်လင့်ချက် တစ်ခုထားနေမိတယ်။ ကိုယ်ဟာအမြဲတမ်း အကောင်းဘက်ကိုမျှော်တွေးတတ် တယ်ဆိုတာ အချစ်လဲသိသားမဟုတ်လား။ ဒီစာဟာလဲ မင်းဆီကိုဘယ်တော့ မှ ရောက်မှာမဟုတ်ဘူးဆိုတာ ကိုယ်သိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တို့နှစ်ယောက် ပြန်တွေ့ကြမယ်။ ထာဝစဉ်မခွဲတဲ့ တို့များအတူနေကြရမယ်လို့ ကိုယ်ယုံကြည် နေပါတယ်”

“ခုလောလောဆယ်အချိန်မှာ တို့တတွေရဲ့ အနာဂတ်ပျော်ရွှင်မှု တွေကို ဆောင်ကြဉ်းပေးမယ့် နောက်ဆုံးအဆုံးအဖြတ် တိုက်ပွဲဆီကို တို့များ သွားရဦးမယ်။ ဒီတော့ မင်းကိုကိုယ်ရိုးရိုးလေးပဲ မှာခဲ့ချင်တယ်”

“ကိုယ့်ဘဝမှာ အရေးကြီးဆုံးနှစ်ခုပဲရှိတယ်။ တစ်ခုကတော့ ကိုယ်တို့ရဲ့ မြင့်မြတ်သော ရည်မှန်းချက်အတွက် ကိုယ်ထမ်းဆောင်နေတဲ့ တာဝန်ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုကတော့ မင်းကို အသည်းနှစ်အောင် ချစ်တာပဲဖြစ်ပါတယ်။”

“အသည်းရယ်... ကိုယ်ဟာမင်းတစ်ယောက်ကိုပဲချစ်တယ်။ အမြဲ

ယူဂိုဆလပ်လူငယ်များ
ပြောက်ကျား
တော်လှန်ရေး
စိတ်ဓာတ်
မွှေးမြကြရန်
'လို့လာ'စာတမ်း
ရေးထားသော
အင်္ကျီများ
ဝတ်ဆင်စေသည်။

တမ်းလဲ ချစ်သွားမှာပဲ။ ကိုယ်လေ.. တို့တတွေပျော်ပျော်ကြီးအတူနေမယ့် အချိန်ကို အိပ်မက်တွေမက်နေမိတယ်။ ပျော်ပျော်ကြီးနေဖို့ဆိုတာ လွတ်လပ် တဲ့လူသားဘဝမှာမှ ဖြစ်နိုင်တယ်မဟုတ်လားကွယ်။ အဲဒါမှ တကယ့်ပျော် ရွှင်မှု၊ တကယ်တန်ဖိုးရှိသော ပျော်ရွှင်မှုပါ.. နော်။

“အချစ်ရယ်.. ဒီစာကို မင်းဘယ်တော့မှ ဖတ်ရမှာတော့မဟုတ်ဘူး ကွယ်။ ဒါပေမယ့် တို့တတွေ ရောက်လေရာကနေပြီး အောင်ပွဲရဲ့အချိန်နာရီ ကို ကြိုနေကြစို့နော်..”

ကျွန်တော်သည် အထက်ပါစာကလေးကို မာရှယ်တီတိုးအား ပြသ မှန် ယူလာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တီတိုးနှင့် လိုလာရိ ဘာသည် ၁၉၃၇ခုနှစ်လောက်ကစ၍ အတူလက်တွဲလုပ်လာခဲ့ကြသော ရဲဘော် အရင်းအချာများဖြစ်ခဲ့ကြပြီး တီတိုးက လိုလာအား အလွန်သံယောဇဉ် ကြီးခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် တီတိုးက “လူပေါင်းတစ်သန်းနဲ့ ခုနစ်သိန်းရဲ့အသက်တွေကိုတော့ တို့တတွေပြန်မရနိုင်တော့ဘူးနော်..”

တို့များတွေ့ရဲ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် သူတို့အသက်တွေနဲ့ တန်ဖိုးအကြီးဆုံး ပေးသွားခဲ့ကြတာပါလား” ဟူ၍ပြောကြားသည်ကို နားထောင်ပြီးနောက် ကျွန်တော်သည် လိုလာရိဘာ တစ်ဦးတည်းအကြောင်းကို တီတိုးအား မပြောပြ တော့ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါသည်။

“ယူဂိုဆလားဗီးယားပြည်သူ့တော်လှန်ရေးကြီးတွင် လိုလာရိဘာကဲ့ သို့ စွန့်လွှတ်ခဲ့ကြရသူတွေ အများကြီးရှိခဲ့သည်မဟုတ်လား။”

x x x

လိုလာရိဘာကဲ့သို့သော ပြည်သူ့ပြောက်ကျားများစွာပေါ်ထွန်းခဲ့ သလိုပင် ၁၅ရာစာမီဟေလိုဗစ်ကဲ့သို့သော သစ္စာဖောက်များလည်းရှိခဲ့သည်။ မီဟေလိုဗစ်၏ ဇာတ်လမ်းကား စစ်ပြီးချိန်အထိအဆုံးမသတ်နိုင်သေး။ သူ သည် အိတလီတပ်များနှင့်လည်းကောင်း၊ နောက်ပိုင်းတွင် ဂျာမန်တပ်များ နှင့်ပါ လျှို့ဝှက်စွာဆက်သွယ်၍ ပြည်သူ့ပြောက်ကျားတပ်များကို ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲစွာ ပြန်လည်တိုက်ခိုက်နေခဲ့သည်။ ဂျာမန်များလက်နက်ချပြီး သည်အထိ မီဟေလိုဗစ်သည် ဆားဘီးယားနယ်ထဲတွင် တောပုန်းကြီးလုပ်နေ ခဲ့သည်။ သူ၏ နောက်လိုက်များမှာ ထောင်ဂဏန်းမှ ရာဂဏန်း၊ ရာဂဏန်းမှ ဆယ်ဂဏန်း၊ ဆယ်ဂဏန်းမှ ခုဂဏန်းအထိ ကျဆင်းသွားခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး တွင် တပည့်လေးဦးသာ မီဟေလိုဗစ်နှင့်ကျန်ရှိတော့သည်။ တပည့်များက ရွာတစ်ရွာအနီးတောထဲတွင် သူ့အတွက် မြေခွေးတွင်းတစ်တွင်း တူးပေးထား သည်။ တစ်ကယ်ပင် မြေခွေးတွင်းပုံစံအတိုင်းဖြစ်၏။ တွင်းထဲတွင် ကောက်ရိုး များ ခင်းပေးထားသည်။ အပိုးမရှိသဖြင့် မိုးရွာလျှင် ရေများစီးဝင်နေတတ် သည်။ နေ့ခင်းနေ့လယ်တွင် မီဟေလိုဗစ်သည် တွင်းထဲဝင်၍လဲလျောင်းနေရ သည်။ ညအခါရောက်တော့မှ တွင်းထဲမှထွက်၍ ရွာထဲမှ အိမ်တစ်အိမ်သို့ ဝင်အိပ်ရသည်။ ပြည်သူ့တပ်မတော်တင်းလှည့်ချိန်များတွင် ညအခါပါ တွင်းထဲ၌ အိပ်ရသည်။

ထိုအချိန်တွင် မာရှယ်တီတိုးမှာ ပြည်သူ့ချစ်သော ခေါင်းဆောင်ကြီး အဖြစ် ဘဲလ်ဂရီတ်မြို့တော်၌ ထည်ဝါစွာ နေထိုင်လျက်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ ပြည်ထောင်စု ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံကြီးကို ထူထောင်ရန် အုတ်မြစ်ချနေပြီဖြစ် သည်။

တီတိုးနှင့် မီဟေလိုဗစ်သည် ဂျာမန်ကျူးကျော်သူများအား တော် လှန်ခဲ့ကြသော နီဒါန်းချင်းတူညီသည်။ သို့ရာတွင် နီဂုံးချင်းကားမတူကြပေ။

တီတိုးသည် ပြည်သူနှင့်တစ်သားတည်းရပ်တည်ခဲ့၍ ပြည်သူ့ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ မိဟေလိုဗစ်မှာမူ ပြောက်ကျားတပ်များအပေါ် ဝိုင်းဝန်းစောင့်ကြည့် ကြီးမားခဲ့ရာမှ တစ်ရွေ့ရွေ့နှင့် ပြည်သူ့ဆန့်ကျင်ရေးလမ်းကြောင်းပေါ်သို့ လိုက်မိရက်သားဖြစ်သွားခဲ့သည်။ သူသည်တီတိုးကိုလည်းကောင်း၊ တီတိုး၏ ပြောက်ကျားတပ်များကိုလည်းကောင်း သည်းသည်းမဲမဲ မုန်းတီးခဲ့ခြင်းကြောင့် နောက်ဆုံးတွင် အမျိုးသားရေးကိုပါ သစ္စာဖောက်ကာ ရန်သူနှင့်ပေါင်း၍ ပြန်တိုက်သည်အထိ လမ်းမှားလိုက်မိခဲ့လေသည်။

၅ ရာဇာမိဟေလိုဗစ်အား ၁၉၄၆ခုနှစ် မတ်လတွင် လက်ရဖမ်းမိခဲ့ သည်။ ဇူလိုင်လတွင် သူ့အား ပြည်သူ့ခုံရုံးတင်၍ စစ်ဆေးသည်။ အိတလီ၊ ဂျာမနီတို့နှင့် မိဟေလိုဗစ်ကိုယ်တိုင် လက်ရေးဖြင့်ဆက်သွယ်ခဲ့သော စာရွက် စာတမ်းများက သူ့အား မရုန်းနိုင်အောင် ချည်တုပ်ပြီးသားဖြစ်ခဲ့သည်။ မိဟေ လိုဗစ်၏ ချက်နစ်တပ်များက နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ခံခဲ့ကြရ သော တောင်သူလယ်သမား မိသားစုများ၊ မိဘမဲ့ကလေးများကလည်း နာ ကျည်းစွာဖြင့် သက်သေထွက်ဆိုခဲ့ကြသည်။ သို့ဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် မိဟေ လိုဗစ်သည် သစ္စာဖောက်တို့၏ သွားရာလမ်းဖြစ်သော သေဒဏ်စီရင်ခြင်းကို ခံရလေတော့သည်။

မိဟေလိုဗစ်နည်းတူ ပြည်သူ့သစ္စာဖောက်များစွာတို့သည် ပြည်သူ့ ခုံရုံးများ၏ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းကိုခံခဲ့ကြရသည်။ ဖက်ဆစ်အာဏာပိုင်တို့နှင့် ပေါင်း၍ပြည်သူ့လူထုအား မတရားနှိပ်စက်ခဲ့သူများအား ပြည်သူ့တို့ကိုယ် တိုင်က ဖော်ထုတ်ကာ ပြည်သူ့ခုံရုံးများရှေ့မှောက်သို့ ပို့ဆောင်ခဲ့ကြလေသည်။

ယင်းသည်ပင် တော်လှန်ရေး အောင်ပွဲ၏ ရလဒ်အစဖြစ်ချေသည်။

တော်လှန်ရေးဟူသည် အဟောင်းအညစ်များကို ဆေးကြောဖယ် ရှား၍ အကောင်းအသစ်များကို မွေးထုတ်ပျိုးထောင်ခြင်းပင် မဟုတ်လော။

တော်လှန်ရေးဟူသည် အဖိနှိပ်ခံ ပြည်သူတို့အာဏာပိုင်စိုးသော ခေတ်သစ်ကို တည်ဆောက်ခြင်းပင်မဟုတ်လော။

ဒုတိယပိုင်း

နိဒါန်း

မာရှယ်တီတိုး၏ နိုင်ငံရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ ပထမပိုင်းသည် ဂျိုးဇက်ဘ ရော့စ် ဟူသော ဆင်းရဲသားသူငယ်ကလေးဘဝမှ မာရှယ်တီတိုး ဟူသော ယူဂိုဆလပ်ပြည်သူ့ပြောက်ကျားခေါင်းဆောင်ကြီးအဖြစ် သို့တိုင် တိုးတက်ပြောင်းလဲလာခဲ့ပုံကို တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် တီတိုးသည် အဖိနှိပ်ခံပြည်သူ များဘက်မှသာလျှင် ထာဝစဉ်ရပ်တည်ခဲ့သည်။ တစ်စုံတစ်ရာ ယိမ်းယိုင်ဖောက်ပြန်ခဲ့မှုသော်လည်းကောင်း၊ ဘေးထွက်ထိုင်၍ အနားယူနေခဲ့မှုသော်လည်းကောင်း မရှိခဲ့။

တီတိုးသည် ၁၉၁၇ခု ရုရှားပြည်အောက်တိုဘာတော်လှန်ရေး ကြီးကို ကိုယ်တွေ့ကြုံခဲ့ရသူဖြစ်၏။ ကိုယ်တိုင်တပ်နီတပ်သား ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုအချိန်မှစ၍ သူ၏ရှေ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံးသည် တော်လှန်ရေး လုပ်ငန်းများထဲ၌သာ နစ်မြုပ်နေခဲ့တော့၏။

တီတိုးအား တော်လှန်ရေးမျိုးစေ့ချပေးခဲ့သော ဘူမိနက်သန် နေရာမှန်မှာ ရုရှားပြည်ကြီးဖြစ်၏။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ပထမဆုံး သော ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံကြီး ပီပီပြင်ပြင်ထူထောင်နိုင်ခဲ့သည် မှာလည်း ရုရှားပြည်ကြီးပင်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် တီတိုးသည် နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်ကျော်မျှကြာအောင် ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စု ကြီးကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းကိုလည်းကောင်း မသွေမဖည် သစ္စာရှိ၍ ရပ်တည်နေခဲ့၏။ မော်စကိုတွင် ဌာနချုပ် ဖွင့်ခဲ့သော ကမ္ဘာ့ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ်(ကိုမင်တန်)၌ပင် သွား ရောက်အမှုထမ်းခဲ့သေး၏။

မိတ်ဟောင်းများနှင့်အတူ။ ■ မာရှယ်တီတိုး၊ ချာချီ၊ အီဂင်၊ (၁၉၅၃)

ယင်းသို့ နှစ်ပေါင်းများစွာ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ အပေါ်တွင် သစ္စာရှိခဲ့သော တီတိုးသည် ၁၉၄၈ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက် ခေါင်းဆောင်စုနှင့် ပိုင်းပိုင်းပြတ်ပြတ်ကွဲခဲ့လေသည်။

ယင်းသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဆိုရှယ်လစ်အင်အားစုများအတွင်း ပထမဆုံးသော အကွဲကွာဖြစ်၏။ ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ကြီး စတာလင် သက်ရှိထင်ရှားရှိနေချိန်တွင် စတာလင်အား ပထမ အကြိမ် အာခံဖိဆန်မှုကြီးလည်း ဖြစ်ပေ၏။

ထိုအချိန်မှစ၍ ကမ္ဘာ့ကွန်မြူနစ်လောကတွင် မည်သူ့ကိုမှ တပည့်မခံဘဲ ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဖြင့် သီးခြားလွတ်လပ်သော ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံ ထူထောင်နိုင်ရမည်ဟူသော တီတိုးဝါဒသည် စတင်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့၏။

သို့ရာတွင် ၁၉၄၈ခုနှစ်မှ ၁၉၆၁ခုနှစ်ခန့်အထိ တီတိုးသည် ကမ္ဘာ့ကွန်မြူနစ်များအကြားတွင် အထီးကျန်သဘောမျိုး ဖြစ်နေခဲ့ရ၏။

ထိုနောက်ပိုင်းတွင်ကား တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ကိုရီးယား ဒီမိုကရက်တစ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံစသည်တို့သည် မည်သူ့ဩဇာမှမခံသော ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံများအဖြစ် ကြွေးကြော်ရပ်တည်လာကြကုန်၏။

ယခုအခါ၌မူ ဂျပန်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၊ ပြင်သစ်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၊ အိတလီကွန်မြူနစ်ပါတီစသည်တို့လည်း တီတိုးလျှောက်ခဲ့သော လမ်းအတိုင်းလိုက်၍ လျှောက်နေကြပြီဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ယနေ့ကွန်မြူနစ်လောကတွင် မာရှယ်တီတိုးသည် အယူအဆရေးရာအောင်ပွဲခံနိုင်ပေပြီဟူ၍ ဝန်ခံကြရသည်။ တီတိုး၏ခေတ်ပြန်လည်ဆန်းသစ်နေချေပြီဟူ၍လည်း ဆိုစမှတ်ပြုကြသည်။

မာရှယ်တီတိုးနိုင်ငံရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ ဒုတိယပိုင်းသည် ဖော်ပြပါ အကြောင်းအချက်များကို တတ်နိုင်သမျှရှင်းလင်းတင်ပြရန် အားထုတ်ချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဤအပိုင်းတွင် အဓိကအားဖြင့် အောက်ပါကဏ္ဍများကို ဖော်ပြသွားပါမည်။

(၁) တီတိုးနှင့်စတာလင်ကွဲခြင်း။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏

ဩဇာမခံ၊ တပည့်မခံဘဲ၊ ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံထူထောင်နိုင်ရမည်ဟု တီတိုးက သန္နိဋ္ဌာန်ချခြင်း။

(မှတ်ချက်။ ။ ဤကဏ္ဍကို အခြေအနေအရ အကျဉ်းချုပ်၍သာ ဖော်ပြသွားပါမည်)

(၂) တရားသေဝါဒ မကျင့်သုံးဘဲ ဆိုရှယ်လစ်စနစ် ထူထောင်ခြင်း။ မိမိနိုင်ငံ၏ ပကတိ အခြေအနေနှင့် ပြည်သူ့အများစုကြီး၏ လိုအင်ဆန္ဒနှင့် ကိုက်ညီသော အလျှော့အတင်း များပြုလုပ်၍ ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေး စနစ်တည်ဆောက်ခြင်း။ 'ပြန်လည် ပြင်ဆင်ရေးသမား'ဟူသော ဘွဲ့အမည်ဖြင့် ထိုးနှက်ခံရခြင်း။

(၃) နိုင်ငံရေးဟူသည် မိတ်ဆွေရန်သူ တသမတ်တည်းမရှိ ဟူသောစကားနှင့်အညီ တစ်ချိန်က တီတိုး၏ရဲဘော်ရဲဘက်အချို့နှင့် ရန်သူဖြစ်ခဲ့ရခြင်း။

(၄) ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်သစ် ခရူးရှက်က တီတိုးနှင့် ပြန်ပေါင်းထုပ်ရန် ကြိုးစားခြင်း။ အရှေ့ဥရောပနိုင်ငံအချို့မှ အရေးအခင်းများတွင် တီတိုးက လွတ်လပ်စွာရပ်တည်ခြင်း။

(၅) ကမ္ဘာကြီးကို ခွဲဝေပိုင်းခြား၍ လက်ဝါးကြီးအုပ်ရန် ကြံရွယ်နေကြသော မဟာအင်အားရှင်နိုင်ငံကြီးများ၏ ဩဇာမှ သီးခြားကင်းလွတ်သည့် ဘက်မလိုက်နိုင်ငံများကို တီတိုးက ဦးဆောင်လှုံ့ဆော်၍ အင်အားစုစည်းခဲ့ခြင်း။ တတိယကမ္ဘာဟူသော တောင့်တင်းခိုင်မာသည့် အင်အားသစ်ကြီး ပေါ်ပေါက်လာခြင်း။

အထက်ပါကဏ္ဍများသည် မာရှယ်တီတိုး၏ နိုင်ငံရေးဘဝ ဒုတိယပိုင်းတွင် အဓိကအစိတ်အပိုင်းများအဖြစ် ပါဝင်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤဒုတိယပိုင်းသည် ပထမပိုင်းအဖြစ်အပျက်များကဲ့သို့ လှုပ်လှုပ်ရှားရှားသွက်သွက်လက်လက်လှုပ်လှုပ်မှုမရှိမည်။ အတန်ငယ် လေးကောင်း လေးနေပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ဤအကြောင်းအရာများသည် လေးသည်နှင့်အမျှ အရေးကြီးလှသည်ဟု ခံယူပါသည်။ နိုင်ငံရေးဗဟုသုတ အများဆုံးရနိုင်စရာ ရှိလိမ့်မည်ဟုလည်း ယုံကြည်ပါသည်။

အခန်း (၁)

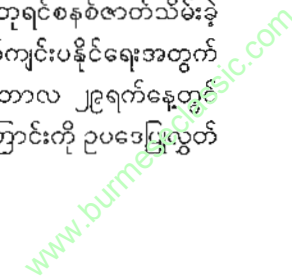
ပြည်သူ့အသည်းနှလုံးထဲက ခေါင်းဆောင်

သမ္မတနိုင်ငံအဖြစ်သို့

ကျားကျော်သူ ဖက်ဆစ်များအား မောင်းထုတ်ပြီးနောက် မာရှယ်တီတိုး၏ ပထမဆုံးတာဝန်မှာ ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံကို 'ပြည်တည်ခန်း' မှ ပြန်စုရန် ပင်ဖြစ်လေသည်။ ဘုရင်စနစ် ပြန်ထားသင့် မထားသင့်ကို စစ်ပြီးခါမှ စဉ်းစားကြရန် တီတိုးက ပီတာဘုရင်၏ ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာ ဆူဟာဆစ်နှင့် သဘောတူထားခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ယခုစစ်ကြီးပြီးသွားပြီ။ ဘုရင်ကို ပြန်ပင့်မည်လော။

မာရှယ်တီတိုးအနေဖြင့် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး စလုပ်ချိန်မှစ၍ သဘောထားပြတ်ပြီးသားဖြစ်သည်။ ဘုရားထူးနေရမည့် 'ဘုရင်မင်းမြတ်'နှင့် ဆိုရှယ်လစ်စနစ် တည်ဆောက်ရေးဆိုသည်မှာ ပြဒါးတစ်လမ်း သံတစ်လမ်း ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ ထို့ကြောင့် ၁၉၄၅ခုနှစ် မေလတွင် ယူဂိုဆလားဗီးယားတစ်ပြည်လုံး လွတ်မြောက်ပြီးသည့်နောက် ပြည်သစ်တည်ရန် ဆွေးနွေးကြသောအခါ မာရှယ်တီတိုးက ပီတာဘုရင်အား နန်းပြန်မတင်နိုင်။ သမ္မတနိုင်ငံ ထူထောင်ရေးကိုသာ စဉ်းစားကြစို့ဟု ယတိပြတ်ကြေညာလိုက်သည်။

ဤသို့အားဖြင့် ယူဂိုဆလားဗီးယားတွင် ဘုရင်စနစ်ဇာတ်သိမ်းခဲ့သည်။ ငါးလမျှကာလအတွင်း ဥပဒေပြု လွှတ်တော်ကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် ရွေးကောက်ပွဲများ ပြုလုပ်သည်။ ၁၉၄၅ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၉ရက်နေ့တွင် ယူဂိုဆလားဗီးယားပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ထူထောင်ကြောင်းကို ဥပဒေပြုလွှတ်

ဆရာလော တပည့်လော မိတ်ဆွေလော။ ဆိုဗီယက်ပါတီမှူးချုပ် အရက်ညွှတ်နှင့် မာရှယ်တီတိုးမောင်နီ။

တော်က ကြေညာလိုက်သည်။ (သမ္မတနိုင်ငံ ထူထောင်ရေးအတွက် လူထု ဆန္ဒခံယူပွဲ ပြုလုပ်ခဲ့ရာ မဲဆန္ဒရှင်ရာခိုင်နှုန်း ၉၀က ထောက်ခံပေးခဲ့ကြသည်။)

ယူဂိုဆလားဗီးယားသည် ဧရိယာစတုရန်းမိုင် (၉၈၇၆၆)ရှိ၍ ထို စဉ်က လူဦးရေ (၁၇)သန်းကျော်မျှသာရှိသော်လည်း ပြည်နယ်နှင့်လူမျိုးအ နွယ်အလိုက် ကွဲပြားခြားနားမှုများရှိသည်။ ထို့ကြောင့်ဒေသနယ်ပယ်အစွဲရှိ ကြသော တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ ဆန္ဒနှင့်အညီ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ခြောက်နိုင်ငံထူထောင်ရန် တီတိုးက လက်ခံသဘောတူ လိုက်သည်။ ယင်းတို့မှာ (၁) ဆာဗီးယား၊ (၂)ခရီးရှား၊ (၃) ဆလိုဗီးနီးယား၊ (၄)မွန်တီနီဂရို၊ (၅)ဘော့စ်နီးယားနှင့် ဟာဇီဂိုဗီးနား၊ (၆) မက်ဆီဒိုးနီးယား သမ္မတနိုင်ငံများဖြစ်ကြသည်။ ယင်းတို့ကို စုပေါင်း၍ ပြည်ထောင်စုယူဂို ဆလားဗီးယားသမ္မတနိုင်ငံအဖြစ် ၁၉၄၆ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ရက်နေ့တွင် ထူထောင်ခဲ့လေသည်။

မာရှယ်တီတိုးသည် ယူဂိုဆလားဗီးယားပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့ ၏ ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အမျိုးသားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ၁၉၄၅ခုနှစ်မှ ၁၉၅၃ ခုနှစ်အထိ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ထိုကာလများအတွင်း တီတိုး၏ ပြတ်သားစွာ အရေးဆိုမှုကြောင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီး ဥရောပမြေပုံ ပြန်ဆွဲရာတွင် (နယ်နိမိတ်များ ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ရာတွင်) ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံသည် ရသင့်ရထိုက်သော နယ် မြေများကို ပြန်လည်ရရှိခဲ့၏။ အီတလီလက်ထဲမှ ဗင်နီဇီးယား၊ ဂီအူလီးယား၊ ဇာရာ၊ ပီလာဂိုဆာအကျားဆင်ကျွန်းများကို ပြန်ရခဲ့ပြီး ထရိယက်စ်နယ်တောင် ပိုင်း အစွထရိယန်ကျွန်းဆွယ်ကို ၁၉၅၄ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်ရရှိခဲ့၏။ ထရိ ယက်စ်တောင်ပိုင်းကိုရလိုက်၍ ယူဂိုဆလားဗီးယားအဖို့ အကောင်းဆုံးဆိပ် ကမ်းမြို့ တစ်နေရာကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်ခဲ့လေသည်။ အဆိုပါထရိယက်စ်ပြဿနာ မှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပြီးစ ဥရောပမီးပွင့်ကလေးတစ်ခုဖြစ်ခဲ့သေး၏။ ထိုနယ် မြေတောင်ပိုင်းကို ပြောက်ကျားတပ်များက သိမ်းပိုက်ထားခဲ့ရာ စစ်အပြီးတွင် တစ်နယ်လုံးကို အီတလီသို့ပေးရန် မဟာမိတ်တပ်များက ဆုံးဖြတ်သောအခါ တီတိုးက သဘောတူစာချုပ်လက်မှတ်မထိုးဘဲ ခေါင်းမာမာနှင့် ငြင်းဆန်နေ ခဲ့သဖြင့် ပြဿနာပေါ်ရခြင်းဖြစ်၏။

ထရိယက်စ်ပြဿနာကြောင့် တီတိုးအား 'မဟာမိတ်' များက ပြိုင် လာကြချိန်တွင် ဝရီနိုင်ငံ၌ ဖြစ်ပွားနေသော ကွန်မြူနစ်ပြောက်ကျားတော်

အမေရိကန်သမ္မတ
ဂျွန်အက်ဖ်
ကနေဒီနှင့်အတူ
(ဝါရှင်တန် ၁၉၆၃)

လွန်ရေးကို တီတိုးက အင်တိုက်အားတိုက်ကူညီထောက်ပံ့ခဲ့ပြန်ရာ တီတိုးသည် အနောက်ဥရောပ၏ အန္တရာယ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းခံလာရတော့ သည်။

ဂရိတော်လှန်ရေးကို တီတိုးက ကူခဲ့ခြင်းမှာ မိမိတို့နှင့် အဖြစ်ချင်း တူနေ၍ဖြစ်လေသည်။ ဖြစ်ရပ်အတိုချုပ်မှာ ၁၉၄၀-၄၁ခုနှစ်တွင် ဂရိနိုင်ငံ ကို အီတလီနှင့် ဂျာမန်တပ်များက ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ ဂရိဘုရင် နှင့် အစိုးရထွက်ပြေးရသည်။ ၁၉၄၂ခုနှစ်တွင် ဂရိကွန်မြူနစ်များ ဦးစီး၍ တော်လှန်ရေးတပ်ပေါင်းစုကြီးဖွဲ့ကာ လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ခဲ့သည်။ တစ် ချိန်တည်းမှာပင် ဂရိပြည်ပြေး ဘုရင်အစိုးရကို ထောက်ခံသောဂရိစစ်တပ် ကလည်း တော်လှန်ရေးလုပ်သည်။ တော်လှန်ရေးအင်အားစုနှစ်ခု အချင်းချင်း ပြန်တိုက်ကြသည်။ တီတိုးနှင့် မီဟေလိုဇစ်တို့၏ဖြစ်ရပ်နှင့် ပုံတူလိုလိုဖြစ်ခဲ့ ခြင်းပေတည်း။ စစ်ပြီးသည့်နောက် ၁၉၄၆ခုနှစ်တွင် ဘုရင်ပြန်ရောက်လာ

သည်။ နန်းပြန်တက်သည်။ ထိုအခါ ကွန်မြူနစ် ပြောက်ကျားများက လက် မခံနိုင်ဘဲ တော်လှန်ရေး ဆက်လုပ်ကြရသည်။ တီတိုးမှာ မိမိတို့နှင့် ဇာတ် လမ်းစပုံချင်း၊ ဇာတ်ကွက်ချင်းတူသော်လည်း ဇာတ်သိမ်းခန်းချင်းမတူသည့် ဂရိပြောက်ကျားများအား စာနာထောက်ထားလျက် လက်နက်ခဲယမ်း အကူ အညီများပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ၁၉၄၈ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက်နှင့် ယူ ဂိုဆလပ်ကွဲကြသောအခါ တီတိုးအနေဖြင့် ကိုယ့်နိုင်ငံအတွက်ပင် အနိုင်နိုင် ဖြစ်ခဲ့ရ၍ ဂရိပြောက်ကျားများအား မကူညီနိုင်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် ဂရိ တော်လှန်ရေးလည်း ဇာတ်သိမ်းမလှဖြစ်သွားရပြီး လုံးပါးသွားခဲ့ရလေသည်။

x x x

ယူဂိုဆလားဗီးယား ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ရေးဆွဲပြီးသည့် နောက် ၁၉၅၃ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းပုံသစ်အရ အစိုးရအဖွဲ့ကို ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်း သောအခါ မာရှယ်တီတိုးသည် ပြည်ထောင်စု၏ သမ္မတကြီးအဖြစ် ရွေး ကောက်တင်မြှောက်ခံရသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအရ တီတိုးသည် ပြည်ထောင်စု အမှုဆောင်ကောင်စီ (ကက်ဘီနက်အဖွဲ့) ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊ လက်နက်ကိုင်တပ်များ၏ သေနာပတိချုပ်အဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ရ သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံသစ်အရ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများကိုလည်း ကျင်းပခဲ့ရာ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ် ၃၅၂ဦးကို ရွေးကောက်တင်မြှောက် ခဲ့ကြသည်။ ဤသို့အားဖြင့် သမ္မတနိုင်ငံသည် အသားကျစွာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့လေ သည်။

ဆိုရှယ်လစ်အခြေခံအုတ်မြစ်

မာရှယ်တီတိုးသည် စစ်ထောင်း၍ ကျေခဲ့သော ယူဂိုဆလားဗီးယား ကို အမြန်ဆုံး ပြန်လည်ထူထောင်ရန်ကြိုးစားခဲ့ရသည်။ ချီတက်မည့် လမ်း ကြောင်းကို ရွေးချယ်ပြီးဖြစ်၍ ယင်းလမ်းကြောင်းအတွက် အခြေခံအုတ် မြစ်များကို ချရလေသည်။

ရွေးဦးစွာ နိုင်ငံခြား အရင်းအနှီးအားလုံးကို ပြည်သူပိုင်သိမ်းသည်။ ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံ၏ ကြေးနီ၊ ခဲ၊ သစ်၊ ဘီလပ်မြေလုပ်ငန်းအားလုံး၏ ဥပဒေခိုင်ခွန်ကို နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီကြီးများက ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ရာ ထိုလုပ်ငန်းများ ကို တီတိုးအစိုးရက လျော်ကြေးမပေးဘဲ အပြတ်သိမ်းလိုက်သည်။

ထို့ပြင် ရန်သူ(ဂျာမန် အီတလီ) လူမျိုးများ၊ စစ်ရာဇဝင်ကောင်

www.burmeseclassic.com

အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ အထူးဧည့်သည်ကြီးအဖြစ် မာရှယ်တီတိုးမောင်နံအား သမ္မတနစ်ဆင်က အိမ်ဖြူတော်မှ ကြိုဆိုနေပုံ။ (၁၉၇၁)

များ။ ရန်သူနှင့် ပူးပေါင်းခဲ့သော သစ္စာဖောက်များတို့ ပိုင်ဆိုင်သည့် အိုးအိမ် ပစ္စည်းအားလုံးကိုလည်း တီတိုးက အမိန့်ဒီကရီတစ်ရပ်ထုတ်ပြန်၍ နိုင်ငံပိုင် သိမ်းဆည်းလိုက်သည်။ ဤသို့အားဖြင့် ကုန်ထုတ်စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ရာခိုင်နှုန်း ၈၀သည် ပြည်သူ့အစိုးရ၏လက်ဝယ်သို့ရောက်လာခဲ့သည်။ ထိုအခါတွင်မှ ပြည်သူ့အစိုးရသည် စက်မှုနိုင်ငံထူထောင်ရေးအတွက် စီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ရလေသည်။

ထိုနောက် တစ်ဆက်တည်းမှာပင် တီတိုးသည် မြေယာပြဿနာကို ကိုင်တွယ်ခဲ့သည်။ မြေယာဝေခြမ်းရေးကို စတင်လုပ်ကိုင်သည်။ မြေယာများကို အချိုးကျပိုင်းခြားပြီးနောက် တစ်ဦးချင်းပိုင်ဆိုင်မှု ဧက (၆၀)ထက် မကျော်စေဘဲ ပြန်လည်ခွဲဝေချထားပေးခြင်းဖြစ်သည်။

BURMESE CLASSIC

စစ်အတွင်းက နာဇီကျမန်တို့လက်ထဲသို့ မကျရောက်စေရန် ယူဂိုအစိုးရဟောင်းက အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ ပို့ထားခဲ့သော ယူဂိုဆလပ်အမျိုးသားဘဏ်မှ ရွှေများကိုလည်း တီတိုးက အစိုးရကတစ်ဖက်အရေးဆို၍ ပြန်တောင်းခဲ့ရသည်။

ယင်းသို့ ဆိုရှယ်လစ်အခြေခံ အုတ်မြစ်များကို တစ်ရစ်ပြီး တစ်ရစ် ထူထောင်နေခြင်းကြောင့် 'မဟာမိတ်ဟောင်း' အနောက်အုပ်စုနိုင်ငံများသည် မာရှယ်တီတိုးအပေါ် သဘောထားပြောင်းလဲခဲ့ကြသည်။ တီတိုးသည် ကွန်မြူနစ်စစ်စစ်ကြီးဖြစ်ကြောင်း ပြန်ပြောင်းအမှတ်ရလာကြသည်။ ဤတွင် မာရှယ်တီတိုးအား အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ သွားပုပ်လေလွင့် သိက္ခာချကြလေတော့သည်။ တီတိုးသည် ယူဂိုဆလပ်လူမျိုးမဟုတ်။ ရုရှားလူမျိုးတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း၊ ယူဂိုဆလပ်အယောင်ဆောင်နေခြင်းဖြစ်ကြောင်းစသည်ဖြင့် ကလေးကလားကောလဟာလများကို စုပေါင်းစပ်ပေါင်းလုပ်၍ အနောက်အုပ်စု စာနယ်ဇင်းများက တိုက်ခိုက်ထိုးနှက်လာကြလေသည်။

သို့ရာတွင် ဘိုးစဉ်တောင်ဆက် မျိုးရိုးအနွယ်အားလုံးမှစ၍ ခရီးရှားနယ်သား ယူဂိုဆလပ်လူမျိုးစစ်စစ်ဖြစ်သော တီတိုးသည် ထိုအချိန်၌ ရုရှားများနှင့် အတွင်းကျိတ်ပြဿနာပေါ်နေပြီဖြစ်သည်ကို အနောက်အုပ်စုက မသိကြသေး။ တီတိုးမှာ ကိုယ့်ဝမ်းနာကိုယ်သာသိသော အခြေအနေနှင့် ကြုံနေရပြီဖြစ်သည်။

စတာလင်နှင့် အကွဲဇာတ်

စတာလင်နှင့် တီတိုး အကျိတ်အခဲသည် ယူဂိုဆလပ်တော်လှန်ရေး စတင်သည့်အချိန်ကပင် ဇာတ်လမ်းစခဲ့သည်ဟုဆိုနိုင်၏။ တီတိုးက ဆိုဗီယက်ထံမှ အားကိုးတကြီး လက်နက်ခဲယမ်းအကူအညီတောင်းခဲ့သည်။ ကျဉ်းထဲကျပ်ထဲအကျဆုံးအချိန်မှာပင် ရုရှားတို့ထံမှ အကူအထောက်မရှိခဲ့။ တဖန် သစ္စာဖောက် 'ချက်နစ်'ဗိုလ်ချုပ်မီဟေလိုဗစ်အား ပြောက်ကျားတပ်များက စာရင်းရှင်းရန်ကြိုးစားချိန်တွင် စတာလင်ကဟန့်တားခဲ့သည်။ ထိုမျှသာမက မီဟေလိုဗစ်၏ သခင်အရင်းဖြစ်သော ယူဂိုဆလပ်ပြည်ပြေးအစိုးရကိုသာ စတာလင်က နှစ်ရှည်လများ တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုခဲ့၏။ တီတိုးအနေဖြင့် မမေ့နိုင်သော အချက်တစ်ခုမှာ စတာလင်က ပီတာဘုရင်အား နန်းပြန်တင်ရန် တီတိုးအား ပြောရက်ခြင်းဖြစ်သည်။ (၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် မော်စကိုသို့

ပါလက်စတိုင်းပြောက်ကျားခေါင်းဆောင် ယာဆာအာရာဖတ်နှင့်။ (၁၉၇၃)

တီတိုးအဖြစ်ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့သော ရစ်ချတ်ဘာတန်၏ဇနီး(ယခုမူလနိုးဟောင်း) အယ်လစ်လောက်တေလာနှင့် မာဓုယ်တီတိုး။

BURMESE CLASSIC

တီတိုးသွား၍ စတာလင်နှင့် ပထမဆုံးအကြိမ်ဆွေးနွေးစဉ် စတာလင်က ပီတာဘုရင်အား နန်းပြန်တင်၍ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးယူပါဟု ပြောခဲ့၏။

ယင်းသို့သော နာကျည်းစရာအဖြစ်များအပြင် နောက်ဆုံးလွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲများအတွင်း ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံထဲ၌ ရုရှားတပ်များက ဝရမ်းဗတာရမ်းကားမွေနှောက်သွားခဲ့ကြပုံများမှာ အသည်းခိုက်လောက်အောင်ဖြစ်ခဲ့၏။ ရုရှားတပ်များသည် ယူဂိုဆလားဗီးယားမြောက်ပိုင်းဒေသတွင် ဂျာမန်တို့အား အပြီးသတ်ချေမှုန်းစစ်ဆင်ရာ၌ ပြောက်ကျားတပ်များနှင့်အတူ အကျအဆုံးများစွာဖြင့် ပါဝင်ဆင်နွှဲပေးခဲ့သည်။ ယင်းသို့ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ပေးခဲ့စဉ် စစ်ကြောင်းကျရာဒေသများ၌ မုဒိမ်းမှုများ၊ မုဒိမ်းပြုရန် ကြိုးစားမှုများ၊ လူသတ်မှုများ အကြမ်းဖက်မှုအနိုင်ကျင့်မှုများစွာကို ကျူးလွန်ခဲ့ကြ၏။ ယင်းသို့ ကျူးလွန်ခဲ့ခဲ့ရသည့်အထဲတွင် ယူဂိုဆလားဗီးယား တော်လှန်ရေး ပြောက်ကျားမယ်များ၊ ပါတီအမျိုးသားကော်မတီဝင်များ၏ဇနီးများပင်ပါဝင်ခဲ့လေသည်။

(မုဒိမ်းမှု ၁၂၁၉မှု၊ မုဒိမ်းပြုရန်ကြိုးစားမှု ၃၂၉မှု၊ မုဒိမ်းပြုပြီးလူကိုပါသတ်မှု ၁၁၁မှု၊ မုဒိမ်းဖြုတ်ပြီး လူကိုသတ်ရန်ကြိုးစားမှု ၂၄၈၅နှင့် လူယက်အကြမ်းဖက်အနိုင်ကျင့်မှု ၁၂၀၄၅ရှိခဲ့ကြောင်း အချိန်နှင့် နေရာနှင့် အတိအကျမှတ်တမ်းများရှိလေသည်။)

ယင်းအမှုများကို တီတိုးအပါအဝင် တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်ပိုင်းက နောင်အရည်မျှော်တွေး၍ အကျယ်အကျယ်မဖြစ်စေဘဲ တတ်နိုင်သမျှ ဖုံးဖုံးဖိဖိလုပ်ခဲ့ကြရ၏။ ပို၍ဆိုးဆိုးရွားရွားမဖြစ်အောင် ဟန့်တားရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာရုရှားတပ်မှူးချုပ်အား အတွင်းကျိတ်တင်ပြခဲ့သော်လည်း အရေးမယူရုံမက သူ၏ရဲဘော်များကို အမနာပ လာပြောသည်ဟုဆိုကာ ဒေါပွဲခဲသေးသည်ဟူ၏။

ထိုအဖြစ်များကို တီတိုးတို့က အသည်းနာနာဖြင့်ပင် သင်ပုန်းချေ၍ မေ့ပျောက်နိုင်အောင် ကြိုးစားခဲ့ကြရ၏။ သို့ရာတွင် စတာလင်က မမေ့ချေ။ တီတိုးနှင့် ကွဲကြသောအခါ တီတိုးအပေါ် စတာလင်၏ စွဲချက်တစ်ခုမှာ “ကျေးဇူးကန်းသည်” ဟူသတည်း။ စတာလင်က တီတိုးသည် ယူဂိုဆလပ်ပြည်သိမ်းတိုက်ပွဲတွင် အသက်ပေါင်းများစွာ အဆုံးခံ၍ ကူညီခဲ့သော ဆိုဗီယက်တပ်နိုတော်ကိုပင် မဟုတ်တန်းတရား စွပ်စွဲ၍ သိက္ခာချခဲ့သည်ဟု တီတိုး ‘ကျေးဇူးကန်းပုံ’ ဥပမာတစ်ခုအဖြစ် ထောက်ပြခဲ့လေ၏။

မင်္ဂလာနိုင်ငံ ဖယ်လ်ဆင်ကီမြို့အစိုးရပွဲ၌ အရက်ညွှတ်နှင့်အတူ (၁၉၇၅)

BURMESE CLASSIC

စစ်ပြီးခေတ်တွင် စတာလင်သည် ယူဂိုဆလားဗီးယားနှင့်ပတ်သက်၍ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ချုပ်ကိုင်ရန် ကြိုးစားသည့်အနေဖြင့် ယူဂိုဆလားဗီးယား တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ဆိုဗီယက်လျှို့ဝှက်ပုလိပ်အဖွဲ့သူလျှို့ဝှက်များမွေးထားခဲ့၏။ စတာလင်၏ အကြောင်းပြသည်မှာ ထူထောင်ခါစ ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံတစ်ခုတွင် အရင်းရှင်တို့က ဖျက်လိုဖျက်ဆီးပြုမည့် အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်ရန်အတွက် သူလျှို့ဝှက်များထားရှိ၍ စောင့်ကြည့်ရခြင်း ဖြစ်သည်ဆို၏။ သို့ရာတွင် ယူဂိုဆလပ် ကွန်မြူနစ်များတမူ ထိုသို့လျှို့ဝှက်သူလျှို့ဝှက်များ ထားခြင်းသည် မိမိတို့နိုင်ငံ၏ အချုပ်အခြာ အာဏာကိုစော်ကားနေခြင်းဖြစ်သည်ဟု ခံစားမိကြသည်။

တီတိုးတို့ဖက်မှ မခံချိမခံသာဖြစ်စေရာ အကြောင်းအချက်တစ်ခုမှာ တဖက်စီးနင်း ဝါဒဖြန့်မှုဖြစ်၏။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံအား ယူဂိုဆလပ် ပြည်သူတို့က လေးစားအားကျနေရန် ဆိုဗီယက်အကြောင်းစာအုပ်စာတမ်းများကို ယူဂိုဆလားဗီးယားဘာသာဖြင့် အမြောက်အမြား ပုံနှိပ်ဖြန့်ဝေခဲ့ရသော်လည်း ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံအကြောင်းကိုမူ ဆိုဗီယက်ယူနီယံတွင် အလေးအနက်ထား၍ သတင်းဖြန့်ပေးခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ ၁၉၄၆ခုနှစ်အထိ ယူဂိုဆလပ်တွင် ရုရှားစာအုပ်ပေါင်း ၁၈၅၀မျိုး ဘာသာပြန်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့ရသော်လည်း ယူဂိုဆလပ်စာအုပ်နှစ်အုပ်သာ ဆိုဗီယက်တွင် ဖြန့်ချိခဲ့၏။

ထိုမျှသာမက ဆိုဗီယက်သည် ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံများအဖြစ် စစ်ပြီးခေတ်တွင် ပေါ်ပေါက်လာသော ဥရောပအရှေ့ပိုင်းနိုင်ငံများအား စီးပွားရေးအရ၊ ၎င်းအတွက် ကုန်ကြမ်းဖြည့်တင်းပေးရာ နိုင်ငံကလေးများအဖြစ်သာ သဘောထားသည်ဟု တီတိုးတို့ကခံစားမိကြ၏။ အရှေ့ဥရောပဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံများသည် မိမိတို့၏ ထွက်ကုန် ကုန်ကြမ်းများကို ရုရှားသို့သာ ကုမ္ပဏီပေါက်စေ့အတိုင်းရောင်းရပြီး ရုရှားမှကုန်ချောများကို ရုရှားတို့ သတ်မှတ်စေ့အတိုင်း ပြန်ဝယ်ကြရ၏။

ဤတွင် အခြားအရှေ့ဥရောပဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံများက လှုပ်လှုပ်ရှားရှား မရှိကြသော်လည်း မာရှယ်တီတိုးကမူ ငြိမ်မနေခဲ့ချေ။ ယူဂိုဆလားဗီးယားသည် ဥရောပနိုင်ငံများအနက် သယ်ဇာတဝါတ်သတ္တုများ အထူးကြွယ်ဝသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်၍ ကိုယ်တိုင်စက်မှုကုန်ချောများထုတ်လုပ်သော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်လာအောင်ထူထောင်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းခဲ့၏။ ယင်းသို့ စက်မှုနိုင်ငံ ထူထောင်ရေးအတွက် ပြည်သူပိုင်သိမ်းထားသော စက်ရုံများချည့်ရှိနေ၍ မပြီးသေး။ ငွေရင်းငွေနှီးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုပညာသည်များလည်း

လိုအပ်၏။ စက်အသစ်များတပ်ဆင်ရန်လည်း လိုအပ်၏။ ထိုလိုအပ်ချက်များကို ဆိုဗီယက်တို့ထံမှ တောင်းခံရမည်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် တီတိုးက ကိုယ်စားလှယ် တစ်ဖွဲ့ကို ကိုယ်တိုင်ဦးဆောင်၍ မော်စကိုသို့သွားကာ စတာလင်နှင့်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ထိုဆွေးနွေးပွဲတွင် စတာလင်က အတော်ပင်စီးစီးပိုးပိုး ပြောဆိုခဲ့သည်။ ယူဂိုဆလားဗီးယားသည် ကုန်ကြမ်းထုတ်လုပ်သောနိုင်ငံကလေးအဖြစ်သာ အေးအေးနေသင့်ကြောင်း၊ သိပ်ပြီးအထက်မလှမ်းသင့်ကြောင်း စတာလင်ကပြောလိုက်လေသည်။

ကွန်မင်ဖောင်မှထွက်စေ

စတာလင်သည် မာရှယ်တီတိုးအား ကိုင်တွယ်၍မရကြောင်း တဖြည်းဖြည်းရိပ်မိလာခဲ့၏။ တီတိုးအား ကွန်မြူနစ်လောကထဲ ဆက်၍ လက်သင့်ခံထားလျှင် အခြားသော ဥရောပကွန်မြူနစ်များသို့ပါ 'တီတိုးရောဂါ' ကူးစက်သွားလိမ့်မည်ဟု စတာလင်က စိုးရိမ်ခဲ့သည်။ 'တီတိုးရောဂါ' ဆိုသည်မှာ အခြားမဟုတ်။ ဆိုဗီယက်အစိုးရ၏ ထားရာနေစေရာသွား အနေအထားကိုလက်မခံလိုဘဲ ခွာရာတိုင်းရန်ကြိုးစားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တီတိုးနှင့်တကွ ယူဂိုဆလပ်ကွန်မြူနစ် ခေါင်းဆောင်စုအား ကွန်မင်ဖောင်မှ ထုတ်ပယ်လိုက်ကြောင်း ကြေညာခြင်းဖြင့် စတာလင်က တိုက်ကွက်စလိုက်လေသည်။

ကွန်မင်ဖောင်ဆိုသည်မှာ ကွန်မြူနစ်ပါတီများ ဆက်သွယ်ရေးဌာန ချုပ်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ်(ကိုမင်တန်)ကို ၁၉၄၃ခုနှစ် မေလတွင် ဖျက်သိမ်းခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၄၇ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ကွန်မင်ဖောင်ကို စတင်ထူထောင်သည်။ ကွန်မင်ဖောင်ကို ဆိုဗီယက်ကပင် ကြီးပွားစွဲစည်းပေးခဲ့သော်လည်း ဌာနချုပ်ကို ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံ ဘဲလ်ဂရီမြို့၌ ထားရှိခဲ့၏။ ကွန်မင်ဖောင်တွင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံအပြင်အရှေ့ဥရောပ၌ စစ်အပြီး အာဏာရလာကြသော ဘူလ်ဂေးရီးယား၊ ချက်ကိုစလိုဗက်ကီးယား၊ ဟန်ဂေရီ၊ ပိုလန်၊ ရိုမေးနီးယား၊ ယူဂိုဆလားဗီးယား ကွန်မြူနစ်ပါတီများနှင့် ပြင်သစ်၊ အီတလီကွန်မြူနစ်ပါတီများ(စုစုပေါင်း ကွန်မြူနစ်ကိုးပါတီ) ပါဝင်သည်။

တီတိုးအုပ်စုအား ထုတ်ပယ်ရန်ဆုံးဖြတ်သော ကွန်မင်ဖောင်အစည်းအဝေးကို ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၈ရက်တွင် ချက်ကိုစလိုဗက်ကီးယားနိုင်ငံ ပရာဟာမြို့တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးသို့ ယူဂိုဆလပ်ပါတီအား

မဖိတ်ကြားခဲ့။ ကျန်ရှစ်ပါတီကိုတိုင်းဆွေးနွေးပြီးနောက် တီတိုးနှင့် အပေါင်းအပါများသည် မာ့ကစ်လီနင်ဝါဒလမ်းစဉ်ကို သွေဖယ်နေကြပြီဖြစ်သဖြင့် ကွန်မင်ဖောင်မှ ထုတ်ပယ်ကြောင်းကြေညာလိုက်လေ၏။

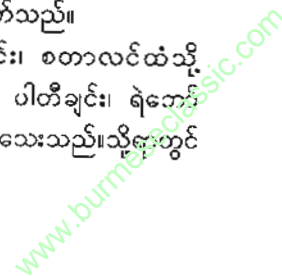
(မှတ်စု။။ တီတိုးတို့အား ထုတ်ပယ်ပြီးနောက် ကွန်မင်ဖောင်ဌာနချုပ်ကို ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံ ဘူခါရက်မြို့သို့ရွှေ့လိုက်၏။ ကွန်မင်ဖောင်နိုင်ငံများသည် ၁၉၅၃ခုနှစ်တွင် စတာလင်ကွယ်လွန်ပြီးသည့်နောက်တွင် ယူဂိုဆလားဗီးယားနှင့် အဆက်အသွယ်ပြန်လုပ်ကြ၏။ တီတိုးကမူ ကွန်မင်ဖောင်သို့ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပြန်မဝင်တော့ချေ။ ၁၉၅၆ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ခရူးရှက်က မာရှယ်တီတိုးနှင့် ကျေအေးရေး ကြိုးပမ်းပြီးသည့်နောက် ကွန်မင်ဖောင်ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်လေသည်။)

စတာလင်သည် ကွန်မင်ဖောင်မှ တီတိုးအုပ်စုအား ထုတ်ပယ်ရုံဖြင့် မပြီးသေး။ ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံတွင် တီတိုးခေါင်းဆောင်မှုကို ဖြုတ်ချရန်လည်း ကွန်မင်ဖောင်ဆုံးဖြတ်ချက်အဖြစ် ကြေငြာခဲ့လေသည်။

စတာလင်၏ ထိုးနှက်ချက်ကား ရက်ရောလွန်းလေသည်။ တီတိုးအား အပြုတ်တိုက်ရန် ကွန်မင်ဖောင်အားလက်ကိုင်ပြု၍ ထိုးစစ်များ ဆင်လေတော့သည်။ စစ်ရေးထိုးစစ်တော့မဟုတ်။ တီတိုးဆန့်ကျင်ရေးဝါဒဖြန့်စာရွက်စာတမ်းများ ပလူယံအောင်ထုတ်ဝေ၍ ယူဂိုဆလပ်ပြည်တွင်းသို့လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာ့ကွန်မြူနစ်ပါတီအားလုံးသို့လည်းကောင်း ဖြန့်ချိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယူဂိုဆလပ်ပြည်သူတို့က တီတိုးအုပ်စုအား အမြန်ဆုံးဖြုတ်ချရန်လည်း ဆိုဗီယက်ပါတီက ဆက်တိုက် လှုံ့ဆော်ခဲ့လေသည်။

တီတိုးအုပ်စုအား ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ထိုးနှက်ရုံမျှမက ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံကိုပါ ဘက်ပေါင်းစုံမှ အဆက်ဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ဆိုဗီယက်ကိုယ်တိုင်နှင့် ကွန်မင်ဖောင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများက ယူဂိုဆလားဗီးယားနှင့် စီးပွားရေး၊ သံတမန်ရေး ဖြတ်တောက်ကြသည်။ ယူဂိုဆလားဗီးယားသို့ ပို့ထားသော စစ်ရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီးပွားရေးအကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ပါရဂူများ၊ ကျွမ်းကျင်မှုပညာရှင်များ အားလုံးကို ဆိုဗီယက်သို့ ပြန်ခေါ်လိုက်သည်။

တီတိုးက ကွန်မင်ဖောင်သို့လည်းကောင်း၊ စတာလင်ထံသို့လည်းကောင်း၊ အယူခံဝင်ခဲ့သေးသည်။ ညီအစ်ကို ပါတီချင်း၊ ရဲဘော်၊ ရဲဘက်ချင်းအကျေအလည်ဆွေးနွေးကြရန် ကြိုးစားခဲ့သေးသည်။ သို့ရာတွင် သိုးငယ်သည် ဝံပုလွေအားလျှောက်လဲခွင့်မရှိတော့ပေ။

တီတိုးဘက်မှ ယူဂိုဆလပ်ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးက ရပ်တည်ခဲ့သည်။ အကျပ်ကိုင် အနိုင်ကျင့်ခံရသော တီတိုးအား ပြည်သူလူထုက ပို၍ပင် လေးစားကြည်ညိုလာကြသည်။ ယူဂိုဆလပ်တစ်ပြည်လုံးသည် မာရှယ်တီတိုးနှင့် ပို၍ပင် စည်းလုံးလာကြသည်။ ပြည်သူ့အသည်းနှလုံးထဲမှ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟူ၍ပင် လှိုက်လှဲစွာခေါ်ဆိုခဲ့ကြလေသည်။

ပါတီဗဟိုကော်မတီတွင်လည်း အလားတူပင်ဖြစ်၏။ တီတိုးက မိမိကြောင့် ဆိုဗီယက်ယူနီယံနှင့် ခွာပြုခြင်းဖြစ်သည်ဆိုလျှင် မိမိရာထူးမှ ဖယ်ရှားပေးပါမည်ဟု ဆုံးဖြတ်တင်ပြခဲ့သော်လည်း ဗဟိုကော်မတီတစ်ခုလုံးက လက်မခံဘဲ ပယ်ချခဲ့လေသည်။

စတာလင်က “တီတိုးဆိုတဲ့လူဟာ ငါလက်ချောင်းကနလေး တစ်ချောင်း ရမ်းပြလိုက်ရုံနဲ့ လွင့်ကျသွားမှာပါကွာ” ဟူ၍ပြောခဲ့ဖူးသည်ဆို၏။ သို့ရာတွင် တီတိုးကား အောက်သို့မူလွင့်မကျ။ အထက်သို့ပင် လွင့်တက်သွားသေးသည်တကား။

အခန်း (၂)

လွတ်လပ်သော ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်

အလုပ်သမားလယ်သမားပြဿနာ

၁၉၄၈ခုနှစ်တွင် ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံအား ကွန်မင်ဖောင်မှ ထုတ်ပယ်လိုက်ရာတွင် ကွန်မင်ဖောင် ဆုံးဖြတ်ချက်မှ စွဲချက်တစ်ခုမှာ မာရှယ်တီတိုးနှင့် အပေါင်းအပါများသည် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒီများမဟုတ်။ ဖောက်ပြန်ရေးသမားများဖြစ်သောကြောင့်. . . ဟူ၏။

သို့ရာတွင်တီတိုးသည် ၁၉၄၅ခုနှစ်မှ ၁၉၄၈ခုနှစ်အထိ နိုင်ငံရေးစီးပွားရေးလုပ်ထုံးလုပ်နည်းအားလုံးကို ဆိုဗီယက်ပုံစံအတိုင်း ပုံတူကူးချခြင်းသာဖြစ်၏။ ထိုကာလအတွင်း တီတိုး၏လုပ်ရပ်ဟူသမျှသည် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုတွင် စတာလင်လုပ်ခဲ့သမျှကို အတုခိုး၍ လုပ်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း သတင်းစာဆရာဒေးဗစ်ရိပ်က သုံးသပ်ရေးသားခဲ့၏။ ဒေးဗစ်ရိပ်က အမေရိကန်စာပဒေသာမဂ္ဂဇင်း (၁၉၇၃ ခုနှစ် မေလ)တွင် ရေးသားခဲ့ရာ၌ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပြီးခါစ နှစ်များအတွင်း တီတိုးသည် စတာလင်ပုံစံအတိုင်း အားလုံးလိုက်လုပ်ခဲ့သည်။ လူတန်းစားရန်သူများကို အပြတ်ရှင်းခဲ့သည်။ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်၏ ရန်သူဟူယူဆရသူများကို အစုလိုက်အပြုံလိုက်ဖမ်း၍ ချွေးတပ်စခန်းများသို့ပို့သည်။ အစုလိုက်အပြုံလိုက်သတ်ဖြတ်မှုများလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၄၈ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခါ တီတိုးသည် စတာလင်ပုံစံများမှ လမ်းခွဲရန် ခြေလှမ်းပြင်လာသည်။ ထိုအခါမှစ၍ ‘စတာလင်နှင့် ကွဲရတော့သည်’ဟူ၍ သုံးသပ်ဝေဖန်ခဲ့လေသည်။

ပြဿနာမှာ လယ်သမားအလုပ်သမားပြဿနာမှစခဲ့သည်။ တီတိုးက စုပေါင်းလယ်ယာစနစ်ကို မကျင့်သုံးသေးဘဲ လယ်ယာမြေဝေခြမ်းရေးကို စလုပ်သည်။ လုပ်ကွက်နည်းပါးသောလယ်သမားကလေးများကို အားပေးခဲ့သည်။ ချမ်းသာလယ်သမား (ရုရှားအခေါ်အားဖြင့် 'ကုလပ်')များအား အပြတ်ရှင်းခဲ့သော စတာလင်၏ စနစ်ကိုမူ တီတိုးကပုံတူမယူခဲ့ချေ။ တီတိုးက ယူဂိုပြည်တွင် လယ်သမားနှင့်စက်မှုအလုပ်သမားအချိုးမှာ ၁၂ယောက် တစ်ယောက်နှုန်းရှိနေ၍ လယ်သမားကဏ္ဍကို ပစ်ပယ်ခြင်းမပြုနိုင်ဟု ဆိုသည်။

စတာလင်က ဤပြဿနာကို စွဲချက်တစ်ခုအဖြစ် ဆုပ်ကိုင်တင်ပြကာ တီတိုးအား ဖောက်ပြန်ရေးသမား၊ သွေဖည်ရေးသမားဟူ၍ တံဆိပ်ကပ်ပေးခဲ့ခြင်းပေတည်း။

အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်းတစ်ထောင်

ဆိုဗီယက်ကြီးများသော ကွန်မင်ဖောင်နိုင်ငံများက ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံအား နိုင်ငံရေးရှော၊ စီးပွားရေးပါအဆက်ဖြတ်လိုက်သောကြောင့် တီတိုးသည် စီးပွားရေးဈေးကွက်သစ်ကို ရှာဖွေခဲ့ရသည်။ စီးပွားရေးဈေးကွက်သစ် မရှာ၍လည်းမဖြစ်။ ယူဂိုပြည်၏အခြေအနေမှာ လှေလှော်ရင်းတက်ချိုးခံရသလိုဖြစ်နေသည်။ ပြန်လည်ထူထောင်ခါစ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှာ နိုင်ငံခြားအကူအညီမရလျှင် လုံးဝဘုံးဘုံးလဲရတော့မလို့ဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့်တီတိုးသည် (လိပ်၊ ကန်၊ သစ်) နိုင်ငံကြီးများနှင့် အဆက်အသွယ်လုပ်ခဲ့ရသည်။ ချေးငွေများရယူခဲ့ရသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံမှ စက်မှုကိရိယာများ၊ ချေးငွေများနှင့် ရိက္ခာများကိုပါယူခဲ့ရသည်။ ကွန်မင်ဖောင်နိုင်ငံများက စစ်ရေးတပြင်ပြင်လုပ်နေကြသဖြင့် ယူဂိုပြည်သူတပ်မတော်ကိုလည်း အားဖြည့်ခဲ့ရပြန်ရာ အမေရိကန်နိုင်ငံမှ စီးပွားရေးအကူအညီမက စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများကိုပါ မှာယူခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် ၁၉၅၈ခုနှစ် နောက်ပိုင်း ၁၉၅၉ခုနှစ်အထိ ယူဂိုပြည်က အမေရိကန်နိုင်ငံတစ်ခုတည်းမှ အကူအညီရယူခဲ့သည်မှာ ဒေါ်လာသန်း ၁၀၀၀ ကျော်မျှရှိခဲ့သည်။ ၁၉၅၀မှ ၁၉၅၆ခုနှစ်အထိ စာရင်းအရမူ အမေရိကန်ထံမှ စီးပွားရေးနှင့် စစ်ရေးအကူအညီ ဒေါ်လာသန်း (၂၅၀၀)ဖိုး အထိ ယူခဲ့ရသည်ဟုဆိုသည်။

ယူဂိုပြည်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအတွက် နိုင်ငံတကာငွေကြေး ရန်

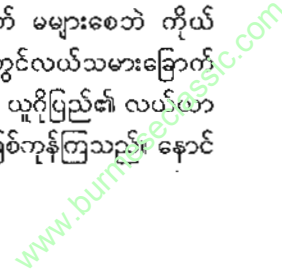
ပုံငွေအဖွဲ့ (အိုင်အမ်အက်စ်)နှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှလည်း ငွေအလုံးအရင်း ထုတ်ချေးခဲ့သည်။

ထိုချေးငွေများနှင့် အမျိုးသားဝင်ငွေအားလုံး၏ ရာခိုင်နှုန်း ၄၀ကို တီတိုးသည် အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများ၌ ၁၀နှစ်လုံးလုံးမြှုပ်နှံခဲ့သည်။ အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများ ထူထောင်ခြင်းမှာ နိုင်ငံ၏ရေရှည်အကျိုးစီးပွားအတွက်ဖြစ်သည်။ ထိုလုပ်ငန်းကြီးများ အခြေခိုင်လာချိန် ၁၉၅၅ ခုနှစ်ခန့်မှစ၍ အလတ်စားနှင့်အငယ်စား စက်မှုလုပ်ငန်းများကို ဆက်လက်ထူထောင်စေခဲ့သည်။ စားသုံးသူအကြိုက် ကုန်ပစ္စည်းများကို ၁၉၅၅ခုနှစ်ခန့်မှစ၍ လှိုင်လှိုင်ထုတ်လုပ်စေခဲ့သည်။

အမှားမြင်လျှင် ရဲရဲပြင်

တီတိုးသည် စတာလင်နှင့် ကွဲပြားချိန်မှစ၍ တရားသေသမားမဟုတ်တော့ပေ။ သူ၏လက်သုံးဆောင်ပုဒ်တစ်ခုမှာ အမှားမြင်လျှင် ရဲရဲပြင်ဟူ၍ဖြစ်၏။ အမှားမြင်ရသော သာဓကတစ်ခုမှာ လယ်ယာမြေပြဿနာနှင့်ပတ်သက်သည်။

တီတိုးသည် စတာလင်နှင့်ကွဲပြားစအချိန်တွင် သူ့အား မာ့ဂ်စ်လီနင်ဝါဒသွေဖည်သူဖောက်ပြန်ရေးသမားဟူ၍ တံဆိပ်ကပ်ဝါဒဖြန့်သည်ကို အလွန်မခံချိမခံသာဖြစ်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ဆိုရှယ်လစ်လမ်းကြောင်းပေါ်မှ ဘယ်တော့မှ မတိမ်းမစောင်းစိုက်လိုက်မတ်တတ် ဆက်ချိတက်အံ့ဟူ၍ သန္နိဋ္ဌာန်ချခဲ့၏။ ပထမဦးစွာ လယ်ယာမြေစနစ်နှင့် ပတ်သက်၍ စုပေါင်းလယ်ယာစနစ်ကို မကျင့်သုံးခဲ့သဖြင့် စတာလင်က မိမိအား သိက္ခာချသည်ကို မခံချင်သဖြင့် စုပေါင်းလယ်ယာစနစ်ကို ကျင့်သုံးရန်စိုင်းပြင်းလေ၏။ သို့ရာတွင် ၁၉၅၂ခုနှစ်တွင် အပြေပေါ်လာခဲ့၏။ ထိုနှစ်အတွက် မိုးကလည်း ခေါင်လွန်း၍ သီးနှံများပျက်စီးခဲ့ရ၏။ လယ်ယာကဏ္ဍမှာ လုံးဝအခြေယိုင်သွားခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ၁၉၅၃ခုနှစ်တွင် တီတိုးသည် လယ်ယာမူသစ်ကို ချမှတ်ခဲ့ရသည်။ “ဆိုရှယ်လစ်စုပေါင်းလယ်ယာများမှထွက်၍ ပုဂ္ဂလိကလယ်လုပ်လိုသူများအား လယ်သမားမိသားစုတစ်စုလျှင် (၂၄. ၇) ဧကထက် မများစေဘဲ ကိုယ်တိုင်လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုသည်”ဟူ၍ ကြေညာခဲ့သည်။ ဤတွင်လယ်သမားခြောက်ဦးလျှင် ငါးဦးက ကိုယ်ပိုင်ထွက်လုပ်ကြသည်။ သို့ဖြင့် ယူဂိုပြည်၏ လယ်ယာစိုက်ခင်း ၈၅ရာခိုင်နှုန်းသည် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ကွက်များဖြစ်ကုန်ကြသည်။ နောင်

နှစ်တွင် လယ်ယာကုန်ထွက်မှာ ယခင်နှစ်ထက် နှစ်ဆတိုးလာလေတော့သည်။ တီတိုး၏ “ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေးမူဝါဒ”သည် ကုန်ထုတ်တိုးတက်မှုရလဒ်ကို ထွက်ပေါ်စေခဲ့လေသည်။

သို့ရာတွင် တီတိုးသည် ဆိုရှယ်လစ်လယ်ယာများကိုလည်း ဆက်လက်အားပေးနေခဲ့သည်။ ကြွင်းကျန်သမျှသော စုပေါင်းလယ်ယာများအတွက် အမတ်ကြေးများ၊ ထွန်စက်များ၊ ဓာတ်မြေဩဇာများကို ဦးစားပေး၍ ပုံအောကူညီသည်။ စုပေါင်းလယ်ယာများမှ ထွက်ရှိသော သီးနှံများကို ဈေးမြှင့်ပေး၍ ဝယ်ယူသည်။ ပုဂ္ဂလိကလယ်သမားများကိုမူ တော်ရုံသင့်ရုံမျှ ကူညီပေးပြီး သီးနှံဈေးကိုလည်း ပုံမှန်ဈေးဖြင့်သာဝယ်ယူသည်။ သို့ရာတွင် စုပေါင်းလယ်ယာများသည် ပုဂ္ဂလိကလယ်ယာများကို ထွက်နှုန်းလည်းမမီ၊ အရည်အသွေးလည်းမမီဘဲရှိခဲ့သည်။

၁၉၆၄ခုနှစ်တွင် ယူဂိုပြည်၌ မိုးခေါင်ပြန်၍ သီးနှံများပျက်စီးသော အခါ တီတိုးသည် ပုဂ္ဂလိကလယ်ယာများအတွက်ပါ ဈေးနှုန်းတိုးပေးခြင်း၊ အခွန်လျှော့ကောက်ခြင်း၊ အမတ်ကြေးချေးခြင်းများပြုလုပ်ခဲ့ရသည်။ ထိုသို့ ပုဂ္ဂလိကလယ်ယာများကို ဂရုတစိုက်အားပေးခဲ့ခြင်း၏အကျိုးရလဒ်ကို ၁၉၆၅ခုနှစ် ကောက်ရိတ်ချိန်၌ လက်တွေ့ခံစားရလေတော့သည်။ တစ်ပြည်လုံး သီးနှံအထွက်နှုန်းသည် နှစ်ဆခန့်တက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၆ခုနှစ်မှစ၍ တီတိုးသည် လယ်ယာမြေများနိုင်ငံပိုင်သိမ်းရေး ဟူသောစကားကိုပင် မပြောတော့ပေ။ တံခါးဖွင့်ထားသော ပေါ်လစီ

ကိုယ့်အိမ်ထဲကပြဿနာကို ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် မနိုင်သူများသာ လျှင် အိမ်တံခါးဖွင့်ရန် ဝန်လေးတတ်ကြသည်ဟု တီတိုးက ဆိုလေ့ရှိ၏။ တီတိုးသည် ယူဂိုပြည်သူများကိုလည်းကောင်း၊ မိမိ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကိုလည်းကောင်း နိုင်နိုင်နင်းနင်း စည်းရုံးနိုင်သည်ဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ့်ကြည်သူ ဖြစ်၏။ (အန္တရာယ်ပေးလာနိုင်သည့် အတိုက်အခံများကိုလည်း အချိန်မီ ဦးချိုးနိုင်ခဲ့၏။)

ထို့ကြောင့် တီတိုးသည် ယူဂိုပြည်တံခါးကို ဟင်းလင်းဖွင့်ထားခဲ့သည်။ “ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံတွေကို သံကန့်လန့်ကာလို့ပြောနေကြတယ်။ ယူဂိုဆလပ်မှာ ဘာကန့်လန့်ကာမှမရှိဘူး”ဟု တီတိုးက ဂုဏ်ယူတတ်၏။

နိုင်ငံခြားသားများသည် ယူဂိုပြည်သို့ အချိန်မရွေးဝင်ထွက်နိုင်ခွင့်

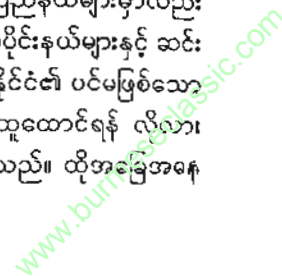
ရှိ၏။ “နိုင်ငံခြားသား များများလာလေ နိုင်ငံခြားငွေပိုရလေ”ဟု ယူဂိုအစိုးရက သဘောထား၏။

နိုင်ငံခြားသား များများလာချင်စဖွယ် ဖြစ်အောင်လည်း ယူဂိုပြည်၏ သဘာဝရှုခင်းများကို လှသထက်လှအောင် မွမ်းမံထား၏။ လှပသော ဒါလ်မေးရှင်းကမ်းရိုးတန်းတွင် တီတိုးကိုယ်တိုင် ညွှန်ကြားချက်အရ ဟိုတယ်များ၊ ပျော်ပွဲစားရုံများကို အမြောက်အမြား ဆောက်လုပ်ထားသည်။ အဖျော်ယမကာဆိုင်များနှင့် ကပွဲရုံများကိုလည်း ဆိပ်ကမ်းသာများတွင် ဖွင့်လှစ်ထား၏။ အပန်းဖြေစခန်းများသို့ လမ်းသစ်များဖောက်၍ အသွားအလာလွယ်ကူအောင် စီမံထား၏။ ပုဂ္ဂလိကဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်များကိုလည်း တရားဝင်ခွင့်ပြုထား၏။

အမေရိကန်စစ်သံမှူးဟောင်း ချားလ်စ်သာယာက ယူဂိုပြည်သို့ ထပ်မံသွားရောက်လေ့လာပြီးနောက် စာပဒေသာမဂ္ဂဇင်း (၁၉၆၇-အောက်တိုဘာလ)တွင် ယူဂိုပြည်သစ်အကြောင်းကို ပြန်လည်ရေးသားခဲ့၏။ ချားလ်စ်သာယာ၏ ဆောင်းပါးကောက်နုတ်ချက်များကို အောက်တွင်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

“စတာလင်နှင့် ကွဲခဲ့ပြီးချိန်မှစ၍ တီတိုးသည် ယူဂိုပြည်ကို တရားသေ မှုတ်စိတ်ဝါဒနဲ့ထဲမှ တစ်ဖြည်းဖြည်းဆွဲတင်ခဲ့သည်။ လွတ်လပ်စွာ စီးပွားရေးလုပ်ကိုင်ခွင့်များဖြင့် ဝပြောသာယာသောအခြေသို့ ပို့ဆောင်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် ၁၉၄၄ခုနှစ်တွင် တီတိုးအား စတင်သိကျွမ်းခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်က သူသည် ပြောက်ကျားတပ်များကို ဦးဆောင်လျက်၊ ဂျာမန်တပ်မကြီး ၁၄တပ်ကို တော်လှန်နေချိန်ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်တုန်းက ကျွန်တော်လေ့လာခဲ့ရသည်မှာ တီတိုးသည် စတာလင်စနစ်အတိုင်း ယူဂိုပြည်ကို ပုံသွင်းသွားလိမ့်မည်ဟူ၍ ခန့်မှန်းခဲ့ရသည်။

“တီတိုး ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရမည့် ပြဿနာများမှာ တုန်လှုပ်ဖွယ်ရာ ဖြစ်သည်။ ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့ကြီးမှာ ဗုံးဒဏ်ကြောင့် ပြားပြားဝပ်နေသည်။ ကျေးလက်များမှာ စစ်မြေပြင်များဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ထို့ပြင် ပြည်နယ်များမှာလည်း သွေးကွဲနေကြသည်။ သယံဇာတကြွယ်ဝသော မြောက်ပိုင်းနယ်များနှင့် ဆင်းရဲသောတောင်ပိုင်းနယ်များ မသင့်မတင့်ဖြစ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံ၏ ပင်မဖြစ်သော ဆာဗီးယားနယ်နှင့် ခွဲထွက်ပြီး ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးထူထောင်ရန် လိုလာ၊ နေသော ခရီးရှားနယ်တို့ကလည်း ရန်စောင်နေခဲ့ကြသည်။ ထိုအခြေအနေ

မျိုးမှ တီတိုးသည် ပြည်ထောင်စုကြီးဖြစ်မြောက်အောင် စည်းရုံးဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်။

“တီတိုးသည် နိုင်ငံခြားသား ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များကို ရှောရှောရှုရှု ပြည်ဝင်ခွင့်ပြုသော တစ်ဦးတည်းသော ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်။ ဟိုတယ်လုပ်ငန်းသည် ယူဂိုဆလပ်တွင် ကြီးပွားသောလုပ်ငန်းဖြစ်နေသည်။ ဇာဂရက်မြို့သို့ ကျွန်တော်ရောက်ရှိခဲ့စဉ် ပုဂ္ဂလိကပျော်ပွဲစားရုံပိုင်ရှင်တစ်ဦးနှင့် စကားလက်ဆုံကျခဲ့ရာ သူက သူ၏ စားသောက်ဆိုင်ကို ငွေတစ်သောင်း(ဒေါ်လာ)ချေး၍ မတည်ပြီးဖွင့်ခဲ့ကြောင်း၊ ဝဝလအတွင်း အကြွေးကျေခဲ့ကြောင်း ပြောပြပါသည်။

“တီတိုးသည် နိုင်ငံခြားမော်တော်ကားကုမ္ပဏီများကို ဖိတ်ခေါ်၍ ယူဂိုပြည်၌ မော်တော်ကားစက်ရုံများ တည်ထောင်ရန် ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ လမ်းများပေါ်၌ ယူဂိုပြည်လုပ်ဖီးယက်ကားများ တန်းစီနေပြီဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြားကားများစွာကိုလည်း တင်သွင်းခဲ့သည်။

“ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့တော်ရှိ ဈေးဆိုင်များကို ကြည့်ရသည်မှာ အနောက်နိုင်ငံများမှ ဈေးဆိုင်များနှင့် ခြားနားမှုမရှိ။ ဆိုင်ခန်းများတွင် ပုံစံအမျိုးမျိုး ရှားဖိနပ်များ၊ လက်ဆွဲအိတ်များ၊ အမျိုးသမီးလက်ကိုင်အိတ်များ၊ သိုးမွေးအနားကွပ်သားရေအင်္ကျီများစသည်တို့ အစီအရိချိတ်ဆွဲထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ အခြားသော အနောက်ဥရောပမြို့တော်များ ပုံစံအတိုင်းပင်။

“၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်လောက်က ကျွန်တော်တစ်ကြိမ်ရောက်ခဲ့သေးရာ ယခု ၁၅နှစ်ကြာပြီး ထပ်မံရောက်ရှိချိန်တွင် များစွာခြားနားနေပြီဖြစ်သည်။ ဟိုတုန်းကဆိုလျှင် နိုင်ငံခြားစာအုပ်စာတမ်း တစ်ရွက်တစ်လေမျှပင် ဆင်ဆာမလုပ်ဘဲ တင်သွင်းခွင့်မရှိ။ ယခုမူ လန်ဒန်အစော့ပီဇာစား၊ နယူးစီပီခါ၊ ပါရီမက်ချီစသော အနောက်နိုင်ငံစာနယ်ဇင်းများသည် တီတိုးအစိုးရ၏ အာဘော်ဖြစ်သော ဘော်ဘာသတင်းစာ၊ ဆိုဗီယက်ပါတီအာဘော် ပရာဗဒါး သတင်းစာတို့နှင့် ဘေးချင်းယှဉ်လျက် ဆိုင်များပေါ်၌ရှိနေလေပြီ။ ပို၍အံ့ဩစရာကောင်းသည်မှာ စကော့ချီပီစကီ၊ အမေရိကန်စီးကရက်မျိုးစုံ၊ အီတလီပိုင်အရက်၊ ပြင်သစ်ရှန်ပီနီအရက်၊ ဂျာမန်မျက်နှာလိမ်းအလှဆီစသည်တို့ကို ယူဂိုဆလပ်သုံးငွေ ဒိုင်နာငွေဖြင့်ပင် အလွယ်တကူ ဝယ်ယူသုံးဆောင် နိုင်ခြင်းပေတည်း။

“၁၉၆၆ ခုနှစ်တစ်နှစ်တည်းတွင် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည် ၁၅သန်း

ယူဂိုပြည်သို့ လာသွားခဲ့ကြ၍ နိုင်ငံခြားငွေ ဒေါ်လာသန်း ၁၂၀ခန့် အိတ်ထဲဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၇ခုနှစ်တွင် တီတိုးက ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည် မည်သည့်လူမျိုးမဆို၊ ကွန်မြူနစ်တရုတ်ဖြစ်စေ၊ အရင်းရှင်အမေရိကန်ဖြစ်စေ၊ ယူဂိုပြည်ထဲသို့ ဝီဇာမလိုဘဲ ဝင်စေထွက်စေခွင့်ပြုသည်ဟူ၍ ကြေညာခဲ့သည်။ ပထမကမ္ဘာစစ်နောက်ပိုင်းတွင် ယခုလို ဝီဇာမဲ့ဝင်ထွက်ခွင့်ပြုရသောနိုင်ငံမှာ မရှိသလောက်ရှားပါးလှသည်။ ထိုမျှသာမက တီတိုးသည် ယူဂိုနိုင်ငံသားများကိုလည်း ပြည်ထွက်ခွင့် ခွင့်ပြုချက် မလိုဘဲ နိုင်ငံခြားသွားခွင့်ပြုထားလေသည်။ ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံများထဲတွင် ကိုယ့်နိုင်ငံသားများကို ပြည်ထွက်ခွင့်ခွင့်ပြုချက်ယူစရာမလိုဘဲ နိုင်ငံခြားသို့ သွားချင်သလို သွားခွင့်ပြုသည်မှာ ယူဂိုတစ်နိုင်ငံသာရှိလေသည်။

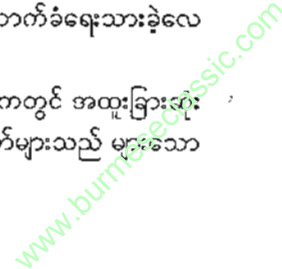
“၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် မာရှယ်တီတိုးက စီးပွားရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ယူဂိုဆလပ်စီးပွားရေးမှာ တဟုန်ထိုး တိုးတက်လာခဲ့သည်။ ငွေမောင်းပွမှု လုံးဝကျဆင်းသွားသည်။ လုပ်ခဝင်ငွေများ ၂. ၅ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်လာသည်။ ယူဂိုဆလပ်စက်ရုံများသည် ယခုအခါလျှပ်စစ်မော်တာစက်ပစ္စည်းများ၊ မိုးကာအင်္ကျီများနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားစက်များကို အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ပင် တင်ပို့ရောင်းချနေကြပေပြီ။ ယူဂိုဆလပ်ရှားဖိနပ်များနှင့် အထည်များကို အင်္ဂလန်သို့၊ ယူဂိုဆလပ်သင်္ဘောကြီးများကို ရုရှားပြည်သို့၊ အဖျိုက်နက်သတ္တုနှင့် ပြဒါး(မာကျူရီ)ကို အနောက်ဥရောပ နိုင်ငံများသို့ အသီးသီးတင်ပို့ရောင်းချနေရပေပြီ။”

အမေရိကန်စစ်သံမှူးဟောင်း ချားလ်စ်သာယာက ယူဂိုပြည်သစ်အကြောင်းကို အထက်ပါအတိုင်း လေ့လာရေးသားခဲ့သည်။ သူ၏ဆောင်းပါးထဲမှ ကိန်းဂဏန်းနှင့် အချက်အလက်များသည် တီတိုးဦးဆောင်မှုအောက်မှ ယူဂိုပြည်၏စီးပွားရေး တိုးတက်မှုများကို မငြင်းသာအောင် ဖော်ပြလျက်ရှိလေသည်။

x x x

၁၉၆၇ခုနှစ်က ချားလ်စ်သာယာ၏ ယူဂိုပြည်မြင်ကွင်းကို ၁၉၇၃ခုနှစ်တွင် သတင်းစာဆရာ ဒေးဗစ်ရိဒ်က ဖြည့်စွက်ထောက်ခံရေးသားခဲ့လေသည်။

“ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့တော်သည် ကွန်မြူနစ်လောကတွင် အထူးခြားဆုံးမြို့ကြီးဖြစ်သည်။ အရှေ့ဥရောပဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံမြို့တော်များသည် များသော

ခရူးရှက်နှင့် ဖတ်လွတ်ကင်း (၁၉၆၃)

အားဖြင့် လူထုကြိုက်ကုန်ပစ္စည်းများ ရှားပါးပြတ်လပ်နေတတ်ပြီး ရှုခင်းများ မှာလည်း ခြောက်ကပ်ကပ်ရှိနေတတ်သည်။ နေရာတကာတွင် 'ပုံစံ'အတိုင်း ချည့်ဖြစ်နေတတ်သည်။ သို့ရာတွင် ဘဲလ်ဂရိတ်မှာမူ စိုစိုပြေပြေ စည်စည် ကားကားရှိလှသည်။ လူဦးရေတစ်သန်းတစ်သိန်းရှိသည်။ မြို့တော်သား အများစုသည် ကိုယ်ပိုင်ကားများစီးနိုင်ကြသည်။ တစ်ဦးကျ ဝင်ငွေမှာ ပြင်သစ် ပြည် ပါရီမြို့သားတို့ထက် များသေးသည်။ စတိုးဆိုင်များတွင် အမျိုးကောင်း ပစ္စည်းမျိုးစုံ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။ ထိုပစ္စည်းများအားလုံးကို ယူရိုပြည်မှာပင် ထုတ်လုပ်သည်။ လက်ညှိုးထိုးမလွဲပေါများလှသောဟိုတယ်နှင့် စားသောက် ဆိုင်များမှာ အစစအရာရာ အကောင်းဆုံးအဆင့်ဟုဆိုနိုင်သည်။ စားသောက် ကုန် ဈေးနှုန်းများမှာလည်း အနောက်နိုင်ငံများမှလာသူများအဖို့ အံ့ဩ လောက်အောင်စေးချိုလှသည်။ ယူရိုပြည်သည် မည်သည့်ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံ ထက်မဆို လူလွတ်လပ်ခွင့်ပိုရှိသည်။ စာနယ်ဇင်းလွတ်လပ်ခွင့်လည်းရှိသည်။ အနောက်နိုင်ငံထုတ် စာနယ်ဇင်းမျိုးစုံကို စာအုပ်ဆိုင်များတွင် လွယ်

လင့်တကူဝယ်ဖတ်နိုင်သည်။ နိုင်ငံခြားရေးဒီယိုအသံလွှင့်ချက်အားလုံးကို ကြိုက်ရာဖွင့်၍ နားထောင်ကြသည်။ ပိတ်ဆို့တားဆီးခြင်းလုံးဝမရှိ။ နိုင်ငံ ခြားသို့သွားမည့် ယူရိုအမျိုးသားများအဖို့ နယ်စပ်တွင် စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်စရာတစ်ခုသာရှိသည်မှာ နယ်စပ်ဂိတ်တွင် မော်တော်ကားများ အဝင် အထွက်များပြားလွန်း၍ ခပ်ဖြေးဖြေးကားမောင်းထွက်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၇၁ခုနှစ် ပြည်ထွက်စာရင်းအရ ယူရိုဆလပ်လူမျိုးနှစ်ယောက်တွင် တစ် ယောက်နှုန်း (ဆိုလိုသည်မှာ လူဦးရေတစ်ဝက်)သည် နိုင်ငံခြားသို့အလည် အပတ်သွားခဲ့ကြသည်။ များသောအားဖြင့် ဩစထရီးယားနှင့် အီတလီတို့ သွားလည်တတ်ကြသည်။ ထိုနှစ်မှာပင် အနောက်ဥရောပနိုင်ငံများ၌ အလုပ် သွားလုပ်နေကြသော ယူရိုဆလပ်လူမျိုး တစ်သန်းနီးပါးခန့်သည် မိခင်နိုင်ငံ သို့ ခေါ်လာသန်း ၆၀၀ကျော် ငွေပြန်ပို့ခဲ့ကြသည်။ ဤသို့အားဖြင့် ယူရိုပြည် ၏ နိုင်ငံခြားငွေဝင်လမ်းတစ်ခုသည် ဖြောင့်ဖြူးလျက်ရှိလေသည်။ ဟူ၍ သ တင်းစာဆရာ ဒေးဗစ်ရိဒ်က သတင်းဆောင်းပါးရေး၍ သရုပ်ဖော်ခဲ့သည်။

ခရူးရှက်၏ လေ့လာသုံးသပ်ချက်

တံခါးဟင်းလင်း ဖွင့်ထားသော ယူရိုပြည်ကို ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင် ခရူးရှက်ကိုယ်တိုင် တအံ့တဩလေ့လာသွားခဲ့ရသည်။ ၁၉၅၅ခုနှစ်တွင် ခရူးရှက်သည် ယူရိုဆလားဗီးယားသို့ 'မျက်မြေခရီး' စတင်လာရောက်ခဲ့ပြီး နောက် အကြိမ်ကြိမ်အလည်အပတ်ရောက်ရှိခဲ့ရာ ကိုယ်နည်းကိုယ့်ဟန်ဖြင့် တိုးတက်နေသော ယူရိုပြည်သစ်ကို တစ်ကြိမ်ပြီးတစ်ကြိမ် ကိုယ်တွေ့တွေ့ မြင်သွား၏။ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံခြားမှ ခရီးသည်များလာအောင်အပန်းဖြေ စခန်းများဖွင့်၍ ဆောင်ရွက်နေပုံကို ခရူးရှက်ကအားကျသွား၏။

ခရူးရှက်သည် ရုရှားပြည်၏ သဘာဝရှုခင်းများထက် ယူရိုပြည်၏ ရှုခင်းများက ပို၍လှပကြောင်းဝန်ခံသွားသည်။ ထိုသို့လှပသော သဘာဝရေ မြေ တောတောင်များကို သပ်ရပ်သန့်ရှင်းသော ဧည့်ခံရုံသာများ၊ စားသောက် ဆိုင်များ၊ ဖြောင့်ဖြူးပြေပြစ်သော လမ်းများဖြင့် တန်ဆာဆင်ထားသည်မှာ ချီးကျူးဖွယ်ရာဖြစ်ပါသည်ဟု ခရူးရှက်က ပြောကြားသွားသည်။

တီတိုးသည် ဟိုတယ်နှင့် ဧည့်ကြိုဧည့်ခံလုပ်ငန်းအတွက် နိုင်ငံခြား သို့ ပညာတော်သင်များ စေလွှတ်၍ စနစ်တကျ ထူထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ အိမ်သာယာမှ ဧည့်လာသည်ဟူသောအဆိုကို တီတိုးက လက်ခံထားရှိဟန်

တူ၏။ ထို့ကြောင့် ယူဂိုပြည်၏ ဧည့်သည်များကို ယဉ်ကျေးမှုမပျက်သော နည်းများဖြင့် ဖော်ရွေစွာ ကြိုဆိုရန်ကြိုးစားခဲ့လေသည်။

ခရူးရှက်သည် နိုင်ငံခြားသားများ ဆိုဗီယက်နိုင်ငံသို့ အဝင်အထွက် တွင်စိတ်ညစ်စရာ အစစ်အဆေးထူထပ်လှခြင်းနှင့် ယူဂိုပြည်သို့ တံခါးမရှိ ဓားမရှိဝင်ထွက်နေနိုင်ခြင်းကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပြီး အံ့သြမိကြောင်း ထုတ်ဖော် ပြောကြားခဲ့သည်။

ယူဂိုပြည်သို့ မော်တော်ကားဖြင့် နယ်စပ်မှမောင်းဝင်လာသူများမှာ မိနစ်ပိုင်းမျှသာ အစစ်အဆေးခံကြရသည်။ ထိုသူများကို ဘာကြောင့်ကြပ် ကြပ်မတ်မတ်မစစ်ဆေးသလဲဟု ခရူးရှက်ကမေးရာ တီတိုးက “နယ်စပ်အရာ ရှိအလုပ်ဟာ နိုင်ငံရေးစစ်ဆေးဖို့မဟုတ်ဘူးလေ။ ကျုပ်တို့နိုင်ငံထဲဝင်လာတဲ့ လူတွေထဲမှာ နိုင်ငံရေးအရှုပ်အထွေးလုပ်ချင်တဲ့လူလဲ ပါချင်ပါမှာပေါ့။ ဒါ ပေမယ့် အဲဒီကိစ္စကို ကျုပ်တို့ရဲ့ ထောက်လှမ်းရေးသမားတွေက လုပ်ကြမှာ ပေါ့။ သူ့မျိုးလုပ်မယ့်လူဟာ နယ်စပ်မှာ စစ်ဆေးခံရရုံနဲ့ဘွားကနဲပေါ်အောင် ညံ့မှာမဟုတ်ပါဘူး”ဟု ပြန်ဖြေလိုက်သည်။

ယူဂိုပြည်မှ နိုင်ငံခြားသို့အလုပ်သွားလုပ်သူများအကြောင်းကိုလည်း ခရူးရှက်က စုံစမ်းမေးမြန်ရာ တီတိုးက “အလုပ်ပေါ့တဲ့နေရာကို အလုပ်လုပ် ချင်တဲ့လူတွေသွားမှာကို ကျုပ်တို့က အားပေးရမှာပဲ။ အနောက်ကုမ္ပဏီမှာ သတ္တုတွင်းတွေရှိတယ်။ အဲဒီကိုယူဂိုအမျိုးသားတွေ အလုပ်သွားလုပ်ကြတာ အများကြီးပဲ။ သွားကြပါစေပေါ့။ ဟိုမှာအလုပ်လုပ်ပြီး မော်တော်ကားဝယ် ပြီးပြန်လာတော့ ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံမှာ ကားပိုပြီး ပေါလာတာပေါ့”ဟု ပြောလေ သည်။ “တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ ကျုပ်တို့ဆီက စက်ရုံမန်နေဂျာတွေ နိုင်ငံခြား မကြာမကြာသွားကြရတယ်။ အဲဒီနေ့တွေထဲက တစ်ချို့က နိုင်ငံခြားဘဏ် တွေမှာ ကျိတ်ပြီး ငွေစုထားတတ်ကြတယ်။ ဒါမျိုးကတော့ ကျုပ်တို့ နိုင်ငံက ပြည်သူ့ငွေကို ခိုးထုတ်တာပဲ။ ဒါမျိုးကို မိရင်တော့ မသက်သာဘူးဗျို့” ဟု တီတိုးက ပြောပြလိုက်သည်။

ဆိုဗီယက်နိုင်ငံမှာ နိုင်ငံခြားသားများ အလာနည်း၍ နိုင်ငံခြား ပစ္စည်းဆိုလျှင် ရုရှားလူမျိုးများ အထူးတောင့်တတတ်ကြသည်။ နိုင်ငံခြား သားများထံ အရက်မရှိ တကောက်ကောက်လိုက်၍ ပစ္စည်းမှောင်ခိုဝယ်သူ များ၊ အလဲအလှယ်လုပ်သူများ များစွာရှိပုံကိုခရူးရှက်ကသိခဲ့သည်။ ယူဂိုဆ လပ်တွင်မူ နိုင်ငံခြားသားဟူသည် အထူးအဆန်းမဟုတ်။ နိုင်ငံခြား ပစ္စည်း

များကိုလည်း ငမ်းငမ်းတက်မဖြစ်ကြ။ ဤထူးခြားချက်နှင့် ပတ်သက်၍ခရူး ရှက်က စူးစမ်းကြည့်ရာ တီတိုးက ရှင်းပြရပြန်သည်။

“လူသားဆိုတာ လူသုံးပစ္စည်းအဆန်းအပြားကို လိုချင်ကြတာ ချည့်ဘဲ။ ဒီတော့ ကျုပ်တို့က ကျုပ်တို့နိုင်ငံသားတွေ ဘာကြိုက်သလဲဆိုတာ အမြဲတမ်း သုတေသနလုပ်နေရတယ်။ နိုင်ငံခြားနဲ့အပြိုင်ကို ထုတ်လုပ်ပေး နေကြတာဘဲ။ ပစ္စည်းအမျိုးအစားရော အရည်အသွေးရော နိုင်ငံခြား စံချိန်မီ လုပ်နိုင်အောင် ကြိုးစားပေးကြတယ်။ ကျုပ်တို့ရဲ့ စက်ရုံတွေဟာ လူထု လိုအပ်တဲ့ပစ္စည်းကို လိုချင်တဲ့အချိန်မှာ လိုသလောက် ထုတ်ပေးနိုင်အောင် အမြဲတမ်း အဆင်သင့်ဖြစ်နေကြတယ်။”

ခရူးရှက်သည် တီတိုး၏ ရှင်းပြချက်များကို သြဝါဒခံလျက် လေ့လာ မှတ်သားထားရသည်။

“ရဲဘော်တီတိုးနှင့်ဆွေးနွေးခဲ့ရသည်များမှ ကျွန်ုပ်ကောက်ချက် ဆွဲမိသည်မှာ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ထူထောင်လို့ ရနိုင် ကောင်းသည်ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို တစ်နိုင်ငံတည်း၏ ပုံစံ တစ်မျိုးတည်းအတိုင်း ပုံသွင်းပြီး လိုက်လုပ်နေစရာမလို။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ အသီးသီးသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အခြေအနေချင်းမတူညီ။ သမိုင်း နောက်ခံ ချင်းသော်လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးသဘောသဘာဝချင်းသော်လည်းကောင်း၊ တစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ တူညီနိုင်မည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံအလိုက် ကိုယ့်အခြေအနေနှင့်ကိုယ် သင့်တင့်လျောက်ပတ်အောင် ကျင့်သုံးသွားကြရ မည်သာဖြစ်ပါသည်” ဟူ၍ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ယူဂိုပြည်သို့ နောက်ဆုံးအကြိမ် အလည်လာရောက်သွားပြီးနောက် ခရူးရှက်က ကောက်ချက်ဆွဲခဲ့ပေ သတည်း။

ပုံစံအတိုင်း တစ်သီးတစ်ခြား လွတ်လပ်စွာ ရပ်တည်နေထိုင်ရေးလမ်းစဉ်ကို စိတ်ကူးမီလာကြလိမ့်မည်။ ထိုအခါတွင် စတာလင်ကဲ့သို့ အာဏာစက် မကြီး ထွားသော ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်သစ်များသည် ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရဖြစ်လာ လိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ယူဂိုဆလပ်ကို ပြန်လည်သိမ်းသွင်းခြင်းဖြင့်သာလျှင် ဆိုရှယ်လစ်အုပ်စုကြီး ဥမကွဲသိုက်မပျက် ဆက်လက်တည်တံ့ရေးကို လုပ် ဆောင်သွားသင့်သည်ဟု ခရူးရှက်က တွက်ဆမိခဲ့သည်။

သို့ရာတွင် ယူဂိုဆလပ်နှင့် ဆိုဗီယက်အဆက်အသွယ်ပြန်လုပ်သင့် မသင့် ပြဿနာမှာ ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းထဲ၌ပင် အခြေအတင်အပြင်း ပွားခဲ့ကြရသည်။ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များက ယူဂိုနိုင်ငံသည် ခနရှင်လမ်းကြောင်း ပေါ်သို့ ပြန်ရောက်သွားပြီ။ အမေရိကန်များနှင့် ပလူးနေပြီ။ ယူဂိုစီးပွားရေး ပုံစံသည် လက်ဝါးကြီးအုပ် အရင်းရှင်ပုံစံဖြစ်နေပြီဟူ၍ သုံးသပ်တင်ပြကြ သည်။ ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းထဲတွင် သဘောတရားရေးဆရာကြီးဟု ထင်ရှားသော ဆုစလော့က ကျမ်းကိုးများဖြင့် ထောက်ပြ၍ ယူဂိုပြည်သည် ခနရှင်လမ်းကြောင်းပေါ်သို့ ရောက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း သက်သေထူသည်။

ထို့ကြောင့် ဆိုဗီယက်ပါတီအတွင်းရေးမှူးခရူးရှက်က ယူဂိုဆလပ် နိုင်ငံ၏ ရပ်တည်ချက်ကို အတိအကျလေ့လာ အစီရင်ခံရန် စုံစမ်းရေးကော် မတီတစ်ခုဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးခဲ့သည်။ ယင်းစုံစမ်းရေးကော်မတီခေါင်းဆောင် မှာ ဆိုဗီယက်ပါတီဗဟိုကော်မတီဝင် ရဲဘော်ရှက်ပီလော့ဖြစ်သည်။

ရှက်ပီလော့ခေါင်းဆောင်သော စုံစမ်းရေးကော်မတီက ယူဂိုဆလပ် နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို အချက် အလက်များစုဆောင်း၍ ဆိုရှယ်လစ် 'စံ'များနှင့် ချိန်ထိုးကြည့်ခဲ့သည်။ နောက် ဆုံးတွင် ရှက်ပီလော့ကော်မတီက စာတမ်းတစ်စောင်ပြုစု၍ ပါတီဗဟိုကော် မတီ၌ တင်ပြခဲ့သည်။

ယင်းစာတမ်း၏အချုပ်မှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။

(၁) ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံတွင် နိုင်ငံတော်အာဏာကို မည်သူ တွေ့ကိုင်တွယ်ထားသလဲ။

ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်စစ်စစ်များက ကိုင်တွယ်ထား သည်။

(၂) ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများကို မည်သူတွေ့ကိုင် ပိုင်ဆိုင်သလဲ။ မြေယာအများကို လယ်သမားများက ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဆိုင်

အခန်း (၃)

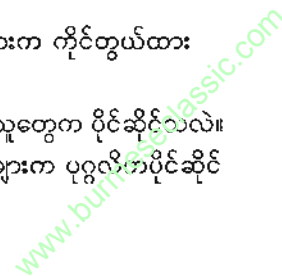
ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံ ဟုတ်မဟုတ်

စုံစမ်းရေးကော်မတီဖြင့် စိစစ်ခြင်း

ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုတွင် ၁၉၅၃ခုနှစ်၌ စတာလင်ကွယ်လွန်ပြီးနောက် နီကီတာခရူးရှက် အာဏာထူထောင်လာနိုင်ခဲ့သည်။ (မာလင်းကော့၊ ဘူဂါ နင်စသူတို့မှာ ဝန်ကြီးချုပ်များအဖြစ် အာဏာရခဲ့သော်လည်း တကယ်တမ်း လွှမ်းမိုးသူမှာ ခရူးရှက်ဖြစ်သည်။)

ခရူးရှက်သည် စတာလင်၏ အငှားလိုက် လူမိုက်တစ်ဦးသဖွယ် ရပ်တည်ခဲ့သော်ငြားလည်း စင်စစ်အားဖြင့်ကား စတာလင်ကိုအတွင်းကျိတ် ဆန့်ကျင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ စတာလင်သက်ရှိထင်ရှားရှိနေချိန်ကမူ ခရူးရှက်တို့ လူသိုက်မှာ နားရွက်မျှ မခတ်ရဲဘဲ ငြိမ်နေခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် ပါမ္မား နိုင်ငံကလေးဖြစ်သော ယူဂိုဆလားဗီးယားမှ ရဲဘော်တီတိုးက စတာလင်ကို အာခံခဲ့သောအခါ ခရူးရှက်တို့က မယုံနိုင်လောက်အောင် အံ့ဩခဲ့ကြသည်။ မည်သို့ရှိစေ၊ ခရူးရှက်တို့သည် စတာလင်ရှိနေချိန်တစ်လျှောက်လုံး တီတိုးဆန့် ကျင်ရေးကိုသာ သည်းသည်းမဲမဲလုပ်ခဲ့ကြရ၏။

စတာလင် ကွယ်လွန်ပြီးသည့်နောက်တွင်ကား ဆိုဗီယက်ခေါင်း ဆောင်ပိုင်းသည် ယူဂိုဆလပ်ပြဿနာကို ပြန်လည်စဉ်းစားလာကြရသည်။ ယူဂိုဆလပ်ကို ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံများ၏ အသိုင်းအဝန်းထဲမှ ဝိုင်းပယ်ထားမြဲ ထားမည်ဆိုလျှင် အရှေ့ဥရောပရှိ အခြားနိုင်ငံများကလည်း ယူဂိုဆလပ်

မှုရှိနေသော်လည်း စုပေါင်း လယ်ယာများနှင့် နိုင်ငံတော်လယ်ယာများလည်း တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းလျက်ရှိသည်။ စက်ရုံအလုပ်ရုံများကို အလုပ်သမားတို့ ကိုယ်တိုင် စီမံအုပ်ချုပ်ကုန်ထုတ်နေကြသည်။ ဘဏ်တိုက်များအားလုံးကို နိုင်ငံတော်က ပိုင်ဆိုင်သည်။ နိုင်ငံခြားကုန်သွယ်ရေးအားလုံးကို ပြည်သူ့အစိုးရက ကိုင်တွယ်ထားသည်။

(၃) လူလူချင်းခေါင်းပုံဖြတ် ချယ်လှယ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများရှိသလား။

ယူဂိုပြည်တွင် ပုဂ္ဂလိက ကုန်ထုတ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကလေးများ တစ်စုံတစ်ခုသော အတိုင်းအတာအထိရှိသော်လည်း ခေါင်းပုံဖြတ်ချယ်လှယ်သော စီးပွားရှာမှုမျိုးကို ခွင့်မပြု။ လုံးဝကင်းရှင်းသည်။

(၄) ဓနရှင်နှင့် ဓနရှင်ပေါက်စ နိုင်ငံရေးပါတီများတည်ရှိသလား။

ဓနရှင်နှင့် ဓနရှင်ပေါက်စနိုင်ငံရေးပါတီများလုံးဝမရှိ။ လုံးဝလှုပ်ရှားခွင့်မရှိ။

အထက်ပါအချက်အလက်များသည် ရှက်ပီလော့ကော်မတီ၏ တွေ့ရှိချက်များဖြစ်သည်။ ယင်းတို့ကို ဗဟိုကော်မတီကစိစစ်ပြီးနောက် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံသည် ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ လက္ခဏာချက်များနှင့် ညီညွတ်နေသေးသည်ဟု သုံးသပ်ကာ အခြားသောအရှေ့ဥရောပကွန်မြူနစ်ပါတီများနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးသည်။ အရှေ့ဥရောပပါတီများကလည်း ခေါင်းညိတ်သဘောတူသည်။ ဤတွင် ခရူးရှက်သည် ယူဂိုပြည်သို့ မျက်ဖြေခရီးထွက်ခဲ့ရတော့သည်။

အထက်စီးဆက်ဆံရေးလက်မခံ

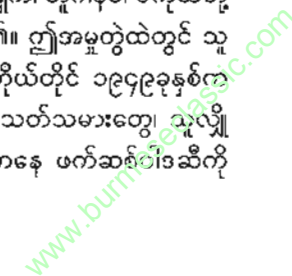
၁၉၅၅ခုနှစ် မေ ၂၇ရက်တွင် ဆိုဗီယက်ပါတီအတွင်းရေးမှူး ခရူးရှက်၊ ဝန်ကြီးချုပ်ဘူဂါနင်နှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးမီကိုယ်တို့သည် ယူဂိုနိုင်ငံသို့ အလည်အပတ်သွားရောက်သည်။ ခရူးရှက်တို့က မာရှယ်တီတိုးသည် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ကြီးများကိုယ်တိုင် ယခုလိုစတင်လက်ကမ်းလာခြင်းကို အားတက်သရော ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ကြိုဆိုလက်ခံလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ဘဲလ်ဂရိတ်လေဆိပ်သို့ ဆင်းလိုက်သည်နှင့် ခရူးရှက်

က မာရှယ်တီတိုး အူယားဖားယားကြိုဆိုလေမည်လားဟု လှမ်းကြည့်မိ၏။ သို့ရာတွင် အထင်နှင့်အမြင်တစ်ခြားစီဖြစ်ခဲ့ရ၏။ တီတိုးသည် လေယာဉ်လှေကားရင်းအထိလာကြိုသော်လည်း မပြုံးမရယ် ခပ်တည်တည်ပင် ရပ်စောင့်နေ၏။ မိမိအား ပြစ်မှားသွားသော တပည့်တစ်ယောက်က ဝန်ချတောင်းပန်ရန် လာရောက်သည်ကို သဘောထားကြီးကြီးဖြင့် လက်ခံတွေ့ဆုံသော ဆရာကြီး တစ်ယောက်သဖွယ် ဣန္ဒြေရရှိနေ၏။ ထိုအချိန်တွင် တီတိုးမှာ အသက် ၆၃နှစ်၊ ခရူးရှက်က ၆၁နှစ်ရှိကြပြီဖြစ်၏။ ခရူးရှက်ထက် တီတိုးက အသက်နှစ်နှစ်ပိုကြီးရုံမျှမက တော်လှန်ရေးအတွေ့အကြုံလည်း ပိုပြီးရင့်ကျက်၏။ ထို့ကြောင့် ခရူးရှက်သည် အင်အားကြီးလှသော ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုကြီး၏ ခေါင်းဆောင်ကြီးဖြစ်စေကာမူ မာရှယ်တီတိုး၏ အမြင်တွင် အထင်ကြီးလောက်စရာမရှိချေ။

ခရူးရှက်က စကားတွေ ရွှန်းရွှန်းဝေအောင်ပြော၍ အေးတိအေးစက်အခြေအနေကို ပြောင်းလဲသွားအောင်ကြိုးစား၏။ တီတိုးကမူ မတင်းလွန်းမလျော့လွန်းသော ပုံမှန်မျက်နှာထားဖြင့် နှုတ်ဆက်စကားပြော၏။

ထိုနောက် ခရူးရှက်က လာရင်းအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ပဏာမမိန့်ခွန်းချေ၏။ ဆိုဗီယက်ယူဂိုနှစ်နိုင်ငံ ဆက်ဆံရေးတွင် စိတ်မချမ်းသာစရာများ ဖြစ်ခဲ့ရသည်မှာ ဘဲရီးယားကြောင့်ဖြစ်ကြောင်းဟူ၍ တရားခံလက်ညှိုးထိုးပြ၍ ဖြေရှင်းစကားဆို၏။ ဘဲရီးယားမှာ စတာလင်ခေတ်တုန်းက ဆိုဗီယက်လျှို့ဝှက်စစ်ပုလိပ်အဖွဲ့ကြီး၏ အကြီးအကဲဖြစ်၏။ စတာလင်ကွယ်လွန်ပြီး လအနည်းငယ်အတွင်း ဘဲရီးယားကို ခရူးရှက်တို့က သုတ်သင်ပစ်ခဲ့ပြီးဖြစ်၏။

တီတိုးနှင့် ယူဂိုဆလပ်ခေါင်းဆောင်များသည် ခရူးရှက်၏ ပြောပေါက်ဆိုပေါက်ကို သည်းမခံနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်သွားကြဟန်တူ၏။ ပြဿနာမှာ ရှင်းနေပြီးသားပြဿနာကြီးဖြစ်သည်။ ယူဂိုဆလပ်ကို ဆိုရှယ်လစ်အုပ်စုမှ မောင်းထုတ်ခဲ့သူမှာ စတာလင်ဖြစ်ကြောင်း အားလုံးကသိခဲ့ကြ၏။ တရားခံသည် စတာလင်သာဖြစ်၏။ ထိုစဉ်က ခရူးရှက်၊ ဘူဂါနင်၊ မီကိုယ်တို့သည် စတာလင်၏ ပိုင်းတော်သားကြီးများဖြစ်ကြ၏။ ဤအမှုတွဲထဲတွင် သူတို့လည်း ကြံရာပါများအဖြစ်ပါဝင်ခဲ့၏။ ခရူးရှက်ကိုယ်တိုင် ၁၉၄၉ခုနှစ်က မိန့်ခွန်းတစ်ခုတွင် “တီတိုး-ရန်ကိုဗစ်အုပ်စုဟာ လူသတ်သမားတွေ၊ သူလျှို့ဝှက်တွေဖြစ်တယ်။ သူတို့ဟာ အမျိုးသားရေးဝါဒအစွဲကနေ ဖက်ဆစ်ဝါဒဆီကို

လုံးလုံးလျားလျားကူးပြောင်းသွားကြပြီ။ ယူဂိုပြည်ကို အမေရိကန်လက်သို့ ရောင်းစားပစ်ကြပြီး ယူဂိုပြည်ကို ချွေးတပ်စခန်းကြီးဖြစ်အောင် လုပ်နေကြပြီ။ ဟူ၍ ပြောခဲ့သည်မဟုတ်လော။ (ယူကရိန်း ပရာဝဒါးသတင်းစာ ၃၀၊ ၁၀၊ ၄၉တွင် ဖော်ပြခဲ့၏။) သို့ရာတွင် ယခုမူ ယူဂိုကို ခွဲထုတ်ခဲ့မှုမှာ ဘဲရီးယား၏ စနက်သာဖြစ်ကြောင်း၊ ဘဲရီးယားသာ တရားခံစစ်စစ်ဖြစ်ကြောင်း ဟူ၍ သွားလေသူတစ်ယောက်ကို လက်ညှိုးထိုးပြ၍ ခရူးရှက်က ဖြေရှင်းနေ၏။ ယင်းသည်မှာ တီတိုးနှင့်တကွ ယူဂိုခေါင်းဆောင်များကို နလဝိန်းတုံးများ သဖွယ် ဆက်ဆံသလိုဖြစ်နေသည်ဟု တီတိုးကခံစားမိဟန်တူ၏။

ခရူးရှက်က ရုရှားဘာသာနှင့် မိန့်ခွန်းပြောနေချိန်မှာပင် ရုရှားစကားကောင်းစွာတတ်သော တီတိုးက နားလည်ပြီးဖြစ်၏။ ထုံးစံအတိုင်း စကားပြန်က ဘာသာပြန် ပြောဆိုရန်စတင်လိုက်သည်ရှိသေး၊ တီတိုးက လက်ငှေ့ရမ်းပြလိုက်ပြီး “တော်ပြီဟေ့ . . . သွားကြရအောင် . . . ကားတွေစောင့်နေပြီ” ဟုဆိုကာ စကားကို ဖြတ်ပစ်လိုက်၏။ ထိုနောက် ဧည့်သည်တော်ကြီးများအတွက် အသင့်စောင့်နေသော မော်တော်ကားများဆီသို့ တီတိုးက ဦးဆောင်ခေါ်သွားလေ၏။ ခရူးရှက်တို့မှာ တီတိုး၏အပြုအမူကို အောင်သက်သက်ဖြင့်ပင် လိုက်ပါသွားကြရလေသည်။

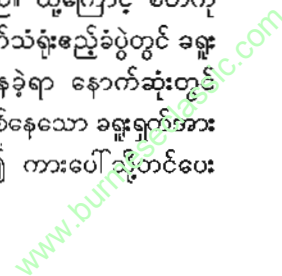
ခရူးရှက်နှင့်အဖွဲ့ ဘဲလ်ဂရိတ်၌ရှိနေစဉ် တီတိုးသည် မြို့တွင်းသို့ လှည့်လည်ပြသရာ၌ အမိုးဖွင့်ကားများဖြင့် သွားလာလေ၏။ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံနှင့် အကြီးအကျယ်လူသိရှင်ကြား အချင်းများခဲ့သော ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်များအား လူထုထပ်လှသော လမ်းများပေါ်တွင် အမိုးဖွင့်ကားများဖြင့် သွားလာစေခြင်းမှာ တီတိုးက ခရူးရှက်အား ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိဖြင့် သရော်လှောင်ပြောင်သလိုဖြစ်နေလေသည်။ ခရူးရှက်သည် သူ့ဌာနေနိုင်ငံတွင် လူထုကြားထဲသွားလာရာ၌ ကျည်ဒဏ်ခံကားများဖြင့် သွားလာလေ့ရှိကြောင်း တီတိုးက သိထားပြီးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဘဲလ်ဂရိတ်တွင် အမိုးဖွင့်ကားများဖြင့် သွားလာရသောအခါ ခရူးရှက်မှာ များစွာကသိကအောင်ဖြစ်ခဲ့ရလေ၏။ တီတိုးက သူကိုယ်တိုင်လည်း ခရူးရှက်နှင့်ယှဉ်တွဲလိုက်ပါခဲ့ရာ မိမိ၏ ပြည်သူလူထုကို စိတ်ချယုံကြည်သော ဟန်ပန်အပြည့်ဖြင့် ရဲရဲပုံပုံ မတ်တတ်ရပ်၍ပင် နေပြသေး၏။ ပို၍ဆိုးသည်မှာ လမ်းပေါ်မှ ယူဂိုပြည်သူများသည် မာရှယ်တီတိုးကိုသာ သောင်းသောင်းဖြဖြလက်ငှေ့ရမ်း နှုတ်ဆက်ကြ၏။ ဧည့်သည်တော်ကြီး ခရူးရှက်က ရောယောင်၍ လက်ပြနှုတ်ဆက်သော်လည်း

ခရူးရှက်အား တုံ့ပြန်နှုတ်ဆက်ခြင်းမပြုကြပေ။

တီတိုးသည် ခရူးရှက်နှင့်အဖွဲ့အား ညစာစားပွဲကြီးတစ်ရပ်ဖြင့် တည်ခင်းဧည့်ခံခဲ့သေးရာ ထိုပွဲတွင်လည်း ဧည့်သည်ကြီးများသည် ကသိကအောင်ဖြစ်ခဲ့ကြရပြန်၏။ တီတိုး၏ထုံးစံမှာ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ဝတ်စုံများကို ခမ်းခမ်းနားနား သပ်သပ်ယပ်ယပ် ဝတ်ဆင်တတ်၏။ သူ၏ဧည့်ခံပွဲသို့ တက်ရောက်သော ဧည့်သည်များကိုလည်း နေရာဌာနအလိုက်ခမ်းနားသော ဝတ်စုံများဝတ်ခိုင်းတတ်၏။ ဖိတ်စာထဲ၌ပင် ဝတ်စုံအရောင်အသွေးလည်စီးအရောင်အသွေးများကို ရွေးချယ်ဖော်ပြထားတတ်၏။

ခရူးရှက်အဖွဲ့ကိုလည်း အလားတူဖိတ်ကြားခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ဆိုဗီယက်ဧည့်သည်အဖွဲ့မှာ ယခုလိုသတ်မှတ်ချက်များကို မျှော်လင့်မထားခဲ့သဖြင့် ထသွားလာသွားဝတ်စုံများသာ ပါရှိလာကြ၏။ ထို့ကြောင့်ပါသမျှ ဝတ်ဆင်၍ တီတိုး၏ဧည့်ခံပွဲသို့တက်ရောက်ခဲ့ကြရ၏။ ထိုအခါ ဆိုဗီယက် ယူဂိုနစ်ဦးနစ်ဖက်အဖွဲ့ဝင်များမှာ ဧည့်ခံပွဲတွင် သိသိသာသာ ပေါ်လွင်ကွဲပြားခြားနားနေတော့၏။ ယူဂိုဘက်မှ ခေါင်းဆောင်ကြီး တီတိုးမှစ၍ ရွှေပွဲလာအရာရှိကြီးများအားလုံး ခမ်းနားသိုက်မြိုက်သောဝတ်စုံများ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များ၊ ပန်းပွားများဖြင့် ဝေဝေဆာဆာရှိနေကြ၏။ ၎င်းတို့၏ ဇနီးများမှာလည်း မွှေးပျံ့သင်းကြိုင်သော ညစာစားပွဲဝတ်စုံများဖြင့် ကြွကြွရွရွရှိနေကြ၏။ ဆိုဗီယက်ဧည့်သည်များမှာမူ မှုံတေတေညှင်းသိုးသိုးဖြစ်နေကြရလေ၏။ “ဘူဂါနင်သည် တောသားလူမိုက်ပုံဖမ်းနေကာ ခရူးရှက်မှာမူ သိမ်သိမ်ငယ်ငယ်ဖြစ်နေပုံရသည်” ဟူ၍ ထိုစဉ်က ညစာစားပွဲ ပရိသတ်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သော အင်္ဂလိပ်သတင်းစာဆရာ အက်ဒွပ်ခရန့်ရှောက မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့လေသည်။

ခရူးရှက်သည် တီတိုးက သူ့အားပညာသားပါပါ ပညာပြနေသည်ဟုယူဆခဲ့၏။ မခံချီမခံသာလည်းဖြစ်ခဲ့ရ၏။ သို့ရာတွင် သူသည် တီတိုးကိုလည်း မလွမ်းမိုးနိုင်၊ ဟန်တစ်လုံးမာန်တစ်လုံးနှင့် အပေါ်စီးမှနေ၍ လာရောက်ခဲ့သော်လည်း ယခုမူပြောင်းပြန်ဖြစ်နေရသည်။ ထို့ကြောင့် စိတ်ကို လျော့ချလိုက်တော့သည်။ နောက်ဆုံးနေ့ည ဆိုဗီယက်သံရုံးဧည့်ခံပွဲတွင် ခရူးရှက်သည် အရက်တို တစ်ခွက်ပြီးတစ်ခွက် မော့နေခဲ့ရာ နောက်ဆုံးတွင် မဟန်နိုင်အောင် မူးယစ်သွားလေ၏။ ဒယ်မီးဒယ်ယိုင်ဖြစ်နေသော ခရူးရှက်အား ကိုယ်ရတော်အရာရှိများက တစ်ဖက်တစ်ချက်မှတွဲ၍ ကားပေါ်သို့တင်ပေး

လိုက်ကြရ၏။ ခရီးရှက်၏ တစ်သက်တာတွင် ကြုံနေပျက်လောက်အောင် အရက်မူးသည်မှာ ထိုတစ်ကြိမ်သာရှိခဲ့သည်ဟူ၏။ မာရှယ်တီတိုးမှာမူ ထို အချိန်တွင် ပေါဒကာအရက်ခွက်ကို ညင်သာစွာဆုပ်ကိုင်၍ အိမ်ခြေမပျက် တစ်ကျိတ်ချင်းမော့ရင်း ခရီးရှက်အား ပြုံးကြည့်နေခဲ့လေ၏။

ခရီးရှက်က သူ၏ယူဂိုဆလပ်သို့ မျက်မြေခရီးမှာ အောင်မြင်သည် ဟု ကြေညာ၏။ ၁၉၅၅ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂ ရက်တွင် နှစ်နိုင်ငံပူးတွဲကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်ဖြစ်၍ ခရီးရှက်၏ အဆိုမှာ စွန့်ကန်သည်ဟုပြောနိုင်၏။ သို့ရာတွင် စင်စစ်အားဖြင့်ကား ခရီးရှက်သည် တီတိုးသယ်သွားရာ နောက် သို့လိုက်သွားခဲ့ခြင်းသာဖြစ်၏။ တီတိုးက ဆိုဗီယက်နှင့် ယူဂိုအစိုးရချင်း ဆက်သွယ်ရေးကိုသာ ပူးတွဲကြေညာချက်၌ ဖော်ပြရန် တောင်းဆိုခဲ့၏။ ပါတီ ချင်း ပြန်လည်ဆက်သွယ်ရေးကို မဖော်ပြစေခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် ပူးတွဲကြေညာ ချက်ကို ဆိုဗီယက်ဝန်ကြီးချုပ် ဘူဂါနင်က လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ရ၏။ ခရီးရှက် မှာ ပါတီခေါင်းဆောင်အနေဖြင့် ဘေးရောက်နေခဲ့လေ၏။

ထိုမျှသာမက ပူးတွဲကြေညာချက်ထဲတွင် တီတိုး၏အလိုကျစာပိုဒ် တစ်ပိုဒ် ထည့်သွင်းခဲ့ရသေး၏။ “ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို လက်တွေ့အကောင် အထည်ဖော် တည်ဆောက်ရာ၌ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံချင်းအလိုက် ကွဲပြားခြားနား သော လမ်းကြောင်းများဖြင့် တည်ဆောက်နိုင်ကြရမည်ဖြစ်ပေသည်။ . .” ဟု သော စာပိုဒ်ပင်ဖြစ်လေ၏။

ထီးရံနန်းရံနိုင်ငံများ ပြဿနာ

ခရီးရှက်က စတင်လက်ကမ်းလာသည်ကို ပြန်လည်လက်ဆွဲနှုတ် ဆက်ပြီးနောက် မာရှယ်တီတိုးသည် ၁၉၅၆ခုနှစ် ဇွန်လ (ခရီးရှက်လာလည် သွားပြီး တစ်နှစ်အကြာ)တွင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုသို့ တုံ့ပြန်အလည် အပတ် ခရီးသွားခဲ့၏။ ထိုအခါတွင်မူ ခရီးရှက်နှင့် ပါတီချင်းပူးတွဲကြေညာချက် ထုတ်ပြန်သည်။ ထိုကြေညာချက်တွင်လည်း “ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို နိုင်ငံအသီး သီးသည် ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်များဖြင့် ကွဲပြားခြားနားသော လမ်းကြောင်း အသီးသီးဖြင့် ချီတက်နိုင်ကြသည်”ဟူသော စာပိုဒ်ကိုထည့်သွင်းစေခဲ့၏။

ဤသို့အားဖြင့် တီတိုးသည် ဆိုဗီယက်တပည့် ပြန်အဖြစ်မခံ၊ ဆိုဗီယက်အုပ်စုထဲသို့ ပြန်မဝင်တော့ဘဲ “အုပ်စုအပြင်ဘက်မှ လွတ်လပ်သော ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံ”အဖြစ် ခိုင်ခိုင်မာမာ ရပ်တည်နေလေ၏။

မာရှယ်တီတိုးသည် ဝါဆောစစ်အုပ်စုထဲသို့လည်း မဝင်ခဲ့ချေ။ ဝါ ဆောစစ်အုပ်စုကို ၁၉၅၅ခုနှစ် မေလက စတင်ထူထောင်ခဲ့၏။ ထိုအချိန်တွင် ကွန်မင်ဖောင်လည်း မဖျက်သိမ်းသေး။ တီတိုးက ကွန်မင်ဖောင်ထဲလည်း ပြန်မဝင်၊ ဝါဆောစစ်အုပ်စုသို့လည်းမဝင်ဘဲ သီးခြားရပ်တည်နေ၏။

ယူဂိုပြည်အနေဖြင့် စစ်ရေးစာချုပ်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဘော်လ်ကန် စာချုပ်၌သာပါဝင်ခဲ့၏။ ဘော်လ်ကန်စာချုပ်မှာ ၁၉၅၄ခုနှစ် ဩဂုတ်လက ဘော်လ်ကန်ကမ်းခြေ သုံးနိုင်ငံဖြစ်သော ဂရိ၊ တူရကီ၊ ယူဂိုဆလားဗီးယား တို့ ချုပ်ဆိုထားကြခြင်းဖြစ်၏။

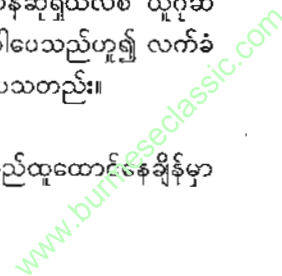
ထို့ကြောင့် မာရှယ်တီတိုး၏ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံသည် အရှေ့ဥရော ပတွင် “ဆိုဗီယက်၏ ထီးရံနန်းရံနိုင်ငံများ”ဟူ၍ အနောက်အုပ်စုက တံဆိပ် ကပ်ထားခြင်းခံရသော နိုင်ငံအစုအဝေးမှ ကင်းလွတ်နေခဲ့လေ၏။

ထီးရံနန်းရံများဟူ၍ သမုတ်ခြင်းခံနေရသော နိုင်ငံများမှာ (၁) အယ်လ်ဘေးနီးယား၊ (၂) ဘူလ်ဂေးရီးယား၊ (၃) ချက်ကို စလိုဗက်ကီးယား၊ (၄) ဂျာမနီဒီမိုကရက်တစ် သမ္မတနိုင်ငံ၊ (၅) ဟန်ဂေရီ၊ (၆) ပိုလန်၊ (၇) ရို မေးနီးယားတို့ဖြစ်ကြ၏။ ယင်းနိုင်ငံများသည် ဆိုဗီယက်ယူနီယံနှင့်အတူ ဝါ ဆောစစ်စာချုပ်ဟူ၍ ဖွဲ့စည်းထား၏။ ခိုင်မာသော ဆိုရှယ်လစ်အင်အားကြီး အုပ်စုကြီးအဖြစ်ရပ်တည်နေ၏။ (မှတ်ချက်။ ။ ယင်းသို့ ညီညွတ်ရေးရရှိ အောင် စတာလင်ဝါဒီများက မြတ်ထုတ်သတ်ပွဲများပြုလုပ်၍ တီတိုးဝါဒီများ ကို ရှင်းလင်းခဲ့ရ၏။ ဘူလ်ဂေးရီးယားမှ ကော့စ်တော့၊ ချက်နိုင်ငံမှ ဆလင်စ ကီ၊ ဟန်ဂေရီမှ ရတ်ကီတို့သည် သုတ်သင်ခံခဲ့ကြရ၏။ နောင်တွင် ဟန်ဂေရီ ၌ ဆိုဗီယက်ဩဇာခံခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာမည့် ‘ကာဒါ’သည်ပင်လျှင် တီတိုး နှင့် ဆက်သွယ်ခဲ့သည်ကို ဝန်မခံခဲ့၍ ထောင်ချခံခဲ့ရ၏။)

ထိုအခြေအနေတွင် မာရှယ်တီတိုးသည် အဆိုပါ ဝါဆောစစ်စာ ချုပ်နိုင်ငံများက ဝိုင်းပယ်ထားသော မိမိ၏ နိုင်ငံကလေးအား တစ်သီးတစ်ခြား ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံအဖြစ် ဝံ့ဝံ့စားစားရပ်တည်နေနိုင်အောင် ယှီးထောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေ၏။ ထိုမျှသာမက မိမိ၏ ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဆိုရှယ်လစ် ယူဂိုဆ လားဗီးယားနိုင်ငံအား ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံပီပီသသဖြစ်ပါပေသည်ဟူ၍ လက်ခံ အသိအမှတ်ပြုလာအောင်လည်း လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ပေသတည်း။

ခရီးရှက်နှင့်ပူးတွဲခွာတုံ့

ဆိုဗီယက် ယူဂို နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေးပြန်လည်ထူထောင်နေချိန်မှာ

ပင် ၁၉၅၆ခုနှစ်၌ ပိုလန်အရေးအခင်းနှင့် ဟန်ဂေရီအရေးအခင်းဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုအခါက တီတိုးက ပိုလန် ဟန်ဂေရီနိုင်ငံများဖက်မှ ရပ်တည်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းနှင့် ခပ်တန်းတန်းဖြစ်ကြရပြန်သည်။

ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းက ပိုလန် ဟန်ဂေရီအကြံပေးများမှာ တီတိုးလမ်းစဉ်သို့လိုက်၍ ဆိုဗီယက်ကို အာခံလာကြခြင်းဖြစ်သည်ဟု စွဲချက်တင်၏။ တီတိုးကလည်း ဆိုဗီယက်၏လွှမ်းမိုးကြီးစိုးရေးဝါဒကို မခံနိုင်ခြင်းကြောင့် နိုင်ငံငယ်များက ရုန်းကန်ထကြွခြင်းဖြစ်သည်ဟု ပြန်လည်ချေပ၏။

ပြဿနာအကျဉ်းချုပ်မှာ ပိုလန်နိုင်ငံတွင် တီတိုးဝါဒီလက်ဖောက်ကြီးဖြစ်သော ဂိုမုလ်ကာအာဏာရလာပြီး တီတိုးလမ်းစဉ်အတိုင်း ပိုလန်နိုင်ငံ၏ မူဝါဒများ အပြောင်းအလဲလုပ်သည်ကို ခရုရှက်တို့က ဟန့်တားပြီး ဂိုမုလ်ကာကိုဖြုတ်ချရေး ကြိုးစားခဲ့ကြ၏။ သို့ရာတွင် ပိုလန်ပါတီကတောင့်ခံနေ၍ လက်လျှော့ကြရသည်။ ထိုနောက် မကြာမီ ဟန်ဂေရီတွင် ဝန်ကြီးချုပ်နာဂီက ဝါဆောစစ်စာချုပ်မှ နုတ်ထွက်ရန်နှင့် ယူဂိုဆလပ်ပုံစံ တစ်သီးတစ်ခြား ရပ်တည်ရန် ကြိုးပမ်းလာပြန်၏။ ထိုအခါ ဆိုဗီယက်တင့်ကားတပ်များက ဟန်ဂေရီသို့ဝင်၍ နှိမ်နင်းခဲ့၏။ ဆိုဗီယက်ကိုအာခံသော ဟန်ဂေရီ ဝန်ကြီးချုပ်နာဂီအား ဘူဒါပတ်စ်မြို့ရှိ ယူဂိုဆလပ်သံရုံးက ခိုလှုံခွင့်ပေး၏။ ထိုအချိန်တွင် ဆိုဗီယက်စိတ်ကြိုက်ခေါင်းဆောင်သစ် 'ကာဒါ'အာဏာရလာပြီး ကာဒါက နာဂီအား အသက်အန္တရာယ်မဖြစ်စေရပါဟု ကတိပြုသဖြင့် ယူဂိုသံရုံးမှ နာဂီထွက်ခွာသွားခဲ့ပြီးနောက်များမကြာမီလျှင် ဂုတ်ပုလိပ်များက ရုတ်တရက် ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားလေ၏။ နာဂီမှာ 'နိုင်ငံတော်သစ္စာဖောက်မှုဖြင့် ခုံရုံးတင်စစ်ဆေး၍ သုတ်သင်ခြင်းခံခဲ့ရ၏။

ယင်းသို့ ဝန်ကြီးချုပ်နာဂီအား ယူဂိုဆလပ်သံရုံးက လက်ခံထားခြင်း၊ မာရှယ်တီတိုးက ဟန်ဂေရီသို့ ဆိုဗီယက်တပ်များဝင်ရောက်မှုမှာ ကျူးကျော်ရေးလုပ်ရပ်ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုခြင်းတို့ကြောင့် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်များက မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ဤတွင်ခရုရှက်က တီတိုးအား ပြန်လည်ချေပရုတ်ချခဲ့ရပြန်၏။

“ဟန်ဂေရီပြဿနာမှာ တစ်ကမ္ဘာလုံးက ကွန်မြူနစ်အားလုံးက ကျပ်တို့နဲ့ တသဘောထားတည်းရှိခဲ့ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ယူဂိုဆလားဗီးယားကတော့ အထီးတည်း ဘေးရောက်နေတယ်။ ယူဂိုတွေက ဟန်ဂေရီ

ဖောက်ပြန်ရေးသမားတွေဖက်ကထောက်ခံပြောဆိုခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီလူတွေရဲ့ အယူအဆကို ရဲဘော်တီတိုးက လက်ခံလိမ့်မယ်လို့ ကျုပ်မထင်ခဲ့မိဘူး။ ဒါကြောင့် ရဲဘော်တီတိုးကို ယူဂိုဆလပ်အယူအဆမှားယွင်းကြောင်း ကျုပ်က ထပ်ခါတလဲလဲ ပြောပြတယ်။ ဒါပေမယ့် ရဲဘော်တီတိုးက တော်စမ်းပါဗျာ၊ ပြောမနေပါနဲ့တော့လို့ ကျုပ်ကိုပြန်ပြောတယ်။

“၁၉ ရာစု နောက်ပိုင်းနဲ့ ၂၀ ရာစု စောစောပိုင်းက ထင်ရှားခဲ့တဲ့ ဂျာမန်ဆိုရှယ်လစ် ခေါင်းဆောင် ဩဂတ်စ်ဘီတယ်ဆိုသူကပြောဖူးတာ ကျုပ်တော့ သိပ်သဘောကျတယ်။ သူကပြောတယ်။ တော်လှန်ရေးသမား တစ်ယောက်ဟာ ဘူဇာနေရှင်အသိုင်းအဝိုင်းရဲ့ ချီးမြှောက်သဘောကျခြင်းကို ခံရပြီဆိုရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်ဆန်းစစ်ဖို့လာပြီ။ ဘူဇာတွေက သဘောကျလောက်အောင် ငါဘာမှားမိခဲ့သလဲဆိုတာ ပြန်ဆန်းစစ်ရမယ်... တဲ့။”

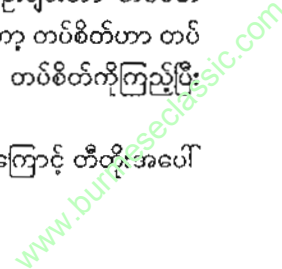
ခရုရှက်က မာရှယ်တီတိုးနှင့် ကွဲလွဲချက်ကို အထက်ပါတိုင်း ပြန်လည်ပြောကြားခဲ့သည်။

“၁၉၆၅ခုနှစ်တွင် တီတိုးနှင့် ခရုရှက်ထပ်မံတွေ့ဆုံကြရာ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ကွဲလွဲမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ခရုရှက်က တပ်စိတ်တစ်စိတ်နှင့် တပ်သားတစ်ယောက် ဥပမာဆောင်၍ ပြောကြား၏။ ‘တပ်စိတ်တစ်ခုလုံးက ခြေလှမ်းမှန်မှန်လျှောက်နေတယ်။ အဲဒီထဲမှာ တပ်သားတစ်ယောက်တည်းက ခြေလှမ်းလွဲနေတယ်။ ဘယ်သူကပြင်ရမလဲ။ တပ်စိတ်တစ်စိတ်လုံးက တပ်သားတစ်ယောက်ရဲ့ ခြေလှမ်းအတိုင်း ပြုပြင်လှမ်းမလား။ တပ်သားက တပ်စိတ်အတိုင်းခြေလှမ်းပြင်လှမ်းမလား’

ထိုဆွေးနွေးပွဲတွင် မာရှယ်တီတိုး၏ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးကိုကာပိုပို ဗစ်လည်း ပါဝင်ရာ ပိုပိုဗစ်က ခရုရှက်အား ပြန်မေးလိုက်၏။ “ကျုပ်တို့ ပြဿနာမှာ ဘယ်သူက တပ်စိတ်လဲ၊ ဘယ်သူက တပ်သားလဲ”

ခရုရှက်က “ခင်ဗျားဘာသာစဉ်းစားကြည့်ပေါ့၊ ဘယ်သူကတပ်သား ဘယ်သူက တပ်စိတ်ဆိုတာ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်လေ တပ်သားတိုင်းဟာ တပ်စိတ်ဆိုတာ ဘာလဲလို့သိကြတယ်။ တပ်သားတစ်ဦးချင်းဟာ တပ်စိတ်ရဲ့အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုစီဆိုတာနားလည်ကြတယ်။ ဒီတော့ တပ်စိတ်ဟာ တပ်သားကိုကြည့်ပြီး ပြုပြင်စရာမလိုဘူး။ တပ်သားကသာ တပ်စိတ်ကိုကြည့်ပြီး လိုက်နာရမယ်...”ဟု ပြန်ဖြေခဲ့လေ၏။

ခရုရှက်သည် ပိုလန်နှင့် ဟန်ဂေရီပြဿနာကြောင့် တီတိုးအပေါ်

စိတ်ကွက်ခဲ့သော်လည်း သူ့ကိုယ်တိုင်၏ နန်းတွင်းရေးပြဿနာများ ကြုံလာရ သောအခါ တီတိုးအား ပြန်လည်ချဉ်းကပ်ခဲ့၏။ ၁၉၅၇ခုနှစ်တွင် မူလလက် ဟောင်း စတာလင်ဝါဒီများဖြစ်ကြသော မာလင်းကော့၊ ကာဂါနီပစ်၊ ဗိုလ် တော့သုံးဦးအဖွဲ့က ခရူးရှက်အား ဖြုတ်ချရန်ကြံစည်ခဲ့ကြရာ ခရူးရှက်က စတာလင်ဆန့်ကျင်ရေးသမား တီတိုးနှင့် ပြန်ပေါင်းထုပ်ရန်ထပ်မံကြိုးစားခဲ့ ၏။ သို့ဖြင့် ၁၉၅၇တွင် တီတိုးသည် ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံ၌ ခရူးရှက်နှင့် သွား ရောက်တွေ့ဆုံပြီး ခရူးရှက်ဖက်မှာ မိမိရပ်တည်ကြောင်း လူလုံးပြခဲ့ရပေ၏။

သို့ရာတွင် ထိုနှစ် (၁၉၅၇ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ)တွင် ဆိုဗီယက် အောက်တိုဘာတော်လှန်ရေးကြီး နှစ်၄၀ပြည့် အခမ်းအနားကို မော်စကို၌ ကျင်းပသောအခါ တီတိုးအား ဖိတ်ကြားသော်လည်း မတက်ရောက်ခဲ့ချေ။ ယင်း နှစ်၄၀ပြည့် ပွဲတော်သည် ဆိုဗီယက်အား ထီးရံနန်းရံ ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံ များက ဦးခိုက်ရသောပွဲတော်ဖြစ်သည်ဟုဆိုကာ တီတိုးကမတက်ခဲ့ခြင်းဖြစ် ၏။ တီတိုးမျှော်လင့်သည့်အတိုင်းပင် နိုဝင်ဘာ ၂၂ရက်နေ့တွင် အောက် တိုဘာ တော်လှန်ရေး နှစ် ၄၀ပြည့်ကြေညာချက်ထွက်ပေါ်လာရာ “ဆိုဗီယက် ယူနီယံ ဦးဆောင်သော ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံများ”ဟူသော အသုံးအနှုန်းများ ပါရှိခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့်ချက်ကိုလည်း တီတိုးကပါဝင်လက်မှတ်ထိုး ခဲ့ချေ။

ထို့ကြောင့် တီတိုးအပေါ် ခရူးရှက်က မျက်ထောင့်နီခဲ့ရပြန်သည်။ ဤအကြိမ်တွင်မူ ခရူးရှက်က စတာလင်ပုံစံအတိုင်းပြန်လည်ကျင့်သုံး၏။ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံအား ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံများက ထပ်မံဝိုင်းပယ်ကြရန် လှုံ့ ဆော်ပြန်၏။

တီတိုးကလည်း အမူမထားချေ။ ၁၉၅၈ခုနှစ် မတ်လ ၁၃ရက်နေ့ တွင် ယူဂိုဆလပ်ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ် ညီလာခံကြီးက ကြေညာချက်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်လိုက်၏။ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံသည် ‘ဆိုရှယ်လစ်ကမ္ဘာ’နှင့်လည်းကောင်း၊ ‘ဥရောပနှင့် ကမ္ဘာ့အသိုင်းအဝိုင်း’နှင့်လည်းကောင်း တစ်ချိန်တည်းတွင် နှစ်မျိုး လုံးဖြင့် ဆက်နွယ်နေကြောင်း၊ ကမ္ဘာကိုလွှမ်းမိုးမည့် အုပ်စုကြီးနှစ်ခုလုံးကို ဆန့်ကျင်ကြောင်း ကြေညာခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ယင်းကြေညာချက်သည် ခရူးရှက် တို့အား အရှိက်ထိုးလိုက်သလိုဖြစ်သွား၏။ ထို့ကြောင့် ၁၉၅၈ခုနှစ် မေလ ၂၈ရက်နေ့တွင် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံအား ဆိုဗီယက်က ကူညီရန်သဘောတူထား သော အလူမီနစ်မိမိကိန်းဆိုင်ရာကူငွေဒေါ်လာ ၂၈၅သန်းဖိုးခန့်ကို မပေး

တော့ဘဲ ဆိုင်းငံ့လိုက်ကြောင်းဖြင့် ဆိုဗီယက်အစိုးရက ကြေညာလိုက်လေ သည်။

ယင်းသို့ အကျပ်ကိုင်မှုများနှင့် ကြုံတွေ့ရသော်လည်း တီတိုးသည် မတုန်လှုပ်ခဲ့။ ဤအဖြစ်မျိုးကိုလွန်ခဲ့သော ၁၀နှစ်က တစ်ကြိမ်ကြုံခဲ့ရဖူးပြီ မဟုတ်လော။ ထို့ကြောင့် ကိုယ့်လမ်းကိုယ်သွား၍ ပုံမှန်သာရပ်တည်နေခဲ့၏။

တီတိုး၏ အနေမှန်မှုကြောင့် ခရူးရှက်မှာ ကြာရှည်တင်းမထားနိုင် ပြန်ချေ။ တီတိုးဦးဆောင်နေသော ယူဂိုပြည်အား မစည်းရုံးနိုင်ဘဲ လက်လွတ် ထားရခြင်းကပင် ခရူးရှက်အဖို့ သိက္ခာကျစရာဖြစ်နေ၏။ ထို့ကြောင့် ခရူးရှက် ကပင် စတင်၍တီတိုးအားပြန်လည်ချဉ်းကပ်ပြန်၏။ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ် အောက် တိုဘာလက နယူးယောက်မြို့တွင် ကျင်းပသော ကုလသမဂ္ဂညီလာခံ၌ ခရူးရှက်က တီတိုးနှင့် အခွင့်ရသလိုအချိန်ယူ၍ ချဉ်းကပ်ဆွေးနွေးခဲ့၏။ ထို့ ကြောင့် တီတိုး၏မိန့်ခွန်းတွင် ယူဂိုနှင့် ဆိုဗီယက်တို့သည် ယနေ့အရေးကြီး ဆုံးပြဿနာများအပေါ် သဘောထားချင်း ထပ်တူရှိကြကြောင်းဟူ၍ ထည့် သွင်းပြောကြားခဲ့၏။ အဆိုပါကုလသမဂ္ဂအစည်းအဝေးတွင် ခရူးရှက်သည် သတင်းစာဆရာများနှင့် တွေ့ဆုံသောအခါ “ယူဂိုဆလားဗီးယားဟာ ကြား နေနိုင်ငံဖြစ်တယ်။ သို့သော်လဲ... တကယ်လို့သာ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို အခြားတစ်ဦးဦးက လာတိုက်မယ်ဆိုရင်တော့ ယူဂိုဆလားဗီးယားဟာ ဆိုဗီယက်ဖက်က ဝင်ကူလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော်ယုံကြည်ပါတယ်”ဟူ၍ ပြောကြားခဲ့ပေတည်း။

ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် အလုပ်သမား ခေါင်းဆောင် ကွန်မြူနစ်ဂျိုးဇက်ဘရော့ဇ်(တီတိုး)နှင့် ဆုံစည်းမိပြီး ကွန်မြူ နစ်ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ခေတ်ဟောင်း ယူဂိုပြည်ဘုရင်အလက်ဇင်ဒါ၏ အစိုးရ လက်ထက် အကြိမ်များစွာ ဝရမ်းပြေးဖြစ်ခဲ့ရ၊ ထောင်ချခံခဲ့ရ၏။ တီတိုး ကဲ့သို့ပင် ထောင်ငါးနှစ်ကျခဲ့ရဖူး၏။

ဂျိုးလပ်စ်သည် ပညာတတ်လူတန်းစားတစ်ဦးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သဘောတရားရေးဖက်တွင် အားသန်ခဲ့သည်။ ယူဂိုဆလပ်ခေါင်းဆောင်များ ထဲတွင် စာပေလေ့လာမှုအထူးချွန်ဆုံးဖြစ်ခဲ့သည်။ (စာဖတ်လွန်း၊ တွေးလွန်း အားကြီးသဖြင့် နောင်သောအခါ 'ဖောက်ပြန်'သွားခြင်းဖြစ်သည်ဟု သူ့ ရဲဘော်ဟောင်းများက ဆိုကြ၏။)

ပညာတတ်အတွေးသမားတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ဂျိုးလပ်စ်သည် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးတွင် ကိုယ်ထိလက်ရောက်ပါဝင်ဆင်နွှဲနိုင်ခဲ့၏။ စပိန်ပြည်တွင်းစစ်ကြီးတွင်လည်း ဗော်လီတီယာတပ်ဗိုလ်တစ်ဦးအဖြစ် ပါဝင် တိုက်ခိုက်ခဲ့၏။ ကိုယ်တိုင်သေနတ်ကိုင် ကိုယ်တိုင်ပစ်ခတ်၍ တိုက်ပွဲများစွာ ဝင်ခဲ့၏။ ပြောက်ကျားတပ်မဟာကြီးတစ်ခုကို ဦးစီး၍ ရန်သူဂျာမန်တပ် များနှင့် ရင်ဆိုင်တိုက်ခဲ့၏။ ဂျာမန်ထိုးစစ်ကြီးတစ်ခုကြောင့် ပြောက်ကျား များဆုတ်ခွာကြရစဉ် တပ်မပျက်ဘဲ စနစ်တကျဆုတ်ခွာနိုင်အောင် ဂျိုးလပ်စ် က ကွပ်ကဲခဲ့သည်မှာ သမိုင်းမှတ်တမ်းဝင်ဖြစ်ခဲ့၏။

ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံ လွတ်မြောက်ပြီးသောအခါ ဂျိုးလပ်စ်သည် တီတိုး ၏ ဒုတိယသမ္မတအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ရ၏။ စတာလင်နှင့် ကွဲကြဲချိန်တွင် ဂျိုးလပ်စ်သည် ပြန်ကြားရေးနှင့် ဝါဒဖြန့်ချိရေးယန္တရားများကို ကိုင်တွယ်၍ စတာလင်၏ ထိုးနှက်ချက်များကို တုံ့ပြန်ခဲ့၏။ ၁၉၅၃ခုနှစ်တွင် ဂျိုးလပ်စ် သည် ယူဂိုပြည်ထောင်စု၏ လွတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးအဖြစ် တာဝန်ပေးခြင်းခံရ ၏။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ပြန်ကြားရေးနှင့် ဝါဒဖြန့်ချိရေးတာဝန်ကိုလည်း ယူခဲ့ရ၏။ တာဝန်အရ ဂျိုးလပ်စ်သည် ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ်၏ အာဘော် သတင်းစာကြီး 'ဘော်ဘာ'တွင် ပင်တိုင်အခန်းသုံးခန်းကို အချိန်မှန်ရေးသားခဲ့ ၏။ နိုင်ငံရေးသမား ဂျိုးလပ်စ်သည် သတင်းစာဆရာတစ်ဦးအနေဖြင့် မထောက်မညှာဝေဖန်ရေးများလုပ်ခဲ့၏။

သူသည်ကိုယ်တိုင်က အလွန်စည်းစောင့်သူဖြစ်၏။ ကိုယ်ကျင့် တရားစင်ကြယ်သည့်နေရာ၌ မာရှယ်တီတိုးကိုယ်တိုင်ကပင် ချီးကျူးခဲ့ရ၏။

အခန်း (၄)

ပြည်တွင်းရေးပြဿနာများ

ရဲလေးဘော်မှ ပဲ့ထွက်သွားသူ

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကာလတွင် ပြောက်ကျားတပ်သားများ၏ စစ်ချီတေးတစ်ပုဒ်မှ သံပြိုင်အပိုဒ်တစ်ပိုဒ်မှာ "တီတိုး၊ ကာဒယ်၊ ဂျိုးလပ်စ်၊ ရန်ကိုပစ်တို့ခေါင်းဆောင်ရာ ငါတို့လိုက်ကြမည်" ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ထိုရဲလေး ဘော်သည် မခွဲမခွာစတမ်း၊ လက်တွဲမဖြုတ်စတမ်း သွေးစည်းညီညွတ်ခဲ့ကြ၏။ ခက်မှာပြင်းထန်လှသော တော်လှန်ရေးမှတ်ကျောက်တွင် အတင်ခံခဲ့ကြ သူများဖြစ်သည်။

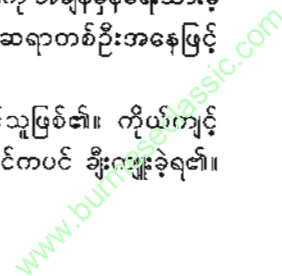
၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ကြီးစတာလင်က 'တီတိုး နှင့်အပေါင်းပါများ'အား ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များအဖြစ်မှ ဖြုတ် ချရန်လှုံ့ဆော်ခဲ့သည်မှာ ထိုရဲလေးဘော်ကိုပင် ဆိုလိုခြင်းဖြစ်၏။ ထိုစဉ်က လည်း ရဲလေးဘော်သည် ကျောချင်းကပ်၍ စည်းလုံးခဲ့ကြ၏။

ထိုရဲလေးဘော်အနက်မှ ရဲရဲတောက်ရဲတစ်ဖော်ဖြစ်သော မိလို့ဗန် ဂျိုးလပ်စ်သည် ၁၉၅၆ခုနှစ်တွင် ဖြုတ်ထုတ်ခံခဲ့ရသောအခါ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံ ၌သာမက ကွန်မြူနစ်ကမ္ဘာတစ်ခုလုံး၌ပါ လှုပ်ရှားသွားရလေ၏။

မိလို့ဗန် ဂျိုးလပ်စ်. . .

သူသည် တောက်ပြောင်သော သမိုင်းနောက်ခံရှိသူ။ ထိုစဉ်က ယူဂိုပြည်၏ ဒုတိယသမ္မတ။ မာရှယ်တီတိုး၏ လက်ရုံးရဲဘော်။

ဂျိုးလပ်စ်သည် အသက် ၁၇နှစ်အရွယ်မှစ၍ တော်လှန်သော

သူ၏အတိတ်ကာလတစ်လျှောက်လုံး ကိုယ်ကျိုးစီးပွားအတွက် ဘာတစ်ခုမျှ မလုပ်ခဲ့။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာပြဿနာလုံးဝမရှိဘဲ အလွန်လုံခြုံ ခဲ့သူဖြစ်၏။ ဂျီးလပ်စ်၏အခြားအရည်အချင်းများမှာ မှန်သည်ထင်လျှင် ဘယ်သူ့ကိုမှ ရွံ့ကြောက်ခြင်းမရှိ။ ယုံကြည်သည့်အတိုင်းပြောရလုပ်ရ၏။ (စတာလင်ကိုပင် ထိုအတိုင်း ဆက်ဆံခဲ့၍ စတာလင်က ဂျီးလပ်စ်ကို ငါတော့ တော်တော်သဘောကျသကွာဟု မှတ်ချက်ချခဲ့ရဖူးသည်ဆို၏။) ထို့ပြင် ဂျီးလပ်စ်သည် အနေအထိုင်အပြောအဆို အလွန်ပင်ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သည်ဟု ရဲဘော်ရဲဘက်များက အသိအမှတ်ပြုကြ၏။ ရန်သူနှင့်ဆက်ဆံချိန်မှလွဲ၍ ဂျီးလပ်စ်သည် ဘယ်တော့မှ ဒေါသမရှိဟုဆိုစမှတ်ပြုကြ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း မိလို့ဗန်ဂျီးလပ်စ်သည် လောဘ၊ ဒေါသနှင့် မာန်မာနကင်းစင်သော ကွန်မြူနစ်သူတော်စင်တစ်ဦးဟု ဆိုရတော့မည်ဟူ၍ သတင်းစာဆရာကြီး ဂျွန်ဂန်ထာကမှတ်ချက်ချခဲ့ဖူး၏။

ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင် ခရူးရှက်က "ဂျီးလပ်စ်သည် ဉာဏ်ထက် သူဖြစ်သည်။ ဟာသလည်းရွှင်သူဖြစ်သည်။ ယခင်ကဂျီးလပ်စ်အား လူကောင်းတစ်ယောက်ဟု ယူဆခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် နောက်ပိုင်းတွင်ကား သူသည်ဖောက်ပြန်သွားပါသည်" ဟုဆိုခဲ့လေသည်။

ဂျီးလပ်စ်သည် အဘယ်သို့ 'ဖောက်ပြန်'ခဲ့သနည်း။ သူ၏အပြစ်မှာ ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်များကို ရက်ရက်ရောရောဝေဖန်မိခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သူသည် ဘော်ဘာသတင်းစာကြီး၏ သူ၏ကော်လံအခန်းများမှနေ၍ ယူဂိုဆလပ်ခေါင်းဆောင်များ၏ ဖောက်ပြန်မှုများ၊ ယစ်မူးမှုများ၊ အခွင့်ထူးခံမှုများကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ထိုးနှက်ဝေဖန်ခဲ့၏။ တစ်ခါသော် တော်လှန်ရေးတုန်းက ရွပ်ရွပ်ချွံချွံတိုက်ခိုက်ခဲ့သော ပြောက်ကျားဗိုလ်ချုပ်တစ်ဦးက ကချေသည်မိန်းကလေးတစ်ဦးနှင့် လက်ထပ်လိုက်ရာ အခြားကွန်မြူနစ်ပါတီခေါင်းဆောင်များ၏ ဇနီးသားမယားများက ကဲ့ရဲ့တင်းဆိုပိုင်းပယ်ခဲ့ကြ၏။ ထိုကိစ္စကို အခြေတည်၍ ၁၉၅၄ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလထဲတွင် ဂျီးလပ်စ်က ဝေဖန်ရေးဆောင်းပါးရေးသား၏။ ပါတီခေါင်းဆောင်များသည် သူတို့ကိုယ်သူတို့ သီးခြားလူတန်းစားဟု ထင်နေကြသည်။ ပါတီအတွင်း၌ ဗျူရိုကရေစီကြီးထွားလာနေပြီ။ ပါတီတွင်းဒီမိုကရေစီကို အမြန်ပုံဖော်ဖို့လိုအပ်သည်ဖြင့် ဂျီးလပ်စ်က ရေးလိုက်၏။

ထို့ဆောင်းပါးကြောင့် ဂျီးလပ်စ်အား ပါတီဗဟိုကော်မတီက အရေး

လူတန်းစားသစ်စာအုပ်ဖြင့် ကွန်မြူနစ်လောကကို အနှိုက်ထိုးခဲ့သူ မိလို့ဗန် ဂျီးလပ်စ်

ယူရတော့သည်။ တီတိုးကိုယ်တိုင်သဘာပံတီအဖြစ် ဆောင်ရွက်သော ဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးက ဂျီးလပ်စ်အား ပါတီတာဝန်များမှရပ်စဲကြောင်း ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြ၏။ ပါတီတွင်းအယူအဆရေးရာ ဝေဖန်တိုက်ခိုက်မှုများကို လက်ခံနိုင်သော်လည်း ယခုလိုကိုယ်ရေးကိုယ်တာဆိုင်ရာ ဝေဖန်မှုများကို ခွင့်မပြုနိုင်ဟုဆိုကာ ပါတီက အပြစ်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။

ဗဟိုကော်မတီတွင် ဂျီးလပ်စ်ဖက်မှ ခုခံဆွေးနွေးခဲ့သူမှာ ရဲဘော် ဒေဒီဂျာတစ်ဦးတည်းရှိခဲ့၏။ ရဲဘော်ဒေဒီဂျာသည် မာရှယ်တီတိုး၏ အရင်းနှီးဆုံး မိတ်ဆွေတစ်ဦးလည်းဖြစ်၊ 'တီတိုး၏ပြောပြချက်များ'ဟူသော စာအုပ်ကြီးကိုရေးခဲ့သူလည်းဖြစ်၏။

ဂျီးလပ်စ်အား ပါတီကထုတ်ပစ်ရုံဖြင့်မပြီးသေး။ ၁၉၅၅ခုနှစ် နှစ်ဦးပိုင်းတွင် တရားရုံးတင်၍ တရားစွဲဆိုပြန်ရာ ထောင်ဒဏ်တစ်နှစ်ခွဲအပြစ်ပေးခံရ၏။ ထောင်ဒဏ်မှာမူ ဆိုင်းငံ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်၍ ပုလိပ်အစောင့်အကြပ်ဖြင့် အကျယ်ချုပ်နေခဲ့ရ၏။ ဂျီးလပ်စ်အား ထောက်ခံ၍ သူ့ဖက်မှ ခုခံဆွေးနွေးခဲ့သော ရဲဘော်ဒေဒီဂျာမှာလည်း ထောင်ဒဏ်ခြောက်လအပြစ်ပေးခံခဲ့ရလေ၏။

ဆိုင်းငံ့ထောင်ဒဏ်ဖြင့် အကျယ်ချုပ်နေထိုင်ရချိန်တွင် ဂျီးလပ်စ်

www.burmeseclassic.com

သည် ဇနီးသည်လက်နှိပ်စက်ရိုက်၍ ရရှိသည် လုပ်ခငွေကလေးကို မှီခိုစားသောက်နေခဲ့ရ၏။ ဒုတိယသမ္မတဟောင်းဖြစ်သော်လည်း ကိုယ်ပိုင်အိမ်မရှိခဲ့။ စုဆောင်းငွေမရှိခဲ့။ အစိုးရအိမ်မှဆင်းပေးရပြီးနောက် ပုဂ္ဂလိကအိမ်ခန်းကျဉ်းကလေးတစ်ခုတွင် ငှားရမ်းနေထိုင်ခဲ့ရ၏။ ဂျီးလပ်စ်သည် စာပေများကို ဆက်လက်ရေးသားသော်လည်း သူ့ဆောင်းပါးများကို ယူရိုဆလပ်သတင်းစာ ဂျာနယ်များက မထည့်သွင်းကြတော့ချေ။ ထို့ကြောင့်ရေးစရာနေရာပျောက်နေလေရာ နိုင်ငံခြားသတင်းစာဂျာနယ်များသို့ ဆောင်းပါးများ လှမ်းပို့ခဲ့ရသည်။ နိုင်ငံခြားစာနယ်ဇင်းများက ဂျီးလပ်စ်၏ ဆောင်းပါးများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြကြရာ သူ၏အယူအဆများသည် ပို၍ပင်ကျယ်ပြန့်သွားခဲ့လေသည်။ ဂျီးလပ်စ်၏ ဦးတည်ချက်မှာ ဗျူရိုကရေစီဆိုရှယ်လစ်စနစ်နှင့် အုပ်စုတစ်စုတည်းက မောင်ပိုင်စီးထားသော ဆိုရှယ်လစ်စနစ်၏ အတွင်းသရုပ်ကို ဖော်ထုတ်ရှုတ်ချပြီး ဒီမိုကရေစီဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို တောင့်တခြင်းပင်ဖြစ်လေသည်။

၁၉၅၆ ခုနှစ် ဟန်ဂေရီနိုင်ငံ၌ ဆိုဗီယက်ဆန့်ကျင်ရေးလူထုအုံကြွမှုများဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရာ ဂျီးလပ်စ်က ထိုအရေးအခင်းကို အခြေပြု၍ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ရေးလိုက်၏။ ထိုဆောင်းပါးကို အမေရိကန်နိုင်ငံ နယူးယောက်မြို့မှ ထုတ်ဝေသော ဆိုရှယ်လစ်ဂျာနယ်တစ်စောင်ဖြစ်သည့် 'ခေါင်းဆောင်သစ်' ဂျာနယ်က ထည့်သွင်းဖော်ပြလိုက်၏။

ဆောင်းပါးတွင် ဂျီးလပ်စ်က ဟန်ဂေရီပြည်သူလူထုသည် လူတန်းစားသစ်တစ်ခုက လက်ဝါးကြီးအုပ် စိုးမိုးချယ်လှယ်နေသောစနစ်ကို ဖယ်ရှားရန်လမ်းပြလိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်းဟူ၍ ဝေဖန်ရေးသားခဲ့၏။

တီတိုးကိုယ်တိုင်မှာ ဟန်ဂေရီအုံကြွမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဆိုဗီယက်နှင့် ပြဿနာပြန်ပေါ်ရသည်အထိ ဟန်ဂေရီဘက်မှ ရပ်တည်ခဲ့သော်လည်း ဂျီးလပ်စ်၏ အယူအဆကိုမူ ခွင့်မလွတ်နိုင်ခဲ့ချေ။ ဂျီးလပ်စ်၏အယူအဆမှာ ကွန်မြူနစ်စနစ်ကြီးတစ်ရပ်လုံးကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ထားကြောင်းပေါ်လွင်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ဂျီးလပ်စ်မှာ ထပ်မံတရားခွဲဆိုခံရပြီး ထောင်ဒဏ်သုံးနှစ်အပြစ်ပေးခံခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဂျီးလပ်စ်မှာ အသက် ၄၇နှစ်ရှိပြီ။ ကွန်မြူနစ်လောကနှင့်ပတ်သက်၍ အတွေ့အကြုံလည်း အတော်စုံခဲ့ပြီ။ အတွေးပုံစံများလည်း ကွန်မြူနစ်ပုံစံဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထောင်မကျမီ အချိန်တွင် ဂျီးလပ်စ်သည် သူ၏အတွေးသစ်များကို စာအုပ်တစ်အုပ်အဖြစ်

ပြုစုရေးသားခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် စာအုပ်မှာ အပြီးမသတ်သေး။ နောက်ဆုံး နိဂုံးအပိုင်းများကျန်နေသေး၏။ ဂျီးလပ်စ်အား ဖမ်းဆီးပြီးနောက် သူ၏ အခန်းကို ပိုက်စိပ်တိုက်ရှာဖွေခဲ့သော်လည်း ဂျီးလပ်စ်၏ချစ်ဇနီးက ခင်ပွန်းသည်၏ စာမူများကို ရှာမတွေ့အောင်ပုဂံထားနိုင်ခဲ့၏။ စာအုပ်၏ ကျန်သေးသောအပိုင်းများကို ဂျီးလပ်စ်က ထောင်ထဲ၌ ဆက်လက်ရေးသား၏။ အာဏာပိုင်များမသိအောင် အထူးလျှို့ဝှက်ပင်ပန်းစွာရေးခဲ့ရ၏။ နောက်ဆုံးတွင်စာအုပ်ပြီးဆုံးသွားပြီ။ အမေရိကန်ပြည်သို့ စာမူများရောက်သွား၏။ ဂျီးလပ်စ်က 'စာအုပ်ကိုထုတ်ပြန်အောင်ထုတ်ပါ။ ကျုပ်အတွက်ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် မစိုးရိမ်ပါနဲ့'ဟူ၍ ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့နှင့် မိုင်၅၀ကွာ ဆရာစကားမီထရီဗီကာ အကျဉ်းထောင်တွင်းရှိ အလုံထောင်ခန်းထဲမှနေ၍ မဖြစ်ဖြစ်သည့်နည်းဖြင့် အမှာစာပေးပို့လိုက်၏။ ဂျီးလပ်စ်၏ပါရမီဖြည့်ဘက် ဇနီးသည်ကလည်း ခင်ပွန်းသည်၏ဆန္ဒကို ဘယ်သောအခါမှ မကန့်ကွက်ပါဟုအကြောင်းကြား၏။ သို့ဖြင့် ၁၉၅၇ခုနှစ်ထဲတွင် 'လူတန်းစားသစ်'ဟူသော စာအုပ်ကြီး ထွက်ပေါ်လာခဲ့ပေ၏။

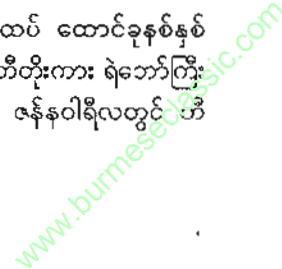
ဂျီးလပ်စ်၏ လူတန်းစားသစ် စာအုပ်သည် ကွန်မြူနစ်လောက၌ ဝုံးကြီးတစ်လုံးပေါက်ကွဲသလိုဖြစ်သွား၏။

ဒေလီတယ်လီဂရပ်စ်သတင်းစာကြီးက "ဂျီးလပ်စ်၏စာအုပ်သည် မာ့က်စ်ဝါဒကို အရှိန်ထိုးလိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်စေခဲ့ချေသည်"ဟု ဝေဖန်၏။

ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံများနှင့် ပတ်သက်၍ အစဉ်တစိုက် လေ့လာ ရေးသားခဲ့သော ဗြိတိသျှစာရေးဆရာကြီး အက်ဒွပ်ခရန့်ရှော့က "ကွန်မြူနစ်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးစာအုပ်များထဲတွင် အထိရောက်ဆုံးစာအုပ်ပါပေ"ဟူ၍ မှတ်ချက်ချပြီး "ဂျီးလပ်စ်၏စာအုပ်သည် ဟန်ဂေရီ လွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲဝင်ကြသူတွေထက် စွမ်းအင်မလျော့ပါချေ"ဟူ၍လည်း တန်ဖိုးဖြတ်လိုက်၏။

အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဌာန နိုင်ငံရေးရာလေ့လာရေးဌာနခွဲညွှန်ကြားရေးဝန် ဝျွန်ကင်းဘဲလ်ကမူ "ကွန်မြူနစ်ကမ္ဘာကို တိုင်လှုပ်နိုင်သော စာအုပ်ဖြစ်သည်"ဟု မှတ်ချက်ရေးခဲ့လေ၏။

ထိုစာအုပ်ကြောင့် ဂျီးလပ်စ်သည် နောက်ထပ် ထောင်ခွန်နှစ်ထပ်မံကျခံရန် ပြစ်ဒဏ်တိုးမြှင့်ခြင်းခံရ၏။ သို့ရာတွင် တီတိုးကား ရဲဘော်ကြီး ဂျီးလပ်စ်အား ထိုမျှမရက်စက်နိုင်ခဲ့ချေ။ ၁၉၆၁ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ဟီတိုးက လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပေးခဲ့၏။

ဂျိုးလပ်စ်မှာ တီတိုးကပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရင့်ညာထောက်ထား၍ အပြစ်လွတ်ခဲ့သည်ကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအဖြစ်သာတစ်ပိုင်းတစ်ကန့် အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။ သူ၏အတွေးသစ်များကိုကား မစွန့်ပစ်ချေ။ ခံဝန်ကတိလည်းမပေးခဲ့ချေ။ သို့ဖြစ်၍ ထောင်မှလွတ်ပြီးတစ်နှစ်အတွင်း စာအုပ်တစ်အုပ်ထပ်မံရေးပြန်သည်။ ထိုစာအုပ်မှာ “စတာလင်နှင့် စကားပိုင်းများ” ဟူသော ကမ္ဘာကျော်စာအုပ်ဖြစ်၏။ ထိုစာအုပ်ထဲတွင် ဂျိုးလပ်စ်သည် ခေါင်းဆောင်ကြီးစတာလင်အသက်ထင်ရှားရှိခဲ့စဉ်က ကိုယ်တွေ့ဆက်ဆံပြောဆိုခဲ့ရသော အတွေ့အကြုံများကို ပြန်လည်ရေးသားထား၏။ စာအုပ်မှာ သမိုင်းမှတ်တမ်းအနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ အတွင်းရေးအချက်အလက်များအနေဖြင့် လည်းကောင်း၊ အပြစ်ပြောစရာမရှိ ကောင်းမွန်လှ၏။ သို့ရာတွင် ထိုစာအုပ်ကိုဖတ်မိလျှင် ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်ဆိုသူများ၏ လက်ဝါးကြီး အုပ်ဆန်မှု၊ ငါတကောကောမှု၊ ငါနှင့်မတူငါ့ရန်သူ ဟူ၍ သဘောထားတတ်မှုစသည်များကို ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်းခံစားမိကြရလိမ့်မည် ဖြစ်၏။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော် ဂျိုးလပ်စ်၏စာအုပ်သည် တရားသေ ဆိုရှယ်လစ် စနစ်ကြီး တစ်ရပ်လုံးကိုပါ အယုံအကြည်လျော့သွားစေအောင် နှိုးဆော်ထား သကဲ့သို့ ရှိလေ၏။

ထို့ကြောင့် ဂျိုးလပ်စ်၏ လွန်ကျွံလာသော အယူအဆများကို မာရှယ်တီတိုးက အကာအကွယ်မပေးနိုင်တော့ချေ။ ဂျိုးလပ်စ်အား ယူဂိုအစိုးရက ၁၉၆၂ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ပြန်ဖမ်းလိုက်ပြီး မေလတွင် ရုံးတင်စစ်ဆေးကာ “စတာလင်နှင့်စကားပိုင်းများ” စာအုပ်ထဲ၌ ယူဂိုအစိုးရ၏ နိုင်ငံတော်လျှို့ဝှက်ချက်များကို ဖော်ထုတ်ရေးသားမှုဖြင့် ထောင်ဒဏ်ကိုးနှစ်ပြစ်ဒဏ်ပေးလိုက်၏။

ဂျိုးလပ်စ်သည် ထောင်ထဲသို့မတူနဲ့မဆုတ်ဝင်ရောက်သွားပြန်၏။ ဇနီးသည်မှာလည်း လက်နှိပ်စက်ရိုက်စား၍ ကျန်နေရစ်ပြန်၏။ မကြာမီ ဂျိုးလပ်စ်၏ နောက်ထပ်စာတစ်အုပ် အမေရိကန်နိုင်ငံမှပင်ထွက်ပေါ်လာသေး၏။ ‘မပြီးပြည့်စုံသော လူ့အဖွဲ့အစည်း’ ဟူသောစာအုပ်ဖြစ်၏။ ယင်းစာအုပ်မှာလည်း ဆိုရှယ်လစ်လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် ပြီးပြည့်စုံသော ပုန်းတိုင်မဟုတ်ကြောင်း ဝေဖန်ရေးသားထားခြင်းဖြစ်၏။ ဂျိုးလပ်စ်ကား ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကိုပါ လုံးဝယုံကြည်တော့ဘဲ အပြစ်အနာအဆာများကိုသာ ပုံကြီးချဲ့၍ မီးမောင်းထိုးပြနေပြီဖြစ်လေ၏။ ထို့ကြောင့်သူ့အား တီတိုးတို့က အယူအဆရေးရာရန်သူအဖြစ်သတ်မှတ်ခဲ့ရလေသည်။

၂ Conversations with Stalin ၂ The Unperfect Society

ဂျိုးလပ်စ်သည် ထောင်မှနှစ်စေ့၍ လွတ်လာပြီးနောက် ယခုအခါ ယူဂိုနိုင်ငံ ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့တော်၌ပင် နေထိုင်လျက်ရှိ၏။ သူသည် ယူဂိုနိုင်ငံကိုကား စွန့်ခွာခြင်းမပြု။ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေးစာရေးဆရာတစ်ဦးအဖြစ် လွတ်လပ်စွာ နေထိုင်ခွင့်ရှိနေ၏။ တီတိုးက ဂျိုးလပ်စ်၏ ဝေဖန်ရေးသားချက်များကို သဘောထားကြီးကြီးဖြင့် ခွင့်လွှတ်ခဲ့၏။ နောက်ပိုင်းတွင် ပါတီတွင်း၊ အစိုးရတွင်း၌ တီတိုးက ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများစွာ ပြုလုပ်ခဲ့ရာ အချို့သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများမှာ ဂျိုးလပ်စ်၏ “လူတန်းစားသစ်” စာအုပ်ထဲမှ ထောက်ပြဝေဖန်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီနေသည်ကို တွေ့ရ၏။ လူတန်းစားသစ်စာအုပ်၏ ဩဇာသည်အထိုက်အလျောက်ရှိခဲ့လိမ့်မည်ဟု ယူဆရ၏။

ပုံစံအားဖြင့် ဂျိုးလပ်စ်က အောက်ပါတို့ကို ရေးသားခဲ့၏။

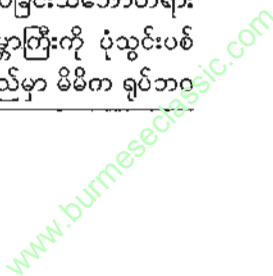
x x x

ကွန်မြူနစ်ဝါဒကို သဘောတရားရေး ဖီလိုဆိုဖီတစ်ရပ်အနေဖြင့် ဝေဖန်ခြင်းသည် အလုပ်ပိုမျှသာဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ သဘောတရားရေးဆိုသည် များမှာ လူ့အဖွဲ့အစည်းစတင်ပေါ်ပေါက်ချိန်မှစ၍ အသွင်သဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုးဖြင့်တည်ရှိလာခဲ့ကြသည်မဟုတ်ပါလား။ ကွန်မြူနစ်ဝါဒဆိုသည်မှာ လူလူချင်း သာတူညီမျှဖြစ်ရေး၊ ညီရင်းအစ်ကိုပမာ ချစ်ခင်ရေးဟူသော သဘောတရားကို အခြေခံပေသည်။ ယင်းအခြေခံများသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် လူ့လွတ်လပ်ခွင့်များအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ကြသူများက လိုလားတောင့်တနေကြသော အခြေခံများဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလား။ ယင်းအခြေခံများကို ဝေဖန်ခြင်းပြုသူသည် မိုက်မဲရာကျပေလိမ့်မည်။ ယင်းအခြေခံတို့ကို ရရှိအောင် ကြိုးပမ်းခြင်းသည်သာ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ တစ်စိတ်တဒေသလုပ်ငန်းဖြစ်ပေသည်။

x x x

ကွန်မြူနစ်ဝါဒ၏အခြေခံ ခံယူချက်တွင် ‘ရုပ်သည်အဓိကဖြစ်ခြင်းနှင့် ရုပ်သည်အမြဲပြောင်းလဲနေခြင်း’ဟူ၍ လက်ခံထားသည်။ သို့ရာတွင် ကွန်မြူနစ်များ အာဏာရပြီးသောအခါ ရုပ်၏ပြောင်းလဲခြင်းသဘောတရားကို မစောင့်လိုတော့ဘဲ လိုချင်သောစနစ်အတိုင်း ကမ္ဘာကြီးကို ပုံသွင်းပစ်ချင်သည့် သဘောကလွမ်းမိုးလာခဲ့ကြသည်။ (ဆိုလိုသည်မှာ မိမိက ရုပ်ဘဝ

၀ The Primacy of Matter ၂ The Reality of Change

နှင့် လိုက်လျောညီထွေ လုပ်ဆောင်သွားခြင်း မဟုတ်ဘဲ လုပ်ချင်သည်ကို အတင်းလုပ်သွားလိုကြခြင်းဖြစ်သည်။)

x x x

တော်လှန်ရေးမှာ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအားလုံးတွင် မဖြစ်ဘဲနေမည့်အရာ မဟုတ်ဟု ကားလ်မာ့က်စ်ကမပြောခဲ့။ အလူးသဖြင့် ဒီမိုကရေစီ လူမှုအစဉ် အလာကြီးတစ်ရပ်ဖြစ်တည်၍ နေသော နိုင်ငံများတွင်ဖြစ်ပေါ်နိုင်မည်ဟု မာ့က်စ်က မယူဆခဲ့။ ထိုသို့သောနိုင်ငံများမှာ ဟော်လန်၊ အင်္ဂလန်နှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံများဖြစ်ကြသည်ဟုပင် ကားလ်မာ့က်စ်က ဥပမာပေးသွားခဲ့ဖူးသည်။ သို့ရာတွင် လီနင်ကမူ တော်လှန်ရေးဟူသည် ရှောင်လွှဲ၍မရနိုင်ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ခဲ့၏။ လီနင်သည် အင်္ဂလိပ်တို့၏ အလုပ်သမားသမဂ္ဂလှုပ်ရှားမှု သဘောသဘာဝမျိုးကို သိနားလည်ခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ (အင်္ဂလိပ်တို့၏ အလုပ်သမားသမဂ္ဂ သဘာဝမှာ ဒီမိုကရေစီဘောင်တွင်းမှ အခွင့်အရေးရအောင် အကျပ်ကိုင်တိုက်ပွဲဝင်ခြင်းမျိုးကို ဆိုလိုသည်။)

x x x

စက်မှုအရင်းရှင် နိုင်ငံများမှ အလုပ်သမား လူတန်းစားတို့သည် တစ်နေ့တစ်ခြားဆင်းရဲသည်ထက်ဆင်းရဲသွားရမည်ဟု ကားလ်မာ့က်စ်က ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့ရာ အနောက်ဖက်နိုင်ငံများတွင် မာ့က်စ်ရေးသကဲ့သို့ဖြစ် မလာဘဲ အရှေ့ဥရောပနိုင်ငံများကဲ့သို့ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအဓိကနိုင်ငံများ ဌ်သာ ယေဘုယျအားဖြင့် မှန်ကန်ခဲ့သည်။ အနောက်နိုင်ငံများမှ အလုပ်သမားများ၏ ဘဝအခြေအနေမှာ ၁၈၄၄ခုနှစ်က မန်ချက်စတာမြို့သို့ အိန်ဂျယ် အလည်ရောက်ခဲ့စဉ်က အခြေအနေမျိုးမဟုတ်တော့ချေ။ အိန်ဂျယ်သည် စွတ်စိုထိုင်းမှိုင်း ညစ်ပတ်ပေရေနေရုံမက ပြိုလဲနေသော အိမ်များထဲတွင် အလုပ်သမား ၃၅၀၀၀၀တို့သည် ငပိငချည်သိပ်သလိုနေကြရပုံ၊ ရေနင့်ကျောက် မီးသွေးရောထားသကဲ့သို့သော လေကိုရှူနေကြရပုံ၊ ကျောက်မီးသွေးတွင်းများ ထဲတွင် အဝတ်မလုံတလုံဝတ်နေရသည့် မိန်းမများကို ကျွဲခိုင်းနွားခိုင်း ခိုင်းနေကြပုံစသည်တို့ကို တွေ့မြင်သွား၏။ ထိုအခြေအနေမျိုးထက် တစ်နေ့တခြား ဆိုးသထက်ဆိုးသွားမည်ဟု ကားလ်မာ့က်စ်က ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့သော်လည်း မဟုတ်မမှန်ခဲ့ချေ။

ကွန်မြူနစ်တော်လှန်ရေးသည် ပြည်သူလူထုကို လက်ကိုင်ပြု၍ဆင်နွှဲ၏။ သို့ရာတွင် တော်လှန်ရေး၏ အသီးအပွင့်များသည် လူထုကြီး၏ လက်

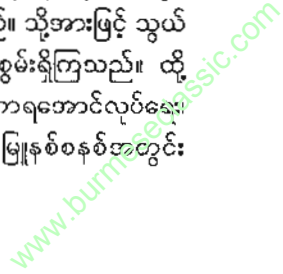
တွင်းသို့ မကျရောက်ဘဲ ဗျူရိုကရေစီ လက်တွင်းသို့သာ သက်ဆင်းသွားတတ်၏။ ဗျူရိုကရေစီဆိုသည်မှာအခြားမဟုတ်။ အာဏာရပါတီပင်ဖြစ်၏။ ထိုပါတီတွင်း၌လည်း အချင်းချင်းလက်သိပ်ထိုးပွဲများဖြစ်လာတတ်ကြသည်။

x x x

ရောမတရားဥပဒေအရ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင် 'ပစ္စည်းဥစ္စာဆိုသည်မှာအသုံးပြုခြင်း၊ ခံစားခြင်းနှင့် ဝတ္ထုပစ္စည်းနေရာချထားခြင်းများ ဖွဲ့စည်းထားမှု' ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ ကွန်မြူနစ်နိုင်ငံရေးဗျူရိုကရေစီ အထက်လွှာတို့က ပြည်သူပိုင် လုပ်ထားသော ပစ္စည်းဥစ္စာများကို အသုံးပြုခြင်း၊ ခံစားခြင်း၊ နေရာချထားခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်လျက်ရှိပေသည်။ ဤတွင် လက်ဝါးကြီးအုပ် စိုးမိုးအုပ်ချုပ်သူများ (ကျဉ်းမြောင်း သိပ်သည်းသော အလွှာတစ်ရပ်) နှင့် အခွင့်အရေးမရရှာသော ကွန်ထုတ်လုပ်သူများ (တောင်သူများ၊ အလုပ်သမားများနှင့် ပညာတတ်များ)၏ ဆက်ဆံရေးစနစ်ပေါ်ပေါက်လာလေသည်။

x x x

အခြားသော စနစ်များတွင်လည်း နိုင်ငံရေးလုပ်စားသူများရှိကြသည်ပင်ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့ကို ကောင်းသည်ဆိုးသည် ထင်ချင်သလိုထင်နိုင်သည်။ သို့သော်၎င်းတို့သည် ရှိနေရမည်သာဖြစ်၏။ လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံမရှိအစိုးရမရှိဘဲ မတည်နေနိုင်ပေ။ သို့ရာတွင် အခြားသောစနစ်များအတွင်းရှိ နိုင်ငံရေးလုပ်စားသူများနှင့် ကွန်မြူနစ်စနစ်အတွင်းရှိ နိုင်ငံရေးသမားများမှာ အခြေခံခြားနားချက်များရှိကြ၏။ အခြားသော စနစ်များအတွင်းမှ နိုင်ငံရေးသမားများသည် သူတို့ကိုယ်တိုင်အတွက်နှင့် သူတို့၏ အပေါင်းအဖော်နောက်လိုက်များအတွက် အခွင့်အရေးများ ရယူရန်နှင့် သူတို့လိုလားသော လူတန်းစားအလွှာတစ်ရပ်၏ အကျိုးစီးပွားများကို ရယူရန်အတွက် အလွန်ဆုံးပြုကျင့်မှုမှာ အစိုးရကို လက်သုံးပြုစေစားခြင်းသာဖြစ်သည်။ ကွန်မြူနစ်စနစ်၌မူ အာဏာနှင့်အစိုးရတို့သည် တိုင်းပြည်၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများကို အသုံးပြုခြင်း၊ ခံစားခြင်း၊ ထုခွဲခြင်းများပြုလုပ်နိုင်သော အခြေအနေကို ထပ်တူထပ်မျှခံစားရယူနိုင်ကြသည်။ အာဏာကို ဆုပ်ကိုင်ထားနိုင်သူသည် အခွင့်အရေးထူးများကိုပါ ဆုပ်ကိုင်ရယူနိုင်သည်။ သို့အားဖြင့် သွယ်ဝိုက်သော နည်းအားဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ရယူနိုင်စွမ်းရှိကြသည်။ ထို့ကြောင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းတစ်ရပ်အနေဖြင့် အာဏာရအောင်လုပ်ရေး၊ အာဏာရှိသူ၏ကပ်ပါးဘဝဖြင့် နေရေးတို့သည် ကွန်မြူနစ်စနစ်အတွင်း

အထူးဟန်ကျသော လုပ်ငန်းဖြစ်နေပေသည်။

x x x

တော်လှန်ရေးမတိုင်မီ အောင်ပွဲမခံနိုင်မီ၊ ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင်ဟူသည်မှာ အနစ်နာခံခြင်းဟူသော အရည်အချင်းရှိကြရသည်။ တော်လှန်ရေးသမားဖြစ်ရခြင်းမှာ အမြင့်မားဆုံးဂုဏ်ပုဒ်များအနက် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်တော့သည်။ သို့ရာတွင် အာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲပြီးသော ပါတီ၏ ပါတီဝင်ဖြစ်ရခြင်းမှာ အထူးအခွင့်အရေးခံစားရသော လူတန်းစား စာရင်းဝင်ဖြစ်သည်ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ပေါ်လွင်နေပေသတည်း။

x x x

အခြားသူများက ယူတို့အယူအဆများကို ဖော်ထုတ်ခြင်းမပြုအောင် တားမြစ်ရမည်ဟူသော အတွေးမျိုးကို ကားလ်မာ့က်စ်က ဘယ်သောအခါကမျှ မတွေးခဲ့ပေ။ အလားတူ လီနင်ကလည်း သူ၏ပါတီတွင်း၌ အမြဲတမ်း လွတ်လပ်စွာ ဆွေးနွေးမှုကို ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ပါတီညီလာခံများ၌ ဆွေးနွေးလိုသူများ၏ ဆွေးနွေးမည့်အချက်များကို သင့်မသင့် လျော်မလျော်စည်းကမ်းများ ချမှတ်ထိန်းကျောင်းပေးသင့်သည်ဟူသော သဘောမျိုးကို လီနင်ကစိတ်ကူးပင်မထည့်ခဲ့ချေ။ သို့ရာတွင် စတာလင်ကမူ ပါတီတွင်းဆွေးနွေးမှုသည် သူကိုယ်တိုင်၏ အခွင့်အရေးသက်သက်အနေဖြင့် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ အယူအဆများကို အထက်ကသာချပေးမည်။ ပါတီဝင်များက စောဒကမတက်ဘဲ တစ်သံတည်း ထောက်ခံအတည်ပြုကြရလေသည်။

x x x

လီနင်၏ “တော်လှန်ရေးသဘော ကွန်မြူနစ်ဝါဒ”ကို စတာလင်၏ “တရားသေကွန်မြူနစ် ဝါဒ”ဖြင့် အစားထိုးခဲ့ပြီးနောက် တစ်ဖန် စတာလင်၏ ဝါဒကို ‘တရားသေမကျသော’ ကွန်မြူနစ်ဝါဒ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှု သို့မဟုတ် လက်တစ်ဆုပ်စာမျှသာ ပါတီထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်တစ်စု (ခရူးရှက်၊ မာလင်းကော့၊ ဘူဂါနင်၊ ရှက်ပီလော့စသူတို့) ၏ ဝါဒဖြင့် အစားထိုးခဲ့လေသည်။ ဤသည်တို့မှာ ဆိုဗီယက်ယူနီယံရှိ လူတန်းစားသစ်၊ သို့မဟုတ် ရုရှားကွန်မြူနစ်ဝါဒဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုဖြစ်စဉ် သုံးရပ်ဖြစ်ပေသည်။

ယူဂိုဆလားဗီးယားကွန်မြူနစ်စနစ်သည် ဖော်ပြပါအသွင်သုံးရပ်ကို အမျိုးသားရေးနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာ သီးခြားလက္ခဏာများနှင့်ရော၍

တီတိုးတည်းဟူသော တစ်ဦးတည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ စုစည်းဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေသည်။

x x x

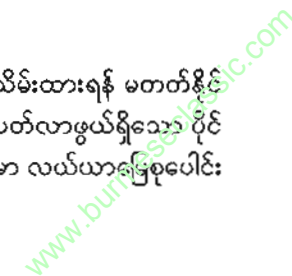
တီတိုးသည် တော်လှန်ရေးသမားကြီးတစ်ယောက်ပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ပင်ကိုယ်အယူအဆမရှိ။ သူသည်ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ တန်ဖိုးအာဏာများ ရရှိထားပြီးဖြစ်သော်လည်း စတာလင်ကဲ့သို့မဟုတ်ပါချေ။ စတာလင်ကဲ့သို့ မယုံကြည်တတ်မှုနှင့် တရားသေကျမှုမျိုးမရှိပါချေ။ ခရူးရှက်ကဲ့သို့ပင် တီတိုးသည် လူထုကိုယ်စားလှယ် (လူထုနှင့် နီးစပ်သူ) ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့ဆိုရာတွင် အလတ်တန်းစားပါတီအလွှာများ၏ ကိုယ်စားလှယ်ဟုဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ယူဂိုဆလားဗီးယား ကွန်မြူနစ်စနစ်သည် (၁) တော်လှန်ရေးကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်။ (၂) စတာလင်ပုံစံကို ကူးယူခဲ့ဖူးသည်။ (၃) နောက်ဆုံးတွင် စတာလင်ပုံစံကို စွန့်လွှတ်ကာ ကိုယ်ပိုင်အသွင်တစ်ရပ်ကို ရှာဖွေရင်းကြိုးပမ်းတက်လှမ်းခဲ့သည်။ ယင်းလက္ခဏာချက်သုံးရပ်ကို တီတိုးတည်းဟူသော ပုဂ္ဂိုလ်အသွင်၌ အပြည့်အစုံဆုံးတွေ့မြင်ရပေသည်။ ကွန်မြူနစ်စနစ်၏ တန်ဖိုးရှိသော မည်သည့်သဘောတရားကိုမျှ စွန့်ပစ်ခြင်းမပြုဘဲ ကွန်မြူနစ်စနစ်ကို ထိန်းသိမ်းရာ၌ အခြားပါတီများထက် ယူဂိုဆလားဗီးယားကွန်မြူနစ်ပါတီက ပိုမို၍ ခွဲသန့်ခဲ့ပေသည်။

x x x

ပြည်သူပိုင်လုပ်ခြင်း၊ အတင်းအကျပ် စုပေါင်းလုပ်အားပေးစေခြင်း၊ အခွန်အတုတ်များ တိုးမြှင့်သတ်မှတ်ကောက်ခံခြင်း၊ ဈေးနှုန်းများ မတည်မငြိမ်ဖြစ်စေခြင်းစသည့်နည်းပေါင်းများစွာဖြင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဆိုင်မှုများကို ဖျက်ဆီးပြီးသောအခါ စုပေါင်းပိုင်ဆိုင်မှုစနစ်ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ဤတွင်လူတန်းစားသစ်ထဲမှ ထိပ်ပိုင်းအာဏာပိုင်တို့အတွက် အကောင်းဆုံးနေအိမ်များ၊ အကောင်းဆုံးအိမ်ထောင်ပရိဘောဂများနှင့် အခြားသောအကောင်းဆုံးအရာများကို ရယူထားလိုက်ကြသည်။ ထိုနောက် ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် ထိုက်တန်သလို တိုက်တာအိမ်ရာ မော်တော်ကားများနှင့် အခြားအခွင့်ထူးများကို ရရှိလာကြသည်။

x x x

လူတန်းစားသစ်သည် ပိုင်ဆိုင်မှုကို ထိန်းသိမ်းထားရန် မတတ်နိုင်သော သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံရေးအရ ကိုယ်ရှူးကိုယ်ပတ်လာဖွယ်ရှိသော ပိုင်ဆိုင်မှုမျိုးကိုကား ပြန်လည်စွန့်လွှတ်တတ်ကြ၏။ ဥပမာ လယ်ယာမြေပေါင်း

စနစ်ကို ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံ၌ ပြန်လည်စွန့်လွှတ်ခဲ့၏။ အကြောင်းမှာ စုပေါင်းလယ်ယာ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု မှန်မှန်ကြီးကျဆင်းလာခြင်းတို့ကြောင့် အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားတွင် အန္တရာယ်အလားအလာများ တွေ့မြင်လာခြင်း တို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။

ကွန်မြူနစ်များသည် သူတို့ကိုယ်ကိုသူတို့ ပိုင်ရှင်များအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲလိုက်သောကြောင့် မိမိတို့၏ ဝါဒနှင့်စနစ်ကို အသေဖက်တွယ် ထားခြင်းသည်သာ ဘဝအာမခံချက်ဟူ၍ ယုံကြည်လာကြသည်။ ထို့ကြောင့် အချောင်သမားဝါဒနှင့် အမြဲတမ်းကြီးထွားနေသော ဗျူရိုကရေစီတို့မှာ ကွန်မြူနစ်စနစ်၏ ကုသ၍မရနိုင်သော ရောဂါများဖြစ်လာလေသည်။ နပိုလီယံ ၏ တပ်သားတိုင်းသည် စစ်သေနာပတိဖြစ်နိုင်ရန် အခြေခံရှိကြသူချည်းပင် ဟူ၍ ဆိုစကားရှိ၏။ အလားတူ ပါတီတွင်းဒီမိုကရေစီ ပါတီဝင်တိုင်း သည် ထိပ်တန်းသို့တက်နိုင်ရန် လမ်းဖွင့်ထားသည်ဟု သဘောတရားကဆို ၏။ ထိုလမ်းပေါ်ရောက်ရန် လိုအပ်သည့်တစ်ခုတည်းသောအရည်အချင်းကား ပါတီအပေါ်တွင် သို့မဟုတ် လူတန်းစားသစ်အပေါ်တွင် လုံးဝ သစ္စာတော် ခံခြင်းပေတည်း။

x x x

ဆိုဗီယက်နှင့် ယူဂိုစာပြချိန်တွင် ယူဂိုနိုင်ငံ၌ ပါတီလက်ဝါးကြီး အုပ်စနစ်ကို ရုပ်သိမ်းလိုက်ပြီး အလုပ်သမားများ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းပိုင်ခွင့် ဖန်တီးအပ်နှင်းခြင်းဟူသော အလွန်တာသွားသည့် ဒီမိုကရေစီအစီအစဉ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးသည်။ သို့ရာတွင် ယခုအခါ၌မူ ယင်းအစီအစဉ်များသည် ပါတီ၏လုပ်ငန်းအဖြစ်သို့ပင် ပြန်လည်ရောက်ရှိနေပြန်သည်။ လူတန်းစား သစ်အနေဖြင့် မည်မျှပင် လက်ဝါးကြီးအုပ်၍ တစ်ပါတီအာဏာရှင်စနစ်ကို ဖန်တီးနေစေကာမူ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြေအနေတစ်ခုခုတွင် လူထုအား အလျှော့ပေးတတ်ကြသည်။ ယူဂိုနိုင်ငံသည် ဆိုဗီယက်နှင့် အတိုက်အခံဖြစ် နေချိန်၌ အလျှော့ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။ ဤသို့လိုက်လျော့စိမ့်ခြင်းမှာ သဘောတရားအရ နောက်သို့ခြေတစ်လှမ်းဆုတ်ရာရောက်စေကာမူ လူတန်း စားသစ်အဖို့ အန္တရာယ်ရောက်နေကြောင်း တွေ့ရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် လူထုကြိုက်ပြုပြင်ရေးများကိုလုပ်၍ စည်းရုံးကြရခြင်းဖြစ်သည်။

x x x

ကွန်မြူနစ်အစိုးရများထံ၌ ပါတီဝင်များအဖို့ သတ်မှတ်ထားသော

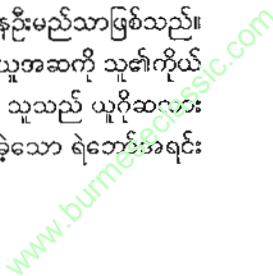
ရာထူးများရှိရသည်။ အစိုးရမှာလည်း လူတန်းစားတစ်ရပ်ဖြစ်သော်လည်း ပါတီအစိုးရပင်ဖြစ်ရ၏။ တပ်မတော်နှင့် အစိုးရသည် ပါတီ၏လက်နက်များ ဖြစ်ကြလေသည်။ နိုင်ငံရေးရာထူးများကို ပါတီဝင်များက အထူးသဖြင့် ကိုင်ထားကြ၏။ နိုင်ငံရေးနှင့်မဆိုင်သော အစိုးရရာထူးများ၌ပင် ပါတီဝင် များက အချက်အခြာနေရာများကို ယူထားကြ၏။ အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ ကိုလည်း 'ဦးဆောင်မှုပေး'နေကြ၏။ ဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးမှ ဆုံးဖြတ် ချက် သို့မဟုတ် ဗဟိုလူကြီးတစ်ယောက်၏ ဆောင်းပါးတစ်စောင်သည် နိုင်ငံ တော်တစ်ခုလုံးနှင့် လူမှုယန္တရားအားလုံးအတွက် လမ်းညွှန်မှုဖြစ်လာတတ် ပေ၏။

x x x

အထက်ပါကောက်နုတ်ချက်များသည် မိလိဗန်ဂျီးလပ်စ် ၏ 'လူတန်း စားသစ်'စာအုပ်မှ ငဲ့ဆဲများနှင့်တူသော စကားလုံးများဖြစ်၏။ ဂျီးလပ်စ်က သူ၏စာအုပ်နိဂုံးချုပ်တွင် "မည်သို့ဖြစ်စေ၊ ကမ္ဘာကြီးသည်ပြောင်းလဲနေမည် သာဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာကြီးသည် ပိုမိုကြီးကျယ်သော ညီညွတ်မှုတိုးတက်မှုနှင့် လွတ်လပ်မှုစခန်းသို့ ဆက်လက်ရှေ့ရှုချိတက်ခြင်းပြုပေလိမ့်မည်။ အမှန်တ ရား၏တန်ခိုးအင်အားနှင့် ဘဝ၏စွမ်းအားတို့သည် မည်သို့သောရက်စက် ကြမ်းကြုတ်မှု အကြမ်းဖက်မှုထက်မဆို အစဉ်မပြတ်ပို၍ အင်အားကောင်းပြီး မည်သို့သော သဘောတရားရေးထက်မဆို ပိုမို၍စစ်မှန်ခြင်းလည်းရှိပေသည်" ဟူ၍ ရေးသားခဲ့လေသည်။

ကွန်မြူနစ်ဝါဒသည် ၁၈၄၈ခုနှစ်တွင် ကွန်မြူနစ်ကြေညာစာတမ်း စတင်ပေါ်ပေါက်ချိန်မှ စတင်ခဲ့သည်ဟုဆိုသော် ဂျီးလပ်စ်၏ လူတန်းစားသစ် စာတမ်းကြီးသည် ကွန်မြူနစ်ဝါဒ (၁၀၉)နှစ် သက်တမ်းအရောက်၌ နတ်ဆိုး ကျိန်စာကြီးတစ်ခုကဲ့သို့ ထွက်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပေလိမ့်မည်။ ဂျီးလပ်စ်က သူ၏စာတမ်းသည် ကွန်မြူနစ်စနစ် နိဂုံး၏အစပျိုးခြင်းဟုဆို ၏။ သို့ရာတွင် တိုးတက်ပြောင်းလဲခြင်း သဘောတရားကိုမူ ၎င်းကိုယ်တိုင် က ငြင်းဆိုခဲ့သည်မဟုတ်။ အပြောင်းအလဲများကား ရှိနေဦးမည်သာဖြစ်သည်။

ဂျီးလပ်စ်သည် သူ၏ပြောင်းလဲသွားသော အယူအဆကို သူ၏ကိုယ် ပိုင်ကလောင်ဖြင့် ကမ္ဘာသိအောင်တင်ပြခဲ့သူဖြစ်သည်။ သူသည် ယူဂိုဆလား ဗီးယားနိုင်ငံတွင်း၌ပင် နေထိုင်၍ တစ်ချိန်က လက်တွဲခဲ့သော ရဲဘော်အရင်း

များကို မထောက်မညှာပြန်လည်ဝေဖန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တီတိုးသည် ဂျီးလပ်စ်အား သူ၏ပြစ်မှုအတိုင်းအတာအလျောက်သာ အရေးယူခဲ့၏။ လွတ်လပ်ခွင့်ကို လိုလားသော ပါးစပ်ပေါက်အား အတင်းပိတ်ဆို့ထားခြင်းမပြု။ လူပုဂ္ဂိုလ်အား အစဖျောက်ပစ်ခြင်းလည်းမပြု။ ဂျီးလပ်စ် ပြဿနာတွင် တီတိုးသည် ခေါင်းဆောင်ပီသမှုနှင့် သဘောထားကြီးမှုကို ထင်ထင်ရှားရှားပြသခဲ့ပေသတည်း။

လီနင်ပါတီပုံစံကို လမ်းခွဲခဲ့ရာမှ

သွေးသောက်ရဲလေးဘော်အနက် ရဲတစ်ဖော်ဖြစ်သော မီလိုဇန်ဂျီးလပ်စ်အား ဖြုတ်ထုတ်ပွဲလုပ်ခဲ့ရပြီးနောက် တီတိုး၊ ကာဒယ်နှင့် ရန်ကိုဗစ်တို့ သုံးဦးသာ လက်တွဲဖွဲ့ဖွဲ့စည်းလုံးညီညွတ်စွာကျန်ရှိနေခဲ့ကြသည်။ ဂျီးလပ်စ်၏ အဆိုအရမူ ယူဂိုဆလပ်လူတန်းစားသစ်၏ ထိပ်ဆုံးပိုင်းတွင် ထိုရဲသုံးဘော်သည် အပြန်အလှန်ယိုင်းပင်းကျားကန်၍ တည်ရှိနေကြပေ၏။

သို့ဖြင့် တော်လှန်ရေး အောင်ပွဲနှစ် ၂၀ကျော်မြောက်လာခဲ့သည်။ ယူဂိုဆလားဗီးယားစီးပွားရေးသည် အလုပ်သမားတို့ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်ဖြင့် တိုးတက်လျက်ရှိနေခဲ့သည်။ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စမ်းသပ်မှုများ၊ စတေးခဲ့ရမှုများရှိခဲ့သည်။ အမှားမြင်၍ အမှန်ပြင်ရခြင်းများရှိခဲ့သည်။ တီတိုးတို့ ခေါင်းဆောင်စုသည် အမှားကိုပြင်ရန် ဝန်မလေး။ စီးပွားရေးလုပ်ကွက် လွတ်လပ်ခွင့်များကို အလျော့အတင်းလုပ်၍ စိမ့်ခဲ့ကြ၏။

ထိုအချိန်တွင် မာရှယ်တီတိုးသည် ဦးဆောင်ပါတီ၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့် ပတ်သက်၍ အပြောင်းအလဲများပြုလုပ်ခဲ့၏။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျော့ချခဲ့ပြီးနောက် နိုင်ငံရေးပိုင်းတွင် ပါတီကလက်ဝါးကြီးအုပ်မှုကို လျော့ချခြင်းဖြစ်၏။ (တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုရလျှင် ဂျီးလပ်စ်၏ စာအုပ်ထဲမှ လူတန်းစားသစ်ပုံစံကို ဖျက်သိမ်းရန် တီတိုးက ကြိုးပမ်းခြင်းဖြစ်သည်ဟု နိုင်ငံရေးအကဲခတ်ပုဂ္ဂိုလ်များက ထင်ကြေးပေးကြ၏။)

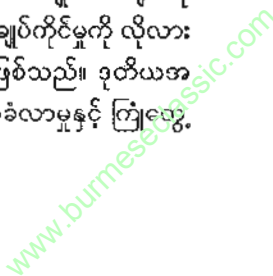
တီတိုးသည် ယူဂိုဆလပ်ကွန်မြူနစ်ပါတီကို ၁၉၅၂ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလမှစ၍ ယူဂိုဆလားဗီးယားကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ်ဟူ၍ အမည်ပြောင်းလဲခဲ့၏။ ပါတီနှင့် အဖွဲ့ချုပ်မှာ အမည်အားဖြင့် မထူးခြားလှသော်လည်း သဘောသဘာဝချင်း ခြားနားလာ၏။ တီတိုးက ဆိုဗီယက်ပုံစံနှင့် ကွဲပြားအောင် စီစဉ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ဂျီးလပ်စ်၏ ဝေဖန်ချက်များကဲ့သို့ ပါတီသည် နိုင်ငံရေးအုပ်

ချုပ်ရေး လုံးဝအာဏာပိုင် အနေအထားဖြင့် ရပ်တည်နေခဲ့ခြင်းကြောင့် မသမာမှုများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်ကို တီတိုးက 'မင်းနားတစ်ထောင်' မှ ကြားသိခဲ့ရ၏။ ထို့ကြောင့်ပါတီကို နေ့စဉ်နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်နှင့် စီးပွားရေးနယ်ပယ်တို့၏ ဦးဆောင်ဌာနကြီးအဖြစ်မှ လွှဲဖယ်လိုက်၏။ ပါတီဝင်များသည် အုပ်ချုပ်ရေး(အစိုးရ)နှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ရာတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန်မလို။ ပါတီအနေဖြင့် တစ်တိုင်းပြည်လုံး၏ အရေးကိစ္စများတွင် ဦးဆောင်မှုပေးသော အခန်းမှသာပါဝင်ရန် ၁၉၆၆ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် တီတိုးကကန့်သတ်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် ပါတီသည် ခရစ်ယန်သာသနာမှ ဧဝံဂေလီအသင်းတော်အဆင့်မျိုးသို့ ကျရောက်သွားလေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ပါတီသည် ဦးဆောင်လမ်းညွှန်အမိန့်ပေးသည့်အဆင့်မဟုတ်တော့ဘဲ သာသနာအခွန်ရှည်ရေးအတွက် စောင့်ရှောက်ထိန်းမတ်ပေးရသည့် သဘောသို့ရောက်သွားလေသည်။

ထိုစဉ်က တီတိုးက ရှင်းလင်းချက် မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့ရာ "ပါတီသည် ဦးဆောင်မှုအပိုင်း၌ ရှိသည်ဟူသော ခံယူချက်ကို စွန့်ပယ်စရာမလို။ သို့ရာတွင် ဆိုရှယ်လစ်ပန်းတိုင်သို့ ချီတက်ရာ၌ ပါတီဝင်များက အပေါ်ကနေပြီး အောက်ကပြည်သူတွေကို ကြိုးနဲ့ဆွဲတင်တာမျိုးမဖြစ်စေရ။ ပြည်သူတွေကို ပါတီဝင်များက ပခုံးနဲ့ထမ်းတင်ပေးတာမျိုးသာဖြစ်စေရမည်"ဟူ၍ ဆိုခဲ့လေ၏။

ထိုနောက်ပိုင်းတွင် ပါတီဗဟိုက ချုပ်ကိုင်မှုများကိုလျော့ချပစ်ပြီး ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် သမ္မတနိုင်ငံအသီးသီးတို့၏ ပါတီအဖွဲ့အစည်းများသို့ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ခွဲဝေပေးထား၏။ ဗဟိုပါတီအနေဖြင့် ထောက်ခံချက်များသာ ပေးပြီး လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို သမ္မတနိုင်ငံအသီးသီး၏ ပါတီနှင့် အစိုးရများလက်သို့ အပ်နှင်းခဲ့သည်။

ဆိုရှယ်လစ်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအပိုင်းတွင်အထက်ပါ တီတိုး၏ ပုံစံသစ်သည် အငြင်းပွားစရာဖြစ်လာသည်။ လီနင်၏ပါတီပုံစံမျိုးမှ လမ်းခွဲ၍ ပုံစံသစ်ထူထောင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် တီတိုးသည် ယင်း၏အကျိုးဆက်များကို ရင်ဆိုင်လာခဲ့ရသည်။ ပထမအကျိုးဆက်တစ်ခုမှာ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုကို လိုလားသော အလက်ဇန္ဒာရန်ကိုဗစ်နှင့် ထိပ်တိုက်တွေ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယအကျိုးဆက်မှာ ဒေသဆိုင်ရာ (သမ္မတနိုင်ငံအချို့)၏ အာခံလာမှုနှင့် ကြုံတွေ့ရခြင်းဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်တိုင်း အသံဖမ်းခွက်များ

၁၉၆၆ခုနှစ် နှစ်ဦးပိုင်းတွင် မာရှယ်တီတိုးသည် သူ၏ရုံးခန်းမှ တယ်လီဖုန်းကို မသင်္ကာစရာများ တွေ့ရှိလာခဲ့သည်။ တယ်လီဖုန်းစကား ပြောနေချိန်တွင် ထူးခြားသော ကြားဖြတ်အသံတစ်ချို့ကို သဲ့သဲ့ကြားရသည်။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်ရံတော်တပ်သားများအကူအညီဖြင့် သဲလွန်စရာဓမ္မရာ တယ် လီဖုန်းထဲ၌ သေးငယ်လှသော မိုက်ခရိုဖုန်းကလေးတစ်ဆင့်ထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ဤတွင် ဖုန်းကြိုးများကို ဆက်လက်စစ်ဆေးရာ မိုက်ခရိုဖုန်းကြိုး ကလေးများသည် အတော်လှမ်းလှမ်းနေရာ၌ရှိသော ဒုတိယသမ္မတ အလက် ဇန္ဒာရန်ကုန်တိုင်း၏ ရုံးခန်းသို့ဦးတည်လျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရလေ၏။ တီတိုး သည် တစ်သက်နှင့်တစ်ကိုယ် မယုံနိုင်အောင် တုန်လှုပ်အံ့ဩသွား၏။ ထို့ ကြောင့် မိမိ၏နေအိမ်ကိုပါ စိတ်မချတော့ဘဲ အိမ်ရှိတယ်လီဖုန်းများနှင့် စည်းဝေးခန်းများကိုပါ ရှာဖွေရာ နောက်ထပ်မိုက်ခရိုဖုန်းကလေးများကိုတွေ့ ရှိရ၏။ ထိုမိုက်ခရိုဖုန်းအားလုံးသည် ရန်ကုန်တိုင်း၏အိမ်နှင့် လျှို့ဝှက်စွာ ဆက် သွယ်ထားသည်ကို ထပ်မံတွေ့ရလေ၏။

ရန်ကုန်တိုင်းကား သာမန်လူမဟုတ်။ ယူဂိုနိုင်ငံ၏ ဒုတိယသမ္မတကြီး ဖြစ်၏။ မိလိဗန်ဂျီးလပ်စ်ပြုတ်သွားပြီးနောက် ယူဂိုနိုင်ငံ၏ နံပါတ်နှစ်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်၏။ မာရှယ်တီတိုးမရှိလျှင် နံပါတ်တစ်နေရာကို ဆက်ခံမည့်သူဖြစ်၏။ ပါတီတွင်လည်း စည်းရုံးရေးမှူးချုပ်ဖြစ်၏။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ယူဂိုနိုင်ငံ လျှို့ဝှက်ပုလိပ်အဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏ အကြီးအကဲဖြစ်၏။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးလည်း ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်တွင် အသက်၅၅နှစ်ခန့်ရှိ၏။

ရန်ကုန်တိုင်းသည် ထင်ရှားသော ပြောက်ကျားခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့၏။ တော်လှန်ရေးစခါစက ရန်ကုန်တိုင်းအား ဂျာမန်တို့ဖမ်းမိသွား၍ တီ တိုးက ချက်ခြင်းကယ်ဆယ်ရန်အမိန့်ပေးခဲ့ရာ ပြောက်ကျားကွန်မင်ဒိုတပ် တစ်တပ်က ဆေးရုံကို ဝင်စီး၍သက်စွန့်ဆံဖျားကယ်ဆယ်ခဲ့ရဖူး၏။ (ပထမ ပိုင်း အခန်း-၈ ဂ္ဂ။)။ တီတိုးသည် ရန်ကုန်တိုင်းအား ညီငယ်ကလေးတစ်ဦးကဲ့သို့ သံယောဇဉ်တွယ်ခဲ့၏။ ရန်ကုန်တိုင်း၏ မိခင်နှင့်ဇနီးမှာ စစ်ကာလအတွင်းက ဂျာမန် ဂတ်စတာပိုတို့၏ ဖမ်းဆီး နှိပ်စက် သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရ၏။ ရန်ကုန်တိုင်းသည် မိသားစုအပျက်အစီးခံ၍ တော်လှန်ရေးကို မတွန့်မဆုတ် လုပ်ခဲ့သူဖြစ်၏။ သူသည် အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး ပြောက်ကျား တပ်မတော် စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်အဖွဲ့ဝင်၊ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး အမျိုးသား

လွတ်မြောက်ရေးကောင်စီ၏ သဘာပတိအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခဲ့၏။

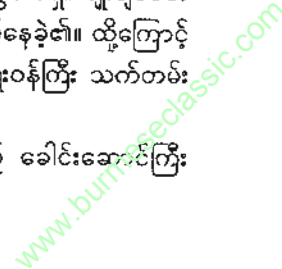
ရန်ကုန်တိုင်းသည် တော်လှန်ရေးတပ်ပေါင်းစု၏ ထောက်လှမ်းရေး အကြီးအကဲလည်းဖြစ်ခဲ့၏။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကာလတစ်လျှောက်လုံး တွင် ရန်သူစစ်သတင်းများကို ထောက်လှမ်းခြင်း၊ ရန်သူတိုက်ကွက်ကို ကြို တင်စုံစမ်းခြင်းစသည်တို့ကို ရန်ကုန်တိုင်းက တာဝန်ယူခဲ့သည်ဖြစ်၍ နောင်သော အခါ သူသည် ယူဂိုပြည်သစ် ထောက်လှမ်းရေးဌာန၏ ဖခင်ကြီးဖြစ်လာ၏။

ရန်ကုန်တိုင်း၏ ထောက်လှမ်းရေး အရည်အချင်းများကို စတာလင်က လည်း အသိအမှတ်ပြုခဲ့၏။ 'ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံ၏ ဘဲရီးယား'ဟူ၍ပင် ရန်ကုန် တိုင်းအား စတာလင်ကခေါ်ဆိုခဲ့၏။ စစ်ပြီးကာလ ၁၉၄၆ခုနှစ် မာရှယ်တီတိုး မော်စကိုသို့ သွားရောက်ခဲ့ရာ ရန်ကုန်တိုင်းပါသွား၏။ ဧည့်ခံပွဲတစ်ခုတွင် အရက်ပိုင်း စိုစိုပြေပြေရှိနေချိန်၌ ခေါင်းဆောင်ကြီးစတာလင်က ရန်ကုန်တိုင်း အား ရင်းရင်းနှီးနှီး နောက်ပြောင်ကျီစယ်၍ "ဟေ့. . . မင်းကလဲထောက်လှမ်း ရေး အတော်ကောင်းတယ်လို့ ကြားပါကလား၊ အေး. . . ငါ့ဆီက ဘဲရီးယား ဆိုတဲ့ ငန့်ကိုတော့ ကျပ်ကျပ်သတိထားဟေ့"ဟု ပြောဆို၏။ ထိုနောက် ဘဲရီး ယားဘက်သို့လှည့်ပြီး "ကိုင်း. . . မင်းတို့နှစ်ယောက်တော့ တွေ့ကြပြီ၊ ဘယ်သူ က ဘယ်သူကို ဖမ်းမှာလဲ. . . . 'ဟု ဟာသဖောက်လိုက်လေ၏။ ထိုစဉ်က ရုရှားပြည်တွင် ထောက်လှမ်းရေးမှူးချုပ် ဘဲရီးယားက ပါတီဆန့်ကျင်ရေး သမားများကို ပိုက်စိတ်တိုက်ဖမ်းနေပြီး ယူဂိုပြည်တွင် ရန်ကုန်တိုင်းက ဖောက် ပြန်ရေးအင်အားစုများကို သိမ်းကျုံးဖမ်းဆီးနေကြ၏။ ယင်းသည်ကိုရည်ရွယ် ၍ စတာလင်က သူတို့နှစ်ဦးအား ဟာသလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

နောင်သောအခါ ဘဲရီးယားသည် စတာလင်ကိုပင် ဖြုတ်ချ၍ အာဏာသိမ်းရန် ကြံခဲ့သည်ဟု အစွပ်စွဲခံရပြီး စတာလင်ကွယ်လွန်သည့်နောက် ခရူးရှက်အုပ်စု၏ သတ်ဖြတ်ရှင်းလင်းခြင်းခံခဲ့ရ၏။ ဘဲရီးယား၏ ခေတ်ပြိုင် ဖွားဘက်တော်ဖြစ်သော ရန်ကုန်တိုင်း၏ အနာဂတ်ကား မည်သို့ရှိချေသနည်း။

ရန်ကုန်တိုင်းသည် ဘဲရီးယားအသတ်ခံရသော ၁၉၅၃ခုနှစ်တွင် အ ထက်သို့အရှိန်ဖြင့်တက်နေဆဲရှိ၏။ သူသည်အများအယွင်းမရှိ။ မျိုးချစ်စိတ် အပြည့် ပါတီချစ်စိတ်အပြည့်ဖြင့် သစ္စာရှိရှိ အလုပ်လုပ်နေခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် လည်း နှစ်ရှည်လများအာဏာခိုင်မြဲနေခဲ့ပြီး ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး သက်တမ်း အရင့်ဆုံးဖြစ်ခဲ့၏။

သို့ရာတွင် ၁၉၆၆ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တိုင်း ခေါင်းဆောင်ကြီး

မာရှယ်တီတိုး၏ ရုံးနှင့်အိမ်ကိုပင် အလွတ်မပေးတော့ဘဲ အသံခိုးဖမ်းထောက်လှမ်းလာချေပြီ။ မည်သို့အကြောင်းရှိသနည်း။

အကြောင်းမှာ မာရှယ်တီတိုး ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုများလျော့ချခြင်း၊ ပါတီ၏အခန်းကဏ္ဍတို့ကို ကျဉ်းပစ်ခြင်းတို့မှ မြစ်ဖျားခံခဲ့၏။ ရန်ကိုဗစ်သည် ပါတီသာအဓိ ပါတီသာအဖူလုံ တစ်လျှောက်လုံး စွဲမြဲယုံကြည်ခဲ့သူဖြစ်၏။ သူသည် ပါတီစည်းရုံးရေးမှူးချုပ်လည်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်ပါတီ၏ စည်းရုံးရေးဩဇာကြီးထွားသည်ထက်ကြီးထွားအောင် လုပ်ဆောင်ရန်မှာ ရန်ကိုဗစ်၏တာဝန်ဖြစ်နေ၏။ ထိုအချိန်တွင် ပါတီဩဇာကိုကျအောင်လုပ်လာသူရှိလျှင် ထိုသူသည် မာရှယ်တီတိုးမျှသာမက မခင်အရင်းဖြစ်စေကာမူ ရန်ကိုဗစ်က 'စောင့်ကြည့်'ရတော့မည်ဖြစ်၏။

နောက်တစ်ချက်မှာ ရန်ကိုဗစ်သည် မာရှယ်တီတိုးပြီးလျှင် ယူဂိုနိုင်ငံ၏ နံပါတ်နှစ်ခေါင်းဆောင်ကြီးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုစဉ်(၁၉၆၆ခုနှစ်) က အသက် ၇၄နှစ်ရှိပြီဖြစ်သော မာရှယ်တီတိုးကွယ်လွန်သွားလျှင် ရန်ကိုဗစ်သည် နံပါတ်တစ်ဖြစ်လာဖွယ်ရှိ၏။ သို့ရာတွင် နံပါတ်တစ်ခေါင်းဆောင်ကြီးအကြောင်းကို စိတ်ချရအောင်မသိထားပါက နောင်ရေးအတွက် သေချာခြင်းမရှိနိုင်။ ထို့ပြင်မာရှယ်တီတိုးသည် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျော့ချခြင်း၊ ဗဟိုပါတီအခန်းကဏ္ဍ ကျဉ်းပစ်ခြင်းများပြုလုပ်နေသည်မှာ ရန်ကိုဗစ်ကဲ့သို့သော 'ပါတီအဓိကဝါဒီများ'အတွက် ကသိကအောင်ဖြစ်ဖွယ်ရှိနေ၏။ သို့ဖြစ်၍ တီတိုး၏ ခြေလှမ်းများကို ကြိုသိရေးနှင့် ပါတီအကျိုးစီးပွား ထိခိုက်ဖွယ်ရှိသော တီတိုး၏စီမံချက်များကို မသိမသာသပ်လျှို့ဖျက်ဆီးရေးတို့ကို ရန်ကိုဗစ်က လျှို့ဝှက်စွာလုပ်ဆောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်လေ၏။

မာရှယ်တီတိုး၏ပြုပြင်ရေးလုပ်ငန်းများသည် အတွင်းဝင်ပူးသတ်ဖျက်ဆီးမှုများနှင့် မကြာခဏကြုံတွေ့ခဲ့ရ၏။ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုများမှာ တိုးတက်မှုအထိုက်အလျောက်ရှိသော်လည်း မှန်းသလောက်ခရီးမရောက်ဘဲရှိခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် တီတိုးက တစ်စုံတစ်ရာကို မသင်္ကာဖြစ်နေချိန်တွင် ရုံးခန်းနှင့်အိမ်၌ လျှို့ဝှက်အသံဖမ်းခွက်များကို ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိခြင်းဖြစ်လေ၏။ လက်ရင်းတရားခံကား မည်သို့မျှထင်မှတ်စရာမရှိသော ဒုတိယသမ္မတ အလက်ဇန္ဒာရန်ကိုဗစ်ကိုယ်တိုင် ဖြစ်နေလေသည်တကား။

တီတိုးသည် နှစ်ပေါင်းများစွာအတွေ့အကြုံ ရင့်ကျက်ခဲ့ပြီဖြစ်၍ ပြဿနာကို ခေါင်းအေးအေးနှင့် ကိုင်တွယ်ခဲ့၏။ အသံဖမ်းခွက်များကိုစွဲကို

မသိကျိုးကျင်နေခဲ့၏။ ဖြုတ်ပယ်ခြင်းမပြုဘဲ (ရန်သူမရိပ်မိစေရန်) နဂိုအတိုင်းထားရှိ၏။ ထိုနောက် မိမိ၏သစ္စာရှိလှယုံတော်များအား ရန်ကိုဗစ်နှင့် အပေါင်းပါများအပေါ် တန်ပြန်ထောက်လှမ်းရေးလုပ်စေ၏။ အထူးသဖြင့် ရန်ကိုဗစ်နှင့် သူ၏လျှို့ဝှက်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့၏ အပြစ်အနာအဆာများကို အသေးစိတ်စုဆောင်းခိုင်း၏။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတွင် လျှို့ဝှက်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ဆိုသည်မှာ အစိုးရ၏ရန်သူများကိုလည်းကောင်း၊ ရန်သူဟုယူဆရသူများကိုလည်းကောင်း ဖမ်းရခဲစေရဆေးရ၊ ထောင်ချရ လုပ်ကြံစမြဲဖြစ်ရာ မကျေနပ်သူမုန်းတီးသူ များပြားမည်မှာ မေ့တာဖြစ်၏။ တီတိုးက ထိုအချက်ကို ချက်ကောင်းကိုင်၍ အသုံးချခဲ့၏။ ရန်ကိုဗစ်နှင့် သူ့အဖွဲ့အပေါ် ပြည်သူတို့က ကြိမ်မီးအိုးသကဲ့သို့ မကျေမနပ်နာကျည်းနေမှုများကို အထောက်အထားများစွာဖြင့် စုဆောင်းခဲ့၏။

သို့ဖြင့် တီတိုးသည် သုံးလမျှ အချိန်ယူပြင်ဆင်ပြီးနောက် ၁၉၆၆ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ကျင်းပသော ပါတီဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေး၌ ရန်ကိုဗစ်အား အငိုက်ဖမ်း၍ စာရင်းရှင်းလိုက်လေ၏။ ဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးကို မူလက ဘဲလ်ဂရီတိုမြို့တော်တွင် ကျင်းပရန်သတ်မှတ်ထား၏။ သို့ရာတွင် အချိန်ကပ်ပြီးမှ တီတိုးက နေရာရွှေ့လိုက်၏။ တီတိုးသည် သူ၏ကိုယ်ပိုင်အိမ်တော်တည်ရှိသော ဘရိုင်အိုနီကျွန်းတွင် ဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးကိုကျင်းပ၏။

ဗဟိုကော်မတီဝင် ၁၅၅ဦးသည် ဘရိုင်အိုနီကျွန်းသို့ ညတွင်းချင်း စုဝေးရောက်ရှိလာကြ၏။ ၎င်းတို့သည် ယူဂိုဆလပ်ပါတီ၏ သမိုင်းဝင် စာရင်းရှင်းပွဲကြီးတစ်ခုကို ကြုံကြရလေတော့၏။

တီတိုးသည် ရန်ကိုဗစ်အား နာလန်မထူနိုင်အောင် စွဲချက်များတင်ခဲ့လေ၏။ မိမိ၏လှူယုံတော်များက တိတိကျကျ သေသေသပ်သပ် စုဆောင်းတင်ပြထားသော အထောက်အထားများစွာတို့ကို လက်ကိုင်ပြု၍ ရန်ကိုဗစ်အားလည်းကောင်း၊ ယင်း၏ ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့များအားလည်းကောင်း တိုင်းပြည်ကို ကျိန်းလှန် စာစားဖြစ်အောင်လုပ်နေသူများ၊ ပြည်သူတို့ကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်နေသူများ၊ ဆိုရှယ်လစ်လူ့လွတ်လပ်ခွင့်များကို ဟန့်တားနှောက်ယှက်နေသူများ... စသည်ဖြင့် တီတိုးက ဝေဖန်ရှုတ်ချလေ၏။ မာရှယ်တီတိုးက ရန်ကိုဗစ်အပေါ် စွဲချက်များတင်၍ ဝေဖန်ရေးလုပ်သည်မှာ နှစ်ရက်တိုင်တိုင် ကြာမြင့်ခဲ့သည် ဟူ၏။

“အဖိုးကြီးဟာ အရွယ်နဲ့မလိုက်အောင် စိတ်ဓာတ်ပြင်းထန်လှတယ်။ အင်မတန် ယူကျွေးမရ ဒေါသထွက်စရာ အဖြစ်အပျက်ကြီးကို ပြောပြနေတာဖြစ်ပေမယ့်၊ တစ်စက်ကလေးမျှ ကျွန်တို့မယုတ်ဘူး။ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် ပြတ်ပြတ်သားသား ပြောသွားတယ်။ ဒီပွဲဟာ အဖိုးကြီးရဲ့ တကယ့်အောင်ပွဲပဲ” ဟူ၍ ဗဟိုလူကြီးတစ်ဦးက ယူဂိုဆလပ်သတင်းစာဆရာများအား ပြန်လည်ပြောပြ၏။ (တီတိုးမှာ အသက်အရွယ်ထောက်လာပြီဖြစ်၍ ဗဟိုကော်မတီဝင် လူကြီးများကိုယ်တိုင်က သူ့အား နောက်ကွယ်ရာတွင် အဖိုးကြီးဟု ချစ်စနိုးခေါ်ကြ၏။)

ဤသို့အားဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် ရန်ကိုဗစ်သည် တာဝန်အားလုံးရပ်စဲခြင်းခံရပြီး ပါတီမှထုတ်ပယ်ပစ်ခြင်းခံလိုက်ရတော့သည်။ ဤအလုပ်ကို တီတိုးသည် စိတ်မကောင်းခြင်း ကြီးစွာဖြင့် လုပ်ခဲ့ရခြင်းဖြစ်၏။ တစ်ချိန်က အသက်ပေး၍ လက်တွဲခဲ့ကြသော ရဲလေးဘော်အနက် ရဲနှစ်ဖော်ကို လက်တွဲဖြုတ်ခဲ့ရပြီမဟုတ်ပါလော။

၁၉၆၆ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် တီတိုးသည် ပါတီဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးထပ်မံခေါ်ယူပြန်၏။ ထိုအစည်းအဝေးမှာလည်း သမိုင်းမှတ်တမ်းဝင်ဖြစ်ခဲ့၏။ တီတိုးက ရန်ကိုဗစ်ပြဿနာကို ပြန်လည်ရှင်းလင်းမိန့်ကြားပြီးနောက် “ရန်ကိုဗစ်ကိုဖယ်ရှားပြီးရုံနဲ့ ကိစ္စမပြတ်သေး။ နောက်ထပ်ရန်ကိုဗစ်ကလေးများစွာကျန်သေးသည်။ ထို့ကြောင့် ပါတီအာဏာကိုင်ပြီး ထင်ရာစိုင်းချင်တဲ့ ရန်ကိုဗစ်ကလေးများကို မလုပ်ရှားနိုင်အောင် စီမံရမည်” ဟု လမ်းညွှန်မိန့်ခွန်းပြောကြား၏။

သို့ဖြင့် ပါတီပုံစံပြုပြင်ရေးများကို အစည်းအဝေးက ရေးဆွဲချမှတ်ကြရလေ၏။ ပထမဦးစွာ ထိပ်ပိုင်းအာဏာပိုင် (ပေါ်လစ်ဗျူရှိအဖွဲ့ကို အာဏာပိုင်အဖွဲ့ အဖြစ်မှ ဖျက်သိမ်းလိုက်၏။ ပေါ်လစ်ဗျူရှိတစ်ဦးတည်းက ကိုင်ထားခဲ့သော အာဏာများကို ရေးရာကော်မတီသစ်များက ခွဲဝေကိုင်တွယ်ကြ၏။) ဒုတိယအစီအစဉ်အဖြစ် အစိုးရရာထူးကြီးများကို ကိုင်တွယ်ထားကြသော ပါတီကေဒါကြီးများအား ဆိုင်ရာရာထူးများကို စွန့်လွှတ်စေ၏။ တတိယအနေဖြင့် ပါတီဝင်များ၏ ခံယူချက်အပိုင်းကိုပြောင်းလဲစေ၏။ “ပါတီဝင်များသည် သူတစ်ပါးကို အမိန့်ပေးညွှန်ကြားသောအလုပ်များ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ခြင်းမပြုရ။ ပါတီဝင်များ၏ လုပ်ငန်းမှာ ကွန်မြူနစ်လမ်းစဉ်ကို ပြည်သူလူထုက လိုက်လာအောင် ဆွဲဆောင်စည်းရုံးဖို့သာဖြစ်သည်” ဟူ၍ တီတိုး

က အတိအကျသြဝါဒပေးလိုက်လေ၏။

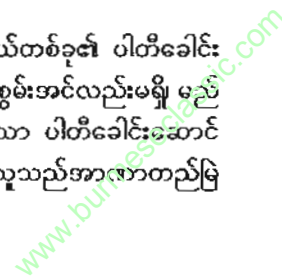
ဤသို့အားဖြင့် မာရှယ်တီတိုးသည် ပါတီပြဿနာကို မိမိ၏ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဩဇာသုံး၍ အပြတ်ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းခဲ့၏။ သူ၏လုပ်ရပ်များသည် မိလိပ်နီဂျီးလပ်စ်၏ လူတန်းစားသစ်စာအုပ်မှ ဝေဖန်ချက်များကို အဖြေပေးသကဲ့သို့ရှိနေလေသည်တကား။

အတိုက်အခံပါတီတောင်းဆိုသူ

မာရှယ်တီတိုးသည် ဆိုရှယ်လစ် ဒီမိုကရေစီကို ကျယ်ပြန့်သော အတိုင်းအတာအထိ ခွင့်ပြုထား၏။ သို့ရာတွင် တစ်ပါတီစနစ်ကိုသာထားရှိ၏။ တစ်ပါတီတွင်းမှပင် ရွေးကောက်ပွဲများ၌ ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ ယှဉ်ပြိုင်ရွေးချယ်ခံနိုင်ခွင့်ရှိ၏။ ပါတီကသတ်မှတ်ပေးထားသော ကိုယ်စားလှယ်နှင့် မည်သူမဆိုအပြိုင်ရွေးချယ်ခံနိုင်ခွင့်ရှိကြ၏။ ထိုအတွက်အဟန့်အတား မရှိစေရ။

အတိုက်အခံပါတီထားရှိရေးအတွက် အဆိုပြုသူများလည်းပေါ်ပေါက်ခဲ့၏။ အထင်ရှားဆုံးမှာ ဘဲလ်ဂရိတ်တက္ကသိုလ်မှ ဖီလိုဆိုဖီပါမောက္ခ မီဟေလိုမီဟတ်လော့ဆိုသူဖြစ်၏။ သူသည် အသက်၄၀အောက် လူငယ်တစ်ဦးဖြစ်၏။ ထိုပါမောက္ခကလေးသည် အတိုက်အခံပါတီတစ်ခုရှိကိုရှိသင့်သည်ဟူသော အယူအဆကို ၁၉၆၅ခုနှစ်ခန့်မှစ၍ အကျယ်လောင်ဆုံး ကြွေးကြော်တင်ပြခဲ့၏။ သူ၏အယူအဆမှာ ဂျီးလပ်စ်တို့သို့ စနစ်ကြီးတစ်ခုလုံးကို အဆိုးမြင်သွားသည်အထိ အလွန်အကျွံမဖြစ်။ သို့ရာတွင် ပါမောက္ခမီဟေလိုက “တစ်ပါတီတည်း ရှိနေခြင်းအားဖြင့် ထိုပါတီထဲတွင် အပေါ်စီးရအောင် လုပ်နိုင်သူများကသာ ရာသက်ပန်လွှမ်းမိုးနေတတ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ သူတစ်ပြန် ကိုယ်တစ်ပြန် အပြိုင်အဆိုင်စည်းရုံးရေးလုပ်၍ ပြည်သူလူထုကောင်းကျိုးကို လက်တွေ့လုပ်ပြခွင့်ရှိစေရန် အတိုက်အခံပါတီတည်ရှိခွင့်ပြုသင့်ကြောင်း” ဟူ၍ ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်တင်ပြခဲ့သည်။ ထိုအယူအဆကို ကြိုကြိုကသလိုဟောပြောလှုံ့ဆော်ခဲ့သည်။

“တစ်ပါတီစနစ်၏ ဆိုးပြစ်များမှာ နယ်ပယ်တစ်ခု၏ ပါတီခေါင်းဆောင်တစ်ဦးသည် လူထုအကျိုးမလုပ်၊ စည်းရုံးရေးစွမ်းအင်လည်းမရှိ မည်မျှပင် ညံ့ဖျင်းစေကာမူ သူ၏အထက်အဆင့်ဆင့်သော ပါတီခေါင်းဆောင်များက သူ့အား ဆက်လက်တာဝန်ပေးနေသရွေ့ သူသည်အာဏာတည်မြဲ

နေမည်သာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်သူ့အဖို့ လူထုစည်းရုံးရေးထက် သူ့အထက် ခေါင်းဆောင်အဆင့်ဆင့်၏ အကြိုက်တွေ့အောင် နေထိုင်ပြဖို့သာ အရေးကြီးနေ၏။

“အတိုက်အခံပါတီရှိနေလျှင် အာဏာရပါတီသည် အမြဲတမ်းသ တီရှိနေရတော့မည်ဖြစ်၏။ မိမိတို့ခြေလှမ်းတစ်ချက်မှားလျှင် အတိုက်အခံ ပါတီက တက်လာလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့်လူထုဆန့်ကျင်ရေးမလုပ်မိရန်နှင့်လူ ထုအကြား စည်းရုံးရေးစိမ့်ဝင်နေရန် အဓိကကြိုးစားနေကြရမည်ဖြစ်၏။ တစ် ချိန်တည်းမှာပင် အတိုက်အခံပါတီကလည်း အာဏာရပါတီ၏ချွတ်ယွင်းချက် များကို ဝေဖန်ရင်း မိမိပါတီ၏လုပ်ငန်းစဉ်များကို ပြည်သူလူထုက လက်ခံ လာအောင် ကြိုးစားပမ်းစားစည်းရုံးကြလိမ့်မည်ဖြစ်၏။ ဤသို့အားဖြင့် ပါတီ နှစ်ခုလုံးသည် လူထုကောင်းကျိုးအတွက် အပြိုင်အဆိုင် လုပ်ပြခြင်းဖြင့် နိုင်ငံရေးအာဏာကိုရအောင် ကြိုးစားလာကြပေလိမ့်မည်။”

ပါမောက္ခ မိဟေလိုမိဟတ်လော့၏ အယူအဆများကို ယူဂိုဆလပ် ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ်က သည်းမခံနိုင်ခဲ့ချေ။ ပါမောက္ခမိဟေလိုသည် ဟော ပြောပွဲတစ်ခါပြောပြီးတိုင်း တစ်ကြိမ်အဖမ်းခံခဲ့ရ၏။ သို့ဖြင့် နှစ်နှစ်အတွင်း သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်အဖမ်းခံခဲ့ရ၏။ သူ့အားသတိပေးခြင်း၊ ပြင်းထန်စွာသတိ ပေးခြင်းများပြုလုပ်၍ သက်ညှာခဲ့သော်လည်း သူသည်နောက်မဆုတ်ခဲ့။ သူ သည်လည်း ဂျီးလပ်စ်လို လူစားမျိုးပင်ဖြစ်၏။ ၁၉၆၆ခုနှစ်တွင် ပါမောက္ခ မိဟေလိုသည် ‘အတိုက်အခံပါတီ’ ဓာတ်ပြားဟောင်းကို ပြန်ဖွင့်၍ လှုံ့ဆော် ဟောပြောပြန်ရာ ‘နိုင်ငံတော်အားအကြည်ညိုပျက်စေသော ဝါဒဖြန့်မှုများ ပြုလုပ်မှု’ဖြင့် ထောင်ဒဏ်လေးနှစ်ပြစ်ဒဏ်ပေးခဲ့ရလေ၏။ (သူသည် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် ထောင်မှလွတ်ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ပါးစပ်မပိတ်သေးဘဲ ဆက် လက်လှုံ့ဆော်နေခဲ့၍ ၁၉၇၄ခုနှစ်တွင် သူ့အားပြန်လည်ဖမ်းဆီးခဲ့ပြန်၏။)

ခရီးရှား ခွဲထွက်ရေးပြဿနာ

မာရှယ်တီတိုး၏ ပြဿနာများအနက် (၁) မိလိုဇန်ဂျိုးလပ်စ်၊ (၂) အလက်ဇန္ဒာရန်ကိုဗစ်၊ (၃) ပါမောက္ခမိဟေလိုမိဟတ်လော့တည်းဟူသော လူပုဂ္ဂိုလ်သုံးဦးအပြင် ခရီးရှားသမ္မတနိုင်ငံ ခွဲထွက်ရေးလှုပ်ရှားမှု ပြဿနာ ကလည်း မသေးငယ်သော မီးပွားတစ်ခုဖြစ်နေခဲ့၏။

ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံမှာ သမ္မတနိုင်ငံခြောက်ခုနှင့် ကိုယ်ပိုင်

အုပ်ချုပ်ရေး ဒေသနှစ်ခုကို ပေါင်းစည်းထားသော ပြည်ထောင်စုဖြစ်၏။ ယင်းသို့ ပေါင်းစည်းထားသော နယ်မြေများသည် နောက်ကြောင်းသမိုင်း အသီးသီးရှိခဲ့ကြ၏။ အချို့မှာ ရန်စများရှိခဲ့ကြသည်။ ဥပမာ ယူဂိုနိုင်ငံ၏ လူဦးရေအများဆုံးဖြစ်သော ဆာဗလူမျိုးများနှင့် ဒုတိယအများဆုံးဖြစ်သော ခရီးရှားနယ်သားများတို့မှာ သမိုင်းရန်ညှိုးရှိခဲ့ကြ၏။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း က ခရီးရှားနယ်သားအများအပြားသည် နာဇီဂျာမနီအလိုတော်ရိများ ဖြစ်ခဲ့ ကြပြီး ခရီးရှားနယ်၌ နေထိုင်ကြသော ဆာဗလူမျိုးများကို လူမျိုးရေးသတ် ဖြတ်မှုများပြုလုပ်ခဲ့ကြရာ ဆာဗလူမျိုးတစ်သိန်းခန့် အသတ်ခံခဲ့ကြရ၏။ ထို့ ကြောင့် ခရီးရှားနှင့်ဆာဗလူသည် ရန်ညှိုးမပြေရှိနေကြရ၏။

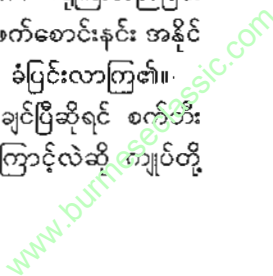
တစ်ဖန်မြောက်ပိုင်း တောင်ပိုင်း ပြဿနာလည်းရှိခဲ့ပြန်၏။ မြောက် ပိုင်းနယ်များသည် ရေမြေကောင်း၍ ကြွယ်ဝချမ်းသာ၏။ တောင်ပိုင်းနယ် များမှာမူ သယံဇာတရှားပါး၍ ဆင်းရဲ၏။

တီတိုးက ပြည်ထောင်စုမူအရ ပြည်ထောင်စုဝင် သမ္မတနိုင်ငံများ အချိုးညီညီ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လုပ်ဆောင်ခဲ့ရာ မြောက်ပိုင်း တောင် ပိုင်းဒေသစွဲများကြောင့် အခက်အခဲများတွေ့ခဲ့ရ၏။ အချို့ကိစ္စများမှာမူ တီ တိုး၏ စီမံကိန်းသမားများ ချွတ်ချော်မှုကြောင့် ဖြစ်ရခြင်းဖြစ်၏။

စီမံကိန်းဆရာအချို့က နိုင်ငံရေး စည်းရုံးရေးအရ မဖွံ့ဖြိုးသော ဒေသများတွင် စက်ရုံများတည်ရန် သတ်မှတ်ခဲ့ကြ၏။ ယင်းတို့သည် ကွင်း ဆင်းလေ့လာခြင်းမပြုဘဲ ပေါ်လီစီချခဲ့ကြသည်ဖြစ်၍ အံ့ချော်မှုများဖြစ်လာ ရ၏။

ဥပမာ - တောင်ပိုင်းမွန်တီနီဂရိုနယ်တွင် ဒေါ်လာသန်း ၁၀၀တန် သံမဏိစက်ရုံကြီးတည်ခဲ့၏။ မွန်တီနီဂရိုမှာ စင်စစ်အားဖြင့် သံ၊ ကျောက်မီး သွေး လုံးဝမထွက်သောနယ်ဖြစ်၏။ ထိုမျှသာမက ခေတ်အဆက်ဆက် လူနေမှုအဆင့်အတန်း နိမ့်ကျခဲ့၍ ကျွမ်းကျင်သူပညာတတ်များလည်း အ လွန်ရှားပါး၏။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမှာလည်း ရာစုနှစ်တစ်ခုစာလောက် နောက်ကျနေ၏။ ထိုသို့သော နယ်မျိုးတွင် ဧရာမသံမဏိစက်ရုံကြီးတည်ခြင်း မှာ ဖွံ့ဖြိုးသောနယ်များမှ ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေများကို တစ်ဖက်စောင်းနင်း အနိုင် ကျင့်၍ သုံးစွဲခြင်းဖြစ်သည်ဟု မြောက်ပိုင်းနယ်များက ခံပြင်းလာကြ၏။

“ကျုပ်တို့ဆီမှာ စက်ဘီးစက်ရုံတစ်ရုံတည်ချင်ပြီဆိုရင် စက်ဘီး စက်ရုံ ခြောက်ရုံစာဘဏ္ဍာငွေပေးနေရတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆို ကျုပ်တို့

နယ်မှာ စက်ဘီးစက်ရုံတစ်ရုံဆောက်ရင် ကျန်သမ္မတနိုင်ငံငါးခုမှာလည်း တစ်ရုံစီဆောက်ပေးနေရလို့ပဲ”ဟု မြောက်ပိုင်းရှိ ဆလိုဗီးနီးယားနယ်သား များက ပြောလေ့ရှိ၏။ အချိုးညီညီတိုးတက်ရေးဟူသော ဗဟိုအစိုးရ၏ လှုံ့ဆော်ချက်သည် မြောက်ပိုင်းသားများအကြားတွင် အရာမရောက်ဘဲ ရှိနေခဲ့၏။

ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုဖြင့် စီမံခန့်ခွဲနေချိန်၌ ပြဿနာအကြီးအကျယ် မတက်ခဲ့သော်လည်း ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုကို ၁၉၆၆ခုနှစ်မှစ၍ လျော့ပေးလိုက် သည့်နောက် သမ္မတနိုင်ငံများအကြား ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရအောင် ဖြစ်လာ ကြ၏။

၁၉၇၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလမှစ၍ ယခုထက်တိုင် မပြီးပြတ်သေး သော ခရီးရှားအရေးအခင်းသည် မာရှယ်တီတိုးအဖွဲ့ ခေါင်းခဲစရာပြည်တွင်း ရေးပြဿနာကြီးဖြစ်နေရလေ၏။ ပြဿနာမှာ ခရီးရှား သမ္မတနိုင်ငံရှိ ခေါင်းဆောင်များ (ပါတီခေါင်းဆောင်မိကိုထရီပါလိုနှင့် အမျိုးသမီး ခေါင်းဆောင် ဒေါက်တာဆစ်ကာတို့အပါအဝင်)က ခရီးရှားနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြား ဝင်ငွေများကို ခွဲဝေသုံးစွဲရာတွင် ခရီးရှားနိုင်ငံအတွက် ခွဲတမ်းအများဆုံး ပြန်ပေးရမည်ဟု တောင်းဆိုရာမှ စတင်ခဲ့၏။ (ခရီးရှားမှာ နိုင်ငံခြားသား ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်အလာများ၍ နိုင်ငံခြားငွေဝင်လမ်းအလွန်ကောင်း၏)

တီတိုးက ခရီးရှားအပါအဝင် သမ္မတနိုင်ငံ အားလုံးအား စီးပွားရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို လုံးဝဥသည့် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းစီမံ ပိုင်ခွင့် ပေးထားခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံခြားငွေများကို နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်ရေးအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ခွဲတမ်းချရာ၌မူ သာစေနာစေမဟုတ်မူဘဲ အချိုးညီညီ တိုးတက်ရေးအတွက် သဘောထားကြီးကြီးထားကြစေလိုကြောင်း ဖြင့် ဖျောင်းဖျဆွေးနွေးခဲ့၏။

သို့ရာတွင် ခရီးရှားတို့က နားမဝင်ချေ။ ဒေသစွဲလူမျိုးစွဲဖြင့် တစ် ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် တောင်းဆိုလာကြ၏။ ပို၍ဆိုးလာသည်မှာ ခရီးရှားမြို့တော် ဇာဂရက်တွင် ၁၉၇၁ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ကျောင်းသားဆန္ဒပြပွဲကြီးက ခရီးရှား သမ္မတနိုင်ငံ သီးခြားခွဲထွက်ရေးအထိတောင်းဆိုခဲ့၏။ (ကိုယ်ပိုင်တပ်မတော်၊ ကိုယ်ပိုင်လေကြောင်းဆက်သွယ်ရေး၊ ကုလသမဂ္ဂသို့ သီးခြားဝင်ရောက်ရေးတို့ကို တောင်းဆိုခဲ့ကြ၏။ ခရီးရှားသီးခြားခွဲထွက်ရေး အယူအဆမှာ စစ်အတွင်း ကစ၍ တည်ရှိခဲ့၏။ ခွဲထွက်ရေးသမား ၁၀၀၀ခန့်သည် အနောက် ဥရောပ

နိုင်ငံအချို့နှင့် ကနေဒါ၊ အမေရိကန်နိုင်ငံများတွင် ပြည်ပြေးများအဖြစ် နေထိုင်ကြပြီး ခရီးရှားပြည်တွင်း ဆူပူလှုပ်ရှားမှုများဖြစ်ပေါ်အောင် အခွင့် ကြုံတိုင်း အားပေးအားမြှောက်လုပ်နေကြ၏။ ဇာဂရက်ဆန္ဒပြပွဲကြီးသည် ပြည်ပြေးများနှင့် တစ်လေသံတည်းထွက်လာသောအခါ ပြည်ထောင်စုဗဟို အစိုးရက လက်ပိုက်ကြည့်မနေနိုင်တော့ပေ။ မာရှယ်တီတိုးကိုယ်တိုင်မှာ ခရီး ရှားနယ်သားဖြစ်သော်လည်း မိမိ၏ဇာတိဌာနေသားတို့၏ အစွန်းရောက်မှုကို သည်းမခံနိုင်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့်ခပ်ကြမ်းကြမ်းကိုင်တွယ်ခဲ့ရတော့သည်။

ပထမဆုံး ခရီးရှားပါတီခေါင်းဆောင်ထရီပါလိုနှင့် ဒေါက်တာဆစ်ကာ တို့အား ထုတ်ပယ်ပစ်လိုက်သည်။ ထိုနောက် ဇာဂရက်ဆန္ဒပြပွဲခေါင်း ဆောင် ၄၄ဦးနှင့် ခရီးရှားခွဲထွက်ရေးအယူအဆ လှုံ့ဆော်ခဲ့သူပညာတတ် အလွှာ ၁၁ဦးတို့ကို ရုံးတင်တရားစွဲ၍ ထောင်ဒဏ်များချမှတ်ခဲ့သည်။

တစ်ဖက်တွင် ယခုကဲ့သို့အကြမ်းနည်းသုံး၍ မလိုလားအပ်သူများ ကို ဖယ်ရှားခြင်းနှင့် တစ်ချိန်တည်းတွင် တီတိုးသည် ပြည်ထောင်စုဝင် သမ္မတနိုင်ငံများနှင့်ပတ်သက်၍ ကျေကျေလည်လည်ဖြစ်ကြစေရန် နိုင်ငံရေး အရ နည်းလမ်းရှာဖွေခဲ့သည်။ ၁၉၇၂ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလထဲတွင် တီတိုးက ယူဂိုတစ်ပြည်လုံးမှ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင် ၃၆၇ဦးအား ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့တော် သို့ ဖိတ်ကြားပြီး အရေးပေါ်ညီလာခံကြီး ကျင်းပခဲ့သည်။ ပြည်ထောင်စုကြီး တည်မြဲရေး၊ သမ္မတနိုင်ငံများ ခွဲမထွက်ဘဲ သင့်မြတ်စွာပူးပေါင်းနေထိုင် ရေးအတွက် နည်းလမ်းရှာကြရန် တီတိုးက ဦးဆောင်နှိုးဆော်သည်။ အသက် ၈၀ရှိပြီဖြစ်သော တီတိုးသည် အရွယ်နှင့်မလိုက်အောင် အပင်ပန်းခဲလျက် သုံးရက်လုံးလုံး မနားမနေ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခဲ့သည်။

ထိုအချိန်တွင် ဆွီဒင်နိုင်ငံ စတော့ဟုမ်းမြို့မှ ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့သို့ ပျံသန်းလာသော ယူဂိုလေယာဉ်တစ်စင်းသည် ချက်ကိုစလိုဗက်ကီးယားနိုင်ငံ နယ်စပ်တွင် ပေါက်ကွဲပျက်ကျခဲ့ရသည်။ လူပေါင်း ၂၈ဦးသေဆုံးခဲ့ရသည်။ ယင်းသည်မှာ ဆွီဒင်နိုင်ငံတွင် ဗဟိုစခန်းဖွင့်ထားသော ခရီးရှားခွဲထွက်ရေး သမားတို့၏ လက်ချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့မှာပင် လူ့ဘာသာနာမြို့မှ ဘဲလ် ဂရိတ်မြို့သို့အသွားအမြန်ရထားတစ်စင်းပေါ်တွင် ဗုံးပေါက်ကွဲ၍ လူပေါင်း ခြောက်ဦးဒဏ်ရာရရှိသည်။

ခွဲထွက်ရေးသမား ပြည်ပြေးတို့သည် ဆွီဒင်နိုင်ငံ၌ ဌာနချုပ်ဖွင့်ထား သည်မှာ သေချာနေပြီဖြစ်၏။ ၁၉၇၁ခုနှစ်အတွင်းကလည်း ဆွီဒင်မြို့တော်

စတော့ဟမ်းရှိ ယူဂိုဆလပ်သံအမတ်ကြီးအား ခရီးရှားအကြမ်းဖက်သမားများ က လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခဲ့ကြ၏။ ယင်းတို့သည် မာဖီးယားဂိုဏ်းကြီးပုံစံမျိုးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားကြ၏။ နိုင်ငံခြားတွင် အလုပ်လုပ်နေကြသော ခရီးရှားလူမျိုး ၂၃၅၀၀၀ခန့်ရှိရာ အကြမ်းဖက်သမားများက ၎င်းတို့နိုင်ရာနိုင်ရာ ခရီးရှား မိသားစုများထံမှ နှစ်စဉ်ဆက်ကြေး ဒေါ်လာ ၄၀၀စီတောင်း၍ ရန်ပုံငွေ စုဆောင်းခဲ့ကြ၏။ မပေးလျှင် အသက်အန္တရာယ်ကျရောက်သည်အထိ ရန်ပုံ ခံကြရလေ၏။

ခရီးရှားပြဿနာမှာ မပြီးပြတ်သေးသော ပြဿနာဖြစ်နေသည်။ ခရီးရှားပြည်တွင်း၌မူ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို တင်းကျပ်စွာချုပ်ကိုင်ထားနိုင်ပြီ ဖြစ်၏။ ခရီးရှားဆူပူရေးခေါင်းဆောင် ၂၅၀ခန့်ကို ပြစ်ဒဏ်များချမှတ်ခဲ့၏။ ခရီးရှားပါတီထဲမှပင် ပါတီဝင် ၁၀၀၀ခန့်ကို ထုတ်ပယ်ခဲ့ရ၏။ ပါတီဝင် ၁၀၀၀ခန့်ကို ပြင်းထန်စွာသတ်ပေးပြီး တာဝန်များလျှော့ချခဲ့ရ၏။

လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့် ဝံ့ဖောက်ခွဲခြင်းကို လူမိုက်ဂိုဏ်းဆံဆံ လုပ်နေကြသော ခရီးရှားပြည်ပြေးများကိုမူ ယူဂိုဆလပ်အာဏာပိုင်များက တစ်နည်းတစ်ပုံ လက်တုံ့ပြန်နှိမ်နင်းဖြိုခွင်းခဲ့ကြ၏။ ခရီးရှားလူမျိုးနှင့် သမိုင်း ရန်ညှိုးရှိခဲ့သော ဆာဗီလူမျိုးများ အများဆုံးပါဝင်သည့် လျှို့ဝှက်ထောက် လှမ်းရေး အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းပြီး နိုင်ငံခြားနိုင်ငံများရှိ ခရီးရှားပြည်ပြေး များအား ကောက်သင်းကောက်သလို လိုက်လံစုံစမ်းဖော်ထုတ်ကာ အရှင် လက်ရဖမ်းဆီးစေခြင်းဖြစ်၏။

မည်သို့ဖြစ်စေ ခရီးရှားပြဿနာသည် ယူဂိုဆလပ်ပြည်ထောင်စု၏ မီးပွားတစ်ပွားဖြစ်နေဆဲပင်။

ကျဉ်းမြောင်းသော လူမျိုးရေးအစွဲ၏ ကြောက်မက်ဖွယ်အကျိုးဆက် များကို တီတိုးက ကိုယ်တွေ့အတွေ့အကြုံများဖြင့် သင်ခန်းစာပေးသကဲ့သို့ ရှိနေတော့၏။ တီတိုး၏ နောက်ပိုင်းမိန့်ခွန်းများတွင် လူမျိုးရေးအစွဲဝါဒကို ပြင်းထန်စွာဝေဖန်ရှုတ်ချချက်များပါရှိလာပေတော့သည်။

အခန်း (၅)

လောကနိဗ္ဗာန် မရောက်သေးသော်လည်း

အူမတောင့်သောအခြေအနေ

ကွန်မြူနစ်လောကသို့ရောက်လျှင် လူသားတို့သည် မတောင့်မတ မကြောင့် မကြာနေထိုင်နိုင်ကြမည်ဖြစ်၍ “လောကနိဗ္ဗာန်”အရသာကို ခံစား နိုင်ကြ လိမ့်မည်ဟု စိတ်ကူးယဉ်ကြ၏။ သဘောတရားများကလည်း “ဆိုရှယ်လစ် စနစ်အောက်တွင် လူတို့သည်လုပ်အားအလျောက်ခံစားခွင့်ရှိကြပြီး ကွန် မြူနစ်စနစ်အောက်တွင် ဆန္ဒရှိသလောက်ခံစားခွင့်ရှိကြမည် (ဝါ)လိုတရစေ မည်”ဟူသော အဓိပ္ပာယ်မျိုးကို ညွှန်းဆိုခဲ့ကြ၏။

ဆိုဗီယက်ယူနီယံခေါင်းဆောင် ခရူးရှက်က ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်လောက် တွင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံသည် ဆိုရှယ်လစ်အဆင့်သို့ အပြည့်အဝရောက်ခဲ့ပြီ ဖြစ်၍ ကွန်မြူနစ်စနစ်သို့ ချီတက်နေပြီဟု ဝါကြွားခဲ့ဖူး၏။

ဆိုဗီယက်အုပ်စုမှခွဲထွက်ခဲ့သော ယူဂိုဆလားဗီးယားခေါင်းဆောင် မာရှယ်တီတိုးကမူ ယူဂိုနိုင်ငံအား ဆိုရှယ်လစ်အဆင့် တင်းပြည့်ကျပ်ပြည့် ရောက်ခဲ့ပြီဟူ၍ ထုတ်ဖော်ကြေညာခြင်းမပြုခဲ့ဖူးချေ။ ဆိုရှယ်လစ်တည် ဆောက်နေဆဲ ကာလဟူ၍သာဆိုခဲ့၏။

သို့ရာတွင် ယနေ့ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံသည် မာရှယ်တီတိုး၏ ဦးဆောင်မှုအောက်ဝယ်သာယာဝပြောနေပြီဟူ၍ ကား ဆိုနိုင်မည်ဖြစ်၏။ ယူ ဂိုဆလပ်ပြည်သူတို့သည် အူမတောင့်သော အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိနေပြီ ဟူ၍ကား ဆိုနိုင်မည်ဖြစ်၏။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ် စစ်ကြိုကာလအထိ ယူဂိုနိုင်ငံသည် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များ ကျဆင်းနေပြီး စက်မှုကဏ္ဍဖက်၌လည်း မဖွံ့ဖြိုးသေးသော နိုင်ငံငယ်တစ်ခုမျှသာဖြစ်ခဲ့၏။

စစ်ပြီးကာလတွင် မာရှယ်တီတိုး၏ အစိုးရသစ်က ယူဂိုနိုင်ငံကို လူသစ်စိတ်သစ်ပုံစံသစ်သို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုက်သည့်နောက်တွင်ကား စီးပွားရေးနှင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်း တိုးတက်မှုသည် အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ရှေ့သို့ချီနိုင်ခဲ့ပေ၏။ စစ်မဖြစ်မီက ယူဂိုနိုင်ငံသားတစ်ဦးချင်း ပျမ်းမျှဝင်ငွေမှာ တစ်နှစ်လျှင် ဒေါ်လာ၁၅၀ (မြန်မာငွေ တစ်နှစ်လျှင် ကျပ်တစ်ထောင်ကျော် တစ်လလျှင် ၉၀)ခန့်မျှသာရှိခဲ့ရာမှ၊ ၁၉၇၅ခုနှစ်တွင် ယူဂိုနိုင်ငံသားတို့၏ တစ်ဦးချင်းပျမ်းမျှဝင်ငွေမှာ တစ်နှစ်လျှင် ဒေါ်လာ၁၀၀၀ (မြန်မာငွေ တစ်နှစ်လျှင် ကျပ် ၇၀၀၀ခန့် တစ်လလျှင် ကျပ် ၆၀၀နီးပါး)အထိသို့ တိုးတက်လာခဲ့၏။

စီးပွားရေးအတတ်အကျဟူသည်မှာ နိုင်ငံတိုင်းလိုလို ကြုံရစမြဲ ဓမ္မတာဖြစ်၍ ယူဂိုနိုင်ငံသည်လည်း စီးပွားရေးအပြောင်းအလဲများရှိခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ယူဂိုနိုင်ငံသည် ရှားပါးပြတ်လပ်၍ ကပ်ဆိုက်သော အခြေအနေမျိုးသို့ မကြုံရဘဲရှိသည်။

“ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံသည် အနောက်ဥရောပနိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနည်းပါးသေးသည်ဟု သတ်မှတ်ခံနေရဆဲရှိသည်။ သို့ရာတွင် ကမ္ဘာနိုင်ငံအများစုနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်ကား အလယ်အလတ်စား ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများစာရင်းထဲ၌ ဝင်ဆန့်နေနိုင်ပြီဖြစ်သည်”ဟု ယူဂိုဆလပ် အစိုးရက သုံးသပ်ထား၏။

ယူဂိုနိုင်ငံသားတို့၏ လက်ရှိလူနေမှုအဆင့်အတန်းမှာ အိမ်ထောင်စုစုစုတွင် တစ်စုသည် အော်တိုမက်တစ်အဝတ်လျှော်စက် ကိုယ်စီသုံးနိုင်ကြသည်။ အိမ်ထောင်စု နှစ်စုလျှင် တစ်စုသည် ရေခဲသေတ္တာနှင့် ရုပ်မြင်သံကြား ထားရှိနိုင်ကြသည်။ ယူဂိုပြည်သူတို့၏ အိမ်တွင်းသုံးပစ္စည်း ရာနှုန်း၆၀ ကျော်မှာ လျှပ်စစ် သို့မဟုတ် ဓာတ်ငွေ သုံးကိရိယာများဖြစ်ကြသည်။ ကိုယ်ပိုင်ကားစီးနိုင်သူဦးရေမှာ ယူဂိုနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင်ကိုယ်ပိုင်ကားအများဆုံးစီးနိုင်သော နိုင်ငံစာရင်းဝင်ဖြစ်သည်။

အိမ်ထောင်စုများအတွက် စုပေါင်းတိုက်အိမ်များကိုလည်း ဆောက်လုပ်ပေးခဲ့ရာ ယခုအခါ တိုက်ခန်းနှစ်သန်းကျော်အသစ်ဆောက်လုပ်ခဲ့ပြီးဖြစ်

၏။ ထို့ကြောင့် ယူဂိုအိမ်ထောင်စုသုံးစုတွင် တစ်စုသည် စစ်ပြီးခေတ်မှ ဆောက်လုပ်သော အဆောက်အဦးသစ်များတွင် နေထိုင်လျက်ရှိကြ၏။

ယူဂိုဆလပ်အလုပ်သမားများနှင့် မှီခိုသူပေါင်း ၁၅သန်းတို့သည် လူမှုဖူလုံရေးခံစားခွင့်များ ခံစားလျက်ရှိကြသည်။ အလုပ်သမားများသည် ရက်သတ္တ တစ်ပတ်လျှင် အလုပ်ချိန် ၄၂နာရီလုပ်ကိုင်ကြရသည်။ တစ်နှစ်လျှင် တစ်လ လစာပြည့်ခွင့်ရရှိသည်။

လုပ်သက် နှစ် ၄၀ပြည့်ပြီးသော ယောက်ျားအလုပ်သမားသည် ပင်စင်သက် ၆၅နှစ်မတိုင်မီ ၁၀နှစ်အတွင် ပျမ်းမျှလစာ၏ ၈၅ရာနှုန်းကို ခံစားခွင့်ရှိသည်။

အမျိုးသမီး အလုပ်သမားသည် လုပ်သက် ၃၅နှစ်ပြည့်ပြီးလျှင် ပျမ်းမျှလစာ၏ ၈၅ရာနှုန်းခံစားခွင့်ရှိသည်။ လုပ်သက် ၁၅နှစ်ပြည့်ပြီးသူတိုင်း သက်ကြီးပင်စင်ခံစားခွင့်ရှိသည်။ ယခုအခါ အနိမ့်ဆုံး ပင်စင်လစာမှာ ဒီနာငွေ၆၀၀မှ ၇၀၀အကြားရှိကြသည်။

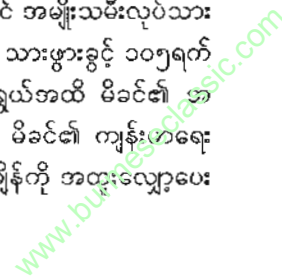
ပင်စင်လစာများကို လူနေမှုစရိတ်တက်လျှင် တက်သလိုတိုးမြှင့်ပေးသည်။ ပင်စင်သမားသေဆုံးသွားလျှင် ကျန်ရစ်သူမိသားစုသည် မိသားစုပင်စင် ဆက်လက်ခံစားခွင့်ရှိသည်။

ခင်ပွန်းသေဆုံးပြီး ကျန်ရစ်သူဇနီးသည် အသက် ၄၀ထက် မငယ်လျှင် (သို့မဟုတ်) အသက် ၁၅နှစ်အောက် ကလေးများရှိနေလျှင် မိသားစုပင်စင် ဆက်လက်ခံစားနိုင်သည်။

ကလေးများသည် ပညာဆက်တိုက် သင်ကြားနေလျှင် အသက် ၂၆နှစ်အထိ၊ ပညာဆက်မသင်လျှင် အသက် ၁၈နှစ်အထိ မိသားစုပင်စင်ခံစားနိုင်သည်။

ယူဂိုဆလပ်တွင် (၁၉၇၃ခုနှစ်စာရင်းအရ) ပင်စင်ခံစားခွင့်ရရှိသူပေါင်း ၁၂၁၆၀၀၀ဦးရှိသည်။ ယင်းစာရင်း၌ စစ်ဖက်ပင်စင်မပါဝင်သေး။

အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးများသည် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံတွင် ဥပဒေအရ အထူးဦးစားပေးခံရသည်။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလတွင် အမျိုးသမီးလုပ်သားများသည် အခမဲ့ဆေးကုသစောင့်ရှောက်ခံကြရသည်။ သားဖွားခွင့် ၁၀၅ရက်ကို လစာပြည့်ဖြင့်ခံစားနိုင်သည်။ ကလေးရှစ်လအရွယ်အထိ မိခင်၏ အလုပ်ချိန်ကို လျော့ပေးထားသည်။ ကလေးသို့မဟုတ် မိခင်၏ ကျန်းမာရေးချို့တဲ့လျှင် ကလေးသုံးနှစ်သားအရွယ်အထိ အလုပ်ချိန်ကို အထူးလျော့ပေး

ထားသည်။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလနှင့် ကလေးတစ်နှစ်သား အရွယ်အထိ အမျိုးသမီးအလုပ်သမားအား ညတာဝန်မချရ။ ရှည်လျားသော အလုပ်ချိန် တာဝန်မချရ။ ပင်ပန်းသော ကာယအလုပ် မလုပ်စေရ။

ပြည်သူတို့၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတွင် အလုပ်သမားတိုင်း အခမဲ့ ဆေးကုသခွင့်ရှိသည်။ ပုဂ္ဂလိက တောင်သူလယ်သမားများမှာ အထူးသက်သာသော အခန္နန်းထားဖြင့် ဆေးဝါးကုသနိုင်ကြသည်။ တစ်ပြည်လုံးတွင် ဆေးရုံကြီး ၂၇၇ရုံ၊ ကုတင် ၁၁၃၀၀၀ရှိသည်။ ပြင်ပလူနာဆေးကုဌာန ၃၇၄၇ရှိသည်။ ဦးခေါင်းပိုင်းရောဂါကုဌာန ၆၂၀၊ သွားရောဂါကုဌာန ၂၄၃၉၊ အဆုတ်ရောဂါကုဌာန ၄၃၇၊ အမျိုးသမီးရောဂါကုဌာန ၁၄၀၀၊ ကလေးဆေးခန်း ၁၄၀၀ ရှိသည်။ ၁၉၇၂ခုနှစ်တွင် ဆရာဝန်စုစုပေါင်း ၃၀၀၀၀ရှိသည်။ ဆေးဘက်ကျွမ်းကျင်သူ ၄၀၀၀ရှိသည်။

ပညာရေးဘက်တွင် အခြေခံပညာ ရှစ်နှစ်ကြာမျှမသင်မနေရ အခမဲ့ပညာရေးစနစ်ထားရှိသည်။

အသက် ၇နှစ်တွင် ကျောင်းစနေကြရသည်။ အခြေခံရှစ်နှစ်ပညာ သင်ပြီးလျှင် အသက်မွေးမှုဆိုင်ရာ အထက်တန်းကျောင်းများသို့ နှစ်သက်ရာ တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များသို့ တက်နိုင်သည်။ သက်ကြီးအလုပ်သမားများအတွက် တက္ကသိုလ်များ၊ ကောလိပ်များလည်း ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ အလုပ်တစ်ဖက်ဖြင့် တက္ကသိုလ်ပညာသင်ကြားနိုင်ကြသည်။ အမျိုးသားဝင်ငွေ၏ ၄. ၇ရာခိုင်နှုန်းကို ပညာရေးစရိတ် သုံးစွဲသည်။

၁၉၇၃-၇၄ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ်ကောလိပ် ၁၃၃ခု၌ ကျောင်းသား နှစ်သိန်းကျော် (၂၁၀၂၄၁ဦး) ပညာသင်ကြားနေခဲ့ကြသည်။ နှစ်စဉ်ကျွမ်းကျင်သူဘွဲ့ရ စုစုပေါင်း သုံးသောင်းကျော် (၃၂၀၀၈ဦး)ကို မွေးထုတ်ပေးလျက် ရှိသည်။

ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံတွင် ပထမဆုံးပုံနှိပ်စက်ကို ၁၄၉၃ခုနှစ်တွင် စတင်ထူထောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တစ်နှစ်ထဲတွင် စာအုပ်ပေါင်း ၉၇၁၅ အုပ်ခန့်ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး စောင်ရေ ၅၄သန်းခန့်ရှိသည်။ ပြီးခဲ့သောနှစ် ၂၀ခန့်အတွင်း ယူဂိုဆလပ်စာရေးဆရာများ၏ စာအုပ် ၂၅၅အုပ်ခန့်ကို နိုင်ငံပေါင်း ၅၀ခန့်တွင် ဘာသာပြန်ထုတ်ဝေခဲ့ကြသည်။ ယူဂိုတစ်ပြည်လုံးတွင် စာအုပ်အရောင်းဌာန ၈၅၀ရှိသည်။ ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက် ၁၇၃၃၀ရှိသည်။ အလုပ်

သမားသမဂ္ဂများ၏ စာကြည့်တိုက်ပေါင်း ၄၆၀၀၀ရှိသည်။ နိုင်ငံတော်၏ စာအုပ်ထုတ်ဝေရေး အဖွဲ့အစည်းများထံသို့ ပြည်သူတို့က တိုက်ရိုက်စာအုပ် မှာယူဖတ်ရှုသောစနစ် တွင်ကျယ်လျက်ရှိနေသည်။ ထိုစနစ်ဖြင့် နှစ်စဉ်ပြည်သူ့နှစ်သန်းခန့်သည် စာအုပ်များမှာယူဖတ်ရှုလျက်ရှိကြသည်။ ယူဂိုဆလပ်စာရေးဆရာ အိုင်ဗိုအင်ဒရစ်သည် ကမ္ဘာ့စာပေနိဒါန်းဆုကြီးကိုပင် ဆွတ်ခူးရရှိခဲ့သည်။ အလားတူ ယူဂိုဆလပ်ပန်းချီဆရာ၊ ပန်းပုဆရာ၊ အော်ပရာဘဲလေးပညာရှင်များ၊ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်များသည်လည်း နိုင်ငံရပ်ခြားများသို့ တိုင်အောင် ထင်ရှားကျော်ကြားလျက် နိုင်ငံတကာဆုများကို ရရှိခဲ့ကြသည်။ ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ ဒူဆန်ဗူကိုတစ်သည် ၎င်း၏ကာတွန်းရုပ်ရှင်ဖြင့် အော်စကာအကယ်ဒမီဆုရရှိခဲ့သည်။

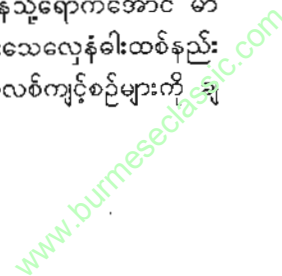
ယူဂိုဆလပ်တွင် ပြတိုက်ပေါင်း ၃၂၉၄၄ခုရှိသည်။ သိပ္ပံနှင့်စက်မှု အတတ်ပညာဆိုင်ရာ သုတေသနစာကြည့်တိုက် ၁၄၀၀ရှိသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသဘင်အဖွဲ့ ၅၇၅၊ အပျော်တမ်းသဘင်အဖွဲ့ ၉၉၅၊ ကလေးဇာတ်ရုံ ၂၈၆နှင့် အမြဲတမ်းအော်ပရာဇာတ်အဖွဲ့က ၁၂၅ရှိသည်။

နေ့စဉ်သတင်းစာ ၂၅စောင်ထုတ်ဝေလျက်ရှိသည်။ စောင်ရေ စုစုပေါင်း တစ်သန်းရှစ်သိန်းကျော်ထုတ်ဝေရသည်။ ရေဒီယိုနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားဌာနများမှာ ဒေသဆိုင်ရာ အသံလွှင့်ရုံ ၂၀၀ခန့်၊ ပြည်လုံးကျွတ်အသံလွှင့်ရုံ ၈၆နှင့် ရုပ်မြင်သံကြားဌာန ၆၄၄ခုရှိသည်။ တစ်ပြည်လုံးတွင် ရေဒီယိုအလုံး ၃၇၀၀၀၀၊ ရုပ်မြင်သံကြားစက် ၂၆၂၀၀၀၀ရှိသည်။ ယူဂိုနိုင်ငံသား ၅. ၇ယောက်တိုင်းတွင် ရေဒီယိုတစ်လုံး၊ ၈. ၈ယောက်တိုင်းတွင် ရုပ်မြင်သံကြားစက်တစ်လုံးစီရှိကြသည်။

ခြုံ၍ဆိုရလျှင် ယူဂိုဆလပ်ပြည်သူတို့သည် သာယာဝပြောသော ခေတ်သစ်တစ်ရပ်ကို ထူထောင်ခဲ့ကြပြီဖြစ်သည်။ အူမတောင့်သော အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိနေကြပြီဖြစ်သည်။

စီးပွားရေးဆန်ဆန်ဆိုရှယ်လစ်လုပ်ဟန်

ပြည်သူတို့ အူမတောင့်သော အခြေအနေသို့ရောက်အောင် မာရှယ်တီတိုးခေါင်းဆောင်သော အစိုးရသည် တရားဝေလှေ့နမ်းထစ်နည်းလမ်းများကို စွန့်ခွာပြီး ကိုယ်နည်းကိုယ်ဟန်ဆိုရှယ်လစ်ကျင့်စဉ်များကို မှတ်ကျင့်သုံးခဲ့ကြသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပြီးကာလ ပထမခြောက်နှစ်သည် ယူဂိုဆလပ်စီး ပွားရေး တိုးတက်မှုအတွက် ပြင်ဆင်သောကာလဖြစ်ခဲ့သည်။ စပ်ကူးမတ်ကူ ကာလသို့မဟုတ် အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလဟူ၍လည်းဆိုနိုင်သည်။ ထို ကာလမှာရှေ့ပိုင်းအခန်းများတွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း မာရှယ်တီတိုး၏ အစိုးရအဖို့ ဘေးကျပ်နံကျပ်ကာလလည်းဖြစ်ခဲ့၏။ ကွန်မင်ဖောင်နိုင်ငံများ ၏ စီးပွားရေးအဆက်ဖြတ် အကျပ်ကိုင်မှုတို့ ခါးစည်းခံရချိန်ဖြစ်ခဲ့၏။

ထိုအချိန်ကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် မာရှယ်တီတိုးခေါင်းဆောင် သော အစိုးရနှင့် ပြည်သူတို့သည် သွေးစည်းညီညွတ်စွာဖြင့် ကုန်းရုန်းထခဲ့ ကြရသည်။ စီးပွားရေးတိုးတက်မှုနှုန်းမှာ အားရစရာမရှိခဲ့။ နိုင်ငံခြားပုံတူ ကူးချခဲ့မိသော လုပ်နည်းလုပ်ဟန်အချို့ (စုပေါင်းလယ်ယာနှင့်နိုင်ငံပိုင် လယ် ယာများတရကြမ်းအကောင်အထည်ဖော်မှု၊ အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများ အထူးဦးစားပေးမှုစသည်)တို့ကြောင့် ယူဂိုဆလပ်စီးပွားရေးတိုးတက်မှုနှုန်းမှာ ၁၉၅၂ခုနှစ်အထိ ၂ရာခိုင်နှုန်းအောက်၌ပင်ရှိခဲ့သည်။

သို့ရာတွင် ၁၉၅၃ခုနှစ်မှစ၍ မာရှယ်တီတိုးသည် ကိုယ်ပိုင်လမ်း စဉ်ကို ပီပီပြင်ပြင်စတင်အကောင်အထည်ဖော်လာခဲ့သည်။ လယ်ယာကဏ္ဍ တွင် ချုပ်ကိုင်မှုများကို လွှတ်ပေးခဲ့သည်။ စက်မှုကုန်ထုတ်ကဏ္ဍတွင် စီးပွား ရေးဆန်ဆန် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်း စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်ကို ကျင့်သုံးစေခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် ၁၉၅၃ခုနှစ်မှ ၁၉၆၂ခုနှစ်အထိ ၁၀နှစ်ကာလအတွင်း စီးပွားရေးတိုးတက်မှုနှုန်း တစ်ဟုန်ထိုးမြင့်မားလာခဲ့သည်။ နှစ်စဉ် ၈.၃၅% ၅ရာခိုင်နှုန်းတိုးတက်ခဲ့သည်။ ပုဂ္ဂလိကအများစုလုပ်ကိုင်သော လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင်မူ နှစ်စဉ် ၅.၃၅% ၈ရာခိုင်နှုန်းသာ တိုးတက်ခဲ့၏။ ပြည်သူပိုင်ကဏ္ဍတွင်ကား ဆိုရှယ်လစ်ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းစီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်ကျင့် သုံးမှု အောင်မြင်ခြင်းကြောင့် နှစ်စဉ် ၉.၃၅% ၇ရာခိုင်နှုန်းတိုးတက်ခဲ့၏။

ဒုသမ္မတ ရန်ကိုဗစ်၏ 'ပါတီချုပ်ကိုင်မှု'များကို ရှင်းလင်းခဲ့ရချိန် (အခန်း ၄-၅)ကာလများဖြစ်သော ၁၉၆၅၊ ၁၉၆၇၊ ၁၉၆၈ခုနှစ်တို့၌ စီးပွားရေးတိုးတက်မှု တုန်ဆိင်းခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ခုနှစ်မှ ၁၉၇၂ခုနှစ်အထိ ကာလအတွင်း နှစ်စဉ် ၇ရာခိုင်နှုန်းသာတိုးတက်ခဲ့၏။

၁၉၇၃ခုနှစ်နှင့် ၁၉၇၂ခုနှစ်တို့တွင် အလုပ်သမား ၆သိန်းပါဝင် လုပ်ကိုင်သော လုပ်ငန်း ၁၀၀၀နီးပါးသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်းပေါင်း ၃၀၀ ကျော် အရုံးပေါ်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၃ခုနှစ်တွင် အစိုးရသည် နှစ်စဉ်ငွေ

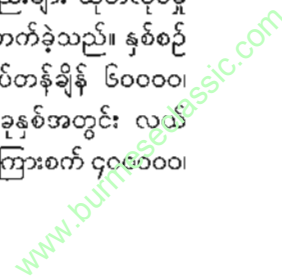
ကြေးဖောင်းပွမှု ၇ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ်နေခြင်းကို ရပ်တန့်စေရန်နှင့် စားသုံးစရိတ်လျှော့ကျစေရန် အထူးစီမံချက်များပြုလုပ်ခဲ့ရသည်။ အခွန်အ တုပ်များ တိုးမြှင့်ခြင်း၊ အလုပ်သမားတို့အား မိမိတို့ဆန္ဒအလျောက် လုပ်ခ ထံမှ ငွေကြေးစုဆောင်းစေခြင်းနှင့် အခြားခြီးခြံချွေတာရေး အစီအစဉ်များ ကို ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ ဤသို့အားဖြင့် ယူဂိုဆလပ်စီးပွားရေးအခြေအနေသည် ပြန်မတ်လာခဲ့သည်။

ကမ္ဘာနှင့်အဝန်း ကြုံတွေ့ရလေ့ရှိသောစီးပွားရေးအကျပ်အတည်း ဂယက်ရိုက်မှုများကြောင့် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံသည်လည်း စီးပွားရေးလောကစံ နှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ သို့ရာတွင် တိုးတက်မှုနှုန်း အရှိန်အဟုန်များခြင်း နည်း ခြင်းသာဖြစ်၏။ စစ်မဖြစ်မီကာလထက်ကား အဆများစွာ တိုးတက်နေသည် သာဖြစ်၏။

ယူဂိုဆလပ်ပြည်တွင်း စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများမှာ ပြည်သူပိုင်ကဏ္ဍ ရာနှုန်း ၈၀ကျော်ရှိပြီး ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှာ ရာနှုန်း ၂၀မျှသာရှိသည်။ ပြည်သူ ပိုင်ကဏ္ဍတွင် အလုပ်သမား ငါးသန်းခန့်ရှိသည်။ (ယင်းစာရင်းတွင် စိုက်ပျိုး ရေးလုပ်ငန်းများမှ လယ်ယာလုပ်သားများမပါဝင်သေး။) ယူဂိုဆလပ်တွင် စုစုပေါင်း လူဦးရေ ၂၀၃၅၀၀ ၅သန်းအနက် ၂၄ရာခိုင်နှုန်းသည် ကုန်ထုတ် အလုပ်သမားများဖြစ်ကြသည်။

၁၉၄၇မှ ၁၉၇၂ခုနှစ်အတွင်း ယူဂိုဆလပ်ပြည်သူတို့သည် လူနေ မှုအဆင့်အတန်း ၃.၅ဆတိုးတက်ခဲ့သည်။ တစ်ဦးချင်းဝင်ငွေ ၅.၂ဆတိုး ခဲ့သည်။ အစိုးရက ပြည်သူတို့အတွက် ဝန်ဆောင်မှုနှင့် အိုးအိမ်များ နေရာ ချပေးမှု အသုံးစရိတ် ၆ဆတိုးမြှင့်သုံးစွဲခဲ့သည်။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူ့အများ အပန်းဖြေမှုကိစ္စများအတွက် ၃ရာနှုန်းမှ ၈ရာနှုန်းအထိ အသုံးစရိတ်တိုးမြှင့် ခဲ့သည်။

စစ်ပြီးခေတ်တွင် ယူဂိုဆလပ်စက်မှုထုတ်ကုန်သည် ၁၃ဆတိုးတက် ခဲ့သည်။ ယူဂိုနိုင်ငံသားတို့ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်မှုနှင့် သုံးစွဲမှုမှာ ၃၄ ဆ၊ သံရည်ကျိုလုပ်ငန်း ၁၈ဆ၊ သတ္တုမဟုတ်သော ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်မှု ၃၂ဆ၊ လျှပ်စစ်စက်မှုအင်ဂျင်နီယာလုပ်ငန်း ၂၃ဆတိုးတက်ခဲ့သည်။ နှစ်စဉ် ကြေးနီတန်ချိန် ၁၇၀၀၀၀၊ ခဲတန်ချိန် ၁၀၀၀၀၀၊ သွပ်တန်ချိန် ၆၀၀၀၀၊ အလူမီနီယံ ၂၀၀၀၀၀ ကျော်ထုတ်လုပ်သည်။ ၁၉၇၄ခုနှစ်အတွင်း လယ် ထွန်စက် ၂၅၀၀၀၊ မော်တော်ယာဉ် ၂၀၀၀၀၊ ရုပ်မြင်သံကြားစက် ၄၀၀၀၀၊

အဝတ်လျှော်စက် ၅၀၀၀၀၀၊ ရေခဲသေတ္တာ ၅၅၀၀၀၀ အသီးသီးထုတ်လုပ်ခဲ့၏။
ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံနှင့် အပူရိုက်မှု လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်
မှု စက်ရုံများစွာကိုလည်း တည်ဆောက်ပြီးဖြစ်သည်။ ယူဂိုဆလပ် လျှပ်စစ်
ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်ရေး စက်ရုံတည်ဆောက်မှုလုပ်ငန်းငါးကမ္ဘာအရပ်ရပ်
တွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား စက်ရုံ ၁၀ရုံ တည်ဆောက်ပေးခဲ့သည်။ ယင်းသို့
လျှပ်စစ်ဓာတ်အားစက်ရုံတည်ဆောက်ရေး တင်ဒါများကိုလည်း ကမ္ဘာအရပ်
ရပ်မှ ရရှိထားသည်။

ယူဂိုနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် သင်္ဘောတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်း
ကို အကြီးအကျယ်လုပ်ကိုင်သော လုပ်ငန်းအုပ်စု ၂၀တွင်ပါဝင်သည်။ ယူဂို
ကုန်သွယ်သင်္ဘောကြီး ၃၀၀သည် ၁၉၇၃ခုနှစ်က နိုင်ငံခြားငွေ အမေရိကန်
ဒေါ်လာ သန်း ၂၆၀ရအောင် ရှာပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းအနက် ဒေါ်လာသန်း
၁၄၀အသားတင်မြတ်ခဲ့သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ယူဂိုဆလပ်ကုန်သွယ်သင်္ဘောအားလုံး
နီးပါး လုံးဝပျက်စီးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်စစ်ပြီးကာလရေးဦးနှစ်များတွင် သင်္ဘော
အများအပြားကို အမြန်ဆုံးပြန်လည်တည်ဆောက်ခဲ့ရသည်။ ယူဂိုဆလပ်
သင်္ဘောများကို ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများစွာတို့က ကြိုက်နှစ်သက်၍မှာယူကြသည်။
၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ကုန်သွယ်သင်္ဘောတန်ချိန် တစ်သန်းခန့်ကို တည်ဆောက်
ခဲ့ရာ ယင်းသင်္ဘောများကို ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် မှာယူသော နိုင်ငံများသို့ပေးပို့
ရမည်ဖြစ်သည်။ သင်္ဘောကြီး ၁၆စင်းကိုလည်း ဂျပန်၊ ဗြိတိန်၊ စပိန်နှင့်
ဂျာမနီဒီမိုကရက်တစ် သမ္မတနိုင်ငံတို့ ပေးပို့ပြီးဖြစ်သည်။ ယင်း ၁၆စင်းအ
နက် တစ်စင်းမှာ တန်ချိန် ၁၄၄၀၀၀ရှိ ရေနံတင်သင်္ဘောကြီးဖြစ်သည်။

ယူဂိုဆလပ်တွင် သင်္ဘောတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းကြီး ခြောက်ခု
ရှိပြီး အလုပ်သမား ၂၀၀၀၀ရှိသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများသည် ၁၉၇၃ခုနှစ်က
စုစုပေါင်းတန်ချိန် ၇၆၈၀၀၀ရှိသော သင်္ဘော ၁၉စင်းကို နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်
များမှ ဝယ်ယူသူများအတွက် တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၃ခုနှစ်နှင့် ၁၉၇၅
ခုနှစ်အတွက် သင်္ဘော ၄၉စင်းတည်ဆောက်ရန် စာချုပ်ထားရာ စုစုပေါင်း
တန်ချိန် ၃. ၆သန်းရှိသည်။ နိုင်ငံခြားမှသင်္ဘောဝယ်ယူလိုသူများက ၁၉၇၇
ခုနှစ်အတွက် တန်ချိန် ၄. ၅သန်းရှိ သင်္ဘောများမှာယူထားပြီးဖြစ်သည်။
တန်ဖိုးမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၉၀၀ကျော်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံခြားကုန်သွယ်ရေးတွင် ယူဂိုနိုင်ငံသည် ဥရောပနိုင်ငံများနှင့်

သာမက အာဖရိက၊ အာရှနိုင်ငံများနှင့်၎င်း၊ မြောက်အမေရိက၊ လက်တင်
အမေရိကနိုင်ငံများနှင့်၎င်း ကူးသန်းရောင်းဝယ်နေသည်။ သင်္ဘောများ၊ သစ်
နှင့်သစ်ပစ္စည်း ကုန်ချောများ၊ ကြေးနီ၊ အသားစိမ်း၊ ဖိနပ်၊ နံ့စားပြောင်းနှင့်
ဆေးရွက်များကို ယူဂိုမှတင်ပို့ရောင်းချသည်။ ရေနံစိမ်း၊ သံမဏိ၊ စက်ကိရိယာ
အသုံးအဆောင်များနှင့် အခြားစားသုံးကုန်အမျိုးမျိုးကို နိုင်ငံခြားမှ တင်သွင်း
သည်။

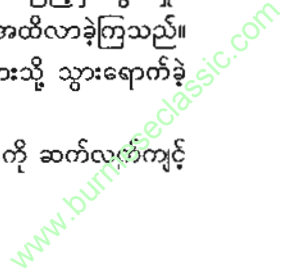
ယူဂိုပြည်လယ်ယာမြေ ဟက်တာ ၁၄. ၉သန်းအနက် ဟက်တာ
၁၀. ၁သန်းကို ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးလျက်ရှိရာ ဆိုရှယ်လစ် စုပေါင်းလယ်ယာ
များမှာ ၂၃. ၀ရာခိုင်နှုန်းရှိ၏။ ယူဂိုပြည်သည် အမဲသားနှင့်ဝက်သားအများ
ဆုံးထွက်သည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများလည်း ဖွံ့ဖြိုးလျက်ရှိသည်။

ကျေးရွာများမှာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အထူးကောင်းမွန်သည်။
ယူဂိုကျေးရွာအားလုံး၏ သုံးပုံနှစ်ပုံမှာ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲလျက်ရှိနေကြ
ပြီဖြစ်၏။

ယူဂိုဆလပ်တောတောင်ရှုခင်းများ၊ ရေကန်သာကြီးများ၊ ကျေးလက်
ဒေသများနှင့် ပင်လယ်ကမ်းခြေများမှာ သာယာလှပလွန်း၍ နိုင်ငံခြားကမ္ဘာ
လှည့်ခရီးသည် အများအပြားလာရောက်ကြရာ ယူဂိုနိုင်ငံ၏ ဝင်ငွေကောင်း
သော လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ဖြစ်နေသည်။

ယူဂိုနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားငွေရရှိမှုမှာ ပထမအနေဖြင့် ပြည်ပ ပို့ကုန်မှ
ရရှိသည်။ ကျန်နည်းလမ်းများမှာ နိုင်ငံခြားတွင် သွားရောက်အလုပ်လုပ်နေ
ကြသော ယူဂိုလူမျိုး တစ်သန်းကျော်တို့က ပြန်ပို့ငွေနှင့် ယူဂိုနိုင်ငံသို့ လာ
ရောက်လည်ပတ်ကြသော ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်တို့ထံမှ ရရှိငွေတို့ဖြစ်သည်။
ယင်းနှစ်ရပ်ပေါင်းမှ တစ်နှစ်လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း ၁၀၀၀ခန့်ရရှိ
သည်။ နိုင်ငံခြားတွင် အလုပ်လုပ်နေသော ယူဂိုလူမျိုးများထံမှ ပြန်ပို့ငွေဒေါ်
လာ သန်း ၇၀၀ခန့်ရှိပြီး ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များထံမှ ပုံမှန်ဒေါ်လာ သန်း
၄၀၀ခန့်ရရှိသည်။ ခရီးသည်များထံမှရရှိငွေမှာ ၁၉၇၃ခုနှစ်တွင် ဒေါ်လာသန်း
၆၄၀အထိပင်ရှိခဲ့သည်။ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်တို့မှာ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်တွင် ရှစ်
သိန်းခွဲခန့်သာလာခဲ့ရာမှ ၁၉၇၃ခုနှစ်တွင် ၆သန်းကျော်အထိလာခဲ့ကြသည်။
ယူဂိုနိုင်ငံသားပေါင်း ၁၆သန်းခွဲခန့်သည်လည်း နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက်ခဲ့
ကြသည်။

ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံသည် တံခါးဖွင့်မူဝါဒကို ဆက်လက်ကျင့်

သုံးလျက်ရှိသည်။ တံခါးဖွင့်မှုဝါဒတွင် ပြည်ပသို့သွားရောက်လည်ပတ်လိုသူများနှင့် ပြည်ပတွင်သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်သော ယူဂိုဆလပ်အမျိုးသားများကို ခွင့်ပြုခြင်း၊ အိုးအိမ်ဝယ်ယူခွင့်ပြုခြင်း၊ ဇိမ်ခံပစ္စည်းမျိုးစုံ ဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ခွင့်ရှိအောင် စီစဉ်ခြင်းတို့ပါဝင်သည်။

ပြည်တွင်း ကုန်ထုတ်မှုကဏ္ဍတွင် မာရှယ်တီတိုး၏ ယူဂိုဆလပ်အစိုးရသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအဝဝကို အလုပ်သမားကောင်စီများက အာဏာကုန် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းစီမံခွင့်ပြုထားခဲ့၏။ ယင်းသည် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေး လုပ်နည်းလုပ်ဟန်သစ်ဖြစ်လာ၏။

အလုပ်သမားကောင်စီများသည် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများတွင် (က) စီမံကိန်းရေးဆွဲရေး၊ (ခ) ထုတ်လုပ်မှုစီမံခန့်ခွဲရေး၊ (ဂ) ရောင်းချရေးတို့ကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ကြသည်။ ထိုမှတိုးချဲ့လာရာ လုပ်ငန်း၏အခြားနယ်ပယ်များနှင့် ကျန်းမာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ပညာရေး၊ လူမှုလုပ်ငန်းစသော ကဏ္ဍများအထိ ကျယ်ပြန့်စွာ ဦးဆောင်လာကြသည်။

ကိုယ်ပိုင်စီမံခန့်ခွဲမှု စတင်ချိန်က အလုပ်သမားကောင်စီသည် အလုပ်သမားတို့၏ကိုယ်စားစီမံခန့်ခွဲခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် အလုပ်သမားအားလုံးက ပိုင်းဝန်းစီမံခန့်ခွဲသောစနစ်ဖြစ်လာသည်။

၁၉၇၄ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ယူဂိုဆလားဗီးယားပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်ကို ရေးဆွဲပြဌာန်းလိုက်ရာ ယင်းအခြေခံဥပဒေသစ်အရ ပြည်သူပိုင်စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံနှင့် လုပ်ငန်းဌာနအခြေခံအဖွဲ့အစည်းများသည် အခြေခံလုပ်ကိုင်မှု၊ ထုတ်လုပ်မှုနှင့် စီးပွားရေးယူနစ်များဖြစ်လာပြီး မိမိတို့ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကုန်ထုတ်လုပ်ရေး အစီအစဉ်နှင့် ဝင်ငွေခွဲဝေရေးစနစ်တို့ကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာအပြည့်အဝရှိလာသည်။ အခြေခံအဖွဲ့အစည်းများမှ လုပ်သားပြည်သူများသည် အစည်းအဝေးများ၌ မိမိတို့ပြဿနာအားလုံးကို ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ အလုပ်သမားကောင်စီများသည် ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရသော အမှုဆောင်အဖွဲ့များဖြစ်လာခဲ့သည်။

အကယ်၍ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခု ဆုံးရှုံးခဲ့သော် အလုပ်သမားများ၏ လုပ်ခသည် လျော့နည်းလာမည်။ နောက်ဆုံးတွင် လုပ်ငန်းပိတ်လိုက်ရလျှင် အလုပ်လက်မဲ့ဘဝသို့ ရောက်သွားနိုင်သည်။ လုပ်ငန်းရှုံးလျှင် လုပ်ခကျေသွားအောင် ဆောင်းပေးရန်အတွက် ရန်ပုံငွေများထားရှိသည်။ သို့ရာ

တွင် ထောင်သောင်းချီ၍ များပြားသော အလုပ်သမားများအား လပေါင်းများစွာ လုပ်ခအပြည့်ဆောင်းပေးရန် ခက်ခဲသည်။ ရှုံးသောလုပ်ငန်းဌာနများမှ အလုပ်သမားများ အလုပ်ဆက်လက်ရရှိရေးအတွက် မြို့နယ်အဆင့်ရှိ အလုပ်သမားကောင်စီများက အခြားလုပ်ငန်းဌာနများနှင့် ဆက်သွယ်၍ ကူညီပေးခြင်းလည်းရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဆိုးဆိုးရွားရွား ဆုံးရှုံးသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဟူ၍ တစ်ခုနှစ်ခုသာရှိခဲ့သည်။ အလုပ်သမားများသည် ကိုယ့်လုပ်ငန်းမရှုံးအောင် အမြဲတမ်း ဝါယမစိုက်ထုတ်လျက်ရှိနေကြသည်။

အလုပ်သမားများ ကိုယ်ပိုင်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်သည် နိုင်ငံတော်စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် နိုင်ငံတော်ကိစ္စများအထိ ကျယ်ပြန့်လာသည်။ ၁၉၇၄ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်အရ ယူဂိုဆလားဗီးယားပြည်ထောင်စုတွင် ထုံးတမ်းစဉ်လာ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်ရွေးချယ်တင်မြှောက်မှုစနစ်ကို မကျင့်သုံးတော့ဘဲ ကိုယ်စားလှယ်စေလွှတ်သည့်စနစ် (Delegate System)ကို ကျင့်သုံးနေပြီဖြစ်သည်။ ဒေသန္တရမှ ပြည်ထောင်စု အဆင့်အထိကိုယ်ပိုင်စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် အုပ်ချုပ်မှု (အစိုးရ) ပုံစံအားလုံးသည် ယင်းစနစ်တွင် အကျုံးဝင်သည်။ အလုပ်သမားများ ရွေးချယ်စေလွှတ်သည့် ကိုယ်စားလှယ်များထဲမှ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းအားလုံးကို ဖွဲ့စည်းသည်။ ကိုယ်စားလှယ်များသည် မိမိကို ရွေးချယ်သူများ၏ဆန္ဒနှင့် ဆန့်ကျင်၍ မည်သည့်အရာကိုမျှ ထောက်ခံခြင်းမပြုရ။ ပေးအပ်လိုက်သော တာဝန်ထက်ပို၍ တင်ပြခြင်းလည်းမပြုရ။

ယခုအခါ ယူဂိုဆလပ်ပြည်ထောင်စုတွင် ယင်းသို့သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ကိုးသောင်းနီးပါးရှိသည်။ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေမှာ တစ်သန်းခန့်ရှိသည်။ ကိုယ်စားလှယ်စေလွှတ်သည့်စနစ်အရ ဖွဲ့စည်းထားသောယူဂိုဆလားဗီးယားပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် နိုင်ငံတော်တစ်ဝှမ်းလုံး၏ အာဏာပိုင်အဖွဲ့ကြီးဖြစ်ပေသည်။

ယူဂိုဆလပ်ပြည်သူများသည် လူမျိုးဘာသာအဆင့်အတန်းမခွဲဘဲ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးခံစားခွင့်များရှိကြသည်။ အသက်၁၈နှစ်ပြည့်ပြီးသော နိုင်ငံသားတိုင်း လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများ၊ လူမှုနိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းရွေးကောက်ပွဲများတွင် ဆန္ဒမဲပေးနိုင်သည်။ အရွေးခံနိုင်သည်။

လွတ်လပ်စွာတွေးခေါ်ခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာယုံကြည်ခွင့်၊ သတင်းစာလွတ်လပ်ခွင့်များကို အခြေခံဥပဒေက ခွင့်ပြုထားသည်။ အနုပညာနှင့်သိပ္ပံရေးရာများတွင်လည်း လုံးဝလွတ်လပ်စွာဖန်တီးထွင်ခွင့်ပြုထားသည်။ မိမိ

ကိုယ်ကို ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ကိုလည်း ခွင့်ပြုထားသည်။ နိုင်ငံသားအချင်းချင်း စာပေးစာယူဆက်သွယ်မှုနှင့် အခြားသော ဆက်သွယ်ရေးများကိုမည်သူကမှ ချိုးဖောက်နှောက်ယှက်ခြင်း မရှိစေရန် တားမြစ်ထားသည်။

နိုင်ငံရေးပါတီမှာမူ ယူဂိုဆလားဗီးယား ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ်တစ်ခုတည်းသာ အဓိကတည်ရှိသည်။ ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ်သည် အဖွဲ့ဝင် တစ်သန်းတစ်သိန်းရှိသည်။ ထို့ပြင်အဖွဲ့ဝင်ရှစ်သိန်းကျော်ရှိသော 'ယူဂိုဆလပ်လုပ်သားပြည်သူများ ဆိုရှယ်လစ်မဟာမိတ်အဖွဲ့'ဟူသော တပ်ပေါင်းစု ပုံစံဆန်ဆန် နိုင်ငံရေးအင်အားစုကြီးလည်းရှိသည်။ ယင်းဆိုရှယ်လစ်မဟာမိတ်အဖွဲ့သည် ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ်၏ လမ်းစဉ်များကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာ၌ ကြီးကြပ်ရသော အလုပ်သမားကောင်စီများတွင် အများဆုံးပါဝင်လှုပ်ရှားကြသည်။

ထို့ပြင် ယူဂိုဆလပ်အလုပ်သမား သမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ် လွတ်မြောက်ရေးစစ် စစ်ပြန်မှုထမ်းဟောင်းများအဖွဲ့ချုပ်၊ လူငယ်အဖွဲ့ချုပ်တို့ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ယင်းအဖွဲ့အစည်းများသည် ဆိုရှယ်လစ်ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် အောင်မြင်ရေးအတွက် လုပ်ငန်းကဏ္ဍအသီးသီးတွင် စည်းရုံးဦးဆောင်လျက်ရှိကြသည်။

ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံသည် ဤသို့အားဖြင့် ကိုယ့်နည်းကိုယ်ဟန်ဆိုရှယ်လစ်ကျင့်စဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသည်။

ကိုယ်ပိုင် လမ်းကြောင်းပေါ်တွင် လျှောက်လှမ်းလျက်ရှိသည်။

သာယာဝပြောသော လောကသစ်ကို ရှေ့ရှုလျက်ရှိသည်။

အောင်မြင်လျက်လည်း ရှိပေသတည်း။

အခန်း (၆)

ဘက်မလိုက်ခေါင်းဆောင်
ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်

တတိယကမ္ဘာ၏ခေါင်းဆောင်ကြီး

ယူဂိုဆလားဗီးယားသည် လူဦးရေ သန်း ၂၀ကျော်မျှရှိသော နိုင်ငံငယ်ကလေးတစ်ခုမျှသာဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ယင်းနိုင်ငံကလေး၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော မာရှယ်တီတိုးသည် ယခုအခါ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးဇာတ်ခုံပေါ်၌ နိုင်ငံတကာ၏ လေးစားခံညားခြင်းခံရသော ခေါင်းဆောင်ကြီးတစ်ဦးအဖြစ် ခိုင်မာစွာ ရပ်တည်လျက်ရှိနေပြီဖြစ်၏။

မာရှယ်တီတိုးသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း၌ ယူဂိုဆလပ်ပြောက်ကျားခေါင်းဆောင်အဖြစ် ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့၏။ စစ်ပြီးကာလတွင် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ကြီး စတာလင်အား နောက်ပေါက်ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်အားလုံးက ဖိနှိပ်နှိမ့်တုန်အောင် ကြောက်နေချိန်၌ စတာလင်နှင့် အတိအလင်းရန်ဖြစ် လမ်းခွဲခွဲသူအဖြစ် တီတိုးသည် ကမ္ဘာတစ်လွှားထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့ပြန်၏။ ထိုနောက်တစ်ဖန် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံငယ်ကလေးအား ကွန်မင်ဖောင် နိုင်ငံအားလုံးက အဆက်ဖြတ်ကာ ခိုးကိုးရာခွဲဖြစ်အောင် အကျပ်ကိုင် အနိုင်ကျင့်ခဲ့ကြသည့်ကြားမှ ဘုန်းဘုန်းလဲမကျရှုံ့မျှမက အမောက်တစ်ထောင်ထောင်ဖြင့် ပြန်ထလာအောင်ဦးဆောင်မှုပေးနိုင်ခဲ့သူအဖြစ် တီတိုးသည် ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့ပြန်၏။ ထို့ပြင် 'ပြန်လည် ပြင်ဆင်ရေးသမား'၊ 'ဖောက်ပြန်ရေးသမား'၊ 'ဆိုရှယ်လစ်အတုအယောင်'စသည်ဖြင့် တံဆိပ်

အမျိုးမျိုးတပ်၊ ကင်ပွန်းအမျိုးမျိုးတပ်ခံရသည့်ကြားမှ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို ကိုယ်ပိုင်လမ်းစဉ်ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်လို့ရနိုင်သည်ဟူသော လမ်းကြောင်းသစ် တစ်ရပ်ကို ဦးစွာပထမ လက်တွေ့လျှောက်ပြခဲ့သူအဖြစ် တီတိုးသည် ထင်ရှား ကျော်ကြားခဲ့ပြန်၏။

ထိုသည်၏ နောက်ပိုင်းတွင်ကား တီတိုးသည် ကမ္ဘာပေါ်၌ မဟာအင်အားရှင်ကြီးများဟူ၍ အမည်သညာခေါ်တွင်နေရသော အုပ်စုကြီးနှစ်စုလုံး၏ သြဇာစက်ကွင်းမှ ကင်းကင်းလွတ်လွတ် တည်ရှိနေသည့် 'တတိယကမ္ဘာ'တွင် ထင်ရှားသောခေါင်းဆောင်ကြီးတစ်ဦးဖြစ်လာခဲ့ပေသတည်း။

'တတိယကမ္ဘာ'ဆိုသည်မှာ ကမ္ဘာ့အင်အားကြီးအုပ်စုနှစ်စုတွင် မည်သူ၏သြဇာကိုမှ မခံသော(တီတိကျကျဆိုရလျှင် မဟာအင်အားအုပ်စုကြီးနှစ်စု၏ စစ်စာချုပ်အဖွဲ့ဝင် မဟုတ်သော) နိုင်ငံများကို ဆိုလိုသည်။ 'တတိယကမ္ဘာ'ဆိုသည်မှာ ကမ္ဘာစာနယ်ဇင်းများက ပေးခဲ့သောအမည်ဖြစ်၏။ တရားဝင်ခေါ်ဆိုသုံးနှုန်းမှုမှာမူ "ဘက်မလိုက်နိုင်ငံများ"ဟူ၍ဖြစ်၏။

ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုသည် ၁၉၅၅ခုနှစ်ဧပြီလတွင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၌ ကျင်းပခဲ့သော ဘန်ဒေါင်းအစည်းအဝေးမှ စတင်ထင်ရှားလာခဲ့၏။

ဘန်ဒေါင်းညီလာခံမတိုင်မီ ၁၉၅၄ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၈ရက်မှ ၃၀ရက်နေ့အထိ မြန်မာ၊ သီဟို (ယခုသီရိလင်္ကာ)၊ အိန္ဒိယ၊ ပါကစ္စတန်၊ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတို့မှ ဝန်ကြီးချုပ်များသည် သီဟိုနိုင်ငံ ကိုလံဘိုမြို့၌ တွေ့ဆုံကြပြီး နိုင်ငံရေးရာများကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ယင်းအစည်းအဝေးက အင်ဒိုချိုင်းနား၌ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရန်။ (ထိုစဉ်က ပြင်သစ်ကိုလိုနီသမားများအား ဝိယက်နမ်လွတ်မြောက်ရေးစစ်ပွဲ ဆင်နွှဲနေချိန်ဖြစ်သည်။) ဟိုက်ဒရိုဂျင်ဗုံးစမ်းသပ်မှုများကို ရပ်စဲရန်နှင့် ကုလသမဂ္ဂ၌ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံကို အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လက်ခံရန်ဟူသော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချမှတ်ခဲ့သည်။

ထိုအစည်းအဝေးမှ ဆန္ဒပြုချက်အရ အာရှ အာဖရိကနိုင်ငံများ အစည်းအဝေးတစ်ရပ်ကို အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ဘန်ဒေါင်းမြို့တွင် ၁၉၅၅ခုနှစ် ဧပြီလ၌ ကျင်းပအကောင်အထည်ဖော်လာနိုင်ခဲ့သည်။ ဘန်ဒေါင်း ညီလာခံသို့ နိုင်ငံပေါင်း ၂၉နိုင်ငံတက်ရောက်ခဲ့သည်။ အာရှအာဖရိကအကျိုးတူပြဿနာများ၊ စီးပွားရေး ယဉ်ကျေးမှုနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ယင်းအစည်းအဝေးမှ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမြှင့်တင်ရေးဆိုင်ရာ ကြေညာစာတမ်းတစ်စောင် ထုတ်ပြန်ခဲ့ရာ

ယင်းကြေညာချက်တွင်ပါရှိသော အခြေခံမူ ၁၀ချက်သည် ဘက်မလိုက်ဝါဒ၏ အခြေခံနိဒါန်းအစပင်ဖြစ်ခဲ့သေး၏။

ယင်းသို့ အာရှအာဖရိကနိုင်ငံများ လှုပ်ရှားမှုစတင်အားယူနေချိန်တွင် မာရှယ်တီတိုးသည် ယင်းလှုပ်ရှားမှုကြီး၏ ခေါင်းဆောင်နိုင်ငံများဆီသို့ ချစ်ကြည်ရေးခရီးများထွက်ခဲ့သည်။ မြန်မာ၊ အီသီယိုးပီးယား၊ သီဟို၊ ဆူဒန်၊ အိန္ဒိယ၊ အီဂျစ်၊ အင်ဒိုနီးရှားစသည်ဖြင့် အာရှအာဖရိကနိုင်ငံများသို့ ၁၉၅၄-၅၅ ခုနှစ်ကာလများတွင် ခရီးဆက်တိုက်ထွက်၍ မိတ်ဆွေသစ်များတိုးပွားစေခဲ့သည်။ မာရှယ်တီတိုးသည် အိန္ဒိယခေါင်းဆောင်ကြီး နေရူး၊ အီဂျစ်သမ္မတ နာဆာ၊ အင်ဒိုနီးရှားသမ္မတကြီး ဆူကာနိုတို့နှင့် ရင်းနှီးခင်မင်ခဲ့သည်။

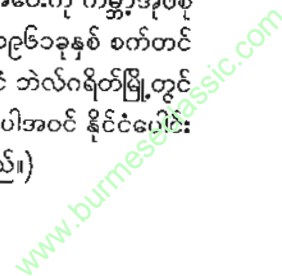
တီတိုးသည် ထိုအချိန်ကာလမတိုင်မီကပင် ဘက်မလိုက်ဝါဒခံယူချက်ကို ဘဝအတွေ့အကြုံအရ စွဲပိုက်ထားခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ အာရှအာဖရိက နိုင်ငံများ၏ သဘောထားနှင့် တစ်ထပ်တည်းကျနေလေတော့သည်။

ထိုကြောင့် တီတိုးသည် နေရူး၊ နာဆာ၊ ဆူကာနိုတို့အား ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံ၏ ကိုယ်တိုင်ခံစားခဲ့ရသော အတွေ့အကြုံများကိုပြောပြ၍ မဟာအင်အားရှင်နိုင်ငံကြီးများ၏ သြဇာစက်ကွင်းမှ လွတ်လပ်စွာရပ်တည်နေထိုင်ရေးအတွက် ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဘက်မလိုက်ထိပ်သီးညီလာခံများ

၁၉၅၆-ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် တီတိုးသည် နာဆာနှင့် နေရူးအား ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံသို့ဖိတ်ကြားပြီး သူ၏သီးသန့်ဂေဟာရှိသော ဘရိုင်တိုနီကျွန်း၌ ကျိတ်ဝိုင်းဆွေးနွေးပွဲကျင်းပ၏။ ထိုဆွေးနွေးပွဲမှာပင် ဘက်မလိုက်ဝါဒ၏ အခြေခံမူများကို ရေးဆွဲခဲ့ကြသည်။ ထိုနောက်ပိုင်းတွင်လည်း တီတိုးသည် နေရူး၊ နာဆာ၊ ဆူကာနိုတို့နှင့် အကြိမ်ကြိမ်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ထိုဆွေးနွေးပွဲများ၏ ရလဒ်အဖြစ် ၁၉၆၁ခုနှစ်တွင် ပထမဆုံးအကြိမ်ဘက်မလိုက်ထိပ်သီးညီလာခံကြီးပေါ်ပေါက်လာခဲ့လေသည်။

ပထမအကြိမ် ဘက်မလိုက်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ကမ္ဘာ့အုပ်စုကြီးနှစ်စုတို့ စစ်အေးတိုက်ပွဲ ပြင်းထန်နေသောအချိန် ၁၉၆၁ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁ရက်မှ ၆ရက်နေ့အထိ ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံ ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ (ယင်းအစည်းအဝေးသို့ မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင် နိုင်ငံပေါင်း ၂၅နိုင်ငံမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲများ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။)

မာရယ်တီတိုးက ဘက်မလိုက်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးအဖွင့် မိန့်ခွန်း ပြောရာတွင် “လူ့ဘောင်၏အနာဂတ်အရေးသည် အင်အားကြီးသည် ငယ်သည် မတူ။ နိုင်ငံအားလုံး၌ တာဝန်ရှိသည်။ လောလောဆယ်ကမ္ဘာ့အခြေအနေ တင်းမာမှုများသည် ကမ္ဘာကြီးအား အုပ်စုများအဖြစ် ခွဲခြားထားမှုကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဘက်မလိုက်နိုင်ငံများအနေဖြင့် အုပ်စုဖွဲ့ရန် လိုလားခြင်း မရှိ။ ဘက်မလိုက် အစည်းအဝေးများ ကျင်းပခြင်းသည် အင်အားကြီးနိုင်ငံများအား ကမ္ဘာကြီး၏ကံကြမ္မာသည် ယင်းတို့၏လက်တွင်း၌ သာရှိသည်မဟုတ်ကြောင်းကို သိနားလည်စေရန်ဖြစ်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်က အမွေပေးခဲ့သည့် ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရာတွင် အကြမ်းဖက်အင်အားသုံးမှုဖြင့် ဖြေရှင်းခြင်းကို ဘက်မလိုက်နိုင်ငံများက လက်မခံ. . .” စသည်ဖြင့် ပြောကြားသည်။

ဘဲလ်ဂရိတ်ညီလာခံသည် အောင်မြင်စွာ ပြီးဆုံးခဲ့သည်။ ညီလာခံမှ ဆုံးဖြတ်ချက် ၂၇ချက်ပါဝင်သော ကြေညာချက်တစ်စောင်ကို ထုတ်ပြန်နိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်အချို့သည်နောက်အခါ ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ ဆုံးဖြတ်ချက်များအဖြစ် အကောင်အထည်ပေါ်လာခဲ့သည်။

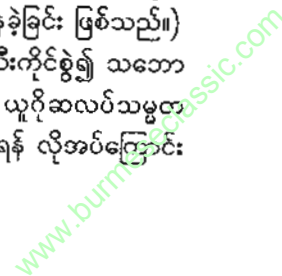
ဘဲလ်ဂရိတ်ညီလာခံကျင်းပပြီး သုံးနှစ်ကြာပြီးနောက် ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ဘက်မလိုက်ထိပ်သီးညီလာခံကို ၁၉၆၄ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၅ရက်မှ ၁၀ရက်အထိ အီဂျစ်နိုင်ငံ ကိုင်ရိုမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ ယင်းညီလာခံသို့ (မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင်) နိုင်ငံပေါင်း ၄၇နိုင်ငံတက်ရောက်ခဲ့ ပြီး အခြား၁၈နိုင်ငံမှ လေ့လာသူများ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဘက်မလိုက်အင်အားနှစ်ဆန်းပါးတိုးပွားလာပြီဖြစ်သည်။ ကိုင်ရိုညီလာခံတွင် အိမ်ရှင်အီဂျစ်သမ္မတနာဆာ အဖွင့်မိန့်ခွန်းပြောကြားရာ၌ “မျက်မှောက်ကာလတွင် စစ်အေးတိုက်ပွဲ၏ တင်းမာမှုများလျော့ပါးလာသော်လည်း ချမ်းသာနိုင်ငံများနှင့် ဆင်းရဲနိုင်ငံများအကြား ကြောက်မက်ဖွယ် စီးပွားရေးကွာဟမှုအန္တရာယ်မှာ ခြိမ်းခြောက်လျက်ပင်ရှိသေးသည်။ ထို့ကြောင့် စက်မှုထွန်းကားသောနိုင်ငံကြီးများက ယင်းတို့၏ ကုန်ချောပစ္စည်းများကို ဈေးနှုန်းမြှင့်၍ ရောင်းချသကဲ့သို့ မဖွံ့ဖြိုးသေးသော နိုင်ငံများကလည်း ယင်းတို့၏ ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများကို ဈေးနှုန်းမြှင့်၍ ရောင်းသင့်သည်။ အာဖရိကတိုက်တွင် ကုန်သွယ်မှုကို အကြောင်းပြု၍ ဗြိတိန်နှင့် ပြင်သစ်တို့က လက်သစ်ကိုလိုနီဝါဒကို သွတ်သွင်းရန် ကြိုးပမ်းလာမှုကို ရှုတ်ချသည်။ ကုလသမဂ္ဂတွင် တရုတ်ပြည်သူ့

သမ္မတနိုင်ငံ ပါဝင်ခွင့်ရရေးအတွက် တောင်းဆိုသည်. . .” စသည်ဖြင့် ပြောကြားခဲ့သည်။

ကိုင်ရိုညီလာခံမှ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအမည်ရှိ ကြေညာစာတမ်းကြီး တစ်စောင်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ယင်းကြေညာစာတမ်းတွင် “အကြွင်းမဲ့လွတ်လပ်ခြင်း၊ တရားမျှတခြင်းတို့ကို အခြေခံ၍ ငြိမ်းချမ်းရေး ခိုင်မြဲစေသော တစ်ခုတည်းသောနည်းလမ်းမှာ ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေး လမ်းစဉ်သာဖြစ်သည်။ ယင်းလမ်းစဉ်ကို ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးရှိ နယ်ချဲ့စနစ်၊ ကိုလိုနီစနစ်နှင့် လက်သစ်ကိုလိုနီစနစ်များ မဖျက်သိမ်းသရွေ့ အပြည့်အဝ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည်မဟုတ်” စသည့် အချက်များပါဝင်သည်။ ကိုင်ရိုညီလာခံ၏ အကျိုးရလဒ်များအဖြစ် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးက ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်၍ မျှတမှုရှိသော နည်းလမ်းများကို ရှာကြံရန် ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးညီလာခံကို ကျင်းပခဲ့ရသည်။

တတိယအကြိမ် ဘက်မလိုက်ထိပ်သီးညီလာခံကို ၁၉၇၀ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလ ၈ရက်နေ့မှ ၁၀ရက်နေ့အထိ ဇမ်ဘီယာသမ္မတနိုင်ငံ လူဆာကာမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ ယင်းအစည်းအဝေးသို့ ဘက်မလိုက်နိုင်ငံပေါင်း ၅၃ နိုင်ငံမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲများနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ (ထိုညီလာခံသို့ မြန်မာနိုင်ငံမှ မတက်ရောက်ခဲ့။ ၁၉၆၉ခုနှစ် ဇူလိုင် လ၌ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံ ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့တွင်ကျင်းပသော ဘက်မလိုက်နိုင်ငံများ၏ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းရေးအစည်းအဝေးသို့ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ မြန်မာအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်က ဘက်မလိုက်နိုင်ငံများသည် အုပ်စုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိမည်ကို မလိုလားအပ်ကြောင်း၊ ဘက်မလိုက်ထိပ်သီးညီလာခံကို မျက်မှောက်ကာလ နိုင်ငံတကာအခြေအနေတွင် ကျင်းပရန်မသင့်သေးကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ယင်းသို့ပြောကြားခဲ့သည့်အတိုင်း တတိယအကြိမ် ဘက်မလိုက်ထိပ်သီးညီလာခံသို့ မြန်မာနိုင်ငံက မတက်ရောက်ဘဲနေခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။)

ဘက်မလိုက် နိုင်ငံများသည် အယူအဆအသီးသီးကိုင်စွဲ၍ သဘောထားကွဲလွဲမှုများရှိနေကြကြောင်း တွေ့ရှိလာရသဖြင့် ယူဂိုဆလပ်သမ္မတ မာရယ်တီတိုးက ဘက်မလိုက်နိုင်ငံများ ပိုမိုညီညွတ်ကြရန် လိုအပ်ကြောင်း နှိုးဆော်ခဲ့လေသည်။

စတုတ္ထအကြိမ်မြောက် ဘက်မလိုက်ထိပ်သီးညီလာခံကို အယ်လ်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံ အယ်လ်ဂျီးယားစံမြို့တွင် ၁၉၇၃ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်မှ ၈ရက်အထိ ကျင်းပသည်။ (မြန်မာနိုင်ငံသည် ထိုညီလာခံတွင် ပြန်လည်တက်ရောက်ခဲ့၏။) ဘက်မလိုက်နောက်တိုး နိုင်ငံခုနစ်နိုင်ငံလည်းတိုးပွားလာသည်။ ကမ္ဘောဒီးယားနန်းကျခေါင်းဆောင်ဟောင်း မင်းသားကြီး သီဟနုအဖွဲ့၊ တောင်ဗီယက်နမ် ယာယီတော်လှန်ရေးအစိုးရကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့များလည်း တက်ရောက်သည်။ ပါလက်စတိုင်းပြောက်ကျားခေါင်းဆောင် ယာဆာအာရာဖတ်အား လေ့လာသူအဖြစ် တက်ရောက်ခွင့်ပြုသည်။ စုစုပေါင်း နိုင်ငံ ၈၀ခန့်နှင့် လွတ်မြောက်ရေးလှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ ၁၄ဖွဲ့တို့ပါဝင်ကြသည်။ ယင်းစတုတ္ထအကြိမ်မြောက် ဘက်မလိုက်ထိပ်သီးညီလာခံမှာ ကမ္ဘောဒီးယားမင်းသားကြီး သီဟနု၊ လစ်ဗျားနိုင်ငံခေါင်းဆောင် ကဒါဖီး၊ ကျူးဘားခေါင်းဆောင် ကပ်စထရိုတို့ အခြေအတင်စကားများကြပြီး စည်စည်ကားကား ဆူဆူပူပူဖြင့် ပြီးဆုံးသွားခဲ့သည်။

မာရှယ်တီတိုးသည် ဘက်မလိုက်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းထဲတွင် အသက်အရွယ်အရလည်းကောင်း၊ ဩဇာတိက္ကမအရလည်းကောင်း အကြီးရင့်ဆုံးဖြစ်သည်။ သူ၏တွဲဖက်များဖြစ်ကြသော နေရူး၊ ဆူကာနို၊ နာဆာတို့မှာ ကွယ်လွန်သွားကြပြီဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုကြီးကို နိဒါန်းအစမှ စတင်ခေါင်းဆောင်ခဲ့သူများတွင် တီတိုးတစ်ဦးတည်းသာကျန်ရှိတော့သည်။ တီတိုးသည် ဘက်မလိုက်နိုင်ငံများ၏ လှုပ်ရှားမှုကြီးကို လမ်းကြောင်းမှန်မှန်တည်မတ်ပေးရန် ကြိုးစားခဲ့ရလေသည်။

အင်အားကြီးသော ပဉ္စမညီလာခံ

ပဉ္စမအကြိမ်မြောက် ဘက်မလိုက်ထိပ်သီးညီလာခံကို ၁၉၇၆ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၆ရက်မှ ၂၀ရက်အထိ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ၌ ကျင်းပခဲ့ရာ အစိုးရအကြီးအကဲများနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ (မြန်မာနိုင်ငံမှ ဝန်ကြီးချုပ် ဦးစိန်ဝင်းဦးဆောင်သောအဖွဲ့တက်ရောက်သည်။)

မာရှယ်တီတိုးသည် ဩဂုတ်လ ၁၃ရက်နေ့တွင် ကိုလံဘိုမြို့သို့ ရောက်ရှိသည်။ ဘက်မလိုက်နိုင်ငံအကြီးအကဲများအနက်ပထမဆုံးရောက်ရှိသူဖြစ်သည်။ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံသမ္မတကြီး ဝီလျံဂိုပါလာဝါနှင့် ဝန်ကြီးချုပ်

* စာရေးသူပြုစုသော 'အီဂျစ်သမ္မတဆဒတ်'စာအုပ်တွင် အကျယ်ဖော်ပြထားပါသည်။

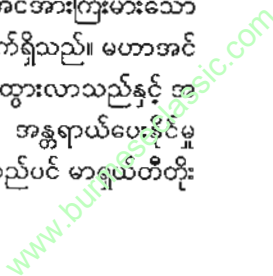
မစွမ်းသီရိမာဓိဘန္တရာနိတ်ကေးတို့က လေဆိပ်မှကြိုဆိုကြသည်။ အသက် ၈၄နှစ်အရွယ်ရှိပြီဖြစ်သော မာရှယ်တီတိုးသည် နားနားနေနေမနေနိုင်သေးဘဲ ကမ္ဘာ့မျက်နှာငယ်နိုင်ငံများ၏အရေးအတွက် ပါဝင်လှုပ်ရှားနေခြင်းကို ဘက်မလိုက်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များက ကြည်နူးဝမ်းမြောက် အားရကျေနပ်လျက်ရှိကြသည်။

ပဉ္စမအကြိမ်မြောက် ဘက်မလိုက်ထိပ်သီးညီလာခံသည် အထူးခြားဆုံး ညီလာခံတစ်ရပ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုညီလာခံသို့ ယခင်တစ်ကြိမ်က လေ့လာသူများအဖြစ်သာ တက်ရောက်ခဲ့ရသော ကမ္ဘောဒီးယား၊ ဗီယက်နမ်တို့သည် ယခုအခါ တင်းပြည့်ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် ဝင်ဝင်ကြွားကြွားရောက်ရှိလာကြသည်။ ကမ္ဘောဒီးယားသမ္မတဦးယူဆမ်ဖန်နှင့် ဗီယက်နမ်ဝန်ကြီးချုပ်ဖန်ဗန်ခေါင်းတို့သည် ဘက်မလိုက်ခေါင်းဆောင်ကြီး မာရှယ်တီတိုးအား လေးလေးစားစား ဂါရဝပြု၍ နှုတ်ဆက်ကြသည်။

ညီလာခံတွင် ဖန်ဗန်ခေါင်းနှင့် ဦးယူဆမ်ဖန်တို့က အရှေ့တောင်အာရှဒေသကို နိုင်ငံခြားစစ်စခန်းနှင့် နိုင်ငံခြားဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှုမရှိသော အမှန်တကယ်လွတ်လပ်သည့် ကြားနေဒေသဖြစ်လာရန် မျှော်လင့်ကြောင်း တင်ပြသွားခဲ့ကြသည်။

ဩဂုတ် ၁၇ရက်နေ့တွင် မာရှယ်တီတိုးက မိန့်ခွန်းပြောကြားရာ၌လည်း "ဗီယက်နမ်၊ ကမ္ဘောဒီးယားနဲ့ လာအိုနိုင်ငံတွေရဲ့ သမိုင်းဝင်တော်လှန်ရေး အောင်ပွဲတွေကို ကျွန်တော်တို့ဂုဏ်ပြုပါတယ်။ ထိုနိုင်ငံများဟာ ပြောင်မြောက်တဲ့ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တိုက်ပွဲများကို ဆင်နွှဲခဲ့ပြီး နယ်ချဲ့ကျူးကျော်မှုကို စာရင်းပိတ်ခဲ့ကြပြီဖြစ်တယ်။" ဟူ၍ အားပါးတရခိုးကျူးမိန့်ကြားခဲ့သည်။ ထိုနောက် နိုင်ငံတကာပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်၍ လက်နက်ပြိုင်ပွဲများရပ်ဆိုင်းရေးနှင့် လုံးဝလက်နက်ဖျက်သိမ်းရေး သဘောတူညီချက် ရရှိအောင် တွန်းအားပေးကြရန် တီတိုးက တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ခဲ့သည်။

ဘက်မလိုက်နိုင်ငံများသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အင်အားကြီးမားသော အနေအထားသို့ရောက်ရှိလာသည်မှာကား ထင်ရှားလျက်ရှိသည်။ မဟာအင်အားရှင်အုပ်စုကြီးနှစ်စုသည် ဘက်မလိုက်အင်အားကြီးထွားလာသည်နှင့် အမျှ ဩဇာလျော့ပါးလာလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့၏ အန္တရာယ်ပေးနိုင်မှုသည်လည်း လျော့ပါးလာလိမ့်မည်သာဖြစ်သည်။ ဤသည်ပင် မာရှယ်တီတိုး

တို့ လိုလားတောင့်တာသော မျှော်မှန်းချက်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် နိုင်ငံကြီးများက အုပ်စုကြီးများဖွဲ့၍ ဗိုလ်ကျရန်ကြိုးစားမှုကို နိုင်ငံငယ်များ၏ ညီညွတ်သော စွမ်းအားဖြင့် တားဆီးခြင်းသာလျှင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးစီးပွားရေးချိန်ခွင်လျှာကို အားမျှပေးနိုင်မည့် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းဖြစ်သည်မဟုတ်ပါ။

ပိုနေမြဲ ကျားနေမြဲ ရပ်တည်ချက်

“တစ်ချို့ လူတွေက ယူဂိုဆလားဗီးယားဟာ ဆိုဗီယက်အုပ်စုထဲ ပြန်ဝင်သွားပြီလို့ဆိုကြတယ်။ ကျုပ်ပြောလိုက်မယ်။ ယူဂိုဆလားဗီးယားဟာ ဘယ်ထဲကိုမှမရောက်ဘူး။ သူ့ရိုရင်းစွဲနေရာမှာ နေမြဲအနေအထားနဲ့ ဆက်လက်ရှိနေတယ်... ”

မာရှယ်တီတိုးက ၁၉၇၂ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ယူဘလီယာနာမြို့၌ မိန့်ခွန်းပြောကြားရင်း အထက်ပါအတိုင်းထုတ်ဖော်ကြေညာခဲ့၏။

ထိုသဘောထားကိုပင် ၁၉၇၅ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၀ရက်နေ့တွင် ပြင်သစ်သတင်းစာဆရာ အေဖောင်တိုန်းနှင့် တွေ့ဆုံရာ၌ ထပ်မံပြောကြားခဲ့၏။ (အခန်း၇-၅)

မာရှယ်တီတိုး၏ ရပ်တည်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဆိုရှယ်လစ်အုပ်စုကလည်း တီတိုးသည်အနောက်အုပ်စုလမ်းကြောင်းပေါ်၌ လျှောက်နေသည်ဟု ဝေဖန်ခဲ့၏။ အနောက်အုပ်စုကလည်း တီတိုး၏လှုပ်ရှားမှုများကို စောင့်ကြည့်၍ အမျိုးမျိုးထင်ကြေးပေးခဲ့ကြ၏။ မည်သို့ဆိုစေ၊ မာရှယ်တီတိုးကမူ “ကိုယ့်လမ်းပေါ် ကိုယ်လျှောက်နေပါသည်”ဟူ၍သာ ရှင်းလင်းချက်ထုတ်ခဲ့လေ၏။

တီတိုးသည် အရှေ့အုပ်စုက ဝေဖန်စရာများဖြစ်အောင် အနောက်အုပ်စုနိုင်ငံများနှင့် တံခါးဖွင့်ဝါဒ ကျင့်သုံးကာ စီးပွားဆက်ဆံရေးလုပ်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံမှလည်း ဒေါ်လာသန်းပေါင်း နှစ်ထောင်ကျော်ဖိုးအထိ အကူအညီအထောက်အပံ့များကို ရယူခဲ့သည်။ ယင်းသို့ အနောက်အုပ်စုနှင့် ဆက်သွယ်ကာ အကူအညီများရယူ၍ စစ်ပြီးခေတ်ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံကို ပြန်လည် ထူထောင်ခဲ့ရသည်။ ရလဒ်အနေဖြင့် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံသည် ခေတ်မီတိုးတက်လာခဲ့သည်။

တစ်ချိန်တည်းမှာပင် မာရှယ်တီတိုးသည် အနောက်အုပ်စု၏ ဩဇာခံနိုင်ငံဖြစ်သောအောင်လည်း ကိုယ်ပိုင်ရပ်တည်ချက်ကို ထူထောင်ထား

ခဲ့သည်။ ဘက်မလိုက်နိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ရပ်တည်နေခဲ့သည်။

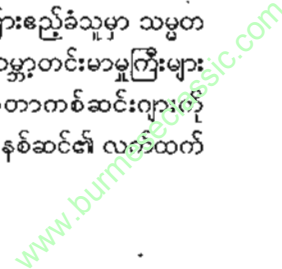
မာရှယ်တီတိုး၏ ဘက်မလိုက်ရပ်တည်ချက်သည် လွတ်လပ်သော အခြေခံမူများပေါ်တွင် ထူထောင်ထားခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး၊ ကိုလိုနီနှင့် လက်သစ်ကိုလိုနီဝါဒဆန့်ကျင်ရေး၊ လက်ဝါးကြီးအုပ်စိုးမိုးချယ်လှယ်မှု ဆန့်ကျင်ရေး၊ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးလှုပ်ရှားမှုများကို ထောက်ခံအားပေးရေး၊ လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေး၊ လူမျိုးနှင့်အသားအရောင်ခွဲခြားမှု ဆန့်ကျင်တိုက်ဖျက်ရေး စသည်တို့ကို တက်ကြွစွာဦးဆောင်လှုပ်ရှားခဲ့၏။

ဤအခြေခံအချက်များသည် ဆိုရှယ်လစ် အုပ်စုကြီးကလည်း အတိအလင်းထောက်ခံကြွေးကြော်နေသော အချက်များပင်ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ဘက်မလိုက်ဝါဒကို အနောက်အုပ်စုက မိမိတို့အား ဆန့်ကျင်သော ရပ်တည်ချက်ဖြစ်သည်ဟု ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်ခဲ့ကြ၏။

ပထမဆုံးဘက်မလိုက် ထိပ်သီးညီလာခံကို ဦးဆောင်ကျင်းပခဲ့သော ယူဂိုဆလပ်သမ္မတ မာရှယ်တီတိုးသည် ဘက်မလိုက်မူဝါဒကို တက်ကြွစွာ ရှေ့တန်းတင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် အနောက်အုပ်စု၏ ငြိုငြင်ခြင်းကို အများဆုံးခံခဲ့ရ၏။ အထူးသဖြင့် မာရှယ်တီတိုးအား စစ်ပြီးကာလ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံပြန်လည်ထူထောင်ရေးအတွက် အကူအညီများပုံအော၍ ပေးခဲ့သော အမေရိကန်နိုင်ငံက အမြင်တစ်မျိုးပြောင်းလဲသွားခဲ့၏။ မာရှယ်တီတိုးသည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ကုလသမဂ္ဂညီလာခံသို့တက်ရောက်ခဲ့ရာ ကုလသမဂ္ဂဌာနချုပ်တည်ရှိသော နယူးယောက်မြို့တွင် ရက်သတ္တအတော်ကြာမျှ နေထိုင်ခဲ့သော်လည်း အမေရိကန်သမ္မတ အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါက ဝါရှင်တန်မြို့သို့ မဖိတ်ခေါ်ခဲ့ချေ။

ထိုအခါမှစ၍ ၁၀နှစ်ကျော်ကြာပြီး ၁၉၇၁ခုနှစ်တွင် မာရှယ်တီတိုးသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ အမေရိကန်အစိုးရ၏ ဧည့်သည်တော်အဖြစ် ပထမဆုံးအကြိမ်ရောက်ဖူးလေ၏။

တီတိုးအား အမေရိကန်သို့ တရားဝင်ဖိတ်ကြားဧည့်ခံသူမှာ သမ္မတ နစ်ဆင်ဖြစ်သည်။ နစ်ဆင်သည် သူတစ်ခေတ်တွင် ကမ္ဘာ့တင်းမာမှုကြီးများ လျော့ပါးရေးအတွက် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒေါက်တာကစ်ဆင်းဂျားကို အားပြုကာ သံတမန်နည်းများဖြင့် ကြီးပမ်းခဲ့သူဖြစ်၏။ နစ်ဆင်၏ လက်ထက်

တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံနှင့် သဟဇာတဖြစ်ရေးအတွက် လမ်းပြန်ဖွင့်နိုင်ခဲ့၏။

နစ်ဆင်သည် ဆိုရှယ်လစ်ကမ္ဘာထဲမှ တစ်သီးတစ်ခြားထူးခြားသော ခေါင်းဆောင်ကြီးဖြစ်သည့် မာရှယ်တီတိုးအား ၁၉၇၁ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ဖိတ်ကြားခဲ့၏။ ၁၉၇၀ပြည့်နှစ်ထဲတွင် နစ်ဆင်က ယူဂိုဆလပ်ကို ဦးစွာအလည်သွားခဲ့ပြီးနောက် တီတိုးအား ပြန်လည်ဖိတ်ကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

မာရှယ်တီတိုး၏ အမေရိကန်ခရီးစဉ်ကို တိုင်းနှင့် နယူးစိစီမ် သတင်းဂျာနယ်များက “ကော်ဇောနီခင်း၍ ဧည့်ဝတ်ပြုရသောခေါင်းဆောင်” ဟူ၍ နာမဝိသေသနပြုကာ ရေးသားခဲ့ကြ၏။ ယင်းသို့ရေးသားကြရအောင် လည်း သမ္မတနစ်ဆင်က မာရှယ်တီတိုးအား အရေးတယူ လေးလေးစားစား ကြိုဆိုဧည့်ခံခဲ့၏။ အကဲခတ်ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အမြင်အရ “နစ်ဆင်သည် မာရှယ်တီတိုးအား ငွီအိုင်ပီခေါ် အလွန်အရေးကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦး အဖြစ် ဆက်ဆံခဲ့သည်”ဟု ဆို၏။

လေဆိပ်တွင် မာရှယ်တီတိုးအား အမေရိကန်တပ်မတော်ဘင်ခရာ အဖွဲ့သုံးဖွဲ့၊ ဂုဏ်ပြုတပ်ဖွဲ့၊ သရုပ်ပြဖျော်ဖြေရေးအဖွဲ့တို့ဖြင့် တခမ်းတနား ကြိုဆိုခဲ့၏။ လေယာဉ်ဆိုက်ရောက်ချိန်တွင် အမြောက် ၂၁ချက် ပစ်ဖောက် ဂုဏ်ပြုခဲ့၏။ သမ္မတနစ်ဆင်ကိုယ်တိုင် လေယာဉ်လှေကားမှစောင့်ကြို၏။

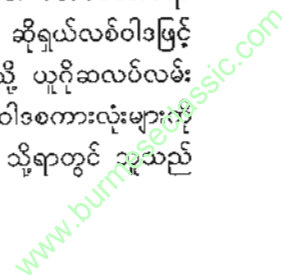
မာရှယ်တီတိုးအား သမ္မတအိမ်ဖြူတော်သို့ ဖိတ်ကြားဧည့်ခံရာတွင် အိမ်ဖြူတော်တောင်ဖက်တံခါးမှ ဧည့်ခန်းဆောင်အထိ ကော်ဇောနီကြီး အပြည့်ခင်းထား၏။ တီတိုးရောက်ရှိလာချိန်တွင် နစ်ဆင်က ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံ မှ အများသုံးဘာသာစကားတစ်ခုဖြစ်သော ဆာဘိုခရီးရှားစကားဖြင့် ‘ယူဂိုဆလားဗီးယား အခွန်ရှည်ပါစေ’ (ဇီဗေးလားယူဂိုဆလားဗီးယား)ဟူ၍ ကြွေးကြော်လျက် တီတိုးအား လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ပွေ့ဖက်နှုတ်ဆက်၏။ တီတိုးက လည်း ချက်ခြင်းပင် မကြွဆီကိုနယ်စပ်သုံးစကားလုံးဖြင့် ‘အမေရိကန် အခွန်ရှည်ပါစေ’ (ဗီးဗားအမေရိက)ဟူ၍ ကြွေးကြော်တုံ့ပြန်လိုက်၏။

တီတိုးနှင့် နစ်ဆင်သည် ၇၅မိနစ်ကြာမျှ ဆွေးနွေးနှိုးနှောခဲ့ကြ၏။ နစ်ဆင်အဖို့ တီတိုးနှင့်တွေ့ဆုံခြင်းမှာ သူ၏ရှေ့ဆက်ရမည့်ခြေလှမ်းများ အတွက် ပညာယူခြင်းပင်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟူ၍ပင် တိုင်းမဂ္ဂဇင်း (၈၊ ၁၁၊ ၇၁)က ရေးသားခဲ့၏။

နစ်ဆင်နှင့်မတွေ့မီ တီတိုးသည် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး ဇာတ်ခုံပေါ်မှ လှုပ်ရှားမှုအချို့တွင် အရေးကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအဖြစ်ပါဝင်ခဲ့၏။ အိန္ဒိယ ဝန်ကြီးချုပ်အင်ဒီရာဂန္ဒီ၊ ပါကစ္စတန်သမ္မတယာယာခန်၊ အီဂျစ်သမ္မတအန်ဝါဆာဒတ်၊ ဆိုဗီယက်ပါတီခေါင်းဆောင် ဘရက်လျက်တို့နှင့် မာရှယ်တီတိုးသည် ဆက်တိုက်လိုလို တွေ့ဆုံခဲ့၏။ အီသီယိုးပီးယားဘုရင် ဟေလီဆေလက်ဆီနှင့်လည်း တွေ့ဆုံခဲ့၏။ ဆေလက်ဆီသည် တရုတ်ပြည်သို့ အလည်သွားပြီး ၂၀၀၀မော်စီတုန်းနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ပြီး အပြန်ခရီး၌ မာရှယ်တီတိုးနှင့် ဆွေးနွေးခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သမ္မတနစ်ဆင်၏အမြင်တွင် မာရှယ်တီတိုးသည် ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦးသဖွယ် ယူဆစရာရှိနေ၏။ နစ်ဆင်ကိုယ်တိုင် မကြာမတင်ကာလတွင် ဆိုဗီယက်ပါတီခေါင်းဆောင် ဘရက်လျက်နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန်အကြံရှိပြီးဖြစ်၏။ တရုတ်ပြည်ကြီးသို့ ချစ်ကြည်ရေးခရီးသွားရန်လည်း ထိုအချိန်က အစီအစဉ်များပြုလုပ်ပြီးဖြစ်၏။ (၁၉၇၂ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် နစ်ဆင်သည် ပီကင်းသို့သွားရောက်ခဲ့၏။ မာရှယ်တီတိုးနှင့် တွေ့ဆုံသည်မှာ ပီကင်း ခရီးစဉ်မတိုင်မီ သုံးလခန့်တွင်ဖြစ်၏။) ထို့ကြောင့်နစ်ဆင်သည် မကြာမီပါဝင်ကပြရတော့မည့် နိုင်ငံရေးဇာတ်လမ်းသစ်များအတွက် အတွေ့အကြုံရင့်ကျက်ပြီးဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးထံမှ ပညာယူခဲ့ခြင်းဖြစ်လေ၏။

အမေရိကန်သို့ မာရှယ်တီတိုး သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့သော ခရီးစဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ စာနယ်ဇင်းများက ဤသို့ဝေဖန်ရေးသားခဲ့၏။

“မာရှယ်တီတိုးအား အမေရိကန်သမ္မတက ပထမတန်းစားကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်ကြီးဖြစ်ပါပေသည်ဟု ထုတ်ဖော်ချီးကျူးဂုဏ်ပြုခဲ့သည်။ မှန်သည်။ တီတိုးသည်နှစ်ပေါင်း ၃၀ခန့်ကြာအောင် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်နေခဲ့သည်။ ကွန်မြူနစ်အုပ်စုကြီးထဲမှ ခွဲထွက်ပြီးတစ်သီးတစ်ခြား ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံထူထောင်ခဲ့သည်။ တတိယကမ္ဘာဘက်မလိုက်မူဝါဒ၏ ဗိသုကာကြီးတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သည်။ မဟာအင်အားရှင်ကြီးနှစ်ဦးအကြား ကြီးတန်းလျှောက်၍နေထိုင်ခဲ့သည်။ ကမ္ဘာက မာရှယ်တီတိုးအပေါ် စိတ်ဝင်စားစရာ အကောင်းဆုံးမှာ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံကို လွတ်လပ်သော ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒဖြင့် ထူထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သူသည် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်သို့ ယူဂိုဆလပ်လမ်းကြောင်းအတိုင်း လျှောက်လှမ်းချီတက်ခဲ့သည်။ မှုန်စိတ်ဝင်စားလုံးများကို ကား ပါးစပ်ဖျားမှမချဘဲ ဆက်လက်ရွတ်ဖတ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် သူသည်

အရှေ့ရော အနောက်ရော နှစ်ဖက်စလုံးနှင့် နီးနီးစပ်စပ်ဆက်ဆံခဲ့သည်။ တံတိုး၏ဦးတည်ချက်မှာ သူ၏နိုင်ငံသာယာဝပြောရေးအတွက်သာ အဓိက ဖြစ်လေသည်။”

“တီတိုး၏ စီးပွားရေး ပေါ်လစီမှာ စတာလင်ဝါဒီတို့၏ ဗဟိုချုပ် ကိုင်မှုမျိုးမဟုတ်။ နိုင်ငံတော်အရင်းရှင်စနစ်မျိုးလည်းမဟုတ်။ သူ၏စနစ် မှာ အရင်းရှင်များ၏နေရာတွင် အလုပ်သမားများက နေရာဝင်ယူခြင်းမျိုးဟု ဆိုနိုင်သည်။ အလုပ်သမားများသည် ကိုယ်ပိုင်စိမ့်ခန့်ခွဲ၍ ကုန်ထုတ်လုပ် လျက်ရှိသည်။ အလုပ်သမားများသည် ကြိုးစားလျှင် ကြိုးစားသလောက် အကျိုးရှိမည်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးဘက်တွင်လည်း တီတိုးသည် ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ ချုပ်အား အလုံးစုံအာဏာပိုင်အဖွဲ့ကြီးအဖြစ်မှ စည်းရုံးရေးအဖွဲ့အစည်းပုံစံ မျိုးသို့ ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ လျှို့ဝှက်ပုလိပ်အဖွဲ့ဖြင့် လူအများအား အမြဲတမ်း မသကာဖြစ်ပြီး စောင့်ကြည့်နေသော အခြေအနေမျိုးကိုလည်း ဖယ်ရှားပစ် ခဲ့သည်။

“ကွန်မြူနစ်နိုင်ငံအများစုသည် မိမိတို့၏ နိုင်ငံသားများပြည်ပသို့ ထွက်ပြေးမည်စိုး၍ တားဆီးပိတ်ပင်နေချိန်တွင် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံသားများ စွာတို့သည် အမေရိကန်လိုနိုင်ငံမျိုး၌ပင် စားပွဲထိုးအလုပ်မှစ၍ သတ္တုတွင်း အလုပ်သမားအလုပ်အထိ ကျယ်ပြန့်စွာလာရောက် လုပ်ကိုင်နေကြသည်။ အရှေ့ဥရောပနိုင်ငံအချို့က အနောက်နိုင်ငံများမှ စီးပွားရေးကုမ္ပဏီကြီးများ နှင့် ဆက်စပ်လုပ်ကိုင်ရေးအတွက် တွန့်ဆုတ်တွန့်ဆုတ်နှင့် ကြိုးစားနေကြ ချိန်တွင် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံ၌မူ အနောက်နိုင်ငံကုမ္ပဏီကြီးများ၏ ရင်းနှီးမြှုပ် နံ့မှုဒေါ်လာသန်း ၁၀၀၀ဖိုးခန့် ပြည်တွင်းသို့ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ မာရှယ် တီတိုး အမေရိကန်သို့လာရောက်လည်ပတ်ခြင်းသည် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံ အနေဖြင့် အနောက်နိုင်ငံများနှင့် ကုန်သွယ်မှုဆက်ဆံရေးတိုးချဲ့ရန် ထပ်ဆင့် ခြေလှမ်းပြင်ဆင်ခြင်းပင် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ယူဆရပေသည်။” (နယူးစပီစီ ၈၊ ၁၁၊ ၇၁)

“မာရှယ်တီတိုးအား အမေရိကန်သို့ ဖိတ်ကြားခြင်းမှာ သမ္မတနစ် ဆင်ဖက်က ကြည့်လျှင်နိုင်ငံရေးသဘောကို ဆောင်သည်။ တီတိုးဖက်ကမူ အလုပ်သဘော၊ စီးပွားရေးသဘောဖြင့်လာရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ယူဂိုနိုင်ငံ သည် အမေရိကန်နှင့် ကုန်သွယ်ရာတွင် အခွင့်အရေးအရဆုံးနိုင်ငံအဆင့် မျိုးဖြင့် ဆက်ဆံနိုင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၇၀-၇၁ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း၌

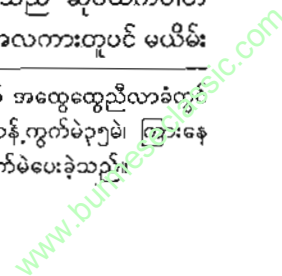
အမေရိကန်က ယူဂိုသို့ ဒေါ်လာ ၃၀၀သန်းဖိုး ကုန်ပစ္စည်းများတင်ပို့ရောင်း ချခဲ့ရသည်။ မမျှတသော အရောင်းအဝယ်အနေအထားဖြစ်နေခဲ့သည်။ ယင်း သို့ကုန်သွယ်မှုမမျှမတဖြစ်နေသည်ကို ပြန်လည်အားမျှပေးရန် တီတိုးက မေတ္တာရပ်ခံသွားသည်။ တီတိုးသည် အမေရိကန်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဂျွန်ကော် နယ်လီ၊ ရွှေနေချုပ်ဂျွန်မစ်ချယ်တို့နှင့်လည်း တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသွားခဲ့သည်။

“နိုင်ငံရေးအနေဖြင့်မူ မာရှယ်တီတိုးသည် သူ၏ပုံမှန်ရပ်တည်ချက် အတိုင်း ရပ်တည်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်အကြိုက်လိုက်ပြောသွားခြင်းမရှိ။ အိမ်ဖြူတော်ညစာစားပွဲတွင် သမ္မတနစ်ဆင်၏ ဂုဏ်ပြုမိန့်ခွန်းကို ပြန်လည် ပြောကြားရာ၌ တီတိုးက တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ကုလသမဂ္ဂသို့ဝင်ရောက် ခွင့်ရသွားခြင်းအတွက် ဝမ်းမြောက်ကြောင်း၊ ယင်းသည်တတိယကမ္ဘာနိုင်ငံ များ၏ အောင်ပွဲတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်းဟူ၍ ပြောကြားသွားသည်။ အရှေ့အ လယ်ပိုင်း အရေးအခင်းနှင့်ပတ်သက်၍လည်း စူးအက်ထူးမြောင်းမှ အစွဲရေး ကျူးကျော်တပ်များရုပ်သိမ်းသွားပြီးမှသာ ကြားဖြတ်သဘောတူညီချက် ရရှိ နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်းပြောကြားပြီး အီဂျစ်သမ္မတအဒတ်၏တောင်းဆိုချက်ဖက် မှ ထောက်ခံသွားသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသမှ ဆိုဗီယက်စစ်ဖက်ပုဂ္ဂိုလ် များအား ကြားဖြတ်သဘောတူညီချက်ရရှိပြီးလျှင် ပြန်ရုပ်သိမ်းမည်ဟု ဘရက်ဇဉာက မိမိအားပြောလိုက်သည်ဟူ၍လည်း တီတိုးက နစ်ဆင်အား ပြောကြားသည်။ တီတိုးပြောကြားသွားသော မိန့်ခွန်းမှာ သူ၏နိုင်ငံရေး ရပ်တည်ချက်ကို မယိမ်းမယိုင်ဘဲဖော်ပြသွားခြင်းဖြစ်သည်။”(တိုင်း ၁၀၁၁၊ ၇၁)

နယူးစပီစီနှင့် တိုင်း သတင်းဂျာနယ်များသည် မာရှယ်တီတိုး၏ ပကတိရုပ်လုံးကို အထက်ပါအတိုင်းသတင်းဆောင်းပါးများဖြင့်တင်ပြခဲ့ကြ သည်။ မာရှယ်တီတိုးသည် တိကျမှန်ကန်သော ဘက်မလိုက်ဝါဒီကြီးဖြစ် ကြောင်းကို အရင်းရှင်နိုင်ငံကြီးမှ စာနယ်လင်းများကပင် ထောက်ခံလိုက်ရ ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ခံကတုတ်တစ်ဖက်တည်း၊ ဝပ်ကျင်းတစ်ခုစီ
အမေရိကန်နိုင်ငံသို့မလာမီ မာရှယ်တီတိုးသည် ဆိုဗီယက်ပါတီ ခေါင်းဆောင်ဘရက်ဇဉာနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရာ၌လည်း အလကားတူပင် မယိမ်း

* ၂၅ အောက်တိုဘာ ၁၉၇၁ ကုလသမဂ္ဂ ၂၆ကြိမ်မြောက် အထွေထွေညီလာခံတွင် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံအား ထောက်ခံမဲ ၇၆မဲ၊ ကန့်ကွက်မဲ၁၅မဲ၊ ကြားနေ ၁၇မဲဖြင့် ဝင်ခွင့်ပြုခဲ့ရသည်။ အမေရိကန်က ကန့်ကွက်မဲပေးခဲ့သည်။

မယိုင်သော ဘက်မလိုက်ရပ်တည်ချက်ဖြင့် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ဘရက်ဇျောက်သည် ၂၃ စက်တင်ဘာ ၁၉၇၁တွင် ယူဂိုဆလပ်သို့ ချစ်ကြည်ခရီးလာရောက်ပြီး တီတိုးနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ဘရက်ဇျောက်နှင့်တွေ့ပြီး တစ်လကျော်အကြာတွင် တီတိုးသည် နှစ်ဆင်နှင့်တွေ့ဆုံခြင်းဖြစ်၏။

ဘရက်ဇျောက်သည် ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့တွင် သုံးရက်ကြာနေထိုင်သွားပြီး မာရှယ်တီတိုးနှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆွေးနွေးသွားသည်။ ဘရက်ဇျောက်က သူ၏မိန့်ခွန်းတစ်ခုတွင် “ဆိုဗီယက်နဲ့ ယူဂိုဆလပ်နှစ်နိုင်ငံပြည်သူတွေဟာ ခံကတုတ်တစ်ခုရဲ့ တစ်ဖက်တည်းမှာအတူတူရှိနေကြပါတယ်”ဟူ၍ ပြောကြားသွားသည်။ ဘရက်ဇျောက် သွားလေသူရဲဘော်ခရူးရှက်၏ လေသံမျိုးနှင့်ဆင်တူရိုးများပြောဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ခရူးရှက်ကလည်း ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်တွင် ကုလသမဂ္ဂသတင်းထောက်အား “ယူဂိုဆလားဗီးယားဟာ ကြားနေနိုင်ငံဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော်လဲ တကယ်လို့သာ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို အခြားတစ်ဦးဦးက လာတိုက်မယ်ဆိုရင်တော့ ယူဂိုဆလားဗီးယားဟာ ဆိုဗီယက်ဖက်ကဝင်ကူလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော်ယုံကြည်ပါတယ်”ဟူ၍ အတင်းဆွေမျိုးစပ်ခဲ့ဖူး၏။

သို့ရာတွင် တီတိုးသည် ပူးကပ်တိုင်းလည်း အပူးကပ်မခံခဲ့။ ‘စိတ်ပေါင်းကိုယ်ခွာ’ သဘောမျိုးနေထိုင်ခဲ့၏။ ခရူးရှက်လက်ထက်က ဖြစ်ပွားခဲ့သော ပိုလန်အရေးအခင်း၊ ဟန်ဂေရီအရေးအခင်းများတွင် တီတိုးသည် ဆိုဗီယက်ယူနီယံနှင့် ဘက်တစ်ဘက်တည်းမရှိခဲ့ချေ။ ၁၉၅၇ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက်မဟာအောက်တိုဘာတော်လှန်ရေးကြီး နှစ်၄၀မြောက်အောင်ပွဲကျင်းပချိန်၌လည်း မော်စကိုသို့သွားရောက် ခစားခြင်းမပြုခဲ့ချေ။ အလားတူပင် ၁၉၆၄ခုနှစ်၌ ခရူးရှက်ပြုတ်ကျသွားပြီး ဘရက်ဇျောက်တို့တက်လာပြီးသည့်နောက်တွင်လည်း ပုံမှန်သာဆက်သွယ်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၈ခုနှစ် ချက်ကိုစလိုဗက်ကီးယားအရေးအခင်းဖြစ်ပွားသောအခါ တီတိုးသည် ချက်နိုင်ငံဘက်မှရပ်တည်ခဲ့သည်။ ချက်နိုင်ငံတွင် ပါတီခေါင်းဆောင်နီဇေတန်ဇာ တစ်ယူသန်မှုနှင့် တင်းကျပ်သော ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုကို လူထုက ဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြမှုများကြောင့် ၁၉၆၈ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် နီဇေတန်ဇာပြုတ်ကျခဲ့ပြီး အလက်ဇန္ဒာဒူဘ်ချက်တက်လာခဲ့သည်။ ဒူဘ်ချက်က (မာရှယ်တီတိုးလမ်းစဉ်မျိုး ဆန်ဆန်)ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ်သောအခါ ဝါဆောစာချုပ်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများက စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်လာကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် ၉ သြဂုတ် ၁၉၆၈ နေ့၌ မာရှယ်တီတိုးသည် ချက်နိုင်ငံသို့သွားရောက်၍ ဒူဘ်ချက်၏ ပြုပြင်

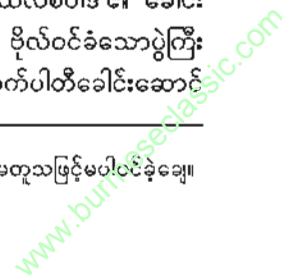
ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို ထောက်ခံကြောင်း အတိအလင်း ပြောဆိုခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၂ရက်မျှအကြာ ၂၁ သြဂုတ်တွင် ဆိုဗီယက်၊ ဂျီဒီအာ၊ ပိုလန်၊ ဘူဂေးရီးယားနှင့် ဟန်ဂေရီနိုင်ငံများပါဝင်သော ဝါဆောစာချုပ် အဖွဲ့ဝင်တပ်များက ချက်နိုင်ငံကို ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်လိုက်ကြသည်။ “အရင်းရှင်စီးပွားရေးစနစ်လမ်းကြောင်းကို ပြန်လိုက်လိုသော” ဒူဘ်ချက်တို့ ပြုတ်ကျခဲ့ရသည်။ ထိုအရေးအခင်းတွင် တီတိုးသည် နိုင်ငံငယ်ကလေးကို နိုင်ငံကြီးက အင်အားသုံး၍ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှုမျိုးဖြစ်သည်ဟုဆိုကာ ကန့်ကွက်ရှုတ်ချခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းနှင့် တီတိုးဆက်ဆံရေးမှာ မျက်နှာကြောပြန်တင်းနေခဲ့ကြသည်။

ထိုနောက်တစ်နှစ်ခန့်အကြာ ၁၉၆၉ ဇွန်လဆန်းတွင် မော်စကို၌ ကမ္ဘာ့ကွန်မြူနစ်ညီလာခံကြီးကျင်းပသည်။ ထိုညီလာခံကြီးသို့ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အာဏာရ အာဏာမဲ့ကွန်မြူနစ်ပါတီစုံ ၇၅ပါတီမှ ခေါင်းဆောင် ၃၀၀ ခန့် စုရုံးရုံးတက်ရောက်၍ ဗိုလ်ဝင်ခံကြသည်။ သို့သော် မာရှယ်တီတိုး မတက်ရောက်ချေ။ မာရှယ်တီတိုးကဲ့သို့ပင် တရုတ်ပြည်မှ မော်စီတုန်း၊ မြောက်ဗီယက်နမ်မှ ဟိုချီမင်း၊ ကျူးဘားမှ ဖိဒယ်ကပ်စထရိုတို့လည်း မတက်ကြချေ။

(ဤနေရာတွင် သိမှတ်ဖွယ်ရာမှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကွန်မြူနစ်ပါတီပေါင်း ၈၈ပါတီရှိသည်။ စုစုပေါင်းပါတီဝင်ဦးရေ ၄၅၂၀၀၀၀(၄၅သန်းကျော်)ရှိသည်။ အာဏာရ ၁၄ပါတီ၊ တရားမဝင်အတိုက်အခံပါတီအနေဖြင့် ၃၅ပါတီ၊ မတရားသင်း တောဒိုပါတီ ၃ပါတီ၊ မော်စကိုလိုင်း ၃၉ပါတီ၊ ပီကင်းလိုင်း ၅ပါတီ (တရုတ်၊ အယ်လ်ဘေးနီးယား၊ မလေးရှား၊ စင်ကာပူ၊ ထိုင်း) ကွန်မြူနစ်ချင်း ကွဲပြားသောပါတီ ၃၀၊ တစ်သီးတစ်ခြား လွတ်လပ်စွာရပ်တည်နေသော ပါတီ ၁၄ပါတီ (ယူဂိုဆလားဗီးယား၊ ကျူးဘား၊ ဂျပန်၊ မြောက်ကိုရီးယား၊ လာအို၊ မော်ရှိုကို၊ နယ်သာလင်၊ နော်ဝေ၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ရီယူနီယံ၊ ရိုမေးနီးယား၊ ဆွီဒင်၊ ဗီယက်နမ်တောင်နှင့်မြောက်)တို့ရှိကြသည်။ (တိုင်းမဂ္ဂဇင်း ၁၃၊ ၆၊ ၆၉)

မာရှယ်တီတိုးသည် “လွတ်လပ်သော ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ”၏ ခေါင်းဆောင်ကြီးဖြစ်နေသည်။ တီတိုးက ကွန်မြူနစ်ပါတီစုံ ဗိုလ်ဝင်ခံသောပွဲကြီးသို့ မတက်ရောက်ဘဲ ဖာသီဖာသာနေခဲ့ခြင်းကို ဆိုဗီယက်ပါတီခေါင်းဆောင်

* ရိုမေးနီးယားမှာ ဝါဆောစာချုပ်ဝင်ဖြစ်သော်လည်းသဘောမတူသဖြင့်မပါဝင်ခဲ့ချေ။

များက အောင့်သက်သက်ဖြစ်နေခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် ဆိုဗီယက်ပါတီခေါင်းဆောင် ဘရက်ဇ္ဈက်သည် စတာလင်ခေတ်ကို သင်ခန်းစာယူခဲ့ဟန်တူသည်။ မာရှယ်တီတိုးအား ပစ်ပယ်ခြင်းမပြုဘဲ ပြန်လည်စည်းရုံးရန်ကြိုးစားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း စက်တင်ဘာ ၁၉၇၁တွင် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ကာ တီတိုးနှင့် အကျေအလည်ဆွေးနွေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဘရက်ဇ္ဈက်သည် အီလူးရှင်းဂျက်လေယာဉ်ကြီးဖြင့် ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ဂျက်လေယာဉ်ပေါ်မှဆင်းသည်နှင့် ပြုံးရွှင်စွာ ရွန်းရွန်းဝေလျက်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် တီတိုးကမူ တစ်ချက်မျှမပြုံးဘဲ ခပ်တည်တည်သာ ရပ်နေသည်။ ဘရက်ဇ္ဈက်ကမူ တီတိုး၏အမူအရာကို အမှတ်မထားဘဲ တရင်းတနီးနှုတ်ဆက်ခဲ့သည်။ (တိုင်းမဂ္ဂဇင်း ၄၊ ၁၀၊ ၇၁)

ဘရက်ဇ္ဈက်သည် တီတိုး၏ရပ်တည်ချက်ကို လက်သင့်ခံ၍သာ ပြန်သွားခဲ့ရသည်။ ၁၉၅၅-ခုနှစ်က ခရူးရှက်သည် တီတိုးအား အုပ်စုထဲသို့ အပါပြန်ခေါ်ရန် ယူဂိုဆလပ်သို့လာရောက်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အပြန်ခခါးတွင် “နိုင်ငံတိုင်းသည် မှာကစ်ဝါဒကို ကိုယ်အခြေအနေနှင့်ကိုယ် ကျင့်သုံးအကောင်အထည်ဖော်၍ ကိုယ်ပိုင်လမ်းကြောင်းဖြင့် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်သို့ ချီတက်နိုင်ကြပေသည်”ဟူသော ကြေညာချက်ကို သဘောတူခဲ့ရသည်။ အလားတူပင် ဘရက်ဇ္ဈက်သည်လည်း ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့ပြင်ပရှိ အီလက်ထရောနစ်စက်ရုံတစ်ရုံမှ အလုပ်သမား ၂၀၀၀ခန့်အား မိန့်ခွန်းပြောကြားရာ၌ “နိုင်ငံတိုင်းသည် ကွန်မြူနစ်စနစ်ကို ကိုယ်ပိုင်ပုံစံဖြင့် တည်ဆောက်နိုင်ခွင့်ရှိသည်”ဟူ၍ ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်တွင် မာရှယ်တီတိုးသည် မပြုံးမရယ်တည်ငြိမ်စွာဖြင့်ပင် ဘရက်ဇ္ဈက်၏ မိန့်ခွန်းကို လက်ခုပ်တီးပေးခဲ့လေသည်။

ထိုနောက် တစ်နှစ်နီးပါးကြာပြီးနောက် မာရှယ်တီတိုးသည် ၁၉၇၂ ဇွန် ၅ရက်မှ ၁၀ရက်အထိ မော်စကိုသို့ အလည်အပတ်တုံ့ပြန်သွားရောက်သည်။ ဆိုဗီယက်နှင့် ယူဂိုဆလပ်ဆက်ဆံရေးမှာ ပုံမှန်အနေအထားသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိရုံမျှမက ပို၍တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့သည်။ တီတိုး၏လွတ်လပ်သော ဆိုရှယ်လစ်ရပ်တည်ချက်သည် ဆက်လက်တည်တန့်လျက်ရှိသည်။ ဘရက်ဇ္ဈက်ကမူ “ကျုပ်တို့ဟာ ခံကတုတ်တစ်ခုရဲ့ တစ်ဖက်တည်းမှာ အတူတူရှိနေကြတာပါ..”ဟူ၍ ဆက်လက်ခံယူနေဆဲဖြစ်သည်။ တီတိုးကလည်း မိမိတို့သည် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်၏ ဘက်တော်သားအချင်းချင်းဖြစ်သည်ဟု ဆို

ခြင်းကို မငြင်းပယ်ချေ။ သို့ရာတွင် ခံကတုတ်၏ ဘက်တစ်ဘက်တည်း၌ အတူတူရှိနေကြသော်လည်း ဝပ်ကျင်းတစ်ခုတည်းအတွင်း၌ မဟုတ်ဘဲ ကိုယ်ဝပ်ကျင်းနှင့်ကိုယ် လွတ်လပ်စွာ နေခွင့်ရှိသည်ဆိုခြင်းကိုကား စွဲပိုက်ထားလျက်ရှိပေသတည်း။

ကွန်မြူနစ်တို့၏ “ရောမ”မဋ္ဌိတော့ပြီ

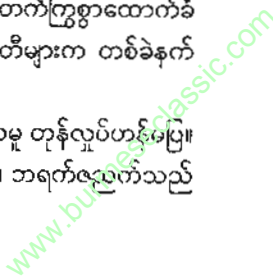
“မော်စကိုဟာ နှစ်ပေါင်းများစွာကြာအောင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ရောမဖြစ်ခဲ့တယ်။ အောက်တိုဘာတော်လှန်ရေးနေ့ကြီးဟာလဲ ကျွန်တော်တို့အဖို့ ခရစ္စမတ်နေ့ကြီးဖြစ်ခဲ့တယ်။ ယနေ့ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့လဲ ကြီးပြင်းလာကြပြီ။ အရင်ကလိုဆည်းကပ်ကိုးကွယ်မှုမျိုးတွေ တစ်နေ့တစ်ခြားလျော့လာကြပြီ”

စပိန်နိုင်ငံကွန်မြူနစ်ပါတီခေါင်းဆောင် ဆန်တီယာဂိုကာရီလို၏ အထက်ပါပြောစကားများသည် မျက်မှောက်ခေတ် ဥရောပကွန်မြူနစ်အများစု၏ ခံယူချက်ဖြစ်လာသည်။

ယင်းသို့ အယူအဆပြောင်းလဲလာသည်ကို “တီတိုးလမ်းစဉ်အောင်ပွဲ”ဟူ၍ နိုင်ငံရေးအကဲခတ်ပုဂ္ဂိုလ်များက ဝေဖန်ကြသည်။ လွန်ခဲ့သော ၂၈ နှစ် (၁၉၄၈ခုနှစ်)က တီတိုးသည် ‘ရောမ’ကို အာခံခဲ့ရာ ထိုစဉ်ကသူတစ်ဦးတည်း အထီးကျန်ဖြစ်ခဲ့ရ၏။ ယခုမှ သူ၏နောက်၌တပ်တောင်တာဝိုလ်ထု စုရုံးမိလာချေပြီ။

၁၉၇၆ခုနှစ် ဇူလိုင်လဆန်းတွင် ဥရောပကွန်မြူနစ်ပါတီ ၂၉ပါတီတို့ အရှေ့ဘာလင်မြို့၌ စုဝေးကြပြီး ညီလာခံတစ်ရပ်ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုညီလာခံတွင် “ဥရောပကွန်မြူနစ်ဝါဒ”(Eurocommunism) ဂယက်သည် ပြင်းထန်စွာ ရိုက်ခတ်လာ သည်။ ကွန်မြူနစ်လောက၏ ဗဟိုမဏ္ဍိုင်ကြီးအဖြစ် တစ်နေရာရာကို အသိအမှတ်ပြုနေစရာမလိုတော့ပြီဟူသော အသံဗလံများ ထွက်ပေါ်လာသည်။ ယင်းအယူအဆ၏ခေါင်းဆောင်ကြီးအဖြစ် မာရှယ်တီတိုးသည် ရှေ့တန်းရောက်လာသည်။ ရိုမေးနီးယားက တက်ကြွစွာထောက်ခံသည်။ အီတလီ၊ စပိန်၊ ပြင်သစ်၊ ဗြိတိန်နိုင်ငံများမှ ပါတီများက တစ်ခဲနက် သဘောတူကြသည်။

ဆိုဗီယက်ပါတီခေါင်းဆောင် ဘရက်ဇ္ဈက်ကမူ တုန်လှုပ်ဟန်မပြု။ ဖျောင်းဖျံသော လေသံမျိုးဖြင့် ပါဝင်ဆွေးနွေးသွားသည်။ ဘရက်ဇ္ဈက်သည်

မဟုတ်လား။ ဒါ့အပြင် အထူးအားထားရတဲ့ အင်အားစုကတော့ ကွန်မြူနစ် လူငယ်တွေဖြစ်တယ်။ ကွန်မြူနစ်လူငယ်အဖွဲ့ချုပ်ဟာ ရဲဘော်အိုင်ဗိုလီလာ ရိဘာရဲ့ ခေါင်းဆောင်မှုအောက်မှာ အင်အားသုံးသောင်းရှိအောင် ပြည့် ပြည့်ဝဝ စည်းရုံးမိနေပြီဖြစ်တယ်။ အဲဒီလူငယ်တွေရဲ့အားနဲ့ တော်လှန်ရေး ကို စခွဲရတာပဲ xxxx ခရီးရှား၊ ဘော့စ်နီးယားနဲ့ ဟာဇီဂိုဗီးနားနယ်တွေမှာ ဖက်ဆစ်အူစတာရီ (သူပုန်ဒမြများ)က ပြင်းပြင်းထန်ထန် နှိပ်စက်လွန်းလို့ ပြည်သူတွေဟာ တောတောင်တွေထဲ ပြေးလွှားပုန်းခိုနေခဲ့ကြရတယ်။ အဲဒီ အချိန်တွေမှာ ဇာဂရက်နဲ့ ဘဲလ်ဂရိတ်တက္ကသိုလ်များက ကျောင်းသားရဲဘော် တွေကို ကျွန်တော်တို့က အဲဒီနယ်တွေမှာ သွားပြီးလှုပ်ရှားဖို့လွှတ်လိုက်ရတယ်။ ကျောင်းသားတွေဟာ ပြည်သူတွေကို ဖက်ဆစ်တပ်တွေရဲ့ အန္တရာယ်က လွတ်မြောက်အောင် တိုက်ပွဲဝင်ပေးခဲ့ကြတယ်”

မာရှယ်တီတိုးသည် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကာလတွင် လူငယ်များ ပါဝင်ခဲ့သော အခန်းကဏ္ဍကို မမေ့နိုင်ဘဲ အမြဲတမ်းအမှန်းတင်ပြောကြားလေ့ ရှိ၏။ အထူးသဖြင့် လူငယ်ခေါင်းဆောင် အိုင်ဗိုလီလာရိဘာ၏ စွမ်းရည်သတ္တိ များကို လူငယ်မျိုးဆက်သစ်များဆီသို့ ဆင့်ပွားပျံ့နှံ့စေချင်၏။

သို့ရာတွင် တော်လှန်ရေးလွန်မြောက်ပြီး လူမျိုးဆက်တစ်ဆက် ကာလ (၂၅)နှစ် ရောက်ရှိလာသောအခါ ယူဂိုဆလပ်လူငယ်များသည် အားမရစရာဆုတ်ယုတ်လာသည်ကို တွေ့ရ၏။ လူငယ်များသည် ဝတ်စား ဆင်ယင်မှုပုံစံသဏ္ဍာန်မှစ၍ အနောက်ဥရောပနှင့် အမေရိကန်ပုံစံမျိုးကို အတုယူလာကြ၏။ အမေရိကန်စစ်သားများ၏ အဝတ်အဆင်မျိုးနှင့် ဖက်ရှင်မျိုးကို ပုံတူကူး၍ ဝတ်ဆင်လာကြ၏။ ထိုမှတစ်ဆင့် စိတ်ဓါတ်ပိုင်းသို့ပါ ကူးစက် ထိခိုက်လာ၏။ လူငယ်များသည် အရာရာတွင် ပေါ့ပေါ့နေ ပေါ့ပေါ့စား နေထိုင်မှုမျိုး ပြည်သူအများစုကြီး၏ အရေးကိစ္စများကို စိတ်မဝင်စား၊ လေ့လာ မှုလည်းမရှိဘဲ တစ်ဦးချင်း တစ်အုပ်စုချင်း ငါတကောကောနေလို့မျိုးစလည့် ဆုတ်ယုတ်မှုများဖြစ်ပေါ်လာခဲ့၏။

ထို့ကြောင့် မာရှယ်တီတိုးသည် လူငယ်များနှင့် ပတ်သက်၍ အသွင် သဏ္ဍာန်(ဝတ်စားဆင်ယင်မှု)မှစ၍ ကိုင်တွယ်ထိန်းမတ်ခဲ့သည်။ ယူဂိုဆ လပ် လူငယ်များအား အမေရိကန်စစ်သားဖက်ရှင် ဝတ်စုံများကို လုံးဝဝတ်ဆင် ခြင်း

* အိုင်ဗိုလီလာရိဘာ၏ ကြေကွဲဖွယ်ဇာတ်လမ်းကို ပထမပိုင်း အခန်း ၁၂တွင် ဖော်ပြ ပြီး။

အခန်း (၇)

အတွေ့အကြုံ သုံးသပ်ချက်များ

တော်လှန်ရေးနှင့် မျိုးဆက်သစ်လူငယ် ၁၉၄၅ခုနှစ်တွင် ဖက်ဆစ် ဂျာမန်-အီတလီတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာ့ အရှေ့ဖျားမှ ဖက်ဆစ်ဂျပန်သည်လည်းကောင်း ကမ္ဘာ့ဒီမိုကရေစီတပ်ပေါင်း စုကြီးအား လက်နက်ချ အရှုံးပေးခဲ့ရ၏။

ထိုသို့ ဖက်ဆက်ဝါဒအပေါ် အောင်ပွဲခံခဲ့ခြင်း နှစ် ၃၀ပြည့်အထိမ်း အမှတ် အခမ်းအနားများကို ၁၉၇၅ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာနှင့်အဝှမ်း ကျင်းပခဲ့ကြ၏။

၁၉၇၅ခုနှစ် မေလ ၇ရက်နေ့တွင် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံ ဘဲလ်ဂရိတ် ဖြို့တော် ရုပ်မြင်သံကြားဌာနခွဲ (၂)မှ အယ်ဒီတာချုပ်မာကိုဗစ်က ဖက်ဆစ် တော်လှန်ရေး သူရဲကောင်းကြီး မာရှယ်တီတိုးအား အင်တာဗျူးလုပ်၍ တော် လှန်ရေး အတွေ့အကြုံများကို မေးမြန်းဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ထိုအခါတွင် အသက် ၈၃နှစ်အရွယ်ရှိပြီဖြစ်သော မာရှယ်တီတိုးသည် ရှေးဟောင်း နှောင်းဖြစ်များကို ပြတ်ပြတ်ထင်ထင် အမှတ်တရရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ မာရှယ် တီတိုးက ယူဂိုဆလပ်တော်လှန်ရေး ပြင်ဆင်ရေးကာလမှစ၍ အောင်ပွဲခံသည် အထိ ဖြစ်ရပ်များကို အသေးစိတ်ပြန်ပြောင်းပြောကြားခဲ့သည်။ အဲထူးသဖြင့် လူငယ်များနှင့် ပတ်သက်၍ ဤသို့ပြောကြားခဲ့သည်။

“ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးစလုပ်တဲ့အချိန်မှာ ယူဂိုဆလပ်ကွန်မြူနစ် ပါတီဟာ အင်အား ၁၂၀၀၀ရှိနေပြီ။ ပါတီဝင်တွေဟာ အမာခံခေါင်ဒေါင် မြည်တွေချည့်ပဲ။ ဒီလိုပါတီမျိုးကသာ တော်လှန်ရေးကို ဦးဆောင်နိုင်မှာ

မပြုရ။ ဝတ်စုံများတွင် အမေရိကန်အလံပုံစံ၊ တံဆိပ်ပုံစံသော အထိမ်းအမှတ်များ တပ်ဆင်ခြင်းလည်းမပြုရဟု ၁၉၇၂ခုနှစ်ထဲတွင်အမိန့်ထုတ်ခဲ့၏။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ယူဂိုဆလပ် လူငယ်များအတွက် 'ပြောက်ကျားဖက်ရှင်' ဝတ်စုံများကို အမြောက်အမြားထုတ်လုပ်ပြီး ဝတ်ဆင်စေ၏။ ယင်းပြောက်ကျားဖက်ရှင်မှာ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကာလအတွင်းမာရှယ်တီတိုးနှင့် တကွ ပြောက်ကျားရဲဘော်များဝတ်ဆင်ခဲ့ကြသော ပခုံးထောက်နှင့် ကော်လာအပြားကြီးကြီး ကြယ်သီးများများ ခါးပတ်နှင့်တွဲလျက် ပေါင်လယ်ရောက်အောင် ရှည်သော အင်္ကျီမျိုး(သို့မဟုတ်) လည်ဝိုက်ဆွယ်တာလက်ရှည် အင်္ကျီပုံစံများဖြစ်၏။ အင်္ကျီရင်ဘတ်တွင် 'လိုလာ'ဟူသော စာလုံးကိုထင်ထင်ရှားရှား ရေးထိုးထား၏။ တော်လှန်ရေးတွင် အသက်စွန့်သွားသော ပြောက်ကျားလူငယ်ခေါင်းဆောင် အိုင်ဗိုလိုလာရီဘာအား မမေ့မလျော့ အမှတ်တရ ရှိကြရန် ရည်ရွယ်၍ စာတမ်းထိုးစေခြင်းဖြစ်၏။ ရဲဘော်လိုလာ၏နာမည်ကို ရင်ဝယ် ပိုက်ထွေးထားခြင်းဖြင့် ရဲဘော်လိုလာ၏ စိတ်ဓာတ်အမွေကူးစက်ခဲ့စား နိုင်ကြရန်လည်းရည်ရွယ်၏။

လူငယ်များအား ဝတ်စားဆင်ယင်မှု ပုံသဏ္ဍာန်ပိုင်းကို ကိုင်တွယ် ထိန်းမတ်ပေးခြင်းနှင့် တစ်ပြိုင်တည်းတွင် ယူဂိုဆလပ်တက္ကသိုလ်များတွင် မှတ်စိဝါဒလေ့လာရေးနှင့် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး၌ လူငယ်များ၏ လှုပ်ရှားမှုများအကြောင်း ပို့ချမှုများကို အချိန်များများပေး၍ သင်ကြားစေ၏။

ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံတွင် နိုင်ငံခြားစာပေ နိုင်ငံခြားရုပ်ရှင်များအား တင်းတင်းကျပ်ကျပ် စိစစ်မှုများမပြုလုပ်ဘဲ လွတ်ထားခဲ့သော်လည်း လူငယ်ပြုပြင်ရေးများ လုပ်ဆောင်လာချိန်၌မူ လူငယ်များအတုယူမှုများစေမည့် စာရိတ္တဖျက်စာပေရုပ်ရှင်များကို ပိတ်ပင်မှုများပြုလုပ်ခဲ့၏။

ဤသို့အားဖြင့် မျိုးဆက်သစ်လူငယ်များအား တော်လှန်ရေးလမ်းကြောင်းပေါ်မှ မရွေ့လျားစေရန်ထိန်းကျောင်းတည့်မတ်ပေးခဲ့ရလေသည်။

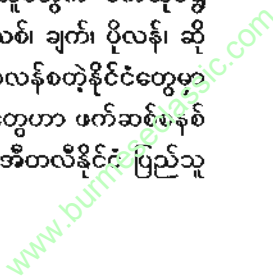
တော်လှန်ရေးနှင့် ဆိုရှယ်လစ်ဦးတည်ချက်

"ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး ကာလတစ်လျှောက်လုံးမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဆိုရှယ်လစ်တော်လှန်ရေးဆိုတဲ့ စကားလုံးကိုမသုံးခဲ့ကြဘူး။ ဆိုရှယ်လစ်လေသံကိုရှေ့တန်းမတင်ခဲ့ကြဘူး"ဟူ၍ မာရှယ်တီတိုးက ဘဲလ်ဂရိတ်ရုပ်မြင်သံကြားအယ်ဒီတာချုပ် မာကိုဗစ်အားဆက်လက်ပြောပြသည်။

"ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘုံရန်သူဖက်ဆစ်တွေကို တော်လှန်ဖို့အတွက် လူတန်းစားအလွှာအသီးသီးကို စည်းရုံးခဲ့ကြတယ်။ ဓနရှင်ဘုဇွန်ပါတီတွေကိုတောင် လက်တွဲဖို့ကြိုးစားခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် ဒေါက်တာရီဘာ(ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီခေါင်းဆောင်)နဲ့ တစ်ချို့ကလွဲလို့ အခြားဓနရှင်ပါတီတွေက မပူးပေါင်းခဲ့ကြဘူး။ ဖက်ဆစ်တွေ ယူဂိုဆလပ်ကိုကျူးကျော်ခဲ့ပြီး ၁၅ ဧပြီ ၁၉၄၁နေ့မှာ ကျွန်တော်တို့ကြေညာချက်တစ်စောင်ထုတ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီကြေညာချက်ထဲမှာ ယူဂိုဆလပ်ပြည်သူတွေရဲ့ လွတ်လပ်ရေး၊ ညီရင်းအစ်ကို ချစ်ကြည်စည်းလုံးရေးနဲ့ တန်းတူညီမျှရေးဆိုတဲ့ ဦးတည်ချက်တွေကို ဖော်ပြခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဆိုရှယ်လစ်တော်လှန်ရေးဆိုတာကို မသုံးခဲ့တာဟာ အချိန်အခါနဲ့ အခြေအနေအရ ရှောင်ကြဉ်ခဲ့တာဖြစ်တယ်။ ပြည်သူတွေဟာ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်၊ ကွန်မြူနစ်စနစ်ဆိုတာ ခွဲခွဲခြားခြားနားမလည်ကြသေးဘူး။ ရန်သူတွေရဲ့ ဝါဒဖြန့်ချက်တွေကို တွေဝေနေကြတဲ့အချိန် ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်ကျွန်တော်တို့ရဲ့အစဦး ကြွေးကြော်သံဟာ ဖက်ဆစ်စနစ်ကျဆုံးပါစေ၊ ပြည်သူလွတ်လပ်ရေးအောင်ရမည်၊ ညီရင်းအစ်ကိုသွေးစည်းညီညွတ်ရေး ဗို့အရေး . . စသည်ဖြင့်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

"၁၉၄၂ခုနှစ်ထဲမှာ ကျွန်တော်ဆောင်းပါးတစ်စောင်ရေးခဲ့တယ်။ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တိုက်ပွဲအလင်းရောင်ထဲမှ အမျိုးသားရေးပြဿနာဆိုတဲ့ ဆောင်းပါးဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ကွန်မြူနစ်တွေဟာ အမျိုးသားရေးပြဿနာကို ဘယ်လိုရှုမြင်သလဲဆိုတာဖော်ပြခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ ညီညွတ်ရေးကို အဓိကထားတယ်။ ပြည်သူတွေ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးဆိုတာဟာလဲ ပြည်သူတစ်ဦးချင်း လွတ်လပ်မှုရှိမှသာ တည်ရှိနိုင်တယ်ဆိုတာကို အဲဒီဆောင်းပါးမှာ ကျွန်တော်ဖော်ပြခဲ့တယ်။ ဒါဟာ ယနေ့အထိ နောင်အနာဂတ်အထိ အမြဲတမ်းမှန်ကန်နေမည်သာဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူတွေကို လွတ်လပ်မှုရအောင်မလုပ်နိုင်ရင် တော်လှန်ရေးအောင်မြင်တယ်လို့ ဘယ်တော့မှမပြောနိုင်ဘူး။

"ဖက်ဆစ်စနစ်ကို တစ်ကမ္ဘာလုံးက ပြည်သူတွေက စက်ဆုပ်ရွံရှာပြီး ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြတယ်။ အီတလီ၊ ပြင်သစ်၊ ချက်၊ ပိုလန်၊ ဆိုဗီယက်၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ နော်ဝေ၊ ဒိန်းမတ်၊ နယ်သာလန်စတဲ့နိုင်ငံတွေမှာ အပြင်းအထန်ခုခံခဲ့ကြတယ်။ လူမျိုးပေါင်းစုံ ပြည်သူတွေဟာ ဖက်ဆစ်စနစ်ကြီးကို ချေမှုန်းခဲ့ကြတယ်။ ဖက်ဆစ်စနစ်စတင်ခဲ့တဲ့ အီတလီနိုင်ငံ ပြည်သူ

တွေဟာလဲ ကျွန်တော်တို့နဲ့အတူ လက်တွဲပြီး ဖက်ဆစ်ကျူးကျော်ရေးသမားတွေကို တိုက်ခိုက်ကြတယ်။ ယူဂိုဆလပ်လွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲမှာ အီတလီအမျိုးသားတွေဟာ 'ဂရီဘော်လ်ဒီ'တပ်မကြီးဆိုတဲ့ အမည်နဲ့ ပါဝင်ကူညီတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြတယ်။ အလားတူပဲ ဂျာမန်ကွန်မြူနစ်တွေ ဆိုရှယ်လစ်တွေ တို့တက်တဲ့ ဂျာမန်ပြည်သူတွေဟာ ဟစ်တလာရဲ့ နာဇီအုပ်စိုးမှုကို ခုခံတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြတယ်။ အဲသလို တိုက်ခိုက်ရင်း ဂျာမန်ပြည်သူ ထောင်ပေါင်းများစွာ အသက်ပေးခဲ့ကြရတယ်။

“ကျွန်တော်တို့ဟာ ဒီကမ္ဘာကြီးပေါ်မှာ ဖက်ဆစ်စနစ်ဆိုတာ ပြန်လည်ရှင်သန်ထွန်းကားဖို့ ခွင့်မပြုနိုင်တော့ဘူး။ ရှေ့အဖို့မှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကမ္ဘာငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ဆက်ပြီးကြိုးစားကြရလိမ့်မယ်။ အကြမ်းဖက်အုပ်စိုးမှုတွေကို ဆက်ပြီးတိုက်ပွဲဝင်ကြရလိမ့်မယ်။ လွတ်လပ်ပြီး တန်းတူညီမျှတဲ့ပြည်သူ့အများစုပေါင်းနေထိုင်တဲ့ ကမ္ဘာကြီးဖြစ်အောင်ဖန်တီးကြရလိမ့်မယ်။

“နောက်ဆုံး ပြောချင်တာကတော့ မျက်မှောက်ခေတ်မှာ ဗီယက်နမ်နဲ့ ကမ္ဘောဒီးယားပြည်သူတွေရဲ့ ထွန်းပြောင်တဲ့အောင်ပွဲတွေကိုကြည့်ပါ။ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် မဆုတ်မနစ်တိုက်ပွဲဝင်မယ်လို့ သန္နိဋ္ဌာန်ချမှတ်ပြီးတဲ့ ပြည်သူတွေဟာ လက်နက်အင်အားအပြည့်အစုံနဲ့ အဘယ်မျှတန်ခိုးကြီးတဲ့ ရန်သူကိုပင်ဖြစ်စေ၊ နောက်ဆုံးတစ်နေ့မှာ အောင်ပွဲခံအနိုင်ယူနိုင်ကြောင်း သာဓကပြလိုက်တာပဲမဟုတ်လား။ အလားတူ အမှန်တရားကို ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းမှာ ယူဂိုဆလပ်ပြည်သူတွေရဲ့ လွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲများကလဲ လက်တွေ့ပြခဲ့ပြီမဟုတ်လား”

အထက်ပါအတိုင်း မာရှယ်တီတိုးက ဖက်ဆစ်စနစ်အပေါ် အောင်ပွဲခံခြင်း နှစ် ၃၀မြောက် အထိမ်းအမှတ်နေ့တွင် ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့သည်။

မာရှယ်တီတိုးသည် ပြည်သူတို့၏ကြီးမားသောစွမ်းအင်ကို အလေးအနက်ယုံကြည်သော တော်လှန်ရေးသမားကြီးဖြစ်ကြောင်း သူ၏စကားများက ထင်ဟပ်ဖော်ပြနေပေသည်။

ကမ္ဘာ့ရေးရာဝေဖန်ချက်

အတွေ့အကြုံရင့်ကျက်သော ရှေးမီနောက်မီနိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်ကြီးတစ်ဦးအဖြစ် လေးစားစွာ အသိအမှတ်ပြုခံနေရပြီဖြစ်သော မာရှယ်

တီတိုးအား လှုပ်ရှားပြောင်းလဲနေသော ကမ္ဘာ့ရေးရာများနှင့် ပတ်သက်၍ စာနယ်ဇင်းသမားများက မကြာခဏချဉ်းကပ်မေးမြန်းလေ့ရှိကြသည်။ ယင်းစာနယ်ဇင်းသမားများအနက် ၂၀ ဇွန် ၁၉၇၅ တွင် မာရှယ်တီတိုးနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခွင့်ရရှိသော ပြင်သစ်နိုင်ငံထုတ် လာမ္မန်ဒီသတင်းစာအယ်ဒီတာချုပ် “အေဖောင်တီနိုး”မှာ ထူးထူးခြားခြားကံထူးသူဖြစ်ခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လာမ္မန်ဒီအယ်ဒီတာချုပ်သည် မာရှယ်တီတိုးနှင့် အကြာမြင့်ဆုံး အင်တာဗျူးလုပ်ခွင့်ရခဲ့ပြီး အကြောင်းအရာမျိုးစုံကို မေးမြန်းခွင့် ရရှိခဲ့သော ကြောင့်ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ ပြင်သစ်သတင်းစာဆရာနှင့် မာရှယ်တီတိုး၏ အမေးအဖြေမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

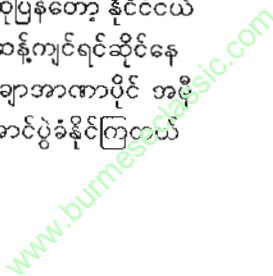
မေး။ ■ အခုကုန်ခဲ့တဲ့ လတွေ ရက်တွေအတွင်း နိုင်ငံအတော်များများမှာ အကြီးအကျယ် အပြောင်းအလဲတွေဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဥပမာ အင်ဒိုချိုင်းနားမှာ အမေရိကန်လိုလားတဲ့အစိုးရအဖွဲ့တွေပြုတ်ကျခဲ့တယ်။ အနောက်အုပ်စုထဲမှာလဲ စီးပွားရေးအကျပ်အတည်း အကြီးအကျယ် ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီအဖြစ်အပျက်တွေဟာ နိုင်ငံတကာ အရေးအခင်းတွေအပေါ် သိသိသာသာ ရိုက်ခတ်လာမယ်လို့ သမ္မတကြီးထင်မြင်ပါသလား။

ဖြေ။ ■ အဲဒီအဖြစ်အပျက်အားလုံးဟာ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝယ်ရိုက်ခတ်သွားခဲ့သလို ကျယ်ပြန့်တဲ့ အဓိပ္ပါယ်လဲဆောင်ပါတယ်။

ဗီယက်နမ်ပြည်သူတွေရဲ့ အောင်ပွဲဟာ သမိုင်းမှတ်တိုင်ကြီးတစ်ခုပါပဲ။ ဘာကိုပြနေသလဲဆိုတော့ တကယ်လို့ တစ်မျိုးသားလုံး ညီညွတ်ပြီး ဆန့်ကျင်ကြမယ်ဆိုရင် ဘယ်နိုင်ငံခြားဘယ်နိုင်ငံမျိုးကမှ သူတို့လုပ်ချင်တိုင်း မလုပ်နိုင်ကြပါဘူးဆိုတဲ့ သာဓကပါပဲ။ ကမ္ဘောဒီးယားပြည်သူတွေရဲ့ အောင်ပွဲဟာလဲ အဲဒီအချက်အတွက် အခြားသာဓကတစ်ခုပါပဲ။

အဲဒီအောင်ပွဲနှစ်ခုက ဘာကိုပြနေပြန်သလဲ ဆိုပြန်တော့ နိုင်ငံငယ်ကလေးတွေဟာ အင်အားကြီးတစ်နိုင်ငံကို ဆန့်ကျင်ရင်ဆိုင်နေရသည့်တိုင် သူတို့လွတ်လပ်ရေးနဲ့ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် အဖို့အခိုကင်းတဲ့ ဘဝအတွက် ခုခံတိုက်ခိုက် အောင်ပွဲခံနိုင်ကြတယ် ဆိုတာပါပဲ။

ဒါကြောင့်ဒီအဖြစ်အပျက်တွေမှာ သင်ခန်းစာယူနိုင်ကြတာက နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေး ကဏ္ဍကို လက်ဝါးကြီးအုပ်မူဝါဒအတိုင်း မဟုတ်ဘဲ ဒီမိုကရေစီနည်းကျကျပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်လာစေဖို့ အတွက် လမ်းကြောင်းဟာ မလွဲမသွေ ပေါ်လာရမှာပါပဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒီလမ်းကြောင်းမျိုးအထိ ပြောင်းလာစေဖို့ လူတိုင်းရဲ့အကျိုးစီးပွားအတွက် ဆောင်ရွက်သွားကြရမှာဖြစ်တယ်။ ဒီလမ်းကြောင်းဟာ လူတိုင်းအကျိုးစီးပွားအတွက်လဲဖြစ်နေတယ်။

ဒီလမ်းကြောင်းရဲ့သဘောကလဲ အခြားနိုင်ငံတွေရဲ့ ပြည်တွင်းရေး အပိုင်းတွေမှာ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နေမှုမျိုး ရပ်စွဲသွားစေတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပါပဲ။ တစ်ဆက်ထဲမှာပဲ အဲဒီ အပြောင်းအလဲ လမ်းကြောင်းဟာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ခွင့်နဲ့ လွတ်လပ်ရေးကို အလေးထားစေတဲ့ လမ်းကြောင်း၊ နိုင်ငံအားလုံးတန်းတူရည်တူဆိုတဲ့အချက်ကို အလေးထားစေတဲ့ လမ်းကြောင်းအပြောင်းအလဲပဲဖြစ်တယ်။

လောင်စာစွမ်းအင် အကျပ်အတည်းကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောရရင် အဲဒီအကျပ်အတည်းဟာ ရေပြင်ပေါ်က မြင်နေရတဲ့ ရေခဲတုံးပမာဏလောက်ပဲရှိတယ်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ အခိုင်အခံဖြစ်လာခဲ့တဲ့ ပြဿနာတွေရဲ့ အပေါ်ယံပုံပန်သဏ္ဍန်ပဲ။ ရေပြင်ပေါ်က ရေခဲတုံးဆိုတာက အမြင်ပမာဏရဲ့အောက်မှာ ကိုးဆထုထယ်ကြီး ရှိနေတယ်လေ။

အဲဒီပြဿနာတွေရဲ့ အခြေခံအကြောင်းရင်းတွေကတော့ ဒီကမ္ဘာကြီးအပေါ်မှာ စီးပွားဆက်ဆံရေးအပိုင်းနဲ့ နိုင်ငံရေးဆက်ဆံရေးအပိုင်း တန်းတူရည်တူမဟုတ်ဘဲ တစ်ဖက်စောင်းနင်းဖြစ်ခဲ့တဲ့ အချက်အပေါ် အခြေခံနေပါတယ်။

စီးပွားဆက်ဆံရေးပုံသဏ္ဍာန်သစ် ဖော်ဆောင်ဖို့အတွက် နိုင်ငံအတော်များများက စတင်ခဲ့ကြတာဟာ သဘာဝကျလှပါတယ်။ အဲဒီပုံသဏ္ဍာန်သစ်ဆိုတာကလဲ တန်းတူရည်တူဆက်ဆံရေးအပေါ် အခြေခံတဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်သစ်ပါပဲ။

အဲဒီပုံသဏ္ဍာန်သစ်ဟာ ဖွံ့ဖြိုးတယ်ဝပြီးဖြစ်နေတဲ့ နိုင်ငံကြီးတွေအတွက် ရေရှည်အကျိုးစီးပွားအတွက်လဲအမှန်တကယ်ပါနေတယ်။

ဒီကနေ့ ကမ္ဘာကြီးမှာလဲ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံချင်းတွေဟာ သီးခြားရပ်တည်နေပါဘူး။ တစ်နိုင်ငံနဲ့တစ်နိုင်ငံ အမှီသဟဲပြုနေကြရပါတယ်။ အဲဒီအခြေအနေမှာ ဘယ်တစ်နိုင်ငံမှ အခြားနိုင်ငံတွေနဲ့ ကင်းသွားပြီး နောင်ရေးအခြေအနေ အချိန်တစ်ချိန်ကလေးအတွက်တောင် အာမခံချက် မရှိနိုင်ပါဘူး။ သီးခြားဘယ်လိုမှ အလားအလာကောင်းအောင်လုပ်လို့မရနိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် သီးခြားမဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံအားလုံး တိုးတက်ရင် မိမိနိုင်ငံလဲ တိုးတက်လာရမယ်ဆိုတဲ့ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်မျိုးသာ သမိုင်းကပေးတဲ့ လုပ်ထိုက်လုပ်အပ်တဲ့ လုပ်ရပ်မျိုးဖြစ်တယ်။ လွယ်တော့မလွယ်လှဘူးပေါ့။ အဲဒီလုပ်ရပ်မျိုး အကောင်အထည်ပေါ်သွားနိုင်ဖို့အတွက် စိတ်ရှည်ရှည်အပြုသဘောမျိုးနဲ့ ဆွေးနွေးသွားကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အားလုံးလက်ခံနိုင်တဲ့ဖြေရှင်းနည်းမျိုးကို ပေါ်လာတဲ့အထိ ဆွေးနွေးနည်းရှာသွားကြရပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီလို ကြိုးစားရင်းတန်းတူရည်တူ နိုင်ငံတကာ စီးပွားဆက်ဆံရေး ပုံသဏ္ဍာန်မျိုးကို ဖော်ဆောင်လာနိုင်မယ်ဖြစ်တယ်။ ဒီလိုမှ ဆွေးနွေးနည်းရှာမှုမပြုရင်တော့ ထိပ်တိုက်ဖြစ်မှုမျိုးတွေကို ရှောင်လို့ရမှာကိုမဟုတ်ပါဘူး။ ဒီလိုထိပ်တိုက်ဖြစ်လာကြရင် အခြေအနေဟာ ဒီကနေ့ထက် ပိုဆိုးသွားစေပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့်ဒီပြဿနာတွေကို အောင်အောင်မြင်မြင် အကောင်အထည်ကျကျဖြေရှင်းနိုင်မယ်ဆိုရင် နိုင်ငံရေးအရ နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လာနိုင်မယ့် အခြေအနေအထိ ရောက်လာစေနိုင်ပါမယ်။

ကျုပ်တို့ ဥရောပကလူတွေ တစ်ခုအမြဲသတိထားကြရမှာက အခြားတိုက်ကြီးတွေမှာ ဥရောပသားတွေအပေါ် အမြင်မကောင်းကြပါဘူး။ သမိုင်းအဖြစ်အပျက်တွေကြောင့် ဥရောပသားတွေအပေါ် အယုံအကြည်ကင်းမဲ့နေခဲ့ကြပါတယ်။ အကြောင်းရင်းမှန်တွေဆိုတာကိုလဲ အားလုံးသိနေကြပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်ကျုပ်တို့အပေါ် အဲဒီလိုမြင်နေတဲ့ အမြင်မျိုးတွေပျောက်သွားအောင် ကျုပ်တို့တစ်တွေ လုပ်ပြကြဖို့ တာဝန်ရှိနေတယ်။ ဥပမာ ဒီမိုကရေစီကျကျ ကျုပ်တို့ဆောင်ရွက်ပြကြရမယ်။ တစ်ခါ အခြားတိုက်သားတွေရဲ့ ပြဿနာတွေအပေါ် ကျုပ်တို့က နားလည်မှုရှိတဲ့ လုပ်ရပ်

မျိုးနဲ့ ပြကြရမယ်။ အဲဒီလိုအပြုသဘောနဲ့ တန်းတူရည်တူပေါင်း
ဆောင်ရွက်သွားနိုင်အောင် ကြိုးစားရင်း ကမ္ဘာသစ်ကြီးတစ်ခုပေါ်
ထွန်းလာစေသင့်ပါတယ်။ အဲဒီလိုဆောင်ရွက်ပြရင်း ကမ္ဘာလူ့ချွန်
လူမွန်ကြီးတွေရဲ့ သဘောထားတွေအတိုင်း ကျုပ်တို့ဆောင်ရွက်
ပြပါတယ်လို့ သဘောပေါက်လာကြစေဖို့ လိုနေပါတယ်။

မေး။ ■ အဲ အခုန ကျွန်တော်မေးခဲ့တဲ့ အပြောင်းအလဲတွေထဲမှာ ဆိုက်
ပရပ်ပြဿနာ၊ ဂရိနိုင်ငံမှာ စစ်အစိုးရပြုတ်ကျသွားတဲ့ကိစ္စ၊ တူရကီ
မှာ အစိုးရဖွဲ့နိုင်ဖို့ ကြုံနေရတဲ့ အခက်အခဲအစရှိတဲ့ အပြောင်းအ
လဲပြဿနာတွေဟာ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံနားမှာ ကပ်ဖြစ်နေကြတာတွေ
ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီပြဿနာတွေဟာ ဘော်လ်ကန်ဒေသ အခြေအ
နေကိုများ အပြောင်းအလဲဖြစ်စေနိုင်မယ်လို့ သမ္မတကြီးယုံကြည်
ပါသလား၊ အလားတူပဲ မြေထဲပင်လယ်အရှေ့ခြမ်းတခွင်အခြေအ
နေကိုလဲ ခြုံပြီး အပြောင်းအလဲဖြစ်လာစေနိုင်မယ်လို့ ယုံကြည်ပါ
သလား။

ဖြေ။ ■ အဲဒီအဖြစ်အပျက်အားလုံးဟာ ဟုတ်ပါတယ်။ ကျုပ်တို့နိုင်ငံ
နားမှာကပ်ပြီး ဖြစ်ခဲ့တာတွေပါပဲ။ ဒါကြောင့်လက်ရှိပြဿနာတွေ
ကို ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံက အမြန်ဆုံးအောင်အောင်မြင်မြင်ကူညီဖြေ
ရှင်းသွားနိုင်ရေးအတွက် အထူးစိတ်ဝင်စားနေပါတယ်။ ဘော်လ်
ကန်ဒေသ အခြေအနေဟာ ကောင်းနေပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘော်
လ်ကန်ဒေသ အခြေအနေဟာ ဘော်လ်ကန်ဒေသအတွင်းမှာရှိ
နေတဲ့ နိုင်ငံတွေရဲ့မူဝါဒအပေါ် အဓိကအခြေတည်ပါတယ်။ အဲ-
ကျုပ်အမြင်မှာတော့ ဘော်လ်ကန်ဒေသမှာ ရှိကြတဲ့ နိုင်ငံတွေဟာ
တန်းတူရည်တူ တစ်နိုင်ငံနဲ့တစ်နိုင်ငံ အကျိုးတူပူးပေါင်းဆောင်
ရွက်သွားနိုင်ကြဖို့ ရှိနေပါတယ်။ အဲဒီလိုလုပ်သွားနိုင်ဖို့လဲ ကိုယ်
ပိုင်နည်းလမ်းတွေ လာကြမှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီနည်းဟာလဲ တင်း
မာမှုတွေ ပေါ်ပေါက်ပြန်နဲ့ သွားမယ့် အခြေအနေမျိုးအတွက် အ
ကောင်းဆုံးသော ကြိုတင်ကာကွယ်နည်းပါပဲ။ အဲဒီလိုနဲ့ ဒီနည်း
ဟာ မြေထဲပင်လယ်ဒေသ တစ်ခွင်မှာဖြစ်နေတဲ့ အခြေအနေကိုလဲ
ပြေလည်သွားစေနိုင်မယ့် နည်းဖြစ်လာတယ်။
ဂရိနိုင်ငံမှာ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့တဲ့ ဒီမိုကရေစီလမ်းကြောင်းဘက်

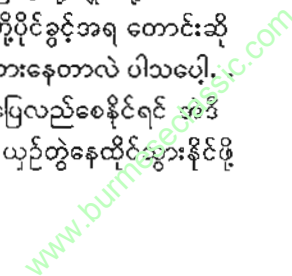
ရောက်လာတဲ့ အပြောင်းအလဲဟာဆိုရင် ဥရောပဒေသ တစ်ခြမ်း
မှာ နိုင်ငံတကာပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်စေနိုင်မယ့် အခြေအနေမျိုး
ကို ပေးလာပါတယ်။

ဆိုက်ပရပ်အရေးကို ကြည့်လိုက်ရင်တော့ ပြည်ပအင်အားစုတွေ
ဝင်စွက်လေတိုင်း နောက်ဆက်အန္တရာယ်တွေ ကြီးမားလှကြောင်း
သာကေအဖြစ်တွေ့နိုင်ပါရဲ့။ သဘောကတော့ နိုင်ငံအမျိုးအစား
အတော်များများမှာ အခြေခံဥပဒေကျကျ အသားကျနေတာကို
ပြည်ပ အင်အားစုတွေက ဝင်စွက်ပြီးပြောင်းပစ်ဖို့ ကြိုးစားရင် အန္တ
ရာယ်ကြီးမားလှကြောင်း သာကေပါပဲ။

အခုအချိန်အထိ ဒီပြဿနာကို စနစ်တကျချဉ်းကပ် ဖြေရှင်းနိုင်
ခြင်း မရှိသေးတဲ့အတွက် ကျုပ်တို့ဝမ်းနည်းနေရပါတယ်။ ပြဿနာ
ဖြေရှင်းပြေလည်စေနိုင်မယ့် ဦးတည်ချက်လည်း ခုထိမတွေ့ရသေး
တဲ့အတွက် ပိုပြီးဝမ်းနည်းနေရပါတယ်။ ကုလသမဂ္ဂပြဌာန်းချက်
ကို ခုထိမကျင့်သုံးနိုင်သေးတဲ့အတွက်လဲ ပြဿနာကို ပိုပြီးရှုပ်ထွေး
လာစေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဆိုက်ပရပ်မှာရှိနေတဲ့ မျိုးနွယ်အုပ်စု
နှစ်စုတို့ဟာ ပြဿနာပိုရှုပ်လာတဲ့အတွက် ပိုခံကြရပေဦးတော့မှာ
ဘဲ။

မေး။ ■ အရှေ့အလယ်ပိုင်းအခြေအနေကိုကော သမ္မတကြီးဘယ်လို
ထင်မြင်ပါသလဲ။ ကစ်ဆင်းဂျားတို့ ဖြေရှင်းပြေလည်ဖို့နည်းရှာ
ကြိုးပမ်းနေတာကိုကော ဘယ်လိုထင်မြင်ပါသလဲ။ အစွဲရေးနဲ့ ပါလက်
စတိုင်း နိုင်ငံနှစ်နိုင်ငံတို့ ယှဉ်တွဲနေထိုင်သွားနိုင်လိမ့်မယ်လို့ကော
သမ္မတကြီး ထင်မြင်ပါသလား.. .

ဖြေ။ ■ အရှေ့အလယ်ပိုင်း အခြေအနေဟာ ဆက်ပြီးအလွန်စိတ်မကောင်း
စရာဖြစ်နေပါသေးတယ်။ ဒီလိုအခြေအနေဆိုးနေတာကလဲ အစွဲ
ရေးနိုင်ငံက သိမ်းပိုက်နယ်မြေတွေက တပ်များရပ်သိမ်းရေးအတွက်
တုံးတိတိုငြင်းဆန်နေတဲ့ အကြောင်းကြောင့်လို့ကျုပ်တို့ထင်တယ်။
ပြီးတော့ ပါလက်စတိုင်းလူမျိုးတွေ သူတို့ပိုင်ခွင့်အရ တောင်းဆို
ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်ကို အစွဲရေးက ဟန့်တားနေတာလဲ ပါသလို.. .
အဲဒီအခြေခံ ပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းပြေလည်စေနိုင်ရင် အဲဒီ
ဒေသတစ်ခွင်မှာရှိနေတဲ့ နိုင်ငံအားလုံး ယှဉ်တွဲနေထိုင်သွားနိုင်ဖို့

ရှိပါတယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်လာတဲ့အခါ အစွဲအစားနဲ့ နိုင်ငံ အပါအဝင် အဲဒီဒေသမှာရှိတဲ့ နိုင်ငံတွေအားလုံးဟာ အညံ့အမျှ အာမခံချက်မျိုး ရရှိလာကြမှာပေါ့။ အဲဒီလိုများဖြစ်လာပြီဆိုရင် အစွဲအစားနဲ့ နိုင်ငံရဲ့ စက်မှုစွမ်းအင်နဲ့ သိပ္ပံအတတ်ပညာစွမ်းအင်ဟာလဲ အဲဒီဒေသမှာ ရှိတဲ့ အခြားနိုင်ငံတွေ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်တင်း ပြီးဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ အကျိုးတူဖွံ့ဖြိုးလာကြဖို့ရှိပါတယ်။

ကျုပ်တို့ ကမ္ဘာ့သမိုင်းကို ပြန်ကြည့်ရင် တစ်ချိန်က စစ်ဖြစ်နေခဲ့ ကြတဲ့ နိုင်ငံတွေဟာနောက်ပိုင်းမှာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လာနိုင်ခဲ့ ကြကြောင်းလဲ သာဓကတွေအများကြီး တွေ့နိုင်ပါတယ်။ တစ်ချိန် ထဲမှာပဲ တစ်နိုင်ငံနဲ့ တစ်နိုင်ငံဟာလဲ အတိတ်ကို မေ့မိပြီး ယုံယုံ ကြည်ကြည် ဖြစ်လာနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ သာဓကတွေလဲသမိုင်းမှာ အ များကြီးရှိနေပါတယ်။ ဒီလိုယုံယုံကြည်ကြည်ရှိမလားဘူးဆိုရင်တော့ ရေရှည်အာမခံချက်ရှိမှာကို မဟုတ်ပါဘူး။

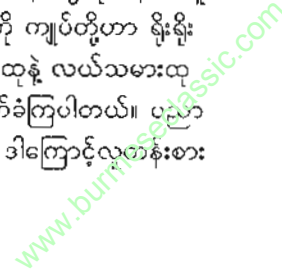
အရှေ့အလယ်ပိုင်းကြီး တစ်ခွင်မှာ အဲဒီရည်မှန်းချက်မျိုး အောင် မြင်လိုက်ရင် တစ်ကမ္ဘာလုံး ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် ဖြစ်စေကြောင်း အများကြီးအထောက်အကူပြုနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလိုအောင်အောင်မြင်မြင် ဖြစ်နိုင်ဖို့အတွက် ဆောင်ရွက်မှု မှန်သမျှဟာ ကောင်းတာချည့်ပါတဲ့။ ဒါမှမဟုတ်ဘဲ အခြေအနေ ဆက်လက်တင်းမာပြီး ပြဿနာရေရှည်ဖြစ်နေမယ့် ဆောင်ရွက်မှု မျိုးဆိုတာကတော့ မကောင်းဘူးပေါ့ဗျာ . . .

အဲဒီလို အောင်အောင်မြင်မြင် ဖြစ်လာဖို့အတွက် အခြားနိုင်ငံတွေ ကလဲ ယခင်ထက်ပိုပြီး ကူညီသင့်ကြတယ်လို့ ကျုပ်တို့ထင်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် အနောက်ဥရောပနိုင်ငံတွေနဲ့ ဘက်မလိုက်နိုင်ငံတွေ ကပိုပြီး အကူအညီပေးကြရပါလိမ့်မယ်။ ဒီလိုပြောလိုက်တဲ့အတွက် တိုက်ရိုက်ပတ်သက်နေတဲ့ နိုင်ငံတွေဘက်က ကြိုးပမ်းမှုလျော့ရ မယ်လို့ ဆိုလိုတာတော့မဟုတ်ပါဘူး။ နိုင်ငံကြီးတွေကလဲ မကြိုး ပမ်းကြရတော့ဘူးလို့ မဆိုလိုပါဘူး။ ကျုပ်တို့ဆိုတဲ့ နိုင်ငံတွေကလဲ ဒီအခြေအနေမျိုးမှာ ပွဲကြည့်ပရိသတ်လုပ်နေလို့မရတော့ဘူး။ ဒီ အခြေအနေမျိုးရဲ့နောက်ဆက်တွဲ ဖြစ်ရပ်မျိုးဟာ နိုင်ငံအများအပြား ကို ရိုက်ခတ်မှာပဲမဟုတ်လား။

မေး ။ သမ္မတကြီး ခင်ဗျား၊ ၁၉၇၁ ခုနှစ် ကုန်လောက်ကတည်းက ယူ ဂိုဆလပ် ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့က ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံထဲမှာ ပြည်နယ်ခွဲ ထွက်ရေးသမားတွေ လက်ကွပ်ယိမ်းသူတွေနဲ့ အတတ်ပညာမာန်မာန် ထောင်လွှားလွန်းသူတွေကို တိုက်ခိုက်ဆန့်ကျင်နေခဲ့တယ် မဟုတ် ပါလား။ အဲဒီလိုဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သွားဖို့ မနှစ်က မေလ ၁၀- ကြိမ်မြောက် ကွန်ဂရက်က ဆုံးဖြတ်အတည်ပြုခဲ့တယ်။ အဲဒီဆောင် ရွက်ချက်တွေဟာ သမ္မတကြီးတို့ ပါတီက ယခင်နှစ် ၂၀လောက်က ချမှတ်ခဲ့တဲ့မူကို ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်နေတာပဲလား ဒါမှမဟုတ် ယခင်နှစ် ၂၀လောက်ကမူကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ဆောင် ရွက်လာတာပဲလား . . . ကျွန်တော်သိချင်ပါတယ်။

ဖြေ ။ အခု ၁၀ကြိမ်မြောက် ကွန်ဂရက်မှာ ချမှတ်လိုက်တဲ့မူတွေမှာ အခြေခံ အကြောင်းချင်းရာ သုံးခုရှိနေတယ်။ (၁) ဆိုရှယ်လစ် စနစ်အရ ကိုယ်တိုင်လုပ်ငန်းတွေကို အုပ်ချုပ်သွားရေး နောက်ထပ် တိုးချဲ့စဉ်ဆောင်ရွက်သွားဖို့က တစ်ချက်၊ (၂) ပြည်ထောင်စုအ တွင်း ပြည်ထောင်စုဝင်နိုင်ငံတွေဟာ အပြည့်အဝတန်းတူရည်တူ အခြေခံနဲ့ ကျစ်ကျစ်လစ်လစ် စည်းစည်းလုံးလုံးရှိနေဖို့က တစ်ချက် နဲ့ (၃) ယူဂိုနိုင်ငံရဲ့ ဘက်မလိုက်နိုင်ငံတကာရေးရာမူဝါဒနဲ့ ရပ် တည်ချက် ပိုမိုတောင့်တင်းခိုင်မာလာစေရမယ့်အချက် စသည်ဖြင့် သုံးချက်ပေါ့လေ။

ဒါကြောင့် ကျုပ်တို့ဟာ အရင်နှစ် ၂၀က ချမှတ်ခဲ့တဲ့ လမ်းစဉ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး အခြေခံအပြောင်းအလဲ ဘာမှမလုပ်ပါဘူး။ ပြင်ဆင် ခြင်း မရှိပါဘူးလို့ ပြောရပါမယ်။ တစ်ချိန်ထဲမှာပဲ ကျုပ်တို့ဟာ အဲဒီကျုပ်တို့ရဲ့ လမ်းစဉ်ကို အကာအကွယ်ပေးသွားနိုင်ဖို့အတွက် သာ နောက်ထပ်ကြိုးပမ်းနေတယ်လို့ ပြောရပါမယ်။ ကျုပ်တို့ဆိုလို တာကတော့ အဲဒီလမ်းစဉ်အတိုင်း တသွေမတိမ်းအကောင်အထည် ဖော်သွားနိုင်ဖို့အတွက် ကျုပ်တို့က အခြေအနေတွေကို ဖန်တီးယူ ရတာကို ကျုပ်ပြောချင်တာပါ။ အဲဒီမူဝါဒကို ကျုပ်တို့ဟာ ရိုးရိုး သားသားချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး အလုပ်သမားထုနဲ့ လယ်သမားထု ကလည်း အဲဒီမူဝါဒကိုအပြည့်အဝ ထောက်ခံကြပါတယ်။ ပညာ တတ်လူတန်းစားကလဲ ထောက်ခံကြတယ်။ ဒါကြောင့်လူတန်းစား

ပေါင်းစုံက ထောက်ခံတယ်လို့ ဆိုချင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လဲ နေရာတိုင်းမှာ ရလဒ်ကောင်းတွေပေါ်နေတာပါပဲ။ ဥပမာ. . . ရုပ်လောက အင်အားစုတွေအကြီးအကျယ်ပြောင်းလဲ တိုးတက်လာနေသလို လူမှုနိုင်ငံရေးအပိုင်း ဆက်ဆံရေး အခြေအနေတွေဟာလဲ အကြီးအကျယ်ပြောင်းလဲတိုးတက်နေပါတယ်။

ဒီလိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာနေတဲ့ တစ်ချိန်ထဲမှာပဲ ကျုပ်တို့ဟာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အခက်အခဲတွေ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အားနည်းချက်တွေကိုလဲ ရင်ဆိုင်လာရပါတယ်။ ကုန်ကုန်ဆိုရရင် ဒီအချိန်မှာ ဆန့်ကျင်မှုမျိုးကိုတောင် အကြီးအကျယ် တွေ့ရတာမျိုးတွေရှိပါတယ်။

အခြေအနေက အမျိုးမျိုးအတွေ့တွေ ဖြစ်လာနေတာမို့ တစ်ချို့လုပ်ဖော်ကိုင်ဖော် ရဲဘော်ရဲဖက်တွေဟာ သည်းမခံနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်ကြတာမျိုးလဲရှိရဲ့။ အချို့ ရဲဘော်ရဲဖက်တွေကျပြန်တော့ တစ်ဖက်က ဦးတည်လာတဲ့ များဦးရဲ့ ပြားယောင်းမှုဒဏ်ကို ခံကြရရှာပြီးဖောက်ပြန်သွားကြပါတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအာဏာတန်ခိုးဘက် အလိုက်မှားမိသူတွေလဲရှိတာပေါ့။

တစ်ချို့ ရဲဘော်ရဲဘက်တွေဟာဆိုရင် ကျုပ်တို့လမ်းစဉ်နဲ့ လုံးဝဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်တဲ့ ဘက်ကိုတောင် အတွေးအခေါ်ပါ ပြောင်းသွားခဲ့တာမျိုးလဲရှိတယ်။ အဲဒီအတွေးအခေါ်အပြောင်းအလဲမှာ ယူဂိုဆလပ်ပြည်ထောင်စုဝင်တွေ အချင်းချင်းစည်းလုံးမှုအားနည်းသွားစေမယ့် အတွေးအခေါ်တွေတောင်ရှိလာခဲ့ကြတယ်။

ဒါပေမယ့် အဲဒီလိုအတွေးအခေါ်ရော လုပ်ရပ်ရော ပြောင်းသွားတဲ့ ရဲဘော်မျိုးတွေဟာ သူတို့ယူထားတဲ့တာဝန်က ထွက်ပေးကြရတယ်။ သူတို့နေရာမှာ ချမှတ်ထားတဲ့ မူဝါဒအတိုင်း တသွေမတိမ်း ခံယူဆောင်ရွက်သွားနိုင်မယ့် ရဲဘော်တွေက အစားဝင်တာဝန်ယူခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီလိုအပြောင်းအလဲမျိုး တာဝန်ပြန်အပ်စေ တာဝန်ယူစေတာမျိုးဟာလဲ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံရဲ့ ဒီမိုကရေစီကျဏ်း ဆက်ဆံရေးအခြေခံမူတွေနဲ့ အညီသာလုပ်လေ့ရှိပါတယ်။

ကျုပ်တစ်ခု ဝမ်းနည်းတာရှိတယ်။ နိုင်ငံခြားက ကျုပ်တို့ကို ဝေဖန်ကြတဲ့ အသိုင်းအဝိုင်းတွေဟာ ဒီအခြေအနေကို နားမလည်ကြပါဘူး။ နားမလည်ဘဲ ဝေဖန်နေကြတာကိုပဲ ကျုပ်ဝမ်းနည်းမိတယ်။

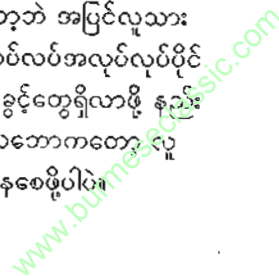
မေး။ ■ အခုလို ဒီမိုကရေစီဗဟိုဦးစီးစနစ် ပြန်လည်ကျင့်သုံးရာမှာဆို ရှယ်လစ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး ပုံစံကို ကန့်ကွက်ချုပ်ချယ်လိုက်တဲ့ အဓိပ္ပါယ်များထွက်နေမလား။ တစ်ဆက်ထဲပဲ တစ်ဖက်မှာ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးလွတ်လပ်ခွင့်ကိုကော ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်လိုက်ရာကျတယ်လို့ အဓိပ္ပါယ်များထွက်မနေဘူးလား။

ဖြေ။ ■ ကျုပ်တို့ဟာ ဒီမိုကရေစီ ဗဟိုဦးစီးစနစ်ကို ဘယ်တုန်းကမှ မပစ်ပယ်ခဲ့ပါဘူး။ ဒီမူဝါဒဟာ ကျုပ်တို့ပါတီတွင်း ဆက်ဆံရေးအတွက် အခြေခံမူဝါဒပါပဲ။ ဒီစနစ်ဟာ မူဝါဒရေးဆွဲသတ်မှတ်ရာမှာ တကယ့်ဒီမိုကရေစီကျပါတယ်။ အကောင်အထည်ဖော်ရာမှာလဲ ဒီစနစ်ဟာ ညီညီညွတ်ညွတ် အကောင်အထည်ဖော်သွားနိုင်စေနိုင်တဲ့စနစ်ဖြစ်တယ်။

ဆိုကြပါစို့ ခုတစ်လောမှာ ကျုပ်တို့က ဒီမိုကရေစီဗဟိုဦးစီးစနစ်အကြောင်း ပိုပြောလာကြတယ်လို့ထင်ကြရင် အမှန်စင်စစ်တော့ ခုမှဒီစနစ်ကို ပြန်အသုံးပြုလာတာမဟုတ်ပါဘူး။ စောစောက ကျုပ်တစ်နေရာမှာ ထောက်ပြခဲ့တဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်အင်အားစုတွေက ဒီစနစ်ကို အလေးမထားကြတော့လို့ ခုတလောဒီအသံပိုပြီးပြန်ကြားလာရတာဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီလိုဆန့်ကျင်ဘက် အင်အားစုတွေဖြစ်သွားရတဲ့ ရဲဘော်ရဲဘက်တွေက အဲဒီလို အလေးမထားကြတော့လို့ပေါ့လျော့လာကြလို့ပါတီတွင်းညီညွတ်ရေးအားနည်းစေတဲ့အပြင် မူဝါဒကိုပါ အားနည်းလာစေတာဖြစ်တယ်။ အဲ. . . အခုခင်ဗျားမေးခွန်းထဲက ဒုတိယအချက်အကြောင်း ပြောကြရအောင်. . .

အဲဒီဒုတိယအချက်ဆိုတာမှာ အစိုးရအဖွဲ့ယန္တရားပုံစံကို ဗဟိုဦးစီးစနစ် သက်သက်လို့များ ခင်ဗျားကထင်နေရင် ပြောလိုက်ပါရစေ။ အဲဒီစနစ်မျိုးကို ကျုပ်တို့စွန့်ပစ်လိုက်တာကြာခဲ့ပါပြီ။ ဒါကြောင့် ဒီစနစ်မျိုး ပြန်အသက်သွင်းဖို့ မစဉ်းစားတော့ဘဲ အပြင်လူသားတွေရဲ့ ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခွင့် လွတ်လွတ်လပ်လပ်အလုပ်လုပ်ပိုင်ခွင့် လူမှုရေးလွတ်လပ်ခွင့် အစရှိတဲ့လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေရှိလာဖို့ နည်းသစ်တွေနဲ့ ဆောင်ရွက်ကြဦးပမ်းနေတယ်။ သဘောကတော့ လူသားကို လူသားပီပီ လွတ်လွတ်လပ်လပ်ရှိနေစေဖို့ပါပဲ။

ဆိုရှယ်လစ် ပုံစံအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကိုတော့ ကျုပ်တို့ဆက်လုပ်သွားမှာပါ။ ဒီအကြောင်းလဲ ကျုပ်တို့ရဲ့အခြေခံဥပဒေမှာ အတိအလင်း ဖော်ပြထားပြီးဖြစ်တယ်။ ဒီစနစ်ရဲ့ အနှစ်သာရကတော့ ကုန်ထုတ်လုပ်ရေးကိစ္စမှာ အလုပ်လုပ်တဲ့ အလုပ်သမားလူတန်းစားက အဆုံးအဖြတ်ပေးတယ်။ ဖြန့်ဖြူးရေးအပိုင်းနဲ့ စားသုံးမှုအပိုင်းမှာလဲ သူတို့ကပဲ ဆုံးဖြတ်ပေးတယ်။ အဆုံးအဖြတ်ပေးတဲ့နေရာမှာ သူတို့ပဲအဓိက။

ဒါကြောင့်ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံမှာဆိုရင် တကယ်အလုပ်လုပ်တဲ့ အလုပ်သမားတွေဟာ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ဖန်တီးသူတွေဖြစ်လာတယ်။ သူတို့ရဲ့လုပ်အားစွမ်းအင်ရဲ့ ရလဒ်ပါပဲ။ ဒါကြောင့်လဲ နိုင်ငံရဲ့လူမှုနိုင်ငံရေးနဲ့ စီးပွားရေးရာ အားလုံးကိုခြုံပြီး ဒီအလုပ်သမားတွေကဘဲ အဆုံးအဖြတ်ပေးတဲ့အခန်းမှာ ရောက်နေကြပါပြီ။ ဒီလိုလုပ်အားတွေကိုရယူတဲ့ နေရာမှာလဲ အနိမ့်ဆုံးအခြေခံအဖွဲ့အစည်းကနေ အကြီးဆုံးအသင်းအဖွဲ့ကြီးတွေအထိ သဘောတူညီမှုအပြည့်အဝနဲ့ လုပ်အားတွေကို ရယူတယ်။ ဒီမိုကရေစီကျကျ သဘောတူညီမှုပုံစံမျိုးနဲ့ ရယူခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

အဆုံးအဖြတ် ပေးတဲ့အပိုင်းမှာလဲ အဆင့်ဆင့်သူ့အဆင့်နဲ့သူ စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှုနဲ့ ဆောင်ရွက်ရင်း အကျိုးစီးပွားကို ဆုံးဖြတ်ရယူကြတယ်။

ဒါကြောင့်ဒီစနစ်ကို ကျုပ်တို့က တန်းတူရည်တူလွတ်လပ်မှုအရှိဆုံး အနှစ်သာရတွေနဲ့ ပြည့်နေတဲ့စနစ်လို့ ယုံကြည်ထားတယ်။

ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ကိစ္စမှာ နံနံပြောချင်တာရှိပါသေးတယ်။ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ဆိုပေမယ့် လူ့ဘောင်မှာ တစ်ကိုယ်ကောင်း အကျိုးစီးပွားဆန်းလာတာမျိုးကို ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ဘောင်က ခွင့်မပြုပါဘူး။ အခြားလူတွေရဲ့ ပိုင်ခွင့်ကို ထိပါးတဲ့ပုံစံမျိုးတွေကိုလဲ ခွင့်မပြုပါဘူး။ အထူးသဖြင့် ယူဂိုဆလပ်လူ့ဘောင်ရဲ့က အကျိုးစီးပွားကို ထိပါးမယ့်ပုံစံမျိုးတွေကို လုံးဝခွင့်မပြုပါဘူး။

အဲဒီလိုထိပါးတဲ့ဖြစ်ရပ်မျိုးတွေရှိခဲ့ဘူးတာဟာ အမှန်ပါပဲ ရှိခဲ့ဖူးတယ်။ ဖြစ်ခဲ့ဖူးတယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်လာတာမျိုးတွေဟာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ကို အလွဲသုံးစားလုပ်ရာက ပေါ်လာတာတွေပါပဲလို့ ကျုပ်တို့

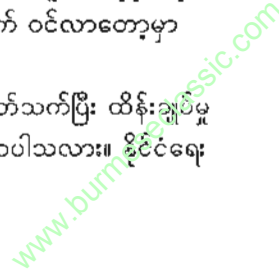
ကသတ်မှတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒါမျိုးတွေမပေါ်ပေါက်အောင် ကျုပ်တို့ ဆောင်ရွက်နေကြပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ဒီလိုဆောင်ရွက်နေတာဟာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ကို ကန့်သတ်တဲ့ပုံစံမျိုးမဟုတ်ဘူး။ တစ်ဦးချင်းလွတ်လပ်ခွင့်ကို ကန့်သတ်တဲ့ပုံစံမျိုးလဲမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီလွတ်လပ်ခွင့်တွေ လွတ်လွတ်လပ်လပ်ကျင့်သုံးပိုင်ခွင့်အတွက် ပေါ်ပေါက်လာတဲ့အဟန့်အတားတွေကို ဖယ်ရှားပစ်နေခြင်းသာဖြစ်တယ်။

ဒီမိုကရေစီဗဟိုဦးစီးစနစ်ဆိုတာဟာ လွတ်လပ်စွာပြောဆိုရေးသားခွင့် လွတ်လပ်စွာတွေးခေါ်မြော်မြင်ခွင့်ကို ပိတ်ပင်တယ်ဆိုတဲ့ ထင်မြင်ချက်မျိုးတွေကိုလဲ ကြားနေရပါတယ်။ အဲဒီထင်မြင်ချက်ဟာ မမှန်ပါဘူး။

အားလုံးသိနေတာ တစ်ခုရှိပါတယ်။ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံက ကွန်မြူနစ်ဆိုတဲ့ လူတွေဟာ အမိန့်ဆိုတဲ့ပုံစံမျိုးကို ဘယ်တုန်းကမှ မျက်ကန်းတွေလို လိုက်နာလေ့မရှိကြပါဘူး။ ယူဂိုဆလပ်ကွန်မြူနစ်တွေကြားမှာ ညီညွတ်ရေးဆိုတာကလဲ ခံယူချက်တူညီမှုအပေါ်မှာ အခြေခံထားတယ်။ တူညီတဲ့ရည်ရွယ်ချက်တွေအပေါ်မှာ အခြေခံထားတယ်။ ဒါကြောင့် ထင်မြင်ချက်တွေဟာ ထိပ်တိုက်ဖြစ်နေကြပါစေ။ ထိပ်တိုက်တွေးခေါ်မြော်မြင်ချက် ထိပ်တိုက်ထင်မြင်ချက်တွေကို အဖွဲ့ဝင်အားလုံးပါဝင်စေပြီး ညှိနှိုင်းယူတယ်။ အဲဒီနည်းမျိုးနဲ့ ၁၀ကြိမ်မြောက်ညီလာခံကြီးကိုအောင်မြင်စွာ နှံ့ခဲ့ကြတာပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဆုံးဖြတ်ချက်အဖြစ် ချမှတ်လိုက်ပြီဆိုရင် အဲဒီဆုံးဖြတ်ချက်ပြဋ္ဌာန်းချက်မျိုးကို တစ်ဦးချင်းကလဲ အလေးထားကျင့်သုံးအကောင်အထည်ဖော်ဖို့လိုပါတယ်။ ဒီနည်းမျိုးနဲ့ ဆိုရှယ်လစ်အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားစနစ်ကို အောင်မြင်စေခြင်းဖြစ်တယ်။ ဘယ်လိုပဲဆိုဆို ဒီမိုကရေစီဆိုတဲ့ စနစ်မျိုးဟာ ဒီမိုကရေစီဗဟိုဦးစီးစနစ်မျိုးမပါဘဲ ဘယ်လိုမှမရှင်သန်နိုင်ပါဘူး။ ဒီလိုမှ ဒီမိုကရေစီ ဗဟိုဦးစီးစနစ်ကို မသုံးရင်မင်းမဲ့စရိုက် ဝင်လာတော့မှာပေါ့။ . . ဒီလိုနဲ့ချုပ်ငြိမ်းသွားနိုင်ပါတယ်။

မေး ။ လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ထိန်းချုပ်မှုတွေလုပ်ဖို့ လိုလိမ့်မယ်လို့ သမ္မတကြီးယူဆပါသလား။ နိုင်ငံရေး

စာပေ အနုပညာနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုရေးရာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးပြော
တာပါ။

ဖြေ။ ■ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သတ်ပြီး ကျုပ်ဖြေခဲတဲ့အထဲမှာ ပါသွားပြီထင်ပါ
တယ်။ ကျုပ်တို့လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ တစ်ဦးချင်းလွတ်လပ်ခွင့်
ရဲ့ အနှစ်သာရများကို ဖော်ထုတ်ထားပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူတွေ
ဟာ အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်တွေကို ရပြီးသားဖြစ်တယ်။ ကိုယ်ပိုင်
ပြဋ္ဌာန်းစီမံခွင့်ရှိသော ဆိုရှယ်လစ်လူ့အဆောက်အအုံထဲမှ ပြည်သူ
တွေဟာ တန်းတူညီမျှ နေထိုင်ခွင့်ရှိကြတယ်။ ယဉ်ကျေးမှုအနု
ပညာနဲ့ သိပ္ပံရေးရာအပိုင်းမှာဆိုရင် ပညာရှင်တိုင်းဟာ
လွတ်လပ်စွာဖန်တီးတည်ဆောက်ခွင့်ရှိတယ်။ ဘယ်သို့သော
အာဏာပိုင်ကမ္ဘာ့ညွှန်ကြားခိုင်းစေတာမျိုး၊ ဟန့်တားပိတ်ပင်တာမျိုး
မရှိပါဘူး။ အစိုးရကသော်၎င်း၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကသော်၎င်း၊
ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းကသော်၎င်း ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှုမျိုးမရှိစေရဘူး။
သို့သော်လဲပညာရှင်များရဲ့ ဖန်တီးထုတ်လုပ်မှုဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်း
တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ဦးတည်ရမယ်ဆိုတာတစ်ခုကိုတော့
လမ်းညွှန်ချက်အဖြစ် ချပေးထားပါတယ်။

မေး။ ■ ယခုအခါမှာ ကမ္ဘာလောင်စာရှားပါးမှုပြဿနာကြီးဖြစ်နေတယ်။
ယူဂိုဆလပ်စီးပွားရေးဟာ ကမ္ဘာလောင်စာပြဿနာကြောင့် ထိခိုက်
မှုရှိပါသလား။

ဖြေ။ ■ ထိခိုက်တာပါပဲ။ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးဆိုတာ ဆက်စပ်နေလေတော့
တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်းထိခိုက်ခံရတာပါပဲ။ ထိခိုက်ရာမှာတောင်
ဖွံ့ဖြိုးမှုနိမ့်ကျသေးတဲ့နိုင်ငံတွေက ပိုခံကြရပါတယ်။ ဒါကြောင့်
ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးဂယက်ဒဏ်က လွတ်မြောက်အောင် ကျုပ်တို့တစ်
တွေ နည်းလမ်းရှာနေကြရတာပေါ့။

မေး။ ■ သမ္မတကြီးရဲ့ ဦးဆောင်မှုအောက်မှာ ဆိုရှယ်လစ် ယူဂိုဆလား
ဗီးယားနိုင်ငံဟာ ဘက်မလိုက်ဝါဒကို ခိုင်ခိုင်မာမာကိုင်ခွဲထားတယ်
လို့ နားလည်ရပါတယ်။ သို့သော်လဲ ယခုအခါမှာသမ္မတကြီးရဲ့
နိုင်ငံခြားရေးဝါဒဟာ ဆိုရှယ်လစ်အုပ်စုဆီသို့ ပြန်ပြီးဦးတည်နေ
ပြီလို့ တစ်ချို့က ယုံကြည်နေကြပါတယ်။ အဲဒီထင်မြင်ချက်ဟာ
မှန်ပါသလား။

ဖြေ။ ■ ယူဂိုဆလားဗီးယားရဲ့ ရပ်တည်ချက်ဟာ အမြဲတမ်းဘက်မလိုက်
တဲ့ ရပ်တည်ချက်ပါပဲ။ ယူဂိုဆလပ်ဟာ ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံနဲ့ကောင်း
မွန်စွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ချစ်ကြည်စွာဆက်သွယ်နေတာလဲ
အမှန်ပါပဲ။ ပြီးတော့လဲ ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံတွေဟာ ယူဂိုဆလပ်ရဲ့
ဘက်မလိုက်ရပ်တည်ချက်နဲ့ မူဝါဒကို တစ်နေ့တစ်ခြားပိုပြီးလေး
စားလာကြတယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ယူဂိုဆ
လပ်ဟာ ကမ္ဘာပေါ်က ဘယ်နိုင်ငံနဲ့မဆို ဘက်မလိုက်ရပ်တည်
ချက်နဲ့အညီ ဆက်ဆံသွားမှာပဲဖြစ်ပါတယ်။ အုပ်စုတစ်ခုခုဆီကို
ချဉ်းကပ်နေပြီဆိုတာကတော့ အခြေအမြစ်မရှိတဲ့ မှန်းဆချက်သာ
ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

x x x

တီတိုးအား နီးနီးကပ်ကပ် လေ့လာခွင့်ရရှိသောအခါ၌မူ သူ၏ပထမ ထင်မြင်ချက် မှားယွင်းကြောင်းဝန်ခံခဲ့ရသည်။ တီတိုးကမူ ဟေကယ်၏ ရေးသားချက်ကို အပြစ်မတင်ရုံမျှမက ရယ်စရာဟာသအဖြစ်သာ သဘောထားခဲ့လေ၏။

ဟေကယ်က သူ၏ထင်မြင်ချက်ကို ပြန်ရုပ်သိမ်းခဲ့သော်လည်း 'တီတိုးသည် ကွန်မြူနစ်ရှင်ဘုရင်တစ်ပါး'ဟူသော စကားလုံးမှာမူ တွင်ကျန်ရစ်တော့သည်။ အမေရိကန်သတင်းစာဆရာ ဂျွန်ရိုဒ်က တီတိုးအား ရှင်ဘုရင်တစ်ပါးကဲ့သို့ ထင်ရပုံကို ဤသို့ရေးသားခဲ့၏။

"မည်သည့်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်မှ တီတိုးလောက်ဘုန်းကြီးနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်။ တီတိုး၌ နန်းတော်၊ အိမ်ဂေဟာနှင့် အပန်းဖြေအိမ်၊ အမဲလိုက်ရိပ်သာစသည်ဖြင့် ကိုယ်ပိုင်အဆောက်အအုံဒါဇင်ဝက်ခန့်ရှိသည်။ ထိုမျှမက ကိုယ်ပိုင်ရထား၊ ကိုယ်ပိုင်လေယာဉ်များနှင့် ရွက်လှေများစွာရှိသေးသည်။ မြို့လေးမြို့နှင့် တောင်ကြီးတစ်တောင်ကို တီတိုးနာမည်မှည့်ခေါ်၍ ပြည်သူလူထုက သူ့အားဂုဏ်ပြုချီးပင့်ထားကြသည်။ အမြို့မြို့အရွာရွာတွင် တီတိုးရုပ်တုများစွာ စိုက်ထူအလေးပြုလျက်ရှိကြရာ ထိုရုပ်တုများကို စုပေါင်းလိုက်လျှင် တောကြီးတစ်တောစာမျှရှိလိမ့်မည်ဟုထင်ရသည်။ တီတိုးသည် သေသည်အထိ ကမ္ဘာ့ပထမဆုံးသရဖူမဆောင်းသောမာ့ကံစံဝါဒီ ရှင်ဘုရင်ကြီးတစ်ပါးအဖြစ် ခိုင်မြဲစွာဆက်လက်ရပ်တည်သွားလိမ့်မည်သာတည်း"

ဂျွန်ရိုဒ်၏ အောက်ပါဝေဖန်ချက်မှာ ၁၉၇၃ခုနှစ်မေလထုတ် အမေရိကန်စာပဒေသာမဂ္ဂဇင်းတွင် ဖော်ပြခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

အလားတူပင် ကမ္ဘာကျော်သတင်းစာဆရာကြီး ဂျွန်ဂန်ထာကလည်း သူ၏ 'ယနေ့ဥရောပအတွင်းရေးစာအုပ်တွင် ဤသို့ရေးသားခဲ့၏။

"ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံတွင် မာရှယ်တီတိုးသည် အာဏာခိုင်မြဲသော ခေါင်းဆောင်ကြီးအဖြစ် တည်တန့်လျက်ရှိသည်။ ၁၉၄၈ခုနှစ်က တီတိုးအား ဇာဂရက်မြို့တွင် ပထမဆုံးအကြိမ်တွေ့ခဲ့ဖူးသည်။ ၁၂နှစ်ကြာပြီး ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်တွင် သူ့အားပြန်လည်တွေ့ဆုံရသောအခါ သူသည်ကိုယ်ရည်စစ်သွားပြီးပို၍ပင် နုပျိုနေဟန်ရှိသည်။ သန်မာသောကြွက်သားများ၊ ပြည့်မောက်သော ပါးရိုးကြီး၊ ကြည်လင်သော မျက်လုံးအစုံ၊ ဖြူစင်တောက်ပသော သွားများနှင့် ဆံပင်မှာ အနည်းငယ်မျှသာ ဖြူစပြုရုံရှိသေးသည်။ တီတိုး၏ ထူးခြားချက်တစ်ခုမှာ အဝတ်အစားကို အမြဲတစ်စေ့သိုက်ဖြိုက်ခမ်းနားစွာ ဝတ်ဆင်တတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ သူသည်ငယ်စဉ်က အလွန်ဆင်းရဲခဲ့၍ အဝတ်

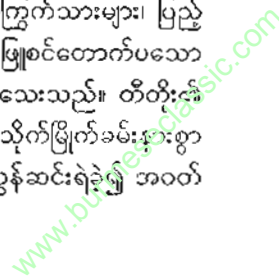
အခန်း (၈)

ရှင်ဘုရင်လား ပြည်သူ့ခေါင်းဆောင်လား

"တီတိုးဟာ ကွန်မြူနစ်မဟုတ်ဘူး။ သူဟာ ရှင်ဘုရင်ကြီးတစ်ပါး ဖြစ်နေပြီ... "ဟု ဆိုဗီယက်ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင် ခရူးရှက်က 'အတင်း'ပြောခဲ့ဖူး၏။

၁၉၆၀ပြည့်နှစ်တွင် ကုလသမဂ္ဂညီလာခံသို့ ခရူးရှက်တက်ရောက်ခဲ့ရာ အီဂျစ်သမ္မတနာဆာနှင့် စကားစမြည်ပြောရင်း ခရူးရှက်က တီတိုး၏ အတင်းကိုပြောခြင်းဖြစ်သည်ဟူ၏။ ထိုအချိန်၌ ခရူးရှက်သည် တီတိုးနှင့် ခွာပြနေသည်မဟုတ်။ ကုလသမဂ္ဂညီလာခံခန်းမ၌ တပူးတွဲတွဲဖြင့် စကားလက်ဆုံကျ၍ အဆင်ပြေနေခဲ့၏။ သို့ရာတွင် နာဆာနှင့်တွေ့ဆုံစကားပြောသောအခါ၌ တီတိုးအားအလွန်ကြည်ညိုလေးစားသောနာဆာကို ခရူးရှက်က "တီတိုးဟာ ရှင်ဘုရင်ကြီးတစ်ပါးလိုဖြစ်နေပြီ" ဟုသိက္ခာချ၍ ပြောကြားခဲ့သည်ဟူ၏။

တီတိုး၏အနေအထိုင်ကို အပေါ်ယံကြည့်ရှုပြီး ဝေဖန်ခဲ့သူများတွင် အီဂျစ်သမ္မတနာဆာ၏ လက်စွဲတော် သတင်းစာဆရာမိုဟာမက်ဟေကယ်လည်း ပါဝင်ခဲ့၏။ ဟေကယ်သည် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံသို့ ပထမဆုံးအကြိမ်ရောက်ခဲ့ပြီးနောက် တီတိုးအားပထမအကြိမ်လေ့လာခဲ့ရုံဖြင့် ဝေဖန်မိခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ဟေကယ်က 'တီတိုးသည်တစ်ဦးတည်းသော ပထမဆုံးကွန်မြူနစ်ရှင်ဘုရင်ကြီးတစ်ပါးဖြစ်သည်'ဟု သူ၏ပင်တိုင်ဆောင်းပါးခန်းမှ ရေးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဟေကယ်သည် နောင်အကြိမ်များစွာ ယူဂိုဆလပ်သို့ရောက်ပြီး

ကောင်းမဝတ်ခဲ့ရသဖြင့် တတ်နိုင်သောအချိန်တွင် အတိုးချပြီး အကောင်းစားချဉ်ဝတ်ရောသလားဟု မှတ်ထင်ရသည်။ မည်သို့ဆိုစေ တီတိုးကား ကျွန်တော်တွေ့ဆုံခဲ့ရသော နှစ်များအတွင်း ပုံပန်းသဏ္ဍာန်အပြောင်းအလဲမရှိ။ သူသည်ဂုဏ်သိက္ခာမာနရှိသော၊ ခေါင်းမာသော၊ နုပျိုသော၊ စိတ်ရှည်သော၊ ထို့ထက်အားလုံးကိုလွှမ်းခြုံ၍ဆိုရလျှင် ဇွဲမာန်သတ္တိပြည့်ဝသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ဖြစ်လေသည်။ . . ”ဟု ဂျွန်ဂန်ထာက တီတိုးအားစာပန်းချီခြယ်၍ ရုပ်လုံးဖော်ခဲ့သည်။

အလားတူပင် မာရှယ်တီတိုး၏ အနေအထိုင် ခမ်းနားပုံကို ၁၂ ဇူလိုင် ၁၉၇၆ နယူးစိရိစ်မဂ္ဂဇင်းက ဤသို့ဖော်ပြခဲ့၏။

“တီတိုးသည် မာစီးဒီးဘင်္ဂကားကြီးများကို အထူးနှစ်သက်သည်။ ယူဂိုဆလပ်ပိုင်အရက်နီကို ကြိုက်တတ်သည်။ စိန်လက်စွပ်များကိုလည်း ခုံမင်စွာဝတ်ဆင်တတ်သည်။ တီတိုးအားပထမဆုံး ကွန်မြူနစ်ရှင်ဘုရင်ကြီး ဟု တင်စားခေါ်ဆိုမှုများရှိခဲ့သည်။ ယူဂိုဆလားဇီးယားပြည်တွင် တီတိုး၏ကိုယ်ပိုင် အိမ်သုံးအိမ်ရှိသည်။ ဘဲလ်ဂရီတ်မြို့ ဆင်ခြေဖုံးတွင် အိမ်ဂေဟာတစ်ခု၊ ဆလိုဗီးနီးယားနယ်တွင် ရဲတိုက်ကြီးတစ်ခု၊ အေဒရိယာတစ်ပင်လယ်ကမ်းရိုးရှိ ဘရိုင်အိုနီကျွန်းတွင် စံအိမ်တစ်ခုရှိသည်။ ရဲတိုက်မှာ ယခင်ယူဂိုဆလပ်မင်းသားတစ်ပါး၏ ရဲတိုက်ဖြစ်သည်။ ဘရိုင်အိုနီကျွန်းရှိ စံအိမ်တွင် တီတိုး၏ကိုယ်ပိုင်တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်များလည်း တွဲဖက်ထားရှိသည်။ ဘရိုင်အိုနီစံအိမ်တွင် တီတိုးသည် နိုင်ငံခြားဧည့်သည်တော်ကြီးများအား ဧည့်ခံလေ့ရှိသည်။ အမေရိကန်သမ္မတနစ်ဆင်၊ ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင် ဘရက်ဇဉက်တို့မှအစ ယူဂန္ဓာသမ္မတ အိဒီအာမင်တို့အဆုံး ဧည့်သည်တော်များအား ဘရိုင်အိုနီကျွန်းစံအိမ်တွင် တီတိုးက လက်ခံဆွေးနွေးလေ့ရှိသည်။”

မာရှယ်တီတိုး၏ တခမ်းတနား နေထိုင်ပုံကို အထက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြပြီးနောက် တီတိုးအပေါ် သူ၏ပြည်သူလူထုက ဆက်ဆံပုံကိုလည်း နယူးစိရိစ်က ဆက်လက်ရေးသားဖော်ပြသည်မှာ -

“တီတိုး၏ ထယ်ထယ်ဝါဝါနေထိုင်မှုကြောင့် ယူဂိုဆလပ်လူထုက သူ့အပေါ် ချစ်မြတ်နိုးမှု လျော့ပါးမသွားချေ။ ယခုနှစ်နှေ့ဦးရာသီတွင် ဘဲလ်ဂရီတ်မြို့မှ ကမ်းခြေဒေသသို့ ရထားလမ်းသစ်တစ်ခုဖွင့်လှစ်ပွဲပြုလုပ်ရာ တီ

တိုးကိုယ်တိုင် ကွင်းဆင်းဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့သည်။ တီတိုးရောက်လာချိန်တွင် မိုးများရွာသွန်းနေသော်လည်း ကျေးလက်လူထုထောင်ပေါင်းများစွာသည် မိုးထဲလေထဲ၌ပင် ရထားလမ်းဘေးမှ တန်းစီစောင့်၍ တခဲနက်ဩဘာပေးကာ ကြိုဆိုနှုတ်ဆက်ကြလေသည်။ အဆိုပါလူထုကြီးအား ယခုလိုမည်သူကမျှ ကြိုဆိုရန်စိစဉ်ခိုင်းစေခြင်းမရှိ။ သူတို့သဘောနှင့် သူတို့သောင်းသောင်းဖြဖြ ကြိုဆိုနှုတ်ဆက်ကြခြင်းဖြစ်သည်။”

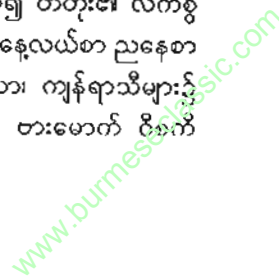
တီတိုးနှင့် ပြည်သူလူထုဆက်ဆံရေး မေတ္တာနှောင်ကြီးကို နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်များကိုယ်တိုင်က ချီးကျူးရေးသားခဲ့ကြရသည်။

အသက်အရွယ်နှင့်မမျှအောင် အလုပ်လုပ်ပုံနှင့် ပတ်သက်၍လည်း “တီတိုး၏ အသက်ရှည်ဆေးမှာ ဇယ်ဆက်သလိုအလုပ်လုပ်နေခြင်းပင်ဖြစ်သည်”ဟု မှတ်ချက်ချကြလေသည်။ တစ်နေ့လျှင် အလုပ်ချိန် ၁၈နာရီ အထိရှိသည်ဟုဆိုလေသည်။

မာရှယ်တီတိုးသည် နွေရာသီဆိုလျှင် နံနက် ၅နာရီခွဲ အိပ်ရာမှ ထသည်။ ဆောင်းတွင်း၌မူ နံနက် ၇နာရီမှထသည်။ အိမ်ရာမှနိုးသည်နှင့် နာရီဝက်ခန့် ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားသည်။ နံနက်တိုင်းအားကစားလေ့ကျင့်ခန်းလုပ်သည်မှာ ငယ်စဉ်မှစ၍ အကျင့်ဖြစ်နေခဲ့သည်။ ထိုနောက် မုတ်ဆိတ်ဖွေး၊ နှုတ်ခမ်းမွေးရိတ်သည်။ (တော်လှန်ရေးကာလ ပြေးလွှားနေရချိန်မှာပင် နံနက်တိုင်းမပျက်မကွက် မုတ်ဆိတ်ရိတ်တတ်လေသည်။) ထိုနောက် ခြံဝင်းထဲ ဆင်း၍ လမ်းလျှောက်သည်။ မိုးရွာ၊ နှင်းကျ၊ နေပူမရွေး လမ်းလျှောက်သော အကျင့်ရှိသည်။ လမ်းလျှောက်ချိန်တွင် တစ်ဦးတည်းစဉ်းစားခန်းဝင်၍ နေတတ်သည်။

နံနက်စာကို ၈နာရီပတ်ဝန်းကျင်ခန့်တွင် စားလေ့ရှိသည်။ တီတိုးသည် အစားအသောက် ဇီဝမကြောင်တတ်ချေ။ လက်စွဲတော်ထမင်းချက် ‘ဒယ်လ်မာရှန်’ကျွေးသမျှဖြင့် ကျေနပ်တတ်သည်။ များသောအားဖြင့် ကော်ဖီ၊ ပေါင်မုန့်၊ ထောပတ်နှင့် တစ်ခါတစ်ရံ ကြက်ဥမွှေကြော်ကို စားလေ့ရှိသည်။ ဒယ်လ်မာရှန်မှာ ၁၉၄၃ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကာလမှစ၍ တီတိုး၏ လက်စွဲတော်ဖြစ်ခဲ့သော ပြောက်ကျားရဲဘော်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ နေ့လယ်စာ ညနေစာ စားသောက်ချိန်များတွင် တီတိုးသည် နွေအခါ၌တိယာ၊ ကျန်ရာသီများ၌ ယူဂိုဆလပ်ပိုင်ဆီးသီးမှ ထုတ်လုပ်သော ဘရန်ဒီနှင့် ဗားမောက် ဝီအက်ဝသည်တို့ကို သောက်သုံးလေ့ရှိသည်။

* Inside Europe Today, P 367

နံနက်စာကို ခပ်သုတ်သုတ်စားပြီးနောက် ၈နာရီကျော်ကျော်တွင် ရုံးခန်းသို့သွားသည်။ လမ်းလျှောက်၍ သွားရင်း ဥယျာဉ်ထဲ၌မွှေးထားသော ငှက်များကို ကြည့်ရှုသည်။ များသောအားဖြင့် သင်္ဘောစာဝါငှက်များဖြစ် သည်။ တီတိုးက ငှက်များကို အစာကျွေးသည်။ ရေရှိမရှိစစ်ဆေးသည်။ ထိုနောက် ရုံးခန်းသို့ဝင်၍ အလုပ်စလုပ်တော့သည်။

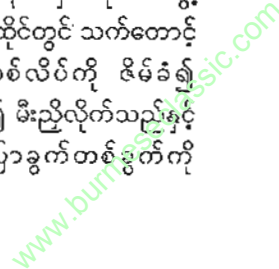
တီတိုး၏ ပထမဆုံးအလုပ်မှာ သတင်းစာဖတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ စာ ပွဲပေါ်သို့ ရောက်နေသော နေ့စဉ်သတင်းစာများကို စေ့စေ့စပ်စပ်ဖတ်သည်။ ဆောင်းပါးများနှင့် နယ်သတင်းများကို သေချာစွာဖတ်ရှုသည်။ အထူးစိတ် ဝင်စားစွာဖြင့် နေ့စဉ်ဖတ်ရှုသည်မှာ အယ်ဒီတာထံ ပေးစာအခန်းဖြစ်သည်။ အယ်ဒီတာထံပေးစာအခန်းတွင် ပြည်သူတို့၏ ခံစားချက်များကို အပေါ်လွင် ဆုံး တွေ့ရတတ်သည်ဟု တီတိုးကပြောဖူးလေသည်။ (အယ်ဒီတာပေးစာ များသည် တီတိုး၏ အယူအဆအချို့ကိုပင် ပြောင်းလဲစေခဲ့သည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် ယူဂိုဆလပ်ရွေးကောက်ပွဲစနစ်နှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်သို့ ခရိုင်လွှတ်တော်မှတစ်ဆင့် ကိုယ်စားလှယ်များ ရွေးကောက် တင်မြှောက်ရန် တီတိုးကစီစဉ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ပြည်သူလူထုက ပြည် ထောင်စုလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များကို ခရိုင်မှတစ်ဆင့် ရွေးလွှတ်ရန် မလိုလားဘဲ တိုက်ရိုက်မဲပေး ရွေးကောက်လိုကြသည်။ ထို့ကြောင့် သတင်းစာ များသို့ အယ်ဒီတာထံပေးစာများရေးပို့ခဲ့ကြရာ တီတိုးက လူထု၏ဆန္ဒကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီးနောက် ဥပဒေပြုကော်မတီအား ထိုကိစ္စကို ပြန်လည်စဉ်း စားရန် နှိုးဆော်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဥပဒေပြုကော်မတီကလူထုဆန္ဒ အတိုင်း တိုက်ရိုက်မဲပေးသော စနစ်ကိုချမှတ်ပေးခဲ့ရလေသည်။)

မာရှယ်တီတိုးသည် သတင်းစာများကို ဖတ်ပြီးလျှင် 'တန်ယွတ်'သ တင်းစဉ်ကို ဖတ်ရှုသည်။ 'တန်ယွတ်'သည် ယူဂိုအစိုးရ၏ သတင်းဌာနဖြစ် သည်။ အမေရိကန်၊ အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမန်၊ ရုရှားစသည်ဖြင့် ကမ္ဘာ့ သတင်းအေဂျင်စီပေါင်းစုံမှ သတင်းများကို တန်ယွတ်သတင်းစဉ်၌ဖော်ပြ သည်။ တီတိုး၏အတွင်းရေးမှူးသည် မည်သည့်သတင်းများမှာ အရေးကြီး၍ ဖတ်သင့်သော သတင်းများဖြစ်သည်ဟူသောသဘောဖြင့် မျဉ်းသားဖော်ပြ ခြင်းမပြုလုပ်ရချေ။ တီတိုးသည် တန်ယွတ်သတင်းလွှာအားလုံးမှ သတင်း များကို သူ့ကိုယ်တိုင်စေ့စေ့စပ်စပ်ဖတ်ရှုလေသည်။

တန်ယွတ်ကို ဖတ်ပြီးလျှင် တီတိုးသည် နိုင်ငံခြားသတင်းစာဂျာ

နယ်များကို ဆက်ဖတ်သည်။ များသောအားဖြင့် အင်္ဂလန်မှ လန်ဒန်တိုင်း၊ အီကော်နေဂရမ်၊ နယူးစတီတစ်မင်း၊ နေ့ရှင်း၊ ထရီဂြိုဟ်၊ အမေရိကန်မှ နယူး ယောက်တိုင်း၊ နယူးယောက်ဟယ်ရယ်ထရီဂြိုဟ်၊ နိုင်ငံခြားရေးရာဂျာနယ်၊ ဂျာမန်မှ ဇိုက်တန်၊ မော်စကိုမှ ပရာဗဒါးတို့ကို ဖတ်ရှုလေ့ရှိသည်။ တီတိုးမှာ စာဖတ်အလွန်မြန်သည်။ အရေးကြီးသော သတင်းဆောင်းပါးများကို မလွတ် အောင်ဖတ်နိုင်စွမ်းရှိသည်။ စာဖတ်နေစဉ် ဆေးလိပ်ကို မီးခိုးဆက်အောင် သောက်လေ့ရှိသည်။ အသက်ကြီးလာချိန်တွင် ဆေးလိပ်သောက်လျော့သော် လည်း တစ်နေ့လျှင် စီးကရက်အလိပ် ၂၀ခန့်ကုန်နေသေးသည်။ စီးကရက် ကို စွပ်တံကလေးများဖြင့် သောက်လေ့ရှိသည်။ စီးကရက်စွပ်တံလှလှကလေး များစွာ စုဆောင်းထားသည်။ တော်လှန်ရေးကာလတုန်းက အလေ့အကျင့် ဖြစ်ခဲ့၍ တစ်ခါတစ်ရံဆေးတံ၊ တစ်ခါတစ်ရံ ဆေးပြင်းလိပ်လည်း သောက် တတ်သည်။ တီတိုး၏ဆေးလိပ်စွဲမှုသည် တစ်ခါသော် အမေရိကန်သတင်း မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်၏ သရော်စရာအကွက်တစ်ကွက်ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။ ခရီးရှား ခွဲထွက်ရေးသမားတို့ ဆူပူအကြမ်းဖက်မှုများဖြစ်ပွားနေချိန် ၁၉၇၂ခုနှစ် နှစ် ဦးပိုင်းကဖြစ်သည်။ ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့ရှိ လိပ်ခုံးသဏ္ဍာန် ပါလီမန်အဆောက် အဦကြီး၏ အစည်းအဝေးခန်း၌ ခရီးရှားအရေးအခင်းနှင့် ပတ်သက်၍ လွှတ်တော် အထူးအစည်းအဝေးကျင်းပနေချိန်တွင် တီတိုးတစ်ယောက်တည်း ဆေးလိပ်သောက်နေသည်ကို တိုင်းမဂ္ဂဇင်းက ကာလိ၍ရေးသားခဲ့သည်။

"တီတိုးသည် စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ရုပ်မြင်သံ ကြား အသံလွှင့်မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။ ပါတီဝင်များသည် ချမှတ်ထားသော စည်းကမ်းများကို စံပြုအဖြစ်စောင့်ထိန်းကြရမည်ဟု တီတိုးကအလေး အနက်မိန့်ကြားခဲ့သည်။ ယူဂိုဆလပ်လွှတ်တော် စည်းဝေးခန်းမထဲ၌ ဆေး လိပ်မသောက်ရဟူသော စည်းကမ်းထုတ်ထားသည်။ သတိပေးစာတန်း များလည်း ချိတ်ဆွဲထားသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးသည် ထိုစည်းကမ်းကိုလေးလေးစားစားလိုက်နာခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် ယခုအပတ် ကျင်းပသော လွှတ်တော်အစည်းအဝေး၌ တီတိုး၏နေရာဆီမှ မီးခိုးတစ်ငွေ့ ငွေ့ထွက်ပေါ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ သူသည်ကုလားထိုင်တွင် သက်တောင့် သက်သာ ကျောမှီထိုင်ကာ ဆေးပြင်းလိပ်ကြီးတစ်လိပ်ကို ဇိမ်ခံ၍ သောက်ရှုနေသည်။ တီတိုးက ဆေးပြင်းလိပ်ကြီးထုတ်၍ မီးညှို့လိုက်သည်နှင့် ချက်ခြင်းပင် ရွှေချထားသော ဆေးပြင်းလိပ် ပြာခွက်တစ်ခွက်ကို

အမှုထမ်းတစ်ဦးက အပြေးအလွှား လာချပေးသည်။ ထိုအချိန်တွင် လတ်ကော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးက ပြည်ထောင်စုကြီး တည်တန့်ရေးအတွက် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ စည်းကမ်းများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ကြရန် အရေးကြီးပုံကို ဆွေးနွေးလျက်ရှိသည်။ တီတိုးသည် ထိုကိုယ်စားလှယ်၏ ဆွေးနွေးချက်များကို ရွှေပြာခွက်ထဲသို့ ဆေးပြင်းလိပ်ပြာများခါချရင်း စိတ်ဝင်စားစွာနားထောင်လျက်ရှိလေသည်။” (တိုင်း ၇၊ ၂၊ ၇၇)

တိုင်းမဂ္ဂဇင်းက အထက်ပါအတိုင်း ကလိ၍ရေးသားသည်ကို မာရှယ်တီတိုးကိုယ်တိုင်လည်း ဖတ်မိလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် တိုင်းမဂ္ဂဇင်းသည် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံတွင် လွတ်လပ်စွာဖြန့်ချိလျက်ရှိ သော အနောက်အုပ်စုစာနယ်ဇင်းများထဲ၌ ပါဝင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဆေး လိပ်အသောက်လျှော့ပြီးနောက်တွင်မူ တီတိုးသည် လွတ်တော်တွင်း၌ ဆေး လိပ်မသောက်တော့ဟုဆိုလေသည်။

မာရှယ်တီတိုးသည် နှစ်ပေါင်းအတန်ကြာမျှ မျက်စိဝေဒနာခံခဲ့ရ သည်။ မျက်လုံးတစ်ဖက်ကို ပင်အပ်မတော်တဆစူးမိရာမှာ ဒဏ်ဖြစ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုဒဏ်ကြောင့် မျက်လုံးနှစ်ဖက်လုံးမှိုနေ၍ မျက်မှန်တပ်ထားရ သည်။

သတင်းစာများကို မျက်လုံးညောင်းလောက်အောင်ဖတ်ပြီးနောက် တီတိုးသည် သူ့ထံသို့ ရောက်လာသော စာများကိုဖတ်ရှုသည်။ တီတိုး၏ အတွင်းရေးမှူးက ပြည်တွင်းပြည်ပနေရာမျိုးစုံမှလာသောစာများကို တင်ပြရ သည်။ အတွင်းရေးမှူးမှာ ယခင်က ဝတ်လုံတော်ရတစ်ဦးဖြစ်ပြီး တော်လှန် ရေးတုန်းက ပြောက်ကျားရဲဘော်တစ်ဦးအဖြစ် ပါဝင်ဆင်နွှဲခဲ့သည်။ စစ်ပြီး ခေတ်တွင် ပြည်သူ့တပ်မတော်၌ ဒုဗိုလ်မှူးကြီး အဆင့်ဖြင့်အမှုထမ်းခဲ့ပြီး တီတိုး၏အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆက်လက်တာဝန်ပေးခြင်းခံရသည်။

အတွင်းရေးမှူးက စာအားလုံးကို ဖွင့်ဖတ်ပြီး သူ၏လက်ထောက် အရာရှိများအကူအညီဖြင့် စာများ၏လိုရင်းအကြောင်းအရာကို အနှစ်ချုပ်၍ အတိုဆုံးရေးသားကာ မူရင်းစာအသီးသီးနှင့်တွဲလျက် တီတိုးထံတင်ပြရသည်။ တီတိုးကအတိုချုပ်ဖော်ပြချက်ကို အရင်ဖတ်သည်။ အကျယ်သိရန်လိုလျှင် မူရင်းစာကိုဖတ်သည်။ ထိုနောက်စာများ၏ ဒေါင့်စွန်းတွင် ခဲတံပြာဖြင့် အ ရေးယူဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားချက်ကို ရေးပေးသည်။ ထိုအလုပ်မှာ တီတိုး ၏ အရေးကြီးသော လုပ်ငန်းများထဲတွင်ပါဝင်သည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် တစ်နာ

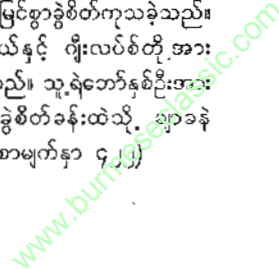
ရီခန့်ကြာတတ်သည်။ စာအများစုများမှာ မကျေမနပ်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ တိုင်စာများဖြစ်သည်။ တိုင်စာများနှင့်ပတ်သက်၍ သီးသန့်စုံစမ်းဆောင်ရွက် ရသော အထူးအတွင်းရေးမှူးတစ်ယောက်လည်းရှိသည်။ ထိုအတွင်းရေးမှူး သည် တိုင်စာရေးသူထံ တီတိုး၏အဖြေကို စာပြန်ရသည်။ တိုင်စာပါ အကြောင်းအရာများနှင့် ပတ်သက်၍ အချက်အလက်များကို မည်သည့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းထံမှမဆို တောင်းယူစစ်ဆေးနိုင်ခွင့်ရှိသည်။ တိုင်စာပါ အကြောင်းအရာများကို ဆောင်ရွက်ပြီးမပြီး စုံစမ်းမေးမြန်းရသည်။ စုံစမ်း ပြီးလျှင် ထိုအတွင်းရေးမှူးက တီတိုးထံအခြေအနေကို ပြန်လည်တင်ပြရသည်။

တိုင်စာများအပြင် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးပေးစာများစွာလည်း လာတတ်သည်။ တီတိုး၏ကျန်းမာရေးအတွက် အကြံပေးချက်များလည်းပါရှိတတ်သည်။ တစ် ခါတွင် တီတိုးသည် သည်းခြေအိမ်အနာဖြစ်၍ ခွဲစိတ်ကုသခံယူခါနီး၌ ပြည် သူလူထုထံမှ စာများစွာရောက်ရှိလာသည်။ အထူးသဖြင့် ကျေးလက်တော ရွာများမှ အဖွားအိုများက ‘ပွဲတွေဆေးနည်းများ’ကို ရေးသားပေးပို့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ “ဘယ်သူတုန်းက ဒီဆေးနည်းနဲ့လက်တွေ့ပျောက်ခဲ့တာပဲ၊ ခေါင်း ဆောင်ကြီးလက်တွေ့စမ်းကြည့်ပါ။ ခေါင်းဆောင်ကြီးကျန်းမာစေကြောင်း ကျွန်မတို့ဆုတောင်းပါသည်။” စသောစာများဖြစ်ကြသည်။

တီတိုးထံ စာရေးသူများတွင် အလုပ်သမားများလည်း အများအ ပြားပါဝင်သည်။ အချို့စာများမှာ အလုပ်သမားတို့က သူတို့၏ တီထွင်ကြံ ဆမှုများအကြောင်း သတင်းပေးကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစာများကို တီတိုးက ဂရုတစိုက်လေ့လာအားပေးခဲ့သည်။

အချို့သော စာများမှာမူ အကျိုးမဲ့အချည်းနှီးအကြောင်းအရာများ ဖြစ်နေတတ်သည်။ တစ်ခါတုန်းကဆိုလျှင် လယ်သမားကြီးတစ်ဦးက တီတိုး အား မိမိသည် မသေဆေးလျှို့ဝှက်ချက်ကို ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိထားပြီ ဖြစ် ကြောင်း စာရေးဖူးသည်။ ထိုလယ်သမားကြီးမှာ စစ်အတွင်း ၁၉၄၄ခု နှစ်က ဂျာမန်ထိုးစစ်ကြီးတစ်ခု၏ ဒဏ်ချက်ကိုခံခဲ့ရစဉ် တီတိုးနှင့်တကွ တော်လှန်ရေး

* ဧပြီ ၁၉၅၁တွင် တီတိုး၏ သည်းခြေအိမ်ရောဂါကို အောင်မြင်စွာခွဲစိတ်ကုသခဲ့သည်။ ခွဲစိတ်ခန်းထဲသို့ဝင်ခါနီးတွင် တီတိုးသည် ရဲဘော်ကာဒယ်နှင့် ဇိုးလပ်စ်တို့အား နှုတ်ဆက်ရာ အထူးစိတ်လှုပ်ရှားပြီး မျက်ရည်ပင်လည်နေခဲ့သည်။ သူ့ရဲဘော်နှစ်ဦးအား မျက်လုံးချင်းမဆုံမိအောင်ရှောင်ပြီး အမြန်နှုတ်ဆက်၍ ခွဲစိတ်ခန်းထဲသို့ ချွာခနဲ လှည့်ဝင်သွားခဲ့လေသည်။ (ဒေဒီဂျာ၏ တီတိုးအတ္ထုပ္ပတ္တိ စာမျက်နှာ ၄၂၂)

စစ်ဦးစီးဌာနချုပ် တစ်ဖွဲ့လုံးကိုပါ လွတ်မြောက်အောင် တောလမ်းခရီး၌ လမ်းပြလုပ်၍ ကူညီခဲ့သူဖြစ်သည်။ ထိုလယ်သမားကြီးမှာ တီတိုးအား အလွန် ကြည်ညို၍ ဘယ်တော့မှမသေစေချင်သောကြောင့် 'မသေဆေး၏ လျှို့ဝှက်ချက်'ကို ပေးမည်ဟုဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ သူ၏စေတနာမှာ ကြည်နူးပီတိ ဖြစ်ဖွယ်ကောင်းသော်လည်း မဖြစ်နိုင်သည်ကို အယူသည်းနေသော သူ၏အများကိုမူ တီတိုးက ပြန်လည်တည့်မတ်ပေးခဲ့ရသည်။ ယခုလိုမဖြစ်နိုင်သည်ကိုစွဲမျိုးကို သုတေသနလုပ်နေမည့်အစား လယ်ယာလုပ်ငန်းပို၍ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် တီထွင်မှုများကို ကြံဆဖော်ထုတ်ပါရန် တီတိုးက စာရှည်ကြီးတစ်စောင်ပြန်ရေး၍ ပန်ကြားခဲ့ရလေသည်။

တီတိုးထံသို့ နိုင်ငံခြားမှလည်း စာအမြောက်အမြားရောက်ရှိလာရာ အများစုမှာ အော်တိုဂရပ်ရေးခိုင်းသူများဖြစ်သည်။ တချို့ကလည်း တီတိုးအကြောင်းကို သိလို၍ တရင်းတနီးစာရေး၍ မေးမြန်းကြခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ် စတာလင်နှင့် ကွဲပြားစာအချိန် အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်၌ တီတိုးအကြောင်း ဆောင်းပါးများပါရှိခဲ့ရာ မကြာမီ အမေရိကန်မှ စာများစုပြုရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ယူဂိုဆလပ်အနွယ်တစ်ဦးဖြစ်သော အမေရိကန်နိုင်ငံသားတစ်ဦးက ရေးလိုက်သောစာမှာ စိတ်ထိခိုက်ဖွယ်ဖြစ်လေသည်။ ထိုသူက သူ၏နေအိမ်ကို ဓာတ်ပုံရိုက်၍ ထည့်ပေးပြီး 'တီတိုး.. ခင်ဗျား ဒုက္ခတွေ့လျှင် အချိန်မရွေးကျွန်တော်ဆီလာခဲ့ပါဗျာ၊ ခင်ဗျားအတွက် ကျွန်တော်အိမ်ကအခန်းတစ်ခန်းကို အပိုင်ပေးပါမယ်'ဟု စာရေးလေသည်။

x x x

တီတိုးသည် သတင်းစာနှင့်စာများကို ဖတ်ပြီးသောအခါမှ အစိုးရကိစ္စများကို စတင်သည်။ အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးများနှင့် တွေ့စရာရှိလျှင် တွေ့သည်။ အမိန့်ထုတ်စရာရှိသည်တို့ကို အမိန့်ထုတ်သည်။ ထိုနောက်ဧည့်သည်များကို လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။ တီတိုးထံသို့ စက်ရုံအလုပ်ရုံများ၊ သမဝါယမလယ်ယာများ၊ လူထုလူတန်းစား အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ လာရောက်တွေ့ဆုံလေ့ရှိကြသည်။ အခြေခံအလုပ်သမားကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တိုက်ရိုက်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရသည်ကို တီတိုးက အထူးသဘောကျတတ်သည်။ အလုပ်သမားကိုယ်စားလှယ်များနှင့် စကားကောင်းနေမိလျှင် တစ်ခါတစ်ရံနာရီဝက်မှ တစ်နာရီခန့်အထိ ကြာမြင့်တတ်လေသည်။

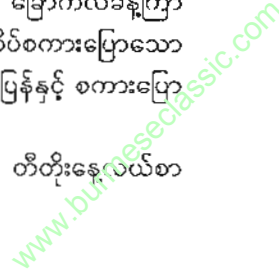
တီတိုး၏ဧည့်သည်များထဲတွင် ငယ်သူငယ်ချင်းများနှင့် ဆွေမျိုး

များလည်းပါရှိသည်။ ငယ်စဉ်က တစ်ရွာတည်းသား သူငယ်ချင်းများ၊ ဇာဂရက်ဖြူ စက်ရုံများတွင် တီတိုးအလုပ်လုပ်ခဲ့စဉ်က လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့် ဆွေမျိုးများသည် တစ်ရက်တန်သည် နှစ်ရက်တန်သည် တည်းခိုနေထိုင်သွားတတ်ကြသေးသည်။ သူတို့အပြန်တွင် တီတိုးကသင့်သလို လက်ဆောင်ပစ္စည်းများ ပေးကမ်းလေ့ရှိသည်။

နိုင်ငံခြားသံအမတ်များ၊ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များမှ ဆိုရှယ်လစ်နှင့် အလုပ်သမားပါတီကိုယ်စားလှယ်များ၊ ကုလသမဂ္ဂကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် သတင်းစာဆရာများသည်လည်း တီတိုးထံသို့ နေ့စဉ်လိုလို တစ်ဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့မက လာရောက်တွေ့ဆုံတတ်ကြသည်။ နိုင်ငံခြားသားများနှင့် သတင်းစာဆရာများအား တီတိုးက လွယ်လွယ်ကူကူတွေ့ဆုံခွင့်ပြုနေခြင်းကို တီတိုး၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက သိပ်မကြိုက်ကြချေ။ သို့ရာတွင် တီတိုးက "နိုင်ငံခြားသားတွေနဲ့တွေ့တော့ သူတို့က တို့အကြောင်း ဘာစိတ်ဝင်စားနေသလဲဆိုတာကိုလဲ သိရတယ်။ သူတို့ဆီမှာ ဘာတွေဖြစ်နေတယ်ဆိုတာလဲ ကိုယ်က သိရတယ်။ သတင်းစာဆရာတွေနဲ့ များများတွေ့တာလဲ အကျိုးရှိတာပဲ။ သတင်းစာဆရာဆိုတာ လက်တွေ့လေ့လာခွင့်ရရင် အမှန်ကိုပိုရေးကြတယ်။ သူတို့ကို ပိတ်ဆို့ဟန့်တားထားရင် သူတို့ရဲ့ မှန်းဆချက်နဲ့ ထင်ရာမြင်ရာတွေကို စွပ်ရေးတော့မှ ပိုဆိုးတယ်" ဟု ရှင်းပြလေသည်။

တီတိုးသည် ဌာနေဘာသာစကားဖြစ်သော ဆာဘိုခရီးရှားဘာသာ အပြင် ရုရှား၊ ချက်၊ ဆလိုဗီးနီးယန်း၊ ဂျာမန်၊ ပြင်သစ်နှင့် အီတလီဘာသာများကို ပြောနိုင်ဆုံးနိုင်သည်။ ပထမကမ္ဘာစစ်တွင် စစ်သုံ့ပန်းအဖြစ် နေခဲ့ရဘူး၍ ရုရှားပြည်မှ ကာဂျစ်နယ်သုံးစကားကိုပါ တတ်ခဲ့သေးသည်။ သို့ရာတွင် တီတိုးသည် အင်္ဂလိပ်စကားကိုမူ ပါရမီမပါခဲ့ချေ။ သူသည်အင်္ဂလိပ်စကားကို သူများကပြောလျှင် နားလည်သော်လည်း ပြန်ပြောနိုင်လောက်အောင် မတတ်ချေ။ အင်္ဂလိပ်စကားသင်ရန် ကြိုးစားခဲ့သည်မှာလည်း အကြိမ်ကြိမ်ဖြစ်သည်။ တစ်လနှစ်လလေ့ကျင့်လိုက်၊ ရပ်သွားလိုက်၊ ခြောက်လခန့်ကြာပြီးမှ ပြန်သင်လိုက်နှင့် ပြီးပြတ်သည်ဟူ၍မရှိခဲ့။ အင်္ဂလိပ်စကားပြောသော ဧည့်သည်တော်များလာရောက်လျှင် တီတိုးသည် စကားပြန်နှင့် စကားပြောနေရဆဲဖြစ်သည်။

ဧည့်သည်စံသွားချိန် နေ့လည်မွန်းတည့်ချိန်၌ တီတိုးနေ့လယ်စာ

စားသည်။ ယူဂိုဆလပ်ခလေးထုံးစံအရ နေ့လယ်စာသည် တစ်နေ့တာအတွက် ပင်မထမင်းနပ်ဖြစ်သည်။ တီတိုးသည်နေ့လယ်စာကို မိတ်ဆွေများနှင့် လက်ဆုံစားလေ့ရှိသည်။ သူ၏အတွင်းရေးမှူးသည်လည်း အမြဲတမ်းလို အတူစားသောက်ရသည်။

နေ့လယ်စာစားပြီးလျှင် တီတိုးသည် စာကြည့်ဆောင်သို့သွားသည်။ ကောင်းနိုးရာရာစာအုပ်များကို ရွေးပြီးသူ၏ သီးသန့်စာဖတ်ခန်းသို့ယူသွားသည်။ တီတိုးသည် ယူဂိုဆလားဗီးယားပြည်တွင်းမှ ထုတ်ဝေသော စာအုပ်များကို အများဆုံးအချိန်ပေး၍ ဖတ်ရှုလေ့ရှိသည်။ နိုင်ငံခြားစာအုပ်များကိုလည်း ကောင်းနိုးရာရာကောက်နုတ်ဖတ်ရှုသည်။ နိုင်ငံခြားစာရေးဆရာများအနက် ဘောလ်ဇက်၊ ဆင်ကလဲယားလူးဝစ်၊ အပ္ပတန်ဆင်ကလဲယား၊ ဂျက်လန်ဒန်၊ မတ်တွန်း၊ ကစ်ပလင်၊ ဂိုးထားစသူတို့၏ စာပေများကို နှစ်သက်သည်။ သဘာဝသိပ္ပံနှင့် တိရစ္ဆာန်များအကြောင်း ရေးသားထားသော စာအုပ်များကိုလည်း စိတ်ဝင်စားသည်။ တီတိုးသည် ဝတ္ထုများဖတ်ရှုရာတွင် ယူဂိုဆလပ်စာရေးဆရာများ၏ လက်ရာများကို ဂရုတစိုက်ဖတ်ရှုသည်။ အချို့သော နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များသည် မိမိတို့ပြည်တွင်းစာရေးဆရာများ၏ ဝတ္ထုများကို အဆင့်အတန်းနိမ့်သည်ဟု အထင်သေးပြီး နိုင်ငံခြားစာပေများဖတ်မှ ဂုဏ်ရှိသည်ဟု ယူဆတတ်ကြသည်။ တီတိုးကမူ ယူဂိုဆလပ်အမျိုးသားစာပေကို တန်ဖိုးထားသည်။ ယူဂိုဆလပ်စာရေးဆရာများ၏လက်ရာများထဲမှ သရုပ်ဖော် တင်ပြချက်များကို လေ့လာပြီး ယူဂိုဆလပ်ပြည်သူတို့၏ဘဝကို ထိတွေ့ခံစားလေသည်။

တီတိုးသည် ယူဂိုဆလပ်သတင်းစာဆရာများနှင့် စာရေးဆရာများ၏ နိုင်ငံရေးရာ ဝေဖန်သုံးသပ်ချက်များကိုလည်း လေးလေးစားစားစောင့်ဖတ်တတ်သည်။ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံတွင် နိုင်ငံပိုင်သတင်းစာ ဂျာနယ် မဂ္ဂဇင်းများကိုသာ ထုတ်ဝေလျက်ရှိပြီး ပုဂ္ဂလိကစာနယ်ဇင်းများဟူ၍ ကြော်ငြာစာစောင်ကလေးများသာရှိသည်။ နိုင်ငံပိုင် စာနယ်ဇင်းများတွင် လုပ်ကိုင်နေသော သတင်းစာဆရာများအား သတင်းစာလွတ်လပ်ခွင့်ကို အပ်နှင်းထားသည်။ သတင်းစာဆရာများအား အမှုထမ်းများအဖြစ် ဆက်ဆံခြင်းမပြုဘဲ ပြည်သူ့ဟာပ်တိုင်များအဖြစ် သတ်မှတ်ထားရှိလေသည်။

တီတိုးသည် စစ်တုရင်ကစားခြင်းကို ဝါသနာထုံသည်။ သို့ရာတွင် လက်ရည်မှာမူ 'သာမန်အောက်အဆင့်'မျှသာရှိ၏။ လက်ရည်ညှိသော်လည်း

တီတိုးသည် စစ်ဘုရင်ကစားချိန်တွင် နောက်ပြောင်ကျီစယ်ပြီး အငြင်းသန်တတ်၏။ တစ်ဖက်သားက အကွက်ရွှေ့ရန်စဉ်းစားနေချိန်တွင် မခံချင်အောင် ဆွပေးတတ်၏။ သူ့အလှည့်ရောက်၍ အကွက်ရွှေ့ရန် အခက်ကြုံနေရလျှင်မူ ငြိမ်သက်စွာအကြာကြီး စဉ်းစားလေ့ရှိသည်ဟူ၏။

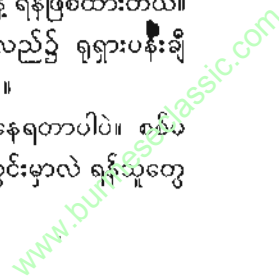
မွန်းလွဲပိုင်း အချိန်များတွင် တီတိုးသည် ရံဖန်ရံခါမြင်းစီးထွက်၍ အပန်းဖြေတတ်၏။ ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့ပြင်ရှိ တောင်ကုန်းတောအုပ်များထဲတွင် လှည့်လည်၍ မြင်းအပျော်စီးခြင်းဖြစ်၏။ မြင်းစီးမထွက်ချိန်များတွင် အခန်းအောင်း၍ စာဖတ်လျှင်ဖတ်၊ မဖတ်လျှင် ခေတ္တလဲလျောင်း၍ အနားယူတတ်၏။

တီတိုး အသက် ၆၀ပြည့်မွေးနေ့တုန်းက လက်ဆောင်အဖြစ် ဆလိုဗီးနီးယားနယ်မှ အကော်ဒီယန်တစ်ခု လက်ဆောင်ပေးဖူးရာ တီတိုးသည် မည်သူမှအသိမပေးဘဲ ကျိတ်၍ အကော်ဒီယန်အတီးကျင့်ခဲ့ဖူး၏။ တီတိုးအတ္ထုပ္ပတ္တိရေးသူရဲဘော်ဒေဒီဂျာသည် တီတိုး၏သီးသန့်ခန်းကို အလည်သွားသောအခါမှ တီတိုးအကော်ဒီယန်ကျင့်နေသည်ကို ပက်ပင်းတိုးမိတော့၏။

တီတိုးကား ဂီတခံစားမှုပါရမီရှိသူဖြစ်၏။ ဘီသိုဗင်နှင့် ချိုင်ကော့စကီးတို့၏ ဂီတများကို အရသာခံနိုင်စွမ်းရှိ၏။ သို့ရာတွင် ခေတ်ပေါ် ဂျပ်ဖ်တီးလုံးများကိုမူ တီတိုးကမနှစ်သက်ချေ။ ဂျပ်ဖ်ဂီတကို မကြိုက်သော်လည်း တီတိုးသည် ခေတ်ရေစီးကြောင်းကို အလိုက်သင့်လက်ခံလေသည်။ ဆန့်ကျင်ဘက်မပြုချေ။

တီတိုး၏ ဝါသနာတစ်ခုမှာ ပန်းချီကားများစုဆောင်းခြင်းဖြစ်၏။ ပန်းချီအကြောင်းကိုလည်း အတော်ပင် တီးမိခေါက်မိရှိ၏။ အထူးသဖြင့် ပြန်လည်ဆန်းသစ်ခြင်းခေတ် (ရီနေဆင့်) ပန်းချီကားများကို အနှစ်သက်ဆုံးဖြစ်၏။ မူရင်းပန်းချီကားများနှင့် မိတ္တူပန်းချီကားများစွာကို စုဆောင်းထား၏။ ရုရှားလူမျိုးပန်းချီဆရာကြီးများ၏လက်ရာ ပန်းချီကားများစွာကို တီတိုး၏ အခန်းနံရံပတ်လည်၌ ချိတ်ဆွဲထားရာ စတာလင်နှင့် တီတိုးကွဲပြီးစအချိန်တွင် ရဲဘော်ဒေဒီဂျာက တီတိုးအား “ကျုပ်တို့ရုရှားတွေနဲ့ ရန်ဖြစ်ထားတယ်။ အခုရုရှားတွေရဲ့အပိုင်းခံနေရပါလား”ဟု အခန်းပတ်လည်၌ ရုရှားပန်းချီကားများဝိုင်းဝန်းနေသည်ကို ဟာသနှော၍ပြောလိုက်၏။

တီတိုးက “ကျုပ်တို့ဟာ အမြဲတမ်းအပိုင်းခံနေရတာပါပဲ။ စစ်ပွဲဖြစ်ခင်တုန်းကလဲ ဘုရင်အစိုးရက ဝိုင်းခဲ့တယ်။ စစ်အတွင်းမှာလဲ ရန်သူတွေ

က အကြိမ်ကြိမ်ပိုင်းခဲ့တယ်။ အခုလဲအပိုင်းခံနေရပြန်ပြီ။ ဒါပေမယ့် အပိုင်းခံရတိုင်း ကျုပ်တို့ဖောက်ထွက်နိုင်ခဲ့တာပဲမဟုတ်လား... 'ဟု ပြန်ဖြေခဲ့လေ၏။

တီတိုးသည်ရယ်စရာပြောခြင်းကို နှစ်သက်၏။ ပျော်ပျော်နေခြင်းသည် အသက်ရှည်ဆေးဖြစ်သည်ဟုယုံကြည်၏။ သို့ရာတွင် မိမိဟာသကြောင့် သူတစ်ပါးထံခိုက်စရာမဖြစ်စေရဟူ၍ ကား ဆုံးမတတ်၏။ သူနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သူမဆို ရယ်စရာဟာသပြောနိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု လမ်းဖွင့်ထား၏။ ဝေဖန်ရေးဟာသများကို ပို၍နှစ်သက်တတ်၏။

တီတိုးသည် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာပြီး အတော်ကြာသည်အထိ ဘောလုံးပွဲများကို ကိုယ်တိုင်သွားကြည့်လေ့ရှိ၏။ ဘောလုံးပွဲကြီးများရှိလျှင် ဘဲလ်ဂျီယံမြို့အားကစားကွင်း၌ လူပေါင်းခြောက်သောင်းခန့်လာကြည့်တတ်ကြ၏။ နောက်ပိုင်းတွင်မူ တီတိုးသည် ကွင်းထဲသို့ကိုယ်တိုင်သွားမကြည့်တော့ဘဲ အိမ်၌ပင်ရုပ်မြင်သံကြားမှ ကြည့်ရှုတော့သည်။ ဘောလုံးအသင်းများအနက် တီတိုးအကြိုက်ဆုံးအချစ်တော်အသင်းမှာ 'ပြောက်ကျား'ဘောလုံးအသင်းဖြစ်သည်။ အသင်းနာမည်ကို သံယောဇဉ်ထား၍ အားပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ တီတိုး၏ရဲဘော်များက ဘောလုံးကွင်းသို့တီတိုးကိုယ်တိုင်သွားရောက်ကြည့်ရှုအားပေးခြင်းမပြုတော့သော အဓိကအကြောင်းမှာ ပြောက်ကျားအသင်း မကြာခဏဆိုသလို ရုံးနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု တီတိုးအား နောက်ပြောင် ကျီစယ်ကြ၏။ တီတိုးကမူ သူ့ရဲဘော်များက စသည်ကို ရှက်ပြုံးပြုံး၍ ငြိမ်ခံနေပြီးမှ ရှင်းလင်းပြောပြ၏။

"ပြောက်ကျားအသင်း ရုံးရုံးနေတာက အဓိကအကြောင်းမဟုတ်ပါဘူးကွာ၊ အခုဆိုရင် ငါဟာတိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်ဖြစ်နေပြီ။ ငါတိုင်းပြည်ထဲက လူရေးလူမှုကိစ္စတွေမှာ ငါဟာ ဘက်လိုက်လို့မဖြစ်တော့ဘူး။ ငါ့စိတ်ထဲမှာ တစ်ခုခုကို သိပ်ကြိုက်ချင်ကြိုက်နေမယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒါကို လူထုရှေ့မှာ ဖော်ပြဖို့မသင့်တော့ဘူး။ ဥပမာကွာ ငါကပြောက်ကျားအသင်းကို ကြိုက်တယ်။ အလားတူပဲ အခြားလူတွေကလဲ သူတို့ကြိုက်တဲ့အသင်းအသီးသီးရှိကြလိမ့်မယ်။ ငါက လူတွေရှေ့မှာ ပြောက်ကျားကိုပဲ သွားပြီး အားပေးနေရင် တစ်ခြားအသင်းပရိသတ်ရဲ့ စိတ်ထဲမှာ တစ်မျိုးခံစားရလိမ့်မယ်။ တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ဟာ အဲဒီလိုမဖြစ်စေရဘူး"

x x x

မာရှယ်တီတိုးသည် အမဲလိုက်သေနတ်ပစ်လည်း ဝါသနာပါ၏။

စနေနေ့များတွင် ဘဲလ်ဂျီယံမြို့မှခွာ၍ တောပစ်ထွက်တတ်၏။ တီတိုး၏ သေနတ်ပစ်လက်ရည်မှာမူ လက်ဖြောင့်တပ်သားတစ်ဦးကဲ့သို့ လက်တည့်သည် ဟု အကြောင်းသိများက ပြောဆို၏။ သို့ရာတွင် တီတိုးတောပစ်ထွက်သည်မှာ သေနတ်ပစ်ရန်ထက် သဘာဝတောတောင်ဒေသများတွင် လှည့်လည် လမ်းလျှောက်လိုသော ရည်ရွယ်ချက်က ပိုများသည်ဟုဆို၏။

အားကစားလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ တီတိုးသည် မြင်းစီးခြင်း၊ တောပစ်ထွက်ခြင်းများအပြင် တင်းနစ်ရိုက်ကစားခြင်းကိုလည်း ဝါသနာပါ၏။ တင်းနစ်ကစားရာတွင် တီတိုးသည် ထူးထူးချွန်ချွန်မရှိလှချေ။ သို့ရာတွင် ကစားပြီးဆိုလျှင် အားစိုက်ခွန်စိုက်ကစားတတ်၏။ ဘောလုံးနောက်သို့ တစ်ကွင်းလုံးပြည့်အောင်လိုက်ရိုက်နေတတ်၏။ များသောအားဖြင့် ကစားပွဲတိုင်း လိုလိုတီတိုးရှုံးသည်ကများ၏။

နေ့စဉ်နေ့တိုင်း တီတိုးသည် သူ၏မိသားစုနှင့် စုံစုံညီညီတွေ့ရချိန်နည်းပါးလှ၏။ မိုးစုတ်စုတ်ချုပ်မှ ရုံးခန်းမှပြန်လည်ထွက်ခွာလာရာ မြေးများက စောင့်၍ကြိုဆိုကြ၏။

ချစ်ဇနီးနှင့်အတူ နှစ်သစ်ကူးကပွဲ နွဲ့နေစဉ်၊ (၁၉၇၃)

တီတိုးမှာ အိမ်ထောင်သုံးဆက်ရှိခဲ့၏။ ပထမဆုံးဇနီးမှာ ရုရှားအမျိုးသမီးပိုလ်ကာဆိုသူဖြစ်၏။ ၁၉၃၈-ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့၏။ ပိုလ်ကာထံမှ “ဇာကို” ဟုခေါ်သော သားတစ်ယောက်ကျန်ခဲ့ရာ ဇာကိုအိမ်ထောင်ရက်သားကျပြီးနောက် ဖရန်ယိုနှင့် ဇလာတီကာဟုခေါ်သော မြေးကလေးနှစ်ယောက်ရခဲ့၏။ ၁၉၄၀ပြည့်နှစ်တွင် တီတိုးသည် ဆလိုဗီးနီးယားနယ်သူ ‘ဘာတာဟက်စ်’နှင့် လက်ထပ်ပြီး “မစ်စကို” ဟုခေါ်သော သားတစ်ယောက်ရခဲ့၏။ စစ်ပြီးချိန်တွင် တီတိုးသည် ဘာတာဟက်စ်နှင့် ကွာရှင်းခဲ့၏။ သားဖြစ်သူ မစ်စကိုနှင့် မစ်စကိုမှမွေးသော မြေးများနှင့်မူ မကြာခဏတွေ့ဆုံလေ့ရှိ၏။ တီတိုးသည် သွေးရင်းသားရင်းများအပေါ် သံယောဇဉ်ကြီးသူဖြစ်၏။ သူ၏အကိုကြီးမာတင်နှင့်ညီအကိုမောင်နှမများသည် မွေးရပ်ဇာတိတွင်လည်းကောင်း၊ ဇာဂရက်မြို့တွင်လည်းကောင်း အသီးသီးကိုယ်အိမ်ထောင်နှင့်ကိုယ် နေထိုင်ကြရာ တီတိုးက အိမ်သို့မကြာခဏဖိတ်၍ ပျော်ရွှင်စွာတွေ့ဆုံလေ့ရှိလေ၏။

၁၉၅၂ခုနှစ် နှစ်ဦးပိုင်းတွင် တီတိုးသည် တတိယအကြိမ်အိမ်ထောင်သစ်ထူခဲ့၏။ ဆားဘီးယားနယ်သူ “ဂျိုဗန်ကာ” ခေါ် ပြောက်ကျားရဲဘော်မတစ်ဦးဖြစ်၏။ တော်လှန်ရေးအတွင်းက သူမ၏မိသားစုအားလုံး ဂျာမန်တို့၏ သတ်ဖြတ်ခြင်းခံခဲ့ရ၏။ ထိုနောက်သူမသည် တက်ကြွသော ပြောက်ကျားရဲမေတစ်ဦးဖြစ်လာခဲ့၏။ အသားညိုညိုအရပ်မြင့်မြင့်နှင့် ကျက်သရေရှိစွာလှပသော မိန်းမပျိုတစ်ဦးဖြစ်၏။ သူမသည်ယနေ့ထက်တိုင် မာရယ်တီတိုး၏သစ္စာရှိသော ဇနီးနှင့်ရဲဘော်မအဖြစ် လက်တွဲလျက်ရှိ၏။ နှစ်စဉ် နှစ်သစ်ကူးပွဲများတွင် တီတိုးတို့မောင်နှံသည် ပျော်ရွှင်ကြည်နူးဖွယ်ရာတွဲကံ၍ ပြည်သူလူထုအား နှုတ်ခွန်းဆက်ကြလေသည်။

x x x

တီတိုးသည် အိမ်သို့ပြန်ရောက်ပြီးနောက် ညဂူနာရီအထိ မနားရသေးချေ။ အိမ်သို့လာတွေ့သော ဧည့်သည်များနှင့် ဆွေးနွေးနေပြန်၏။ တီတိုးနှင့် ညဉ့်နက်သည်အထိ စကားပြောနေတတ်သော ရဲဘော်အရင်းအချာများလည်းရှိ၏။ ရဲလေးဘော်မကွဲကြသေးမီကဆိုလျှင် ဂိုးလပ်စ်၊ ရန်ကိုဗစ်၊ ကာဒယ်တို့သည် တီတိုးနှင့် ညဉ့်နက်သန်းခေါင်လာရောက်စကားပြောနေကြပြီး အိပ်ရာဝင်ချိန်ရောက်မှ ပြန်သွားတတ်ကြ၏။

ထို့ကြောင့် တီတိုး၏ နေ့စဉ်ပျမ်းမျှအလုပ်ချိန်သည် ၁၈နာရီခန့်

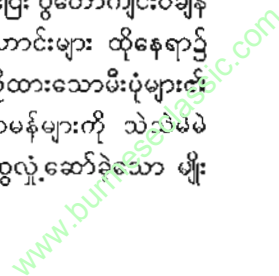
အထိရှိသည်ဟု ဆိုကြခြင်းဖြစ်၏။

တီတိုးသည် မြို့တော်တွင် ရုံးထိုင်နေရသည်ထက် နယ်အနှံ့ခရီးထွက်ရခြင်းကို ပို၍နှစ်သက်၏။ ထို့ကြောင့် တစ်နှစ်လျှင် နှစ်ကြိမ်ထက်မနည်း နယ်ထွက်တတ်၏။ ပြည်ထောင်စုဝင် သမ္မတနိုင်ငံခြောက်ခုအနက် တစ်နိုင်နိုင်ငံသို့ နှစ်စဉ်အမြဲတမ်းသွားရောက်လေ့ရှိ၏။ ထိုနိုင်ငံရှိ အလုပ်သမားသမဂ္ဂများညီလာခံသို့လည်းကောင်း၊ စစ်ပြန်ရဲဘော်ဟောင်းများအခမ်းအနားသို့လည်းကောင်း၊ တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခု တက်ရောက်တတ်၏။ စက်ရုံအလုပ်ရုံများ၊ သမဝါယမလယ်ယာများနှင့် သင်္ဘောကျင်းများသို့လည်း ရောက်အောင် သွားလေ့ရှိ၏။ တစ်နေရာရာတွင် နှစ်နာရီသုံးနာရီခန့်ကြာအောင် အလုပ်သမားများနှင့် တွေ့ဆုံစကားပြောဆိုနေတတ်၏။

စစ်ပြန်ရဲဘော်ဟောင်းများနှင့် တွေ့ဆုံကြရာတွင် တီတိုးသည် ရှေးဖြစ်ဟောင်းများကို လွမ်းဆွတ်တသ၍ မျက်ရည်များပင် ပိုင်းလာတတ်၏။ ပြောက်ကျားရဲဘော်ဟောင်းများနှင့်အတူ မီးပုံပွဲကျင်းပကာ ထမင်းလက်ဆွဲစားသောက်၍ ပြောက်ကျားသီချင်းများကို အတူသီဆိုလေ့ရှိသည်။

တစ်ခါတွင် စစ်ပြန်ရဲဘော်ဟောင်းများနှင့် တီတိုးတွေ့ဆုံပွဲတစ်ပွဲကို အိဂျစ်သမ္မတနာဆာအားဖိတ်ကြားခဲ့ရာ နာဆာနှင့်အတူပါသွားသော သတင်းစာဆရာ ဟေကယ်လ်က ဤသို့ပြန်လည်ရေးသားခဲ့သည်။

“၁၉၅၈ခုနှစ်နှောင်းပေါက်တွင် နာဆာအား တီတိုးက ဆိုတစ်စကားတိုက်ပွဲ ၁၅နှစ်မြောက် အထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနားသို့ ဖိတ်ကြားခဲ့သည်။ ဆိုတစ်စကားတိုက်ပွဲမှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း ဂျာမန်တို့က တီတိုး၏ ပြောက်ကျားတပ်များအား အကြီးအကျယ်ချေမှုန်းရေးအတွက် ထိုးစစ်ဆင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ဂျာမန်တပ်မကြီး ၆ခုက တီတိုး၏ပြောက်ကျား ၁၉၀၀၀ကို ပိုင်းထားခဲ့သည်ကို ဖောက်ထွက်နိုင်ခဲ့သဖြင့် တော်လှန်ရေးကို အဆုံးအဖြတ်ပေးခဲ့သော တိုက်ပွဲကြီးဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုတစ်စကားစစ်မြေပြင်မှာ ယူဂိုဆလပ်လူမျိုးတို့၏ အထွက်အမြတ်နေရာဌာနဖြစ်လာခဲ့သည်။ ယင်းစစ်မြေပြင်နေရာကို မပြုပြင်ဘဲနဂိုအတိုင်းထိန်းသိမ်းထားပြီး ပွဲတော်ကျင်းပချိန်တွင် အမြို့မြို့အနယ်နယ်မှ ပြောက်ကျားရဲဘော်ဟောင်းများ ထိုနေရာ၌ ပြန်ဆုံကြလေသည်။ စစ်မြေပြင်ကြီးထဲတွင် ထွန်းညှိထားသောမီးပုံများ၏ အလင်းရောင်အောက်၌ ယခင် ၁၅နှစ်တုန်းက ဂျာမန်များကို သဲသမဲတိုက်ထုတ်ရန် မိမိတို့၏ ဇာတိသွေးဇာတိမာန်ကိုနှိုးဆွလှုံ့ဆော်ခဲ့သော ပျိုး

ချစ်ပြောက်ကျားသီချင်းများကို အမှတ်တရသံပြိုင်ပြန်ဆိုကြသည်။ မာရှယ် တီတိုးသည် ရဲဘော်ဟောင်းများနှင့်အတူ လက်ချင်းဆုပ်လျက် တွဲဖက်ပြီး သီချင်းများကို လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ဝင်ဆိုလေသည်။ ကြေကွဲဖွယ်လည်းဖြစ်၊ ကြည်နူးဖွယ်လည်းဖြစ်သည်။ ကြက်သီးမွေးညင်းထအောင် မျိုးချစ်စိတ်၊ ရဲဘော်စိတ်လှုပ်ရှားစေသော ရှုခင်းဖြစ်သည်။

“ဆိုတစ်စကတိုက်ပွဲကာလတွင် တော်လှန်ရေး ပြောက်ကျား ရဲမေတစ်ယောက်က မိမိ၏အမည်ရေးထိုးထားသောလည်စီးတစ်ခုကိုလာ၍ လက်ဆောင်ပေးခဲ့သည်ကို ပြန်၍အမှတ်ရမိပါသေးသည်ဟု တီတိုးကနာဆာ အားပြောပြသည်။ တီတိုးကလည်စီးကိုဘယ်လိုရခဲ့သလဲဟုမေးရာ အမျိုးသမီးကလေးက ခေါင်းဆောင်ကြီးအတွက် ကျွန်မရဲ့ရိက္ခာခွဲတမ်းထဲက ထောပတ်တစ်ကီလိုနဲ့ဝယ်ထားတာပါဟူ၍ ပြန်ဖြေသည်ဟုဆိုလေသည်။”

ယင်းအဖြစ်အပျက်ကလေးသည် တီတိုးအားသူ၏ရဲဘော်များက အဘယ်မျှချစ်ကြည်ညိုကြကြောင်း မမေ့နိုင်တဲ့ဖြစ်ရပ်ကလေးတစ်ခုဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ရဲဘော်ဟောင်းများနှင့် ပြန်တွေ့ဆုံရာတွင် တီတိုးသည်ရဲဘော်ဟောင်းများ၏ အခက်အခဲများကို ကိုယ်တိုင်ကြားသိခဲ့ရသည်။ တစ်ခါသော် ပြောက်ကျားဟောင်းတစ်ဦးက အစိုးရဌာနများတွင် အမှုထမ်းများရာထူးခန့်ခြင်း၊ တိုးမြှင့်ခြင်းပြုလုပ်ရာ၌ အရည်အချင်းသတ်မှတ်ပုံစနစ်နှင့် ပတ်သက်၍ တင်ပြသည်။

“ကျွန်တော်ဟာ အသက် ၁၈နှစ်အရွယ်မှာ တော်လှန်ရေးထဲပါခဲ့တယ်။ စစ်အတွင်းတော်လှန်ရေးကာလတစ်လျှောက်လုံး တက္ကသိုလ်ကို ကျွန်တော်ဘယ်လိုတက်နိုင်ခဲ့ပါ့မလဲ။ စစ်ကြီးပြီးတော့ ပြည်သူ့ကော်မတီတွေမှာ ကျွန်တော်တို့ဆက်ပြီးတာဝန်ယူခဲ့ရပြန်ပါတယ်။ တစ်နေ့ကို ၁၆နာရီလောက် အလုပ်လုပ်ခဲ့ကြရပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မျိုးမှာ ဘယ်နဲ့လုပ်ပြီးကျောင်းပြန်တက်နိုင်ပါဦးမလဲ။ ဟောခူတော့ အရည်အချင်းသတ်မှတ်ပုံစနစ်သစ်အရ ကျွန်တော်ဟာ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရ အမှုထမ်းတွေထက် လခလျော့ပြီးရမယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့တော်လှန်ရေးလုပ်နေချိန်မှာ အေးချမ်းသာယာစွာ ကျောင်းတက်နေခဲ့တဲ့ လူတွေရဲ့အောက်မှာ ကျွန်တော်တို့က အမှုထမ်းရပါတော့မယ်”

တီတိုးသည် ထိုပြဿနာကို ပြောက်ကျားဟောင်းများနှင့် ညဉ့်သန်း

ခေါင်အထိ ထိုင်၍ဆွေးနွေးလေသည်။ နောက်ဆုံးတွင်ပညာအရည်အချင်း ရှိသူများကို ဦးစားပေးမည်ဟူသောမူမှာ နိုင်ငံ၏အဆင့်အတန်းတိုးမြှင့်ရေးအတွက် ကောင်းသောမူတစ်ရပ်ဖြစ်၍ ထိုမူကိုတော့ အလျှော့မပေးနိုင်။ သို့ရာတွင် တော်လှန်ရေးတွင် ကိုယ်ကျိုးစွန့်၍ အမှုထမ်းခဲ့သူများ မနစ်နာစေရန် တော်လှန်ရေးရဲဘော်ဟောင်းများအား တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသည်အထိ ဆက်လက်တက်ရောက်နိုင်သော အခွင့်အရေးနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးချိန်တွင် ထိုက်တန်သောရာထူးနေရာများကို ဦးစားပေးအမြင့်ဆုံးအဆင့်ဖြင့် ခန့်အပ်ရေးတို့ကို တီတိုးကစီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့လေသည်။

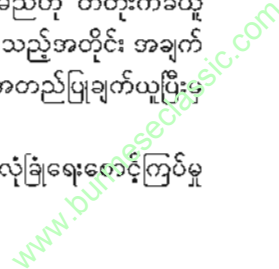
x x x

ပြည်သူ့ခေါင်းဆောင်ကြီးအနေဖြင့် တီတိုးသည် နေရာများစွာတွင် မိန့်ခွန်းများပြောရသည်။ တော်လှန်ရေးမတိုင်မီက တီတိုးသည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော်လည်း မိန့်ခွန်းပြောရာ၌ စကားပြောညံ့ညိုဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုစဉ်က တီတိုးသည် အစီရင်ခံစာရေးခြင်း၊ ကြေညာစာတမ်းရေးခြင်း၊ ခေါင်းဆောင်အချင်းချင်း စားပွဲထိုင်၍ ဆွေးနွေးခြင်းတို့တွင် အလွန်တော်သည် ဟုနာမည်ကြီးသည်။ ပြဿနာတစ်စုံတစ်ရာကို တီတိုးက ဒူးတိုက်ဆွေးနွေးရာတွင် တော်သော်လည်း စင်မြင့်ပေါ်မှနေ၍ လူထုများစွာအား တရားဟောရာ၌ တီတိုးသည် ဆွဲဆောင်မှုမရှိလှချေ။

သို့ရာတွင် တော်လှန်ရေးကာလ၌မူ တီတိုးသည် ပြည်သူလူထုအား ကျယ်ပြန့်စွာထိတွေ့လာခဲ့ရသည်။ လူထုအားစည်းရုံးလှုံ့ဆော်သော မိန့်ခွန်းများ မကြာခဏပြောခဲ့ရသည်။ သို့ဖြင့် အကျင့်ရလာသောအခါ စကားပြောကောင်းသူတစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာချိန်တွင် သူသည် မိန့်ခွန်းပြောကောင်းသူအဖြစ် ကျင့်သားရနေချေပြီ။

တီတိုးသည် မည်မျှပင်သွက်လက်ချောမွေ့စွာ အလွတ်မိန့်ခွန်းပြောနိုင်သော်လည်း မည်သည့်အခါမှ လက်တန်းမပြောချေ။ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ၁.၄၆ဖြင့် မိမိနှုတ်မှ ပြောသမျှစကားများသည် စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှုဖြစ်သည့် ဗဟိုကော်မတီ၏ အာဘော်များသာ ဖြစ်စေရမည်ဟု တီတိုးကခံယူထား၏။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူလူထုသို့ မိန့်ခွန်းပြောကြားသည့်အတိုင်း အချက်အလက်အကြောင်းအရာများကို ဗဟိုကော်မတီ၏ အတည်ပြုချက်ယူပြီးမှ ပြောလေ့ရှိပေသည်။

တီတိုးသည် လူထုကြားသို့ သွားလာရာ၌ လုံခြုံရေးစောင့်ကြပ်မှု

ကို ပစ်ပယ်ခြင်းမပြုချေ။ လိုအပ်သောလုံခြုံရေးအစောင့်အကြပ်များ ချထားခြင်းကို လက်ခံသည်။ “လူတိုင်းလူတိုင်းမှာ ချစ်ခင်သူရှိသလို မုန်းသူလဲရှိတယ်။ ခေါင်းဆောင်တွေဟာမလိုလားအပ်တဲ့ စွန့်စားမှုမျိုးကို စတန်းမထွင်သင့်ဘူး” ဟု တီတိုးကပြောဖူးလေသည်။ တီတိုးမှာ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်မဖြစ်သေးမီ လူထုတော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင် ဘဝမှစ၍ ချက်နစ်တပ်များ၏ ငိုလ်ချုပ်မိဟေလိုဗစ်ကဲ့သို့သော ပြိုင်ဘက်ရန်သူများရှိခဲ့သည်။ ထိုနောက်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာသည့်နောက်တွင်လည်း အုပ်စုဂိုဏ်းဂဏများကြောင့် တီတိုးအား အပြတ်ရှင်းရန် ကြံသူများလည်းရှိခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်၍ တီတိုးသည် လုံခြုံရေးအတွက် သတိအမြဲထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့သတိထားခဲ့သဖြင့်လည်း နောင်အခါ လူယုံသတ်၍ သေရမည့်အဖြစ်မျိုးမှ လွတ်ကင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ (ဥပမာ-ရန်ကုန်၏ အကြံအစည်မျိုး)

တီတိုးသည် ခေါင်းဆောင်ပီသမှုကို စံနမူနာပြုအဖြစ်နေထိုင်ခဲ့သူလည်းဖြစ်သည်။ “ခေါင်းဆောင်ဆိုတာ လူထုရဲ့ဆန္ဒကိုသိအောင်လုပ်ရတယ်။ လူထုဆန္ဒကို ပြည့်ဝအောင် ဖြည့်စွမ်းပေးနိုင်တဲ့ နည်းလမ်းကိုလဲညွှန်ပြနိုင်ရတယ်” ဟု တီတိုးကပြောသည်။ ထိုခံယူချက်နှင့်အညီ တီတိုးသည် လူထုနှင့်တွေ့ဆုံရာတွင် မိမိက နည်းနည်းသာပြော၍ များများနားထောင်လေ့ရှိသည်။ ထိုနောက် အချိန်ယူစဉ်းစား၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပေးတတ်သည်။

တီတိုး၏ မူလစိတ်သဘာဝမှာ ဒေါသထွက်လွယ်သည်။ ဟောဟောခိုင်းခိုင်း လုပ်တတ်သည်။ တော်လှန်ရေးကာလအစဉ်းလပိုင်းများအထိ ထိုအကျင့်ပါနေခဲ့သည်။ အကြံအစည်တစ်ခုခုမဟန်သည့်အခါဖြစ်စေ၊ တိုက်ပွဲအချို့ရှုံးနိမ့်ကြောင်း သတင်းရလျှင်ဖြစ်စေ၊ တီတိုးသည် ထိုင်ရာမှခုန်ထပြီး ဒေါသထကြီးဖြစ်နေတတ်သည်။ သို့ရာတွင် တော်လှန်ရေးသက်တမ်းရင့်လာသည်နှင့်အမျှ တည်ငြိမ်လာသည်။ စိတ်လှုပ်ရှားစရာ သတင်းတစ်ခုခုကြားရလျှင် စီးကရက်တစ်လိပ်ပြီးတစ်လိပ်သောက်ကာ ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန်လမ်းလျှောက်၍ စိတ်တည်ငြိမ်သည်အထိ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထိန်းချုပ်လေ့ရှိသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဝေဖန်ချက် သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားချက် တစ်ခုတစ်ရာမျှမပေးသေး။

“ကျုပ် ဒေါသထွက်နေချိန်၊ ဒါမှမဟုတ် စိတ်လှုပ်ရှားနေချိန်မှာ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုခု မချမီအောင် အမြဲတမ်းသတိထားတယ်။ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် စဉ်းစားနိုင်ပြီဆိုတော့မှ ဆုံးဖြတ်ချက်ချတယ်” ဟု ရဲဘော်ဒေဒီဂျာ

အား ပြောပြဖူးသည်။

တီတိုး၏ထူးခြားချက်များအနက် သတင်းစာဆရာကြီးဂျွန်ဂန်ထာရေးခွဲဖူးသည့်အတိုင်း အဝတ်အစားအကောင်းကြိုက်တတ်ခြင်းမှာသူ၏ငယ်ကျင့်တစ်ခုဟုပင်ဆိုရမည်ဖြစ်လေသည်။

တီတိုးအတော်ကလေး ငယ်ရွယ်စဉ်က ငါကြီးလာရင်စက်ချုပ်သမားလုပ်မယ်၊ အဖေရယ် ညီလေးတွေရယ် သူငယ်ချင်းတွေရယ်အတွက် အဝတ်အစားလှလှလေးတွေ ချုပ်ပေးမယ်ဟူ၍ စိတ်ကူးယဉ်ဖူးသည်ဆို၏။ ငယ်စဉ်က ဆင်းရဲလွန်း၍ အားငယ်စိတ်ဖြင့် စိတ်တင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။ အရွယ်ရောက်လာ၍ စက်ရုံအလုပ်သမားကလေးဖြစ်လာသောအခါ တီတိုးသည် လုပ်ခငွေကို ခြီးခြံစားစုဆောင်း၍ အဝတ်အစားကောင်းကောင်းဝယ်ဝတ်ခဲ့သည်။ လူငယ်တို့ဘဝ သူ့ကိုယ်သူ သူ့နေခဲ့သည်။ ထိုစဉ်ကစ၍ ပါလာသော အကျင့်သည် သမ္မတကြီးဘဝသို့တိုင်အောင် စွဲမြဲလာခဲ့သည်။ သမ္မတကြီးတီတိုးအမြဲတမ်းဖြူစင်သပ်ယပ်စွာ ဝတ်ဆင်ခြင်းသည်ပင် ကိုယ်ပိုင်ဖက်ရှင်တစ်ခုအဖြစ်သတ်ပြုစရာဖြစ်လာခဲ့သည်။

တီတိုးအနှစ်သက်ဆုံးဝတ်စုံမှာ မာရယ်ယူနီဖောင်းဝတ်စုံဖြစ်သည်။ တီတိုးသည် သမ္မတရာထူးနှင့်ပူးတွဲလျက် ယူဂိုဆလပ်လက်နက်ကိုင် တပ်ပေါင်းစု၏ သေနာပတိချုပ်၊ ယူဂိုဆလပ်ပြည်ထောင်စု၏ မာရယ်ရာထူးများကိုပါ ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသဖြင့် စစ်ယူနီဖောင်းကို မြတ်နိုးစွာဝတ်ဆင်လေ့ရှိသည်။

တီတိုးသည်အဝတ်အစား သပ်ယပ်သလောက် လက်ရေးလက်သား မသပ်မယပ်ညံ့ဖျင်းလေသည်။ သူ၏လက်ရေးညံ့မှုကို အားနည်းချက်တစ်ခုအဖြစ် ရှက်ရွံ့ဟန်လည်းရှိသည်။ ၁၉၄၈ခုနှစ်တွင် စတာလင်နှင့် ပြဿနာပေါ်ခဲ့စဉ်က စတာလင်ထံပြန်စာရေးခဲ့ရာတွင် စာကြမ်းစာမျက်နှာ ၃၀ခန့်ကို တီတိုးကိုယ်တိုင်ရေးခဲ့သည်။ ထိုစာများကို ရဲဘော်ဒေဒီဂျာက တီတိုးအတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်တွင်ဖော်ပြရန်တောင်း၍ ပေးခဲ့သည်။ စာအုပ်တွင်ဖော်ပြသော လက်ရေးကို တီတိုးတွေ့သောအခါ “ခင်ဗျား... ဒီစာမျက်နှာကိုမှ ရွေးထည့်တယ်ဗျာ၊ ကျုပ်လက်ရေးဒီလောက်ညံ့တာလူတွေသိကုန်ပြီ” ဟု ဒေဒီဂျာအား အပြစ်တင်လေတော့သည်။ ဒေဒီဂျာက ရယ်မော၍ “ခင်ဗျား လက်ရေးညံ့တယ်မညံ့ဘူးဆိုတာ ပြဿနာမဟုတ်ဘူး။ စာထဲပါတဲ့အကြောင်းအရာက အရေးကြီးပါတယ်။ ခင်ဗျားငယ်ငယ်တုန်းကကျောင်းမှာ လက်ရေးညံ့တဲ့

ဆုအမြဲရခဲ့လိမ့်မယ်ဆိုတာကိုတော့ စာဖတ်ပရိသတ်က ဒီစာအုပ် စဖတ် လိုက်တာနဲ့ သိပြီးပါပြီ”ဟု ပြန်ပြောလိုက်လေသည်။

တစ်ခါသော် တီတိုးသည် ကြိုတင်အစီအစဉ်မရှိဘဲ နာမည်ကြီး စားသောက်ဆိုင်ကောင်းကောင်းတစ်ဆိုင်ဆိုင်၌ သာမန်လူတစ်ယောက်ကဲ့သို့ သွားထိုင်ပြီး ဘီယာစုပ်ရန်စိတ်ကူးပေါက်ခဲ့ဖူးသည်။ ထို့ကြောင့် လုံခြုံရေးအစီအစဉ်များပြုလုပ်ပြီး မိတ်ဆွေတစ်စုနှင့်အတူ ပင်လယ်ကမ်းခြေတစ်နေရာရှိ အိပ်ပိတီယာတိုက်တယ်သို့ ဘီယာသွားသောက်ကြသည်။ အလစ်တွင် ထွက်လာခြင်းဖြစ်၍ လူတွေကသတိပြုလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု တီတိုးကထင်နေသည်။ သို့ရာတွင် ဟိုတယ်စားသောက်ခန်း၌ အမှတ်တမဲ့ထိုင်၍ ဘီယာစုပ်မည် ပြုစဉ်မှာပင် လူထုရာပေါင်းများစွာက “တီတိုး.. . တီတိုး.. . တီတိုး ကျန်းမာပါစေ”ဟု ဟစ်ကြွေးပြီး ဝိုင်းဝန်းလာကြသည်။ တီတိုးမှာ အစားအသောက်ကို အမြန်လက်စသတ်၍ လူထုအားလက်ပြနှုတ်ဆက်ပြီး ပြန်ခဲ့ရလေ၏။

လူထု၏ ကြည်ညိုမှုကိုခံယူခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ တီတိုးက သရုပ်ခွဲ၍ပြောကြားဖူး၏။

“လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းက သမိုင်းကိုဖန်တီးတယ်ဆိုတဲ့အယူအဆကို ကျွန်တော်လက်မခံပါ။ ခေါင်းဆောင်တွေဟာ လူထုရဲ့ဆန္ဒတွေကို နားလည်အောင်လုပ်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ကြရသူတွေဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ခေါင်းဆောင်ဟာ ပြည်သူလူထုရဲ့ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းပဲဖြစ်တယ်။ ခေါင်းဆောင်ဟာ ပြည်သူနဲ့ခွဲသွားရင် ပြည်သူနဲ့ခြားနားသွားရင် သူဟာကြောက်ရွံ့မှုနဲ့ မုန်းတီးမှုကိုသာ ရရှိတော့မယ်ဖြစ်တယ်။”

x x x

၁၉၇၁ ခုနှစ်ခန့်တွင် အမေရိကန်ဟောလီဝုဒ်ရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီတစ်ခုက မာရှယ်တီတိုး၏တော်လှန်ရေးသမားဘဝကို ရုပ်ရှင်ရိုက်ခဲ့သည်။ တီတိုးအဖြစ် အင်္ဂလိပ်ရုပ်ရှင်မင်းသား ရစ်ချတ်ဘာတန်(အယ်လဇဘက်တေလာ၏ ခင်ပွန်းဟောင်း)က ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ရစ်ချတ်ဘာတန်သည် တီတိုးအဖြစ်ပီပြင်စွာ သရုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံသို့လာရောက်ပြီး မာရှယ်တီတိုးအား အနီးကပ်လေ့လာသွားခဲ့၏။ တော်လှန်ရေးဘူမိနက်သန်ဖြစ်သော လောတီဘောတောင်တန်းများဆီသို့လည်း သွား၍လေ့လာခဲ့၏။ နိုင်ငံရေးနှင့် နီးစပ်ခြင်းမရှိလှသော ရုပ်ရှင်မင်းသားရစ်ချတ်ဘာတန်သည် မာရှယ်တီတိုးအား တွေ့ဆုံလေ့လာပြီးနောက် အလွန်ချစ်ခင်ကြည်

ညိုသွားလေတော့သည်။

“ကျွန်တော့် ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်သက်တမ်းမှာ မာရှယ်တီတိုးအဖြစ် သရုပ်ဆောင်ရမှာကို ဂုဏ်အယူဆုံးပါပဲ။ တီတိုးဟာတကယ်ကြီးကျယ် ထူးခြားတဲ့ လူသားတစ်ဦးဖြစ်ပါတယ်”ဟု ရစ်ချတ်ဘာတန်ကမှတ်ချက်ချခဲ့လေသည်။

x x x

ရာသက်ပန်သမ္မတ၊ ရာသက်ပန်ဥက္ကဋ္ဌမာရှယ်တီတိုးသည် သေသည်အထိ ရာသက်ပန်ခေါင်းဆောင်ကြီးဖြစ်သွားပေတော့မည်ဟု အမေရိကန်သတင်းစာဆရာဒေးဗစ်ရိဒ်က ၁၉၆၇ခုနှစ်တွင်ရေးသားခဲ့သည်။

မှန်သည်။ တီတိုးအား ၁၉၇၄ခုနှစ် မေလတွင် ယူဂိုဆလပ်ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်က ရာသက်ပန်သမ္မတကြီးအဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ တစ်သန်းတစ်သိန်းရှိသော ယူဂိုဆလပ်ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ်၏ ၁၀ကြိမ်မြောက်ညီလာခံကလည်း ရာသက်ပန်ဥက္ကဋ္ဌကြီးအဖြစ်ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခဲ့လေသည်။

တီတိုးသည် ၁၉၇၁ခုနှစ်တွင် သမ္မတအဖြစ် ခြောက်ကြိမ်မြောက် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။ (သမ္မတသက်တမ်း တစ်ကြိမ်လျှင် ငါးနှစ်ဖြစ်၏။) ထိုနှစ်တွင် တီတိုးကအုပ်ချုပ်ရေးပုံစံသစ်ကို ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ အဖွဲ့ဝင် ၂၂ဦးပါသော စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှုစနစ်ကို စတင်ထူထောင်ခဲ့သည်။ တီတိုးကိုယ်တိုင်မှာမူ ၂၃ယောက်မြောက်အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ပြီး ၂၂ဦးသာဘာပတီအဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သည်။ အဖွဲ့ဝင် ၂၂ဦးကို သမ္မတနိုင်ငံခြောက်နိုင်ငံမှ သုံးဦးစီနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးပြည်နယ်နှစ်ခုမှ နှစ်ဦးစီဖြင့်ဖွဲ့စည်းသည်။ တီတိုးသေဆုံးလျှင် မက်ဆီဂိုးနီးယားနိုင်ငံမှအစပြု၍ သဘာပတီအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ(သမ္မတ)အဖြစ် သမ္မတနိုင်ငံ ၆နိုင်ငံကိုယ်စားလှယ်များ အလှည့်ကျတာဝန်ယူသွားရမည်ဖြစ်သည်။

တီတိုးမဇ္ဈိတော့ရင် ဘာဖြစ်မလဲ

ဤသို့အားဖြင့် တီတိုးသည် မိမိမဇ္ဈိတော့မည်အချိန်တွင် “ဆက်ခံသူပြဿနာ”မပေါ်ပေါက်စေရန် စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှုပုံစံကို ချမှတ်ပေးထားပြီးဖြစ်သည်။ ယူဂိုဆလပ်ပြည်ထောင်စုမှာ သမ္မတနိုင်ငံခြောက်နိုင်ငံ၊ တရားဝင်ပြောစကားသုံးမျိုး၊ ကိုးကွယ်မှုဘာသာတရားသုံးခုနှင့် စာရေးသားမှု အက္ခရာနှစ်မျိုးတို့ ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းထားသည်ဖြစ်ရာ လူမျိုးရေးပြဿနာ

ဘာသာစကားပြဿနာသည်တို့သည် တစ်နေ့တစ်ချိန်ချိန်တွင် ပြည်ထောင်စု ကွဲပြားရေးအထိဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည်။ အရှေ့အနောက်အုပ်စုများကလည်း ယူဂိုဆလပ်ပြည်၏ မငြိမ်မသက်ဖြစ်မှု အလားအလာများကို စိတ်ဝင်စားစွာစောင့်ကြည့်နေကြ၏။ “တီတိုးမရှိတော့ရင် ဘာဖြစ်မလဲ”ဟူသည်ကို မိတ်ဆွေရောရန်သူများကပါ သိချင်နေကြလေ၏။

တီတိုးကမူ “တီတိုးမရှိလျှင်လည်း ယန္တရားကြီးပုံမှန်ဆက်လည်နေလိမ့်မည်။ စနစ်ကလူကိုပုံသွင်းသည်။ ထို့ကြောင့် ယူဂိုဆလပ်နောင်ရေးအတွက် ယခုအခါ စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှုအလှည့်ကျစနစ်ကို ချမှတ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ တီတိုးကွယ်လွန်သွားပြီးနောက်တွင်လည်း ကျန်ရစ်သောရဲဘော်များက တီတိုးလမ်းစဉ်များကို ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်သွားကြလိမ့်မည်သာဖြစ်သည်”ဟူ၍ ယုံကြည်လေသည်။

ဂျိုးလပ်စ်၏ ဟောကိန်း

တီတိုး၏ ရဲဘော်ဟောင်းကြီးမီလိုဗန်ဂျိုးလပ်စ်ကမူ ယူဂိုဆလပ်နောင်ရေးအတွက် တွေးပူနေရှာ၏။ ဂျိုးလပ်စ်သည် ထောင်ဒဏ်ကိုးနှစ်ကျခံခဲ့ပြီးနောက် ယခုအခါ ဘဲလ်ဂရီတ်မြို့လမ်းကျဉ်းကလေးတစ်ခုမှ တိုက်ခန်းငယ်တစ်ခုတွင် စာအုပ်ပုံများအကြား ပျော်မွေ့လျက်ရှိသည်။ ရံဖန်ရံခါ နိုင်ငံရေးဝေဖန်ချက်ဆောင်းပါးများ ရေးသားခြင်းနှင့် အင်တာဗျူးဆွေးနွေးခြင်းများပြုလုပ်နေဆဲရှိသည်။ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံရေးကိစ္စတစ်စုံတစ်ခုနှင့် ပတ်သက်၍ ထူးထူးခြားခြားအကြောင်းရှိတိုင်း နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်များသည် ဂျိုးလပ်စ်နှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံကြပြီး သူ၏ထင်မြင်ချက်ကို တောင်းခံတတ်ကြ၏။ တီတိုး၏ ၂၃ဦးသဘာပတိအဖွဲ့အုပ်ချုပ်ရေးပုံစံနှင့်ပတ်သက်၍ ဂျိုးလပ်စ်က ဝေဖန်ပြောကြားရာတွင် “ယခုလိုသဘာပတိအဖွဲ့စနစ်သည် အကောင်းထက် အဆိုးပိုများနိုင်သည်။ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျော့သွားမည့်အစား ပို၍တင်းကျပ်လာဖွယ်ရှိသည်။ သမ္မတတစ်ယောက်တည်းက အုပ်ချုပ်သည့်အစား စုပေါင်းပုံစံဖြစ်လာသည့်အတွက် လူများပြီးပွဲစေည်ဆိုတာမျိုးဖြစ်နိုင်သည်။ အရာရာတွင် သဘာပတိအဖွဲ့က စည်းဝေးပြီးမှ ဆုံးဖြတ်ရသည့်အတွက် အောက်ခြေများတွင်လည်း ကြီးနီစနစ်ပိုများလာဖွယ်ရှိသည်။ ယူဂိုဆလပ်ပြည်တွင် ဗျူရိုကရေစီစနစ်များ အရိုးစွဲနေခဲ့သည်ဖြစ်၍ ယင်းစနစ်ဆိုးကို ဖျက်ဆီးနိုင်မှအလုပ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဖြစ်သည်”ဟု မှတ်ချက်ချခဲ့လေ၏။

အမြဲတမ်းတော်လှန်ရေးသမားကြီး

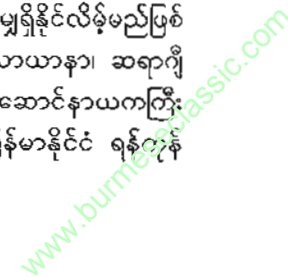
ဂျိုးလပ်စ်သည် ယူဂိုဆလပ် “လူတန်းစားသစ်”၏ ဗျူရိုကရေစီပုံစံများကို အပြင်းအထန်ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သော်လည်း မာရှယ်တီတိုးကိုမူ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ သံယောဇဉ်ထားရှိနေဆဲဖြစ်၏။ ၁၉၇၆-ခုနှစ် ဥရောပတွန်မြူနစ်ညီလာခံကျင်းပချိန်တွင် ဂျိုးလပ်စ်အား နယူးဝီဒ်မဂ္ဂဇင်း သတင်းထောက်က တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ရာ “တီတိုးဟာ မဟာအင်အားရှင်ကမ္ဘာကြီး နှစ်ခုအကြားမှာ သူ့ရဲ့နိုင်ငံငယ်ကလေးကို အသက်ရှင်သန်နေနိုင်အောင် ထိန်းသိမ်းပေးခဲ့သူဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာတီတိုးရဲ့ဘဝမှာ အကြီးမားဆုံး ဂုဏ်ပုဒ်တစ်ခုပါပဲ”ဟူ၍ လှိုက်လှဲစွာအိုးကျူးပြောကြားခဲ့လေသည်။

ဂျိုးလပ်စ်ကရှေးဖြစ်ဟောင်းကလေးတစ်ခုကို ပြန်ပြောင်းပြောပြသေး၏။ “၁၉၄၈ခုနှစ်မှာ ယူဂိုဆလပ်ကို ကွန်မင်ဖောင်ကထုတ်ပစ်ပြီး ကွန်မင်ဖောင်နိုင်ငံများမှ စစ်တပ်တွေက ယူဂိုနယ်စပ်တွေမှာ စစ်ရေးတပြင်ပြင်လုပ်ခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီတုန်းက တီတိုးက ဘယ်လိုပြောခဲ့သလဲဆိုရင်... ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ငါတို့ပြန်တိုက်မယ်။ စစ်မြေပြင်မှာသေရင်လဲ သေကုန်မှာပဲ။ ဒါပေမယ့် ငါတို့ရဲ့နာမည်တွေကတော့ သမိုင်းမှာကျန်နေလိမ့်မယ်လို့အားမာန်အပြည့်နဲ့ပြောခဲ့တယ်။ တီတိုးဟာမတရားမှုကို အနိုင်မခံအရှုံးမပေးပဲ အမြဲတမ်းတော်လှန်ခဲ့သူတစ်ယောက်ဖြစ်ပါတယ်”ဟူ၍ ဂျိုးလပ်စ်က သူ့ ရဲဘော်ကြီး၏ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို လွမ်းဆွတ်တသစွာပြန်ပြောခဲ့လေ၏။

ဒေါက်တာဘွဲ့ ၁၁ဘွဲ့ပိုင်ရှင်

အမြဲတမ်းတော်လှန်ရေးသမားကြီး တီတိုးအဖို့ ကျောင်းပညာ၊ အထက်တန်းပညာကို သင်ကြားဆည်းပူးနိုင်ခဲ့သော အချိန်ကာလဟူ၍မရှိခဲ့။ ထို့ကြောင့်တီတိုးမှာ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့မဆိုထားဘိ၊ အထက်တန်းကျောင်းထွက်လက်မှတ်မျှပင်မရှိခဲ့။

သို့ရာတွင်ယခုအခါ မာရှယ်တီတိုး၏အမည်နောက်၌ ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးများကို ဖော်ပြလိုသည်ဆိုပါက ကမ္ဘာတက္ကသိုလ်ကောလိပ်များစွာတို့မှ အပ်နှင်းအိုးမြှင့်သော ဘွဲ့ဒီဂရီများသည် စာတစ်မျက်နှာမျှရှိနိုင်လိမ့်မည်ဖြစ်လေ၏။ ယူဂိုဆလပ်ပြည်တွင်းရှိ ဘဲလ်ဂရီတ်၊ လူဘာလာယာနာ၊ ဆရာဂျီဗိုနှင့် စကော့ယီတက္ကသိုလ်များက တီတိုးအား ဂုဏ်ထူးဆောင်နာယကကြီးအဖြစ် တင်မြှောက်ထားကြ၏။ မာရှယ်တီတိုးသည် မြန်မာနိုင်ငံ ရန်ကုန်

တက္ကသိုလ်၊ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ဘန်ဒေါင်းတက္ကသိုလ်၊ ဒီလီနိုင်ငံ စင်တီယာ
ဂိုတက္ကသိုလ်၊ အယ်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံတက္ကသိုလ်၊ အီသီယိုးပီးယားနိုင်ငံ အဒစ္စ
အဘာဘာတက္ကသိုလ်၊ မွန်ဂိုးလီးယားနိုင်ငံ အူလန်ဘာတာတက္ကသိုလ်၊ ကနေ
ဒါနိုင်ငံ ဟာလီဗက်တက္ကသိုလ်၊ ဝီလီယံနိုင်ငံ ဝါဆောတက္ကသိုလ်၊ ယူဂိုနိုင်ငံ
လူဘာလာယာနာ၊ ဇာဂရက်နှင့် ဘဲလ်ဂရိတ်တက္ကသိုလ်များမှ ဂုဏ်ထူးဆောင်
ဒေါက်တာ(ပါရဂူ)ဘွဲ့ ၁၁ဘွဲ့ကို ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်ခြင်းခံခဲ့ရ၏။

မာရှယ်တီတိုးရေးခဲ့သော ဆောင်းပါးများနှင့် ပြောခဲ့သောမိန့်ခွန်း
များကို စုပေါင်း၍ စာအုပ်များထုတ်ခဲ့ရာ စာအုပ် ၂၂အုပ်ထုတ်ဝေခဲ့ပြီးဖြစ်
၏။

အမျိုးသားသူရဲကောင်းဘွဲ့က နှစ်ထပ်ကွမ်း

မာရှယ်တီတိုးသည် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံအမျိုးသားသူရဲကောင်းဘွဲ့ကို
နှစ်ထပ်ကွမ်း ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရ၏။ တစ်ကြိမ်မှာ စစ်အတွင်း တော်လှန်ရေး
လှုပ်ရှားမှုများကို ပြောင်မြောက်စွာခေါင်းဆောင်ခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပြီး ဒုတိယ
တစ်ကြိမ်မှာ စစ်ပြီးခေတ်တစ်လျှောက်လုံး ယူဂိုဆလပ်ပြည်သူများအား အ
လုပ်အကျွေးပြုခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

မာရှယ်တီတိုးအား 'ယူဂိုဆလပ်ပြည်သူ့အထူးဆု'ကိုလည်းချီးမြှင့်
ခဲ့၏။ ယူဂိုဆလပ်ပြည်ထောင်စုကြီးအတွင်း ပြည်သူ့အားလုံး စည်းလုံးညီညွတ်
ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ကို ဂုဏ်ပြုသောဆုဖြစ်၏။

၁၉၇၃ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးက တီတိုးအားနိုင်ငံတကာ နား
လည်မှုများရရှိအောင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့်
နေရှူးဆုချီးမြှင့်အပ်နှင်းခဲ့လေ၏။

အိုသော်လည်း စွမ်းပါသေးသည်

၁၉၇၆ခုနှစ် မေလ ၂၅ရက်နေ့က တီတိုးသည်အသက် ၈၄နှစ်
ပြည့်ခဲ့၍ ယခုအခါ ၈၅နှစ်အတွင်းသို့ ရောက်ခဲ့ပေပြီ။

တီတိုးသည် မြေအောက်စည်းရုံးရေးသမားဘဝမှစ၍ ၂၉ရောပတ
ခွင် အနံ့အပြားလှည့်လည်လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ တော်လှန်ရေးကာလတွင် ယူဂို
ဆလပ်တစ်ပြည်လုံး အနံ့အပြား လှည့်လည်တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်။ အမျိုးသား
ခေါင်းဆောင်ကြီးအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိပြီးနောက်တွင်လည်း ကမ္ဘာ့အနံ့ခရီး
ဆန်ခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ။

အသက် ၈၄နှစ်အရွယ်ရောက်သည့် ၁၉၇၆ခုနှစ် နှစ်ဦးပိုင်းမှာ
သူသည်နိုင်ငံ ၇နိုင်ငံသို့ ခရီးရှည်ကြီးလှည့်ခဲ့သေးသည်။ မက္ကဆီကို၊ ပနား
မား၊ ဗင်နီဇွဲလား၊ ပေါ်တူဂီ၊ ဆွီဒင်၊ ဂရိနှင့် တူရကီနိုင်ငံများသို့ရောက်ရှိခဲ့
သည်။ ထို့နောက် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတွင် ဘက်မလိုက်ထိပ်သီးညီလာခံသို့
တက်ဖြစ်အောင်တက်ခဲ့သေး၏။ တီတိုးနှင့် နိုင်ငံခြားခရီးသွားရာတွင် အ
တူပါသွားသော အဖွဲ့ဝင်အားလုံးမှာ တီတိုးထက် အသက်ထက်ဝက်ကျော်
မျှငယ်ရွယ်သူများချည်းဖြစ်ကြသည်။ ယင်းအဖွဲ့ဝင်အားလုံးသည် တီတိုးကို
မိအောင် အပင်ပန်းမခံနိုင်ကြ။ ခရီးတစ်ခါထွက်ပြီးလျှင် ခြေပစ်လက်ပစ်
ဖြစ်ကုန်ကြသည်။ တီတိုးမှာမူ အမြဲလိုလို လန်းဆန်းရွှင်ယုလျက်ရှိသည်ဟု
နယူးစ်ဝိဒ်မဂ္ဂဇင်းသတင်းထောက်က ရေးသား၏။(၁၂၊ ၇၊ ၇၆ နယူးစ်ဝိဒ်)

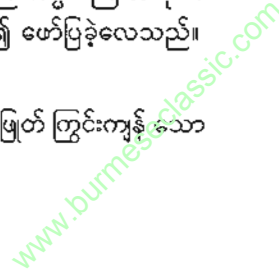
“မာရှယ်တီတိုးသည် ဖြူစင်သပ်ယပ်သော ဝတ်စုံများကို သိုက်
မြိုက်ခမ်းနားစွာ ဝတ်ဆင်နေထိုင်ဆဲ၊ အကောင်းစားဆေးပြင်းလိပ်များနှင့်
ဝီစက်အရက်ကို မှန်မှန်မိဝဲနေဆဲ၊ တီတိုး၏အသက်ရှည်ဆေးကား မနားတမ်း
လှုပ်ရှားနေခြင်းပေတည်း”ဟူ၍ နယူးစ်ဝိဒ်သတင်းထောက် တီမိုသီနာတာက
ဆက်လက်ရေးသားခဲ့လေ၏။

အသည်းရောင်ရောဂါ

သို့ရာတွင် ၁၉၇၆ခုနှစ်က စက်တင်ဘာလ ၁၁ရက်နေ့တွင် ယူ
ဂိုဆလပ်အစိုးရ၏ သတင်းဌာန 'တန်ယွတ်'က သတင်းကြေညာချက်တစ်
ရပ်တွင် သမ္မတကြီး မာရှယ်တီတိုးသည် အသံရောင်ရောဂါဖြစ်နေကြောင်း
ဖော်ပြခဲ့သည်။ ထိုကာလအတွင်း ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံသို့ အလည်ရောက်လာ
မည့် ပြင်သစ်သမ္မတကြီး ဝယ်လာရီဂစ္စကတ်ဒတ်တိုင်းနှင့် အရှေ့ဂျာမနီ
ပါတီခေါင်းဆောင် ဟွန်နက်ကားတို့၏ ခရီးစဉ်ကိုလည်းရွှေ့ဆိုင်းခဲ့ရသည်။
ထို့နောက် စက်တင်ဘာ ၂၀ရက်နေ့တွင် တန်ယွတ်သတင်းဌာနက ကြေညာ
ချက်တစ်ရပ် ထပ်မံထုတ်ပြန်ခဲ့ရာ မာရှယ်တီတိုး၏ ကျန်းမာရေးအခြေအ
နေမှာ အောင်မြင်စွာဆေးဝါးကုသနိုင်သောကြောင့် တိုးတက်ကောင်းမွန်လာ
ပြီဖြစ်ကြောင်း၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ခေါင်းဆောင်ငါးဦးသည် သမ္မတကြီးတီတိုးထံ
သွားရောက်လည်ပတ်ကြည့်ရှုအားပေးကြကြောင်းဟူ၍ ဖော်ပြခဲ့လေသည်။

လက်တွဲမဖြုတ်သော ရဲတစ်ဖော်

မာရှယ်တီတိုး၏ ရဲသုံးဖော်အနက် လက်တွဲမဖြုတ် ကြွင်းကျန် သော

သွေးသောက်
ရဲလေးဘော်အနတ်
တီတိုးနှင့် လက်တွဲ
မဖြုတ်ခဲ့သော
တစ်ဦးတည်းသော
ရဲဘော် 'ကာဒယ်'
(၁၉၇၉တွင်
ကွယ်လွန်သွား
ရှာပြီဖြစ်သည်။)

ရဲဘော်ကာဒယ်သည် တီတိုး၏အနီးတွင်နောက်ဆုံးအချိန်အထိ သစ္စာရှိရှိ ဆက်လက်ရပ်တည်သွားခဲ့လေသည်။ ရဲဘော်ကာဒယ်သည် တီတိုး၏ အချိန်အရာကို ဆက်ခံရန်အလားအလာရှိသည်ဟူ၍ တစ်ပေးခံရသူများ စာရင်း၌မပါဝင်ချေ။ သို့ရာတွင် ကာဒယ်ကလည်း ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင် နေရာကို ရည်မှန်း၍ နိုင်ငံရေးလုပ်ခဲ့သူမဟုတ်။ သူသည်ယခုအခါ အသက် ၇၀နီးပါးရှိပြီဖြစ်၏။ ကာဒယ်၏ အကြောင်းကို သတင်းစာဆရာကြီး ဂျွန် ဂန်ထာက ဤသို့တင်ပြခဲ့သည်။

“ကာဒယ်သည် ဆလိုဗီးနီးယားနယ်သားဖြစ်သည်။ ယူဂိုဆလပ် ကွန်မြူနစ်ပါတီတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ သဘောတရားရေးဆရာကြီးအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခံခဲ့ရသည်။ သူသည် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ထင်ရှားကျော်ကြားသူ မဟုတ်။ သို့ရာတွင် သူ၏အယူအဆများကို ကမ္ဘာက လေးစားခံရသည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် သူ၏အခြေအနေမှာ ယူဂိုဆလပ်ပြည်ထောင်စု အမှု ဆောင်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၊ ယူဂိုဆလပ်ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ် အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီ (ပေါ်လစ်ဗျူရီ) အဖွဲ့ဝင်၊ ဆိုရှယ်လစ်မဟာမိတ်အဖွဲ့ကြီး၏ အ ထွေထွေအတွင်းရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်များထမ်းဆောင်လျက်ရှိသည်။ ကာ ဒယ်သည် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအဖြစ်လည်း နှစ်ပေါင်းများစွာ တာဝန်ယူခဲ့ သည်။ သူသည်ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးမတိုင်မီ ဆာဘ်အစိုးရဟောင်းလက်

ထက်မှစ၍ မြေအောက်စည်းရုံးရေးမှူးတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က တီတိုး နှင့်အတူ အဖမ်းခံခဲ့ရဘူးရာ စစ်ပုလိပ်များက သူ့အားညှဉ်းပန်း စစ်ဆေးခဲ့ ကြ၏။ ကာဒယ်၏ခြေချောင်းကလေးများကို စစ်ပုလိပ်တို့က ချိုးပစ်လိုက်ကြ သဖြင့် ထိုအချိန်မှစ၍ ကာဒယ်မှာ မသန်မစွမ်းဖြစ်ကာ လမ်းလျှောက်လျှင် ထော့နင်းထော့နင်းဖြစ်နေခဲ့ရသည်။” (ဂျွန်ဂန်ထာ၏ ‘ယနေ့ဥရောပအတွင်း ရေး’ စာ-၃၇၀)

ပြည်သူလူထုက ရွေးချယ်လိမ့်မည်

မာရှယ်တီတိုးကမူ သူ၏အချိန်အရာဆက်ဆံမည့် လူပုဂ္ဂိုလ်ပြဿနာ နှင့် ပတ်သက်၍ ‘အိမ်ရှေ့မင်းသား’တင်မြှောက်မှုမျိုးမပြုလုပ်ခဲ့ချေ။ သူသည် အချို့က တင်စားခေါ်ဆိုကြသကဲ့သို့ “ကွန်မြူနစ်ရှင်ဘုရင်ကြီး”မဟုတ်။ သူ သည် ပြည်သူခေါင်းဆောင်တစ်ဦးသာဖြစ်သည်။ သူမရှိတော့လျှင် ပြည်သူ လူထုက ခေါင်းဆောင်သစ်ကို ရွေးကြလိမ့်မည်။ ယင်းသို့ရွေးချယ်နိုင်ရန် စနစ်နှင့်လမ်းစဉ်ကိုသာ ထားခဲ့ရလိမ့်မည်။ တီတိုးသည် စနစ်နှင့်လမ်းစဉ် ကို ထားရစ်ခဲ့ပေပြီ။ သူချမှတ်ခဲ့သော စနစ်နှင့်လမ်းစဉ်သည် ယူဂိုဆလပ် ပြည်သူတို့၏ ဆန္ဒနှင့်တောင်းဆိုချက်များကို ကိုယ်စားပြုနိုင်လျှင် အခွန်ရှည် တည်တန်ပေလိမ့်မည်။

‘စနစ်နှင့်လမ်းစဉ်’ဟူသည် ပြည်သူတို့က လက်ခံသရွေ့အခွန်ရှည် တည်တံ့နေမည်သာတည်း။

မာရှယ်တီတိုး
နိုင်ငံရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိအတွက်
အချက်အလက်ရယူသော
စာအုပ်စာတမ်းများ

1. Tito Speaks by Vladimir Dedizer, 1953.
2. Marshal Tito by J.N.Kalla
3. Facts about Yugoslavia; Belgrade.
4. Yugoslavia in the Contemporary World.
5. Yugoslavia in Brief; Belgrade, 1974.
6. Inside Europe Today by John Gunther, 1962.
7. Inside Russia Today by John Gunther, 1962.
8. Khrushchev by Edward Crankshaw, 1966.
9. Conquest without War; Compiled by N.H Mager and Jacques Katel.
10. The Book that is Shaking the Communist World; by Eugene Lyons.
11. Time & Newsweek Magazines.
12. နိုင်ငံတကာရေးရာ သတင်းစဉ်များ

ပထမအကြိမ်ပုံနှိပ်ခြင်းအတွက်
မောင်ဝံသ၏ အစီရင်ခံစာ

ယခုဤစာအုပ်ကိုဖတ်ရှုနေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် နိုင်ငံရေးသမား တစ်ဦးဦးသော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေး သမားမဟုတ်သည့်တိုင်အောင် နိုင်ငံရေးအခြေခံ အတော်အသင့်ရင့်ကျက်သူတစ်ဦးဦးသော်လည်းကောင်း ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် 'မာရှယ်တီတိုး' နိုင်ငံရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိကဲ့သို့သော စာအုပ်မျိုးသည် စာကို အပျင်းပြေ အပျော်ဖတ်ရုံမျှ ဖတ်လေ့ရှိသူများအဖို့ ယောင်၍ပင် ကိုင်ကြည့်မည့်စာအုပ်မျိုး မဟုတ်သော ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

'မာရှယ်တီတိုး'သည် လူ့သက်တမ်းအားဖြင့် အသက်၈၅နှစ်အရွယ်၊ နိုင်ငံရေးသက်တမ်းအားဖြင့် နှစ်ပေါင်း ၆၀နီးပါးရှိခဲ့ပြီဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်၍ လူအနေဖြင့်လည်း အိုမင်းပြီ၊ အကြောင်းအရာအနေ ဖြင့်လည်း ဟောင်းနေပြီဟု ယူဆသူများလည်း ရှိနိုင် ပါသည်။

သို့ရာတွင် ကျွန်တော်တို့ကမူ ထိုသို့မယူဆပါ။ ဆိုင်ရာစကားပိုင်းများတွင် ကျွန်တော်တို့တတွေ စပ်မိ စပ်ရာပြောကြဆိုကြတိုင်း 'မာရှယ်တီတိုး'အကြောင်း

သည် တစ်ဦးမဟုတ် တစ်ဦးထံမှ ထွက်ပေါ်လာစမြဲဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံရေးအသိုင်းအဝိုင်းများထဲတွင် မာရှယ်တီတိုးသည် လွှမ်းမိုးနေဆဲရှိနေပါသည်။

ဥပမာဆိုကြပါစို့။ ။ ဆိုရှယ်လစ်ကမ္ဘာထဲမှ ကွဲလွဲမှုများအကြောင်းကို စကားစပ်မိကြလျှင် ၁၉၄၈ခုနှစ်က စတာလင်နှင့်တီတိုး မည်သို့ မည်ပုံ ကွဲခဲ့ကြသည်ကို စမြဲပြန်မိကြပါသည်။

တစ်ဖန် တသီးတခြား လွတ်လပ်သော ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်အကြောင်းကို ဆွေးနွေးမိကြလျှင် “ယူဂိုဆလပ်မှာ မာရှယ်တီတိုး ထူထောင်ခဲ့တာကတော့ စံနမူနာပါပဲ”ဟူ၍ သာဓက ဆောင်ကြပါသည်။

ထိုမျှသာမက၊ မဟာအင်အားရှင် အုပ်စုကြီး နှစ်ခု၏ ဩဇာမှအလွတ်ရုန်း၍ ဘက်မလိုက်ရပ်တည်မှု ထူထောင်ခဲ့ကြပုံများကို ပြောမိကြလျှင် “မာရှယ်တီတိုး ရဲ့ ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုတွေဟာ သင်ခန်းစာယူစရာ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်”ဟူ၍ ဥပမာပေးခဲ့ကြပါသည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး အယူအဆ အကြောင်းကို စကားစပ်မိကြပြန်သော် . . .

“မာရှယ်တီတိုးလုပ်ခဲ့တဲ့ စီးပွားရေးစနစ်ကတော့ အရင်းရှင်တွေရဲ့ ငွေကိုအရင်းပြုပြီး ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေး စနစ်အောင်မြင်အောင်လုပ်ခဲ့တာပဲ။ အတော်စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတယ်”ဟူ၍ ဝေဖန်သူက ဝေဖန်ခဲ့ပါသည်။

ထိုနောက် ရှေးဖြစ်ဟောင်းများကို စကားစပ်မိကြပြီး ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး ကမ္ဘာလှုပ်ရှားမှုများ အကြောင်းသို့ ရောက်သွားလျှင် “ဖက်ဆစ်ကျူးကျော်မှုကို မာရှယ်တီတိုးရဲ့ ယူဂိုဆလပ်ပြောက်ကျားတွေက အစမှအဆုံး ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးပြီး တော်လှန်ခဲ့ကြတာ

ဟာ ကမ္ဘာ့သမိုင်းမှာ အပြောင်မြောက်ဆုံးပါပဲ” ဟူ၍ ချီးကျူးမိကြပြန်ပါသည်။

ထိုအကြောင်းအရာများသည် ကျွန်တော်တို့ ခေါင်းထဲတွင် စွဲမြဲနေခဲ့သည်မှာ ကြာပါပြီ။ တတ်နိုင်စွမ်းသော တစ်နေ့နေ့တွင် ထိုအကြောင်းအရာများကို ရေးသားတင်ပြဖြစ်အောင် ကြိုးစားမည်ဟူ၍လည်း ဆုံးဖြတ်ထားပါသည်။

သို့ရာတွင် စိတ်သွားတိုင်းကိုယ်မပါနိုင်ခဲ့ပါ။ ကျွန်တော်တို့၏ မူလ တာဝန်မှာ မိမိကျွမ်းကျင်သော အတတ်ပညာဖြင့် ပြည်သူလူထုအား အလုပ်အကျွေး ပြုရသော သတင်းစာတာဝန်ဖြစ်နေပါ၍ သတင်းစာအလုပ်ကို ပထမဦးစားပေးထမ်းရွက်နေခဲ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ကျွန်တော်သည် တစ်နှစ်လျှင် စာအုပ်နှစ်အုပ်ထက်ပို၍ မရေးနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရေးသားရန် ရည်ရွယ်ခဲ့သော စာအုပ်အချို့မှာ ဆန္ဒအလျောက်ကြေငြာထား သော်လည်း တကယ်တမ်းထွက်မလာသေးဘဲရှိနေပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်တို့ထက် ပို၍ လက်သွက်သော ပို၍ရေးအားကောင်းသော စာရေးဆရာအချို့က ကောင်းနိုးရာရာ ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း၊ ပြုစုခြင်းများပြုလုပ်ဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယင်းသို့လက်တွေ့လုပ်ဖြစ်သွားကြသူများကို ကျွန်တော်တို့ချီးကျူးပါသည်။ အားကျပါသည်။

နိုင်ငံရေးစာပေသည် မြန်မာစာအုပ်လောကတွင် အလွန်အလွန် နည်းပါးလှသော ကဏ္ဍတစ်ခုဖြစ်နေခဲ့ရာ ယခုကဲ့သို့ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ စာအုပ်စာပေများ အပြိုင်အရိုင်းထွန်းကားလာခြင်းကို ကျွန်တော်တို့က ဝမ်းသာအားရကြိုဆိုသြဘာပေးရမည်သာဖြစ်သည်။

ယင်းသို့လျှင် တိုးပွားလာသော နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ

စာအုပ်စာပေများ ကို အားကျခိုးကျားရင်း ကိုယ်တိုင်လည်း ရေးဖြစ်အောင်ကိုယ့်ကိုယ်ကို အားပေးကြိုးစားခဲ့ရပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် ၁၉၇၆ခုနှစ် နှစ်ဦးပိုင်းမှစ၍ ကျွန်တော်တို့၏အာရုံထဲသို့ ဝင်ရောက်လွှမ်းမိုးခဲ့သော အကြောင်းအရာများသည် 'မာရှယ်တီတိုး' နိုင်ငံရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးဖြစ်အောင် စေ့ဆော်ပေးနေခဲ့ပါသည်။

“ယူရိုကွန်မြူနစ်ဇင်း” (ဥရောပ ကွန်မြူနစ် စနစ်) ဟူသော စကားလုံးနှင့် “လွတ်လပ်သော ဆိုရှယ်လစ်လမ်းကြောင်း” ဟူသော အသံများသည် ၁၉၇၆-ခုနှစ် နှစ်ဦးပိုင်းတွင် ရှေ့တန်းရောက်လာခဲ့ပါသည်။ တဖန်ဂျပန်နိုင်ငံကွန်မြူနစ်ပါတီက 'မာ့ကစ်လီနင် ဝါဒ' ဟူသော စကားလုံးကို စွန့်ပယ်ခြင်း၊ 'ပစ္စည်းမဲ့ အာဏာရှင်စနစ်' ဟူသော ခံယူချက်ကို ငြင်းပယ်ခြင်း၊ 'သိပ္ပံနည်းကျဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ' ဟူသည်ကို အမွန်းတင်လာခြင်း၊ အီတလီကွန်မြူနစ်များက 'ကမ္ဘာ့ဆိုရှယ်လစ် ဗဟိုဌာနချုပ် အယူအဆ' ကို တိုက်ဖျက်လာခြင်း၊ ပြင်သစ်အစရှိသော ဥရောပကွန်မြူနစ်များက ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန် ဆိုရှယ်လစ် လမ်းကြောင်းကို ရွေးချယ်တောင်းဆိုလာခြင်း... စသည်တို့သည် ကျွန်တော်တို့၏ အာရုံထဲသို့ ဝင်ရောက်လွှမ်းမိုးနေခဲ့ပါသည်။

ထိုအကြောင်းအရာများကို နိုင်ငံရေးတဖတ် ပရိသတ်ထံ ကျွန်တော် တတ်စွမ်းသမျှ ရှင်းလင်းတင်ပြလိုပါသည်။ 'တတ်စွမ်းသမျှ' ဟုဆိုရာတွင် ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိဘက်၌ပို၍ အားသန်ခဲ့သည် ဖြစ်၍ ထိုပုံစံဖြင့်ပင် တင်ပြရပါလိမ့်မည်။

ဤတွင် အထက်၌ဖော်ပြခဲ့သော လှုပ်ရှားမှုများကို လွှမ်းခြုံနိုင်မည့် ကိုယ်စားပြုဇာတ်ကောင်ကလည်း ထင်ထင်ရှားရှား တည်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကား 'မာရှယ်တီတိုး' သာလျှင်ဖြစ်ကြောင်း အထူးညွှန်းဆိုစရာမလိုတော့ပါချေ။

သို့ဖြင့် ၁၉၇၆ခုနှစ် ဇူလိုင်လမှစ၍ မာရှယ်တီတိုး နိုင်ငံရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိကို စတင်ရေးသားခဲ့ရာ ယခုသုံးလခန့်အကြာတွင် အဆုံးသတ်နိုင်ပါပြီ။ ထိုကာလအတွင်း မာရှယ်တီတိုးထက် နှစ်နှစ်ခန့် ငယ်သော တရုတ်ပြည် ခေါင်းဆောင်ကြီး မော်စီတုန်းကွယ်လွန်သွားခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါမာရှယ်တီတိုး တစ်ဦးတည်းသာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အသက်အရွယ် အတွေ့အကြုံ အကြီးရင့်ဆုံးခေါင်းဆောင်ကြီးအဖြစ် ကျန်ရှိပါတော့သည်။ ထိုကဲ့သို့သော ကြီးကျယ် ထင်ရှားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး၏အကြောင်းကို ရေးသား ပြုစုပြီးစီးခဲ့သည်အတွက် ကျွန်တော်သည် ကြည်နူးပီတိဖြစ်မိကြောင်း အစီရင်ခံရပါသည်။

မောင်ဝံသ

၂၉ စက်တင်ဘာ ၁၉၇၆

မျိုးစုတွေ အချင်းချင်းညီညွတ်အောင်လဲ ဦးဆောင်မှုပေး ထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်တယ်ခင်ဗျာ။

တီတိုးဟာ ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုကို စတင်ခဲ့သူတွေထဲမှာ တစ်ဦး အပါအဝင်ဖြစ်ပြီး တတိယကမ္ဘာကို ဦးဆောင်နေသူတွေထဲမှာလဲ ထင်ရှား တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးလို့ လက်ခံထားကြပါတယ်။ ၁၉၄၈ခုနှစ်မှာ စတာလင်နဲ့ လမ်းခွဲခဲ့ပြီး ရှေ့နောက်မယိမ်းပဲ လွတ်လပ်တဲ့ အမှီခိုကင်းတဲ့ လမ်းကြောင်း ကိုလိုက်ယင်း ယူဂိုဆားဗီးယားနိုင်ငံကို နိုင်ငံရေးအရ တည်ငြိမ်အောင်၊ စီး ပွားရေးအရ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးအောင်၊ စစ်ရေးအရတောင့်တင်းခိုင်မာ ခေတ်မီ အောင် ဘက်စုံကြိုးပမ်းခဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်ပါတယ်။

တီတိုးဟာ သူ့နိုင်ငံနဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားအတွက် ဘယ် လောင်းရိပ်ကိုမှ အမိမခံပဲ ရုန်းထွက်ခဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်တဲ့အတွက် ကပ်နေတဲ့ ရိုမေးနီးယားအနေနဲ့ တီတိုးလုပ်ဟန်တွေ လေ့လာပြီးလွတ်လပ်မှု လမ်းကြောင်း ကို လေ့ဆက်လှမ်းလာတယ်လို့ အကဲခတ်သမားတွေက ထွက်ကြသဗျ။

အခုအချိန်မှာ အယ်လစ်ဗီဒိုင်လို့ခေါ်တဲ့ ယူဂိုဆလပ်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဟာ လူဦးရေ ၂၂၅သမ ၂၂သန်းနဲ့ ပါတီဝင် ၁ ဒသမ ၈သန်းကို အဖွဲ့ဝင် ၂၄ဦးပါတဲ့ သဘာပတိအဖွဲ့နဲ့ နိုင်ငံရဲ့ပြဿနာ အဝဝတွေအတွက် ဦးဆောင် ဖြေရှင်းပေးလျက်ရှိနေပါတယ်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရပိုင်းအနေနဲ့ သမ္မတကြီး တီတိုးအပြင် ဒုသမ္မတရှစ်ဦးပါဝင်တဲ့ အဖွဲ့က နှစ်နှစ်တစ်ကြိမ်လဲပြီး အလှည့် ကျ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေတယ်ခင်ဗျ။ ၁၉၇၄ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပ ဒေအရ ဆလိုဗီးနီးယား၊ ခရိုရှား၊ ဘော့စနီးယားဟာဇီရိုးဗီးနား၊ ဆားဗီးယား၊ မွန်တီနီဂရိုးနဲ့ မာဆီဒိုးနီးယားသမ္မတနိုင်ငံခြောက်ခုနဲ့ ဗိုဗိုဗီးနားနဲ့ တိုဆိုဗို ဆိုတဲ့ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ပြည်နယ်နှစ်ခုတို့က ဒုသမ္မတတစ်ဦးစီပို့လွှတ် ရပါတယ်။

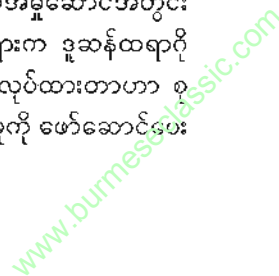
အခုအချိန်မှာ မေလထိ မက်ဆီဒိုးနီးယားက လေဇာကိုလီဆက်စ ကီးက အလှည့်ကျပြီး သူက ဗီချက်တင်မီဂျာတိုဗစ်ကို လွှဲပေးရပါမယ်။ အ လားတူပါပဲ ကွန်မြူနစ်ပါတီ သဘာပတိအဖွဲ့ရဲ့ အလုပ်အမှုဆောင်အတွင်း ရေးမှူးကိုလဲ နှစ်နှစ်တစ်ကြိမ်လဲလှယ်ရာမှာ အခုခရီးရှားက ဒုဆန်ထရာဂို ဆာဗက်က အဓိကနေရာမှာ ရောက်နေပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်ထားတာဟာ စု ပေါင်းဦးဆောင်မှုနဲ့ ထိပ်ပိုင်းမှာ အညီအမျှကိုယ်စားပြုမှုကို ဖော်ဆောင်ပေး တဲ့သဘောပေါ်ဗျာ။

ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံနှင့် တီတိုး (ဆွေလတ်)

ဆယ့်ကိုးရာစုနောက်ပိုင်းမှာ မွေးပြီး နှစ်ဆယ်ရာစုနောက်ပိုင်းထိအောင် အသက်ရှည်ရှည်နဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုကို (၃၅)နှစ်လုံးလုံး ခေါင်းဆောင်နိုင်ခဲ့ရုံမျှ မကသေး၊ ကမ္ဘာ့အလယ်မှာလဲ ထင်ရှားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပြောပါဆိုယင် အသက် (၈၇)နှစ်ရှိပြီဖြစ်တဲ့ ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံ သမ္မတကြီး မာရယ် ကျီးစစ်ဘရော့ဇ်တီတိုးဆိုတာ အားလုံးအသိပါပဲ။ တစ်ချိန်တုန်းက သူ့နဲ့တ ပြိုင်တည်းထင်ရှားခဲ့တဲ့ ဆိုဗီယက်က စတာလင်၊ အမေရိကန်က အိုက်ဆင် ဟောင်ဝါ၊ ဗြိတိန်က ချာချီနဲ့ ပြင်သစ်က ဒီဂေါလ်တို့ဟာ ကမ္ဘာ့ဇာတ်ခုံက ကွယ်ပြောက်သွားကြတာ ကြာခဲ့ပါပြီ။

သမ္မတကြီး မာရယ်တီတိုးဟာ ၁၂-၁-၈၀နေ့မှာ ဘယ်ခြေထောက် သွေးကြောပိတ်လို့ ဆေးရုံတက်ခဲ့ရပြီး၊ ၂၀-၁-၈၀နေ့မှာ အသက်အန္တရာယ် ရှိလာတာနဲ့ ဘယ်ခြေထောက်ကို ဖြတ်ခဲ့ရပါတယ်။ ဒီနောက်သက်သာသလို လိုရိုပြီး ဧည့်သည်များကိုတောင် လက်ခံစကားပြောနိုင်ရာက ကျောက်ကပ် နဲ့ နှလုံးမကောင်းတဲ့အတွက် အခြေအနေဟာ ဆိုးလာလိုက်၊ မထူးလိုက်ဖြစ် လာတဲ့အပြင် အထူးကြပ်မတ်ကုသပေးနေတဲ့ သမားတော်ကြီးများအဖွဲ့ရဲ့ ကြေငြာချက်အရ စိုးရိမ်နေရတုန်းပဲ ရှိနေပါသေးတယ်။

တီတိုးဟာ ၁၉၄၅ ခုနှစ် အာဇာနည်ရဲ့အချိန်က စပြီး ယူဂိုဆလား ဗီးယား ကွန်မြူနစ်ပါတီနဲ့ နိုင်ငံကို အမှီခိုကင်းတဲ့ လမ်းစဉ်နဲ့ ထူထောင်ခဲ့ရုံ မကပဲ စီးပွားရေးအရလဲ အဆင့်ဆင့်စမ်းသပ်ယင်း နောက်ဆုံးအလုပ်သမား တွေ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ကြီးကြပ်မှုနဲ့လုပ်တဲ့ ကိုယ်တိုင်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်ကို အ ကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် အမျိုးသားဂုဏ်တက်စေတဲ့ ကွန် မြူနစ်စနစ်တည်ဆောက်ပြီး ပြည်ထောင်စုအတွင်း မှီတင်းနေထိုင်ကြတဲ့ လူ

တီတိုးဟာ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး လှုပ်ရှားမှုတွေကို ထောက်ခံသူ၊ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရဲ့ စီးပွားရေးတောင်းဆိုမှုတွေကို အားပေးထောက်ခံသူ၊ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းမှာ ဂျာမနီကို တောင်ပေါ်တိုက်ပွဲ၊ ပြောက်ကျားတိုက်ပွဲများနဲ့အောင်နိုင်ခဲ့သူ၊ ၁၉၆၆နဲ့ ၇၁အကြား အလယ်အလတ်လမ်းလိုက်ပြီး ၁၉၇၁/၇၂မှာ ပါတီသန့်စင်ရေးလုပ်သူ၊ ယူဂိုဆလားဗီးယားတစ်နိုင်ငံလုံးရဲ့ ချစ်ကြည်လေးစားမှုကို ခံရပြီး အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးအဖြစ် သတ်မှတ်ခံရသူအဖြစ်ကျော်ကြားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါတယ်။

ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံရဲ့ ပထဝီသွင်ပြင်ကို ကြည့်ယင်ဒီကနေ့ ဘူမိနိုင်ငံရေး အနေအထားအရ အချက်အခြာကျနေတာကို တွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အေဒရီယားတစ် ပင်လယ်ကမ်းခြေတစ်လျှောက်မှာနွေးထွေးတဲ့ ဆိပ်ကမ်းတွေရှိတာမို့ နေတိုးနဲ့ ရင်ဆိုင်နိုင်တဲ့ အခြေအနေရှိရုံမကပဲ အနောက်ဘက်မှာရှိတဲ့ ခရီးရှားနဲ့ ဆလီဗီးနီးယားဟာ လူပြန့်နားကြားဒေသကို ရောက်စေတဲ့ သော့ချက်ကျတဲ့ပြည်တွေဖြစ်ပါတယ်။ အကယ်လို့သာ ဒီဒေသကို အပိုင်ရခဲ့လျှင် အိတလီနိုင်ငံ ပိုးတောင်ကြားထိတင့်ကားများ ချီတက်နိုင်တယ်လို့ စစ်ရေးအမြင်အရတွက်ချက်ကြတယ်ခင်ဗျ။

တီတိုး သမ္မတအဖြစ် တာဝန်ယူနိုင်တဲ့ နောက်ပိုင်း ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံရဲ့ အခြေအနေကို ခန့်မှန်းတွက်စစ်ကြတဲ့အခါမှာ အရေးကြီး ပြီးအန္တရာယ်အရှိဆုံးကတော့ ပြည်တွင်းရေးပဲလို့ ဆိုကြပါတယ်။ ဘာသာအမျိုးမျိုးနဲ့ စကားအထွေထွေရှိတဲ့ လူမျိုးစုတွေဟာ ဆက်လက် ပြီး စည်းလုံးညီညွတ်ပါမလား၊ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားအခြေခံတဲ့ အယူအဆတွေ လွှမ်းမိုးပြီး ရှေ့တန်းရောက်သူက နောက်ကျကျန်သူကို အနစနာခံပြီးတွဲခေါ်နိုင်ပါ့မလား၊ အစဉ်အလာအရ သမိုင်းနဲ့ချီပြီး ရန်ဘက်ပဋိပက္ခဖြစ်ခဲ့မှုတွေကို ဆက်လက်ပြီး ပြည်ဖုံးကားချနိုင်ပါ့မလားစတဲ့ မေးခွန်းတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့အဖြေဟာ မပီပြင်ပဲ ဝိုးတဝါးသာရှိတယ်လို့ပြောကြပါတယ်။

အထူးသဖြင့် ပြည်ပြေးခရီးရှား ခွဲထွက်ရေးသမားတွေဟာ လှုပ်ရှားနေတုန်းပါပဲ။ ဖွံ့ဖြိုးတဲ့မြောက်ပိုင်းနဲ့ ဆင်းရဲတဲ့ တောင်ပိုင်းတို့ရဲ့ ဝင်ငွေကွာဟမှုဟာ ကြီးမားနေတဲ့အတွက် ပြဿနာရှိပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်က ဆလီဗီးနီးယားမှာ လူတစ်ဦးရဲ့ တစ်နှစ်ဝင်ငွေဟာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၅၀၀၀) ရှိပေမယ့် တိုဆိုဗိုပြည်နယ်မှာတော့ ဒေါ်လာ (၇၀၀)သာရှိတဲ့အတွက် တောင်ပိုင်းက အလုပ်သမားတွေဟာ မြောက်ပိုင်းကိုသွားအလုပ်လုပ်ကြပါတယ်။

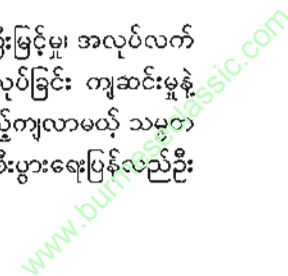
ဒီအတွက် မြောက်ပိုင်းက သူတို့ဆီလဲအလုပ်သမားလာလုပ်တာလျော့ပါးစေ၊ သူတို့ကုန်ပစ္စည်းကိုလဲ တောင်ပိုင်းဈေးကွက်ကို ရောက်စေဆိုတဲ့ သဘောနဲ့ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးနဲ့ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ လေ့ကျင့်ရေးအတွက် အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်း ၅၀အကူအညီပေးခဲ့တာကိုလဲ တွေ့ရသတည်း။

အစွန်းရောက် အမျိုးသားရေးဝါဒနဲ့အတူ လူမျိုးစုတွေထကြွလာခဲ့ယင် ဒါကိုအကြောင်းပြုပြီး သိမ်မွေ့စွာနဲ့ ပြည်ပက ပယောဂဝင်လာမှာကို ယူဂိုက ငြောင်ကျူးကျော်ခံရတာထက် ပိုပြီး စိုးရိမ်နေတယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကြိုတင်ကာကွယ် တားဆီးတဲ့အနေနဲ့အင်အား (၁)ဒဿမ (၇)သန်းခန့်ရှိ အမြဲတမ်းနဲ့ အရန်တပ်မတော်ကို ကူညီဖို့ ပြည်သူ့စစ် (၃)သန်းကို စစ်စည်းရုံးမှု ပြုထားတယ်လို့ သတင်းစကားကြားရတယ်ခင်ဗျ။

ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဗိုလ်ချုပ်ကြီး နီကိုလာလူဘီစီနဲ့ စစ်ဦးစီးချုပ် တို့ကလဲ တင့်ကားနဲ့ လေယာဉ်ပစ်လက်နက်စမ်းသပ် လေ့ကျင့်မှုများပြုလုပ်ယင် သမ္မတကြီးတီတိုးအား အသင့်ပြင်ထားပုံကို အသိပေးထားပါတယ်။ တီတိုးအနေနဲ့လဲ တစ်ချိန်တုန်းက ဗိုလ်ကျလွှမ်းမိုးလိုသူများအား ခုခံတွန်းလှန်ရန် ဇွဲလုံ့လဝီရိယနဲ့ အားမာန်များကို မြှင့်တင်ထားဖို့ လမ်းညွှန်ထားတယ်လို့သိရပါတယ်။ ယူဂိုဟာ ကာကွယ်ရေး လိုအပ်ချက်ကို ရှစ်ဆယ်ရာခိုင်နှုန်းကိုယုံဟာကိုယ် ဖြည့်ဆည်းနိုင်ပေမယ့် ယူမေးနီးယားနဲ့ ဂျက်တိုက်လေယာဉ်ပူးတွဲထုတ်ပြီး အမေရိကန်ဆီက အပိုပစ္စည်း၊ ခဲယမ်း၊ ယာဉ်နဲ့ ဆက်သွယ်ရေး ကိရိယာများ ဝယ်ခဲ့တယ်လို့ ကြားဖူးပါတယ်။

ယူဂိုဟာ ၁၉၄၈ခုနှစ်နောက်ပိုင်း အမေရိကန်ဆီက အကူအညီ ရဖို့ဆက်သွယ်ခဲ့တဲ့အတွက် စီးပွားရေးအကူအညီ ဒေါ်လာသန်း ၂၀၀၀နဲ့ စစ်ရေးအကူအညီဒေါ်လာသန်း ၇၀၀ရခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၆၈ခုနှစ်မှာ အဆက်ပြတ်ပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနဲ့ ကုန်သွယ်ရေးက အစားထိုးနေရာယူလာတဲ့အတွက် တီတိုးဟာ စီးပွားရေးအရ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုရော လက်နက်ဝယ်ယူမှုပါ အရှေ့အနောက်ဘယ်ဘက်ကိုမှ မယိမ်းရအောင် အထူးသတိထားကိုင်တွယ်ခဲ့တာကို မှတ်မိနေကြဦးမယ်ထင်ပါတယ်။

ယနေ့ယူဂိုရဲ့ စီးပွားရေးဟာ ငွေဖောင်းပွမှုကြီးမြင့်မှု၊ အလုပ်လက်ပဲ့ဦးရေတိုးပွားမှု၊ ကုန်သွယ်ရေးလိုငွေပြုမှု၊ ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်း ကျဆင်းမှုနဲ့ မီးပွားရေး ကျဆင်းမှုများဖြစ်ပေါ်နေတဲ့အတွက် အလှည့်ကျလာမယ့် သမ္မတဟာ လက်ရှိကျင့်သုံးနေတဲ့ ကိုယ်တိုင်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်နဲ့ စီးပွားရေးပြန်လည်ဦး

မော့လာအောင် အတော်ကြိုးစားယူရမယ်လို့ ခန့်မှန်းနေကြပါတယ်။ ယနေ့ ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံဟာ လွတ်လပ်တဲ့၊ ရဲရင့်တဲ့၊ အဘက်ဘက်က ပြင်ဆင်ထားတဲ့နိုင်ငံဖြစ်လို့ နိုင်ငံရေးအရ ဘက်မလိုက်ဝါဒကို ကျင့်သုံးယင်းစီးပွားရေးအရ ကိုယ်တိုင်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်အရ ဖော်ဆောင်ပြီး အမှီခိုကင်းတဲ့ ကွန်မြူနစ်နိုင်ငံအဖြစ် ဆက်လက်တည်ဆောက်သွားမှာပဲလို့ လေ့လာသူများက ယုံကြည်နေကြသေး။ ၁၃-၂-၈၀နေ့မှာ သမ္မတကာတာက ဥရောပခေါင်းဆောင်တွေနဲ့တွေ့တဲ့အခါမှာ ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံကို အကာကွယ်ပေးဖို့ လိုကြောင်းပြောခဲ့ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ဘော်လ်ကန်တိုင်းပြည်တစ်ပြည်ကို ထောက်ခံဖို့အတွက် အနာဂတ်ကာလမှာ ယူဂိုပြည်သူတွေက အကူအညီ တောင်းလာယင် အလေးထားစဉ်းစားပါမယ်လို့ ပြောတာကိုလဲ ကြားရပါတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သမ္မတကြီးတီတိုး ကျန်းမာချမ်းသာစေဖို့နဲ့ ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံကြီးအခွန်ရှည်ပါစေလို့ ဆုမွန်ကောင်းများ တောင်းလိုက်ရကြောင်းပါဗျာ။

(၂၃၊ ၈၀နေ့ထုတ် ဗိုလ်တထောင်သတင်းစာ အထူးထုတ်မှ ဆရာဆွေလတ်၏ ဆောင်းပါးကို ဆောင်းပါးရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ဖော်ပြသည်။)

၁၉၈၀
ဒုတိယအကြိမ်ပုံနှိပ်ခြင်းအတွက်
မောင်ဝံသ၏ အစီရင်ခံစာ

ယူဂို ဆလားဗီးယားနိုင်ငံနှင့် တကွ ကမ္ဘာ့ဘက်မလိုက်နိုင်ငံများ၏ ခေါင်းဆောင်ကြီး 'မာရှယ်တီတိုး' နိုင်ငံရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိကို ၁၉၇၇-ခု တောက်တိုဘာလတွင် မြန်မာဘာသာဖြင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့ရာ ယခုဆိုလျှင် နှစ်နှစ်ခွဲမျှ ကြာမြင့်ခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။

ဤကာလအတွင်း ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး အခြေအနေများသည် 'ကြက်ဥအရောင်တိမ်တောင်သဖွယ်' ထူးထူးခြားခြား လျင်မြန်လှစွာပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။

၁၉၇၈ခုနှစ် ကုန်ဆုံးချိန်၌ ကမ်ပူးချားနိုင်ငံတွင် ပိုပေါ့၊ အီယန်ဆရီ၊ ခယူဆမ်ဖန်တို့၏ ခမာန်အစိုးရပြုတ်ကျကာ ဟမ်ဆင်ရင်အစိုးရတက်လာခြင်း။

'ကမ္ဘာရန်' ဟုဆိုရမည့် အနေအထားမျိုး ဖြစ်နေခဲ့ကြသော အီဂျစ်နှင့် အစွရေးတို့သည် အမေရိကန်နိုင်ငံ ကြားဝင်ပေးမှုဖြင့် ဒေးဗစ်စခန်းသဘောတူညီချက် ရရှိခဲ့ကြကာ ၁၉၇၉ မတ် ၂၆ရက်၌ ငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ် ချုပ်ဆိုနိုင်ခဲ့ကြခြင်း။

၁၉၇၉ ခု ဖေဖော်ဝါရီလနှင့် မတ်လတွင် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံနှင့် ဗီယက်နမ်တို့ မကျေညာသော နယ်စပ်စစ်ပွဲတစ်လကြာမျှဖြစ်ပွားခြင်း၊ တရုတ်နှင့် ဗီယက်နမ်နယ်စပ် ပဋိပက္ခများ ယခုအထိထွ်ထွ်ထွ်ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေခြင်း။

ထိုင်းကမ်ပူးချားနယ်စပ်တွင် ကမ်ပူးချားဘက်မှ ဒုက္ခသည်သောင်း

ပေါင်းများစွာ ထိုင်းနိုင်ငံထဲသို့ပြေးဝင်လာနေသဖြင့် ကမ္ဘာ့အဖွဲ့အစည်းများက ကယ်ဆယ်ကူညီနေရခြင်း။ အေဆီယံခေါ် အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း (ထိုင်း၊ မလေးရှား၊ စင်ကာပူ၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ အင်ဒိုနီးရှား)က ဝီယက်နမ်ကျူးကျော်ရန်စရေးပေါ်လစီကို စိုးရိမ်ကြောင့်ကြကာ ခုခံကာကွယ်ရေးလှုံ့ဆော်နေကြခြင်း။

ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတွင် ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း အလီဘူတိုအား ၁၉၇၉ ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့၌ ကြီးပေး၍ကွပ်မျက်ခြင်း။ ယူဂန္ဒာနိုင်ငံတွင် 'ကမ္ဘာကျော်' သမ္မတအိဒီအာမင်အား တန်ဖန်းနီးယားတပ်များ အကူအညီဖြင့် တော်လှန်ဖြုတ်ချ၍ အာမင်ထွက်ပြေးရခြင်း။

၁၉၇၉-ခုနှစ် နှစ်ဦးတွင် အီရတ်နိုင်ငံမှ ရှားဘုရင်မိသားစု ထွက်ခွာသွားရပြီး ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် အယာတိုလာခိုမေနီ (၇၉-နှစ်)ပြည်ပမှ ပြန်ရောက်လာကာ အီရန်နိုင်ငံကို ဘာသာရေးလမ်းစဉ်ဖြင့် တင်းကျပ်စွာ အုပ်ချုပ်ခြင်း။ တီဟီရန်မြို့တော်ရှိ အမေရိကန်သံရုံးကို တယူသန် အီရတ်လူငယ်များက စီးနင်းသိမ်းပိုက်ကာ အမေရိကန်ဓားစာခံ ၅၀ခန့်ဖမ်းထားခြင်း။ အဆိုပါဓားစာခံများကိုစွ အမေရိကန်နှင့် အီရန်အပြည်အလှန်အရေးဆိုင်နေကြခြင်း။

၁၉၇၉ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ သမ္မတပတ်ချူဟီးလုပ်ကြံခံရခြင်း။ အုပ်ချုပ်ရေးပုံစံများပြောင်းလဲလာခြင်း။

အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် နှစ်နှစ်ကျော်မျှအာဏာမဲ့ဘဝရောက်ခဲ့ရသော မစ္စတာအင်ဒီရာဂန္ဒီ ၁၉၈၀ ဇန်နဝါရီလရွေးကောက်ပွဲ၌ မဲအပြတ်အသတ်ဖြင့် အနိုင်ရ၍ ဝန်ကြီးချုပ်ပြန်ဖြစ်လာခြင်း။

အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံတွင် နိုင်ငံတွင် ၁၉၇၈-ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၇ ရက်နေ့၌ သမ္မတဒါဝတ်အစိုးရကို တာရာကီနှင့်အဖွဲ့က ဖြုတ်ချ။ ဒါဝတ်အသက်ဆုံးရှုံးပြီး အစိုးရအပြောင်းအလဲဖြစ်ခဲ့ခြင်း။ တဖန်တာရာကီကို ဟဖီဇူလာအာမင်နှင့် အဖွဲ့ကဖြုတ်ချ၍ တာရာကီသေဆုံးခဲ့ရပြန်ခြင်း။ ထိုမှတဖန် အာမင်ကို ဘာဘရက်ကာမဲ ခေါင်းဆောင်သော အဖွဲ့က ၁၉၇၉ ဒီဇင်ဘာ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဖြုတ်ချကာ အာဏာသိမ်း၍ အာမင်အား သေဒဏ်စီရင်ကွပ်မျက်ခြင်း။ ကာမဲအဖွဲ့အာဏာသိမ်းရာတွင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုက စစ်အင်အားအလုံးအရင်းဖြင့် ကာယကံမြောက်ပါဝင်ကူညီခဲ့သည်ဟုဆိုကာ အမေရိကန်ဦးဆောင်သော အနောက်အုပ်စုက အပြင်းအထန်အ

ရေးဆိုကန့်ကွက်နေခြင်း။ မော်စကိုမြို့တွင် ကျင်းပမည့် အိုလံပစ်ပွဲတော်ကို သပိတ်မှောက်ကြရန် လှုံ့ဆော်နေကြခြင်း။ ဆိုဗီယက်သို့ တပ်ပိုရန်ရှိသည့် အမေရိကန် ဂျူးဒီးနိုတန်ချိန် ၁၇သန်းကို တင်ပို့ခြင်းမပြုပဲထား၍ အကျပ်ကိုင်နေခြင်း။ အာဖဂန်နစ္စတန်ရှိ နိုင်ငံခြားတပ်အားလုံး ရုပ်သိမ်းပေးရန် ၁၉၈၀ပြည့်နှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၄ ရက်တွင် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံကြီးက ထောက်ခံမဲ ၁၀၄မဲ၊ ကန့်ကွက် ၁၈မဲ၊ မဲမပေးသူ ၁၈ဦးဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်း။

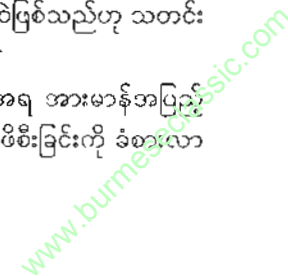
၁၉၇၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ကျူးဘားနိုင်ငံဟာ ဗာနာမြို့၌ ကျင်းပသော ဘက်မလိုက်နိုင်ငံများညီလာခံ၌ အုပ်စုတစ်စုက အပေါ်စီးယူ၍ တစ်ဖက်သတ်ပုံစံသွင်းကာ ဘက်လိုက်မှုများရှိခဲ့သဖြင့် မကျေနပ် ဝမ်းနည်းသော ဝေဖန်ချက်များစွာပေါ်ထွက်လာခဲ့ခြင်း။ ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုကြီးကို စတင်ထူထောင်ခဲ့သူများအနက် ရှေ့တန်းနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံက ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ ဝမ်းနည်းစွာ နုတ်ထွက်လိုက်ခြင်း။

အထက်ဖော်ပြပါတို့သည် နှစ်နှစ်ခွဲမျှ ကာလအတွင်း ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးဇာတ်ခုံ၌ ထူးခြားပေါ်လွင်စွာဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော အရေးအခင်းကြီးအဖြစ် အပျက်များဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ဤကာလအတွင်း၌ ကျွန်တော်တို့ယခုအထူးပြုလေ့လာနေသော ခေါင်းဆောင်ကြီးမာရှယ်တီတိုးသည် အသက်အရွယ် ၈၇နှစ်တိုင်ရှိပြီဖြစ်သော်လည်း ကမ္ဘာ့ဖြစ်ရပ်များနှင့် ကင်းကွာမှုမရှိပဲ တက်ကြွစွာပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

ဟားဗားနားမြို့၌ကျင်းပသော ဘက်မလိုက်ညီလာခံသို့ မာရှယ်တီတိုးသည် ကိုယ်တိုင်တက်ရောက်ကာ "ဘက်မလိုက်နိုင်ငံများ ဘက်မလိုက်ပီသရေး" အထူးမိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။ အသက်အရွယ်ထောက်လှုပ်ဖြစ်၍ မတ်တတ်ရပ်ပြီးမိန့်ခွန်းမပြောနိုင်တော့သဖြင့် ကုလားထိုင်တွင်ထိုင်ကာ ပြောကြားခဲ့ရသည်။ အသံမှာမူ အားမာန်အပြည့်ပါရှိခဲ့ပြန်သည်ဟု သတင်းစာဆရာများက ရေးသားဖော်ပြကြသည်။

မှန်ပါသည် မာရှယ်တီတိုးကား စိတ်ဓာတ်အရ အားမာန်အပြည့်ထက်သန်နေဆဲရှိသော်လည်း ရုပ်ခန္ဓာအရမူ 'ဇရာ'၏ဖိစီးခြင်းကို ခံစားလာနေရပြီဖြစ်ပါသည်။

၁၉၈၀ပြည့်နှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် မာရှယ်တီတိုးသည် ဆေးရုံတက်ရသည်အထိ ကျန်းမာရေးချို့တဲ့လာသည်။ ခြေထောက်သွေးကြောပိတ်ရောဂါကြောင့် ဘယ်ဘက်ခြေထောက်ကို ဇန်နဝါရီလ ၁၂ရက်နေ့တွင် ဖြတ်တောက်ခဲ့ရသည်။ ခေါင်းဆောင်ကြီးမာရှယ်တီတိုးအတွက် ယူဂိုဆလပ်ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးက စိုးရိမ်တကြီး ဆုမွန်တောင်းနေခဲ့ကြသည်။ ထောင်ပေါင်းများစွာသော ပြည်သူများက ကြေးနန်းစာသဝဏ်များပို့၍ ကျန်းမာစေကြောင်း ဆုမွန်တောင်းကာ အားပေးကြသည်။ ကလေးငယ်တစ်ဦးကဆိုလျှင် 'ဖိုးဖိုးသမ္မတကြီး'အတွက် စိတ်ပူပန်စွာလှမ်း၍ စာရေးခဲ့ရာတွင် သူ့အသိဉာဏ်က လေးရှိသမျှဖြင့် 'ဆရာလုပ်'လိုက်သေးသည်။ "သမ္မတကြီး ဆရာဝန်တွေ ပြောစကားကို နားထောင်ပါ"ဟူ၍။

သို့ရာတွင် သမ္မတကြီးတီတိုးရောဂါအခြေအနေမှာ ကျောက်ကပ်နှင့် နှလုံးမကောင်းပဲရှိသည့်အပြင် အစာအိမ်၌ သွေးယိုမှုများပါရှိနေ၍ ဆိုးရွား၍ တာဝန်မထမ်းဆောင်နိုင်ပဲရှိသော်လည်း ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံ အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားမှာမူ တီတိုးချမှတ်ပေးခဲ့သော လမ်းစဉ်အတိုင်း ပုံမှန်လည်ပတ်နေသည်။ ရောဂါမသက်သာသည့်ကြားမှပင် တီတိုးသည် အမေရိကန် သမ္မတကာတာနှင့် ဆိုဗီယက်သမ္မတဘာရက်ဇဉက်ထံ သဝဏ်လွှာများပေးပို့၍ အရှေ့အနောက်တင်းမာမှုလျော့ပါးရေး ပြန်လည်ကြိုးစားကြရန် နှိုးဆော်ခဲ့သည်။

မာရှယ်တီတိုး လက်ရုံးတစ်ဆူဖြစ်သော ဗလာဒီမာဘာကာရစ် (Bakaric)သည် ရုပ်မြင်သံကြားမှနေ၍ ၁၉၄၈ခုနှစ်က စတာလင်နှင့် ရဲဝံ့စွာ လမ်းခွဲခဲ့သော တီတိုးသတ္တိပြောင်မြောက်မှုကို ဂုဏ်ပြုသောမိန့်ခွန်း ပြောကြားသည်။

ဘာကာရစ် (၆၇)နှစ်သည် ခရီးရှားလူမျိုးဖြစ်သည်။ ပါတီသဘာပတိအဖွဲ့နှင့် အလှည့်ကျစုပေါင်း သမ္မတအဖွဲ့တွင်ပါဝင်သည်။ အမျိုးသားကာကွယ်ရေးကော်မတီတွင် အရပ်သားထဲမှ ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သည်။

ဘာကာရစ်က စတာလင်ခေတ်တွင် တီတိုးက သူ့အားမော်စကိုသို့ တစ်ကြိမ်တွင်စေလွှတ်တာဝန်ပေးခဲ့ရာ "ကျွန်တော့်ကိုတော့ ထုံးစံအတိုင်း သူတို့ကြိမ်းကြ မောင်းကြဦးမှာပဲ"ဟု တီတိုးအား ပြောကြားသည်။ ထိုအခါ တီတိုးက "အင်းလေ... မင်းကငဲ့ခဲနေရင်တော့ အနိုင်ကျင့်မှာသေချာသ

ပေါ့"ဟု ပြန်ပြောသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဘာကာရစ်က ရုပ်မြင်သံကြားမိန့်ခွန်း၌ ပြန်လည်ပြောကြားခဲ့သည်။

တီတိုး သွေးသောက်ရဲဘော်များအနက် နောက်ဆုံးရဲတစ်ဖော်ဖြစ်သည့် 'ကာဒယ်'မှာလည်း ၁၉၇၉ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ တီတိုးကွယ်လွန်လျှင် ယူဂိုပြည်ကို ဆက်၍ ခေါင်းဆောင်မှုပေးသွားမည့် ယခုလက်ရှိ အမွေခံများထဲတွင် သြဇာအကြီးဆုံးပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဘာကာရစ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းကြသည်။ သူသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလမှစ၍ တီတိုးရဲဘော်ရင်းတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဘာကာရစ်အား ယူဂိုဆလားဗီးယား၏ 'တယ်လေရင်း' ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလေ့ရှိကြသည်။ တယ်လေရင်း (Tellerand)ဆိုသူကား ပြင်သစ်နိုင်ငံ နပိုလီယံခေတ်တွင် အထင်ရှားဆုံးနှင့် ဝါအရင့်ဆုံး နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဖြစ်သည်။ ပါးနပ်လိမ္မာ၍ နိုင်ငံရေးအကွက် မြင်လှသူအဖြစ် သမိုင်းမှတ်တမ်းဝင်သူဖြစ်ခဲ့သည်။ ဘာကာရစ်မှာလည်း တယ်လေရင်းနှင့် နှိုင်းလောက်အောင်ပင် သဘာရင့်သူဖြစ်သည်။ အစိုးရပဟိုချုပ်ကိုင်မှုများ လျော့ချရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတို့တွင် ထင်ရှားစွာ ရှေ့ဆောင်ရှေ့ရွက်ပြုခဲ့သူဖြစ်သည်။

ဘာကာရစ် အနာဂတ်မှာလည်း သူ၏ ကျန်းမာရေးအပေါ်တွင် တည်နေသည်။ အဆုတ်နာရောဂါရှိသူဖြစ်၍ အောဒရီယာတစ်ကျွန်း အပန်းဖြေစခန်း၌ သွားရောက်အနားယူရလေ့ရှိသည်။ တီတိုးအသံအသန်ဖြစ်နေတော့မှပင် ဘဲလ်ဂရီတ်မြို့တော်၌ အချိန်ပြည့်ပြန်နေရပြီး ပါတီပဟိုအစည်းအဝေးများကို ဦးဆောင်နေရသည်။

သက်လတ်ပိုင်းခေါင်းဆောင်များထဲမှ ကြည့်လျှင်ကား ဆလိုဗီးနီးယားပါတီခေါင်းဆောင် စတိန်းဒိုလန် (၅၄)နှစ် (Dolanc)သည် အလားအလာကောင်းသူဖြစ်သည်။ ဒိုလန်သည် တပ်မတော်ထောက်လှမ်းရေးတွင် ၁၇နှစ်ကြာမျှအမှုထမ်းခဲ့သည်။ ယခုအခါ ကွန်မြူနစ်ပါတီပဟိုသဘာပတိအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည်။ ဆလိုဗီးနီးယားသမ္မတနိုင်ငံတစ်ခုလုံး အပြည့်အဝထောက်ခံမှုကို ရရှိထားသည်။ တီတိုးနေရာဆက်ခံမည့် သူအဖြစ် သေချာခဲ့သော်လည်း ယမန်နှစ်က ကွယ်လွန်သွားရှာသော 'ကာဒယ်'၏ ခြေရာကိုနင်းနိုင်သည်ဟု ဒိုလန်အား ယူဂိုဆလပ်လစ်ဘရယ်များက မျှော်လင့်ခဲ့ကြသည်။

"ယူဂိုဆလားဗီးယားဘုရင်စနစ်နဲ့ အုပ်ချုပ်နေတဲ့ နိုင်ငံမဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် အိမ်ရှေ့မင်းသားလို ဘုရင့်နေရာဆက်ခံမည့်ပုဂ္ဂိုလ် ရွေးထားဖို့

မလိုပါဘူး”ဟု ရှင်းရှင်းပြတ်ပြတ်ပြောသည်။ ဒိုလန်က သူသည် 'ဆက်ခံသူ' နေရာမျိုးကို မှန်းလည်းမမှန်းပါဟု ပြောသည်ဟူ၏။

ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ၁၉၆၇ခုနှစ်ကစ၍ ထမ်းဆောင်ခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လူဘီစီ(၆၃)နှစ် (Ljubicic)သည်လည်း ဝါရင့်ရှေ့တန်းခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ၁၉၃၀ ပြည့်အလွန်နှစ်များကစ၍ ပါတီဝင်ဖြစ်ခဲ့ကာ တီတိုးနှင့်တစ်လျှောက်လုံး လက်တွဲခဲ့သူဖြစ်သည်။ တီတိုး၏ ကိုယ်ရံတော်တပ်မှူးတာဝန်ကိုလည်း ထမ်းရွက်ခဲ့ဖူးပြီး ၁၉၄၄ခုနှစ် မေလ ၂၅ရက်နေ့ နာမည်ကျော် ဒရာဗာတိုက်ပွဲကြီးတွင်ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ (ထိုတိုက်ပွဲကြီးတွင် ဂျာမန်တပ်များက အတင်းတရကြမ်းထိုးစစ်ဆင်ခဲ့ရာ တီတိုးကိုယ်တိုင်အသက်ဘေးမှ သိသိကလေးလွတ်ခဲ့သည်။) တီတိုးလွတ်မြောက်အောင် လူဘီစီက အသက်ဆံဖျားကူညီခဲ့သည်ဟု မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ရသည်။ တီတိုးအား ကျည်မမှန်အောင် ကိုယ်ချင်းကပ်၍ ဒိုင်းသဖွယ်ကာကွယ်ပေးခဲ့သည်ဟု ဆိုစမှတ်ပြုခဲ့ကြသည်။

ထိုကာလမှစ၍ လူဘီစီသည် လက်နက်ကိုင်တပ်များ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် တဖြည်းဖြည်းတိုးတက်လာကာ လက်နက်တပ်များ လစာနှင့် ဆေးဝါးကုသခွင့်တိုးမြှင့်ရရှိရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့၍ ဂုဏ်သိက္ခာမြင့်စားလာခဲ့သည်။ ထို့ပြင်တပ်မတော်ကို နိုင်ငံရေးမစွက်ရေးအတွက်လည်း အောင်မြင်စွာ ထိန်းသိမ်းကြပ်မပေးခဲ့သည်။ ပါတီဗဟိုသဘာပတိအဖွဲ့တွင် လူဘီစီသည် လက်နက်ကိုင်တပ်များ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ပါဝင်ခဲ့၍ ပါတီတွင် ဩဇာကြီးမားသူလည်းဖြစ်လာသည်။

ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံတွင် မာရှယ်တီတိုးကွယ်လွန်ပြီးပါက ခေါင်းဆောင်မှု ဆက်ပေးနိုင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအနက် အထက်ဖော်ပြပါ သုံးဦးမှာ ဖြစ်နိုင်ခြေအများဆုံးရှိသူများအဖြစ် 'တစ်'ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မာရှယ်တီတိုးပုံစံချပေးခဲ့၍ အသားကျနေပြီဖြစ်သော စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှု စနစ်သည်ကား ပျက်ပြယ်သွားဖွယ်မရှိတော့ချေ။

ယူဂိုဆလားဗီးယားသည် မည်သူ့ဩဇာမှမခံပဲ ကိုယ့်နည်းကိုယ်နာန်ဖြင့် ကိုယ့်လမ်းကိုယ်သွားနေသော ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံအဖြစ်မှ တစ်ခြည်မျှ ခံလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု မျှော်လင့်ပါသတည်း။

မောင်ဝံသ

၂၀၀၆ခု

တတိယအကြိမ်ပုံနှိပ်ခြင်းအတွက် ပြည့်စွက်ချက်

တီတိုးလွန်ပြီးယူဂိုဆလားဗီးယား

မေ ၁၉၈၀တွင် မာရှယ်တီတိုးကွယ်လွန်သည်။ နောက် ၁၀နှစ်မျှအကြာတွင် ယူဂိုဆလပ် ပြည်ထောင်စု စတင်အက်ကြောင်းပေါ်သည်။ နောက်တစ်နှစ်နှစ်နှစ်အတွင်း တစ်စစ ပြိုကွဲသွားသည်။

တီတိုးလက်ထက်ကစ၍ ယူဂိုဆလပ်ပြည်ထောင်စုသည် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုပုံစံဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ပထမ ယူဂိုဆလားဗီးယား ဖက်ဒရယ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ(Federal People's Republic of Yugoslavia) နောက်တော့ ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံအဆင့်ထက် ကျော်လွန်သွားပြီ ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံဖြစ်သွားပြီဟု သတ်မှတ်ကာ ယူဂိုဆလားဗီးယား ဖက်ဒရယ် ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံ(Socialist Federal Republic of Yugoslavia)ဟု ပြောင်းလဲ မှည့်ခေါ်သည်။

ဆိုရှယ်လစ်၊ ကွန်မြူနစ်လောကတွင် ဤအသုံးအနှုန်းများသည် အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်။ တရုတ်နိုင်ငံသည် နိုင်ငံအမည်ကို ဆိုရှယ်လစ်ဟု မခံယူခဲ့ချေ။ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ(People's Republic of China) အဆင့်မှာပဲ အကြာကြီးနေနေသည်။ ရုရှားကမူ ပြည်ထောင်စု ဆိုဗီယက်ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံဟု စကတည်းက ခံယူခဲ့သည်။ ရုရှားသည် 'ပြည်သူ့' အဆင့်ကို မဖြတ်သန်းဘဲ ဆိုရှယ်လစ် လူ့ဘောင်သို့ တိုက်ရိုက်သွားသည့် သဘောရှိသည်။ ပြိုကွဲတော့လည်း အစောဆုံးပြိုကွဲခဲ့လေသည်။

ယူဂိုဆလားဗီးယား ဖက်ဒရယ် ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံကို သမ္မတ နိုင်ငံ ၆နိုင်ငံနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရပြည်နယ် ၂ခုတို့ဖြင့်ဖွဲ့စည်း ထားခဲ့သည်။

၁။ ဘော့စနီးယားနှင့် ဟာဇီဂိုဗီနား

၂။ ခရီးရှား

၃။ မက်ဆီဒိုနီးယား

၄။ မွန်တီနီဂရို

၅။ ဆာဘီယား

၆။ ဆလိုဗီနီယား ဟူသော သမ္မတနိုင်ငံ၆ခုနှင့်

ဆာဘီယားနိုင်ငံပိုင်နက်အတွင်း ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရပြည်နယ် ၂ခု (၁။ ကိုဆိုဗို နှင့် ၂။ ဟော့ချိုဗီဒီနာ)တို့ဖြစ်သည်။

ယူဂိုဆလားဗီးယား ဖက်ဒရယ် ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံတစ်ခုလုံးကို စဦးပါ သမ္မတအဖွဲ့ကဦးဆောင်သည်။ အလုံးစုံအာဏာပိုင်မှာ ယူဂိုဆလားဗီးယားကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ချုပ် (League of Communists of Yugoslavia- LCY)ဖြစ်၏။

မာရှယ်တီတိုးလွန်ပြီးနောက်ဆက်ခံသော စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှု စနစ်သည် ပျော့ညံ့လာခဲ့သည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်များနှေးကွေးသည်။ စီးပွားရေး မူဝါဒများချမှတ်ရာတွင် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတစ်ခုလုံးအတွက် လွှမ်းခြုံ စဉ်းစားခြင်းကိုဦးစားပေးခြင်းကြောင့် ပြည်ထောင်စုဝင် သမ္မတနိုင်ငံ တစ်ခုချင်း၏လိုအပ်မှုနှင့် မကိုက်ညီသည်များ ပေါ်ပေါက်လာသည်။ တီတိုးလွန် ပြီး ၅နှစ်မျှအကြာတွင် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုရော လူနေမှုအဆင့်အတန်းပါ ဇောက်ထိုး ကျဆင်းသွားခဲ့သည်။ဤတွင် မအောင်မြင်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အပြန်အလှန်လက်ညှိုးထိုးလာကြသည်။ မိမိတို့ဒေသ မတိုးတက်ရခြင်းမှာ မည်သည့်ဒေသက လက်ဝါးကြီးအုပ်နေခဲ့၍ ဖြစ်သည်စသော စွပ်စွဲချက်များ ပြင်းထန်လာသည်။ အထူးသဖြင့် ဆလိုဗီနီယားနှင့် ခရီးရှားတို့ကို ဖွဲ့ဖြိုးမှုနောက်ကျသော တောင်ပိုင်းသမ္မတနိုင်ငံများက ပြစ်တင်ဝေဖန် ခဲ့ကြသည်။

၁၉၈၈တွင် ဆလိုဘိုဒန် မိလို့ဆက်ဗစ်(၁၉၄၁-၂၀၀၆) တစ်စခန်း ထလာသည်။ သူသည်ဆာဘီယား ပါတီဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သည်။ ၁၉၈၉နှောင်းပိုင်း တွင် ဆာဘီယားသမ္မတဖြစ်လာသည်။ မိလို့ဆက်ဗစ်သည် ယူဂိုဆလား

ဗီးယားပြည်ထောင်စုတစ်ခုလုံးကို ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုစနစ်ဖြင့် ဆာဘီယားက ပြန်လည် အုပ်ချုပ်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဆာဘီယားလူမျိုးစု မဟုတ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ စိုးရိမ်ထိတ်လန့်လာကြသည်။ ၁၉၈၈နှင့် ၁၉၈၉တွင် မိလို့ဆက်ဗစ်သည် ဟော့ချိုဗီဒီနာနှင့် မွန်တီနီဂရို ပါတီနှင့် ပြည်နယ်ခေါင်းဆောင်များကို ဖယ်ရှားပစ်သည်။ ကိုဆိုဗိုနှင့် ဟော့ချိုဗီဒီနာ ပြည်နယ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်များကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။ ကိုဆိုဗိုတွင် လူများစုဖြစ်သော အယ်လ်ဘေးနီးယားလူမျိုးနွယ်များကို နှိပ်ကွပ်လွန်း၍ နောက်ဆုံးတွင် အယ်လ်ဘေးနီးယားများ သူပုန်ထကြသည်။ အခြားပြည်နယ်များသည်လည်း “မနေ့က ကိုဆိုဗို၊ နက်ဖြန် တို့အလှည့်ပဲ”ဟု စဉ်းစားကာ ထိတ်လန့်ကုန်ကြသည်။

LCYသည်လည်း ဇန်နဝါရီ ၁၉၉၀တွင် ပြိုကွဲလေသည်။ ထိုနှစ်နှောင်းပိုင်း တွင်ပြုလုပ်သော ရွေးကောက်ပွဲများ၌ ကိုယ်အမျိုးသားရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဦးစားပေး ချမှတ်တင်ပြခဲ့ကြသည့် ပါတီများ နေရာ အသီးသီးတွင် အနိုင်ရခဲ့ကြသည်။ ဤတွင် သီးခြား ခွဲထွက်ရေးတောင်းဆိုမှုများ တိုးပွားလာ၍ ဆန္ဒခံယူပွဲများပြုလုပ်ကြရပြန်သည်။ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၉၀တွင် ဦးဦးဖျားဖျား ဆလိုဗင်တို့က ခွဲထွက်မည်ဟု ဆန္ဒပေးခဲ့ကြသည်။ ဆလိုဗီနီယားနှင့်အလားတူ ခရီးရှားကလည်း ခွဲထွက်မည်ဟု ဆန္ဒပေးကြ သည်။ ၂၅ ဇွန် ၁၉၉၁တွင် ခရီးရှား၊ ဆလိုဗီနီယားတို့ လွတ်လပ်ရေး ကြေညာကြသည်။

မကြာမီ ခရီးရှားတွင် ပြည်တွင်းစစ်ထဖြစ်လေသည်။ ယူဂိုဆလပ် စစ်တပ်၏ အထောက်အပံ့ရရှိသော ခရီးရှားဆာဘီယားပြည်သူ့စစ်များက တစ်ဘက်၊ အရေးပေါ်ခရီးရှားလွတ်လပ်ရေးတပ်ကတစ်ဘက် တိုက်ခိုက်ကြ ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၉၁အထိ ကြာမြင့်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂအထူး ကိုယ်စားလှယ်စေလွှတ်၍ ကြားဝင်ဖျန်ဖြေခဲ့ရသည်။ ခရီးရှားနိုင်ငံ၏ သုံးပုံတစ်ပုံခန့်ကို ဆာဘီယားက ဆက်လက်ထိန်းချုပ်ထားလျက်ပင် အပစ် အခတ်ရပ်စဲခဲ့သည်။

ဇူလိုင် ၁၉၉၁တွင် ထိုစဉ်က EC (ယခု EU) ဥရောပအဖွဲ့က ယူဂိုဆလားဗီးယား ပြန်လည်စည်းလုံးရေးကြိုးစားခဲ့သေးသည်။ မအောင်မြင် သည့်အဆုံး ဇန်နဝါရီ ၁၉၉၂တွင် ECက ဆလိုဗီနီယားနှင့် ခရီးရှားကို အသိအမှတ်ပြုလိုက်သည်။ (မိလို့ဆက်ဗစ်ကို စစ်ရာဇဝင်တို့မှများ

ကျားလွန်ခဲ့မှုဖြင့်ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀၀၂တွင် နိုင်ငံတကာတရားရုံးတင်စစ်ဆေးသည်။ အမှုတန်းလန်းနှင့်ပင် ၂၀၀၆တွင် မီလိုဆက်ဗစ်သည် ထောင်တွင်း၌ကွယ်လွန်သွားသည်။)

မက်ဆီဒိုနီယားနှင့် ဘော့စနီးယားနှစ်နိုင်ငံစလုံးကလည်း ဆာဘ်များကြီးစိုးနေသည့် လက်ကျန်ယူဂိုဆလားဗီးယားပြည်ထောင်စုထဲ မနေလိုကြတော့ဘဲ လွတ်လပ်ရေးကြေညာရန် စိုင်းပြင်းခဲ့ကြသည်။ ECက အသိအမှတ်ပြုရန် ၁၉၉၁နှစ်ကုန်ခါနီးမှာ လျှောက်ထားခဲ့ကြသည်။

၁၉၉၂ နွေဦးတွင် ယူဂိုဆလပ် မက်ဆီဒိုနီယားသမ္မတ ကီမိုဂလီဂိုရော့ဗိက ယူဂိုဆလပ်စစ်တပ်များ ငြိမ်းချမ်းစွာရပ်သိမ်းပေးရန် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးအောင်မြင်ခဲ့သည်။ မက်ဆီဒိုနီယားသည် စစ်မဖြစ်ဘဲ လွတ်လပ်ရေးရသော တစ်ခုတည်းသော ယူဂိုဆလားဗီးယား အမွေခံနိုင်ငံဖြစ်လေသည်။

ဘော့စနီးယားကား ကံမကောင်းခဲ့ချေ။ ဧပြီ ၁၉၉၂တွင် ဘော့စနီးယားပြည်တွင်းစစ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ စစ်စဖြစ်ချိန်မှာပင် USနှင့် ECက ဘော့စနီးယားကို အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။ သို့သော် စစ်ကိုမတားဆီးနိုင်ခဲ့ကြချေ။ Serbs, ethnic Croatsနှင့် Bosniaks ခေါ် ဘော့စနီးယားမူဆလင်များ သဲကြီးမဲကြီးတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ လူမျိုးသန့်စင်ရေးစစ်ပွဲ ဆင်နွှဲခြင်းဖြစ်၍ သေကျေပျက်စီးမှုကြောက်ခမန်းလီလီဖြစ်သည်။ USသံတမန်များနှင့် NATOစစ်တပ်များဝင်ပြီး ထိန်းသိမ်းဖျန်ဖြေပေးခဲ့ရသည်။ ၁၉၉၅နှောင်းပိုင်းတွင် ယာယီငြိမ်းချမ်းရေးရခဲ့သည်။

ဆာဘီယားနှင့် မွန်တီနီဂရိုသည် ဧပြီ ၁၉၉၂တွင် ယူဂိုဆလားဗီးယားဖက်ဒရယ် သမ္မတနိုင်ငံ(FRY- Federal Republic of Yugoslavia) ဟုကြေညာခဲ့သေးသည်။ သို့ဖြင့် ကျန် ၄နိုင်ငံ ခွဲထွက်သွားသည်ကို ကသိအမှတ်ပြုပြီးသားဖြစ်သွားလေသည်။ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀၀၃တွင် FRYကို ဆာဘီယားနှင့် မွန်တီနီဂရိုနိုင်ငံဟုအမည်ပြောင်းလိုက်သည်။

ဤသို့အားဖြင့် ၃၅နှစ်ကြာမျှ မာရှယ်တီတိုးတည်ဆောက်ခဲ့သော ယူဂိုဆလားဗီးယား ပြည်ထောင်စုသည် တီတိုးလွန်ပြီး ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုမျှ အကြာတွင် ဝါးအစည်းပြေသလို ဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။ အရှေ့ဥရောပ အခြားဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံဟောင်းများ ထွေးကွက်စီးပွားရေး အရှိန်ရကာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်

လာနေကြချိန်တွင် ယူဂိုဆလားဗီးယားခွဲထွက်နိုင်ငံများသည် (မက်ဆီဒိုနီယားတစ်ခုကလွဲ၍) အချင်းချင်းသတ်ပွဲများဆင်နွှဲလို့ ကောင်းတုန်း ဖြစ်နေခဲ့ကြပေသည်။

ယခု ပြန်လည်ထုတ်ဝေသော မာရှယ်တီတိုး နိုင်ငံရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဖတ်ရှုလေ့လာခြင်းဖြင့် တိုင်းပြည်ကြီးပွားတိုးတက်ရေးတွင် ခေါင်းဆောင်မှုအရည်အသွေး၊ ခေါင်းဆောင်မှု အစဉ်အလာနှင့် ဩဇာတိက္ကမပြည့်စုံမှုတို့၏အရေးကြီးပုံကို ဆန်းစစ်နိုင်ကြမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

မောင်ဝံသ

ဩဂုတ် ၂၀၀၆

A Review on Maung Wuntha

"..... The subject's fame and remarkable qualities help, but there is no denying Maung Wuntha's obvious journalistic skill to mix an absorbing brew from a plethora of facts, both personal and political. He makes his dramatisations convincing without deviating from facts (gleaned from newspapers, periodicals and books).

".....Maung Wuntha seems to have found his happy medium in politico-biographical writing.

The Working People's Daily
28 August 1974.

၁။ ကစ်ဆင်းဂျား (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)	၁၉၇၃၊ ၁၉၇၃၊ ၁၉၇၄
၂။ မိုရှေဒါယန် (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)	၁၉၇၄၊ ၁၉၇၆၊ ၂၀၀၂
၃။ နစ်ဆင် (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)	၁၉၇၄
၄။ အာယန်းဒေး (သို့) ဒွီလီပြည်မှကြွယ်နီ (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)	၁၉၇၅
၅။ အိဂျစ်သမ္မတဆဒတ် (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)	၁၉၇၅၊ ၁၉၇၇
၆။ သမ္မတကတော်၏ ဘဝခရီး (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)	၁၉၇၆၊ ၂၀၀၄
၇။ မာရှယ်တီတိုး (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)	၁၉၇၇၊ ၁၉၈၀
၈။ မြန်မာချစ်သော မောင်ဘက်တန် (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)	၁၉၇၈၊ ၂၀၀၃
၉။ ခရီးရှက် (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)	၁၉၇၉
၁၀။ ကစ်ဆင်းဂျား၏ အိမ်ဖြူတော်နစ်များ	၁၉၈၁၊ ၂၀၀၃
၁၁။ စိုးမမြင်မြေမမြင် (ဘာသာပြန်)	၁၉၈၁၊ ၂၀၀၂
၁၂။ ခေတ်ပြိုင်ကမ္ဘာရေးရာအဘိဓာန်	၁၉၈၂
၁၃။ ကစ်ဆင်းဂျား၏ ကသောင်းကနင်းနှစ်များ	၁၉၈၃၊ ၂၀၀၃
၁၄။ စတိုးဝဲလ်နှင့် မြန်မာပြည်စစ်မျက်နှာ	၁၉၈၄၊ ၂၀၀၃
၁၅။ ရှေ့နေကြီးပယ်ရီမေဆင်နှင့် ခွေးအူသံအမူ	၁၉၇၉၊ ၂၀၀၃
၁၆။ ရှေ့နေကြီးပယ်ရီမေဆင်နှင့် ခုနစ်လွှာပျိုဖြူအမူ	၁၉၈၀၊ ၂၀၀၄
၁၇။ ရှေ့နေကြီးပယ်ရီမေဆင်နှင့် တေလေမအမူ	၁၉၈၀
၁၈။ ရှေ့နေကြီးပယ်ရီမေဆင်နှင့် လျှို့ဝှက်သောစာရေးဆရာမအမူ	၁၉၈၀
၁၉။ ရှေ့နေကြီးပယ်ရီမေဆင်နှင့် သေနတ်ကိုင်သောကလေးအမူ	၁၉၈၀
၂၀။ ရှေ့နေကြီးပယ်ရီမေဆင်နှင့် ကတ္တီပါလက်သည်းအမူ	၁၉၈၁၊ ၂၀၀၃
၂၁။ ရှေ့နေကြီးပယ်ရီမေဆင်နှင့် စားပွဲထိုးမကလေးအမူ	၁၉၈၁
၂၂။ ရှေ့နေကြီးပယ်ရီမေဆင်နှင့် ခြေရာပျက်သက်သေအမူ	၁၉၈၁၊ ၂၀၀၄
၂၃။ ရှေ့နေကြီးပယ်ရီမေဆင်နှင့် ကချေသည်မအမူ	၁၉၈၂
၂၄။ ရှေ့နေကြီးပယ်ရီမေဆင်နှင့် ဆေးလိပ်သည်မလေးအမူ	၁၉၈၂
၂၅။ ရှေ့နေကြီးပယ်ရီမေဆင်နှင့် အစားထိုးမျက်နှာအမူ	၁၉၈၃၊ ၂၀၀၄
၂၆။ ရှေ့နေကြီးပယ်ရီမေဆင်နှင့် လက်နှိပ်စက်စာရေးမအမူ	၁၉၈၃
၂၇။ ရှေ့နေကြီးပယ်ရီမေဆင်နှင့် နှစ်ခြမ်းကွဲအိမ်ကြီးအမူ	၁၉၈၃၊ ၂၀၀၅
၂၈။ ရှေ့နေကြီးပယ်ရီမေဆင်နှင့် အမွေခံအိမ်ကြီးအမူ	၁၉၈၄၊ ၂၀၀၆
၂၉။ ရှေ့နေကြီးပယ်ရီမေဆင်နှင့် အိုင်အိုယူ လူသတ်မှု	၁၉၉၂၊ ၂၀၀၄
၃၀။ ရှေ့နေကြီးပယ်ရီမေဆင်နှင့် လင်ကွာမလေးအမူ	၁၉၉၃၊ ၂၀၀၆
၃၁။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏သာသနာရေးမျှော်မှန်းချက်များ	၁၉၉၃
၃၂။ ကြယ်များဆီသို့ (အာကာသသိပ္ပံ)	၂၀၀၂
၃၃။ ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်းနိုင်ငံများ၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး မြင်ကွင်းကျယ်	၂၀၀၃
၃၄။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း သံတရပ်ရှုပ်	၂၀၀၃
၃၅။ နိုင်ငံတကာအတွေး နိုင်ငံတကာအမြင်	၂၀၀၃
၃၆။ သတင်းစာပညာ သဘောတရားနှင့် လက်တွေ့	၂၀၀၅
၃၇။ မှတ်ဖွယ်သုတ	၂၀၀၅
၃၈။ မှတ်ဖွယ်သုတ-၂	၂၀၀၆
၃၉။ ဗုဒ္ဓကူးယာမ သိုးမလေးဒေါ်လီ အိဒီအာမင်နှင့် မျက်မှောက်ကမ္ဘာ့ရေးရာ အခြားဖြာ	၂၀၀၅
၄၀။ နိုင်ငံခြားသွား စီးပွားရေးလုပ်မည်ဆိုလျှင်	၂၀၀၆